Domnița Ștefănescu

doi ani din istoria României

O cronologie a evenimentelor
IANUARIE 1995 - IANUARIE 1997

Editura Mașina de scris

Coperta de Adrian Socaciu

Culegere şi tehnoredactare computerizată
Liana Elena Alexandru

Carte tipărită cu sprijinul financiar al
Fundaţiei pentru o Societate Deschisă

© Editura Maşina de scris, 1998
Tel. 2108145 Fax. 3121002
ISBN 973-98732-4-3

Domniţa Ştefănescu

Doi ani din istoria României

o cronologie a evenimentelor ianuarie 1995 – ianuarie 1997

Editura Maşina de scris
Bucureşti, 1998

Doi ani din istoria României continuă lucrarea *Cinci ani din istoria României. O cronologie a evenimentelor. Decembrie 1989 – decembrie 1994* (Editura Maşina de scris, 1995) prin înregistrarea în ordine cronologică a celor mai importante evenimente politice şi sociale din intervalul ianuarie 1995 – ianuarie 1997 şi prin prezentarea, într-un corp de anexe, a rezultatelor la alegerile locale, parlamentare şi prezidenţiale din 1996 şi a componenţei Guvernului Ciorbea. S-au folosit ca material documentar periodice şi cărţi referitoare la perioada cercetată: *România liberă, Adevărul, Evenimentul zilei, Cronica română, Vocea României, Curierul naţional, Azi, Dimineaţa, Dreptatea, Curierul românesc, „22", Dilema* etc., *Monitorul oficial*, partea întâi şi partea a doua; *Protagonişti ai vieţii publice. Personalităţile României contemporane*. Agenţia Naţională de presă – Rompres, vol. 1 – 1994, vol. 2 şi 3 – 1995; *Principalele evenimente interne şi internaţionale, 1996.* Agenţia Naţională de presă – Rompres, 1997 etc.

1995

● **Revelion '95.** Sondajele de opinie arată că românul de rând a fost obligat să rămână acasă, deoarece nu i-ar fi fost la îndemână să plătească între 120 000 lei şi 300 000 lei pentru a petrece la restaurant, iar de incursiuni în alte localităţi nici nu putea fi vorba... În lipsă de clienţi unele restaurante de lux au tras obloanele. În Capitală, cel puţin, românii s-au bucurat, pe gratis, de semnalele sonore specifice sărbătorilor de iarnă din ultimii ani – bubuiturile năprasnice provocate de exploziile petardelor. „Parcă am fi în Cecenia" şi-au zis unii, mulţumiţi că în România perioadei de tranziţie e mult mai bine decât în alte ţări din lumea largă. Cât de bine e au putut afla (şi) de la preşedintele ţării, **Ion Iliescu**, care şi-a petrecut revelionul la Predeal şi care a transmis concetăţenilor săi tradiţionalul mesaj de felicitare şi de încurajare: anul care a trecut a fost un an acceptabil, cu unele semne bune, desigur şi cu insuccese, dar, în 1995, va fi mai bine.

– Ca şi **Ion Iliescu** cele mai multe personalităţi politice au preferat să părăsească Bucureştiul şi să poposească în ţinuturile montane.

– O anumită parte a presei invită Inspectoratul General al Poliţiei să răspundă la o întrebare, la care, firește, n-a răspuns. Cine au fost cei care, pe 31 dec., instalaţi în 10–12 limuzine, au format o coloană care, în febra deplasării spre locurile de petrecere a revelionului, probabil pe Valea Prahovei, i-au spulberat pe muritorii de rând de pe şosea, obligându-i să treacă pe dreapta, în larma girofarurilor şi sirenelor? Poliţiştii, câtă frunză şi iarbă, înşiraţi pe şoseaua Bucureşti – Ploieşti, au vegheat la securitatea respectivului alai. Au mai rămas însă destui poliţişti disponibili, aproximativ 2 500, şi pentru a asigura liniştea bucureştenilor în noaptea de Anul Nou.

– În „Lurie's Who's Who" celebrul caricaturist american Ranan Lurie îl plasează pe **Ion Iliescu** pe locul 34 printre cele 131 de personalităţi politice care vor influenţa viaţa planetei în 1995.

● **1 ian.** Din surse ale B.E.R.D. rezultă că mai multe organisme şi institute internaţionale importante – Viena Institut,

O.E.C.D., U.E., O.N.U. – sunt mult mai rezervate în ceea ce priveşte estimarea şanselor de redresare economică a României, decât guvernanţii autohtoni. La produsul intern brut, Guvernul României anticipează o creştere de 5%, în timp ce Viena Institut consideră că va avea loc o creştre zero, O.E.C.D. estimează o creştere cu 1%, iar U.E. cu 2,1%. Inflaţia, conform planului economic românesc, ar putea creşte cu 50%, dar Viena Institut prevede o creştere cu 100%, O.E.C.D. cu 80%, iar U.E. cu 40%. Şi şomajul va fi, conform previziunilor celor trei organisme menţionate, într-o creştere mai mare decât au anunţat guvernanţii români. Evaluările celor trei indicatori de către organismele internaţionale menţionate situează, din nou, România, mult în urma Cehiei, Ungariei şi Poloniei.

– Comisia Europeană din cadrul Uniunii Europene a finalizat un sondaj de opinie privind atitudinea vest-europenilor faţă de aderarea ţărilor central şi est-europene la U.E. Dintre cele şapte ţări supuse atenţiei – Cehia, Bulgaria, Ungaria, Polonia, Slovacia, România, Slovenia – preferata celor chestionaţi este Ungaria (66% sunt pentru intrarea Ungariei în U.E., iar 22% împotrivă), iar România se situează pe ultimul loc în preferinţele lor (56% sunt pentru intrarea României în U.E., iar 31% împotrivă). Aceleaşi opţiuni pentru accesul ţărilor foste comuniste în U.E. par să aibă şi conducătorii U.E. **Hans van den Brock**, înalt comisar pentru Europa centrală şi de est din U.E, declară: „Noi vedem integrarea unei ţări ca Ungaria în U.E. ca pe un foarte important obiectiv al politicii de securitate". Acelaşi personaj afirmă, probabil pentru ţările cu şanse modeste de integrare, că „drumul de la Marx la market (economie de piaţă n.n.) e lung şi greu".

– **Mugur Isărescu**, guvernatorul Băncii Naţionale a României, consideră că 1994 a adus schimbări notabile în sistemul bancar şi în politica monetară. Depozitele bancare în lei ale populaţiei şi-au triplat valoarea (1 900 miliarde lei) faţă de 1993, ceea ce-l face pe **Mugur Isărescu** să considere că sistemul bancar românesc a primit un „vot de încredere" de la cetăţeni. Printre realizările anului abia încheiat, **Mugur Isărescu** ţine să menţioneze şi stabilitatea cursului de schimb al leului, scăderea ratei inflaţiei sub 70%, creşterea rezervelor valutare nete ale Băncii Naţionale la 700 milioane de dolari. Pentru anul 1995, **Mugur Isărescu** promite să scadă rata inflaţiei până la 30% şi să consolideze în continuare sistemul bancar şi prin „intensificarea activităţii de supraveghere prudenţială a băncilor comerciale din partea B.N.R.".

● **3 ian.** Fondul Proprietății de stat (F.P.S.) și-a anunțat intenția de a propune spre privatizare 1500 de societăți comerciale cu un capital social de 2 668 miliarde de lei.

– Conducerea P.N.Ț.C.D. este nemulțumită de atitudinea senatorului **Valentin Gabrielescu** în timpul și după audierea lui **Ion Iliescu** de Comisia parlamentară de cercetare a evenimentelor din dec '89. Într-un comunicat semnat de **Ion Diaconescu** se apreciază: „Biroul nu își însușește aprecierile laudative exprimate de domnul **Valentin Gabrielescu**, referitoare la poziția politică a președintelui **Ion Iliescu**, punctul de vedere al conducerii P.N.Ț.C.D. fiind diametral opus." **Corneliu Coposu** consideră că în timpul audierii tonul fruntașului P.N.Ț-ist a fost „cam obedient și cu o nuanță de depășire a unei curtoazii obligatorii pentru un parlamentar și pentru un om politic (...) Nu s-a deosebit cu nimic de atitudinea afișată de partizanii domnului **Iliescu** care făceau parte din comisie". În urma acestui episod **Valentin Gabrielescu**, sancționat de partidul său cu moțiune de blam, își dă demisia din funcția de secretar general al P.N.Ț.C.D. și admite că afirmațiile sale privind unele probleme majore ale țării și activitatea lui **Ion Iliescu** nu corespund ideilor politice ale P.N.Ț.C.D. și că a comis „o eroare regretabilă" făcându-le publice chiar și în nume propriu, dar că acest gen de erori nu se va mai repeta.

● **5 ian.** Plenul Curții Constituționale decide că Legea privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe în timpul vacanței parlamentare este constituțională. În felul acesta se respinge contestația formulată de 53 de deputați în legătură cu constituționalitatea acestei legi, adoptate la 20 dec. 1994 în Senat și la 27 dec. 1994 în Camera Deputaților.

– La prima conferință de presă a liderilor Alianței Civic-Liberale se declară opțiunea pentru unificarea partidelor membre ale alianței până la 31 mai 1995. **Nicolae Manolescu**, președintele P.A.C., își mai acordă însă un răgaz pentru a lua o decizie până la Congresul P.A.C. de la sfârșitul lunii apr. Atacând problema delicată a păstrării individualității partidelor liberale în cazul unificării, **Dinu Patriciu** (P.L. '93) susține că alianța va deveni „o omletă" care nu se poate face fără a sparge ouăle. **Nicolae Manolescu** reformulează comparația, afirmând că până la congresele partidelor la care se va decide dacă fuziunea va avea loc, partidele liberale rămân doar „ouă-ochiuri". Și totuși membrii alianței liberale iau decizia de a constitui un grup parlamentar unit

şi de a susţine un candidat unic la Preşedinţie.

● **6 ian.** Târgu Mureş. Consiliul operativ al U.D.M.R. stabileşte conduita politică a partidului în 1995 şi decide că acuzaţiile formulate la adresa lui **László Tőkés**, privind colaborarea acestuia cu fosta Securitate, nu trebuie să zdruncine încrederea în episcop a maghiarimii din România, întrucât acuzaţiile sunt tendenţioase şi lipsite de orice legătură cu realitatea. „Concluzia şedinţei noastre este aceea că trebuie să rămânem uniţi" – a declarat **Markó Béla**, preşedintele U.D.M.R.

● **7 ian.** Cluj. Cu ocazia aniversării a 5 ani de la înfiinţarea U.D.M.R., preşedintele **Markó Béla** prezintă „Programul de autonomie al Uniunii Democratice Maghiare din România". Iniţiativa este criticată de mai multe forţe politice. **Gheorghe Funar** cere un referendum pentru scoaterea U.D.M.R în afara legii. P.N.Ţ.C.D., P.L.'93, P.A.C., P.D.A.R. resping o asemenea iniţiativă politică. P.D.S.R. dă publicităţii o „Scrisoare deschisă către U.D.M.R." (13 ian.) în care atrage atenţia că pretenţiile U.D.M.R. la autodeterminare sunt anticonstituţionale.

– *Gazeta Wyborcza*, cotidian care apare la Varşovia, publică rezultatele unui sondaj de opinie efectuat în perioada 29 dec. 1994 – 5 ian. 1995. La unul dintre punctele sondajului – „Nu aş vrea să-i am vecini" – s-au obţinut următoarele răspunsuri: 65% dintre cei chestionaţi n-ar vrea să-i aibă vecini pe ţigani, 61 % – pe români, 55% – pe ucraineni, 43% – pe ruşi, 38% – pe negri, 36% – pe belaruşi, 30% – pe evrei.

În presa din România se apreciază că acest vot negativ constituie o mare jignire pe care polonezii o aduc românilor.

● **9 ian.** La conferinţa de presă a P.N.Ţ.C.D., conducătorii partidului anunţă că C.D.R. trebuie să clarifice câteva probleme controversate: ierarhia partidelor, modul de alcătuire a listelor electorale, desemnarea candidatului la Preşedinţia C.D.R. şi a ţării, la viitoarele alegeri. Liberalii sunt împotriva susţinerii candidaturii lui **Emil Constantinescu**, căruia vor să-i opună propriul lor candidat, împotriva alcătuirii de liste electorale comune şi împotriva pretenţiei P.N.Ţ.C.D. de a-şi adjudeca 50% din voturile de la viitoarele alegeri. **Ion Diaconescu** trage concluzia că liberalii îşi pregătesc ieşirea din C.D.R. şi declară că oricum P.N.Ţ.C.D. îl va susţine pe **Emil Constantinescu** pentru candidatura la Preşedinţia alianţei şi a ţării pentru că „se aduc critici domnului profesor, dar nimeni nu poate veni cu un candidat mai bun". În legătură cu

aceeaşi problemă, preşedintele P.N.Ţ.C.D., **Corneliu Coposu**, are următoarea opinie: „Domnul **Emil Constantinescu** a acumulat un capital electoral care nu poate fi irosit. Nu există nici un candidat mai bun, nici în C.D.R., nici în afara ei. P.N.Ţ.C.D. sprijină candidatura domnului **Emil Constantinescu**".

– **Adrian Păunescu** protestează împotriva ambasadorului S.U.A. la Bucureşti, **Alfred Moses**, acuzându-l de amestec în treburile interne ale României. Cu puţin timp în urmă (2 ian.) **Alfred Moses** a declarat serviciului român al postului de radio „Vocea Americii" că imaginea şi şansele României s-ar schimba în bine dacă la conducerea ţării s-ar afla o alianţă de partide – **Alfred Moses** avea în vedere P.D.S.R, C.D.R. şi P.D. – la care să nu aibă acces formaţiunile extremiste ca P.R.M. şi P.U.N.R.

● **10 ian.** La întâlnirea între conducerile P.D.S.R., P.U.N.R., P.S.M. şi P.R.M., negocierile progresează până aproape de apariţia unei coaliţii. Protocolul ce consfinţeşte această coaliţie putea fi semnat chiar în cursul întrevederii, dar P.S.M. şi P.U.N.R. şi-au manifestat încă unele rezerve. **Ioan Gavra**, vicepreşedintele P.U.N.R., doreşte ca protocolul să precizeze că P.D.S.R. şi P.U.N.R. sunt partide guvernamentale, iar P.R.M. şi P.S.M. doar partide care susţin Guvernul. **Adrian Năstase** a declarat că pactul cvadripartit ce e pe cale să se încheie are „conotaţie în plan politic, nu ministerial. Considerăm că am dat până acum de ajuns. Nu credem că este necesar să mai renunţăm la alte portofolii". În legătură cu stabilitatea viitoarei coaliţii, **Adrian Năstase** subliniază că „P.D.S.R. are destulă înţelepciune pentru a separa extravaganţa şefului ziarului *România Mare* de cea a liderului P.R.M.".

● **11 ian.** Şapte membri de frunte ai P.S.M., trei vicepreşedinţi şi patru secretari (**Tudor Mohora**, **Traian Dudaş**, **Maria Lazăr**, **Gheorghe Cazan**, **Gheorghe Răboacă**, **Alexandru Ghitera**, **Ani Matei**), îşi anunţă demisia din funcţiile de conducere şi din partid şi, mai ales, intenţia de a înfiinţa „un partid socialist modern, de tip european, democrat, capabil să lupte pentru justiţie socială, progres şi promovarea interesului naţional". Demisionarii consideră că P.S.M. a înşelat speranţele populaţiei, iar **Verdeţ** şi **Păunescu** au subordonat interesele partidului intereselor personale, comiţând printre alte erori care au dus la erodarea prestigiului partidului şi pe aceea de a impune susţinerea necondiţionată a Guvernului. Cei şapte dau publicităţii o declaraţie în care, după ce explică motivele acţiunii lor, îi îndeamnă pe toţi cei care mai cred

în ideile socialiste să li se alăture pentru a forma un nou partid.

– La şedinţa Delegaţiei Permanente a P.D.S.R. se precizează că protocolul pe care-l vor semna P.D.S.R., P.R.M., P.U.N.R şi P.S.M. trebuie să asigure o bună colaborare în Parlament. În ce priveşte situaţia creată în P.S.M., liderii P.D.S.R. vor continua să acorde girul actualei conduceri a acestui partid cu care sunt dispuşi să negocieze şi în viitor. Şi, pentru că se apropie sezonul electoral, a venit vorba şi despre pregătirea pe îndelete a alegerilor din 1996.

● **13 ian.** În cadrul unei conferinţe de presă extraordinare, **Emil Constantinescu**, preşedintele C.D.R., îşi anunţă candidatura la Preşedinţia Convenţiei. Declaraţia pe care o dă publicităţii conţine propunerea ca până la 28 febr. 1995 Comitetul Executiv şi Consiliul C.D.R. să se întrunească în şedinţă pentru a alege conform protocolului alianţei noul Preşedinte al C.D.R. şi viitorul candidat la Preşedinţia ţării.

– Comitetul Naţional al P.A.C. nu aprobă proiectul unificării liberalilor, pe care îl consideră posibil doar după ce „Alianţa Civic- Liberală se va arăta capabilă să-şi joace până la capăt rolul politic". **Nicolae Manolescu**, preşedintele P.A.C., sceptic în legătură cu eficienţa alianţelor, declară: „există în P.A.C. o imagine de intelectualitate şi onestitate pe care P.A.C. nu e dispus să o sacrifice pentru nici o alianţă din lume".

– **Adrian Severin**, în numele P.D., avertizează în legătură cu pericolul pe care-l reprezintă parafarea protocolului de către P.D.S.R., P.S.M., P.U.N.R. şi P.R.M.: „probabil, prin acest demers, P.D.S.R. nu mai tinde către idealuri social-democrate, ci extremiste, de mână forte". **Adrian Severin** îi cere lui **Ion Iliescu** să-şi folosească autoritatea pentru a opri accesul la putere al forţelor extremiste, de stânga sau de dreapta".

● **14 ian.** În Comitetul Reprezentanţilor al P.S.M. se aprobă semnarea protocolului cu P.D.S.R., document pe placul socialiştilor lui **Verdeţ**, deoarece propune măsuri anticriză, relansarea ritmului privatizării, dar şi întărirea rolului statului în economie şi promite că P.D.S.R. va lua decizii doar în consens cu aliaţii. **Ilie Verdeţ** se gândeşte la eventualitatea participării efective la guvernare a P.S M. Pe ordinea de zi a şedinţei este şi cazul **Mohora**. Dizidentul socialist este repudiat în unanimitate laolaltă cu colegii săi, li se retrage sprijinul politic în Parlament, li se contestă orice merit, ba chiar se afirmă că ei nu reprezintă socialismul democratic. Structurile de conducere ale partidului sunt completate cu noi membri, printre

care: **Constantin Chiţimian** – vicepreşedinte; **Ion Popa**, **Gheorghe Creţ**, **Cornel Balaur**, **Petre Pătruţă** – secretari; **Eugen Florescu** – şef al Biroului de presă.

– Oamenii politici se pronunţă în legătură cu sciziunea din P.S.M.:

Ion Diaconescu (P.N.C.Ţ.D.) – „Consider acţiunea grupului **Mohora** un act politic important pentru că reprezintă o rupere de vechiul trecut comunist".

Radu Vasile (P.N.C.Ţ.D.) – „ruperea menşevicilor de bolşevici".

Călin Popescu Tăriceanu (P.N.L.) – „un partid socialist modern este obligat să se distanţeze de modul în care au făcut politică şi au acţionat vechii demnitari ai P.C.R., în frunte cu **Ilie Verdeţ**, care a fost prim-ministru. Deci, aşteptăm să vedem cum arată socialismul adus la zi, în versiune românească".

Dan Căpăţână (P.A.C.) – „Sciziunea P.S.M. reprezintă cea mai inteligentă mişcare politică a stângii din ultima perioadă. Aceasta permite păstrarea sprijinului parlamentar de către alianţa celor 4 partide (P.D.S.R., P.U.N.R., P.R.M., P.S.M.) şi, în acelaşi timp, criticarea Guvernului de pe poziţiile ideologiei de stânga de către un nou partid socialist".

Cristian Rădulescu (P.D.) – „Cât priveşte relaţia noului partid cu P.D.S.R., s-ar putea ca în funcţie de dezvoltarea aripii **Mohora** – pe care noi o considerăm aripa bună a P.S.M. – aceasta să ia o anvergură care să pericliteze susţinerea actuală de care se bucură Guvernul **Văcăroiu**".

Ioan Gavra (P.U.N.R.) – „În P.S.M. nu a avut loc o sciziune. Este vorba despre o simplă disidenţă a unor membri din conducerea partidului (...) Eu apreciez că aşa-zisa aripă reformatoare nu este deloc reformatoare (...) Unii membri din grupul «celor 7 » nici nu au cum să fie reformatori prin structura lor ideologică, întrucât au fost vârfuri ale nomenclaturii comuniste (...) După părerea mea acest grup desprins din P.S.M. va susţine în continuare actualul Guvern".

– Sfântu Gheorghe. La conferinţa pe ţară a reprezentanţilor primarilor şi consilierilor locali aleşi pe listele U.D.M.R. se formează Consiliul primarilor şi consilierilor U.D.M.R. a cărui primă misiune o constituie pregătirea unei platforme privind autoadministrarea comunităţilor maghiare. Platforma respectivă va constitui un capitol aparte din programul U.D.M.R. ce va fi

dezbătut la apropiatul congres al acestui partid.

● **16 ian. Ion Iliescu** reacționează la declarația recentă a liderului U.D.M.R., **Markó Béla**, privind necesitatea dobândirii autonomiei teritoriale în zonele în care etnicii maghiari sunt majoritari. **Ion Iliescu** consideră că „autonomia teritorială pe baze etnice are un caracter neconstituțional și antidemocratic".

● **18 ian.** P.D.A.R. cere scoaterea în afara legii a U.D.M.R. pentru activitate antinațională și anticonstituțională, iar P.U.N.R. anunță că va declanșa acțiunea de scoatere în afara legii a U.D M.R.

● **20 ian. Dinu Patriciu** (P.L. '93): „Nu putem fi de acord cu autonomia comunitară teritorială, pentru că nu există comunitate etnică pură, ci doar comunități locale". „U.D.M.R. nu este decât un obiect al muncii pentru P.U.N.R. Ar face un mare serviciu comunității maghiare dacă s-ar desființa".

– Într-un Comunicat, Guvernul României își precizează poziția în legătură cu crearea Consiliului primarilor și consilierilor aleși pe listele U.D.M.R. „Mini-parlamentul U.D.M.R. este considerat drept încă una dintre acțiunile prin care liderii U.D.M.R. încearcă să transforme partidul lor într-o supraorganizație de «autoguvernare etnică» și încă un pas făcut spre realizarea periculosului proiect al autonomiei teritoriale pe baze etnice". În Comunicat se cere desființarea unor asemenea structuri antidemocratice și discriminatorii, create în afara cadrului legal, pentru a se evita apelul la justiție sau la alte structuri instituționale în vederea soluționării acestei situații.

– P.D.S.R., P.U.N.R., P.S.M., P.R.M. semnează protocolul de colaborare politică. Cei patru hotărăsc să colaboreze în Parlament, în probleme de politică internă și externă, în ce privește structura executivului și promovarea specialiștilor în structurile guvernamentale. Satisfacția în rândurile reprezentanților celor patru partide ar fi fost deplină, dacă P.U.N.R. n-ar fi susținut, fără succes, ca în protocol să se includă și scoaterea U.D.M.R. în afara legii.

– **Emil Constantinescu**, președintele C.D.R., lansează o declarație-apel care exprimă reacția Opoziției în legătură cu semnarea protocolului cvadripartit, considerat o mineriadă politică prin care viitorul democratic al țării va fi grav compromis: „Pactul semnat (...) lichidează ce mai rămăsese din cuceririle Revoluției din dec. 1989, asociind din nou la Putere pe toți cei care o exercitau, spre disperarea națiunii, înainte de prăbușirea dictaturii (...) În fața acestei primejdii fără precedent în istoria ultimilor cinci ani,

C.D.R. adresează un apel tuturor forțelor politice democratice, sindicatelor, asociațiilor civice, tuturor oamenilor de bună credință din această țară: „Să ne unim forțele, să nu lăsăm ca viitorul României să fie primejduit și compromis de jocurile iresponsabile ale Puterii; să formăm împreună o Mare Coaliție a Reformei, să folosim toate mijloacele legale și constituționale pentru a nu permite distrugerea democrației, libertății și șanselor de progres ale României!".

– La conferința de presă a P.A.C., **Nicolae Manolescu**, liderul acestei formațiuni, precizează că inițiativa partidului său de a angaja negocieri cu P.D.S.R. în scopul ajustării și aplicării mai rapide a proiectului Legii accelerării procesului de privatizare nu ilustrează intenția P.A.C. de a accede la guvernare, ci un „compromis tehnic", necesar sprijinirii reformei. P.A.C. propune un set de amendamente comisiei de specialitate a Camerei Deputaților și tuturor partidelor și le lansează invitația de a participa la dezbaterile pe marginea proiectului respectivei legi. Amendamentele P.A.C.: privatizarea integrală a întreprinderilor din programul de privatizare al Guvernului, transferul integral al proprietății cu titluri distribuite gratuit sau cvasigratuit, înființarea fondurilor private de investiții ș.a. Toate amendamentele propuse de P.A.C. au fost respinse în comisia de specialitate a Camerei Deputaților de către majoritatea guvernamentală. La dezbateri au participat premierul **Nicolae Văcăroiu** și ministrul de stat **Florin Georgescu**.

● **21 ian.** În localitatea Șimian (Bihor), senatorii, deputații, primarii, viceprimarii și consilierii locali ai U.D.M.R. din județele Bihor, Maramureș, Satu Mare, Sălaj se întrunesc cu prilejul celei de a 2-a Consfătuiri a autorităților locale din Partium (regiune istorică ce a aparținut Ungariei și care corespunde, aproximativ, celor patru județe). În declarația pe care o adoptă participanții la consfătuire, se definesc obiectivele care ar trebui îndeplinite pentru realizarea autonomiei locale. Consfătuirea a fost aspru criticată, atât de reprezentanții coaliției guvernamentale, cât și de cei ai Opoziției. U.D.M.R. își exprimă nemulțumirea față de criticile liderilor C.D.R. și cere să se clarifice raporturile din cadrul coaliției forțelor de opoziție.

● **21-22 ian.** La Budapesta are loc Congresul al 4-lea al Uniunii Internaționale a Foștilor Deținuți Politici și Victime ale Comunismului. În funcția de președinte al acestui for, este reales **Constantin Ticu Dumitrescu**, fost deținut politic în România. O noutate o reprezintă înființarea unui Birou de investigare a crimelor

comise de poliţiile politice în perioada dictaturii comuniste.

● **23 ian.** Ofensiva U.D.M.R. în vederea atingerii scopurilor sale continuă să provoace reacţii. Prefecţii, în frunte cu **Grigore Zanc** (Cluj-Napoca), condamnă iniţiativele U.D.M.R. Chiar şi primarul general al Capitalei, **Crin Halaicu**, îşi exprimă protestul său, arătând că a susţinut conceptul de autonomie locală dar constată că etnicii maghiari au mers prea departe cu pretenţiile şi e cazul să-şi aducă aminte că „soarele răsare de la Bucureşti". **Radu Timofte**, preşedintele Comisiei pentru apărare a Senatului, crede chiar că „acţiunile întreprinse de U.D.M.R. pentru constituirea unui consiliu al autodeterminării maghiare reprezintă o situaţie concretă de ameninţare la adresa siguranţei naţionale" şi socoteşte că e necesar ca situaţia creată să fie supusă atenţiei Consiliului Suprem de Apărare a Ţării. **Iosif Gavril Chiusbaian**, ministrul justiţiei, apreciază că există suficiente probe pentru a declanşa procedura de scoatere în afara legii a U.D.M.R., acţiune cerută de P.U.N.R., partidul din care face parte ministrul justiţiei. **Corneliu Coposu**, preşedintele P.N.Ţ.C.D., crede că „orice tentativă de izolare a minorităţii maghiare ar fi catastrofală şi pentru interesele ţării şi pentru minoritatea maghiară". **Corneliu Coposu** anunţă că C.D.R. va discuta „analitic" poziţia U.D.M.R. în alianţă.

● **23-24 ian.** Budapesta. **Arpad Göncz**, preşedintele Ungariei, şi **Gyula Horn**, primul-ministru al Ungariei, anulează, fără explicaţii, o întrevedere cu **Viorel Hrebenciuc**, secretarul general al Guvernului României, aflat la Budapesta pentru tratative cu oficialităţile maghiare şi pentru a le transmite un mesaj din partea preşedintelui României. Mediile politice de la Budapesta au interpretat Declaraţia Guvernului României cu privire la recentele iniţiative politice ale U.D.M.R. ca pe un „ultimatum dat U.D.M.R.". Astfel, şase partide politice din Parlamentul Ungariei lansează o declaraţie în care îşi exprimă „consternarea" faţă de „atacul împotriva U.D.M.R.". În urma vizitei la Budapesta, **Viorel Hrebenciuc** declară: „(...) la Budapesta se consideră că raporturile noastre (ale României şi Ungariei n.n.) sunt încordate (...) De data aceasta a reieşit clar implicarea unor structuri guvernamentale din Ungaria în viaţa unui partid din România, respectiv U.D.M.R.".

● **24 ian.** La sediul N.A.T.O. de la Bruxelles, o delegaţie politico-militară a României actualizează, pentru anul 1995, Programul individual de parteneriat România – N.A.T.O.

– **Adrian Năstase**, preşedintele executiv al P.D.S.R., îşi

cheamă la ordine colegii de alianţă. El consideră că P.U.N.R., cu al său ministru de justiţie, a exagerat când a cerut scoaterea U.D.M.R. în afara legii, lezând astfel interesele P.D.S.R. **Adrian Năstase** anunţă că dacă partidul său va mai fi prejudiciat de chiar partenerii de coaliţie, atunci aceştia vor fi sancţionaţi cum se cuvine. Seria sancţiunilor ar putea începe cu demiterea ministrului justiţiei dacă cercetările vor dovedi că acesta şi-a depăşit atribuţiile.

● **25 ian.** Într-un comunicat, emis la Cluj, **Gheorghe Funar** anunţă apropiata declanşare a procedurii de scoatere în afara legii a U.D.M.R. şi măsuri represive pentru etnicii maghiari care sprijină politica acestei formaţiuni politice.

– Delegaţia Permanentă a P.D.S.R. se întruneşte special pentru a analiza efectele comunicatului prin care P.U.N.R. pune la zid U.D.M.R. şi cere scoaterea acestuia în afara legii. Într-un comunicat replică, P.D.S.R. se delimitează net de poziţia P.U.N.R. pe care o consideră de nuanţă extremistă şi care poate aduce mari deservicii Guvernului şi politicii externe a ţării. P.D.S.R. promite să analizeze oportunitatea colaborării cu P.U.N.R. **Ion Iliescu** apreciază că e momentul să ia atitudine: „Domnul **Funar** văd că este consecvent cu sine însuşi. Este ultima prostie pe care a comis-o (...) Eu sper ca partidul să nu se identifice cu această persoană care vrea cu tot dinadinsul să fie folclorică. Numai că acesta este un folclor sinistru". La o conferinţă de presă **Iosif Gavril Chiusbaian** continuă polemica: „Asupra demisiei mele ar trebui să se pronunţe conducerea P.U.N.R., în acest partid fiind eu membru. Poate alţii din P.D.S.R. ar trebui să demisioneze, pentru că nu sunt fideli unei linii patriotice, aşa cum ar trebui să fie un partid de guvernământ". Totuşi **Chiusbaian** ţine să sublinieze că opinia sa în legătură cu U.D.M.R. este aceea a unui jurist şi nu a ministrului justiţiei. **Valer Suian**, vicepreşedintele P.U.N.R., preia ştafeta polemică şi declară că raporturile dintre P.D.S.R. şi P.U.N.R. trebuie să fie de parteneriat egal şi nu de vasalitate, dar P.D.S.R. nu respectă regulile jocului, dând dovadă de lipsă de loialitate. „Nu le vom rămâne datori cu un cuvinţel", avertizează **Valer Suian**, invitându-i pe **Adrian Năstase** şi **Ion Solcanu** să-şi exercite orgoliile în propriul partid, pentru că P.U.N.R. nu tolerează astfel de orgolioşi. Iar dacă U.D.M.R. nu va desfiinţa „structurile antidemocratice şi anticonstituţionale" în care s-au grupat primarii şi consilierii acestui partid, P.U.N.R. va cere ca formaţiunea etnicilor maghiari să fie suspendată.

– Dizidenţii P.S.M.-ului se regrupează. Ei au creat un Comitet Naţional de iniţiativă – preşedinte **Tudor Mohora** – care va pune bazele viitorului partid. Dintr-o Declaraţie de principii rezultă că viitorul partid care se va numi Partidul Socialist – optează pentru economia de piaţă, garantarea dreptului la proprietate, privatizare, un parteneriat social (colaborarea cu forţele politice şi nepolitice, asociaţiile profesionale şi patronatul), statul social de drept care să asigure „şanse egale de afirmare şi dezvoltare, o viaţă civilizată şi demnă pentru toţi cetăţenii României" şi, în sfârşit, pe plan extern, viitorul P.S. se declară adeptul aderării la structurile politice şi economice euroatlantice.

– Premierul spaniol **Felipe Gonzales**, aflat într-o vizită în România, promite, în cadrul unei conferinţe de presă, la care participă şi **Ion Iliescu**, că Spania va sprijini eforturile României de apropiere de structurile comunitare.

● **26 ian.** Într-un comunicat dat publicităţii, **Gheorghe Funar** cere Guvernului să adopte o hotărâre pentru declanşarea procedurii de scoatere în afara legii a U.D.M.R. şi de excludere a acestui partid din Consiliul pentru minorităţi naţionale. Liderul P.U.N.R. mai doreşte să se ordone strângerea armelor şi muniţiilor aflate ilegal la populaţie, îndeosebi la etnicii maghiari, pentru a preveni declanşarea de către U.D.M.R. a unor conflicte armate.

– În cadrul unei conferinţe de presă, **Victor Babiuc**, vicepreşedintele P.D., trage un semnal de alarmă în legătură cu practica P.D.S.R. de a demite primarii Opoziţiei care nu acceptă să treacă la partidul de guvernământ. Astfel, în intervalul dec. 1992 – dec. 1994 au fost destituiţi 162 de primari ai Opoziţiei.

– Consiliul C.D.R. analizează şi adoptă calendarul electoral. Se stabileşte ca preşedintele C.D.R. să fie ales pe 22 mart. P.S.D.R., P.L.'93 şi P.A.C. au votat împotrivă, iar U.D.M.R. şi P.N.L.C.D. s-au abţinut. P.L.'93 şi P.A.C. obiectează că s-a încălcat protocolul alianţei care prevede ca deciziile referitoare la candidatul la Preşedinţie să se ia prin consens.

● **27 ian. Gheorghe Funar**, preşedintele P.U.N.R., adresează o scrisoare deschisă lui **Ion Iliescu** în care, după ce avertizează în termeni duri asupra pericolului pe care-l reprezintă recentele iniţiative politice ale U.D.M.R., cere instituirea stării de urgenţă în judeţele Harghita, Covasna şi Mureş.

– Întrunit în şedinţă, Guvernul României apreciază că recentele acţiuni ale U.D.M.R. sunt menite să conducă la obţinerea

autonomiei etnice ceea ce contravine Constituției țării și legilor în vigoare, dar și normelor și standardelor europene privind respectarea drepturilor minorităților. Guvernul nu este de acord nici cu punctele de vedere excesive, discriminatorii la adresa minorităților naționale. Se reafirmă hotărârea de a se face apel la justiție, dacă U.D.M.R. nu va reveni asupra deciziei de a menține structuri proprii precum Consiliul Reprezentanților (un „mini-parlament U.D.M.R.") și Consiliul primarilor și consilierilor.

– P.D.S.R. răspunde printr-o declarație celor șase partide parlamentare din Ungaria demonstrând netemeinicia acuzațiilor pe care aceste partide le-au adus structurilor de putere, presei și politicienilor din România. P.D.S.R. consideră că parlamentarii unguri încurajează acea direcție politică din U.D.M.R. care poate să ducă la deteriorarea relațiilor dintre România și Ungaria.

● **28 ian.** Budapesta. La o conferință de presă organizată de Uniunea Mondială a Ungurilor, episcopul **László Tőkés** afirmă că în România au loc acțiuni antimaghiare ale forțelor naționaliste și comuniste care primejduiesc procesul democratic din această țară și că numai comunitatea internațională poate opri acest proces. Prin „campania antimaghiară" se urmărește să se provoace violența maghiarilor din România, dar în Transilvania nu se poate repeta ceea ce s-a petrecut în Bosnia pentru că maghiarii de aici nu au arme și în cazul unui conflict armat ei ar fi doar victime. Episcopul cere ajutorul comunității internaționale în sprijinul minorității maghiare din România, supuse procesului de asimilare forțată, iar el promite că va ține sus steagul democratic al autonomiei.

● **30 ian. Ion Iliescu** califică – într-un comunicat – drept extremist-naționaliste, dovadă de iresponsabilitate politică, propunerile venite din partea unor persoane cu funcții de răspundere în U.D.M.R. și P.U.N.R. Acuzele îi vizează în primul rând pe **László Tőkés** și **Gheorghe Funar** (criticat aspru pentru recentele propuneri de instituire a stării de necesitate în Harghita și Covasna și de trecere la schimbul de populații între România și Ungaria). Președintele României consideră ilegal mult invocatul Consiliu al primarilor și consilierilor U.D.M.R.

– La ședința Consiliului C.D.R., **Nicolae Țăran**, vicepreședintele P.A.C., cere să se ia atitudine față de politica U.D.M.R., pentru că altfel P.A.C. va fi obligat să analizeze eventualitatea desprinderii din alianță. În același cadru, **Otto Weber**, președintele P.E.R., propune suspendarea lui **Dinu**

Patriciu (P.L. 93) din Convenţie pentru acţiuni destabilizatoare şi critici permanente aduse liderilor C.D.R. După discuţii îndelungate, se elaborează un comunicat al C.D.R. în care se precizează că toate formaţiunile care compun alianţa susţin integritatea teritorială a ţării, dezvoltarea autonomiei locale în condiţii identice pentru toate judeţele ţării şi rezolvarea problemei minorităţilor naţionale în conformitate cu Proclamaţia Marii Adunări Naţionale de la Alba Iulia din 1918, cu Convenţia-cadru privind minorităţile naţionale şi cu Carta autonomiei locale ale C. E.

– La o conferinţă de presă a P.N.Ţ.C.D., **Radu Vasile**, purtătorul de cuvânt al partidului, demonstrează că este în plină desfăşurare campania Guvernului împotriva primarilor şi consilierilor locali ai Opoziţiei, ceea ce anunţă orientarea Puterii către „un regim autoritar şi dictatorial". Astfel, de la alegerile din 1992 au fost demişi 10% dintre primari, iar dintre cei demişi 80% aparţin Opoziţiei.

● **31 ian.** Strasbourg. Senatorul U.D.M.R., **Frunda Gyorgy**, reprezentant al României în Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, a făcut publică o declaraţie în care apreciază că adoptarea Convenţiei-cadru pentru protecţia minorităţilor naţionale de către Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei reprezintă „un nou pas înapoi în protejarea drepturilor minorităţilor naţionale". Pentru a-şi susţine ideea senatorul U.D.M.R. dă exemplul minorităţii maghiare din România şi al U.D.M.R. care s-ar afla în situaţia unei minorităţi neîncetat oprimate.

● **1 febr.** Intră în vigoare acordul de asociere la U.E. a României, Cehiei, Bulgariei şi Slovaciei, ceea ce înseamnă că ţările respective ajung în etapa pregătirii pentru aderarea efectivă la U.E. Ungaria şi Polonia au definitivat acest acord în urmă cu un an. În mesajul lui **Hans van den Brock**, înalt comisar pentru Europa centrală şi de est din U.E., se apreciază că intrarea în vigoare a acordului este „o ocazie istorică" şi că U.E a iniţiat „o ambiţioasă strategie de preaderare, care va pregăti calea spre lărgirea în continuare a uniunii". **Hans van den Brock** prezintă câteva elemente ale acestei strategii adaptate la situaţia României: „Miniştrii români, împreună cu cei ai altor ţări asociate din Europa centrală şi de est vor participa la întâlnirile periodice ale Consiliului de Miniştri al U.E. în domenii precum afacerile externe, energie, telecomunicaţii, transport, mediu înconjurător şi justiţie. Programul PHARE pentru asistenţa economică va fi adaptat unor necesităţi în schimbare, în special pentru a încuraja investiţiile în

infrastructură. Vom lucra împreună pentru a sprijini eforturile propriului dvs. Guvern şi Parlament pentru a aduce legislaţia economică şi standardele industriale în conformitate cu cele ale Uniunii Europene. În acest fel, România va fi capabilă să concureze pe baze egale în piaţa unică a U.E.. O reală hotărâre este necesară de ambele părţi pentru a fi create condiţiile necesare succesului integrării politice şi economice. Într-o perioadă când continentul nostru este încă afectat de tensiune şi insecuritate, acordurile de asociere vor contribui la încredere şi stabilitate". **Karen Fogg**, şeful delegaţiei U.E. în România, declară: „Acordul încheiat stabileşte obiective şi chiar termene pentru măsurile ce vor trebui luate în domeniul reformei din România. Procesul de integrare europeană este gradual şi cere din partea tuturor efort şi voinţă. Nu numai pe plan economic şi social, dar şi politic".

– Strasbourg. La Palatul Consiliului Europei, reprezentanţii a 21 de state membre, printre care şi România, au semnat Convenţia-cadru pentru protecţia minorităţilor naţionale. Delegaţia română este condusă de **Teodor Meleşcanu**, ministru de externe.

– P.N.L., nemulţumit de politica U.D.M.R. (de exemplu, de nerecunoaşterea caracterului naţional al statului român), intenţionează să ceară analiza oportunităţii menţinerii acestei formaţiuni în coaliţie.

– S.R.I. infirmă existenţa unor factori de risc care să impună decretarea stării de urgenţă în judeţele Harghita, Covasna şi Mureş.

– Într-un interviu acordat revistei *„22"*, **Adrian Moruzi**, unul dintre primarii Opoziţiei (Braşov), demişi de Guvern, declară că motivul principal al demiterii în serie a primarilor Opoziţiei de către Putere este teama că aceştia, rămaşi în funcţie, ar putea asigura alegeri corecte în 1996, ceea ce ar pune în primejdie victoria actualei Puteri.

● **2 febr.** La Palatul Victoria, reprezentanţii Guvernului şi ai partidelor parlamentare dezbat proiectul de buget pe 1995. (Iniţial Guvernul invitase la discuţii doar reprezentanţii Opoziţiei.) Sunt acceptate numai două propuneri din partea Opoziţiei: majorarea salariilor în învăţământ şi reducerea subvenţiilor destinate mineritului.

● **4 febr.** Într-un interviu acordat postului de radio B.B.C., **Corneliu Coposu** apreciază că imaginea României în America este negativă, datorită politicii promovate de **Ion Iliescu** şi aliaţii săi, şi că e foarte greu de luptat împotriva acestei imagini deoarece gafele actualei Puteri o consolidează pe zi ce trece. **Corneliu**

Coposu avertizează că S.U.A. nu vor fi de acord cu integrarea României în N.A.T.O.

– Odorheiul Secuiesc. Maghiarii organizați de U.D.M.R. participă la manifestările prilejuite de dezvelirea statuii lui **Orbán Balázs**. Şi aici maghiarii arborează drapelul Ungariei şi intonează imnul acestei țări, ceea ce contravine legilor României. Formațiunile politice protestează (P.U.N.R. cel mai energic), iar Guvernul României, în dezacord cu aceste acțiuni, anunță că va constitui o comisie care să ancheteze cazul. **Sántha Pal Vilmos**, preşedintele Consiliului județean Harghita şi al Consiliului primarilor şi consilierilor U.D.M.R., declară că maghiarii nu sunt de acord cu unele dintre legile României şi că uneori conduita lor intră în dezacord cu aceste legi, pentru că există sentimente ce nu pot fi îngrădite. În numele C.D.R., **Emil Constantinescu** precizează că U.D.M.R. va trebui să se angajeze să respecte legile țării şi Constituția României şi că orice abatere de la aceste obligații va fi prompt sancționată de C.D.R.

● **4-5 febr.** La Convenția Națională a P.A.C. se pune problema ieşirii acestui partid din C.D.R., față de a cărei funcționare există numeroase nemulțumiri. Decizia va fi luată la Congresul P.A.C. din 4-6 mai, dată la care va fi clară atitudinea alianței față de propunerile P.A.C. de restructurare a C.D.R. Şi reprezentanții P.N.L., P.N.L.C.D. şi P.L. '93 şi-au exprimat dorința de a propune şi susține restructurarea C.D.R. Iar dacă ideile lor nu vor găsi audiență în interiorul C.D.R., liberalii vor reflecta la susținerea unui candidat al lor la alegerile prezidențiale.

● **6 febr.** Alianța Civic-Liberală invită P.D.S.R. la colaborare în vederea îmbunătățirii proiectului Legii de accelerare a procesului de privatizare.

– **Ion Iliescu** consideră că recentele manifestări de la Odorheiul Secuiesc, organizate de U.D.M.R., constituie „o ofensă la adresa României ca stat". Preşedintele țării primeşte din nou o scrisoare deschisă de la **Gheorghe Funar** în care este acuzat că, fiind legat prin angajamente oculte de U.D.M.R., tolerează încălcarea legilor țării de către această formațiune.

– Biroul Permanent al P.U.N.R. se întruneşte pentru a încerca să găsească soluții de depăşire a stării de criză în care au ajuns relațiile cu P.D.S.R.

– Şi în cadrul Delegației Permanente a P.D.S.R. se discută despre viitorul relațiilor P.D.S.R. – P.U.N.R., dar nu apare un

punct de vedere comun. **Adrian Năstase** crede că reconcilierea între cele două partide „nu este posibilă atât timp cât **Gheorghe Funar** mai este preşedintele partidului aliat".

● **7 febr.** În fosta vilă a lui **Nicolae Ceauşescu**, din Bd. Primăverii, liderii P.D.S.R., P.U.N.R., P.R.M. şi P.S.M. se întâlnesc pentru a încerca să-şi salveze alianţa. După îndelungi discuţii tensiunile s-au mai atenuat şi multe dintre fostele conflicte au fost explicate prin lipsa de comunicare. De aceea s-a hotărât ca aliaţii să se consulte între ei în problemele importante, înainte de a face declaraţii oficiale. **Oliviu Gherman**, preşedintele P.D.S.R., evaluând rezultatele întâlnirii, declară că, deşi au existat elemente de contrapunct, a rezultat, în esenţă, o armonie. **Corneliu Vadim Tudor**, preşedintele P.R.M.: „Îi dezamăgim pe cei care veniseră la un parastas clasa întâi, la o ceartă sau la premisele unei rupturi. Suntem prea îndureraţi de soarta acestei ţări, pentru a da apă la moară duşmanilor".

– Senatorul **Cristian Dumitrescu**, liderul grupului parlamentar al P.D., citeşte, în Senat, o declaraţie a P.D. de condamnare a protocolului de colaborare între P.D.S.R., P.U.N.R., P.R.M. şi P.S.M. Exerciţiul guvernării comune a celor patru partide ar putea conduce – conform P.D. – la „fascizarea ţării".

– Deputatul independent **Petre Ţurlea** anunţă că, alături de alţi 52 de deputaţi din coaliţia majoritară, va cere Camerei Deputaţilor să adopte o moţiune de condamnare a recentelor declaraţii ale U.D.M.R. prin care se contestă caracterul naţional al statului român şi se pretinde să se creeze o regiune autonomă pe baze etnice.

– Senatorul P.D.S.R., **Florin Rădulescu Botică**, preşedintele delegaţiei române la Consiliul Europei, şi senatorul **Adrian Păunescu** (P.S.M.), membru al delegaţiei, susţin, în Senat, că parlamentarii U.D.M.R. au avut o conduită neloială la Strasbourg, au făcut politică antiromânească, identificându-se şi integrându-se delegaţiei ungare. La Strasbourg, P.D.S.R. n-a fost admis în grupul socialist al Adunării Parlamentare. P.D.S.R.-ului i s-a obiectat că s-a aliat cu partide extremiste, că Guvernul P.D.S.R. destituie prea mulţi primari ai Opoziţiei şi că promovează legi care se îndepărtează de la doctrina social-democrată.

● **8 febr.** La Cotroceni, **Ion Iliescu** discută cu liderii partidelor parlamentare despre elaborarea strategiei de integrare europeană şi propune, în acest scop, formarea unei comisii alcătuite din reprezentanţii partidelor şi ai Guvernului. Liderii partidelor de

opoziție declară că ei vor sprijini procesul de integrare europeană şi euroatlantică. Unii dintre ei (reprezentanții P.D.) se tem însă că anumite partide din arcul guvernamental doar mimează interesul față de integrare. Concluzia lor este că, dacă **Ion Iliescu** doreşte într-adevăr integrarea europeană, „să o facă cu cei ce vor".

● **9 febr.** Colegiul Director al P.A.C. a pregătit o serie de propuneri pentru restructurarea C.D.R.: 1 – Recunoaşterea de către C.D.R. a faptului că România este un stat unitar şi indivizibil, național, suveran şi independent. 2 – Includerea în protocolul electoral al C.D.R. a delimitării față de U.D.M.R., în cazul că această formațiune nu renunță la revendicarea privind autonomia regională pe baze etnice. 3 – Desfăşurarea campaniei pentru Preşedinție cu respectarea Constituției țării. 4 – Adoptarea deciziilor politice în C.D.R. prin participarea exclusivă a partidelor. 5 – Adoptarea prin consens a deciziilor cu caracter electoral. 6 – Deschiderea C.D.R. către toate formațiunile democratice din Opoziție, în primul rând către P.D., în vederea realizării unei mari coaliții politice. 7 – Renunțarea la ambiguitățile privind forma de guvernământ.

– Şi a doua rundă de convorbiri între reprezentanții Guvernului şi ai P.A.C. se încheie cu un rezultat previzibil. Premierul **Nicolae Văcăroiu** invocă criterii formale pentru neacceptarea inițiativelor P.A.C. privind modificarea proiectului Legii de accelerare a procesului de privatizare. Acesta declară că e de acord, în principiu, cu propunerile P.A.C., dar nu pentru primele 3 000 de întreprinderi propuse pentru privatizare.

● **10 febr.** Şedință solemnă în aula Parlamentului din Dealul Mitropoliei. Membrii fostului C.P.U.N. se reîntâlnesc (100 din 253) pentru a sărbători împlinirea a 5 ani de la înființarea „Parlamentului celor o sută de zile" cum a mai fost denumit C.P.U.N. Discursuri, evocări, nostalgii, flori, regrete. Totuşi, **Ion Iliescu** declară presei: „ceea ce am făcut atunci era maximum din ceea ce puteam face". Şi alți C.P.U.N.-işti nostalgici trag concluzia că au făcut totul pentru binele țării. Absențe semnificative: **Ana Blandiana**, **Corneliu Coposu**, **Constantin Ticu Dumitrescu**, **Mircea Dinescu**, **Ion Caramitru**.

● **12 febr. Sergiu Cunescu** şi **Petre Roman** declară că pentru câştigarea alegerilor din 1996 trebuie să se realizeze o Mare Coaliție a Opoziției pentru care e nevoie de ceva timp şi de multe eforturi.

● **13 febr.** Senatul României adoptă o declarație de dezaprobare a recentelor afirmații privind situația minorității

maghiare din România, afirmații pe care **Markó Béla**, președintele U.D.M.R., le-a făcut în cursul unei vizite la Londra.

– Camera Deputaților adoptă moțiunea propusă de **Petre Țurlea**, împotriva U.D.M.R.

– Premieră electorală la Scorniceşti. În satul de naştere al lui **Nicolae Ceauşescu**, a fost ales, prin vot, primar, **Teodor Zamfir**, candidatul P.N.L.

● **14 febr.** P.L.'93 adresează o scrisoare deschisă partidelor parlamentare din C.D.R., în care propune – în consonanță cu P.S.D.R. şi P.A.C. – modificarea protocolului de organizare a alianței.

● **11-15 febr.** La invitația Ministerului de externe al României se află într-o vizită oficială la Bucureşti, **Boris Tarasiuc**, ministru prim-adjunct al M.A.E. din Ucraina, în scopul pregătirii negocierilor pentru definitivarea şi semnarea Tratatului bilateral româno-ucrainean. Oaspetele s-a întâlnit cu **Ion Iliescu**, **Teodor Meleşcanu** şi cu membrii Comisiei pentru politică externă a Camerei Deputaților.

● **14-15 febr.** Asociația neguvernamentală „Project on Ethnic Relations" îşi realizează inițiativa de a organiza, la Atlanta, o masă rotundă pe tema relațiilor interetnice la care să participe reprezentanți ai Guvernului, Preşedinției, Parlamentului, ai principalelor partide politice din România şi, bineînțeles, ai U.D.M.R., care şi-a compus o delegație foarte numeroasă în frunte cu **Markó Béla** şi **László Tőkés**. Întâlnirea se produce sub patronajul fostului preşedinte american **Jimmy Carter**. Intervievat de un ziarist de la *Adevărul*, **Corneliu Coposu**, liderul P.N.Ț.C.D., explică de ce partidul său nu va fi reprezentat la Atlanta: „ Îmi asum toată răspunderea deciziei. Motivele sunt multiple. După opinia mea, este umilitor ca românii să solicite o mediere, la o masă rotundă în străinătate, într-o chestiune internă, care ține exclusiv de statul român. Apoi, mediatorul, fostul preşedinte american **Jimmy Carter**, s-a ocupat în ultima vreme de medierea unor conflicte armate. Toată lumea va trage concluzia că ne scoatem ochii aici, în țară. L-am sfătuit pe **Viorel Hrebenciuc** (membru al delegației române la Atlanta, coordonator al Consiliului pentru minoritățile naționale n.n.) să renunțe la această idee. Dacă vrea cu orice preț o masă rotundă în chestiunea U.D.M.R., i-am spus, atunci, să aibă loc în țară, să invite pe liderii politici, ca şi pe ungurii de la Budapesta şi să stabilim un *modus vivendi*"

Din ideile participanților la dezbateri (reproduse în revista *„22"*, nr. 8, 22-28 febr. 1995):

Allen Kassof, directorul asociației „Project on Ethnic Relations" – „Această întâlnire nu este o mediere. Nu este un arbitraj. Nu este o negociere. Nimeni nu dă şi nu primeşte nimic. Ea este o întâlnire neoficială. Constituie un schimb de vederi, în prezența prietenilor din America. O şansă de a avea o discuție rațională".

Markó Béla (U.D.M.R.) – „Principala problemă a maghiarilor din România este lipsa de linişte şi de toleranță".

Traian Chebeleu (purtătorul de cuvânt al Preşedinției) – „Foarte mulți români din Transilvania se trezesc dimineața cu aceleaşi temeri ca şi cetățenii de naționalitate maghiară".

László Tőkés (U.D.M.R.) – „Pentru a crea o presiune asupra U.D.M.R. în țară se foloseşte presa, şi gândesc prin asta cea mai mare parte a presei româneşti. Este vorba despre un terorism psihologic. Sunt surprins de indulgența americanilor privind implicarea în Guvern a partidelor extremiste. Dacă democrația ar fi autentică în România, nimeni nu ar îndrăzni să refuze un lucru cerut de 500 000 de cetățeni. Populația maghiară este mai mare decât populația multor state americane care au universități. Cui au cerut voie să le înființeze? Frați români să nu-i provoace pe frații maghiari!".

Nicolae Țăran (P.A.C.) – „După 1990 s-au realizat două lucruri esențiale: Constituția şi paşii spre integrarea europeană. U.D.M.R. pune în discuție cele două realizări".

Frunda Gyorgy (U.D.M.R.) – „Statisticile arată cât de numeroase şi în câte domenii există discriminări față de maghiari".

● **16 febr. Adrian Năstase** acuză tendința grupului **Mohora** de a racola oameni din partidul de guvernământ. Recent, senatorul P.D.S.R., **Vasile Pipa**, a preferat să-l urmeze pe **Mohora**.

● **17 febr.** La şedința Consiliului C.D.R. se confruntă două puncte de vedere: al partidelor care propun o reformă în funcționarea alianței – P.A.C., P.S.D.R., P.L.'93 şi P.N.L.C.D. – şi al partidelor – P.N.Ț.C.D. – care doresc ca alianța să nu-şi schimbe structura cel puțin în datele ei esențiale. Reformatorii propun: 1) Participarea la alegeri a partidelor din C.D.R. pe liste separate. 2) Mai multe candidaturi la Preşedinția țării şi deținerea Preşedinției C.D.R. prin rotație, de toți liderii partidelor din alianță. 3) Adoptarea deciziilor în C.D.R. prin participarea doar a partidelor. 4) Delimitarea de U.D.M.R. dacă aceasta nu renunță

la pretenţia autonomiei regionale pe baze etnice. 5) Deschiderea C.D.R. către formaţiunile democratice, în primul rând către P.D. 6) Renunţarea la ideile monarhiste în timpul campaniei electorale.

În cele din urmă au fost votate punctele de vedere ale P.N.Ţ.C.D., total diferite de cele ale reformatorilor, ceea ce a condus la modificarea protocolului de funcţionare a alianţei care prevedea ca toate hotărârile să se ia prin consens. Consensul a fost înlocuit cu „majoritatea a două treimi". Au votat pentru propunerile P.N.Ţ.C.D. formaţiunile civice şi toate partidele, cu excepţia celor care au propus setul de măsuri reformatoare, adică P.A.C., P.L.'93, P.S.D.R., P.N.L.C.D. şi U.D.M.R. care a absentat (motivat) de la şedinţă. Aceste partide au cerut un termen de 30 de zile pentru a-şi consulta Consiliile Naţionale în legătură cu semnarea sau nesemnarea suplimentului la protocolul C.D.R. propus la şedinţă. O atitudine inflexibilă a avut **Sergiu Cunescu**, preşedintele P.S.D.R., ale cărui polemici cu fruntaşii P.N.Ţ.C.D. au fost reproduse în presă. Iată un schimb de replici între **Corneliu Coposu** şi **Sergiu Cunescu** (Revista *„22"*, nr.8, 22–28 febr. 1995):

C. Coposu – „Dacă eu fac «Asociaţia cultivatorilor de orez» şi dumneata vii şi-mi propui să cultivăm mazăre, însemnă că vrei să răstorni fondul acţiunii mele".

S. Cunescu – „Dacă celui care cultivă orez vii şi-i spui că dacă cultivă mazăre câştigă mai mult, atunci trebuie să asculte".

C. Coposu – „Când faci «Asociaţia cultivatorilor de orez», rămâne de orez, iar dacă vrei s-o faci a cultivatorilor de mazăre sau de P.D., atunci este altă asociaţie".

Concluzia agitatei şedinţe o formulează **Ion Diaconescu**: „Cui nu-i convine e liber să plece".

● **18 febr.** Consiliul Naţional al P.S.D.R. ia decizia de a nu semna suplimentul la protocolul C.D.R., adoptat la 17 febr.

● **21 febr.** Ziarul *International Herald Tribune* reproduce opinia unor oficiali N.A.T.O.: „Armatele fostelor state comuniste dispun de slabe capacităţi de luptă, cu excepţia României, care este, paradoxal, una dintre cele mai sărace ţări din estul Europei".

● **22 febr.** Preşedintele P.N.L.C.D., **Niculae Cerveni**, crede că C.D.R. are un viitor promiţător, iar cei care o părăsesc o fac pe riscul lor. Şi **Mircea Ionescu Quintus**, preşedintele P.N.L., e convins că C.D.R. continuă să reprezinte cadrul optim de evoluţie politică a partidelor de opoziţie, inclusiv a Alianţei Civic-Liberale – căreia îi doreşte să se consolideze.

● **23 febr.** La şedinţa Delegaţiei Permanente a P.D.S.R. **Adrian Năstase** declară că urmăreşte, cu interes, evenimentele din interiorul partidelor de opoziţie, deoarece P.D.S.R. este interesat ca în viaţa politică să existe o Opoziţie democratică puternică. În acelaşi cadru se reia ideea că P.D.S.R. rămâne disponibil pentru un dialog cu U.D.M.R. în cadrul căreia radicalii reprezintă o minoritate, ca, de altfel, în ansamblul maghiarimii din România. Lui **Gheorghe Funar** i se recomandă să-şi inhibe reacţiile faţă de U.D.M.R., măcar până la 21 mart., când urmează să aibă loc, la Paris, Conferinţa pentru stabilitate în Europa.

● **22-24 febr.** În vizită în România, **Max van der Stoel**, înalt comisar al O.S.C.E., are întâlniri cu primul-ministru, preşedinţii camerelor Parlamentului, coordonatorul Consiliului pentru minorităţile naţionale, ministrul de externe, reprezentanţi ai Opoziţiei şi minorităţilor naţionale. Oaspetele a afirmat că de obicei este trimis de O.S.C.E. în zonele unde minorităţile etnice se află în conflict, pentru a transmite autorităţilor avertismentul din partea O.S.C.E., dar că nu acesta este scopul vizitei sale în România, unde tensiunile interetnice care există pot fi depăşite.

● **24 febr.** Guvernul României se ocupă de integrarea europeană a ţării. Prin Hotărâre de Guvern se constituie Comisia pentru elaborarea strategiei de integrare europeană – (preşedinte – **acad. Tudorel Postolache**), se definesc şi se stabilesc atribuţiile Departamentului pentru integrare europeană, subordonat direct primului-ministru, şi se înfiinţează Comitetul Interministerial pentru integrare europeană.

– La şedinţa Comitetului Executiv al C.D.R., **Emil Constantinescu** declară că P.A.C., P.L.'93, U.D.M.R. şi P.S.D.R. nu mai fac parte din alianţă, întrucât n-au semnat actul adiţional al protocolului Convenţiei, ceea ce echivalează cu o „autosuspendare". Deoarece partidele care au părăsit Convenţia au cerut ca, după divorţ, conform normelor în vigoare, aceasta să-şi schimbe denumirea şi sigla, **Emil Constantinescu** anunţă că noua denumire a alianţei ar putea fi Convenţia Democrată Română, iar sigla – o cheie într-un pătrat, în loc de cerc. La şedinţă s-a mai hotărât ca oferta politică a P.N.L. să intre în programul de guvernare al C.D.R şi s-au discutat criteriile de desemnare a candidatului unic la Preşedinţia C.D.R. şi a ţării. P.A.C., P.L.'93, P.S.D.R. şi U.D.M.R. n-au fost invitate la această întrunire.

● **25 febr.** La conferinţa municipală Iaşi a P.D.S.R., unul

dintre liderii partidului, **Ion Solcanu**, afirmă: „Trebuie să deținem puterea cel puțin 8-12 ani de-acum încolo (...) e bine să fim oneşti, dar asta nu e suficient, pentru că Opoziția, sprijinită din afară, a pus mâna pe toate mijloacele de informare în masă".

● **25 febr.** Târgu Mureş. Consiliul Reprezentanților U.D.M.R. hotărăşte să modifice statutul Consiliului primarilor şi consilierilor U.D.M.R. prin adăugarea unui paragraf în care se precizează că organismul respectiv „este o structură internă a U.D.M.R. ce va funcționa respectând Constituția, Legea administrației publice locale şi Carta europeană privind exercițiul autonom al puterilor locale". În acelaşi cadru se decide desprinderea U.D.M.R. de C.D.R., motivul fiind recentele hotărâri luate de alianță în absența U.D.M.R. şi atacurile din interiorul Convenției la adresa U.D.M.R. Se afirmă totuşi disponibilitatea pentru conlucrarea cu C.D.R., în viitor, dar într-o altă formă, eventual a parteneriatului.

În privința Tratatului de bază româno-ungar, U.D.M.R. pretinde să conțină un acord care să garanteze dreptul autonom al comunității maghiare din România „la păstrarea, dezvoltarea şi transmiterea identității sale naționale pe pământul natal".

● **27 febr.** Preşedinția României, prin purtătorul de cuvânt **Traian Chebeleu**, declară că recenta reuniune a Consiliului Reprezentanților U.D.M.R., de la Târgu Mureş, este dovada unei politici de „sfidare a legii, a Constituției, a Guvernului".

– În Camera Deputaților se dezbate moțiunea simplă, semnată de 71 de deputați ai Opoziției, împotriva practicii Guvernului de demitere a primarilor şi în favoarea revocării deciziilor de demitere. Atât primul-ministru, **Nicolae Văcăroiu**, cât şi şeful D.A.P.L., **Octav Cozmâncă**, susțin legalitatea şi neamestecul criteriului politic în cazul acestor demiteri. Moțiunea este respinsă (146 voturi împotrivă, 105 pentru, 2 abțineri.)

– Comitetul Director al P.L '93 se pronunță în favoarea părăsirii C.D.R. de către acest partid.

– **Ion Diaconescu**, prim-vicepreşedinte al P.N.Ț.C.D., declară că situația C.D.R. după retragerea celor 4 partide nu este nici „tragică" nici „importantă" şi că alianța rămâne „viabilă" şi cu „doi oameni, cu două partide" cu atât mai mult cu cât partidele recent retrase vor rămâne prietene şi nu adversare ale Convenției.

– **Nicolae Manolescu**, preşedintele P.A.C., adresează o scrisoare deschisă lui **Emil Constantinescu**, preşedintele C.D.R., în care formulează opinia că acesta poartă „răspunderea pentru

toate deciziile ilegale luate de Comitetul Executiv de la reuniunea căruia au lipsit patru dintre cele zece formaţiuni componente". Este vorba despre şedinţa Comitetului Executiv al C.D.R. din 24 febr. la care respectivele partide n-au fost invitate şi în cadrul căreia **Emil Constantinescu** a afirmat că formaţiunile politice care n-au semnat actul adiţional la protocolul C.D.R. – P.L.'93, P.A.C., P.S.D.R., U.D.M.R – s-au autoexclus din alianţă. După acea şedinţă **Emil Constantinescu** a mai afirmat că alianţa rămâne receptivă la revenirea P.A.C. în rândurile ei, dar nu întrevede viitorul colaborării acesteia cu P.L.'93, partid care cultivă „scandalul şi extravaganţa" incompatibile cu „sobrietatea mesajului politic" la care aspiră C.D.R.

– La o conferinţă de presă, **Adrian Păunescu**, vicepreşedintele P.S.M., îi recomandă primului-ministru să însănătoşească economia şi să „nu coafeze reforma", iar preşedintelui ţării să nu minimalizeze mişcările sindicale calificându-le „mişcări anarho-sindicale". Fratele mai mare de alianţă, P.D.S.R.-ul, este mustrat pentru că n-a dat o formă mai concretă colaborării politice cu P.S.M.

– În Parlament, senatorul **Ştefan Aug. Doinaş** interpelează M.I., M.Ap.N., S.R.I., S.P.P., în legătură cu un fapt care a produs o puternică impresie mai ales printre intelectualii cu o atitudine critică faţă de Putere. **Horia Roman Patapievici**, eseist şi analist politic cunoscut, a fost tratat, după cum rezultă din conţinutul interpelării, după bine cunoscutele metode ale fostei Securităţi. În timp ce **H.R. Patapievici** se afla în Germania, o vecină a sa a fost vizitată de un anume locotenent **Soare**, care a chestionat-o în legătură cu: convingerile politice ale lui **H.R.Patapievici**, felul în care şi le exprimă, vizitatorii săi, modul de viaţă etc. Cum la această interpelare nu va răspunde concludent nici una dintre instituţiile vizate, cazul va lua amploare. Tot mai mulţi şi mai influenţi intelectuali vor ridica glasul împotriva revenirii în actualitate a deprinderilor Poliţiei Politice, reprezentată (şi) de locotenentul **Soare** care devine un personaj foarte des citat.

● **1 mart.** Parlamentarii adoptă – 244 voturi pentru, 104 împotrivă, 34 abţineri – Legea bugetului de stat pe 1995.

– Are loc o întâlnire a reprezentanţilor executivului şi ai Opoziţiei pentru consultări pe marginea proiectului Legii de accelerare a procesului de privatizare. Reprezentanţii Opoziţiei consideră iniţiativa executivului o simplă formalitate deoarece legea a fost deja adoptată în Senat, dar, mai ales, pentru că Guvernul nu

e capabil nici măcar să înceapă privatizarea deci nici atât s-o accelereze.

– La şedinţa Consiliului Naţional Central al P.D.S.R., **Ion Iliescu** îşi exprimă deschis, într-un mesaj adresat participanţilor la dezbateri, nemulţumirea faţă de partid, care nu-şi onorează conform promisiunilor electorale calitatea de partid social-democrat şi nu acţionează pentru a stăvili corupţia. **Ion Iliescu** ridică glasul şi împotriva demnitarilor şi parlamentarilor P.D.S.R. care fac parte din Consiliile de administraţie (C.A.) şi Adunările generale ale acţionarilor (A.G.A.) din unităţile economice de stat. (Presa a criticat insistent prezenţa demnitarilor în aceste structuri, considerând-o drept o manevră prin care aceştia încearcă să-şi rotunjească veniturile. Ziarul *Adevărul* a publicat în mai multe numere liste cu demnitari prezenţi în una sau mai multe asemenea structuri, majoritatea zdrobitoare a acestora fiind membri ai P.D.S.R.). În intervenţia sa, **Adrian Năstase** a amintit că s-a intrat într-un an preelectoral şi că P.D.S.R. „a pierdut în parte războiul de imagine", ceea ce impune măsuri decise de recâştigare a credibilităţii. Una dintre ele îi priveşte pe demnitarii P.D.S.R. prezenţi în C.A. şi A.G.A. Consiliul Naţional decide că demnitarii P.D.S.R. nu vor mai avea acces decât într-o singură astfel de structură. **Adrian Năstase**, cu gândul la imaginea partidului, se pronunţase pentru „opţiunea zero" adică nici un C.A. şi nici o A.G.A. pentru membrii marcanţi ai P.D.S.R. Radicalismul lui **Adrian Năstase** i-a nemulţumit pe cei prezenţi care au reuşit să blocheze îndrăzneaţa propunere. La şedinţă s-a mai discutat şi despre nevoia de reorganizare a P.D.S.R. în teritoriu, ca şi despre constituirea unei „alianţe naţionale pentru România".

– La prima întâlnire a formaţiunilor politice care ar urma să facă parte din Marea Coaliţie a Opoziţiei (iniţiativă a P.D. şi P.S.D.R.) se profilează mai multe planuri de acţiune: coordonarea politicii Opoziţiei în Parlament, neagresiune şi solidarizare în faţa Puterii, adoptarea legislaţiei electorale. Au participat la întâlnire: P.D., P.S.D.R., P.L.'93 şi P.A.C. Au absentat: P.N.Ţ.C.D. şi U.D.M.R.

● **3 mart.** La şedinţa Colegiului Director al P.D., au loc câteva modificări în structurile de conducere: **Victor Babiuc** – preşedinte al Comisiei speciale pentru tactica şi strategia alegerilor din 1996; **Cristian Dumitrescu** – vicepreşedinte al Departamentului imagine publică; **Traian Băsescu** – vicepreşedinte al Departamentului politică economică şi socială; **Bogdan Niculescu-Duvăz** – vicepreşedinte al Departamentului relaţii politice. **Doru Viorel**

Ursu își prezintă demisia din partid.

– Premierul **Nicolae Văcăroiu** primește mesaje de apreciere pentru perseverența depusă de partea română în vederea încheierii Tratatului politic cu Ungaria de la președintele Comisiei Europene și de la premierii Franței, Germaniei și Spaniei. Semnatarii mesajelor își afirmă speranța că tratatul va fi definitivat până la Conferința Pactului de stabilitate în Europa (20–21 mart. a.c.)

– Federația Mondială a Maghiarilor cere ca minoritățile maghiare din România și Slovacia să aibă drept de veto asupra tratatelor politice pe care cele două țări urmează să le încheie cu Ungaria. Considerându-se reprezentanta intereselor a 2,5 milioane de maghiari care trăiesc în afara granițelor Ungariei, Federația apreciază ca prematură semnarea tratatelor până la 21 mart. a.c., în scopul includerii lor în Pactul de stabilitate în Europa.

● **4 mart.** C.D.R. dă publicității un comunicat, semnat de președintele **Emil Constantinescu**, în care se apreciază că Hotărârea Consiliului Național al P.D.S.R. din 2 mart. prin care se admite prezența membrilor P.D.S.R., deci și a demnitarilor, în C.A. și A.G.A. înseamnă o „consfințire a privilegiilor existente și o încercare de a legifera menținerea acestora". „Grupurile parlamentare ale partidelor din C.D.R. declară că se vor opune categoric includerii în viitorul Statut al senatorilor și deputaților a oricărei prevederi care să le permită ocuparea unui post în C.A. sau A.G.A., considerând un asemenea cumul incompatibil și imoral".

● **6 mart.** În cuvântarea rostită în cadrul seminarului internațional „Privește-ți viitorul! Sectorul privat o stringentă prioritate", **Ion Iliescu** precizează: „Nu știam că în România există atâți Napoleoni, care pe lângă munca de parlamentari, pot participa și la conducerea a 4-5 societăți comerciale. Este o chestiune de lipsă de decență și imoralitate. Trebuie să o curmăm".

● **7 mart.** Dezbateri furtunoase în Senat. Subiectul discuțiilor – incompatibilitatea între demnitatea de parlamentar și apartenența la A.G.A. și C.A. Părerile sunt împărțite. Mulți senatori susțin că dacă nu vor mai face parte din aceste structuri vor pierde „legătura cu producția". **Adrian Păunescu** consideră că dacă li se va lua senatorilor dreptul de a se implica în A.G.A. și C.A., imediat după ce **Ion Iliescu** și-a declarat net dezacordul față de această problemă, parlamentarii vor fi considerați „un apendice al instituției prezidențiale". Sunt însă și parlamentari ca **Ion Solcanu** care cred că trebuie să renunțe la A.G.A. și C.A. Ziarul *Adevărul*

continuă seria dezvăluirilor în legătură cu parlamentarii plasați în C.A. şi A.G.A. În numărul din 10 mart. se schițează portretul unui campion al cumulului de funcții în articolul cu titlul – „În topul profitorilor, pedeseriştii de Argeş îi surclasează pe cei din Constanța. Senatorul **Simionescu**, cu certificat de handicapat, asudă la 7 A.G.A.".

– Tribunalul Municipiului Bucureşti, secția a 4-a, admite cererea de înregistrare a P.N.L. Câmpeanu. **Mircea Ionescu Quintus** declară în legătură cu acest eveniment din viața liberalilor: „Eu nu spun decât ce a spus olteanul când a văzut girafa la grădina zoologică – «Aşa ceva nu există»".

– Tribunalul Municipiului Bucureşti, secția a 4-a, definitivează hotărârea de aprobare a înregistrării oficiale a Partidului Socialist.

● **7-8 mart.** Fruntaşi ai P.A.C. şi P.L. '93 declară, înainte de a afla rezultatele consultărilor Consiliilor Naționale ale partidelor lor, că formațiunile politice pe care le reprezintă se pot descurca şi fără protecția C.D.R.. „Suntem în stare să înfruntăm singuri electoratul" anunță **Dinu Patriciu**, care, în plus, crede că sprijinul acordat de P.N.Ţ.C.D candidaturii la Preşedinția C.D.R. lui **Emil Constantinescu** este un semn „al întoarcerii spre copilăria politică". **Horia Rusu** adaugă că „liberalii trebuie să-şi construiască o casă proprie în afara C.D.R., nu să stea cu chirie într-o garsonieră a Convenției". Şi la P.A.C., **Liviu Antonesei** împărtăşeşte aceleaşi convingeri: „P.A.C. poate intra pe cont propriu în Parlament la viitoarele alegeri".

– La invitația preşedintelui României, **Ion Iliescu**, se află la Bucureşti, în vizită oficială, **Suleyman Demirel**, preşedintele Republicii Turcia. Cei doi preşedinți decid să extindă colaborarea, astfel încât schimburile comerciale să ajungă, în viitor, la circa un miliard de dolari anual.

● **8 mart.** La şedința Delegației Permanente a P.D.S.R. se exprimă părerea că parlamentarii şi miniştrii P.D.S.R. nu trebuie să mai facă parte din C.A. şi A.G.A. **Ion Solcanu** este susținătorul de neclintit al acestei direcții, iar **Vasile Văcaru** adversarul ei.

– Palatul Cotroceni. În prezența unor membri ai Parlamentului, ai Guvernului, ai partidelor parlamentare şi a numeroşi specialişti, **Ion Iliescu** anunță, „cea mai mare acțiune de după revoluția din 1989" începerea oficială a lucrărilor Comisiei de elaborare a strategiei naționale de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană. Comisia, condusă de academicianul **Tudorel Postolache**, e pregătită să elaboreze până la sfârşitul lunii iun. un document

programatic privind strategia de integrare în structurile continentale.

– **Teodor Meleşcanu**, ministrul de externe al României, declară în faţa comisiilor de politică externă ale Parlamentului că negocierile româno-ungare în legătură cu încheierea Tratatului politic au intrat în impas, datorită cerinţei formulate de partea maghiară de a se introduce în Tratat referiri la Recomandarea 1201 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei sau la articolul 11 al acesteia. Documentul, singurul care face referiri la drepturile colective ale minorităţilor naţionale şi la principiul autonomiei pe criterii etnice a fost respins de către şefii de stat şi de guverne prezenţi la summit-ul Consiliului Europei, din oct. 1993, de la Viena. În locul acestei Recomandări, s-a propus, la Viena, elaborarea unei Convenţii-cadru pentru protecţia minorităţilor.

● **8-10 mart. Gheorghe Funar**, preşedintele P.U.N.R., se pronunţă în termeni duri împotriva semnării Tratatului politic româno-ungar. Mai întâi, considerând că Tratatul se elaborează „în mare secret şi cu mare grabă" el pune la dispoziţia presei, contrar uzanţelor, proiectul Tratatului, aflat în faza de negocieri, şi declară că a intenţionat să demonstreze tuturor că pretenţiile părţii maghiare depăşesc standardele europene. Apoi, liderul P.U.N.R. dă publicităţii un comunicat în care califică eventuala semnare a Tratatului drept „un act de trădare naţională care pregăteşte integrarea Transilvaniei în Republica Ungară în următorii zece ani. O integrare paşnică, legală, pe bază de tratat bilateral cu Budapesta". Şi pentru ca toate aceste grozăvii să nu se întâmple, **Gheorghe Funar** ameninţă chiar cu retragerea din Guvern şi adresează o scrisoare (13 mart.) deschisă dură lui **Ion Iliescu**. Preşedintele României consideră că toate declaraţiile acestea îl privesc doar pe **Gheorghe Funar** şi că el, **Ion Iliescu**, s-a plictisit „de domnul **Funar**".

● **10 mart. Sergiu Cunescu**, preşedintele P.S.D.R., susţine necesitatea constituirii unei Mari Coaliţii a Opoziţiei care să unească „toate forţele Opoziţiei într-un for foarte democratic şi flexibil". La şedinţa convocată în vederea proiectării acestei noi alianţe participă P.S.D.R., P.D., P.A.C., PL'93. Cei implicaţi în această iniţiativă au convingerea că viitoarea structură politică nu este „o negare a Convenţiei".

– **Richard Holbrooke**, asistentul pentru afaceri europene şi canadiene al secretarului de stat american, **Warren Christopher**, declară, după o vizită întreprinsă în ţări din Europa centrală şi

după prezentarea în Senatul american a planurilor administrației Clinton „pentru o nouă arhitectură de securitate, pentru o Europă liberă, democratică și unită": „Știu că soluționarea problemelor minorității maghiare este complicată, dar normalizarea relațiilor și semnarea Tratatului de bază între Ungaria și Slovacia și, respectiv, Ungaria și România are o importanță strategică deosebită în politica americană. Președintele **Clinton** a atras atenția liderilor celor trei țări asupra acestui fapt. El a subliniat că, dacă părțile nu vor soluționa problemele lor controversate, aderarea la N.A.T.O. pentru fiecare în parte va rămâne doar o problemă academică".

● **11 mart.** Reprezentanții organizațiilor județene ale U.D.M.R. au hotărât înființarea unui Consiliu al Reprezentanților, un fel de mini-parlament al minorității maghiare din România.

– La ședința Consiliului Național al P.L.'93 se confruntă două puncte de vedere. Cel al „radicalilor", **Dinu Patriciu** și **Horia Rusu**, care susțin retragerea din C.D.R., și cel al unui grup de 34 de membri ai partidului, compus din parlamentari și personalități marcante, care doresc reunificarea liberală în cadrul C.D.R. Deși votul dă câștig de cauză direcției propuse de **Dinu Patriciu** și **Horia Rusu**, adică retragerea din alianță (116 voturi pentru, 45 împotrivă), grupul pro-C.D.R. își susține opțiunile printr-o declarație citită după anunțarea rezultatelor votului. Cei învinși se pronunță pentru sciziunea partidului, admonestați fără menajamente de colegii lor: „Ați venit ultimii în partid și plecați primii!". „Vă desprindeți din îndemnuri ticăloase!". În urma acestei ședințe P.L.'93 va pierde 9 deputați (**Sorin Pantiș**, **Călin Anastasiu**, **Crin Antonescu**, **Ioan Dobrescu**, **Romulus Joca**, **Octavian Bot**, **Vasile Mândroviceanu**, **Stelian Tănase**, **Laurențiu Priceputu**), trei membri ai Comitetului Director (**Dan Grigore**, **Nicolae Curcăneanu**, **Florin Constantinescu**) și 14 filiale județene. Prin vot P.L.'93 îl câștigă pe **Horia Rusu** ca președinte executiv al partidului.

● **11-12 mart.** Sub egida O.N.U. – care împlinește 50 de ani de la înființare – se desfășoară la Copenhaga Forumul organizațiilor neguvernamentale, consacrat problemelor sociale globale. Participă 70 de șefi de stat și 43 de conducători de guverne. Lipsesc – **Bill Clinton**, **Boris Elțîn**, **John Major**. Participă și **Ion Iliescu**, președintele României, în fruntea unei numeroase delegații din care fac parte și miniștrii de stat, **Teodor Meleșcanu** și **Dan Mircea Popescu**. Pornind de la ideea că pericolul existenței

celor două blocuri militare – N.A.T.O. şi Tratatul de la Varşovia – a fost înlocuit de pericolul pe care-l reprezintă decalajele tot mai accentuate între ţările bogate şi ţările sărace, reuniunea are ca scop configurarea unei strategii la care să adere ţările participante, pentru rezolvarea problemelor sociale grave ce afectează un număr mare de state ale lumii. În discursul său, **Ion Iliescu** propune „Parteneriatul pentru dezvoltare economico-socială", o formulă de colaborare între state care presupune eliminarea competiţiei sălbatice şi o corelare a strategiilor de dezvoltare a diferitelor ţări astfel încât să se diminueze decalajele exagerate.

Cu ocazia acestei deplasări, **Ion Iliescu** a avut întrevederi cu mai multe personalităţi politice, printre care şi cu **Jacques Santer**, preşedintele Comisiei Europene.

● **12 mart.** Comitetul Naţional al P.A.C. hotărăşte prin vot (28 la 13) nesemnarea protocolului adiţional al C.D.R.. Prin această decizie membrii P.A.C. nu se consideră autoexcluşi din alianţă şi lasă excluderea la latitudinea partenerilor din Convenţie. **Nicolae Manolescu**, preşedintele partidului, declară: „protocolul, prin modificările survenite, transformă o alianţă de partide şi de organizaţii civice într-un superpartid, în care decizia majorităţii devine obligatorie pentru toate formaţiunile componente". **Nicolae Manolescu** a mai precizat că dacă P.A.C. va fi exclus din C.D.R. îşi va stabili strategia electorală la apropiatul Congres.

● **14 mart.** La şedinţa Consiliului Executiv al C.D.R. participă şi grupul dizident din P.L.'93, dar şi un grup dizident din P.A.C., care anunţă demisia din partid a 13 membri ai P.A.C., în urma deciziei Comitetului Naţional al partidului de a nu semna protocolul adiţional al C.D.R.. Demisionarii din P.A.C. sunt: **Dan Căpăţână**, **Mircea Ciobanu**, **Eugen Vasiliu**, **Gheorghe Jovin**, **Stere Gulea**, **Mona Muscă** (membri ai Colegiului Director şi ai Comitetului Naţional), **Alexandru Paleologu**, **Şerban Rădulescu Zoner**, **Emil Tocaci** (parlamentari), **Paul Popovăţ** (primarul sectorului 2, Bucureşti), **Lucian Radu** (viceprimar al Capitalei), **Gheorghe Rădulescu şi Dinu Ştefănescu** (membri fondatori). Conducerea C.D.R. hotărăşte ca alături de P.S.D.R. şi U.D.M.R., P.L.'93 şi P.A.C. să fie considerate oficial retrase din Convenţie şi să se acorde sprijin demisionarilor din P.L.'93 şi P.A.C. în vederea realizării unificării liberale în interiorul C.D.R. Alianţa Civică emite o declaraţie prin care retrage sprijinul moral şi politic partidului ce-i poartă numele şi îi cere să renunţe la denumirea actuală.

Corneliu Coposu, preşedintele P.N.Ţ.C.D., crede că prin ieşirile din alianţă C.D.R. a depăşit blocajul în care se afla de mai multă vreme, iar partidele excluse „şi-au semnat sinuciderea politică".

● **15 mart.** În mai multe localităţi transilvane, etnicii maghiari îşi sărbătoresc, paşnic, revoluţia de la 1848–49. Acţiunea este amplu comentată, constituie subiect de declaraţii incendiare în diferite medii politice şi a ajuns să încingă spiritele chiar şi în Parlament.

– În viaţa politică apare o nouă alianţă „Partida Naţională", rod al înfrăţirii între P.R.M., Partidul Român pentru Noua Societate (preşedinte general maior (r) **Victor Voichiţă**) şi Uniunea Liberală Brătianu, condusă de **Ion I. Brătianu**. O alianţă cu acelaşi nume a încheiat P.R.M. cu P.S.M., în Senat.

● **16 mart.** Confederaţia Generală a Muncii, formaţiune cu care P.S.M. a fondat în febr. 1992 Uniunea Stângii Democratice, contestă la Curtea Supremă de Justiţie legitimitatea apariţiei Partidului Socialist.

– La întâlnirea Comitetului de Coordonare al Alianţei Civic-Liberale, cei prezenţi nu reuşesc să hotărască dacă alianţa îşi mai are sau nu raţiunea de a exista. De aceea ei amână să ia o decizie în legătură cu viitorul coaliţiei. Liderul P.A.C., **Nicolae Manolescu**, absent de la întrunire, va declara: „Vrem să ne vedem de noi înşine, să nu mai facem parte din nici o coaliţie." „Se poate să mai avem demisii, dar nu o sciziune în partid".

– Dezbaterea articolului din proiectul Legii privind statutul deputatului şi senatorului care reglementează implicarea parlamentarilor în A.G.A. şi C.A. este din nou amânată, în Senat, la cererea senatorului P.D.S.R. (şi vicepreşedinte al P.D.S.R.) **Vasile Văcaru**, care a invocat necesitatea consultărilor în cadrul grupului parlamentar al P.D.S.R..

– Bratislava. După îndelungi negocieri între primul-ministru ungar **Gyula Horn** şi omologul său slovac, **Vladimir Meciar**, s-a convenit ca Tratatul de bază ungaro-slovac (cu includerea Recomandării 1201 a Consiliului Europei) să fie semnat la 19 mart., de către cei doi premieri, la Paris, pentru a-l prezenta Conferinţei pentru stabilitate în Europa (20-21 mart.)

– Budapesta. **Teodor Meleşcanu**, ministru de externe român, şi **Lászlo Kovács**, omologul său ungar, hotărăsc să amâne negocierile în vederea semnării Tratatului politic de bază dintre România şi Ungaria. Părţile au intenţionat să finalizeze Tratatul până la Conferinţa pentru stabilitate în Europa, de la Paris, dar discuţiile

au înregistrat un impas la capitolul consacrat drepturilor minorităților.

● **18 mart.** La întâlnirea premierului **Nicolae Văcăroiu** cu liderii partidelor parlamentare (absenți U.D.M.R. şi P.L. '93) Guvernul obține acordul acestora ca România să nu semneze, la Paris, la Conferința pentru stabilitate în Europa, Tratatul politic de bază cu Ungaria. Şi C.D.R. acordă sprijin politic Guvernului în contextul creat de nesemnarea Tratatului.

● **19-21 mart.** La inițiativa premierului francez **Edouard Balladur**, Uniunea Europeană a inițiat un proiect de diplomație preventivă prin care se urmăreşte încheierea unui pact de stabilitate în Europa, în cadrul Conferinței de la Paris (20–21 mart.). Prin aceasta U.E. încearcă să prevină apariția unor conflicte, ca în fosta Iugoslavie, ajutând, mai ales țările foste comuniste, să-şi reglementeze prin negocieri şi în final prin tratate de bună vecinătate problemele privind frontierele şi minoritățile naționale. Tratatele de bună vecinătate pe care aceste țări urmează să le încheie sunt considerate condiția prealabilă a aderării la U.E. şi N A T O.. **Bill Clinton** subliniază acest lucru prin scrisori adresate fiecăruia dintre statele candidate la aderarea în U.E. şi N.A.T.O. şi unde există asemenea probleme. În prima zi a Conferinței pentru stabilitate în Europa, de la Paris, (20 mart.) se semnează Tratatul de stabilitate în Europa care include însă un singur tratat de bună vecinătate, cel dintre Ungaria şi Slovacia. (Premierii celor două țări l-au semnat, la Paris, în ziua premergătoare începerii Conferinței – 19 mart.) Ziarul *Le Monde* apreciază că din Tratatul încheiat la Paris lipseşte „piesa esențială" şi anume Tratatul dintre România şi Ungaria. Şi totuşi Tratatul de stabilitate în Europa include o Declarație comună semnată de premierii României şi Ungariei, în care cei doi se angajează să continue negocierile în vederea încheierii Tratatului politic de bază între țările lor. Declarația a fost semnată la Paris, la 19 mart., în cursul unei întrevederi între premierii României şi Ungariei, **Nicolae Văcăroiu** şi **Gyula Horn**, întrevedere inițiată şi patronată de premierul francez **Edouard Balladur**. Premierul ungar, **Gyula Horn**, declară ziarului *Libération* că Tratatul politic dintre România şi Ungaria n-a fost semnat datorită „situației interne" din România, respectiv a poziției intratabile a forțelor naționaliste din Guvern şi Parlament. La Conferința de la Paris s-a hotărât ca aplicarea Tratatului de stabilitate în Europa să fie monitorizată de O S C E.

● **20 mart.** P.S.M. consideră că „N.A.T.O. este o structură

discutabilă" ca toate structurile euroatlantice şi cere organizarea unui referendum privind aderarea României la N.A.T.O.

● **21 mart. Radu Timofte**, preşedintele Comisiei pentru apărare, ordine publică şi siguranţă naţională din Senat şi ministrul de interne, **Doru Ioan Tărăcilă**, declară că au făcut, fără succes, investigaţii pentru a identifica persoana care l-a urmărit pe **Horia Roman Patapievici**. Şi purtătorul de cuvânt al S.R.I., **Nicolae Ulieru**, neagă că vreun angajat al acestei instituţii s-ar fi ocupat de **Patapievici**. **Radu Timofte** trage concluzia: „Nu ştiu de ce, dar am senzaţia că se încearcă discreditarea preşedintelui **Iliescu**".

– În Camera Deputaţilor se adoptă prin vot nominal (183 pentru, 110 împotrivă) Legea privind accelerarea procesului de privatizare.

– În Senat are loc ratificarea Convenţiei-cadru pentru protecţia minorităţilor naţionale, semnată la 1 febr. 1995 la Strasbourg, de către miniştrii a 22 de ţări din Consiliul Europei. Dezbaterile se transformă în polemici datorită U.D.M.R. care consideră drept document fundamental pentru protecţia minorităţilor Recomandarea 1201 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, document care a fost însă respins de acest organism.

– Paris. La iniţiativa Guvernului României are loc o reuniune a ambasadorilor români acreditaţi în ţările Uniunii Europene în vederea stabilirii unei strategii eficiente de integrare în structurile europene şi euroatlantice. Participă premierul român **Nicolae Văcăroiu**, alţi miniştri ai Guvernului României, oameni de afaceri români şi francezi şi **Alain Lamassoure**, ministru delegat al Franţei pentru afacerile europene. Cu acest prilej, premierul român a avut o serie de întâlniri cu reprezentanţi ai patronatului francez şi ai unor firme importante interesate de colaborarea cu România. (În topul colaborării economice cu România, Franţa ocupă locul patru, după Coreea de Sud, S.U.A. şi Germania.)

● **22 mart.** La şedinţa Consiliului Executiv al C.D.R., **Emil Constantinescu** este reales (13 voturi pentru, 4 împotrivă) prin vot secret preşedinte al alianţei şi candidat al acesteia la alegerile prezidenţiale din 1996. Contracandidaţii lui **Emil Constantinescu** au fost **Ion Raţiu** şi **Nicu Stăncescu**.

– P.N.L., P.N.L.C.D. şi grupurile desprinse din P.A.C. şi P.L. '93 se întâlnesc pentru a elabora un protocol în vederea înfiinţării unui singur partid liberal. Până să încheie mult evocata alianţă liberală, cei prezenţi o desfac şi pe cea existentă, considerând caducă Alianţa Civic-Liberală.

– La o conferință de presă a U.D.M.R., liderii acestei formațiuni declară că nesemnarea Tratatului politic de bază cu Ungaria este cel mai mare eşec al diplomației româneşti din ultimii ani, eşec care pune sub semnul întrebării integrarea țării în structurile europene şi euroatlantice. Situația României – cred U.D.M.R.-iştii – este cu atât mai nefavorabilă cu cât aceasta nu a încheiat tratate nici cu alți vecini, spre deosebire de Ungaria care şi-a dovedit disponibilitățile pentru dialog în cursul negocierilor care au condus la încheierea Tratatului cu Slovacia.

● **23 mart.** La şedința extraordinară a organizației P.D.S.R. din sectorul 5 al Capitalei s-a propus desemnarea lui **Ion Iliescu** drept unic candidat al partidului la alegerile prezidențiale. Inițiativa urmează să fie preluată de Delegația Permanentă a P.D.S.R. care să declanşeze procedura pentru convocarea în şedință extraordinară a Consiliului Național ce ar trebui să includă în ordinea de zi, ca punct distinct, susținerea candidaturii lui Ion Iliescu.

– P.D. face un apel către toate forțele Opoziției pentru a elimina disputele dintre ele şi a-şi coordona demersurile în vederea confruntăriii cu unicul adversar real – actuala Putere. P.D. propune un plan de acțiune cu multe puncte care ar putea duce la transformarea Opoziției – unite şi solidare – într-o redutabilă forță politică.

– 40 000 de sindicalişti aparținând B.N.S manifestează în Piața Revoluției. Este criticată în unanimitate „politica dezastruoasă a P.D.S.R. şi a Guvernului Văcăroiu". Sindicaliştii cer liberalizarea salariilor, creşterea salariului minim net pe economie la 118 000 lei, majorarea alocației pentru copii la 20 000 lei lunar, retragerea Ordonanței de urgență nr.1 din 1995 care blochează creşterea salariilor. Liderul B.N.S., **Dumitru Costin**, declară că acordă un termen de grație Guvernului până la 3 mai pentru a le rezolva revendicările, iar dacă acest lucru nu se va întâmpla, sindicaliştii vor transforma Piața Victoriei într-o nouă Reşiță: „Această manifestație este un ultim avertisment adresat Guvernului şi Parlamentului care sunt în egală măsură vinovate de situația economico-socială pe care o traversăm. În cinci ani, guvernele care s-au succedat au reuşit să facă un adevărat măcel în ramurile construcțiilor de maşini, industriei uşoare, transporturilor".

● **25 mart.** La primul Congres al P.N.L.C.D., **Niculae Cerveni** este reales – în lipsa unui contracandidat – preşedinte al partidului.

– La întrunirea Comitetului Național al P.A.C. se hotărăşte lansarea unei declarații-apel „de solidaritate şi demnitate" în care

să se specifice că P.A.C. a rămas un partid de opoziție care încearcă să se afirme în viața politică prin forțe proprii și care va căuta, în viitor, să stabilească un sistem de alianțe pentru strategia din campania electorală.

● **26-28 mart. Ion Iliescu**, președintele României, efectuează o vizită oficială – prima a unui șef de stat român – în Republica Albania, la invitația președintelui țării **Sali Berisha**. Se semnează documente de colaborare economică și culturală și au loc schimbul instrumentelor de ratificare a Tratatului de înțelegere și colaborare între România și Republica Albania, ca și analiza posibilității de dezvoltare a cooperării, în special în procesul integrării europene. **Ion Iliescu** își completează turneul european cu o vizită în Italia unde se întâlnește cu personalități ale vieții politice și este primit, la Vatican, de **Papa Ioan Paul al II-lea**.

● **29 mart. Emil Constantinescu** răspunde tot mai insistentelor zvonuri referitoare la participarea C.D.R. la guvernare. Președintele C.D.R. precizează că nu există contacte politice între Convenție și P.D.S.R. care să vizeze participarea la guvernare.

● **30 mart.** Reprezentanții P.N.L., P.N.L.C.D. și P.L. '93 nu au mai desfăcut protocolul Alianței Civic-Liberale, considerând că acesta se va stinge de la sine, „eliminat prin desuetudine". P.A.C. n-a participat la întâlnire deoarece președintele **Nicolae Manolescu** a considerat că foștii parteneri de coaliție au dat dovadă de lipsă de loialitate politică, invitând la ședință și reprezentanți ai grupurilor desprinse din P.A.C. și P.L. '93.

● **31 mart.** La ședința Biroului Executiv al P.D.S.R., **Adrian Năstase** acuză Opoziția că a orchestrat o criză politică ale cărei simptome grave sunt blocajul lucrărilor Parlamentului, grevele și mișcările sindicale.

– Cazul **Iuga**. **Dumitru Iuga**, președintele Sindicatului Liber din Radio-Televiziunea Română (R.T.V.R.) se află în a 30-a zi de grevă a foamei. Protestul de acum și protestele de altădată ale lui **Dumitru Iuga** au drept cauză generală încercările Puterii de a-și subordona Televiziunea. Greva foamei în care a intrat **Dumitru Iuga** începând cu 2 mart. se datorează încercărilor conducerii Televiziunii și ale diferitelor structuri ale Puterii de a impune în Consiliul de Administrație al T V R. propriii candidați, și anume susținători ai Puterii. Deși la 25 iul. 1994 la Televiziune au fost aleși prin vot candidații pentru viitoarele Consilii de Administrație ale Societăților române de Radio și Televiziune –

Lucian Pintilie, Gabriel Liiceanu, N. C. Munteanu, Octavian Paler – la 23 nov. 1994 conducerea T.V.R. a depus la Birourile Permanente ale celor două Camere ale Parlamentului o altă listă decât cea votată în Televiziune, cu propuneri pentru Consiliul de Administrație al T.V.R. – **Lucian Pintilie, Paul Șoloc, Cristian Țopescu, Dumitru Moroșanu**. La 16 mart. 1995 Comisiile de cultură ale Camerelor au votat candidații pentru Consiliul de Administrație al T.V.R.. Dintre persoanele propuse de Televiziune au fost aleși doar **N. C. Munteanu** și **Paul Șoloc**. Respingerea candidaturii lui **Gabriel Liiceanu** în favoarea celei a lui **Paul Șoloc** a atras un val de proteste. **Dumitru Pâslaru**, purtătorul de cuvânt al P.D.S.R., declară (într-un interviu acordat postului de radio B.B.C.) că **Gabriel Liiceanu** nu este „compatibil ca orientare cu postul propus deoarece are vederi de dreapta". Pentru a aplana conflictele, Comisiile parlamentare de cultură hotărăsc să se refacă alegerile în Televiziune, ceea ce nu convine Opoziției parlamentare care declară grevă în momentul în care consideră că s-a umplut paharul, adică atunci când reprezentanții Opoziției sunt împiedicați să citească de la tribuna Parlamentului o declarație de solidaritate cu **Dumitru Iuga**. Reacțiile față de gestul lui **Dumitru Iuga** iau proporții neașteptate. **Vasile Văcaru**, președintele grupului parlamentar P.D.S.R. din Senat, a declarat Agenției Mediafax: „dl **Iuga** este liber să moară, dacă așa dorește". **Gabriel Țepelea**, președintele Comisiei de cultură din Camera Deputaților, demisionează din această funcție din cauză că: „Nu pot să subscriu la moartea unui om". Cu acțiunea lui **Dumitru Iuga** s-au solidarizat mai multe sindicate, personalități din țară și din afara țării. Chiar **Papa Ioan Paul al II-lea** l-a întrebat pe **Ion Iliescu**, în timpul vizitei acestuia la Vatican, despre situația lui **Dumitru Iuga**. Au avut loc demonstrații și mitinguri de solidaritate, s-au adresat mesaje diferitelor structuri ale Puterii, s-au scris scrisori deschise, au fost semnate numeroase liste de către persoane care doreau să-și exprime solidaritatea cu acțiunea lui **Iuga** și, mai ales, un număr mare de persoane au intrat în greva foamei alături de președintele Sindicatului Liber din R.T.V.R. Biroul Executiv Central al Consiliului Național al P.D.S.R. consideră că gestul „emoțional" al lui Iuga nu vizează asigurarea independenței T.V.R. ci, dimpotrivă, subordonarea ei intereselor electorale ale Opoziției. Conducerea P.D.S.R. face referiri la „acțiuni de șantaj", „amenințare", „exercitare de presiuni". O atitudine asemănătoare adoptă și Președinția țării.

– Cea mai mare catastrofă din istoria aviației românești. Aeronava TAROM Airbus 310 Muntenia, care executa zborul RO–371, în direcția Bruxelles, s-a prăbușit, în flăcări, în zona comunei Baloteşti, la ora 9,11, la 2 minute după decolarea de pe aeroportul Otopeni. Nu s-a descoperit nici un supraviețuitor dintre cele 59 de persoane aflate la bord.

● **3 apr.** În Parlament atmosfera e din nou incendiară datorită situației din T.V.R. Parlamentarii Opoziției părăsesc sala de ședințe. **Dumitru Iuga** declară că renunță la grevă dacă se reface întreaga listă a candidaților pentru Televiziune cu persoane neînregimentate politic. P.N.Ț.C.D. susține în continuare greva lui **Iuga** și găsește că, pentru stingerea conflictului, singura soluție este revotarea lui **Gabriel Liiceanu** pentru Consiliul de Administrație al Televiziunii. „**Iliescu** nu poate să fie la nesfârșit proprietarul T.V.R." – a afirmat **Corneliu Coposu**.

● **4 apr.** Camerele Parlamentului se reunesc în ședință comună pentru a hotărî asupra componenței Consiliului de Administrație al Radioului și Televiziunii. Opoziția a părăsit din nou sala, declarând că nu poate participa la un vot ilegal. Majoritarii au supus la vot lista de candidați validată de Comisiile de cultură ale Parlamentului. Pe listă figurau **Paul Şoloc** și **Neculai Constantin Munteanu**, dar nici unul n-a fost ales. Din totalul de 13 candidați pentru Radiodifuziune au fost votați doar 9, iar pentru Televiziune, din 13 candidați au fost votați numai 5. Dintre cei aleși numai unul singur aparține Opoziției (P.N.Ț.C.D.). Pentru locurile rămase libere va trebui reluată procedura greoaie și confuză care a declanșat nemulțumiri și a dus la întârzierea exagerată a desemnării Consiliilor de Administrație din Radio și Televiziune.

● **5 apr.** La prima reuniune consultativă a Partidei Naționale (P.R.M. + Partidul Român pentru Noua Societate + Uniunea Liberală Brătianu) se discută în jurul unor probleme social economice fundamentale actuale. Liderul P.R.M., **C. V. Tudor**, nu ratează ocazia de a-și exprima nemulțumirea față de P.D.S.R., care nu respectă protocolul cvadripartit. Deoarece „P.R.M. nu dorește să achite oalele sparte de alții", se va analiza la ședința Consiliului Național oportunitatea păstrării alianței cu P.D.S.R.

● **6 apr.** Proiectele liberalilor P.N.L., P.N.L.C.D. și Grupul Politic Liberal semnează un angajament comun pentru organizarea unui congres de fuziune până la 31 mai 1995. Semnatarii se simt eliberați de obligațiile față de Alianța Civic-Liberală al cărei protocol

îl consideră caduc. **Niçolae Manolescu** apreciază ca „ilegale" intenţiile liberalilor de a anula protocolul Alianţei Civic-Liberale atâta timp cât nu a existat un consens în ce priveşte desfacerea alianţei.

– **Nicolae Manolescu**, preşedintele P.A.C., declară că va cere demisia generalului **Dumitru Iliescu**, din fruntea S.P.P. Acesta a afirmat cu câteva zile în urmă că n-a reuşit să-l identifice pe căpitanul **Soare** care a cules abuziv date despre **Horia Roman Patapievici** şi că „mai degrabă dl. **Manolescu** este **căpitanul Soare**".

● **7 apr. C. V. Tudor** anunţă decizia Comitetului Director al P.R.M. de a convoca Adunarea Extraordinară a partidului pentru a definitiva ruperea protocolului cvadripartit şi retragerea sprijinului acordat Guvernului Văcăroiu. Până atunci, P.R.M. se consideră ieşit din alianţa cu P.D.S.R.

– În declaraţia Comitetului Executiv al C.D.R. se propune realizarea unui proiect de pact politic al Opoziţiei democratice şi se invită la colaborare partidele care au părăsit-o – P.A.C., P.L.'93, P.S.D.R., U.D.M.R. – exprimându-se convingerea că unitatea Opoziţiei este singura soluţie pentru a contracara „agresivitatea şi aroganţa arcului guvernamental" ca şi incapacitatea Puterii „de a gestiona criza de sistem".

– Demisionarii din P.A.C., cu excepţia lui **Stere Gulea**, s-au înscris individual în P.N.L., se anunţă la conferinţa de presă a acestui partid. **Mircea Ionescu Quintus** e satisfăcut de această mutare liberală şi chiar exclamă: „Ne putem socoti copii isteţi ai P.N.L.". A mai circulat ideea ca demisionarii să alcătuiască un nou partid liberal, dar s-a ajuns la concluzia că aceasta ar fi însemnat, aşa cum socoteşte **Alexandru Paleologu**, „o proliferare de obiecte identice".

– **Petre Roman**, preşedintele P.D., a efectuat o vizită la Moscova, ca membru al unei delegaţii a Comitetului Politic al N.A.T.O., condusă de secretarul general al N.A.T.O. şi cuprinzând parlamentari din ţările membre şi asociate la N.A.T.O. Au avut loc discuţii cu autorităţile ruseşti la Consiliul Federaţiei Ruse, Duma de Stat, Ministerul apărării şi Ministerul de externe. La întoarcerea de la Moscova, **Petre Roman** a declarat că Rusia spune un *nu* hotărât lărgirii alianţei nordatlantice şi că atât forţele naţionalist-comuniste cât şi cele reformiste sunt ferm hotărâte să nu accepte ideea lărgirii N.A.T.O. şi cu atât mai puţin a apropierii graniţelor alianţei de graniţele Rusiei. Ruşii încearcă să demonstreze că nici nu mai este necesară existenţa N.A.T.O. deoarece nu mai

există forțe antagonice.

● **5-8 apr.** Kiev. Au avut loc primele discuții, la nivel de experți, în vederea definitivării Tratatului politic de bază dintre România și Ucraina. Deși negocierile sunt de abia la început, se înregistrează deja opinii diferite cu privire la frontiera româno-ucraineană și la poziția față de Pactul Ribbentrop-Molotov.

● **7-8 apr.** Miercurea Ciuc. Consiliul Reprezentanților U.D.M.R. (C.R.U.) hotărăște să organizeze în termen de un an alegeri interne, prin vot universal, direct și secret. Candidații pentru Parlamentul României urmează să fie aleși dintre membrii C.R.U. Consiliului i-au fost prezentate trei variante ale statutului de autonomie comunitară, aparținând senatorului **Csapó József**, publicistului **Szilagyi N. Sandor** și lui **Bakk Miclos**, expert în probleme minoritare. Asemănătoare între ele, proiectele de statut propun trei domenii de aplicabilitate a principiului autonomiei comunitare: autonomia personală a comunității naționale maghiare din România, autoguvernarea locală cu statut propriu (special) și autonomia regională.

● **8 apr.** Deputatul U.D.M.R., **Emeric Borbély**, declară ziarului *Adevărul* exact ceea ce a declarat de curând la Conferința Parlamentară a Uniunii Democrate Europene de la Bruxelles și anume că viitorul României, prosperitatea ei și integrarea în structurile europene ar depinde de renunțarea la suveranitatea și unitatea statală, în favoarea federalizării: „Trebuie să învățăm că federalizarea ne va fi benefică. Îndepărtarea de conceptul suveranității statale al secolului XIX nu este o blasfemie și Europa se mișcă deja în acest sens".

– **Corneliu Coposu**, președintele P.N.Ț.C.D., declară în legătură cu proiectul Legii imobilelor naționalizate:„În esență, legea îi protejează pe toți nomenclaturiștii care dețin în chirie proprietăți particulare (...) Dacă majoritatea vrea să-și demonstreze obiectivitatea în această chestiune, să accepte un articol de lege care să interzică nomenclaturiștilor să cumpere apartamentele naționalizate în care stau cu chirie". **Corneliu Coposu** a mai afirmat că a cercetat personal situația locativă a funcționarilor care au participat la elaborarea legii și a constatat că sunt toți chiriași iar 14 dintre autorii legii sunt chiar „chiriași în Primăverii".

● **10 apr.** Sosește la București, într-o vizită de o săptămână efectuată la inițiativa președinților Camerelor Parlamentului României, **Miguel Angel Martinez**, președintele Adunării

Parlamentare a Consiliului Europei. Oaspetele va analiza modul în care România respectă Convenția-cadru privind drepturile minorităților naționale şi tratamentul acordat Convenției pentru limbile regionale sau minoritare. **Martinez** consideră că o rezolvare corectă a situației minorităților ar contribui la stabilitatea şi progresul social al României, țară care are, în ceea ce priveşte minoritățile, probleme pe care alte țări nu le au.

– La Luxembourg are loc prima sesiune a Consiliului de asociere România – Uniunea Europeană, organism menit să supravegheze realizarea prevederilor Acordului de asociere a României la U.E., intrat în vigoare la 1 febr. a.c. Delegația română este condusă de **Teodor Meleşcanu**, ministru de externe, care participă şi la reuniunea miniştrilor de externe din cele 15 țări membre şi 6 asociate la U.E. În cadrul sesiunii urmează să fie adoptate documentele care vor sta la baza activității Consiliului. **Teodor Meleşcanu** solicită şi simplificarea regimului de vize pentru români, ca şi un sprijin financiar mai consistent din partea U.E., în vederea dezvoltării infrastructurii României.

- P.N.Ţ.C.D. îi cere deputatului **Gabriel Ţepelea** să renunțe la intenția de a demisiona din funcția de preşedinte al Comisiei de artă, cultură şi mass-media, din Camera Deputaților, cauza acestei demisii nemaiexistând (greva foamei a lui **Dumitru Iuga**).

– La şedința Colegiului Director al P.S.M. se afirmă din nou că protocolul încheiat cu P.D.S.R. nu este viabil. Conducerea P.S.M. hotărăşte să solicite „un dialog bilateral cu conducerea P.D.S.R." în urma căruia să ia o decizie în legătură cu viitorul alianței celor patru. P.S.M. a subliniat de câte ori a fost cazul diferențele de opinie față de P.D.S.R., iar în cadrul acestei şedințe se afirmă încă o opinie divergentă: „Dacă venim noi la putere, vom anula Legea privatizării".

● **11 apr.** Număr record de participanți (din toată țara) – 50 000 de persoane – la mitingul de protest organizat, în Capitală, de C.N.S.L.R.–Frăția. În piața din fața Casei Poporului, unde s-au adunat manifestanții, se rostesc discursuri din care rezultă care sunt revendicările sindicatelor: lansarea programului de investiții, trecerea F.P.S. în subordinea statului, creşterea nivelului de trai până la nivelul celui din 1992 ceea ce înseamnă renunțarea la Ordonanța Guvernului (nr. 1/1995) care limitează creşterea salariilor. Printre vorbitori s-a aflat şi **Jean Lapointe**, reprezentantul permanent în România al Confederației Internaționale a Sindicatelor

Libere din care face parte şi C.N.S.L.R.-Frăţia. N-au lipsit huiduielile la adresa celor care gestionează greşit treburile ţării, iar pe pancarte se putea citi: „Vrem negocierea salariilor", „Salariul minim – 60 la sută din salariul mediu", „ Treziţi-vă parlamentari!" , „Tatăl nostru, **Iliescu**/mama noastră, **Văcăroiu**/ Decât o mamă beţivă/ mai bine orfan de tată", „**Văcăroiu** – roiu" , „Grevă generală". Mitingul a fost urmat de un marş pe traseul Casa Poporului, Piaţa Unirii, Universitate, Piaţa Romană, Piaţa Victoriei. În această din urmă piaţă au sosit, într-o coloană spectaculoasă, autovehicule aparţinând sindicatelor şoferilor. O delegaţie a manifestanţilor, condusă de **Pavel Todoran**, preşedintele C.N.S.L.R. – Frăţia, a început negocierile cu o echipă guvernamentală condusă de **Viorel Hrebenciuc**, secretarul general al Guvernului, şi le-a sfârşit prin semnarea unui protocol care prevede creşterea salariului real (puterea de cumpărare mai mare cu 65% faţă de oct. 1990), crearea unei comisii Guvern – Sindicate – Patronat, cu putere de decizie, includerea F.P.S. în viitorul Minister al privatizării.

– P.D.S.R. răspunde – prin preşedintele **Oliviu Gherman** – reproşurilor ce i-au fost aduse de colegii de alianţă – P.R.M. şi P.S.M. **Oliviu Gherman** nu pare neliniştit de tensiunile dintre aliaţi pe care le consideră doar „o ceartă în familie" datorată unei stări de nervozitate ce poate fi curmată prin negocieri. Chiar dacă se vor aşeza la masa tratativelor, aceasta nu înseamnă că se va trece la „tăierea tortului în felii din ce în ce mai mici", adică partenerii de coaliţie nu vor primi posturile pe care le cer cu insistenţă pentru partidele lor. Sugestia lui **Oliviu Gherman** este că aliaţii neconsolaţi pentru că nu şi-au primit feliuţele de tort pot să şi părăsească alianţa pentru că, în definitiv, „casa celor 4" are uşa deschisă atât pentru cei ce vor să iasă cât şi pentru cei ce vor să intre.

– P.L.'93 acceptă o întâlnire cu **Emil Constantinescu**. Liderul C.D.R. a avut iniţiativa tratativelor cu fostele membre ale Convenţiei în scopul temperării spiritului lor extrem de critic la adresa alianţei. **Horia Rusu** consideră că P.L.'93 n-a atacat C.D.R. ci doar şi-a exprimat dezacordul faţă de sprijinul acordat de Convenţie Guvernului în problema Tratatului de bază româno-ungar. Recent întors de la Budapesta, liderul P.L.'93, **Dinu Zamfirescu**, crede şi el că sprijinul punctual al C.D.R. acordat Guvernului în chestiunea Tratatului a fost hotărât în necunoştinţă de cauză, adică C.D.R.-iştii n-au cunoscut integral articolele Tratatului şi, în plus, „au fost intoxicaţi de Guvern".

● **12 apr.** După ce a efectuat o vizită la Moscova, **Gheorghe Tinca**, ministrul apărării, declară ziarului *Adevărul*: „Discuțiile au fost utile (...) sincere, deschise, civilizate. Nimeni nu a bătut cu pumnul în masă. Delegația a fost înconjurată cu atenție și respect". În legătură cu problema extinderii N A T O., oficialii ruși au declarat că țările foste comuniste, ca state suverane „pot acționa așa cum cred de cuviință". Cu singura precizare a gazdelor că existența N.A.T.O. nu se mai justifică atâta vreme cât adversarul, Tratatul de la Varșovia, a dispărut.

– Reprezentanții Cartelului sindical Alfa n-au ajuns la nici o înțelegere cu membrii executivului care nu au oferit soluții pentru cererile sindicaliștilor: anularea ordonanței guvernamentale care limitează creșterea salariilor și alte câteva revendicări cu caracter sindical. De altfel, senatorul **Ion Predescu**, președintele Comisiei juridice a Senatului, a declarat că Guvernul nu mai poate abroga Ordonanța nr. 1/1995 și nici n-o poate retrage din Parlament, unde a fost adoptată deja de Camera Deputaților și urmează să fie dezbătută în Senat. Astfel prevederea înscrisă în protocolul semnat între Guvern și C.N.S.L.R. – Frăția, vizând renunțarea la Ordonanță, nu poate rămâne decât o promisiune datorită căreia manifestanții, câtă frunză și iarbă, din Piața Victoriei, au plecat la casele lor.

– Deputatul independent **Petre Țurlea** declară, de la tribuna Camerei Deputaților, că își dă demisia din Grupul român interparlamentar condus de senatorul P.D.S.R. **Ion Solcanu**, deoarece nu mai consimte să fie „paravanul excursiilor vesele în străinătate" ale acestui grup care a fost transformat de conducătorul lui și de un grup restrâns de parlamentari într-o agenție de turism al cărei scop este divertismentul.

● **13 apr.** P D., P.S.D.R., U.D.M.R. și P.L.'93 se întâlnesc pentru a adopta o atitudine comună față de unele proiecte de legi aflate în dezbaterea Parlamentului. Cei prezenți hotărăsc să respingă proiectul Legii caselor naționalizate și să recomande includerea Recomandării 1201 a Consiliului Europei privind drepturile minorităților naționale în Tratatul politic de bază româno-ungar. Aflat într-o vizită în România, **Miguel Angel Martinez**, președintele Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, declară, la întâlnirea cu **Teodor Meleșcanu**, ministrul de externe român, că Recomandarea 1201 este un document desuet care a și fost înlocuit de Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale.

● **14 apr. Corneliu Vadim Tudor** susține că P.R.M. va rupe definitiv alianța cu P.D.S.R., Adunarea Extraordinară a partidului urmând să se pronunțe la începutul lunii mai în legătură cu acest divorț. **C.V. Tudor** îl invită pe **Oliviu Gherman** să nu considere conflictul dintre P.R.M. şi P.D.S.R. drept „o ceartă de familie", deoarece el, președintele P.R.M., nu se consideră membru al „familiei de fanarioți", dornici de îmbogățire peste noapte, așa cum sunt P.D.S.R.-iștii. Şi totuşi, chiar dacă P.R.M. s-a înşelat crezând că se aliază cu „oameni corecți şi cinstiți", **C.V. Tudor** recunoaşte că în curând cei doi parteneri P.R.M. şi P.D.S.R. se vor aşeza la masa tratativelor pentru a încerca să evite ruptura.

● **11-15 apr.** La invitația conducerii U.D.M.R. soseşte la Cluj o delegație a Partidului Socialist Ungar (partid majoritar în coaliția guvernamentală din Ungaria) condusă de **Csintalan Sandor**, vicepreşedintele executiv al partidului. Scopul vizitei, declarat de ambele părți, este întărirea relațiilor dintre P.S.U. şi U.D.M.R. **Markó Béla**, preşedintele U.D.M.R., declară, cu prilejul acestei vizite, că doreşte consolidarea relațiilor dintre România şi Ungaria şi contacte neîngrădite între maghiarii din România şi cei din întreaga lume. În privința Tratatului politic româno-ungar **Markó Béla** afirmă că U.D.M.R. este mulțumită de felul în care înțelege Guvernul ungar să sprijine interesele minorității maghiare din România. Referindu-se la un sprijin mai concret, **Takács Csaba**, preşedintele executiv al U.D.M.R., aminteşte că fiecare locuitor al Ungariei contribuie cu 20 de forinți anual la susținerea materială a U.D.M.R. şi a maghiarilor din România, dar că acest ajutor (aproximativ 3,6 miliarde lei) este foarte mic. **Csintalan Sandor** promite să identifice noi resurse pentru ajutorarea U.D.M.R. şi a maghiarilor din România.

● **15 apr.** Chişinău. Ia sfârşit seria de ample demonstrații, la care participă sute de mii de oameni, şi greva generală a studenților şi elevilor. Manifestațiile de protest au durat aproape o lună (au debutat la 18 mart.), au fost declanşate şi susținute în primul rând de studenți şi elevi, dar lor li s-au alăturat şi alte categorii de cetățeni nemulțumiți de starea actuală a țării. Profesorul universitar, doctor în istorie, **Anatol Petrencu**, a coordonat consiliul republican de grevă. Principalul motiv care a declanşat greva a fost înlocuirea cursului de „Istorie a României" cu cel de „Istorie a Moldovei", decizie justificabilă prin Constituția țării care prevede că în Republica Moldova limba de stat este „limba

moldovenească". Această hotărâre a făcut ca sute de mii de oameni să iasă în stradă, iar studenții și elevii greviști să ceară, la primul punct dintr-o mai lungă listă de revendicări, înlăturarea din Constituție a conceptului stalinist de „limbă moldovenească", astfel încât alineatul 13 al articolului 2 să aibă următoarea formulare: „În Republica Moldova limba oficială este limba română". La 14 apr. **Mircea Snegur** a avansat Curții Constituționale un proiect de lege care să modifice Constituția în sensul dorit de manifestanți. A doua zi (15 apr.) manifestanții au încetat acțiunile de protest care au semănat frapant cu cele din Piața Universității din București, din apr. – iun. 1990, nu numai prin amploare, durată, natură a revendicărilor, participare determinantă a tinerilor, ci chiar și prin lozinci: „Azi în Chișinău, mâine-n satul tău!", „Nu mai vrem nici un pic președinte bolșevic", „De muriți de foame, nu stați la balcoane", „Moscova nu uita Basarabia nu-i a ta!", „Libertate te iubim, ori învingem, ori murim!", „Mai bine golan decât activist, mai bine mort decât comunist!".

– În tabăra liberală fidelă C.D.R., se înregistrează o activitate intensă în vederea pregătirii a ceea ce se speră a fi Congresul de unificare liberală din 31 mai a.c. Partidele vin cu oferte de organizare a Congresului și a viitorului partid liberal. P.N.L.C.D propune ca formațiunile politice liberale să aibă un număr egal de reprezentanți la Congres și în structurile de conducere. P.N.L. nu este de acord cu inițiativa P.N.L.C.D. de creare a unei viitoare structuri liberale care să aibă un președinte de onoare (**Dan Grigore**) și doi președinți executivi (**Niculae Cerveni** și **Mircea Ionescu Quintus**). Reprezentanții Grupului Politic Liberal (G.P.L.) anunță că formațiunea lor va dobândi personalitate juridică, prin înscrierea la T.M.B., pentru a se bucura de drepturi egale cu partenerii lor în procesul unificării liberale. Chiar dacă diferențele de opinii au apărut chiar din faza de pregătire a unificării, formațiunile liberale cele mai atrase de mirajul coeziunii liberale – P.N.L., P.N.L.C.D., G.P.L. – își declară deja speranța de a obține 50% din locurile de pe listele electorale ale Convenției. Pentru ca această lovitură electorală să aibă loc, ei se vor întâlni în zilele următoare ca să mai facă un pas din drumul către victorie: elaborarea proiectelor de program și statut ale viitorului partid liberal.

● **17 apr.** La întâlnirea dintre președintele **Ion Iliescu** și membrii Comisiei parlamentare pentru controlul activității S.R.I. se discută despre oportunitatea inițierii unui proiect de lege care

să dea posibilitatea Parlamentului să controleze, printr-un organism special constituit, toate cele şapte servicii de informaţii din România. **Ion Iliescu** este de acord ca Parlamentul să controleze doar Serviciul de Informaţii Externe.

– Liderii P.N.Ţ.C.D. propun tuturor forţelor politice din Opoziţie o întâlnire la care să se analizeze posibilitatea coordonării activităţii în plan parlamentar. **Ion Diaconescu**, prim-vicepreşedintele P.N.Ţ.C.D., consideră că este necesară şi clarificarea relaţiilor C.D.R. cu partidele recent desprinse de coaliţie care continuă să atace blocul Opoziţiei.

– Curtea Supremă de Justiţie respinge contestaţia Confederaţiei Generale a Muncii referitoare la înscrierea la T.M.B. a Partidului Socialist ceea ce dă dreptul partidului lui **Tudor Mohora** să intre în legalitate, dobândindu-şi personalitate juridică. P.S. şi-a publicat deja programul politic şi şi-a ales sigla: iniţialele P.S. încadrate de raze roşii, galbene şi albastre care întâlnesc o stea în cinci colţuri.

● **19 apr.** La întâlnirea dintre **Emil Constantinescu**, preşedintele C.D.R., şi **Petre Roman**, preşedintele P.D., se recunoaşte necesitatea armonizării acţiunilor Opoziţiei democratice conform unui program minimal. C.D.R. şi P.D. îşi propun să încheie un pact de colaborare în plan parlamentar, electoral şi la nivelul administraţiei locale. După întâlnire **Petre Roman** declară că e surprins de comunicatul pe care l-a dat **Emil Constantinescu** asupra căruia cei doi n-au convenit şi care nici nu exprimă punctul de vedere al P.D.

– Întâlnirea între liderii P.D.S.R. şi U.D.M.R. este, aşa după cum o caracterizează **Oliviu Gherman,** „una cu caracter explorator". Partenerii de dialog afirmă că neînţelegerile dintre cele două formaţiuni politice s-ar putea explica printr-un blocaj de comunicare, lesne de înlăturat, şi că sunt dispuşi să caute acele puncte de vedere comune care să stea la baza strângerii legăturilor dintre cele două partide.

– La T.M.B. se înscrie ca partid Grupul Politic Liberal, format din demisionarii din partidele liberale.

– Se constituie, la Bucureşti, Comitetul Parlamentar Mixt România – U.E., din parlamentari români şi reprezentanţi ai Parlamentului European. Organismul nou apărut are rolul de a pregăti integrarea României în sistemul U.E. Prima sesiune a noului organism se încheie cu adoptarea unei declaraţii comune şi a unui

set de recomandări. Europarlamentarii consideră printre altele că România trebuie să contribuie la creşterea stabilităţii în regiune prin încheierea de tratate cu vecinii ei şi că nesemnarea Tratatului româno-ungar reprezintă un eşec al diplomaţiei româneşti. Această din urmă idee a fost combătută de diplomaţii români care au explicat că au dorit să-şi acorde un răgaz pentru negocieri pentru ca tratatul care va rezulta în urma acestora să rezolve problemele existente şi nu să creeze altele noi.

– **Ion Iliescu** în Polonia. La întâlnirea între preşedintele României, **Ion Iliescu,** şi preşedintele Poloniei, **Lech Walesa**, se pun bazele unei colaborări mai susţinute între cele două ţări, mai ales în ce priveşte integrarea în structurile europene şi euroatlantice. **Lech Walesa** afirmă că şi în acest domeniu nu trebuie să mai existe concurenţă ci colaborare şi sprijin reciproc.

● **20 apr.** La şedinţa Delegaţiei Permanente a P.D.S.R., liderii partidului hotărăsc să asigure liniştea coaliţiei guvernamentale. Pentru a tempera nervozitatea P.R.M., mai marii P.D.S.R.-ului cad de acord să cedeze aliatului lor câteva posturi de secretari de stat, subprefecţi şi funcţionari la ambasade. Liderul P.R.M. declară însă că nu se va lăsa cumpărat cu propuneri târzii şi că Adunarea extraordinară a partidului, din luna mai, tot va analiza problema ruperii alianţei. Până atunci P.R.M. nu va mai răspunde iniţiativelor P.D.S.R. La o conferinţă de presă, **Ion Solcanu** afirmă că P.D.S.R. consideră alianţa cu P.R.M. ca foarte importantă şi că, în ciuda declaraţiilor războinice ale liderului P.R.M., relaţiile dintre cele două partide se pot stabiliza pe calea negocierilor.

● **21 apr.** P.L.'93 intenţionează să introducă în Parlament o moţiune simplă în legătură cu politica Guvernului de integrare în structurile euroatlantice. Liberalii vor un program concret şi termene precise din partea executivului ca şi o urgentare a semnării Tratatului politic româno-ungar. Pentru această din urmă idee nu găsesc însă mulţi adepţi.

● **24 apr.** În cursul vizitei efectuate în România, preşedintele Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, **Miguel Angel Martinez**, a declarat, printre altele, că Recomandarea 1201 a Consiliului Europei, privind drepturile minorităţilor naţionale este un document caduc. Odată întors la Strasbourg el îşi schimbă optica şi ajunge să declare că respectivul document este extrem de important pentru că reprezintă punctul de plecare pentru o serie de reglementări privind drepturile omului şi ale minorităţilor naţionale.

Această pendulare între poziții contrare, la un înalt personaj dintr-o instituție europeană, i-a contrariat pe oamenii politici din România. Contactat de **Adrian Năstase**, **Miguel Angel Martinez** a precizat că punctul de vedere emis la București este cel în care continuă să creadă, dar că, la Strasbourg, acest punct de vedere nu este agreat, astfel încât s-a simțit dator să-l revizuiască. **Adrian Năstase** a atras atenția că România nu poate accepta o astfel de atitudine discriminatorie și că trebuie tratată „ca un stat de drept, nu ca și cum ar fi o colonie de drept". De altfel, chiar în țară. Recomandarea 1201 este tratată diferit. Nu numai partidele din coaliția guvernamentală o resping, ci și partidele de opoziție, cu excepția P.D. și P.L'93.

● **25 apr.** Strasbourg. Adunarea Parlamentară a C.E. a adoptat amendamentul Comisiei juridice prin care se prevede obligativitatea respectării Recomandării 1201 de către țările membre ale C.E. și urmărirea ulterioară prin monitorizare a aplicării prevederilor acestui document. Dintre parlamentarii români prezenți la ședință, doar **Valentin Gabrielescu** (P.N.Ț.C.D.) a luat cuvântul împotriva amendamentului, declarând că acesta „revitalizează un document caduc". **Miguel Angel Martinez**, președintele Adunării Parlamentare a C.E., a afirmat că Recomandarea 1201 „nu are caracter de constrângere așa cum are Convenția-cadru pentru o țară care a semnat-o și a ratificat-o".

● **26 apr.** Moscova. Duma de Stat a Rusiei a adoptat o rezoluție prin care se opune retragerii Armatei a 14-a din Republica Moldova, încălcând astfel acordul încheiat în 1994 între guvernele Moldovei și Rusiei care prevedea retragerea într-un interval de trei ani a trupelor Armatei a 14-a din Moldova. Parlamentul de la Chișinău adoptă o declarație în care se afirmă: „Asemenea acțiuni nu pot fi considerate decât ca amestec în afacerile interne ale Moldovei și ca sprijin deschis pentru regimurile separatiste din afara Rusiei".

● **27 apr. Ion Iliescu**. președintele României, consideră că Recomandarea 1201 a C.E. nu este obligatorie pentru statele membre ale C.E. chiar dacă a fost adoptată de Adunarea Parlamentară a acestei organizații. Această afirmație face ca P.L.'93 să-l acuze pe **Ion Iliescu** de trădare națională.

– **Petre Roman**, liderul P.D., este nemulțumit că **Adrian Severin**, reprezentantul P.D. în Adunarea Parlamentară a C.E., n-a avut nici o atitudine. în timpul dezbaterilor de la Strasbourg asupra Recomandării 1201, față de monitorizarea României de către raportorii C.E. privind aplicarea acestei recomandări. **Petre**

Roman consideră monitorizarea „o idee nepotrivită şi uşor jignitoare la adresa României".

– Comisia senatorială pentru apărare a ajuns la concuzia că **Horia Roman Patapievici** n-a fost supravegheat de nici un serviciu secret român ci de persoane particulare, angajate de o societate particulară de detectivi care au lucrat în nume propriu. Parchetul va cerceta dacă aceste persoane şi-au atribuit răspunderi oficiale.

– **Mircea Snegur**, preşedintele Republicii Moldova, propune Parlamentului un proiect de lege care să repună în drepturi limba română, ca limbă oficială de stat. **Mircea Snegur** este acum convins că apără un adevăr stabilit de oamenii de ştiinţă şi recunoscut de întreaga lume, dar care a fost încălcat din motive politice.

● **29 apr. George Bush**, fostul preşedinte al S.U.A., a făcut o scurtă vizită particulară în România, unde a avut întâlniri cu autorităţile române şi s-a relaxat jucând tenis în compania unor oameni politici români. Oaspetele a ţinut să declare: „Categoric nu am discutat nimic, la Malta, nici despre România, nici despre **Ceauşescu**".

● **2 mai.** În cadrul unei conferinţe de presă, Comitetul de iniţiativă al Asociaţiilor unite ale romilor exprimă protestul asociaţiilor romilor din România faţă de Memorandum-ul M.A.E. prin care s-a recomandat instituţiilor de stat să nu mai folosească termenul de *rom* ci pe cel de *ţigan*. Protestatarii susţin că M.A.E. avea datoria să consulte şi asociaţiile romilor înainte de a elabora Memorandum-ul şi că nu vor fi de acord cu folosirea termenului de *ţigan*, deoarece acesta a dobândit o semnificaţie peiorativă, de inferioritate socială, datorită practicii robiei din Ţara Românească şi Moldova. Până la soluţionarea cererii lor, reprezentanţii romilor anunţă unele măsuri de protest: asociaţiile romilor vor refuza să coopereze cu organele oficiale care vor respecta recomandările M.A.E., iar deputatul minorităţii romilor, **Gheorghe Răducanu**, nu va mai participa la lucrările Camerei Deputaţilor.

– Deputatul **Bárányi Francisc**, liderul grupului parlamentar al U.D.M.R., propune un proiect de lege privind modificarea Legii referitoare la arborarea drapelului României, intonarea imnului naţional şi folosirea sigiliilor cu stema României de către autorităţile şi instituţiile publice. Legea existentă stabileşte că drapelele altor state pot fi arborate, pe teritoriul României, doar în anumite situaţii – vizite oficiale, festivităţi şi reuniuni internaţionale etc. – iar deputatul U.D.M.R. propune ca legea să prevadă, în urma modificării, posibilitatea de a fi arborate permanent drapelele altor

state, alături de cel autohton, aşa cum, susţine deputatul U.D.M.R., se întâmplă în statele membre ale U.E.

● **4 mai.** Zi plină de surprize în Parlament. Senatorii au votat (66 voturi pentru, 39 contra) Ordonanţa nr. 1 a Guvernului care condiţionează mărirea salariilor la regiile autonome de creşterea productivităţii muncii. Adoptarea acestui act legislativ cu o lună în urmă, de către deputaţi, a provocat ieşirea în stradă a sindicaliştilor cărora li s-a promis, în cursul negocierilor cu reprezentanţii executivului, că se va renunţa la Ordonanţă, deşi guvernanţii ştiau bine că nu mai puteau şi nici nu voiau să renunţe la ea în acel moment. Senatorii Opoziţiei au votat împotriva Ordonanţei pe care au etichetat-o drept un act normativ neconstituţional, incompatibil cu principiile economiei de piaţă. P.S.M. şi P.R.M. au declarat cu o zi înaintea dezbaterilor că nu vor susţine Ordonanţa, dar, cum noaptea e un sfetnic bun, au votat alături de partenerii de alianţă. În Camera Deputaţilor se revine, contrar uzanţelor, la articolul 10 din proiectul Legii caselor naţionalizate, dezbătut şi adoptat deja cu două săptămâni în urmă. Articolul interzicea chiriaşilor să cumpere casele naţionalizate dacă s-au mutat în ele după 22 dec. 1989. Modificarea respectivului articol a fost votată, cu sprijinul Opoziţiei, care a crezut, în zadar, că va obţine de la majoritari rediscutarea unui amendament la aceeaşi lege.

● **5 mai.** Are loc a cincea remaniere a Guvernului Văcăroiu. Despre această remaniere s-a vorbit în mediile politice cu câteva luni în urmă. Premierul a anunţat-o în seara zilei de 4 mai, iar a doua zi, a trecut la fapte. La Palatul Cotroceni noii miniştri depun jurământul în faţa preşedintelui **Ion Iliescu**. Pictorul **Viorel Mărginean** îl înlocuieşte pe scriitorul **Marin Sorescu**, la Ministerul culturii, iar **Petru Crişan** îi ia locul lui **Cristian Ionescu** la Ministerul comerţului. Ambii se declară, politic, independenţi. **Ion Iliescu** le mulţumeşte celor înlocuiţi şi declară că au fost schimbaţi la cererea lor. **Cristian Ionescu** şi-a părăsit fotoliul ministerial din motive de sănătate, iar pentru **Marin Sorescu** preşedintele **Ion Iliescu** face o menţiune specială şi anume, după ce-i elogiază calitatea de om de cultură, adaugă că marele scriitor nu are totuşi „virtuţi de funcţionar de stat" şi trebuie protejat de capcanele în care poate cădea într-o viaţă politică necruţătoare. **Ion Iliescu** prezintă câteva din argumentele care au contat la alegerea noilor miniştri. **Viorel Mărginean** a făcut parte din conducerea Uniunii Artiştilor Plastici şi a fost director general al

Muzeului Național de Artă, iar **Petru Crișan** are o vastă experiență în domeniul comerțului exterior. În urma celor 5 remanieri au fost cooptați în Guvern 12 noi miniștri, nevalidați de Parlament.

– Partidele liberale care militează pentru unificare în cadrul C.D.R. au ajuns deja la disensiuni. P.N.L. – Quintus și Grupul Politic Liberal (G.P.L.) au semnat un protocol prin care stabilesc să fuzioneze la data de 13 mai. P.N.L.C.D. consideră această inițiativă drept o dovadă de neloialitate și declară că suspendă tratativele cu P.N.L. până la lămurirea situației.

● **4-5 mai**. La Alba Iulia are loc al II-lea Congres al P.A.C. Președintele **Nicolae Manolescu** prezintă un raport despre starea partidului, se discută în jurul statutului și se realege conducerea P.A.C. **Nicolae Manolescu** analizează extrem de convingător pentru colegii săi situația partidului, fără să treacă peste eșecuri. Vorbind despre riscurile care amenință partidul **Nicolae Manolescu** ajunge la un diagnostic sever: criza de identitate, la care s-a ajuns datorită tulburărilor din viața politică și propriilor greșeli de strategie a partidului. Liderul P.A.C. apreciază că partidul are însă acele resurse de energie care să-i permită revenirea în actualitate ca o forță politică importantă și propune câteva proiecte: reformularea ofertei politice, îmbunătățirea structurii organizatorice, identificarea corectă a potențialelor alianțe. Congresul a ales noua conducere a P.A.C.: **Nicolae Manolescu** – președinte; **Nicolae Țăran** – președinte executiv; Comitetul Național format din 51 de membri, plus 6 președinți ai organizațiilor regionale; 6 vicepreședinți, numiți de președinte, pe care Comitetul Național îi poate revoca și care sunt șefi de departamente – **Ioan Păun Otiman**, **Gheorghe Gorun**, **Costea Munteanu**, **Laurian Oniga**, **Dinu Tănase**, **Ioan Hohan**; **Mihai Șora**, președintele Curții de onoare și demnități.

● **5-6 mai.** La Consiliul Reprezentanților U.D.M.R. se hotărăște ca problema autonomiei teritoriale a minorității maghiare să fie supusă dezbaterii și aprobării Congresului U.D.M.R. care va avea loc la sfârșitul lunii mai. După ce Congresul va defini și va adopta principiul autonomiei teritoriale, U.D.M.R. este hotărâtă să facă totul pentru ca, pe baza Recomandării 1201 a Consiliului Europei, să facă loc acestui principiu în legislația românească. În această ordine de idei **Markó Béla**, președintele U.D.M.R., declară: „U.D.M.R. va solicita includerea Recomandării 1201 în legislația României, precum și a propunerilor legislative ale U.D.M.R. respinse până acum". Episcopul **László Tőkés** este la fel de activ,

în calitatea sa de militant pentru drepturile minorităților, ca și U.D.M.R.-ul pe care îl reprezintă. Aflat într-o vizită în S.U.A., episcopul își exprimă nemulțumirea față de înțelegerea cu care sunt tratate anumite aspecte ale vieții politice din România, de exemplu coaliția cvadripartită, și avansează părerea conform căreia revizuirea anuală a clauzei națiunii celei mai favorizate pentru România ar fi un bun prilej pentru a se analiza mai atent evoluțiile în viața politică și tratamentul acordat minorităților.

● **6 mai.** Întrunit în ședință extraordinară, Comitetul Director al P.R.M. decide să mai dea o șansă Guvernului **Văcăroiu**, sprijinindu-l în continuare, dar criticându-l la fel de energic. P.R.M. își justifică schimbarea conduitei politice prin dorința de a nu produce tulburări sociale prin ruperea coaliției.

● **8 mai.** În Senat se discută critic despre prestația delegației române la Consiliul Europei și în special despre atitudinea lui **Adrian Severin**. Senatorii au votat (71 de voturi pentru, 38 împotrivă, 5 abțineri) raportul Comisiei de mediere pentru soluționarea textelor în divergență la proiectul Legii privind accelerarea procesului de privatizare.

– P.N.Ț.C.D. se pronunță împotriva includerii în Tratatul politic de bază cu Ungaria a Recomandării 1201 a Consiliului Europei. PNȚ-iștii consideră că acceptarea Recomandării 1201 ar fi o premisă pentru crearea unei viitoare regiuni autonome maghiare, ceea ce ar contraveni Constituției țării.

– În Biroul Permanent al Camerei Deputaților s-a aprobat propunerea ministrului de externe al României de a se folosi în documente oficiale și particulare denumirea de *țigan* în locul celei de *rom* care ar putea crea confuzii. Asociațiile țiganilor se vor declara împotriva acestei măsuri, vor protesta și regele **Cioabă** și împăratul **Iulian**.

– Un grup restrâns de nostalgici ai regimului comunist sărbătoresc ziua de 8 mai – crearea P.C.R. – la mormântul lui **Nicolae Ceaușescu**. Tovarășii o ignoră însă pe defuncta academiciană **Elena Ceaușescu**, care n-are parte nici de flori, nici de lumânări aprinse, nici de omagii. Momentul solemn este folosit pentru propagandă în favoarea „trecutului luminos". Curioșii care s-au nimerit la fața locului, la cimitirul Ghencea, sunt mitraliați cu întrebări: „Cât era brânza? Acum, mai mănânci brânză? Te duceai în fiecare an în concediu la mare? Când era frigiderul mai plin? Atunci când chipurile era criză sau acum când sunt de toate?

Vă văd că sunteți doamnă bine, dar cine v-a făcut cucoană? În '44 toate femeile noastre erau servitoare. N-aveau nici chiloți pe ele, ce să mai vorbim de rujuri. Comuniștii v-au făcut cucoane!". Etc. etc.

● **6-9 mai. Ion Iliescu**, președintele României, participă la manifestările care au loc cu prilejul aniversării a 50 de ani de la victoria împotriva Germaniei hitleriste. Turneul prezidențial include orașele Londra, Paris, Moscova. **Ion Iliescu** are o serie de întâlniri cu înalte personalități din țările vizitate.

● **10 mai. Adrian Năstase** a afirmat de mai multe ori că **Ion Iliescu** este cel mai potrivit candidat al P.D.S.R. la alegerile prezidențiale. Președintele României declară că o decizie în acest sens este „prematură" și că aceasta „trebuie să țină cont atât de prevederile constituționale, cât și de voința sa personală".

– Conducerile P.D.S.R. și P.U.N.R. se întâlnesc pentru a negocia încheierea unui act adițional la protocolul bilateral.

– **Victor Surdu**, liderul P.D.A.R., își declară dezaprobarea față de intenția P.D.S.R. de includere în Tratatul politic româno-ungar a Recomandării 1201 a Consiliului Europei și față de ideea constituirii unui stat în stat. **Victor Surdu** dorește ca instituțiile statului să-și facă datoria, respectând legislația țării și Constituția și să scoată U.D.M.R. în afara legii dacă se dovedește că această formațiune instigă la dezmembrarea țării; fiindcă, în aceste condiții, a da dovadă de toleranță înseamnă a săvârși un act de trădare națională.

– Membrii Comisiei „Apartamentul" au finalizat raportul ce analizează modul în care s-au atribuit și închiriat locuințele din fondul locativ de stat anumitor categorii de beneficiari: deputați, senatori, membri ai Guvernului, ai Președinției etc. Pentru ca în viitor să se elimine arbitrariul, în acest domeniu, au propus un proiect de lege pentru reglementarea situației locuințelor de protocol. Comisia „Apartamentul" a luat ființă prin Hotărârea Parlamentului României nr. 6/4.5.1994 cu o denumire care îi descrie și obiectul de activitate: Comisia comună de anchetă asupra atribuirii de locuințe din fondul locativ de stat pentru deputați, senatori, membri ai Guvernului și pentru personalul din aparatul celor două instituții și al Președinției în perioada 1990–1994. Comisia a examinat legalitatea atribuirii și închirierii de locuințe din fondul locativ de stat, legalitatea actelor de dobândire a dreptului de proprietate și a actelor de înstrăinare a locuințelor. Au fost cercetate 3496 de persoane din categoriile menționate și s-a stabilit că în 118 cazuri s-au produs ilegalități. Între cele 118 persoane sunt și nume foarte sonore.

– **Ion Radu**, fost demnitar comunist, până în dec. 1989 (viceprim-ministru al Guvernului), s-a sinucis prin împuşcare în locuinţa sa din cartierul Dorobanţi. **Ion Radu** a făcut parte din lotul foştilor demnitari arestaţi în dec. 1989, a fost condamnat la 8 ani închisoare şi eliberat pentru a-şi îngriji sănătatea.

● **11 mai.** Strasbourg. Palatul Europei. România este prima ţară care depune la Consiliul Europei instrumentele de ratificare a Convenţiei-cadru pentru protecţia minorităţilor naţionale.

– La şedinţa Delegaţiei Permanente a P.D.S.R., **Adrian Năstase** aminteşte pentru prima oară de „costurile" deloc neglijabile pe care a trebuit să le suporte partidul de guvernământ pentru a închega şi mai ales pentru a menţine alianţa cu P.U.N.R., P.S.M. şi P.R.M., alianţă care a afectat imaginea partidului său pregătit în prezent să analizeze şi viabilitatea altor alianţe.

– La iniţiativa P.D. are loc o întâlnire a câtorva partide de opoziţie – P.S.D.R., P.L.'93, P.A.C., U.D.M.R. – la care se pun bazele unei alianţe neelectorale, de colaborare în plan parlamentar. Alianţa cu U.D.M.R. se realizează în condiţiile în care nici unul dintre partidele prezente, „nu sprijină enclavizarea pe baze etnice" – după cum declară **Adrian Severin**.

– La o recentă întâlnire **Clinton–Elţîn**, s-a reafirmat opoziţia Rusiei faţă de extinderea N.A.T.O. Purtătorul de cuvânt al preşedintelui României, **Traian Chebeleu**, afirmă că există din partea Rusiei, în această problemă, „anumite susceptibilităţi de care trebuie să se ţină seama".

● **13 mai.** Liberalii mai fac un pas spre unificare. Într-o atmosferă solemnă, are loc la Hotelul Intercontinental Conferinţa naţională de unificare liberală. P.N.L. fuzionează cu cele două grupuri desprinse din P.A.C. şi P.L.'93 şi astfel devine partidul liberal cu cel mai mare număr de parlamentari (12). Reprezentanţii din teritoriu ai celor 3 formaţiuni au aprobat componenţa organismelor centrale de conducere, în care au fost cooptaţi noi veniţii: **Crin Antonescu** – vicepreşedinte. În Biroul Permanent Central au intrat: **Dan Căpăţână, Octavian Bot, Laurenţiu Priceputu, Sorin Pantiş, Emil Tocaci**. **Constantin Bălăceanu Stolnici** a fost ales preşedintele Consiliului de onoare, **Alexandru Paleologu**, preşedintele Senatului P.N.L., iar **Valeriu Stoica** a fost desemnat la conducerea departamentului de relaţii PNL – C.D.R. Liderii C.D.R. salută acest succes liberal şi îşi exprimă speranţa că procesul de unificare în tabăra liberală va continua.

● **15 mai.** Senatul a respins din nou Raportul Comisiei de mediere la proiectul Legii privind accelerarea procesului de privatizare, după ce cu o săptămână în urmă acesta a fost revotat de trei ori. Opoziția n-a participat la vot, iar majoritarii n-au reușit să adune decât 71 de voturi pentru, cu un singur vot mai puțin decât era necesar pentru ca documentul să fie adoptat. Senatorul independent **Radu Ceontea** a votat împotrivă. Senatorii din coaliția guvernamentală și-au reproșat că n-au pregătit mai temeinic momentul votului, iar **Adrian Păunescu** a afirmat că aceia care se fac vinovați de situația creată ar trebui să-și dea demisia. Chiar dacă afirmația îl viza pe **Oliviu Gherman**, senatorul P.S.M. a explicat că, de fapt, s-a referit la **Adrian Năstase**.

– **Ion Diaconescu** explică de ce P.N.Ț.C.D. n-a dat curs nici uneia dintre invitațiile P.D. de a participa la întâlnirile săptămânale cu lideri ai Opoziției. Prim-vicepreședintele P.N.Ț.C.D. consideră că P.D. are obligația să invite liderii C.D.R., demonstrând astfel că recunoaște alianța ca pe o „entitate stabilă" și nu partidele componente ale Convenției.

● **15-16 mai.** Președintele Germaniei, **Roman Herzog**, face o vizită în România unde are o serie de întâlniri cu președintele țării, primul ministru, liderii Opoziției și alte personalități politice. Oaspetele asigură România de sprijinul Germaniei pentru integrarea în structurile europene și euroatlantice.

● **16 mai.** Extenuat de tensiunile din cadrul alianței cu P.U.N.R., P.S.M. și P.R.M. – P.D.S.R. explorează noi teritorii politice pentru a-și câștiga, eventual, noi parteneri. Sunt nominalizate câteva partide ce dau semne de compatibilitate cu P.D.S.R. – P.A.C., P.N.L., Partidul Social-Democrat Independent, Mișcarea pentru Integrare Europeană, Mișcarea Ecologistă din România, Partidul Social Democrat Tradițional, Partidul Maghiar Liber Democrat.

– Tribunalul Municipiului București – secția a IV-a Civilă – dispune înregistrarea ca persoană juridică în registrul partidelor politice a P.N.L. – Câmpeanu.

● **17 mai.** La ședința Comitetului Executiv al C.D.R., liderii alianței acordă P.N.L. și P.N.L.C.D. un răgaz de 45 de zile pentru a se reconcilia și a identifica o soluție de fuzionare pe care s-o prezinte acestui for. Într-o declarație adoptată în cursul ședinței se arată că C.D.R. consideră necesară încheierea în cel mai scurt timp a Tratatului politic de bază româno-ungar în care pot fi introduse și prevederile Recomandării 1201 a Consiliului Europei, „cu condiția

stipulării imposibilității creării de zone autonome pe criterii etnice".

– România nu are pretenții teritoriale asupra Ucrainei – specifică, într-un comunicat, M.A.E. ca replică la declarațiile unor oameni politici de la Kiev care au afirmat că România nu poate intra în N.A.T.O. deoarece nu renunță la pretențiile teritoriale asupra Ucrainei, dovada fiind insistența cu care demnitarii români urmăresc să includă în Tratatul politic cu Ucraina denunțarea pactului Ribbentrop-Molotov. Partea română adaugă că denunțarea pactului are doar o valoare simbolică și morală.

– Comunicat de presă al Președinției. **Ion Iliescu** reacționează față de informațiile apărute în publicațiile *Ziua* și *Academia Cațavencu* care au încercat să demonstreze că în perioada studenției la Moscova președintele României ar fi fost racolat, ca agent, de K.G.B. **Ion Iliescu** neagă aceste ipoteze susținând că astfel de afirmații iresponsabile fac parte dintr-o „campanie de denigrare și calomnie plină de ură și înverșunare" pe care o inițiază „publicațiile minore" în căutarea scandalului de presă. **Ion Iliescu** consideră că tocmai cei care formulează asemenea acuzații „s-au aflat în solda diferitelor servicii" „s-au obișnuit să lucreze la comanda altora – plătiți pentru aceasta" și au ajuns să nu mai aibă „de mult nici un fel de credit și autoritate morală". În comunicat se mai apreciază că asemenea afirmații pot aduce daune nu doar persoanei președintelui, ci „pot leza demnitatea poporului" și pot provoca nedumerire în străinătate. Pornind de la premisa că aceste afirmații intră sub incidența legii, **Ion Iliescu** cere „în deplin acord cu prerogativele sale constituționale, organelor de drept să aplice legea, rigorile prevăzute de aceasta, atunci când se aduc grave ofense autorității publice, unei instituții fundamentale a statului".

● **18 mai.** Formațiunile politice iau atitudine față de acuzațiile care i s-au adus lui **Ion Iliescu**. Deputatul **Radu Berceanu** (P.D.) a cerut în Camera Deputaților ca **Ion Iliescu** să dea explicații în Parlament în legătură cu acuzațiile ce i s-au adus, ceea ce președintele țării a refuzat. P.D., P.S.D.R., P.L.'93, P.A.C. și U.D.M.R. hotărăsc să dea o declarație politică în care să ceară lui **Ion Iliescu** o precizare referitoare la apartenența sa la K.G.B. Se vorbește chiar despre „Moțiunea K.G.B." pe care aceste partide ar putea s-o inițieze în cazul în care întârzie clarificările în această delicată problemă.

– Conducerile P.D.S.R., P.U.N.R. și P.R.M. semnează actul adițional la protocolul cvadripartit, prin care se angajează să

BIBLIOTECA MUNICIPALĂ
MIHAIL SADOVEANU

respecte un pact de neagresiune între ele. Doar P.S.M. a amânat semnarea documentului, dar va continua să negocieze cu P.D.S.R..

– **Nicolae Manolescu**, preşedintele P.A.C., declară că partidul său refuză colaborarea cu P.D.S.R. şi nu are în vedere alianţe la nivel central ci doar alianţe punctuale cu P.D., P.S.D.R., P.L.'93 şi U.D.M.R..

● **22 mai.** La Palatul Cotroceni liderii marilor centrale sindicale – Cartel „Alfa", BNS, C.S.D.R., C.N.S.L.R. „Frăţia", Confederaţia Sindicatelor Neafiliate" – au o întâlnire prelungită cu reprezentanţii Guvernului – premierul **Nicolae Văcăroiu**, ministrul muncii şi protecţiei sociale, al finanţelor, secretarul general al Guvernului. **Ion Iliescu** este mediatorul întrunirii. Sindicaliştii cer demiterea Guvernului **Văcăroiu** şi nepromulgarea Ordonanţei nr. 1/1995 privind limitarea creşterii salariilor în instituţiile bugetare. Preşedintele **Ion Iliescu** îşi declină competenţa în ce priveşte demiterea Guvernului, dar se oferă să medieze în continuare dialogul guvern – sindicate şi îşi reafirmă acordul în legătură cu limitarea salariilor directorilor din instituţiile bugetare.

– Purtătorul de cuvânt al Preşedinţiei, **Traian Chebeleu**, revine la mult discutata problemă a apartenenţei lui **Ion Iliescu** la K.G.B. afirmând încă o dată, cu aceleaşi argumente, totala inocenţă a preşedintelui ţării în această chestiune.

● **22-23 mai.** P.D.S.R. îşi convoacă aliaţii pentru a se asigura de sprijinul lor în Parlament în perspectiva dezbaterii unor proiecte legislative importante: Carta europeană a autonomiei locale şi cea a limbilor regionale, Legea învăţământului şi o eventuală lege a minorităţilor. Participă persoane importante: **Oliviu Gherman, Adrian Năstase, Nicolae Văcăroiu**. Chiar şi **Ion Iliescu** îşi găseşte câteva minute pentru a fi prezent. P.S.M., mai distant, a lipsit de la prima întâlnire (22 mai) dar şi-a trimis reprezentanţii la negocieri a doua zi. **Ilie Verdeţ** a refuzat totuşi să semneze actul adiţional la protocolul cvadripartit (semnat deja de P.R.M. şi P.U.N.R.) invocând refuzul P.D.S.R. de a acorda P.S.M. posturi în administraţia locală. **Adrian Năstase** a promis că pretenţiile P.S.M. vor fi analizate de Delegaţia Permanentă a P.D.S.R. cu condiţia ca persoanele propuse pentru posturile revendicate să fie „onorabile". „Nu vor fi acceptaţi foşti prim-secretari şi membri ai nomenclaturii de rang înalt" – a conchis **Adrian Năstase**.

● **23 mai.** În Camera Deputaţilor s-a votat, prin vot nominal,

Legea pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinație de locuințe, trecute în proprietatea statului. (182 voturi pentru, 98 împotrivă) Mulți dintre deputații Opoziției nu s-au prezentat la vot, iar 7 deputați ai P.D. și 5 ai minorităților naționale și-au dat votul favorabil legii. **Ion Diaconescu**, liderul grupului parlamentar al P.N.Ț.C.D. – P.E.R., a afirmat în plenul Camerei că legea, odată votată „ar completa și ar agrava abuzurile comuniste" și că aceasta ar fi definitorie pentru actuala Putere. Printre fluierături, huiduieli, tropăituri (ale majoritarilor) s-a făcut cu greu auzită și vocea lui **Dinu Patriciu**: „Nu credeam că, dacă pentru schimbarea sexului este nevoie de înlocuirea organelor, pentru schimbarea mentalităților să fie nevoie de același lucru".

● **24 mai.** În Camerele reunite ale Parlamentului se votează (cu numai 6 voturi peste limita necesară) raportul Comisiei de mediere la proiectul Legii privind accelerarea procesului de privatizare. Parlamentarii Opoziției au votat împotriva legii, dar cei ai Partidului Socialist (**Mohora**) au dat exact voturile necesare pentru ca legea să treacă, spre satisfacția P.D.S.R. și a aliaților lui. Opoziția a anunțat că va contesta legea la Curtea Constituțională.

– **Corneliu Coposu**, președintele P.N.Ț.C.D., este înștiințat printr-un document oficial emis de Ministerul de externe al Franței (17 mai 1995) că președintele Franței, **Jacques Chirac**, i-a acordat, la propunerea ministrului delegat pentru Afacerile Europene, **Alain Lamassoure**, Ordinul național al Legiunii de Onoare, cu gradul de Ofițer. Este prima distincție pe care președintele francez o atribuie de la începerea mandatului său. În document se precizează că distincția a fost acordată în semn de recunoaștere pentru „opera de proporții realizată în serviciul idealurilor democratice". Și alte argumente în același document: „Curajul și perseverența pe care le-ați manifestat pe parcursul luptei neobosite în slujba libertății, purtate în cadrul P.N.Ț. încă din 1933, cu prețul a decenii de persecuții sub regimurile nazist și comunist, dintre care 17 ani de detenție în condiții deosebit de grele, la Râmnicu Sărat, merită cu siguranță o asemenea distincție".

– Purtătorul de cuvânt al M.A.E., **Mircea Geoană**, declară că nu există dificultăți legate de Recomandarea 1201 a Consiliului Europei, dar „pentru România nu este acceptabilă nici o formulă care să includă autonomia pe criterii etnice".

– Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, **Teoctist**, și alte înalte fețe bisericești adresează președintelui Camerei Deputaților,

Adrian Năstase, un memoriu în care se cere menținerea pedepsei cu închisoarea pentru homosexuali, prevăzută în Codul Penal aflat în vigoare, dar abrogată deja printr-o inițiativă legislativă de Senat. Codul Penal modificat prevede la articolul 200 ca relațiile sexuale între persoane de același sex să fie pedepsite cu închisoarea numai dacă lezează morala publică.

– Trei partide (Partidul Popular Republican, Partidul Tânăra Democrație, Partidul Uniunea Republicană) au aderat la Partida Națională, alianță formată la 15 mart. din P.R.M., Uniunea Liberală Brătianu și Partidul Român pentru Noua Societate. Astfel flancat **C.V. Tudor** crede că la alegerile din 1996 va obține cel puțin 15% din voturi. Cu gândul la victoria în alegeri pe care o va obține în urma unirii „tuturor forțelor naționale", **C.V. Tudor** declară: „Vor fi cele mai importante alegeri din istoria acestui secol românesc. Se vor pune bazele cadrului politic și instituțional pentru renașterea României".

● **25 mai.** Guvernul decide ca la următoarea sesiune a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, România să semneze Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare.

– În Senat a fost adoptat (61 de voturi pentru, 18 împotrivă) Raportul Comisiei de mediere la Legea privind aplicarea Ordonanței de urgență nr. 1/1995. Opoziția, care n-a participat la vot, a comunicat că se va adresa Curții Constituționale pentru a se stabili dacă legea are sau nu caracter organic.

– C.N.S.L.R.-Frăția, B.N.S. și Cartel „Alfa" hotărăsc să declanșeze greva generală împotriva Ordonanței nr. 1/1995. Acțiunile greviste sunt programate pentru 5 iun.

– La ședința Biroului Executiv Central al P.D.S.R., se hotărăște ca P.R.M. să primească patru posturi de secretar de stat la ministerele culturii, învățământului, turismului și comerțului.

– S-a încheiat vizita la București a misiunii de negocieri a F.M.I., condusă de **Maxwell Watson**. Reprezentanții F.M.I. urmau să deblocheze tranșa de împrumut restantă, în valoare de 250 de milioane de dolari. În urma analizei stadiului aplicării acordului stand-by, oaspeții au tras concluzia că trebuie să revină în România peste câteva săptămâni pentru a definitiva această analiză și pentru a lua o decizie. Evaluând rezultatul negocierilor cu reprezentanții F.M.I., guvernatorul B.N.R., **Mugur Isărescu**, declară că „ este vorba de o amânare a încheierii înțelegerii". „Încă din 1993 când am încheiat acordul stand-by, am recunoscut că programul de reformă pe care acesta îl presupune este ambițios (...) Ar fi fost desigur bine ca

transformările din economia românească să țină pasul «drăcesc» al prevederilor din acord. Nu a fost posibil. Văd că, în continuare, se plusează în presă pe ideea banilor, a deblocării tranşei de împrumut. Repet, nu banii sunt cei mai importanți, ci semnalul pe care deblocarea înțelegerii cu F.M.I. îl propagă în lumea financiar-bancară internațională, în cea a investitorilor străini în România".

– **Bill Clinton**, preşedintele S.U.A., recomandă Congresului american prelungirea clauzei națiunii celei mai favorizate pentru România. Dacă în termen de 90 de zile Congresul nu formulează obiecții față de această recomandare, clauza se prelungeşte automat pentru încă un an.

– Aflat într-o vizită la Budapesta, ambasadorul **Richard Holbrooke**, asistentul secretarului de stat al S.U.A .pentru Europa şi Canada, face o serie de afirmații privind condițiile pe care trebuie să le îndeplinească țările care aspiră la intrarea în N.A.T.O.: „S.U.A. nu vor fi dispuse să acorde garanții de securitate unor țări între care există dispute cu privire la frontiere (...) Despre Trianon se poate şi trebuie să se discute în cărțile de istorie, dar nu este permis ca din această cauză să fie compromis viitorul. Am constatat că atât liderii unguri, cât şi cei slovaci şi români sunt de acord cu acest lucru".

● **26 mai.Vasile Maluțan**, pilotul elicopterului cu care au reuşit să fugă **Nicolae** şi **Elena Ceauşescu**, la 22 dec. 1989, a murit într-un accident. Elicopterul pe care-l pilota s-a prăbuşit la kilometrul 36 pe şoseaua București–Lehliu. Pilotul a fost audiat cu o zi înaintea accidentului de Comisia senatorială de cercetare a evenimentelor din dec. '89. Cu această ocazie el a confirmat că **Ceauşescu** avea la 22 dec. '89 asupra lui o geantă cu documente, care a fost văzută pentru ultima oară la unul din aghiotanții dictatorului, şi anume **Marian Constantin Rusu**. **Valentin Gabrielescu**, senator al P.N.Ț.C.D., preşedintele Comisiei senatoriale de cercetare a evenimentelor din dec. '89, a declarat: „Nu ştiu dacă a fost o coincidență sau nu moartea lui **Maluțan**". În schimb inspectorul-şef al Aviației Civile, **Sorin Stoicescu**, a afirmat categoric că a fost vorba de un accident.

– **Radu Câmpeanu**, preşedintele P.N.L. – Câmpeanu, a anunțat că acceptă propunerea Consiliului Național lărgit de a candida la alegerile prezidențiale din 1996.

– La Plenara Consiliului Național al P.S.M., socialiştii se hotărăsc să sprijine în continuare Guvernul **Văcăroiu**, fiindcă,

transformările din economia românească să țină pasul «drăcoviciorie prevederilor din acord. Nu a fost posibil. Văd că, în continuare, ați plusează în presă pe ideea banilor, a deblocării tranșei de împrumut. Repet, nu banii sunt cei mai importanți, ci semnalul pe care deblocarea înțelegerii cu F.M.I. îl propagă în lumea financiar-bancară internațională, în cea a investitorilor străini în România".

– **Bill Clinton**, președintele S.U.A., recomandă Congresului american prelungirea clauzei națiunii celei mai favorizate pentru România. Dacă în termen de 90 de zile Congresul nu formulează obiecții față de această recomandare, clauza se prelungește automat pentru încă un an.

– Aflat într-o vizită la Budapesta, ambasadorul **Richard Holbrooke**, asistentul secretarului de stat al S.U.A .pentru Europa și Canada, face o serie de afirmații privind condițiile pe care trebuie să le îndeplinească țările care aspiră la intrarea în N.A.T.O: „S.U.A. nu vor fi dispuse să acorde garanții de securitate unor țări între care există dispute cu privire la frontiere (...) Despre Trianon se poate și trebuie să se discute în cărțile de istorie, dar nu este permis ca din această cauză să fie compromis viitorul. Am constatat că atât liderii unguri, cât și cei slovaci și români sunt de acord cu acest lucru".

● **26 mai.Vasile Maluțan**, pilotul elicopterului cu care au reușit să fugă **Nicolae** și **Elena Ceaușescu**, la 22 dec. 1989, a murit într-un accident. Elicopterul pe care-l pilota s-a prăbușit la kilometrul 36 pe șoseaua București–Lehliu. Pilotul a fost audiat cu o zi înaintea accidentului de Comisia senatorială de cercetare a evenimentelor din dec. '89. Cu această ocazie el a confirmat că **Ceaușescu** avea la 22 dec. '89 asupra lui o geantă cu documente, care a fost văzută pentru ultima oară la unul din aghiotanții dictatorului, și anume **Marian Constantin Rusu**. **Valentin Gabrielescu**, senator al P.N.Ț.C.D., președintele Comisiei senatoriale de cercetare a evenimentelor din dec. '89, a declarat: „Nu știu dacă a fost o coincidență sau nu moartea lui **Maluțan**". În schimb inspectorul-șef al Aviației Civile, **Sorin Stoicescu**, a afirmat categoric că a fost vorba de un accident.

– **Radu Câmpeanu**, președintele P.N.L. – Câmpeanu, a anunțat că acceptă propunerea Consiliului Național lărgit de a candida la alegerile prezidențiale din 1996.

– La Plenara Consiliului Național al P.S.M., socialiștii se hotărăsc să sprijine în continuare Guvernul **Văcăroiu**, fiindcă.

demonstrează ei, oricine este obligat să aleagă între două rele alege răul cel mai mic. Răul cel mai mic este reprezentat de Guvernul **Văcăroiu**, de preferat răului celui mare, apocaliptic, care ar fi venirea dreptei la putere.

● **27 mai.** Întrunit în şedinţă, Consiliul Naţional al P.N.L.C.D. hotărăşte să reia imediat tratativele de unificare cu P.N.L., pornind de la câteva condiţii: unificarea trebuie să se facă în interiorul C.D.R., pe baza principiului paritătii şi egalităţii, în cadrul unui Congres ce ar urma să aibă loc până la 30 iun.; să nu se accepte participarea la guvernare cu actuala coaliţie. Dacă aceste condiţii nu vor fi respectate, tratativele pentru unificare vor putea fi reluate abia după alegerile locale din 1996. P.N.L.C.D. îşi completează Biroul Executiv cu trei noi membri: **Adrian Popescu-Necşeşti** (senator), **Horia Pascu** (deputat) şi **Şerban Murgu**.

● **27-28 mai.** Alba Iulia. La şedinţa Delegaţiei Permanente a P.N.Ţ.C.D. s-a dezbătut şi adoptat noul statut al partidului. Momentul a fost aşteptat cu interes deoarece P.N.Ţ.C.D. a trebuit să facă faţă unor nemulţumiri din interior, mai ales din rândurile organizaţiei de tineret, referitoare la stilul autoritar al conducerii partidului (cu puţin timp în urmă au fost excluşi din P.N.Ţ.C.D. tinerii **Anca Cernea** şi **Marius Bostan**). Atmosfera normală în care au avut loc dezbaterile şi mai ales adoptarea statutului în forma dorită de conducerea P.N.Ţ.C.D. vor fi considerate drept o nouă victorie a seniorilor din acest partid. Noul statut prevede ca preşedintele partidului să fie ales de congres, prim-vicepreşedintele şi secretarul general de Delegaţia Permanentă, iar preşedinţii de filiale de către comitetele judeţene. Restricţiile în ceea ce priveşte admiterea în partid se menţin la „foştii membri ai guvernelor totalitare şi fosta nomenclatură remunerată a P.C.R."; „foştii componenţi ai aparatului de represiune al dictaturilor, vinovaţi de crime şi abuzuri"; „persoanele care prin colaborarea lor cu dictaturile au contribuit la dezastrul României".

– Cluj-Napoca. La cel de al IV-lea Congres al U.D.M.R. cele mai importante probleme supuse atenţiei sunt declaraţia asupra proiectului de Lege a învăţământului, aflat în dezbaterea Parlamentului, principiile de bază ale programului U.D.M.R. şi alegerea noului preşedinte al Uniunii. În urma votului **Markó Béla** este ales preşedinte, el fiind net preferat (226 voturi) celorlalţi doi candidaţi la înalta funcţie – **Kónya Hamar Sandor** (57 voturi) şi **Imre Borbély** (51 voturi; candidat susţinut de **László Tőkés**).

Dacă alegerea preşedintelui U.D.M.R. poate fi considerată o victorie a moderaţilor Uniunii, Congresul în ansamblul său a înregistrat şi multe momente de ofensivă a radicalilor. Proiectul de Lege a învăţământului a fost etichetat drept expresia curentului totalitarist a majorităţii parlamentare, minoritatea maghiară a fost definită prin formula *comunitate naţională maghiară autonomă*, s-au făcut referiri la nedreptul Tratat de la Trianon ale cărui efecte ar trebui anihilate, s-a afirmat că U.D.M.R. este un stat în stat, s-a adoptat o declaraţie prin care se cere Congresului S.U.A. să revizuiască statutul acordat României privind clauza naţiunii celei mai favorizate. Toate acestea şi multe altele au făcut ca numeroşi oameni politici, alţii decât cei aparţinând minorităţii maghiare, să aducă critici vehemente ideilor vehiculate la Congres şi documentelor adoptate.

● **27-29 mai.** Budapesta. La sesiunea Adunării Parlamentare a Atlanticului de Nord (N.A.T.O.) în raportul susţinut de **Karsten Voigt**, preşedintele A.A.N., şi de **Tamas Wachsber**, vicepreşedintele Comisiei de apărare a Parlamentului ungar, apare ideea aderării la N.A.T.O. în două etape. Într-o primă etapă, între 1996 şi 1999 ar urma să adere la N.A.T.O. Cehia, Ungaria, Polonia, Slovacia şi Slovenia. Delegaţia română prezentă la Budapesta (este pentru prima oară când o asemenea reuniune se desfăşoară în afara perimetrului N.A.T.O.) a reacţionat (**Ion Raţiu** şi **Petre Roman**) declarând că România nu este de acord ca în Europa să apară noi linii de demarcaţie între ţări. Dacă la reuniunile internaţionale la cele mai înalte nivele numeroşi oameni politici români pledează cu convingere pentru integrarea României în structurile europene şi euroatlantice, în ţară se mai aud şi alte opinii. Cu prilejul unei vizite la Huşi şi Bârlad, premierul **Nicolae Văcăroiu** face următoarea precizare: „Toată lumea doreşte integrarea europeană, neştiind ce costuri implică această integrare".

● **29 mai.** Confederaţiile sindicale Cartel „Alfa", B.N.S., C.N.S.L.R. „Frăţia" au constituit Comitetul Interconfederal Naţional care va coordona acţiunile revendicative programate pentru luna iun. Noul organism are în vedere chiar cererea de demitere a Guvernului **Văcăroiu** şi de înlocuire a acestuia cu un guvern care să scoată ţara din criză şi să găsească soluţii pentru problemele sindicatelor.

● **30 mai.** În cursul întâlnirii dintre **Ion Iliescu** şi reprezentanţii C.N.S.L.R. – Frăţia, preşedintele acceptă să ajusteze prevederile Ordonanţei nr. 1/1995 care i-a nemulţumit în cel mai

înalt grad pe sindicaliști, printr-o hotărâre care să permită creşterea salariilor cu maximum 10% în 1995.

● **31 mai.** Congresul Autorităților Locale şi Regionale din Europa, de pe lângă C.E. a cerut, printr-o rezoluție, Guvernului României să alinieze legislația privitoare la administrația locală din România la standardele europene. Această inițiativă a fost luată în urma analizei unui „Raport privitor la situația democrației în România" în care era prezentată problema celor 133 de primari şi 98 de consilieri demişi de Guvern.

● **1-2 iun.** Preşedinția şi Guvernul României îşi exprimă dezacordul față de inițiativa participanților la Congresul al IV-lea al U.D.M.R. de a adopta o declarație prin care se cere Congresului S.U.A. să facă presiuni asupra României, condiționând acordarea clauzei de acceptarea programului U.D.M.R..

– **Markó Béla**, preşedintele U.D.M.R., este îngrijorat de reacțiile de dezaprobare pe care le-a iscat Congresul al IV-lea al U.D.M.R. şi pe care le consideră exagerate şi menite să incite la ură etnică, mai ales că instituțiile reprezentative ale democrației româneşti – Preşedinția, Guvernul, Parlamentul – n-au luat atitudine şi față de reacțiile antimaghiare exacerbate de Congres.

– Un grup de şase parlamentari demisionează din P.N.L.C.D. (**Sabin Ivan**, **Dumitru Călueanu**, **Adrian Popescu Necşeşti**, **Maria Matilda Țețu** – senatori; **Teodor Vintilescu**, **Horia Pascu** – deputați). Demisionarii îi reproşează multe lui **Niculae Cerveni**, preşedintele P.N.L.C.D., în special opoziția acestuia față de unificarea cu P.N.L. În afară de **Horia Pascu** ceilalți demisionați se vor înscrie în P.N.L.

– P.R.M. cere demisia ministrului de externe, **Teodor Meleşcanu**, care a afirmat că România ar putea să accepte introducerea Recomandării 1201 a C.E. în Tratatul politic româno-ungar, dacă vor exista garanții că aceasta nu va conduce la crearea autonomiei pe baze etnice. „Poate ar fi de dorit pentru toată lumea ca dl. **Teodor Meleşcanu**, dacă a cedat nervos, să-şi prezinte demisia" – a recomandat **C.V. Tudor**, preşedintele P.R.M.

– Strasbourg. La Congresul Autorităților Locale şi Regionale ale Europei, organism al Consiliului Europei, țiganii din România şi din alte țări atacă violent Guvernul României pentru decizia privind folosirea termenului de *țigan* în documentele oficiale. În consecință forumul european adoptă o recomandare în care avizează favorabil folosirea denumirii de *rromi* pentru această etnie

nemulțumită. Cel de al doilea **r** apare pentru a nu se produce o confuzie cu alte denumiri de popoare, de exemplu cu românii.

● **3 iun.** La ședința Comitetului Național al P.A.C. sunt prezentate noul regulament de funcționare a organizațiilor regionale și proiectul de strategie politică ale P.A.C. Cu această ocazie se lansează propunerea ca **Nicolae Manolescu**, liderul P.A.C., să fie candidatul partidului la Președinția României. **Nicolae Manolescu** declară că încă n-a decis dacă va intra în cursă pentru Cotroceni și că oricum se poate renunța la candidatura sa ca la orice produs de lux.

● **5 iun. Dan Hamilton**, consilierul politic al secretarului de stat adjunct al S.U.A., declară, la București, că „toate statele est-europene pornesc pe picior de egalitate în cursa pentru integrare în N.A.T.O." și că S.U.A. intenționează să joace un rol de observator activ în negocierile dintre România și Ungaria, vizând definitivarea Tratatului politic de bază.

● **6 iun.** Parlamentarii P.D., P.L.'93, P.S.D.R., P.A.C. și U.D.M.R. au prezentat în Camera Deputaților o moțiune simplă prin care se cere Guvernului finalizarea în cel mai scurt timp a tratatelor bilaterale cu statele vecine și, mai ales, cu cele care ne-ar putea deveni parteneri în organismele europene și euroatlantice. În moțiune se mai insistă și pentru ca Președinția și Guvernul să elaboreze urgent strategia națională de integrare a României în U.E astfel încât până la sfârșitul lunii iun. România să poată depune cererea de aderare la U.E.

– Ecourile acuzațiilor aduse lui **Ion Iliescu**, în legătură cu o mai veche colaborare a sa cu K.G.B., nu s-au stins. P.N.Ț.C.D., de exemplu, consideră nesatisfăcătoare explicațiile date deja de **Ion Iliescu** pe această temă și declară că intenționează să-l cheme pe președintele țării în fața Parlamentului pentru a lămuri problema. **Dumitru Pâslaru**, purtătorul de cuvânt al P.D.S.R., afirmă că toată această campanie dezlănțuită împotriva lui **Ion Iliescu** are scopul de a-i diminua șansele la alegerile prezidențiale, dar că nimic nu-l poate împiedica să câștige fotoliul prezidențial, important fiind doar să candideze pentru ca victoria să-i aparțină.

● **8 iun. Sorin Roșca Stănescu**, directorul ziarului *Ziua*, **Adrian Pătrușcă**, redactor-șef la aceeași publicație, și redactorul **Tana Ardeleanu** au fost convocați la Parchetul General unde au aflat că au fost acuzați de „ofensă adusă autorității" în urma articolelor publicate de ziarul *Ziua* pe tema relației **Iliescu** – K.G.B.

– P.D., P.S.D.R., P.A.C. şi P.L. '93 pun bazele unei relaţii de colaborare în vederea alegerilor din 1996 căreia îi dau denumirea provizorie de „Marea coaliţie". Membrii ei urmează să lucreze la un program comun de guvernare şi să evalueze şansele de colaborare şi cu C.D.R. care par posibile doar în varianta sprijinirii candidatului la prezidenţiale la un eventual tur doi de scrutin.

– C.N.S.L.R. – Frăţia, B.N.S. şi Cartel „Alfa" au anunţat ample manifestări de protest îndreptate împotriva Guvernului a cărui demisie o consideră necesară, pentru 14 iun. Sindicaliştii au decis să amâne demonstraţiile cu o zi pentru că au fost acuzaţi că dau protestului lor o semnificaţie politică.

● **12 iun.** Cele două Camere ale Parlamentului au respins moţiunea simplă depusă de 5 partide de opoziţie la 6 iun.

– **Ion Iliescu** explică, apelând la aceleaşi argumente, întregii ţări, în cadrul emisiunii „Actualităţi" a T.V.R., că n-a avut nici o relaţie cu K.G.B.

● **13 iun.** Deputaţii dezbat şi adoptă „Declaraţia Camerei Deputaţilor privind integrarea României în structurile politice, strategice şi economice euroatlantice", document elaborat de grupul parlamentar al P.D.S.R., ca replică la moţiunea cu aceeaşi temă a Opoziţiei. Declaraţia parlamentarilor P.D.S.R. este redactată în termeni mai vagi, nu angajează răspunderea Guvernului şi, beneficiind de susţinerea majoritarilor, ajunge să fie şi votată. P.D.S.R. chiar mulţumeşte Opoziţiei care, prin moţiunea sa, i-a oferit posibilitatea să se pronunţe în această problemă.

– Curtea Constituţională respinge obiecţiile referitoare la constituţionalitatea Legii privind accelerarea procesului de privatizare, obiecţii formulate de parlamentarii Opoziţiei.

– La Palatul Elisabeta, reprezentanţii sindicatelor, ai Guvernului şi ai partidelor din arcul guvernamental semnează un acord în care se prevede creşterea veniturilor medii reale ale salariaţilor cu 8,5%-10% în 1995 faţă de 1994.

● **14 iun.** C.D.R. organizează un marş-miting la împlinirea a 5 ani de la 14 iun. 1990, ziua în care minerii au invadat şi au devastat Bucureştiul. Manifestanţii, peste 10 000 de persoane, se adună în Piaţa Revoluţiei şi parcurg traseul Piaţa Victoriei – Piaţa Romană – Piaţa Universităţii. Sunt prezente personalităţi ale Opoziţiei: **Emil Constantinescu, Ana Blandiana, Ion Diaconescu, Constantin Ticu Dumitrescu** ş.a. Pe lângă sloganurile antiprezidenţiale şi antiguvernamentale deja cunoscute,

s-au făcut auzite şi câteva noutăţi: „**Iliescu** şi ai lui/K.G.B.-iştii neamului". „Corupţia şi-a găsit părintele/Este preşedintele".

– Senatorii au votat – 94 voturi pentru, 2 împotrivă şi 8 abţineri – proiectul Legii învăţământului. U.D.M.R. s-a retras de la dezbateri şi de la vot deoarece nici unul dintre amendamentele propuse de această formaţiune n-a fost acceptat. U.D.M.R. anunţă că va sesiza Curtea Constituţională că această lege nu respectă drepturile minorităţilor. Unii reprezentanţi ai U.D.M.R. merg mai departe şi ameninţă că, dacă legea va fi promulgată în forma adoptată de Senat, etnicii maghiari vor trece la nesupunere civică şi la mitinguri de protest. În schimb lui **Gheorghe Funar** i se pare că legea conţine inadmisibile „privilegii etnice" şi de aceea propune să fie supusă referendumului.

● **15 iun.** Mitingul sindical anunţat de către C.N.S.L.R. – Frăţia, B.N.S. şi Cartel „Alfa" nu atinge proporţiile scontate, cauza fiind speranţa unor sindicate în promisiunile Guvernului. Acţiunile de protest vor lua sfârşit datorită lipsei de participanţi. Într-un comunicat oficial se consideră că ofensiva sindicală a eşuat datorită campaniei de dezinformare, intimidări şi promisiuni făcute de Putere unor sindicalişti.

– Într-o convorbire telefonică, **Gyula Horn**, prim-ministrul Ungariei, îi comunică lui **Ion Iliescu** temerea sa că Legea învăţământului, adoptată cu o zi înainte în Senat, va tensiona relaţiile interetnice, deoarece prejudiciază interesele maghiarimii din România. Premierul ungar îi cere lui **Ion Iliescu** să-şi folosească prerogativele pentru a face ca această lege să ţină cont de propunerile U.D.M.R..

– **Alfred Moses**, ambasadorul S.U.A. la Bucureşti, face, la Cluj-Napoca, următoarele afirmaţii: „Dacă lumea m-ar întreba în S.U.A. despre discriminarea minorităţii maghiare din România, aş răspunde că aşa ceva nu există". „Noi nu sprijinim drepturile colective şi autonomia pe criterii etnice, acest lucru îl spunem şi românilor şi maghiarilor". (...) „toţi cetăţenii trebuie să înveţe limba ţării căreia îi aparţin".

● **16 iun.** Reprezentanţii P.A.C., P.D., P.L.'93, P.S.D.R. semnează o declaraţie comună în care cer Guvernului repunerea în drepturi a primarilor şi consilierilor locali suspendaţi abuziv şi respectarea, în viitor, a procedurilor legale de suspendare sau demitere a aleşilor locali. Pentru ca să nu se mai producă abuzuri la acest nivel se recomandă adoptarea cu prioritate a unor legi în

consonanță cu Constituția țării și cu legislația europeană.

● **17-18 iun.** La primul său Congres, Partidul Socialist își definește linia politică și își alege structurile de conducere. **Tudor Mohora** devine președintele partidului, sunt aleși membrii Consiliului Național, ai Comitetului și Biroului Executiv. Partidul are filiale în toate județele și 12 500 de membri cotizanți. Din documentele adoptate de Congres – Programul P.S. și statutul – din raportul prezentat de **Tudor Mohora** „Probleme actuale și de perspectivă ale societății românești" și din opiniile exprimate rezultă că P.S., ca partid de stânga, este adeptul unui socialism modern, al statului social de drept, al economiei de piață, al solidarității și justiției sociale. Ziariștii au remarcat însă contradicția între ideile programatice moderne și discursul desuet amintind de un alt fel de socialism.

● **20 iun.** Un număr apreciabil de tineri membri ai P.N.Ț.C.D. – 62 – părăsesc partidul, declarându-și dezacordul față de unele tendințe de stânga care și-au făcut loc în cel mai puternic partid al Opoziției.

● **21 iun.** Liderii partidelor parlamentare au semnat „Declarația de la Snagov", document care atestă acordul forțelor politice din România față de strategia națională pentru pregătirea aderării României la U.E. Partidele de opoziție vin însă cu propuneri privind modalitățile prin care se va realiza aderarea, iar unii membri ai Opoziției – (P.L.'93) își manifestă neîncrederea față de capacitatea actualei Puteri de a realiza acest proces.

● **22 iun.** România își depune oficial candidatura pentru aderarea la Uniunea Europeană, fiind al treilea stat fost comunist care face acest demers.

– **C.V. Tudor**, președintele P.R.M., a publicat în revista *România Mare* o scrisoare a 300 de militari activi și în rezervă, adresată lui **Ion Iliescu**. Președintele României este acuzat de semnatarii scrisorii de „trădare de țară" pentru că a subminat „capacitatea de apărare a armatei române". Reacțiile apar cu promptitudine. Ministerul apărării se delimitează de afirmațiile din scrisoare pe care le consideră „neadevăruri". Președintele, prin purtătorul de cuvânt **Traian Chebeleu**, declară că așteaptă ca Parchetul General să se sesizeze referitor la acuzele extrem de grave.

● **23 iun.** Trei partide de opoziție – P.D., P.S.D.R., P.L.'93 – adresează un apel Consiliului Suprem de Apărare a Țării în care cer să se verifice acuzațiile publicate de *România Mare* privind subminarea armatei de către președintele țării.

● **24 iun.** Președintele Camerei superioare a Parlamentului Rusiei, **Vladimir Șumeiko**, în vizită în România, declară că Moscova își va menține dezacordul față de extinderea N.A.T.O. spre estul Europei. Mai mult, după întâlnirea cu **Teodor Meleșcanu**, ministrul de externe, oaspetele a declarat că „România și Rusia nu doresc intrarea spontană și nesistematică în N.A.T.O." – afirmație de care **Teodor Meleșcanu** s-a delimitat. (27 iun.) Și nu numai că N.A.T.O. n-ar trebui să se extindă, dar ar fi oportun să dispară deoarece adversarul său – Tratatul de la Varșovia – a dispărut și el. În același timp, în S.U.A., **Gheorghe Tinca**, ministrul apărării, exprimă în cadrul unor întâlniri cu oficialii de la Pentagon, dorința României de a se integra în N.A.T.O.

● **26 iun.** Camera Deputaților abilitează Guvernul să emită ordonanțe în timpul vacanței parlamentare.

– S.R.I. încearcă să pună capăt unui scandal de proporții declanșat de doi dintre ofițerii săi. La 21 iun. doi ziariști de la ziarul *Ziua* (**Tana Ardeleanu**, realizatoarea anchetelor despre apartenența lui **Ion Iliescu** la K.G.B.) au observat că sunt filmați dintr-o mașină. Cei doi ziariști i-au reținut pe urmăritori și i-au dus la Poliție unde au fost identificați ca lucrători ai S.R.I. Această instituție a negat faptul că lucrătorii ei îi urmăreau pe ziariști, dar pe peliculele din aparatele de fotografiat imaginea **Tanei Ardeleanu** revenea frecvent. Cei doi ofițeri S.R.I. au fost suspendați din funcție pentru „lipsă de profesionalism și abilitate în îndeplinirea misiunii lor". Ceea ce s-a numit „afacerea Terasa Anda" nu s-a încheiat prin demiterea celor doi ofițeri; comentariile, ipotezele și protestele la adresa metodelor de lucru ale S.R.I. au continuat încă multă vreme iar **Virgil Măgureanu**, directorul S.R.I., va mai avea de dat explicații (și) în Comisia parlamentară de control al activității S.R.I.

● **27 iun.** Senatorii dezbat statutul deputaților și senatorilor și adoptă articolul 7, votând în favoarea prezenței parlamentarilor în A.G.A. și C.A. **Emil Constantinescu** se va pronunța împotriva acestei opțiuni a senatorilor și își va exprima convingerea că se va reveni asupra votului, iar parlamentarii Opoziției vor determina o schimbare de atitudine în această problemă.

– Cannes. La cea de-a 15-a sesiune a Consiliului Europei se hotărăște ca partea cea mai consistentă a asistenței economice vest-europene să se îndrepte spre țările Europei centrale și de est, printre care și România. **Ion Iliescu**, șeful delegației române prezente la reuniune, se întâlnește (și) cu **Jacques Chirac**,

preşedintele Franţei, şi cu **Gyula Horn**, primul-ministru al Ungariei. **Gyula Horn** şi **Ion Iliescu** decid să continue tratativele dintre România şi Ungaria în vederea definitivării Tratatului politic de bază. U.D.M.R. transmite tuturor participanţilor la reuniune un protest al acestei formaţiuni împotriva Legii învăţământului dezbătută în Parlamentul României. **Ion Iliescu**, în schimb, îi cere scuze lui **Gyula Horn** pentru un articol ireverenţios publicat de senatorul P.D.S.R., **Gheorghe Dumitraşcu**, în ziarul *Dimineaţa*.

● **28 iun.** Parlamentarii adoptă raportul de mediere la proiectul Legii învăţământului. P.U.N.R. şi U.D.M.R. (absentă de la dezbaterea unor capitole cheie) sunt nemulţumite, fiecare din motive diferite, chiar opuse. P.U.N.R. consideră că legea a acordat minorităţii maghiare din România drepturi prea mari, peste normele internaţionale în domeniul minorităţilor naţionale, iar U.D.M.R., dimpotrivă, apreciază că aceste drepturi sunt atât de restrânse încât se poate vorbi despre o adevărată persecuţie. **Takács Csaba**, preşedintele executiv al U.D.M.R., declară că, după Trianon, Legea învăţământului este cea mai mare lovitură dată minorităţii maghiare din România. „Nici chiar în regimul fascist de dinainte de anii '40 nu a existat un atac atât de nimicitor împotriva sistemului de învăţământ al minorităţilor şi, în particular, împotriva celei maghiare."

– Strasbourg. La sesiunea Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, care dezbate raportul despre lupta împotriva rasismului, xenofobiei, antisemitismului şi intoleranţei, fostul ministru de externe al Ungariei, **Géza Jeszenszky**, expune pe larg şi în culori sumbre situaţia minorităţii maghiare din România ameninţată – după părerea sus-numitului – de politica discriminatorie şi intolerantă a Guvernului de la Bucureşti. Delegaţia română (**Florin Rădulescu Botică**, **Gyorgy Frunda**, **Valentin Gabrielescu**, **Ion Mocioi**, **Adrian Moţiu**, **Adrian Severin**, **Adrian Păunescu**) prezentă la reuniune ia atitudine faţă de aceste acuzaţii. La sesiune se adoptă o recomandare prin care se solicită Comitetului de miniştri al C.E. să ceară statelor membre să includă în legislaţiile interne şi să aplice prevederile Recomandării 1201 a C.E.

● **29 iun.** Apar replicile la afirmaţiile preşedintelui Camerei superioare a Parlamentului Rusiei, **Vladimir Şumeiko**, privind dezacordul Rusiei faţă de extinderea N.A.T.O. spre centrul şi estul Europei. Colegiul Director al P.A.C. adoptă o declaraţie în care cere reacţii prompte şi ferme faţă de poziţia Moscovei, iar purtătorul

de cuvânt al Preşedinţiei, **Traian Chebeleu**, subliniază că decizia de aderare a României la N.A.T.O. se va lua la Bucureşti în acord doar cu statele membre ale N.A.T.O..

● **30 iun. C.V. Tudor**, preşedintele P.R.M., cere preşedintelui României, **Ion Iliescu**, demiterea procurorului general deoarece procuratura s-a sesizat din oficiu în legătură cu scrisoarea celor 300 de militari publicată de *România Mare*. Liderul P.R.M. declară că procuratura n-are dreptul să se autosesizeze într-o asemenea problemă deoarece este o instituţie compromisă printr-o „prestaţie lamentabilă".

● **30 iun.-1 iul.** La şedinţa Consiliului Naţional al P.U.N.R. se analizează varianta de statut şi o schiţă de program economic neoliberal, documente care urmează să fie prezentate Convenţiei Naţionale a partidului. Senatorul **Viorel Sălăgean** îi propune lui **Gheorghe Funar** să elibereze funcţia de preşedinte executiv şi să devină preşedinte onorific, deoarece şi-a încheiat „misiunea istorică". La rândul lui, **Gheorghe Funar** propune ca **Teodor Meleşcanu**, ministrul de externe al ţării, să fie schimbat din funcţie (evident, cu un membru al P.U.N.R.) deoarece nefiind membru al unui partid primeşte indicaţii de la partidul de guvernământ, ajungând astfel să comită acte de trădare naţională aşa cum ar fi semnarea Tratatului politic dintre Ungaria şi România, în forma cunoscută la această dată.

– Târgu Mureş. După ce şi-a ales membrii şi conducătorii, Consiliul Reprezentanţilor al U.D.M.R. consacră – la propunerea lui **Markó Béla**, preşedintele U.D.M.R., – cea de a doua zi a lucrărilor şedinţei adoptării unui plan de acţiune care să ducă la recâştigarea poziţiilor pierdute prin adoptarea Legii învăţământului calificată ca un adevărat „genocid cultural". **Markó Béla** apreciază că viaţa politică românească e tot mai afectată de extremism şi naţionalism, că în Parlamentul României şi-a făcut loc un discurs de tip fascist. În ce priveşte tactica de luptă împotriva prevederilor Legii învăţământului se iau în discuţie acţiuni ca demonstraţii, marşuri de protest, boicotarea cursurilor şcolare, greve ale cadrelor didactice, acţiuni în justiţie, retragerea parlamentarilor U.D.M.R. din Parlament, nesupunere civică, plângeri la forurile internaţionale, conferinţe internaţionale, demersuri comune pe plan extern cu maghiarimea din Slovacia, Ucraina şi Voivodina, implicarea emigraţiei, a lobby-urilor maghiare şi a Budapestei la o susţinere mai tranşantă a ungurilor din România. Reprezentanţii U.D.M.R.

întruniți în ședință la Târgu Mureș adresează un apel-protest împotriva Legii învățământului președintelui și Guvernului României, Guvernului Ungariei, forțelor democratice și opiniei publice românești și forurilor internaționale.

● **1 iul.** Consiliul Național al P.L.'93 hotărăște înființarea unei Comisii centrale de coordonare a campaniei pentru alegerile din 1996. Chiar dacă din raportul prezentat de președintele executiv al P.L.'93, **Horia Rusu**, rezultă că partidul s-a redresat după criza înregistrată în urma retragerii din C.D.R., neîncrederea în viitorul partidului este starea de spirit dominantă. De exemplu, deputatul **Ioan Ghișe** nu crede că P.L.'93 va fi votat, așa cum se speră, de micii întreprinzători și tineret, una din cauze fiind și „radicalismul umoral" cultivat de liderii partidului.

● **2 iul. Mircea Ionescu Quintus**, președintele P.N.L., declară că unificarea partidului său cu P.N.L.C.D. nu mai este posibilă. Frâna în calea unificării liberale, în interiorul C.D.R., este – după **M. Ionescu Quintus** – nu **Niculae Cerveni**, bine intenționat față de unificare, ci grupul său de vicepreședinți care se tem că-și pierd funcțiile în cazul în care cele două partide liberale fuzionează. Președintele C.D.R., **Emil Constantinescu**, va afirma (4 iul.) că nu se va interveni pentru unificarea celor două partide liberale deoarece acestea nu au divergențe doctrinare sau atitudini diferite față de campania electorală.

● **3 iul.** P.N.Ț.C.D. depune la Curtea Constituțională o contestație (semnată de 86 de deputați ai Opoziției) la Legea caselor naționalizate. Semnatarii contestației susțin că legea încalcă dreptul de proprietate, că produce discriminări între proprietari și chiriași, între românii din țară și cei din diaspora și că acordă o falsă protecție socială chiriașilor.

– Reacții față de Legea învățământului. Grupurile parlamentare ale U.D.M.R. au solicitat, în scris, lui **Ion Iliescu** o întrevedere în cursul căreia intenționează să-i ceară să nu promulge Legea învățământului care (în interpretarea U.D.M.R.) încalcă drepturile minorităților naționale stabilite prin Constituție. Și **Gheorghe Funar**, președintele P.U.N.R., se adresează lui **Ion Iliescu**, printr-o scrisoare deschisă, în care îi cere să nu promulge Legea învățământului deoarece oferă drepturi prea mari minorităților naționale.

– În cadrul unei conferințe de presă, **Gheorghe Tinca**, ministrul apărării, califică scrisoarea celor 300 de militari publicată în revista *România Mare* drept un document nedrept, redactat

într-un stil jignitor, ofensator la adresa armatei şi a lui **Ion Iliescu**. **Gheorghe Tinca** mai afirmă că nici un militar activ nu a semnat această scrisoare.

– **Wim Van Velzen**, vicepreşedintele Uniunii Europene Creştin Democrate (U.E.C.D.) face o vizită în România pentru a participa la un seminar pe tema privatizării, organizat de U.E.C.D. Cu acest prilej oaspetele declară: „În aşa-numitele ţări criptocomuniste, România, Bulgaria şi Slovacia are lor o frânare a privatizării". „În 1993 (...) am avut o întâlnire cu preşedintele **Iliescu** la care ne-a promis că va accelera privatizarea. Constat acum că nu s-a ţinut de cuvânt". „(...) dacă acest Guvern nu-şi face temele cu seriozitate, mi-e teamă că va mai dura multă vreme până când România va fi admisă în U.E. Preşedintele reacţionează la aceste afirmaţii prin purtătorul de cuvânt, **Traian Chebeleu**, care face următoarele precizări: Afirmaţiile liderului creştin-democrat sunt arogante şi par emise de o persoană ce se închipuie profesor pentru o ţară tratată ca o colonie. Puterea de la Bucureşti suportă tot mai greu suspiciunile în legătură cu opţiunile ei pentru democraţie şi economia de piaţă deoarece a făcut progrese sesizabile în promovarea acestora.

● **4 iul. Adrian Năstase** face declaraţii şocante. Excedat de pretenţiile partenerilor de coaliţie, P.D.S.R. dă, prin **Adrian Năstase**, o replică dură aliaţilor. P.D.S.R. consideră că poate guverna şi singur, iar la nevoie va declanşa alegeri anticipate, dar în nici un caz nu va accepta şantajul aliaţilor, adică pretenţiile exagerate la funcţii, posturi, demnităţi etc. **Adrian Năstase** socoteşte că P.D.S.R. nu mai este interesat de sprijinul partenerilor de coaliţie deoarece legile importante au fost adoptate, iar pentru „legile tehnice" aflate în dezbaterea Parlamentului poate obţine sprijin selectiv. Cât priveşte aspiraţia P.U.N.R. la portofoliul externelor, **Adrian Năstase** o consideră o simplă glumă: „Există suficiente spaţii de joacă în politica internă. Să nu ne atingem de cea externă".

– Evaluând rezultatele sesiunii parlamentare recent încheiate, preşedintele C.D.R., **Emil Constantinescu**, apreciază că în planul politicii interne coaliţia guvernamentală a blocat, din nou, legi importante ale reformei, iar pe plan extern aceasta a înregistrat eşecuri, cel mai grav fiind nesemnarea Tratatului politic româno-ungar. „Nu cauţionăm la infinit lipsa de rezultate a Guvernului pe plan extern" – a atras atenţia **Emil Constantinescu**, referindu-se la angajamentul de la Snagov. În aceeaşi ordine de

idei **Emil Constantinescu** solicită, în nume personal, Preşedinţiei şi celor doi preşedinţi ai Camerelor Parlamentului să comunice dacă şeful statului este şantajat de **C.V. Tudor** sau dacă liderul P.R.M. posedă „acte, dosare" pe baza cărora poate şantaja şi alţi reprezentanţi ai conducerii ţării.

● **5-6 iul.** P.D.S.R. a afirmat despre P.U.N.R. că practică şantajul, iar P.U.N.R. răspunde că P.D.S.R. e cel care se foloseşte cu dezinvoltură de un „şantaj ordinar" atunci când îi obligă pe funcţionarii din administraţia centrală să se înscrie în P.D.S.R. pentru a-şi păstra posturile. La acest portret al P.D.S.R. **Valer Suian**, secretarul executiv al P.U.N.R., mai adaugă şi obiceiul de a bloca în Parlament legile anticorupţie sau de a-i sprijini pe cei care asigură privilegii fostei şi actualei nomenclaturi. Chiar dacă liderii P.D.S.R. au declarat în mai multe rânduri că nu-i alarmează atacurile din partea aliaţilor, la şedinţa Delegaţiei Permanente a partidului din 6 iul. s-a tras concluzia că alianţa e în pericol datorită atacurilor insistente ale P.U.N.R., P.R.M. şi P.S.M. la adresa P.D.S.R. şi că starea de impas la care s-a ajuns trebuie analizată cu atenţie în cadrul coaliţiei pentru a se decide viitorul ei. P.D. se declară dispus să sprijine un guvern minoritar P.D.S.R., până la viitoarele alegeri şi după ce divorţul de P.U.N.R., P.S.M. şi P.R.M. va fi definitiv. P.A.C., în schimb, n-ar accepta decât o colaborare în domeniul legislativ cu P.D.S.R., pentru definitivarea şi adoptarea unor legi necesare reformei. P.S. consideră că afirmaţiile P.D.S.R. conform cărora acest partid e gata să guverneze singur sunt cinice şi demonstrează dorinţa de a se considera partid unic.

● **3-7 iul. Nicolae Văcăroiu**, primul-ministru al României, întreprinde o serie de vizite în R.P. Chineză, R.S. Vietnam şi Republica Islamică Pakistan. Premierul român este însoţit de membri ai Guvernului, oameni de afaceri, manageri ai unor puternice societăţi comerciale.

● **7-8 iul.** La lucrările primei Convenţii Naţionale a partidului „Noua Românie" (înfiinţat în apr. 1994) liderii noii formaţiuni politice îşi fac cunoscute intenţiile: este vorba de un partid modern, de centru, care se angajează să asigure dezvoltarea neîngrădită a individului şi a instituţiilor societăţii civile, să lupte împotriva corupţiei şi pentru un climat de moralitate. Programul economic prevede o reformă atent condusă în toate domeniile vieţii economice şi sociale care să asigure redresarea ţării. P.N.R. îşi propune să fie ceva mai mult decât un partid şi anume elementul

de coeziune a cât mai multor energii politice care să formeze o mişcare naţională de mare anvergură. Deocamdată P.N.R. are 5 200 de membri, 33 de organizaţii, un program politic şi un statut aprobate de Convenţia Naţională care nu lasă să se înţeleagă cu claritate care va fi raza de acţiune a partidului. Prof. univ. **Ovidiu Trăsnea**, ideologul partidului şi iniţiatorul apariţiei acestei formaţiuni politice, ţine să infirme zvonul că P.N.R. ar fi apărut pentru a fi o rezervă a lui **Ion Iliescu** în alegerile din 1996. Convenţia Naţională l-a ales pe **Ovidiu Trăsnea** preşedinte de onoare al P.N.R., iar pe prof. univ. **Nicolae Lotreanu**, preşedinte executiv.

● **8 iul.** Palatul Cotroceni. Reprezentanţii U.D.M.R. – 33 de parlamentari – se prezintă la întâlnirea pe care au cerut-o preşedintelui României şi încearcă să-l convingă că Legea învăţământului este discriminatorie pentru minoritatea maghiară (un adevărat „genocid cultural") şi nu trebuie să fie promulgată de preşedinte. **Ion Iliescu** apreciază că, dimpotrivă, legea acordă minorităţilor naţionale din România mai multe drepturi decât prevăd documentele internaţionale. Concluzia lui **Ion Iliescu**, la capătul unor discuţii aprinse şi fără rezultat, este că „extremele se întâlnesc pe aceeaşi platformă". Pentru **Ion Iliescu** „extremele" sunt U.D.M.R. şi P.U.N.R., iar exemplul cel mai recent de „exagerare" din partea P.U.N.R. este ultima scrisoare pe care **Gheorghe Funar** i-a adresat-o preşedintelui României şi în care combate Legea învăţământului în termeni la fel de drastici ca şi U.D.M.R..

– Partidele politice se pregătesc pentru alegeri. Delegaţia Permanentă a P.N.L. a stabilit ca partidul să se prezinte la alegeri pe liste comune cu C.D.R. Norma de reprezentare a fiecărui partid din alianţă va trebui să fie în concordanţă cu „forţa reală a partidului".

– La şedinţa Colegiului Director al P.D., **Adrian Severin**, coordonatorul campaniei electorale a partidului, a prezentat strategia electorală a acestei formaţiuni. În ce priveşte sistemul de alianţe P.D. constată că partidele care au ieşit din C.D.R. nu sunt încă pregătite pentru a încheia noi pacte de cooperare.

● **8-10 iul.** În mediile politice de la Budapesta se discută despre Legea învăţământului recent adoptată de Parlamentul României. Legea este unanim criticată, considerată discriminatorie pentru minoritatea maghiară şi, mai mult decât atât, chiar o frână pentru semnarea Tratatului politic româno-ungar (**Kovács László**, ministru de externe al Ungariei). Pentru unii (**Szent-Iványi István**, secretar de stat în Ministerul de externe ungar) această frână ar

dispărea dacă s-ar destrăma coaliția guvernamentală de la București, iar acest eveniment s-ar putea produce în momentul în care Recomandarea 1201 a C.E. ar fi introdusă în Tratatul politic româno-ungar. Oficialii unguri folosesc o gamă largă de mijloace pentru a critica legea adoptată de Parlamentul României: comunicate oficiale, declarații individuale, scrisori (adresate, de exemplu, președinților celor două Camere ale Parlamentului român și ministrului învățământului din România), reclamații adresate forurilor internaționale. Ministrul de externe din România declară că tocmai această ofensivă împotriva Legii învățământului din România, declanșată de U.D.M.R. și susținută de unii oameni politici de la Budapesta, complică procesul de negocieri în vederea definitivării Tratatului politic dintre România și Ungaria.

● **10-12 iul.** P.D.S.R. se întâlnește pe rând cu aliații săi: P.S.M., P.R.M. și P.U.N.R. După un schimb de reproșuri, partenerii de coaliție, dornici, în fond, să se împace, trec la un schimb de concesii. P.D.S.R. promite să onoreze cererile de posturi – chiar până la nivelul de secretar de stat – formulate și reformulate de P.S.M., P.R.M. și P.U.N.R., iar **Adrian Năstase**, mai înțelept decât cu o săptămână în urmă, când se încruntase la aliați, declară, în chip de concluzie: „Noi nu intenționăm să rupem protocolul cu nici unul dintre aceste partide". **C.V. Tudor** care, cu puțin timp în urmă, publicase în revista sa *România Mare* scrisoarea celor 300 de ofițeri din care rezulta că **Ion Iliescu** poate fi acuzat de înaltă trădare, declară despre același **Ion Iliescu**: „Eu, personal, îl prețuiesc pe președintele **Ion Iliescu**. De regulă în viața de toate zilele ajungi să critici și să faci viața grea tocmai oamenilor la care ții cel mai mult. Este prima dată când regret că sunt ziarist". **Ioan Gavra, Valer Suian, Valeriu Tabără** și **Mircea Vâlcu**, membri ai Biroului Executiv al P.U.N.R., semnează o declarație prin care de desolidarizează de scrisoarea trimisă (11 iul.) de **Gheorghe Funar** lui **Ion Iliescu** în care președintele țării era acuzat că face jocul U.D.M.R. și contribuie astfel la enclavizarea țării.

● **12 iul.** Dacă **Gheorghe Funar** îl avertiza pe **Ion Iliescu** că scrisoarea din 11 iul. este ultima pe care i-o adresează, **Ion Iliescu** îl amenință pe liderul P.U.N.R. că e ultima dată când îi mai răspunde la declarațiile „extravagante și de multe ori iresponsabile". Deoarece în scrisoare **Gheorghe Funar** îi ceruse lui **Ion Iliescu**, pe un ton ultimativ și plin de acuze, să nu promulge Legea învățământului, președintele țării îl anunță pe semnatarul epistolei

că va promulga această lege şi doar obiecţiile Curţii Constituţionale la adresa legii l-ar putea împiedica să-şi schimbe decizia.

– Are loc o întâlnire surpriză între liderii P.D.S.R. (**Adrian Năstase**, **Oliviu Gherman**) şi liderii C.D.R. (**Emil Constantinescu**, **Ion Diaconescu**). Deoarece această întâlnire a avut loc cu puţin timp înaintea celei dintre P.D.S.R. şi P.U.N.R. s-au făcut speculaţii în legătură cu o posibilă încercare a P.D.S.R. de a-şi intimida aliaţii (P.U.N.R.) sau de a negocia cu C.D.R. un pact de colaborare în eventualitatea ruperii coaliţiei guvernamentale. Chiar dacă liderii Puterii şi Opoziţiei au refuzat să facă declaraţii în legătură cu această întâlnire, s-a afirmat pe baza altor surse că discuţiile au vizat susţinerea în comun, în Parlament, a unor proiecte legislative importante.

● **13 iul.** La şedinţa Consiliului Naţional al P.D.S.R. principala preocupare este legată de imaginea partidului în perspectiva alegerilor din 1996. Participanţii la şedinţă cad de acord că e nevoie de un nou program politic, de oameni noi care să facă credibil acest program şi de noi alianţe. În ce priveşte programul politic, accentul va fi pus pe strategia de integrare euroatlantică deoarece discursul despre tranziţie şi continuarea reformei ar fi desuet întrucât, aşa cum a explicat **Adrian Năstase**, perioada de tranziţie s-a încheiat. Şi în mesajul lui **Ion Iliescu** adresat participanţilor la şedinţă este vorba despre necesitatea schimbării în P.D.S.R., dar acesta înţelege prin schimbare o atitudine de permanentă ofensivă împotriva corupţiei. În ce priveşte sistemul de alianţe **Adrian Năstase** declară: „Nu noi vom fi cei care vom determina destrămarea coaliţiei cvadripartite, dar nici nu vom încerca păstrarea ei cu orice preţ". Faţă de partidele de opoziţie atitudinea P.D.S.R. este nuanţată. Dacă alianţele cu P.D., P.L.'93, U.D.M.R. şi P.S.D.R. sunt greu de acceptat, nu sunt excluse, în schimb, eventualele apropieri de C.D.R. sau P.A.C., mai ales în perspectiva formării unui guvern minoritar al P.D.S.R. care să fie sprijinit de cele două formaţiuni. O invitaţie specială la colaborare este trimisă pe adresa grupului „Un viitor pentru România".

– P.D. se desparte încă o dată de P.D.S.R. În cadrul unei conferinţe de presă **Victor Babiuc** şi **Victor Boştinaru** declară că nu mai poate avea loc nici un dialog între P.D. şi P.D.S.R. deoarece P.D. s-a angajat, cu câtva timp în urmă, să sprijine un guvern minoritar al P.D.S.R. cu condiţia ca acest partid să rupă alianţa cu P.U.N.R., P.S.M. şi P.R.M.. Cum coaliţia cvadripartită nu s-a destrămat, ci s-a consolidat, cu consecinţe grave în planul

politicii externe româneşti, P.D. apreciază că următoarea întâlnire cu P.D.S.R. nu poate avea loc decât la urnele de vot.

– Strasbourg. Parlamentul European adoptă, în procedură de urgenţă, o rezoluţie cu privire la „Protecţia drepturilor minorităţilor şi a drepturilor omului în România" iniţiată de deputatul **Otto von Habsburg** din cadrul Grupului Creştin-Democrat, preşedintele Comisiei mixte U.E. – Ungaria. Rezoluţia face referiri la Legea învăţământului din România şi extinde concluziile la situaţia minorităţilor şi la drepturile omului: „această lege antrenează o deteriorare suplimentară a situaţiei minorităţilor în România"; „(...) se petrec în continuare grave violări ale drepturilor omului în România: încarcerarea prizonierilor politici non-violenţi, arestări arbitrare ale membrilor minorităţilor romilor, tortură şi rele tratamente aplicate prizonierilor etc."; „legea (...) limitează într-un mod arbitrar drepturile minorităţilor în domeniul învăţământului"; „legea pune capăt extinderii şcolilor în limbile minorităţilor". Pe un ton ultimativ rezoluţia invită România să respecte drepturile omului şi ale minorităţilor ca să poată deveni membră a U.E. Alte asemenea invitaţii sunt adresate în rezoluţie Guvernului şi Parlamentului României. Guvernul ar trebui „să îşi respecte totuşi obligaţiile şi angajamentele internaţionale de respectare a drepturilor omului". Iar Parlamentul „să introducă o lege care să dezică legea discriminatorie care tocmai a fost adoptată". Rezoluţia din care am citat este formulată într-un registru stilistic de somaţie-sentinţă. Iniţiatorul rezoluţiei, deputatul **Otto von Habsburg**, n-a fost niciodată în România şi, după cum a declarat, nici n-a considerat necesar să facă cercetări la faţa locului, în legătură cu aspectele pe care le incriminează cu o energie ieşită din comun. Guvernul României emite o declaraţie (17 iul.) în care îşi manifestă „surprinderea şi nedumerirea" faţă de conţinutul rezoluţiei ce ignoră sau deformează realităţile din România de după 1989 şi face referiri la anumite articole din Legea învăţământului care nu mai figurează în forma finală, adoptată în Parlament. Guvernul României consideră obiecţiile din rezoluţie drept „o ofensă nemeritată faţă de poporul român". În zilele următoare se vor înregistra numeroase alte reacţii de dezaprobare faţă de acest document.

● **15 iul.** Comitetul Naţional al P.A.C. a decis ca partidul să nu se implice în nici o alianţă în vederea alegerilor deşi după cum declară **Nicolae Ţăran**, secretarul executiv al P.A.C., există propuneri (insistente) de alianţă din partea P.D., P.L.'93 şi P.S.D.R.,

De altfel **N. Ţăran** remarcă atitudinea surprinzătoare a P.D., din ultima vreme, respectiv acordul acestui partid pentru includerea Recomandării 1201 a C.E. în Tratatul politic cu Ungaria, propunere respinsă categoric de P.A.C.

● **17 iul.** În cadrul unei conferinţe de presă, liderii P.S.M. declară că, deşi partidul lor sprijină încă Guvernul, temporizarea de către P.D.S.R. a unora dintre cerinţele P.S.M. poate conduce la unele surprize, mai ales la începutul sesiunii parlamentare. Dintre aceste cerinţe fac parte un program de guvernare mai cuprinzător la secţiunea protecţie socială şi votarea unei legi a amnistiei care să-i includă şi pe foştii demnitari comunişti ce ar trebui redaţi societăţii în cadrul unui proces mai amplu „de reconsiderare a valorilor".

– **Markó Béla**, preşedintele U.D.M.R., declară: „Rezoluţia asupra protecţiei drepturilor minorităţilor şi a drepturilor omului în România, adoptată recent de Parlamentul European, reprezintă, în parte, rezultatele politicii externe a U.D.M.R.".

– La şedinţa Consiliului Operativ al U.D.M.R. se propun (şi se acceptă) noi forme de protest ale minorităţii maghiare faţă de Legea învăţământului, printre care se bucură de o atenţie sporită protestele care să sensibilizeze forurile internaţionale.

– Strasbourg. Ministrul de externe, **Teodor Meleşcanu**, semnează Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare a C.E., document destinat să stopeze marginalizarea acestor limbi vorbite încă de milioane de persoane din ţările membre ale C.E. Carta va intra în vigoare când va fi ratificată de 5 state membre. Deschisă spre semnare în nov. 1992, Carta a fost ratificată până în momentul în care o semnează şi România de 3 ţări – Finlanda, Ungaria şi Norvegia – şi semnată de 11 ţări.

● **17-19 iul.** La invitaţia primului-ministru, **Nicolae Văcăroiu**, se află în România, într-o vizită oficială, **Alexander Meksi**, premierul Albaniei.

● **18 iul.** Curtea Constituţională respinge contestaţia semnată de un grup de parlamentari, în frunte cu cei ai U.D.M.R., referitoare la neconstituţionalitatea unor articole din Legea învăţământului.

● **19 iul.** Curtea Constituţională decide că dintre toate obiecţiile formulate de parlamentarii P.N.Ţ.C.D. şi P.L.'93 privind constituţionalitatea unor articole din Legea pentru reglementarea situaţiei juridice a unor imobile cu destinaţia de locuinţă trecute în proprietatea statului doar două sunt întemeiate: trimiterea din art. 1, alineatul 1 la locuinţele trecute în proprietatea statului „fără titlu"

şi cerinţa impusă de articolul 4 cetăţenilor români din străinătate de a-şi stabili domiciliul în ţară pentru a beneficia de prevederile legii.

● **19-20 iul. László Kovács**, ministru de externe al Ungariei, şi **Teodor Meleşcanu**, ministru de externe al României, au reluat, la Bucureşti, negocierile asupra Tratatului politic dintre România şi Ungaria. Partea maghiară doreşte ca în tratat să fie incluse Declaraţia O.N.U. din 1922, documentul final al reuniunii O.S.C.E. de la Copenhaga şi, negreşit, Recomandarea 1201 a C.E.

● **21 iul.** La şedinţa Comitetului Executiv al C.D.R. se ia atitudine, printr-o notă de protest, faţă de adoptarea rezoluţiei Parlamentului European. C.D.R. consideră că Legea învăţământului care a inspirat rezoluţia corespunde standardelor europene, dar a fost folosită de extremiştii români şi maghiari pentru alimentarea tensiunilor etnice. Se mai apreciază că miza acestui joc politic este alta, şi anume Tratatul politic româno-ungar sau competiţia dintre ţările est-europene pentru integrarea în structurile euroatlantice. În ce priveşte pretenţia P.S.M. de a fi amnistiaţi membrii lotului C.P.Ex., C.D.R. declară că este vorba de o încercare de a „reabilita juridic comunismul" şi nu de considerente umanitare fiindcă cei mai mulţi dintre distinşii puşcăriaşi se află, din diverse motive, în libertate.

● **24 iul.** Preşedintele României, **Ion Iliescu,** a promulgat Legea învăţământului. La o conferinţă de presă convocată imediat după consumarea acestui eveniment **Ion Iliescu** declară că actul legislativ care a stârnit atâtea nemulţumiri este „de foarte bună calitate, modern, competitiv şi în concordanţă cu toate standardele europene", ceea ce l-a făcut pe preşedinte să-l promulge fără rezerve.

– **Ion Iliescu**, preşedintele României, califică drept neelegantă atitudinea Parlamentului israelian care a luat în discuţie, cu puţin timp în urmă, Legea caselor naţionalizate a Parlamentului român. Parlamentarii israelieni au criticat sever această lege care nu permite (nici) evreilor din România să-şi redobândească proprietăţile naţionalizate de regimul comunist şi şi-au propus să intervină pentru a o schimba fie pe lângă autorităţile de la Bucureşti, fie la forurile internaţionale' „în vederea adoptării unor sancţiuni împotriva României".

– **Adrian Păunescu**, prim-vicepreşedintele P.S.M., declară că partidul pe care îl reprezintă ar putea declanşa procesul comunismului, acţiune care ar opri valurile de resentimente faţă de comunism şi ar face posibilă reconcilierea naţională.

– **Adrian Năstase**, preşedintele executiv al P.D.S.R., declară

că partidul său va merge singur în primul tur de scrutin al alegerilor locale, dar are în vedere să încheie unele alianţe pentru al doilea tur de scrutin. Liderul P.D.S.R. a mai afirmat că alianţa guvernamentală trebuie să se menţină pentru a se asigura stabilitatea politică a ţării. Aceasta presupune un efort de coabitare cu partenerii de coaliţie care înseamnă de multe ori a nu lua în seamă declaraţiile unor **Gheorghe Funar** şi **C.V. Tudor**. În schimb, **Adrian Năstase** laudă disponibilitatea pentru dialog a P.A.C.: „(...) avem dorinţa de a dialoga cu acest partid. Până la alegeri, avem posibilitatea să ne testăm reciproc".

– Guvernul a încheiat un acord social cu C.N.S.L.R. – Frăţia prin care se angajează să majoreze salariile cu 10% faţă de 1994 şi să nu impoziteze veniturile mai mici de 75 000 lei. În schimb liderii sindicali promit că nu vor mai organiza greve. Cartel „Alfa" şi B.N.S. au părăsit masa negocierilor.

● **25 iul. Markó Béla**, preşedintele U.D.M.R., îi adresează o scrisoare lui **Klaus Hansch**, preşedintele Parlamentului European, în care îşi exprimă deplinul acord faţă de rezoluţia privind România, recent adoptată de acest for, şi dezacordul faţă de reacţiile la acest document ale Guvernului României, Parlamentului şi P.D.S.R., forţe politice care, cu acest prilej, au lansat o nouă ofensivă împotriva U.D.M.R.

● **26-27 iul.** Primul-ministru al Slovaciei, **Vladimir Meciar**, face o vizită oficială în România, la invitaţia omologului său român, **Nicolae Văcăroiu**. Oaspetele a avut întâlniri cu preşedintele României, preşedinţii Camerelor Parlamentului, primul-ministru, ministrul de externe. Deşi în cursul întâlnirilor s-a abordat şi problema colaborării economice şi comerciale dintre cele două ţări (intensificarea relaţiilor comerciale, a investiţiilor reciproce şi a cooperării în domeniul financiar-bancar), subiectul principal al convorbirilor a fost politica, posibilitatea coordonării eforturilor celor două ţări în vederea integrării europene şi euroatlantice. În ce priveşte minorităţile naţionale Slovacia are o situaţie asemănătoare cu a României. Revendicările etnicilor maghiari şi tensiunile create de susţinerea acestor revendicări seamănă cu cele din România. Slovacia a semnat însă, la Paris, la Conferinţa Pactului de stabilitate în Europa (21 mart), Tratatul politic cu Ungaria în care a fost inclusă şi Recomandarea 1201 a C.E. Ulterior însă părţile au dat o interpretare diferită Recomandării 1201 astfel încât Parlamentul Slovaciei a refuzat să ratifice Tratatul politic cu

Ungaria, ceea ce înseamnă o blocare a documentului. Deşi oficialităţile de la Budapesta dau ca exemplu Tratatul politic slovaco-ungar (pentru că include Recomandarea 1201), premierul **Vladimir Meciar** afirmă, la Bucureşti, ca o concluzie a unei experienţe ce nu trebuie repetată: „Tratatul româno-ungar nu îl va copia pe cel slovaco-ungar" şi „neratificarea Tratatului slovaco-ungar de către Parlamentul de la Bratislava va crea spaţiul de manevră pentru convorbiri între România şi Ungaria".

● **27 iul.** Debreţin, Ungaria. Uniunea Mondială a Ungurilor organizează o mare adunare de protest faţă de persecuţiile maghiarimii, ale limbii şi şcolii maghiare, mai ales în bazinul carpatic. Participă maghiari din România, Slovacia, Serbia. Maghiarii din România au ca purtători de cuvânt pe **László Tőkés, Markó Béla** şi **Süto Andras**. **Markó Béla** declară că a venit la Debreţin pentru a protesta încă o dată împotriva Legii învăţământului din România programată să distrugă maghiarimea, o lege mai rea decât aceea prin care **Ceauşescu** a distrus satele româneşti. **Süto Andras** susţine şi el că Legea învăţământului, un atentat la existenţa comunităţii maghiare, seamănă cu acele legi care au dus la exterminarea evreilor în România, cu deosebirea că această lege este dirijată împotriva maghiarimii. Aceste argumente şi multe altele de acelaşi gen, având ca subiect situaţia (disperată) a maghiarimii din România, Slovacia şi Serbia au fost înscrise într-un document destinat să ajungă, bineînţeles, la unele organisme internaţionale.

● **28 iul.** La şedinţa Consiliului C.D.R., P.N.Ţ.C.D propune amendamente la protocolul de organizare în teritoriu. Fiecare formaţiune componentă a C.D.R. poate avea o filială judeţeană legal constituită dacă dispune în judeţ de un minimum de 100 de membri cotizanţi şi cel puţin 5 organizaţii locale cu 10 sau mai mulţi membri. Partidele şi formaţiunile C.D.R. care nu vor fi astfel reprezentate vor avea doar drept de vot consultativ la şedinţele comitetelor judeţene ale C.D.R..

● **29 iul.** La primul Congres al Partidului Muncitoresc Român (P.M.R.) se adoptă statutul şi programul partidului şi se aleg organele de conducere: **Nicolae Cristian** – preşedinte; **Badea Dumitru, Petre Gheorghe, Mărăcine Anişoara** – vicepreşedinţi. Într-un apel adoptat de reprezentanţii la Congres se cere unirea eforturilor formaţiunilor interesate să scoată ţara din situaţia de criză în care se află (Forumul Organizaţiilor Democratice) asigurându-i progresul rapid şi apărându-i interesul naţional.

● **1-4 aug.** *Criza grâului*, declanşată de neputinţa Guvernului de a valorifica recolta bogată de grâu a anului în curs, se află în centrul atenţiei oamenilor politici. P.D. şi P.L.'93 consideră că e momentul convocării unei sesiuni parlamentare extraordinare la care să se dezbată problema crizei grâului, pentru a o depăşi, obligând Guvernul să garanteze creditele necesare achiziţionării integrale a producţiei de grâu şi să transforme Romcerealul în societăţi comerciale. C.D.R. dă un ultimatum Guvernului pentru soluţionarea crizei grâului şi anunţă că, dacă nu se va rezolva situaţia, va convoca o sesiune parlamentară extraordinară şi va iniţia o moţiune de cenzură având ca temă politica agrară a Guvernului. P.D. consideră că prin iniţierea unei moţiuni de cenzură C.D.R. favorizează P.D.S.R. şi Guvernul, ajutându-i să câştige timp şi ferindu-i de asumarea unor obligaţii precise. Concluzia P.D. exprimată de **Adrian Severin** este că între C.D.R. şi P.D.S.R. există o înţelegere secretă. **Emil Constantinescu** dezminte această afirmaţie declarând că nu se poate pune problema unei colaborări a C.D.R. cu P.D.S.R. nici în ceea ce priveşte guvernarea, nici pentru formarea unei alte majorităţi parlamentare. P.U.N.R., prin **Ioan Gavra**, nu recunoaşte existenţa unei crize a grâului şi crede că agitaţia provocată în jurul acestui subiect este o nouă dovadă de demagogie a Opoziţiei („un matrapazlâc politic") care şi-a început campania electorală.

Guvernul încearcă să calmeze spiritele. **Florin Georgescu**, ministrul finanţelor, precizează că B.N.R. va alimenta băncile comerciale cu o nouă tranşă de credite care va permite prelucrarea unei cantităţi suplimentare de grâu (1,5 tone) şi orz, iar Romcereal va asigura depozitarea, în custodie, a unei cantităţi mai mari de grâu (2 tone).

– La şedinţa Biroului Executiv al P.N.L.C.D. se propun unele măsuri pentru ca organizarea în teritoriu să se facă în conformitate cu recentul protocol adoptat de C.D.R. Cei prezenţi decid că trebuie să înceapă campania electorală, iar partidul să propună C.D.R. un proiect de strategie electorală.

– Un grup de observatori ai O.N.U. acuză (în ziarul *New York Times*) România că încalcă embargoul impus Serbiei, exportând masiv cherosen prin cursele aeriene Timişoara–Belgrad. M.A.E. român respinge această acuzaţie.

– U.D.M.R. continuă să lupte împotriva Legii învăţământului. La şedinţa Comitetului de criză al U.D.M.R. se

completează programul acțiunilor de protest din intervalul 1– 15 sept. (Membrii Organizației de tineret a maghiarilor din România vor alcătui o caravană de biciclete cu care se vor deplasa spre Strasbourg, înarmați cu documente ce trebuie să convingă C.E. și întreaga Europă că în România sunt discriminați și că Legea învățământului va însemna un adevărat „genocid cultural". La Odorheiul Secuiesc se va organiza un important Forum cetățenesc unde urmează să se adopte un document care să exprime atitudinea maghiarimii din România față de Legea învățământului. Uniunea cadrelor didactice maghiare din România și Consiliul tineretului maghiar adresează populației majoritare o scrisoare deschisă cu titlul „Ce doresc maghiarii?" în care se afirmă: „suntem cerșetorii propriei noastre limbi materne, ai propriei noastre culturi" și se reia ideea existenței unei politici de asimilare față de minoritatea maghiară. Semnatarii scrisorii cer „ceea ce prevede noua Constituție a României" – dreptul la învățătură în limba maternă, la toate nivelele, drept neconfirmat de Legea învățământului.) În cadrul ședinței se pune problema înființării unui sistem alternativ de învățământ superior.

● **5 aug. Ion Iliescu** primește o scrisoare de la doi congresmeni americani, **Christopher Smith** și **A. d'Amato**, președintele și copreședintele Comisiei americane pentru securitate și cooperare în Europa. Cei doi își exprimă „adânca îngrijorare în legătură cu eforturile de reabilitare a mareșalului Ion Antonescu și cu pângărirea principalului cimitir evreiesc din București", acțiuni considerate incompatibile cu dorința României de a stabili relații strânse cu S.U.A. și de a se integra în N.A.T.O. Congresmenii americani cred că aceste acțiuni pot constitui un semnal de alarmă față de o posibilă reînviere în România a fascismului, antisemitismului și naționalismului înverșunat și cer ca printr-o declarație publică generalul **Ion Antonescu** să fie considerat aliat al Germaniei naziste și în consecință criminal de război. Și mai cer declanșarea unei anchete prin care să fie identificați și trimiși în judecată cei care au pângărit cimitirul evreiesc. **Ion Iliescu** își afirmă dezacordul față de reabilitarea mareșalului **Ion Antonescu** și regretul pentru pângărirea cimitirului evreiesc, acțiune considerată un accident fără semnificații politice, dar care trebuie cercetat cu toată atenția de autoritățile române.

– **C.V. Tudor**, președintele P. R. M., afirmă că poziția președintelui **Ion Iliescu** față de reabilitarea mareșalului **Ion Antonescu**, chiar dacă este de înțeles, nu reprezintă unica poziție

în legătură cu această problemă şi că în ce-l priveşte ar dori să plaseze câte o statuie a mareşalului în fiecare dintre oraşele României şi va continua să-i reabiliteze personalitatea. M.A.E. va răspunde congresmenilor americani negând acuzaţiile conţinute în scrisoare.

– Aflat în fruntea unei delegaţii a P.D.S.R. în judeţul Satu Mare, **Adrian Năstase** afirmă că a pornit „o cruciadă" pentru a aduce „problemele, istoria şi femeile" Transilvaniei mai aproape de P.D.S.R., deoarece acestea au fost preluate de P.U.N.R. şi P.R.M., partide care, „creează mai multe valuri şi dau impresia unei vigori, a unei forţe care defulează frustrările". **Adrian Năstase** promite transilvănenilor că P.D.S.R. se va angaja în ce-i priveşte într-o „acţiune responsabilă, pe termen lung, o acţiune care presupune foarte multă inteligenţă".

● **6 aug.** Canalul de televiziune francez M6, recepţionat în toată Europa, transmite filmul *Roşu ţigănesc*, produs de Canalul France 3 şi de programul Media, finanţat de U.E.. Filmul prezintă destinul de coşmar al unui etnic maghiar din România ţară care seamănă cu Germania nazistă prin cruzimea tratamentelor aplicate cetăţenilor de altă etnie.

● **7-8 aug.** P.R.M. penetrează structurile executivului. Contraamiralul în rezervă, **Marcel Dragu**, membru al P.R.M., a fost numit prefect al Constanţei, iar **Sever Meşca**, membru al aceluiaşi partid, a obţinut funcţia de secretar de stat în Ministerul culturii.

● **9 aug.** Audiat de Comisia parlamentară de control asupra activităţii S.R.I., în cazul „terasa Anda" (doi ziarişti de la cotidianul *Ziua* urmăriţi de angajaţi ai S.R.I.), **Virgil Măgureanu**, directorul S.R.I., susţine în continuare că nu cei doi ziarişti erau subiectul filajului angajaţilor instituţiei sale şi că, dacă se va dovedi că S.R.I. funcţionează ca o poliţie politică, el îşi va da demisia.

– Partidele politice reacţionează la propunerile unor oameni politici de a se mări pragul electoral de admitere în Parlament a formaţiunilor politice la 5%. Partidul Umanist Român lansează un apel pentru constituirea Alianţei pentru Demnitate. Încrezător în forţa sa, P.D.A.R., prin preşedintele **Victor Surdu**, declară că va produce „un accident electoral de proporţii" la alegerile din 1996.

– Şi P.S.M. primeşte posturi de la P.D.S.R. **Mihail Viziru**, membru al P.S.M., a fost numit prefect de Mehedinţi.

– **Victor Ciorbea**, preşedintele C.S.D.R., consideră că acordul social dintre Guvern şi C.N.S.L.R. – Frăţia pune în pericol mişcarea sindicală şi îndeamnă centralele sindicale să protesteze

împotriva acestui acord.

– Şi minoritatea germană din România este nemulţumită de Legea învăţământului. Preşedintele Forumului Democrat German, **Paul Philippi**, a declarat că, în şcolile din România, „studiul istoriei României a fost înlocuit de studiul istoriei românilor", în care se ignoră contribuţia minorităţii germane.

● **10 aug.** Deputatul israelian **Avraam Poraz** a declarat că textul rezoluţiei de protest împotriva Legii caselor naţionalizate din România, adoptată de Parlamentul israelian, a fost trimis unor reprezentanţi marcanţi ai Congresului american care ar putea influenţa Bucureştiul în privinţa retrocedării averilor evreieşti naţionalizate. Dacă acest lucru nu se va întâmpla, deputatul israelian are în vedere o intervenţie la Tribunalul internaţional de la Haga.

● **11 aug.** Într-o prelegere ţinută la Cursurile şcolii de vară pentru mass-media de la Eforie Nord, **Emil Constantinescu**, preşedintele C.D.R., pledează pentru formarea unei noi generaţii de oameni politici, educaţi în spiritul „responsabilităţii, moralei şi profesionalismului". Observând că scena vieţii politice româneşti s-a populat după 1989 cu politicieni proveniţi din activişti, **Emil Constantinescu** face un portret-robot al acestui tip de om politic în care se recunosc „datele activistului judeţean " „arogant şi viclean, grabnic spre îmbogăţire, umil când este cazul, grobian la ospeţe, solemn la ceremonii, dispus să-şi amintească de apartenenţa sa naţională când acest lucru aduce avantaje, patriot în versuri, dar internaţionalist când e vorba de dolari". Preşedintele C.D.R. propune un set de principii pentru ameliorarea vieţii politice şi o serie de norme de deontologie politică.

– România depune la secretariatul C.E. instrumentul de ratificare a Protocolului nr 11 la Convenţia Europeană a Drepturilor Omului.

● **14 aug.** La prima reuniune a Comitetului Internaţional pentru integrare europeană, primul-ministru, **Nicolae Văcăroiu**, declară că prioritatea momentului este restructurarea economică prin privatizare accelerată.

● **15 aug.** Curtea Constituţională avizează favorabil proiectul Legii învăţământului în limbile minorităţilor naţionale propus de U.D.M.R. şi însoţit de 492 380 de semnături de susţinere. Proiectul U.D.M.R., conceput ca o replică la Legea învăţământului deja adoptată, poate intra în dezbaterea Parlamentului.

– **Petre Roman** i-a adresat o scrisoare lui **Ion Iliescu** în

care îi cere să se implice în depăşirea crizei grâului. **Victor Babiuc** a adresat procurorului general, **Vasile Manea Drăgulin**, o scrisoare în care îi cere să cerceteze cauzele crizei grâului, respectiv implicarea în această criză a ceea ce **Valeriu Tabără**, ministrul agriculturii, numea „mafia întunericului".

● **16 aug.** Lista societăţilor comerciale care urmează să se privatizeze conform Legii nr. 55/1995 a fost definitivată şi cuprinde 3 907 societăţi. Cunoscută sub formula „Lista lui Coşea", aceasta va stârni nedumerirea datorită unor erori pe care le conţine.

– M.A.E. îşi menţine poziţia de rezervă faţă de deschiderea unor noi consulate maghiare în România.

● **18 aug.** Parchetul General de pe lângă Curtea Supremă de Justiţie a dispus începerea acţiunii penale şi trimiterea în judecată a directorului ziarului *Ziua*, **Sorin Roşca Stănescu**, şi a redactorului **Cristian Ardeleanu** pentru infracţiunea de ofensă adusă autorităţii. Ziarul *Ziua* a susţinut că preşedintele ţării, **Ion Iliescu**, a făcut parte din structurile K.G.B.

● **21 aug.** În cadrul unei conferinţe de presă, liderii P.S.M. critică politica externă a Guvernului, care ne-a transformat dintr-o ţară independentă (aici se face referire la episodul invaziei Cehoslovaciei, la 21 aug. 1968, zi comemorată de P.S.M.) într-o ţară dependentă. La fel de severi sunt socialiştii lui **Verdeţ** şi cu politica de privatizare sau cu cea agrară.

– Primarul sectorului 3 al Capitalei, **Constantin Tutunaru**, a fost repus în drepturi la Prefectura Capitalei şi S.A.I. după ce Parchetul de pe lângă Curtea de Apel a anunţat scoaterea sa de sub urmărire penală. **Tutunaru** a fost reţinut de Poliţie la 11 oct. 1994, dar în urma anchetei efectuate cele nouă capete de acuzare formulate iniţial au fost infirmate.

● **22 aug.** În cadrul unei conferinţe de presă primul-ministru, **Nicolae Văcăroiu**, prezintă activitatea executivului în primele şase luni ale anului. Conform datelor furnizate producţia industrială a crescut cu 9,2% faţă de 1994, productivitatea muncii cu 12,9%, exportul cu 26,2%, rata şomajului a ajuns la 10,3% iar inflaţia va scădea sub 25% până la sfârşitul anului.

În ce priveşte „criza grâului" **Nicolae Văcăroiu** precizează că ţara n-a avut o supraproducţie de grâu, ci o producţie normală, supralicitată politic pentru câştigarea de capital electoral.

– **Doru Ioan Tărăcilă**, ministru de interne, afirmă că fenomenul corupţiei costă statul român 1,5–2 miliarde de dolari anual, mai

mult decât orice ajutor financiar obținut de România în ultimii 5 ani.

● **23 aug.** Convocați de premierul **Nicolae Văcăroiu** la Palatul Victoria liderii partidelor din arcul guvernamental discută, în prezența unor membri ai executivului, despre rectificarea bugetului pe anul în curs și despre prioritățile legislative. Analiștii politici au remarcat că întâlnirea și-a atins scopul: aliații au strâns rândurile, trecând peste reproșurile pe care din când în când și le fac unii altora, pentru a depăși împreună dificultățile care le primejduiesc pozițiile și nu în ultimul rând pentru a face față fără pierderi moțiunii de cenzură pe teme agrare anunțată de C.D.R.

● **24 aug. Petre Roman**, liderul P.D., îl acuză pe primul-ministru, **Nicolae Văcăroiu**, că a ajustat în favoarea cabinetului său datele statistice despre starea economiei, prezentând, cu două zile în urmă, „un basm privitor la creșterea nivelului de trai". Părerea lui **Petre Roman** despre datele prezentate de primul-ministru este comună cu a mai multor oameni politici din Opoziție.

● **25 aug. Nicolae Văcăroiu** mulțumește presei pentru semnalarea unor erori (societăți deja privatizate sau societăți inexistente etc.) din lista societăților comerciale propuse pentru privatizare. Primul-ministru promite să revizuiască lista „bob cu bob" și s-o completeze cu societăți profitabile. Și **Mircea Coșea**, principalul autor care a și dat numele listei, mulțumește presei din aceleași motive.

– Alianța Confederațiilor Sindicale Democratice din România și P.D.S.R. au semnat un acord politic de cooperare.

● **26 aug. Nicolae Văcăroiu** face o afirmație surprinzătoare: sumele provenite din evaziune fiscală totalizează 60% din bugetul de stat. Speriat de propria-i afirmație, primul-ministru încearcă să distingă cauzele fenomenului în carențele legislative, pentru care e responsabil Parlamentul, în defectuoasa funcționare a vămilor, unde va înființa un supracontrol, dar și în alte sectoare. Concluzia primului-ministru este că se impun măsuri „deosebit de dure". Afirmația lui **Nicolae Văcăroiu** este imediat sancționată. **Tudor Mohora**, liderul P.S.M., crede că o asemenea afirmație făcută de un prim-ministru „în orice țară civilizată din lume echivalează cu o demisie". **Dinu Patriciu** (P.L .'93) este la fel de categoric dar, ca de obicei, mai pitoresc: „Dl **Văcăroiu** ori e foarte prost, ori e și prost și mincinos. Într-o țară în care Bulă e prim-ministru, orice e posibil".

– Întruniți la Ioannina (Grecia), miniștrii de externe ai Greciei, Bulgariei și României se pronunță, într-un comunicat comun, pentru ridicarea sancțiunilor aplicate fostei Iugoslavii în

paralel cu intensificarea eforturilor pentru soluționarea pe calea tratativelor a conflictului din această zonă. Părțile română și bulgară n-au reușit să ajungă la un punct de vedere comun în legătură cu locul unde ar trebui construit un pod peste Dunăre.

● **29 aug.** Liderii partidelor din arcul guvernamental se întâlnesc din nou în prezența primului-mimstru și a unor membri importanți ai executivului. Aliații reiau unele teme discutate la recenta întrevedere, din 23 aug.: rectificarea bugetului de stat pe 1995, problemele privatizării, strategia în domeniul legislativ pentru apropiata sesiune parlamentară, situația din agricultură. Chiar dacă imaginea formată este una de unitate în jurul P.D.S.R., divergențele exprimate sau neexprimate între aliați, în spatele ușilor închise, mai răzbat și la unele conferințe de presă. P.S.M., de exemplu, nu e de acord cu felul în care s-a propus rectif carea bugetului pe 1995, nici cu politica agrară a Guvernului, nici cu felul în care primul-ministru jonglează cu datele statistice privind evoluțiile economiei.

– Printr-o ordonanță guvernamentală se rectifică bugetul de stat pe 1995, acordându-se majorări bugetelor industriei și agriculturii.

– P.D.S.R. anunță prioritățile legislative pentru apropiata sesiune parlamentară: Legea caselor naționalizate, Legea cadastrului funciar, Legea asigurărilor de sănătate și amendamente la Legea administrației publice locale și la Legea alegerilor locale.

– Grupul interdepartamental al C.D.R. a definitivat textul moțiunii de cenzură (12 teze) care acuză Guvernul de lipsa unei politici agrare coerente și de atitudine rău-voitoare față de proprietarii de pământ. C.D.R. nu este încă sigură de sprijinul celorlalte partide de opoziție în susținerea moțiunii. P.D. n-a fost de la început de acord cu o moțiune de cenzură pe tema agriculturii și nu în ultimul rând P.D. are multe de reproșat Convenției pentru lipsa de interes cu care tratează o eventuală colaborare mai strânsă a forțelor de opoziție, mai ales în perspectiva apropiatelor alegeri. Iar P.L.'93, nu reprezintă un punct de sprijin sigur.

– **Ion Rațiu** și-a declarat disponibilitatea de a concura la alegerile prezidențiale din 1996 din partea P.N.Ț.C D. și cu sprijinul acestuia. C.D.R. și-a ales însă candidatul în persoana lui **Emil Constantinescu**, iar **C. Coposu**, președintele P.N.Ț.C.D., crede că ar fi o greșeală din partea C.D.R. să susțină mai multe candidaturi pentru președinte. **Ion Diaconescu**. prim-vicepreședintele P.N.Ț.C.D., afirmă că alegerea fiind deja făcută numai congresul partidului ar fi în măsură s-o schimbe: „Dacă vor striga toți «**Rațiu, Rațiu**» n-o

să avem ce face. Dar atunci vor trebui să strige şi «Jos Convenţia»".

– Revoluţionarii grupaţi în Uniunea Naţională a Organizaţiilor Revoluţionare din Decembrie şi în Consiliul Consultativ al Organizaţiilor Revoluţionarilor din Oraşele-Martir organizează o demonstraţie în cursul căreia îşi exprimă nemulţumirea faţă de o serie de aspecte din societatea românească (criza economică fără precedent, generalizarea corupţiei etc.) şi propun unele măsuri reparatorii (introducerea în Parlament, de urgenţă, a unei legi privind „îmbogăţiţii după Revoluţie", verificarea tuturor certificatelor de revoluţionar, excluderea din conducerea ministerelor şi prefecturilor a membrilor partidelor extremiste).

– Aflată într-o vizită în România, **Rita Süssmuth**, preşedintele Bundestagului, declară că Germania va sprijini procesul de integrare europeană a României şi că Bonnul nu face nici o deosebire, în ce priveşte integrarea în U.E., între ţările din centrul şi din răsăritul Europei. Lărgirea U.E. prin admiterea acestor state este o prioritate a politicii externe a Germaniei care consideră că integrarea europeană, absolut necesară, trebuie făcută cât mai repede – a adăugat **Rita Süssmuth**.

– S-a încheiat vizita în România a ambasadorului S.U.A. pe lângă U.E., **Steward Eisenstadt**, care a abordat la întâlnirile cu oficialităţile române problema retrocedării proprietăţilor comunităţilor evreieşti.

● **30 aug.** La împlinirea a 55 de ani de la Dictatul de la Viena au loc acţiuni comemorative în mai multe localităţi din ţară. Presa acordă şi ea atenţie acestui moment. Departamentul Informaţiilor Publice al Guvernului a realizat o carte-document cu titlul *Români hăituiţi în propria ţară. Mărturii tragice – Harghita, Covasna, Târgu Mureş – decembrie 1989, 21 martie 1990*, care urmează să fie lansată cu ocazia acestui eveniment. Încă înainte de ziua comemorării **Geza Jeszenszky**, fostul ministru de externe al Ungariei, transmite semnale de nemulţumire faţă de modul cum se marchează acest moment care poate să dăuneze relaţiilor româno-maghiare. Într-o scrisoare deschisă adresată preşedintelui României, diplomatul ungur îşi exprimă opinia că românii evocă, dominaţi de afecte, atrocităţi care au fost sancţionate de istorie, iar presa, exagerând în prezentarea faptelor, provoacă „un nou val de incitare antimaghiară". **Géza Jeszenszky** crede că românii şi maghiarii au fost mai degrabă uniţi prin probleme comune şi că luptele dintre ei au fost provocate de intrigile „turceşti,

habsburgice şi ruseşti". Într-un discurs rostit în cadrul Simpozionului naţional cu tema „România în vara anului 1940 sub impactul politicii de forţă. 55 de ani după Dictatul de la Viena", **Ion Iliescu** propune Budapestei elaborarea unei declaraţii politice privind reconcilierea istorică dintre România şi Ungaria şi a unui document juridic care să constituie codul de conduită bilaterală.

● **30–31 aug.** Guvernul de la Budapesta îşi declară disponibilitatea faţă de propunerea preşedintelui României de realizare a reconcilierii istorice româno-ungare şi anunţă că aşteaptă propuneri concrete în acest sens. „La chemarea de reconciliere sunt total de acord cu preşedintele **Iliescu**" declară **Takács Csaba**, preşedintele executiv al U.D.M.R., care adaugă că realizarea reconcilierii „necesară şi posibilă" nu depinde de etnicii maghiari „ci de voinţa politică a majorităţii".

– Comitetul Executiv al C.D.R. dezbate şi adoptă „moţiunea grâului" programată să fie o moţiune de cenzură, dacă celelalte partide de opoziţie o vor susţine. Dar, P.D. declară că o votează, dar n-o semnează, P.A.C. a decis să n-o sprijine deoarece doreşte ca Guvernul să-şi ducă mandatul până la capăt „pentru a avea un interlocutor în campania electorală", PL '93 pune condiţia ca moţiunea să cuprindă mai multe elemente liberale, P.S. ar fi dispus să dea o mână de ajutor C.D.R. după ce Biroul Executiv şi liderii din teritoriu vor studia textul moţiunii şi vor decide în consecinţă.

– Deoarece P.S. ia atitudine critică tot mai des faţă de actuala guvernare, **Tudor Mohora**, liderul partidului, se simte dator să sublinieze că P.S. se află „într-o poziţie de stânga".

● **1 sept.** Aflat într-o vizită în România, **Max van der Stoel**, înalt comisar al O.S.C.E. pentru minorităţi naţionale, face declaraţii în legătură cu Legea învăţământului adoptată de Parlamentul României. Raportându-se la standardele internaţionale care nu prevăd un învăţământ în limbile minorităţilor naţionale pentru toate materiile şi la toate nivelele de învăţământ, oaspetele apreciază că Legea învăţământului din România permite o flexibilitate apreciabilă în aplicarea sa. Ţinând cont de explicaţiile reprezentanţilor Guvernului României, înaltul funcţionar consideră că în România există voinţa respectării standardelor internaţionale în domeniu şi că Legea învăţământului va putea fi aplicată în conformitate cu aceste standarde, aşa cum au garantat oficialităţile române.

● **2 sept.** Odorheiul Secuiesc. La manifestaţia de protest a maghiarilor împotriva Legii învăţământului, vorbitorii susţin în

diverse variante ideea conform căreia legea „urmăreşte distrugerea limbii şi culturii maghiare". Pentru a împiedica acest „genocid cultural", Forumul cetăţenesc de la Odorheiul Secuiesc (denumire dată acestei manifestaţii) a adoptat o Proclamaţie în care se cere Parlamentului României să ia în discuţie iniţiativa legislativă maghiară privind învăţământul minorităţilor.Manifestanţii au mai hotărât să constituie şi Fundaţia şcolilor maghiare din România.

– La şedinţa Consiliului Naţional al P.U.N.R., **Valer Suian**, secretar executiv al partidului, propune revizuirea Constituţiei în secţiunea referitoare la sistemul bicameral al Parlamentului, considerat complicat şi costisitor. P.U.N.R.-iştii au în vedere să se renunţe la una din Camere sau să se reducă numărul mandatelor şi să se diferenţieze atribuţiile Camerelor. În ce priveşte modificările ce vor fi aduse Legii electorale, P.U.N.R. se pronunţă pentru votul nominal şi pentru pragul de 5% necesar accesului partidelor în Parlament.

– La şedinţa Comitetului Director lărgit al P.N.Ţ.C.D., **Corneliu Coposu** rosteşte primul discurs după o absenţă îndelungată din viaţa politică. După ce afirmă că România are, dincolo de graniţele sale, o imagine dezastruoasă, iar în interior o situaţie critică datorită unei politici greşite, preşedintele P.N.Ţ.C.D. consideră că partidul său trebuie să ajungă la guvernare, iar pentru aceasta e necesar să se lanseze din vreme într-o campanie electorală bine pregătită şi convingătoare.

● **4 sept.** Purtătorul de cuvânt al P.N.Ţ.C.D., senatorul **Radu Vasile**, anunţă că moţiunea privind politica agrară a Guvernului va fi una simplă şi nu de cenzură, aşa cum a dorit-o partidul său, datorită lipsei numărului de semnături necesare. După opinia lui **Radu Vasile**, partidele care n-au susţinut ideea unei moţiuni de cenzură – P.D., P.A.C., U.D.M.R., P.S.D.R. – ar trebui să-şi asume responsabilitatea pentru eşecul acestei iniţiative. În legătură cu recentele revendicări formulate de U.D.M.R. la mitingul de la Odorheiul Secuiesc, **Radu Vasile** consideră că pretenţia minorităţii maghiare de a fi considerată naţiune parteneră nu poate fi pusă în discuţie deoarece acesta ar fi primul pas către federalizarea României.

– La conferinţa de presă a P.S.M., liderii acestui partid critică din nou politica economică a Guvernului şi recomandă reconcilierea naţională pentru a cărei realizare lansează o proclamaţie ce susţine „alternativa iubirii". Prin „alternativa iubirii" P.S.M. înţelege în primul rând relansarea stângii prin armonizarea mişcărilor

social-democrate, socialiste, muncitoreşti şi comuniste, dar şi aminstierea foştilor membri ai C.P.Ex. şi ai Securităţii.

– În deschiderea sesiunii parlamentare de toamnă se aleg Birourile Permanente ale celor două Camere. Camera Deputaţilor: **Radu Berceanu, Ioan Gavra, Dan Marţian, Ion Raţiu** – vicepreşedinţi; **Ovidiu Petrescu, Ioan Marinescu, Raymond Luca, Borbély Lászlo** – secretari; **Emil Stoica, Sorin Lepşa** – chestori. Senat: **Ion Solcanu, Radu Vasile, Valer Suian** – vicepreşedinţi; **Mihai Matetovici, Florin Buruiană, Kozsokár Gábor, Corneliu Vadim Tudor** – secretari: **Constantin Sava, Florin Velicu** – chestori.

– În cuvântul său, rostit cu prilejul reluării lucrărilor Parlamentului Ungariei, premierul **Gyula Horn** reafirmă necesitatea realizării reconcilierii istorice dintre Ungaria şi România, după modelul franco-german, idee susţinută şi de preşedintele României, **Ion Iliescu**.

● **5 sept.** P.L.'93 lansează un apel la reconciliere către toate partidele din Opoziţie. Liderul P.L.'93, **Horia Rusu**, declară: „Trebuie să eliminăm orgoliile, invidiile şi să ne stabilim o strategie comună, toate partidele din Opoziţie, pentru câştigarea alegerilor şi eventual pentru guvernarea viitoare". Considerând că P.A.C. este disponibil dialogului cu oricare din partidele Opoziţiei, vicepreşedintele acestui partid, **Ioan Hohan**, salută iniţiativa P.L.'93 şi crede că P.A.C. îi va da curs „fără rezerve".

– **Markó Béla**, preşedintele U.D.M.R., observă că formaţiunea sa a devenit „calul de bătaie atât al partidelor de opoziţie cât şi al celor din arcul guvernamental. U.D.M.R., conform părerii liderului ei, se simte tot mai singură pe scena vieţii politice. Atacurile care vin din toate părţile, în direcţia U.D.M.R., s-ar explica, după **Markó Béla**, prin convingerea tuturor partidelor conform căreia „cine n-are retorică naţională, n-are şanse la alegerile următoare". De aceea soluţia pentru o mai bună convieţuire a U.D.M.R. cu celelalte formaţiuni politice rămâne dialogul, care ar trebui să conducă la elaborarea unei strategii electorale comune tuturor partidelor din Opoziţie.

● **6 sept.** La Camera Deputaţilor a fost depusă o moţiune simplă privind criza din agricultură, moţiune semnată de 58 de parlamentari ai Opoziţiei.

● **7 sept.** Şi la Senat se depune moţiunea simplă „Agricultura" semnată de 37 de senatori ai Opoziţiei.

– Liderii P.D.S.R. şi P.U.N.R. îşi evaluează relaţiile şi convin să nu se mai atace ci să rezolve eventualele deosebiri de opinii în cadrul unor întâlniri bilaterale. **Gheorghe Funar** a declarat că această întâlnire (la care P.U.N.R. a obţinut Prefectura de Mureş) a fost cea mai plăcută din istoria relaţiilor P.U.N.R – P.D.S.R.

– Viena. În calitate de invitat special la sesiunea Consiliului Permanent al O.S.C.E., **Teodor Meleşcanu**, ministrul de externe al României, prezintă iniţiativa românească de reconciliere istorică dintre Ungaria şi România. **Teodor Meleşcanu** declară că proiectul a fost însuşit de O.S.C.E. şi considerat o contribuţie directă la realizarea Pactului de stabilitate în Europa şi a stabilităţii în zonă, ca şi unul dintre argumentele favorabile integrării împreună a României şi Ungariei în structurile europene şi euroatlantice. Şeful delegaţiei ungare a apreciat că existenţa acestei iniţiative dovedeşte că între cele două ţări nu există dispute ireconciliabile ci doar o moştenire istorică pe care părţile o pot depăşi împreună.

● **8 sept. C.V.Tudor** anunţă, la o conferinţă de presă, că P.R.M. se va prezenta la alegeri cu devizele „Unire în belşug" şi „Doi ani de regim autoritar" ceea ce înseamnă că P.R.M. va reface România Mare ca o ţară prosperă, ţel la care se va ajunge prin cei doi ani de autoritarism după care dezastrul economic, starea infracţională şi „slugărnicia în relaţiile cu străinătatea" vor deveni simple amintiri. Liderul P.R.M. se declară împotriva retrocedării proprietăţilor evreieşti pentru că „România nu are de dat nimic nimănui, ci de primit înapoi de la toţi aceia care, de-a lungul secolelor, au jefuit-o fără milă" şi pentru că acest act va declanşa un adevărat fenomen antisemit printre români. **C.V. Tudor** mai face cunoscut că **Mitzura Arghezi**, membru în Biroul Executiv al P.R.M., a fost numită secretar de stat la Departamentul pentru problemele românilor de pretutindeni, de pe lângă Guvern.

– **Ion Iliescu** răspunde scrisorii trimise la 18 iul. de **Alfonse D'Amato** şi **Christopher Smith**, copreşedinţi ai Comisiei pentru securitate şi cooperare în Europa a Congresului S.U.A. care îşi exprimau îngrijorarea faţă de tendinţa manifestată în România de a-l reabilita pe **Ion Antonescu** şi mişcarea fascistă Garda de Fier. Cei doi puneau în legătură viitorul relaţiilor României cu S.U.A. de evoluţia acestor tendinţe. **Ion Iliescu** precizează că iniţiativele de reabilitare a lui **Ion Antonescu** aparţin în cea mai mare măsură organizaţiilor veteranilor de război ce preţuiesc „virtuţile militare şi postura antisovietică a lui **Ion Antonescu**" care a încercat să

recupereze, intrând în război, teritoriile româneşti ocupate de sovietici în urma pactului Ribbentrop-Molotov. Aceste iniţiative nu au ca scop reabilitarea juridică a lui **Ion Antonescu** şi n-au caracter antisemit, aşa cum nu poate fi vorba de antisemitism nici în cazul profanării principalului cimitir evreiesc din Bucureşti. (Cei doi congresmeni americani au evocat şi acest episod deplângând „absenţa unei condamnări oficiale şi a unei cercetări viguroase" în acest caz.) Raportul Poliţiei privind incidentul invocat – subliniază **Ion Iliescu** – stabileşte că vinovaţii au fost nişte copii.

● **11 sept. Corneliu Coposu**, preşedintele P.N.Ţ.C.D., afirmă la o conferinţă de presă că Tratatul româno-ucrainean trebuie să includă şi anularea efectelor pactului Ribbentrop-Molotov, ceea ce va duce automat la redobândirea de către România a teritoriilor luate în posesie de Ucraina în urma semnării respectivului pact. Reprezentanţii mai multor partide critică atitudinea lui **Corneliu Coposu**, etichetând-o drept lipsă de realism. Deputatul P.U.N.R., **Mircea Creţu**, declară: „E uşor să instigi, însă calea de rezolvare e alta: cea a timpului, de îmbunătăţire a relaţiilor economice şi culturale. A lua dorinţa drept realitate este inadecvat, deci cred că dl. **Coposu** are o poziţie nerealistă".

● **12-13 sept.** Moţiunea simplă privind agricultura, iniţiată de parlamentari ai Opoziţiei, este respinsă atât în Camera Deputaţilor (155 voturi contra – 116 pentru), cât şi în Senat (73 voturi contra – 50 pentru). Prezent la dezbateri, primul-ministru, **Nicolae Văcăroiu**, ţine discursuri în care pune accentul pe realizările din agricultură, nerealizările fiind trecute în seama Opoziţiei destabilizatoare, a legilor specifice economiei de piaţă şi a guvernării **Roman**. Majoritarii au acuzat Opoziţia de populism ieftin, iar Opoziţia a fost de părere că Puterea a avut o atitudine triumfalistă şi arogantă. Atmosfera dezbaterilor a permis învingătorilor – majoritari să recite versuri dedicate învinşilor – minoritari, autori ai moţiunii: „Uite brâul trece râul/ Şi **Coposu** strânge grâul". „Dar, ca un blestem, bântuie prin ţară/ Duhul necurat năclăit în fiere/ Al unor frânari, cârcotind că-i frige/ Azima noastră./Vindecă-i de jeg, Doamne, şi le pune/ Dragoste-n cuvânt şi în ochi lumină;/ Nişte rătăciţi – fraţii noştri galeşi – / Adu-i acasă". Dar nu numai parlamentarii Opoziţiei au votat în favoarea moţiunii ci şi cei ai P.S., iar reprezentanţii P.S.M. au considerat că multe dintre problemele semnalate în moţiune sunt reale.

● **12-14 sept. Karsten Voigt** şi **Simon Lunn**, preşedintele

şi secretarul general adjunct al Adunării Atlanticului de Nord fac o vizită în România pentru a aduna noi date în vederea definitivării unui raport asupra integrării în structurile occidentale a ţărilor din Europa centrală şi de est. În luna mai 1995 **Karsten Voigt** a mai întocmit un raport în care susţinea că ţările din grupul de la Vişegrad au toate argumentele pregătite pentru a intra primele în N.A.T.O. La Bucureşti **K. Voigt** afirmă că în cursa pentru aderarea la N.A.T.O. contează doar ritmul şi natura reformelor realizate de fiecare ţară candidată: „Dacă România îşi accelerează procesul de reforme, atunci are şansa de a fi chiar prima". La sfârşitul vizitei sale **K. Voigt** subliniază încă o dată că „nimeni nu este exclus sau primit automat în N.A.T.O." şi că aderarea „depinde de avansul reformelor democratice" şi de modul în care ţările candidate îşi reglementează relaţiile cu vecinii. **K. Voigt** a atras atenţia asupra semnificaţiilor pe care le poate avea prezenţa unor partide naţionaliste în coaliţia guvernamentală: „Am spus şi preşedintelui că dacă în Parlamentul german ar exista un grup parlamentar denumit «Germania Mare», care mai şi face parte din coaliţia guvernamentală, atunci unele ţări ar putea deveni nervoase şi s-ar cere explicaţii pentru a înţelege dacă aceasta nu înseamnă cumva schimbarea frontierei".

● **14 sept.** La Cotroceni, preşedintele **Ion Iliescu** prezintă liderilor partidelor parlamentare documentele ce ar urma să fie transmise părţii ungare în vederea realizării iniţiativei de reconciliere istorică dintre România şi Ungaria: o Declaraţie comună româno-ungară, document care urmează să consacre reconcilierea celor două ţări, un Tratat de bună vecinătate şi parteneriat şi Codul de conduită privind cooperarea dintre România şi Ungaria referitor la minorităţile naţionale. De la întâlnire au lipsit **Corneliu Coposu, Gheorghe Funar şi C.V. Tudor**. Cu câteva zile în urmă, la Ţebea, aflat în compania unor importanţi oameni politici, **Gheorghe Funar** a declarat că va sprijini iniţiativa de reconciliere a României cu Ungaria, propusă de **Ion Iliescu**, dacă vor fi îndeplinite nouă condiţii printre care ar fi recunoaşterea atrocităţilor săvârşite de statul ungar împreună cu etnicii unguri, în Ardeal, după Dictatul de la Viena, şi prezentarea de scuze statului român pentru aceste atrocităţi, recunoaşterea judeţului Avram Iancu, constituit din unificarea judeţelor Covasna şi Harghita, eliminarea de pe scena politică a U.D.M.R., organizaţie „anacronică, totalitară, de tip fascist".La Cotroceni **Ion Iliescu** obţine sprijinul politic

al reprezentanților partidelor parlamentare prezente la întrevedere, iar a doua zi, la Oradea, la inaugurarea liceului **Onisifor Ghibu**, va cere sprijin pentru ideea reconcilierii româno-ungare corpului didactic român şi maghiar, studenților şi elevilor.

● **16 sept.** Plenara P.R.M. definitivează strategia pentru viitoarea campanie electorală şi aprobă decizia Consiliului Național al partidului de a propune drept candidat al P.R.M. la alegerile prezidențiale pe **C.V. Tudor**, desemnat cu unanimitate de voturi pentru această demnitate. Ieşind din ordinea de zi a plenarei **C.V. Tudor** condamnă apariția *Cărții albe a Securității* care ar fi o selecție subiectivă de informații privitoare la relațiile oamenilor de cultură cu fosta Securitate. Liderul P.R.M. îl consideră pe **Virgil Măgureanu**, directorul S.R.I., vinovat de apariția acestei cărți care dezinformează şi manipulează opinia publică, dar îl acuză şi pe **Ion Iliescu** de a fi colaborat la elaborarea cărții (fapt infirmat ulterior de Preşedinție). **C.V. Tudor** mai susține că **Virgil Măgureanu** a încercat să organizeze înainte de alegerile din 1992 o adevărată conspirație împotriva lui **Ion Iliescu** în care a încercat să-l atragă şi pe liderul P.R.M., pentru a-l împiedica să candideze la un nou mandat de preşedinte. Motive suficiente pentru ca **C.V. Tudor** să anunțe că va cere lui **Ion Iliescu** destituirea lui **Virgil Măgureanu** de la conducerea S.R.I.

– Budapesta. Uniunea Bocskai organizează o manifestație la care participă aproximativ o mie de oameni, împotriva Legii învățământului din România. Printre cei care iau cuvântul se află şi importante personalități ale vieții politice din Ungaria. În cuvântările ținute au fost exprimate şi următoarele idei: în România sunt călcate în picioare drepturile etnicilor maghiari pe care actuala Lege a învățământului are menirea să-i transforme în cetățeni de rangul al doilea; maghiarii care sunt majoritari în unele regiuni nu trebuie să se considere cetățeni români; maghiarimea nu trebuie să aibă încredere în români, ci trebuie să fie solidară cu maghiarii care sunt ostatici în Ardealul ocupat de România; Ungaria ar trebui să rupă relațiile diplomatice cu România ca urmare a adoptării Legii învățământului, o lege fascistă; după Tratatul de pace de la Trianon guvernele României au încercat să distrugă minoritatea maghiară prin asimilare forțată; cultura română este tributară culturii ungare; armeanul rusificat **Mihai Eminovici** a trebuit să fie publicat pentru prima oară la Budapesta pentru a deveni ulterior **Mihai Eminescu**, poetul național al românilor.

● **18-19 sept.** Preşedintele Republicii Lituania, **Algirdas Brazauskas**, face o vizită oficială în România, la invitaţia preşedintelui **Ion Iliescu**. Se semnează documente privind colaborarea în domeniile cultură şi sănătate precum şi o înţelegere de colaborare la nivelul ministerelor de interne. La întrevederea dintre preşedinţii lituanian şi român se abordează în cadrul problemelor de politică externă şi posibilitatea extinderii N.A.T.O. către centrul şi estul Europei. **Ion Iliescu** este de părere că trebuie înţeleasă şi Rusia atunci când se opune extinderii N.A.T.O .către centrul şi estul Europei, deoarece în acest caz există pericolul izolării politice, militare şi economice a Rusiei.

● **20 sept.** La şedinţa Consiliului Naţional al C.D.R. sunt adoptate câteva amendamente pe care Alianţa Civică le propune pentru a modifica Legea nr. 68/1992 privind alegerea Camerei Deputaţilor şi Senatului. C.D.R. anunţă că va elabora un document legislativ mai amplu care să includă aceste amendamente şi care să modifice substanţial respectiva lege. Una dintre prevederile agreate de C.D.R. este modificarea pragului de admitere în Parlament a partidelor politice la 5 %.

● **21-22 sept.** La invitaţia lui **Ion Iliescu**, preşedintele României, preşedintele Republicii Muntenegru, **Moimir Bulatovici**, întreprinde o vizită oficială în România.

● **23-24 sept.** Gheorghieni. La întrunirea Consiliului Reprezentanţilor U.D.M.R. se discută despre regulamentul Consiliului Executiv, buget, alcătuirea listelor de candidaţi pentru alegerile locale, activitatea Comitetului de criză pentru modificarea Legii învăţământului. În ce priveşte alegerile locale se propune organizaţiilor locale să înainteze candidaturi pentru funcţiile de primari în toate localităţile unde numărul maghiarilor este mai mare de 8 000 sau depăşeşte 15% din populaţie. Pentru alegerile prezidenţiale U.D.M.R. socoteşte că e necesar să propună un candidat propriu. **László Tőkés** prezintă o scrisoare de protest împotriva Guvernului Ungariei care încurajează „puterea naţionalistă actuală din România". în problema politicii faţă de minorităţi, reflectată în Legea învăţământului.

● **25 sept.** Preşedintele **Ion Iliescu** pleacă la Washington într-o vizită de lucru de 9 zile. **Ion Iliescu** urmează să aibă întrevederi cu **Bill Clinton**, vicepreşedintele **Al. Gore**, secretarii apărării, trezoreriei şi comerţului, liderii majorităţii republicane şi minorităţii democratice din Congresul S.U.A., preşedinţii Băncii

Mondiale şi F.M.I., oameni de afaceri reprezentanţi ai unor firme importante. Pe agenda discuţiilor cu **Bill Clinton** figurează creşterea volumului relaţiilor comerciale, permanentizarea clauzei naţiunii celei mai favorizate pentru România, retrocedarea proprietăţilor evreieşti, integrarea României în structurile euroatlantice, situaţia din fosta Iugoslavie.

– Conducerile celor mai importante cotidiane din România (*Adevărul, Evenimentul zilei, România liberă, Cronica română, Curierul naţional, Libertatea, Jurnalul naţional*) semnează o declaraţie de protest împotriva modificărilor adoptate de Parlament la Codul Penal prin care se înăspresc pedepsele cu închisoarea pentru calomnie, insultă, ofensă la adresa funcţionarilor publici, magistraţilor, poliţiştilor, pedepse care sunt mai mari în cazul în care calomnia, insulta, ofensa se produc prin intermediul mijloacelor de informare în masă. Semnatarii protestului consideră că noile reglementări, care-i vizează discriminatoriu pe ziarişti, încalcă articolul 16 din Constituţie care prevede egalitatea tuturor cetăţenilor în faţa legii şi limitează libertatea presei. Împotriva noilor prevederi înscrise în Codul Penal se pronunţă şi partidele din Opoziţie.

● **26 sept.** Washington. La Casa Albă are loc întâlnirea între preşedinţii **Ion Iliescu** şi **Bill Clinton** în cursul căreia sunt abordate probleme de o maximă importanţă pentru România: permanentizarea clauzei naţiunii celei mai favorizate, colaborarea economică şi militară cu S.U.A. Chiar dacă întrevederea durează doar 50 de minute **Bill Clinton** găseşte timp pentru a-i declara lui **Ion Iliescu** că este un fan al fotbalului românesc. Tema de discuţie a putut fi inspirată de darul pe care preşedintele României i l-a făcut lui **Bill Clinton**: o minge de fotbal pe care sunt înscrise semnăturile fotbaliştilor echipei naţionale a României.

– Reprezentanţii Băncii Mondiale şi ministrul finanţelor român, **Florin Georgescu**, semnează (cu un an întârziere) un acord de principiu privind aprobarea împrumutului FESAL, de 280 milioane de dolari, destinat ajustărilor structurale la nivel microeconomic. **Florin Georgescu** declară că meritele pentru semnarea acordului revin Guvernului a cărui politică e apreciată de organismele internaţionale iar vinovăţia pentru întârzierea semnării acestui acord revine Opoziţiei care „a tărăgănat discutarea Legii de accelerare a privatizării, căutând hibe procedurale şi nu de fond". Oricum, **Florin Georgescu** e satisfăcut pentru că a încheiat „un acord, cu bătaie lungă, pentru anii 1996 şi 1997".

● **27 sept.** Ia ființă Uniunea Social-Democrată (U.S.D.) prin semnarea unui acord de colaborare politică între liderii P.D. și P.S.D.R., respectiv **Petre Roman** și **Sergiu Cunescu**. În alegeri U.S.D. se va prezenta cu liste comune pentru alegerile locale și generale și cu o siglă care înfățișează două mâini care se strâng ținând un trandafir. Uniunea va fi condusă de un Consiliu Politic Coordonator, format din membrii ambelor conduceri și prezidat alternativ de cei doi președinți ai P.S.D.R. și P.D. Încă de la început U.S.D. a ținut să se distanțeze de P.D.S.R. care, deși se consideră un partid social-democrat, nesocotește tocmai valorile acestei doctrine.

● **28 sept.** În cursul vizitei în S.U.A., președintele **Ion Iliescu** a afirmat în cadrul unei conferințe de presă: „**Funar** și **C.V. Tudor** vor să atragă atenția asupra lor à la **Jirinovski**", dar partidele nu pot fi judecate după astfel de lideri.

– **Petre Roman** consideră că este necesară realizarea Marii Coaliții a Opoziției, care să lege cele trei doctrine – liberală, social-democrată și creștin-democrată și care să funcționeze ca un cartel electoral ce ar trebui să prezinte în alegeri liste separate doctrinar.

● **29-30 sept.** La ședința Comitetului Național al P.A.C. se ajunge la concluzia că partidele din Opoziție trebuie să realizeze o alianță electorală în vederea câștigării alegerilor.

– Dacă **Ion Iliescu** i-a numit pe **Gheorghe Funar** și **C.V. Tudor**, „**Jirinovski** ai României", **C.V. Tudor** îl numește pe președintele țării un „Păcală al rușilor". În cadrul unei conferințe de presă, liderul P.R.M. ține să anunțe că-și ia adio de la **Ion Iliescu** căruia îi rezervă în istoria României un loc la Erată și căruia îi prezice că va fi înlocuit la Cotroceni de un partid adevărat. Înainte de a se despărți oficial de **Ion Iliescu**, **C.V. Tudor** îi amintește acestuia că se face responsabil de dezastrul postdecembrist al țării, că e „slab față de dușmani și periculos față de prieteni", că nu e capabil de acte importante ci doar de „agitația electorală ieftină, tipică unui activist de mâna a doua". **C.V. Tudor** a anunțat că el și **Gheorghe Funar** îl vor da în judecată pe **Ion Iliescu** dacă acesta nu-și va cere scuze în public pentru afirmațiile făcute în America.

● **3 oct.** Camera Deputaților a finalizat dezbaterile pe marginea proiectului Legii privind modificarea Codului Penal, dar votul final pentru adoptarea actului legislativ s-a amânat deoarece numeroși deputați au anunțat că vor vota împotriva unor articole, îndeosebi împotriva celor care prevăd pedepse sporite pentru ofensa, insulta și calomnia din presă (articolele 205 și 206). Această

inițiativă a avut un amplu ecou negativ atât în țară cât și în străinătate și chiar **Ion Iliescu**, în cursul vizitei efectuate în S.U.A., a fost obligat să dea explicații în legătură cu eventualitatea restrângerii libertății presei în România. Biroul Permanent al Camerei Deputaților a hotărât ca după discutarea situației nou create la nivelul grupurilor parlamentare să se propună rediscutarea în plen a celor două articole.

● **4 oct.** Ședința Delegației Permanente a Biroului Executiv Central al P.D.S.R.. Liderii P.D.S.R. se simt datori să-l apere pe **Ion Iliescu** de ceea ce ei numesc „atacurile incalificabile și de o virulență fără precedent" ale lui **C.V. Tudor**, cu atât mai mult cu cât se intenționează ca la Conferința Națională a partidului să se declare sprijinul P.D.S.R. pentru o nouă candidatură a lui **Ion Iliescu** la Președinția țării, la alegerile din 1996. (Câteva filiale județene ale P.D.S.R. au făcut deja această propunere.) La ședință se adoptă textul unei scrisori adresate Comitetului Director al P.R.M. în care se etichetează în termeni severi pamfletul dedicat lui **Ion Iliescu** de **C.V. Tudor** în numărul 174 din 29 sept. 1995 al revistei *România Mare*, pamflet care pe lângă acuzațiile de o gravitate fără precedent la adresa lui **Ion Iliescu** mai „etalează antisemitism și xenofobie, atitudini periculoase pentru democrația din România". Liderii P.D.S.R. menționează în scrisoare că o asemenea atitudine poate să afecteze grav relațiile dintre P.D.S.R. și P.R.M.. De aceea ei cer conducerii P.R.M. ca, în termen de 10 zile, să precizeze dacă poziția cuprinsă în pamflet reprezintă și punctul de vedere al conducerii P.R.M. sau este numai al lui **C.V. Tudor**. În funcție de acest răspuns, se menționează în încheierea scrisorii, conducerea P.D.S.R. va analiza „oportunitatea menținerii sau denunțării înțelegerii politice dintre P.D.S.R. și P.R.M.".

Reproducem câteva dintre elementele care compun portretul lui **Ion Iliescu** în pamfletul din *România Mare* (29 sept. 1995): „(...) inginerul din Oltenița, care s-a urcat pe jilțul lui **Alexandru Ioan Cuza**, după ce a provocat o baie de sânge în dec. 1989. (...) iar a făcut (vorba lui) j'de mii de declarații iresponsabile. (...) Nu mai vorbim de declarațiile televizate ale aceluiași **Ion Iliescu**, care iar se bâțâia de pe un picior pe altul, și avea limba împleticită după mai multe pahare de băutură (...); (...) activist suspectat de multă lume că a lucrat cu K.G.B.-ul (...); (...) uzurpatorul lui **Ceaușescu** (...). Urâte apucături de școală jdanovistă, de la Moscova! (...) Adevărul este că românii s-au săturat de **Iliescu** ca

de mere acre! Gata, te-ai jucat destul meştere, ba de-a primul secretar, ba de-a voievodul, ba de-a liderul european, ba de-a scriitorul de cărţi proaste, ba de-a liber-cugetătorul ateu, ba de-a spectatorul de operă, ba de-a priceputul la toate, cu haina pe umeri, pe tarlale şi prin uzine, ba de-a dictatorul grosolan, care îi insultă pe deputaţii aleşi ai ţării («un amărât de deputat»), ba de-a protectorul sioniştilor obraznici (...), ba de-a şeful de cadre care face oameni politici, ba de-a depozitarul dosarelor tuturor acelora care ar putea să îl contrazică, ba de-a traficantul de influenţă pe lângă Justiţia Militară, pentru a-i scoate basma curată pe S.P.P.-iştii implicaţi în asasinarea tinerilor **Andrei Frumuşanu** şi **Aurica Crăiniceanu** – du-te omule, la pensie, lasă-ne în durerea noastră, că, în afară de câţiva clienţi politici, ziarişti de mâna a doua, de pe la publicaţii falite, pe care de 5 ani jumătate tot îi cari după matale pe toate meridianele, consumând sute de milioane de dolari, şi în afară de câteva mii de oameni simpli, induşi în eroare de acel zâmbet perfid – nu te mai vrea nimeni în România. Cel mai mult m-a distrat întâlnirea cu vicepreşedintele S.U.A.: a fost un dialog emoţionant, între **Al Gore** şi Al Dracu' şi, dacă ar mai fi dat multe păhărele pe gât, suntem siguri că melomanul care şi-a abandonat mama într-o sărăcie lucie (cum să mai aibă grijă de bătrânii Ţării?) ar fi cântat balada de haiduc: «Foaie verde-a macului/ Tare-s mic şi-al dracului!» Rămâne cum am vorbit prin 1992: evreii te-au adus la putere, cu evreii ai rămas (...) În concluzie, vizita lui **Ion Iliescu** în S.U.A. a fost un eşec din toate punctele de vedere, costând România mai mulţi dolari decât dolarii ăia care cică tot vin în ţară şi nu mai ajung, ori dacă ajung, se transformă imediat în vile pe la Cornu (un general activ ne spunea că şi Nelu Cotrocelu are aşa ceva pe-acolo), Breaza, Poiana Ţapului (ah, domnule director, ce vizite faci matale pe-acolo, cu şapca trasă pe ochi, pentru urgentarea lucrărilor, avem multe poze!), pe la Poiana Braşov, Cheia şi Litoral, şi prin alte zone. Ai închinat Ţara la evrei, tovarăşe **Iliescu**, şi asta nu e bine deloc, dar deloc, auzi?! (...) **Iliescule**, nu e aşa că îţi e o frică teribilă de justiţiarul Vadim? (...) Vadim va fi pentru tine ce-ai fost tu pentru **Ceauşescu**, ţine minte, o să-l visezi şi noaptea! (...) Se pare că tariful cu care îşi face **Iliescu** lobby personal în S.U.A. este de 80 000 de dolari anual, pe cap de şmecher. Atâta se zice că primeşte prozatorul **Petru Popescu**, atâta se aude că primeşte şi un anume **Ştefan Halpert**, din banii cui dacă nu ai amărâtului popor român? Ehei, când s-o scrie odată ce jaf uriaş a

patronat Ion Vodă cel Rânjit, risipind avuția Țării cu canciocul (...)".

– Revenit în țară, după vizita în America, **Ion Iliescu** declară că „s-au făcut nişte răstălmăciri incorecte" în legătură cu ceea ce-a afirmat despre **Gh. Funar** şi **C.V. Tudor** şi că nu ştie ce-a declarat **Vadim** şi nici nu-l interesează. „Am auzit că sunt nişte ieşiri colerice, nişte răspunsuri nemotivate".

– Preşedintele Subcomisiei pentru Drepturile Omului a Parlamentului European a adresat Comitetului parlamentar mixt de asociere România – U.E. o scrisoare conținând o serie de acuzații privind abuzuri comise împotriva drepturilor omului în România, mai ales în ce priveşte democrația locală şi tratamentul aplicat minorităților. Acuzațiile au rezultat din rapoartele mai multor organisme internaționale ca Amnesty International, Consiliul Europei, Human Rights Watch etc.

● **5 oct.** Comitetul Director al P.R.M. dă publicității o declarație în care îşi exprimă „stupefacția" față de scrisoarea primită din partea conducerii P.D.S.R. şi respinge „tonul ultimativ" al acestei scrisori „incompatibil cu o viață politică democratică". Declarația conține câteva recomandări adresate P.D.S.R.: să nu se mai amestece în problemele presei, instituindu-se într-un fel de „cenzură politică şi colectivă", ci să-şi consacre întreaga energie stopării prăbuşirii nivelului de trai, deoarece populația a ajuns la sapă de lemn; să nu-l mai apere pe **Ion Iliescu** deoarece acesta nu e membru al P.D.S.R. şi poate să se apere singur; să nu mai invoce pactul politic dintre P.R.M. şi P.D.S.R., deoarece acesta oricum n-a funcționat. Cât despre pamfletul din *România Mare* se precizează că nu **C.V. Tudor** este autorul textului, ci un colectiv redacțional care redactează astfel de materiale pe baza scrisorilor sosite la redacție de la cititori, iar revista *România Mare* oricum nu este subordonată P.R.M..

– Uniunea Social Democrată (U.S.D.), recent constituită, din P.S.D.R. şi P.D. a decis să prezinte liste electorale complete pentru alegerile locale, norma de reprezentare fiind de 25% pentru P.S.D.R. şi 75% pentru P.D..

– Comitetul Executiv al C.D.R. consideră că situațiile conflictuale apărute în mai multe filiale din județe sunt generate de neînțelegerile dintre personalitățile politice locale sau de diversele grupuri de interese şi nu de nemulțumirile față de politica C.D.R. în ansamblu şi a formațiunilor politice care o compun.

– Deşi apreciază ca utilă vizita lui **Ion Iliescu** în America,

Nicolae Manolescu, președintele P.A.C., subliniază, la o conferință de presă, că președintele țării trebuie să aducă la cunoștința opiniei publice informații în legătură cu natura demersurilor sale politice din timpul vizitei în S.U.A., de exemplu în legătură cu afirmațiile privind necesitatea retrocedării pământurilor românești de dincolo de Prut. Dacă **Ion Iliescu** nu va face precizările necesare atunci s-ar putea considera, afirmă **Nicolae Manolescu**, că președintele țării are „un limbaj dublu" – „unul pentru inteligenții americani, altul pentru handicapații mintali din România".

● **3-5 oct. Gheorghe Tinca**, ministrul apărării român, efectuează o vizită de lucru în Ungaria, la invitația omologului său de la Budapesta, **György Keletti**. În urma convorbirilor, cei doi miniștri ai apărării declară că există o foarte bună colaborare în plan militar între cele două țări, colaborare care urmează să se amplifice și să se diversifice în viitorul apropiat, când se va crea o linie de comunicație directă între statele majore și miniștrii apărării din cele două țări. Cei doi miniștri au convenit să semneze împreună o scrisoare în care sunt consemnate bunele rezultate ale întâlnirii de la Budapesta și să o adreseze lui **William Perry**, ministrul apărării al S.U.A., personalitate deosebit de interesată de evoluția relațiilor dintre cele două țări în plan militar. **Gheorghe Tinca** a avut întâlniri la cel mai înalt nivel cu **Arpad Göncz**, președintele Ungariei, **Gyula Horn**, premierul Ungariei, și **László Kovács**, ministrul de externe. Partenerii de dialog au confirmat existența unei foarte bune colaborări militare între cele două țări și și-au exprimat încrederea în dezvoltarea acesteia. Ministrul de externe **László Kovács** a afirmat chiar că relațiile militare româno-ungare au luat-o înaintea celor politice. O altă problemă de maxim interes care a reținut atenția participanților la dialog a fost propunerea de reconciliere istorică dintre România și Ungaria, față de care partea ungară a manifestat o lăudabilă receptivitate.

● **6 oct.** „În numele președintelui Franței vă numesc Ofițer al Legiunii de Onoare". Aceste cuvinte au fost rostite în incinta Ambasadei Franței, de către **Bernard Boyer**, ambasadorul Franței în România, cu ocazia decernării lui **Corneliu Coposu**, președintele P.N.Ț.C.D., a Legiunii de Onoare (în grad de Ofițer), cea mai înaltă distincție a statului francez, instituită de **Napoleon Bonaparte** în anul 1802. În discursul lui, **Bernard Boyer** l-a prezentat pe **C. Coposu** ca pe una dintre personalitățile providențiale, capabile să influențeze destinul unei națiuni.

„Datorită Dumneavoastră, domnule preşedinte **Coposu**, şi a altora ca dumneavoastră, România este astăzi liberă. Ceea ce este bine pentru România este bine şi pentru Franţa. Sper ca poporul român să se recunoască în dumneavoastră". La ceremonie au fost prezente personalităţi ale vieţii politice şi culturale, membri marcanţi ai partidelor de opoziţie, dar şi reprezentanţi ai partidului de guvernământ (**Oliviu Gherman** şi **Adrian Năstase**). Prezent la recepţia oferită de **Corneliu Coposu**, cu ocazia decernării înaltei distincţii, **Virgil Măgureanu**, directorul S.R.I., a declarat: „Este un moment înălţător. Domnul **Corneliu Coposu** este unul dintre cei mai demni oameni pe care i-a dat România. Binemeritată această decoraţie. M-am simţit măgulit să fiu alături de domnul **Coposu**".

– Vicepreşedintele P.N.L., **Călin Popescu Tăriceanu**, consideră că, spre binele României, P.D.S.R. ar trebui să rupă alianţa cu P.R.M. şi P.U.N.R. şi să formeze un guvern minoritar, susţinut în Parlament de Opoziţie, cu condiţia adoptării unui pachet de legi tehnice care să asigure continuarea procesului democratizării şi a reformei. Liderul P.N.L. are convingerea că şi celelalte formaţiuni politice din C.D.R. ar accepta această situaţie. De altfel cu o zi în urmă, la o conferinţă de presă, **Emil Constantinescu**, preşedintele C.D.R., a susţinut acelaşi punct de vedere.

– Comitetul reprezentanţilor al P.S.M., întrunit în şedinţă, trage concluzia că protocolul cvadripartit – P.D.S.R., P.R.M., P.U.N.R., P.S.M. – „n-a existat şi nu există". Totuşi conducerea P.S.M. hotărăşte să nu rupă alianţa cu P.D.S.R., pentru că nu mai este posibil încă un scandal politic şi pentru că Opoziţia trebuie împiedicată să ia puterea. P.S.M. speră să le ofere o lecţie prietenilor politici neloiali, la următoarele alegeri şi în viitorul Parlament.

– Torino – Italia. **Ion Raţiu**, deputat P.N.Ţ.C.D., şeful delegaţiei române la sesiunea de toamnă a Adunării Atlanticului de Nord (A.A.N.)a fost propus în funcţia de coraportor în cadrul grupului de lucru al A.A.N. asupra lărgirii N.A.T.O.

– **C.V. Tudor** declară, la o conferinţă de presă, că, personal, îl simpatizează şi îl respectă pe **Ion Iliescu**, dar nu este de acord cu indiferenţa acestuia faţă de ruir area ţării şi cu anturajul pe care şi l-a format. De aceea îi promite preşedintelui ţării o scrisoare deschisă în care să-l invite „să se debaraseze de mafioţii şi gangsterii care-l înconjură" şi cere Preşedinţiei „să mai reducă motoarele în această ceartă pentru a nu-i face să jubileze pe duşmanii ţării". P.D.S.R. îi recomandă să fie atât de responsabil şi

matur încât să înțeleagă că stabilitatea țării „trebuie să reprezinte țelul suprem". Cât despre pamfletul din *România Mare* **C.V. Tudor** declară că nici nu l-a scris şi nici nu l-a citit înainte de publicare, întrucât ca director de reviste (şi om politic cu multe atribuții) nu are nici timpul necesar şi nici obligația de a citi înainte de tipărire tot ce se publică în revistele pe care le conduce.

– **Gheorghe Funar** declară că P.U.N.R. n-a intrat şi nici nu doreşte să intre în conflictul **Iliescu – Vadim**, dar preşedintele țării trebuie să dea explicații în legătură cu acuzațiile lui **Vadim**, pentru că dacă acestea sunt adevărate „e bai mare".

– Parchetul General de pe lângă Curtea Supremă de Justiție a dispus declanşarea unor verificări în legătură cu publicațiile *România Mare* şi *Politica* ale lui **C.V. Tudor**. În urma acestor cercetări se va decide dacă e cazul să se inițieze procedurile de ridicare a imunității parlamentare.

● **7 oct. Petre Roman** a fost numit la sesiunea anuală plenară a Adunării Atlanticului de Nord (Torino – Italia) unic raportor special al Subcomisiei pentru lărgirea N.A.T.O. şi relația cu noile democrații, subcomisie nou creată care va funcționa în cadrul Comisiei Politice a N.A.T.O.

– La şedința Consiliului Național al P.L.'93 se hotărăşte ca partidul să propună 40 000 de candidaturi pentru alegerile locale şi să pregătească 15 000 de observatori. Sloganul sub care se va desfăşura campania electorală este – „Proprietate. Ordine, Dreptate". Nu s-a stabilit încă dacă P.L. '93 va susține un candidat propriu la Preşedinția țării.

– Se dau publicității rezultatele sondajului de opinie realizat în perioada 15– 22 sept. 1995 (un eşantion de 1 175 persoane peste 18 ani, din 61 de localități aparținând la 31 de județe plus municipiul Bucureşti) de către Institutul pentru Calitatea Vieții în cadrul programului „Barometrul de opinie publică", inițiat şi susținut de Fundația Soros pentru o Societate Deschisă. La unul dintre punctele chestionarului se cerea să se menționeze numele persoanei care ar trebui să câştige alegerile prezidențiale din 1996. Preferințele s-au distribuit astfel: **Ion Iliescu** 38%; **Emil Constantinescu** – 16 %; **Adrian Năstase** – 5%; **Petre Roman** – 3%; **Corneliu Coposu**, **Gheorghe Funar**, **Corneliu Vadim Tudor** – 2%; **Nicolae Manolescu, Teodor Meleşcanu, Ion Rațiu, Theodor Stolojan** – 1%; alte 26 de personalități politice cu sub 1% – 6%; n-au răspuns sau n-au ştiut ce să răspundă – 21%. 1% au

declarat că nu există o asemenea personalitate. Întrebate cu ce partid ar vota dacă alegerile ar avea loc acum, persoanele chestionate au răspuns astfel: P.D.S.R. – 34%; C.D.R. – 21%; P.D. – 9%; U.D.M.R. – 6%; P.R.M. – 6%; P.A.C. – 5%; P.U.N.R. – 5%; P.S.M. – 4%; P.D.A.R. – 3%; PL'93 – 2%; P.S.D.R. – 2%; P.S. – 1%; alte partide – 2%. (Structura voturilor pentru C.D.R.: C.D.R. nediferențiat – 36%; P.N.Ț.C.D. – 42%; P.N.L. – 13%; P.E.R. – 5%; P.N.L.C.D. – 4%.)

● **8 oct. Oliviu Gherman**, președintele P.D.S.R., declară că partidul său respinge oferta C.D.R. de a sprijini un guvern minoritar al P.D.S.R. cu condiția ca acesta să rupă alianța cu partenerii săi – P.U.N.R., P.R.M., P.S.M. Totuși **Oliviu Gherman** declară, în cursul unei întâlniri cu **Miguel Angel Martinez**, președintele Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, că P.D.S.R. ar putea hotărî ruperea alianței cu P.R.M., datorită acuzațiilor aduse de liderul acestui partid lui **Ion Iliescu**. **M.A. Martinez** a apreciat că o astfel de acțiune ar conduce a îmbunătățirea imaginii României în Europa. Cu o zi înainte a avut loc o întâlnire între **Ion Iliescu**, membri ai executivului și lideri ai P.D.S.R.

– La postul de radio Europa Liberă, **Christopher Smith**, copreședinte al Comisiei pentru Securitate și Cooperare în Europa (C.S.C.E.) a Congresului S.U.A., declară că se va opune acordării clauzei națiunii celei mai favorizate cu regim permanent pentru România și, mai mult, că va susține retragerea acesteia. Într-o scrisoare adresată Congresului S.U.A., **Christopher Smith** a și cerut retragerea clauzei pentru România datorită progreselor neconcludente înregistrate de această țară pe calea democrației și a tranziției la economia de piață. Congresmanul american, care s-a întâlnit cu **Ion Iliescu** în S.U.A., mai declară că este îngrijorat de tendințele naționalist-extremiste din România ca și de declarațiile periculoase pe care le fac chiar membrii coaliției guvernamentale.

● **9 oct.** La Palatul Parlamentului din București încep lucrările celei de a 94-a sesiuni a Uniunii Interparlamentare la care sunt prezenți 1 000 de parlamentari din întreaga lume. Fenomenul corupției este tema acestei sesiuni.

● **10 oct.** Blocul Unității Naționale (B.U.N.) format din P.U.N.R. și P.D.A.R. s-a transformat într-o trilaterală prin cooptarea M.E.R. (președinte **Eduard Victor Gugui**). Trilaterala este definită de cei care au realizat-o drept o alternativă de centru la actuala configurație a eșicherului politic. Alianța va fi condusă pe rând (6 luni) de unul din liderii partidelor componente și va avea o Comisie

Permanentă, ca organism de conducere, formată din 15 membri.

– **Gheorghe Funar**, liderul P.U.N.R., declară că este inacceptabil modul în care M.Ap.N. l-a pensionat pe comandantul Armatei a IV-a Transilvania, generalul de armată **Paul Cheler** care a aflat din presă că a fost pensionat. „Nici **Ceauşescu** n-a procedat aşa cu generalii săi". consideră **Funar** care mai declară că îl apreciază deosebit pe **Paul Cheler** pentru felul în care şi-a făcut datoria faţă de Armata Română. Pensionarea precipitată a lui **Paul Cheler** a dat naştere la multe comentarii şi interpretări. Generalul **Cheler** însuşi a protestat faţă de modul în care a fost trecut în rezervă, el şi alţi generali, şi a avertizat că îi va da în judecată pe cei care, procedând astfel, au încălcat prevederile statutului cadrelor militare. Generalul **Cheler** a avut mai ales în ultimii ani o poziţie fermă referitoare la politica naţională de apărare şi a făcut, în acest sens, câteva afirmaţii prin care a atras atenţia. („Dacă va fi nevoie, vom pune pentru a treia oară opinca la hotarul de vest".)

– **Ion Iliescu** consideră că şi **Silviu Brucan** a păcătuit faţă de instituţia prezidenţială prin „afirmaţii gratuite şi jignitoare" pentru care şeful statului aşteaptă dezminţiri publice. **Silviu Brucan** a declarat într-un interviu că **Vadim Tudor** este creaţia lui **Ion Iliescu** care după 1990 „l-a scos la lumină, l-a încurajat să publice *România Mare*, l-a ospătat la Cotroceni, l-a propulsat pe ecranele televizoarelor şi l-a scăpat de condamnare în procesul Robu". Prin purtătorul de cuvânt **Traian Chebeleu**, **Ion Iliescu** încearcă să combată punct cu punct afirmaţiile lui **Silviu Brucan** şi mai precizează, în legătură cu „materialele cu caracter suburban din *România Mare*" că sunt „atât de aberante, încât nu merită nici măcar luate în seamă". Totuşi şeful statului le ia în seamă atunci când transmite, prin **Traian Chebeleu**, că nu are nici o vilă în comuna Cornu şi nici în altă parte.

● **12 oct. Gheorghe Tinca**, ministrul apărării naţionale, îi răspunde generalului (r) **Paul Cheler**, combătându-i reproşurile la adresa M.Ap.N. în legătură cu modul trecerii sale în rezervă: decizia de pensionare i-a fost comunicată de şeful Statului Major General, iar în Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, vârsta maximă până la care generalii de armată pot fi menţinuţi în activitate este de 64 de ani, iar **Paul Cheler** are 67 de ani.

– Întors în ţară de la sesiunea A.A.N. de la Torino, **Petre Roman** se declară mulţumit chiar dacă s-a luat hotărârea ca extinderea N.A.T.O. să devină realitate în 1998. Conform

declarației liderului P.D., în rezoluția finală a sesiunii a fost inclus un amendament care elimină principiul aderării în valuri. Un alt amendament, propus de **Petre Roman**, și care și-a făcut loc în rezoluția finală, se referă la abordarea unor politici care să permită dezvoltarea unui parteneriat economic între țările occidentale și țările central și est-europene și nu doar ajutorarea acestora din urmă, ca și elaborarea unui pachet de măsuri care să stimuleze interesul capitalului privat pentru investiții în țările central și est-europene.

– La încheierea lucrărilor sesiunii Uniunii Parlamentare de la București, se adoptă o rezoluție anticorupție care cheamă la solidarizarea internațională pentru stoparea corupției, a crimei organizate și a actelor de terorism. Parlamentarii insistă asupra măsurilor pe care trebuie să le ia fiecare stat în parte și asupra recunoașterii rolului de „gardian" al presei și cer tuturor țărilor să asigure libertatea de expresie. Parlamentarii români consideră manifestarea drept un succes, cu unele excepții. **Tudor Mohora**, de exemplu, crede că opulența afișată la Casa Poporului în zilele sesiunii ne face să semănăm cu o țară africană, unde se practică asemenea etalări, iar prestația românilor a lăsat uneori de dorit, ca în cazul lui **Ion Iliescu** care era dator cu ceva mai mult decât „o critică tovărășească la adresa corupției".

– Aflat într-o vizită oficială la Bonn, **Mircea Snegur**, președintele Republicii Moldova, precizează că este împotriva unirii cu România, țara sa fiind interesată de dezvoltarea relațiilor cu Federația Rusă, dar că ar fi posibilă și necesară o integrare economică și culturală a celor două țări.

● **13 oct.** Conducerea organizației „Jilava, 21–22 decembrie 1989" a sesizat Curtea Constituțională în legătură cu declarațiile lui **C.V. Tudor** și activitatea P.R.M. pe care le consideră „un atentat la ordinea constituțională". **Gh. Zainea**, președintele asociației, a declarat că membrii organizației vor protesta și împotriva prezenței lui **C.V. Tudor** în Senat: „Vom organiza mitinguri și vom merge chiar la domiciliul său". Prezent printre revoluționari, consilierul prezidențial **Dan Iosif** susține că „în spatele lui **C.V. Tudor** se ascund vechile structuri, care se văd astăzi marginalizate". Și: „există oameni respectabili care cotizează la **C.V. Tudor** din teamă; carburantul lui sunt banii, mai ales banii negri".

– Craiova. Se încheie lucrările primei reuniuni a Forumului Revoluționarilor din România, patronată de **Bebe Ivanovici**. Cei prezenți au adoptat hotărârea de a cere lui **Ion Iliescu**, în calitatea

sa de revoluționar, să-și depună candidatura la funcția de președinte al României, la viitoarele alegeri.

– Într-un apel al Alianței Civice, peste o sută de personalități protestează împotriva promovării în Parlament a unor proiecte de legi apreciate ca nedemocratice: apărarea secretului de stat și de serviciu, evidența populației, modificarea Codului Penal și a celui de procedură penală.

● **13-15 oct.** Personalități de prim rang din peste 40 de țări participă la conferința organizată de Forumul de la Crans Montana, în capitala Maltei, La Valetta. Conferința desfășurată sub deviza „Către o pace în Balcani?" este prezidată de președintele României, **Ion Iliescu**. Participanții cer să se găsească o soluție pașnică pentru conflictul din Iugoslavia și adoptă conceptul U.E. privind atragerea statelor sudice într-un pact comercial și de securitate cu nordul mai bogat.

● **16 oct.** În Senat, **Nicolae Manolescu**, președintele P.A.C., cere ridicarea imunității parlamentare senatorului **C.V. Tudor**, președintele P.R.M., acuzat de a fi încălcat Constituția și Legea siguranței naționale.

● **17 oct.** Începe ceea ce ministrul învățământului, **Liviu Maior**, numește „greva repetenților". Cel puțin la începuturile ei această grevă i-a antrenat pe studenții cu probleme școlare, nemulțumiți că ministrul învățământului a propus (ordinul 5026 anexat articolului 58 din Legea învățământului) ca studenții să plătească o taxă pentru restanțe și repetenție. Demonstrațiile vor dura opt zile și vor avea ecouri și în alte medii decât în cel studențesc.

● **19 oct.** O nouă grupare politică își face cunoscute intențiile în cotidianele *Adevărul* și *România liberă* – Alternativa 2000 – girată de personalități, mai ales din domeniul culturii. Această formațiune speră să contribuie la formarea unei noi clase politice în România, să elaboreze programe și strategii noi, urgente, pentru progresul reformei. Pentru a realiza toate acestea și multe altele membrii fondatori îi invită să li se alăture pe toți cei care „mai cred în viitorul României".

– „Alianțele se fac și se desfac. Ei bine aceasta este una dintre alianțele care se desface". Această sentință a fost formulată de **Adrian Năstase** și reprezintă decizia Biroului Executiv Central al P.D.S.R. în legătură cu alianța P.D.S.R. – P.R.M. **Adrian Năstase** a afirmat că divorțul se datorează nerespectării de către P.R.M. a protocolului alianței care prevede ca semnatarii să

acționeze împotriva oricăror manifestări șovine, rasiste, antiromânești, antisemite, totalitare, extremiste, fasciste sau naziste.

● **20 oct. C.V. Tudor** demisionează din Comisia de apărare, ordine publică și siguranță națională a Senatului, gest urmat și de membrii P.R.M. care au obținut funcții ca urmare a încheierii protocolului cu P.D.S.R..

● **21 oct.** Colegiul Director al P.D. a aprobat fuziunea cu P.S.D.R. și P.U.S.D. Participarea la alegeri urmează să se facă pe liste comune sub deviza „Porți deschise". Liderii P.D. consideră că un prim pas în solidarizarea forțelor de opoziție ar fi atitudinea comună față de viitoarea lege electorală.

● **23 oct.** Prim-vicepreședintele P.N.Ț.C.D., **Ion Diaconescu**, declară că partidul său „este gata să sprijine un guvern minoritar, până la alegeri, dar exclusiv din motive patriotice" și nici acest sprijin nu va fi necondiționat, ci acordat doar dacă proiectele de legi propuse vor fi democratice.

● **24 oct.** Camera Deputaților adoptă, cu majoritate de voturi, textul propus de Biroul Permanent pentru modificarea articolelor 205, 206 și 239 din Codul Penal, referitoare la injurie, calomnie și ultraj. Deputații au renunțat la pedepsele preferențiale pentru ziariști, dar au ridicat pragul lor pentru infracțiunile citate.

– Parchetul General de pe lângă Curtea Supremă de Justiție a finalizat verificările premergătoare la dosarul penal al lui **C.V. Tudor** în legătură cu articolele publicate de revistele *România Mare* și *Politica*, ofensatoare la adresa președintelui României și directorului S.R.I. Ministrul justiției va putea declanșa procedura de ridicare a imunității parlamentare a lui **C.V. Tudor**.

● **26 oct.** Guvernul a finalizat două proiecte de legi pentru modificarea și completarea Legii 69/ 1991 privind administrația publică locală și a Legii 70/1991 privind alegerile locale.

● **28 oct.** La ședința Comitetului Național al P.A.C. se discută despre modalitățile de întocmire a listelor de candidați pentru alegerile locale din 1996 la care P.A.C. se va prezenta fără să încheie vreo alianță cu un alt partid din Opoziție.

– Noua Constituție adoptată de deputații din Republica Transnistreană declară acest stat drept unul democratic și independent de Republica Moldova cu o „autoritate supremă și totală asupra teritoriului său".

● **30 oct.** La o conferință de presă conducerea P.N.Ț.C.D anunță că acest partid nu va participa la guvernare alături de

P.D.S.R. ci va sprijini, eventual, un guvern minoritar P.D.S.R. pentru votarea unor legi importante – legi electorale, legea bugetului de stat ş a. – cu condiţia ca aceste legi să includă şi amendamentele Opoziţiei. **Ion Diaconescu**, prim-vicepreşedintele P.N.Ţ.C.D., afirmă că decizia Parchetului General de a cere declanşarea procedurilor de ridicare a imunităţii parlamentare pentru infracţiunea de ucidere din culpă în cazul deputatului P.N.Ţ.C.D. **Cornel Sturza Popovici** reprezintă o formă de „şantaj politic" prin care Puterea demonstrează că „recurge la orice armă pentru a-şi elimina adversarii politici". **C.S. Popovici** a accidentat mortal, cu autoturismul, o fetiţă de opt ani în 1991 şi de atunci organele abilitate au efectuat în mai multe etape cercetări care au dus la acelaşi rezultat: clasarea dosarului şi scoaterea din culpă a autorului accidentului. Repunerea pe rol a cazului reprezintă, în opinia liderilor P.N.Ţ.C.D., o replică, de fapt un şantaj, faţă de demersurile Opoziţiei în vederea ridicării imunităţii parlamentare a lui **C.V. Tudor**. De altfel şi liberalul **Dinu Patriciu** este vizat pentru a i se ridica imunitatea parlamentară datorită ofenselor aduse preşedintelui ţării pe care l-a etichetat drept „criminal şi trădător de ţară". **Horia Rusu** (P.L.'93) va declara (31 oct.) că afirmaţiile lui **Dinu Patriciu** reprezintă declaraţiile politice cu care P.L.'93 îşi începe oficial campania electorală.

– Liderii P.S.M. îşi invită aliaţii – P.D.S.R. şi PUNR – la o întâlnire în cadrul căreia să se analizeze situaţia alianţei guvernamentale. P.S.M.-iştii declară că se consideră membri ai acestei alianţe, chiar dacă au afirmat că protocolul alianţei este „inexistent". Socialiştii mai reproşează P.D.S.R. că racolează membri merituoşi ai P.S.M. în cadrul unui plan bine pus la punct, care începe să semene cu o „vânătoare de socialişti". Şi liderii P.D. acuză P.D.S.R. de racolare prin şantaj a unor preşedinţi de consilii judeţene, primari şi consilieri ai P.D. Deputatul **Corneliu Gavaliugov** (P.D.) apreciază că partidul său s-a debarasat astfel de un balast, acela al dezertorilor, ceea ce înseamnă un câştig, iar P.D.S R., demonstrând că foloseşte şantajul drept principală armă în racolarea cadrelor, ar trebui să fie rebotezat în „Partidul Directorilor Şantajaţi şi Rechiziţionaţi".

● **31 oct.** În Senat se votează articolul 8 al Legii privind statutul deputaţilor şi senatorilor. Se decide astfel ca parlamentarii să nu mai poată fi directori sau administratori ai societăţilor comerciale şi să nu mai fie prezenţi în C A. şi A.G.A.

– Guvernul adoptă proiectul Legii privind bugetul de stat pe 1996 (creştere economică cu 4,5% faţă de 1995, rată a inflaţiei de maximum 20%, deficitul bugetar de 2,9% din P.I.B).

● **1 nov. Gheorghe Funar**, liderul P.U.N.R., trimite o nouă scrisoare deschisă lui **Ion Iliescu**, în care îi cere să se adreseze Parchetului General în vederea cercetării şi ridicării imunităţii parlamentare tuturor demnitarilor implicaţi în raportul Comisiei „Apartamentul". Constatând că demnitarii care au dobândit ilegal locuinţe n-au renunţat încă la ele, liderul P.U.N.R. propune ca aceştia să fie suspendaţi din funcţiile pe care le deţin în Parlament, Guvern sau Preşedinţie. **Ion Iliescu** îi răspunde lui **Gh. Funar** că prerogativele sale nu-i permit să se implice în rezolvarea cazurilor semnalate de liderul P.U.N.R., iar **Adrian Năstase** consideră că **Funar** a comis încă o încercare de „culpabilizare a P.D.S.R." şi că efectul epistolelor primarului Clujului ar trebui să fie primirea acestuia în Uniunea Scriitorilor deoarece scrie foarte mult, dar şi „foarte prost".

– **Mircea Hamza**, vicepreşedintele P.R.M., dă publicităţii o scrisoare deschisă adresată lui **C.V. Tudor**, în care îşi anunţă demisia din partid şi îi aduce grave acuze liderului P.R.M.: „(...) atitudini groteşti îndreptate global împotriva ungurilor, evreilor şi ţiganilor. În esenţă am devenit xenofobi şi ostili oricăror elemente alogene din structura populaţiei României". „(...) te-ai dovedit incoerent atacându-l orbeşte şi suburban pe preşedintele **Iliescu**. Cum rămâne cu demnitatea românilor care l-au votat pe acesta printre care ne numărăm şi noi doi?" „În momentele esenţiale ale reintegrării României în structurile europene – cărora ţara noastră le aparţine de drept şi de fapt – tu – şi implicit P.R.M. – te-ai ridicat împotrivă, provocând de fiecare dată un scandal internaţional de neînţeles şi inexplicabil (...) Vom rămâne în istorie ca fiind singurii care, refuzând Occidentul, am adoptat în consecinţă Răsăritul, reprezentat de Rusia." **C.V. Tudor** va răspunde la această scrisoare şi, acuzându-l pe **M. Hamza** de carierism şi de multe alte păcate, îi va aminti de privilegiile de care a avut parte ca membru marcant al P.R.M.

● **2 nov. Vladimir Vasilenko**, şeful echipei ucrainene de negociatori pentru semnarea Tratatului de bună vecinătate dintre România şi Ucraina, declară că acest document nu poate fi semnat datorită pretenţiilor teritoriale ale României. M.A.E. din România respinge aceste acuzaţii.

– Prin modificarea Legii învăţământului, Camera

Deputaților dă satisfacție studenților care au protestat contra introducerii unor taxe pentru susținerea examenelor restante și pentru repetenție.

– **Cristian Rădulescu** (P.D.), anunță semnarea unui protocol de colaborare în alegerile locale și generale, între C.D.R. și P.D.

● **3 nov.** În numele C.D.R., **Călin Popescu Tăriceanu**, vicepreședintele P.N.L., declară că „P.D. a făcut o gafă" anunțând semnarea unui protocol de colaborare în alegeri între C.D.R. și P.D. Nu numai că acest protocol n-a fost semnat, dar liderii C.D.R. nici n-au luat în discuție eventualitatea semnării acestui protocol pe care îl consideră prematur și inoportun, ei luând în calcul cel mult încheierea unui protocol tehnic de colaborare în alegeri și nu o alianță politică.

– Directorii cotidianelor *Evenimentul zilei* și *Adevărul*, respectiv **Ion Cristoiu** și **Dumitru Tinu** iau atitudine împotriva conduitei senatorilor (și din Opoziție) care au respins prin vot simplificarea procedurii de ridicare a imunității parlamentare, împiedicând astfel trimiterea în judecată a lui **C.V. Tudor**. (Rămâne astfel valabil articolul de lege care prevede că imunitatea parlamentară poate fi ridicată prin votul a două treimi dintre parlamentari.) „Prin surprinzătorul vot dat de Opoziție împotriva intenției P.D.S.R., **C.V. Tudor** nu va putea fi făcut responsabil pentru actele sale, iar Opoziția își compromite grav nu numai imaginea sa, ci și imaginea Parlamentului". (**Ion Cristoiu**) „Avem de-a face mai degrabă cu o reacție aproape instinctivă de apărare a unui anume statut de castă." (**Dumitru Tinu**)

● **4 nov.** La Conferința județeană Cluj a P.U.N.R., deputatul **Vasile Matei** este îndelung aplaudat de asistență pentru că critică vehement P.D.S.R.: „P.D.S.R. tinde să devină un partid unic. Primul- ministru este obligat să facă o politică electorală. Nu s-a reușit stoparea corupției. În proporție de 40–50% economia națională este una subterană. Nu văd rolul creditelor externe, atâta timp cât valizele umplute cu valută iau calea Elveției, Ciprului sau Australiei, pentru a garnisi niște conturi ale unor persoane din structurile înalte ale puterii din România. Siguranța națională este grav afectată prin luarea de bani de la Armată pentru a se importa grâu". În vederea alegerilor, P.U.N.R. speră să se realizeze „căsătoria dintre P.U.N.R. și P.D.A.R. și apoi P.U.N.R. – M.E.R." sub numele și sigla P.U.N.R. și să pregătească un concurent redutabil pentru **Ion Iliescu**, la viitoarele alegeri prezidențiale.

– Liderul P.D.A.R., **Victor Surdu**, declară că se accentuează în cadrul partidului său nemulțumirile față de modul de funcționare a alianței cu P.U.N.R. În perspectiva alegerilor din 1996, P.D.A.R. este încă în faza tatonărilor în ce privește sistemul de alianțe. **Victor Surdu** ar prefera P.A.C. „atât datorită oamenilor care sunt acolo cât și doctrinei".

● **6 nov.** P.S.M. critică P.D.S.R. datorită politicii de „sărăcire a populației pe care o duce Guvernul". Socialiștii se declară dispuși să susțină o moțiune de cenzură a Opoziției „dacă aceasta e bine argumentată" și dacă ar conduce la redresarea economiei. „Mă tem că la o moțiune de cenzură pe tema nivelului de trai, Guvernul Văcăroiu ar pica" – trage concluzia senatorul **Adrian Păunescu**.

● **7 nov.** Președintele executiv al P.D.S.R., **Adrian Năstase**, și vicepreședintele P.D.S.R., **Ion Solcanu**, consideră drept nefondate acuzațiile unor reprezentanți ai P.U.N.R. la adresa P.D.S.R. și sunt interesați să stabilească dacă atacurile reprezintă poziția oficială a P.U.N.R. sau simple păreri individuale, pentru ca, în funcție de această distincție, să hotărască viitorul alianței dintre cele două partide. În plus, **Ion Solcanu** declară că este posibilă o colaborare între P.D.S.R. și P.N.Ț.C.D. deoarece acest important partid de opoziție are o tradițională orientare de stânga, iar unii lideri țărăniști, al căror nume nu poate fi divulgat, sunt dispuși să stea la masa tratativelor cu P.D.S.R..

– Întrunit în ședință, Guvernul României dezbate programul energetic pentru iarna care vine. Primul-ministru afirmă: „Dacă va fi nevoie, vom vinde și aurul din rezervă, pentru ca populația să nu sufere de frig". Această declarație considerată drept „stupefiantă" (*Adevărul* 9 nov. 1995) va fi rapid sancționată în mass-media. Directorul ziarului *Adevărul*, **Dumitru Tinu**, consideră (*Adevărul* 9 nov. 1995) că „stupida farsă" aparținând primului-ministru demonstrează că Guvernul are doar „o strategie a disperării" dictată de interese electorale.

● **8 nov.** Organizațiile tineretului universitar ale P.N.Ț.C.D. (T.U.N.Ț.C.D.) participă, în Piața Revoluției, la un miting care comemorează demonstrația antisovietică din 8 nov. 1945. Atât liderii politici ai C.D.R. cât și tinerii P.N.Ț.C.D. evocă personalitatea lui **Corneliu Coposu**, participant activ la acea demonstrație, victimă a represiunii comuniste. În proclamația citită de reprezentanții T.U.N.Ț.C.D., tinerii acestei organizații declară din nou că liderul P.N.Ț.C.D., **Corneliu Coposu**, este modelul de

om politic pe care ei doresc să-l respecte. În mesajul ex-regelui României „adresat tuturor românilor" acesta îşi exprimă îngrijorarea faţă de starea sănătăţii lui **Corneliu Coposu**, internat în spital într-o situaţie critică.

● **9 nov.** Preşedinţia României, prin purtătorul de cuvânt **Traian Chebeleu**, îşi exprimă încă o dată dezaprobarea faţă de privilegiile pentru parlamentari pe care aceştia le includ în diverse acte legislative şi apoi le votează în Parlament: pensii mai mari decât ale cetăţenilor de rând, posibilitatea de a fi membri (chiar şi cu titlu onorific) în A.G.A. şi C.A. Preşedintele României anunţă că nu va promulga aceste legi care asigură un regim preferenţial parlamentarilor.

– Liderii P.D. sunt nemulţumiţi pentru că întârzie semnarea unui protocol de colaborare între C.D.R. şi P.D. şi consideră că nesemnarea acestuia ar duce la înfrângerea Opoziţiei în viitoarele alegeri. Tirul acuzaţiilor se îndreaptă către P.N.L. care s-a opus semnării protocolului. **Victor Babiuc**, vicepreşedintele executiv al P.D., afirmă că P.N.L. „profită de imposibilitatea de reacţie a lui **Corneliu Coposu**" şi îşi depăşeşte atribuţiile în cadrul C.D.R. **George Stancov** crede chiar că P.N.L., după ce a aşteptat umilitor de mult să fie acceptat în Convenţie, profită de situaţia critică în care se află P.N.Ţ.C.D., prin boala lui **Corneliu Coposu**, şi încearcă să submineze autoritatea acestui partid, pentru a se instala la conducerea C.D.R..

● **10 nov.** P.R.M. decide să retragă sprijinul acordat Guvernului Văcăroiu şi precizează că nu urmăreşte demisia Guvernului ci „deşteptarea lui" motiv pentru care parlamentarii acestui partid vor vota ca şi până la adoptarea acestei decizii, adică în conformitate cu conştiinţa lor.

– Aflat într-o vizită la Timişoara, cu prilejul aniversării a 75 de ani de la înfiinţarea Politehnicii, **Ion Iliescu** este huiduit de cetăţenii prezenţi în Piaţa Operei. În schimb, timişorenii îl aclamă pe **Petre Roman**, care a răspuns şi el invitaţiei de a participa la aniversarea Politehnicii, şi îşi exprimă regretul că liderul P.D. a pierdut puterea politică. „Am fost lucrat pe la spate" explică timişorenilor **Petre Roman**.

● **11 nov.** Orele 9, 40. Preşedintele P.N.Ţ.C.D., **Corneliu Coposu**, se stinge din viaţă la Clinica de anestezie – terapie intensivă a Spitalului Universitar din Bucureşti, după o spitalizare de 12 zile (internat la 30 oct. în stare critică). În Comunicatul de presă al Comisiei

multidisciplinare de supraveghere medicală, constituită la Spitalul Universitar, se precizează: „În ziua de 11 nov. 1995 cu toate măsurile intensive aplicate, a survenit decesul domnului **Corneliu Coposu**, ca urmare a deteriorării progresive a funcțiilor vitale, determinate de boala de bază: neoplasm pulmonar drept operat în 1994 (lobectomie medie și inferioară) și recidivat, metastaze multiple, insuficiență cardio-respiratorie severă". Alături de medicii români s-au aflat, temporar, **dr. Mihai Baican** și prof. **dr. Hans Macha** cei care l-au tratat pe **Corneliu Coposu** în Germania și care au sosit la București pentru a încerca să-i amelioreze starea sănătății.

Reacțiile față de moartea lui **Corneliu Coposu** au apărut imediat. Cetățenii care au venit să-și viziteze rudele sau cunoștințele la Spitalul Municipal și au găsit, la intrare, portretul lui **C. Coposu** înconjurat de lumânări au lăsat lângă acest portret florile aduse pentru bolnavii lor. Ziariștii au consemnat și reprodus în presă numeroase declarații care demonstrează că românii au înțeles ce a reprezentat **C. Coposu** pentru țară. Reproducem din ziarul *Adevărul* (13 nov. 1995) una dintre declarațiile făcute de un simplu cetățean, în ziua morții lui **C. Coposu**, la Spitalul Municipal: „Toți politicienii de azi au făcut averi, **Corneliu Coposu** a făcut istorie. Să se întrebe toți cei care se înghesuie acum la condoleanțe ce se va spune când vor pleca și ei. Că au stat degeaba, cocoțați în vârf, fără să lase ceva în urma lor. Rudele or să se bucure de averi și nimeni n-o să-i plângă".

● **12 nov.** București. La sediul central al P.N.Ț.C.D. din Bulevardul Carol a fost depus sicriul cu corpul neînsuflețit al lui **Corneliu Coposu**. În stradă, în fața sediului P.N.Ț.C.D., cetățenii au format un șir impresionant, dornici să aducă un ultim omagiu celui care e numit *seniorul*. Pelerinajul la catafalcul marelui om politic durează pe tot parcursul zilei. Zeci de mii de bucureșteni și cetățeni veniți special din provincie așteaptă ore întregi în fața sediului P.N.Ț.C.D., pentru a-și lua adio de la **Corneliu Coposu**. Printre personalitățile politice care au venit pentru a-și lua rămas bun de la **Corneliu Coposu** s-a aflat și **Oliviu Gherman**. La ieșirea din sediul P.N.Ț.C.D. liderul P.D.S.R. a fost huiduit, iar mașina sa lovită cu pietre. Tinerii din P.N.Ț.C.D. au declarat apoi Agenției Mediafax că sunt împotriva oricărui festivism în această împrejurare, iar **Oliviu Gherman** trebuia să vină ca un om de rând nu cu mașini cu girofar și cu body-guarzi. Adversarii politici, dacă simt nevoia să vină la catafalcul lui **Corneliu Coposu**, să

vină smeriți. Tinerii țărăniști au mai adăugat că nu-i doresc la căpătâiul marelui dispărut pe reprezentanții fostelor structuri comuniste, împotriva cărora acesta a luptat toată viața, ci pe **regele Mihai**. Pentru a nu mai avea loc astfel de incidente nepotrivite situației, președintele interimar al P.N.Ț.C.D., **Ion Diaconescu**, face un apel, în numele partidului, la a se respecta momentul dureros și la a nu da cale liberă unor resentimente.

Unele reacții tranșante n-au putut fi evitate, fie și pentru că liderul Opoziției a fost, (și) după 1989, ținta principală a unor atacuri violente și nedrepte. De exemplu, în intervalul în care **C. Coposu** a fost spitalizat, **Mircea Ciumara**, fruntaș al P.N.Ț.C.D., exasperat de numărul mare și poate de identitatea celor care se grăbeau să-l viziteze pe liderul țărănist aflat pe patul morții, a convocat o conferință de presă în cadrul căreia a declarat că „atât **Petre Roman** cât și alți lideri cu doctrină opusă P.N.Ț.C.D. vin să-l viziteze pe **Coposu** numai din dorința de a-și face campanie electorală". **Ciumara** i-a invitat pe aceștia vizitatori să-și vadă de treburile lor pentru că nu la spital se cucerește electoratul. **Constantin Ticu Dumitrescu** a propus, în numele A.F.D.P.R., al cărui președinte este, funeralii naționale pentru **Corneliu Coposu**, dar fără participarea lui **Ion Iliescu**. Fostul rege al României, **Mihai I**, și-a exprimat dorința să participe la funeraliile lui **Corneliu Coposu**, dar autoritățile române nu i-au acordat viza de intrare în țară. (chiar dacă doamna **Rodica Coposu**, sora lui **Corneliu Coposu**, l-a rugat pe **Teodor Meleșcanu** să dea curs ultimei dorințe a fratelui ei, aceea de a-l mai revedea pe regele **Mihai**) În mesajul transmis de regele **Mihai**, cu prilejul morții lui **Corneliu Coposu** se afirmă, printre altele: „Românii știu cât de mult dorea **Corneliu Coposu** să ne putem întoarce acasă, spre binele țării. Tot atât de mult aș fi dorit și eu să mă aflu alături de cei care îi aduc un ultim omagiu."

Moartea lui **Corneliu Coposu** a provocat reacții – condoleanțe, evocări, cuvinte de apreciere – din partea unor personalități politice din țară și din străinătate, a unor agenții de presă, posturi de radio, publicații, partide politice. Dacă admirația, respectul și regretul de a-l pierde par firești în declarațiile prietenilor politici, unele afirmații conținute în declarațiile adversarilor politici sunt surprinzătoare: „Pentru clasa noastră politică și, mai ales, pentru tineret, **Corneliu Coposu** va rămâne o pildă de urmat în ce privește statornicia față de crezul politic, cinstea și dezinteresul desăvârșite, abnegația până la autojertfire, până la martiraj. În tinerețe, idealurile

care ne-au animat pe **Corneliu Coposu** şi pe mine au fost diferite, dar, lăsând la o parte frământările izvorâte din cotidian, istoriceşte, idealurile sale s-au dovedit a fi cele adevărate". **Alexandru Bârlădeanu**, preşedintele Senatului în perioada 1990–1992.

● **14 nov.** Zi de doliu în Bucureşti, ziua funeraliilor lui **Corneliu Coposu**. De la sediul central al P.N.Ţ.C.D., sicriul cu corpul neînsufleţit al lui **Corneliu Coposu**, urmat de zeci de mii de bucureşteni, într-o procesiune impresionantă, se opreşte în Piaţa Universităţii, pentru o rugăciune de pomenire. Apoi cortegiul funerar se îndreaptă spre Piaţa Revoluţiei unde are loc adunarea de doliu. Cu 50 de ani în urmă **Corneliu Coposu** organiza, în aceeaşi piaţă, o mare manifestaţie anticomunistă. Acum preoţii îi oficiază slujba de înmormântare. Prietenii şi adversarii politici ţin discursuri în care îl omagiază. În Piaţă sunt peste 100 000 de oameni. Un grup de tineri poartă pe umeri o imensă pânză albă din care alcătuiesc o cruce. Pe cruce se aruncă flori. **Ion Iliescu** aflat într-o vizită în Egipt a trimis o coroană cu garoafe albe şi roşii. Pierdut în mulţime, **Virgil Măgureanu** urmează sicriul cu capul descoperit. Sicriul, înfăşurat în tricolorul românesc, porneşte către destinaţia finală: Cimitirul Bellu Catolic, unde **Corneliu Coposu** este înmormântat, în prezenţa familiei şi a câtorva apropiaţi, alături de soţia sa, **Arlette**. (Arestată la doi ani după întemniţarea soţului ei, **Arlette Coposu** a făcut 14 ani de puşcărie şi a murit în chiar anul eliberării din închisoare.)

Presa a acordat spaţii largi evocării tristului eveniment, cinstind memoria lui **Corneliu Coposu**, chiar dacă nu întotdeauna l-a răsfăţat cu elogii pe cel dispărut. Citãm din articolul de fond al ziarului *Adevărul* (13 nov. 1995), semnat de **Cristian Tudor Popescu**: „**Corneliu Coposu** nu este reprezentativ pentru noi. N-am ştiut niciodată ce să facem cu astfel de oameni. Nu avem cultul verticalităţii morale, al tăriei sufleteşti, al ascezei, al voinţei de a-ţi suprima pentru o idee instinctul de conservare. Adorăm în schimb, aproape religios, aranjamentele, trădarea la timp, compromisul de culise, ieşirea prin Sărindar. Mai mult, când apare cineva care nu se supune acestei grile, este respins cu violenţă şi teamă. Cele mai fantasmagorice calomnii au circulat după '89 cu putere de lege la adresa lui **Corneliu Coposu**: că e înţeles cu ungurii să vândă Ardealul, că a fost amantul **Doinei Cornea**, că a fost turnător la Securitate, că a stat pitit în străinătate şi n-a mâncat salam cu soia – nu mâncase, într-adevăr, mâncase zeamă de linte

17 ani în şir, la Văcărăşti, Jilava, Piteşti, Craiova, Aiud, Râmnicu Sărat, Capul Midia. Nici turnător la Securitate nu fusese (...) Rând pe rând calomniile au căzut. Au rămas insultele. Cu o cruzime care, iată, face parte totuşi din omenesc, înfăţişarea sa a fost batjocorită în fel şi chip: «fosilă», «mumie», «stafie», «moartea ambulantă», iar numele stâlcit cu rânjete: Copoiu, Căposu... Nu vi se încreţeşte pielea când citiţi acum aceste cuvinte stimaţi cetăţeni care veneaţi în rânduri strânse pe 28 ian. 1990, de pe Ana Ipătescu spre Piaţa Victoriei, scandând: «Cu **Coposu** la zid!» Dacă da, poate că există o şansă să înţelegem că l-am ales, pentru cea mai mare nedreptate postrevoluţionară, pe omul politic cel mai curat şi demn pe care l-am avut în aceşti ani".

● **13-14 nov. Ion Iliescu** efectuează o vizită oficială în Egipt, unde participă la inaugurarea Băncii româno-egiptene de la Cairo şi se întâlneşte cu preşedintele **Hosni Mubarak.**

– P.S.M. avertizează din nou Guvernul că nu-i va mai acorda sprijin, dacă nu va adopta acele măsuri care să ducă la creşterea nivelului de trai. Această concluzie s-a impus în urma unor consultări cu C.N.S.L.R.-Frăţia. P.S.M. promite sprijin sindicaliştilor în cazul în care Guvernul nu-şi respectă promisiunile.

– P.D.S.R. primeşte, de la filialele judeţene, semnale neliniştitoare. Deputatul de Dâmboviţa, **Sorin Diaconescu**, şi-a dat demisia din partid şi din grupul parlamentar, explicând cauzele gestului său într-o scrisoare adresată lui **Dan Marţian**: abuzurile, corupţia, nepotismul, pedeserizarea forţată – fenomene care au ajuns să caracterizeze P.D.S.R.. Din aceleaşi motive se află în preajma demisiei din P.D.S.R. şi deputaţii de Olt **Mircea Chioştec** şi **Ilie Gâtan** care împreună cu senatorul **Teiu Păunescu** au adus la cunoştinţa conducerii P.D.S.R. nemulţumirile lor.

– **15-16 nov.** Aflat la Paris, unde participă la aniversarea U.N.E.S.C.O., **Ion Iliescu** se întâlneşte cu preşedintele Senatului francez, **Rene Monory**, cu care discută despre extinderea relaţiilor româno-franceze. La întâlnirea cu preşedintele Franţei, **Jacques Chirac**, se pune problema realizării unui parteneriat – Franţa–România. Într-un interviu acordat ziarului *Liberation*, **Ion Iliescu** declară că admiterea Ungariei în N.A.T.O. înaintea României va putea să constituie o sursă de conflicte în Europa. Referindu-se la opoziţia minorităţii maghiare faţă de Legea învăţământului **Ion Iliescu** adaugă că aceasta e simplă demagogie deoarece maghiarii din România beneficiază de învăţământ primar, secundar şi cursuri

universitare în limba maternă ceea ce nu au obținut minoritățile din alte țări democratice. Etnicii maghiari din România vor însă „segregare totală". „Nu putem crea bantustane pentru maghiari" a mai declarat **Ion Iliescu**.

– La Şedința Delegației Permanente a P.D.S.R. s-au încheiat discuțiile pe marginea proiectului Legii bugetului de stat pe 1996, urmând ca acesta să intre în dezbaterea Parlamentului. Au participat la dezbateri premierul **Nicolae Văcăroiu**, miniştrii de stat **Mircea Coşea** şi **Florin Georgescu**, guvernatorul B.N.R., **Mugur Isărescu**. Deficitul bugetar estimat la 3 000 miliarde de lei a fost redus cu 614 miliarde care trebuie acoperite printr-un regim de austeritate, produsul intern brut va creşte cu 4,5%, iar inflația va fi de 20%

– Biroul de Conducere, Coordonare şi Control al P.N.Ț.C.D. l-a ales pe **Ion Diaconescu** în funcția de preşedinte al P.N.Ț.C.D.

● **17 nov.** La şedința Comitetului Executiv al C.D.R. se adoptă o declarație solemnă în care liderii Convenției afirmă că îşi însuşesc testamentul politic al lui **Corneliu Coposu**. Totodată se reafirmă sprijinul pentru **Emil Constantinescu** în calitate de preşedinte al C.D.R. şi candidat unic la Preşedinția României. Conținutul acestei declarații – apreciază **Ion Diaconescu** – pune punct speculațiilor din presă şi din diferite medii politice, referitoare la posibila înlocuire a lui **Emil Constantinescu** din funcția de preşedinte al C.D.R. şi candidat al Convenției la Preşedinția României, speculații alimentate şi de afirmațiile care confirmau această ipoteză făcute de purtătorul de cuvânt al P.N.Ț.C.D., **Radu Vasile**. **Ion Diaconescu** afirmă că P.N.Ț.C.D. nu va sprijini nicicum candidatura la Preşedinția României a lui **Ion Rațiu**, chiar dacă acesta vizează demult Cotroceniul.

● **17-18 nov.** La lucrările Convenției Naționale a P.U.N.R., se dezbat şi se aprobă rapoartele de activitate, proiectele de statut, doctrină şi program social-economic. Surpriza care a tulburat apele neaşteptat de calme ale importantei întruniri peuneriste s-a înregistrat la cel mai palpitant punct de pe ordinea de zi: alegerea preşedintelui. **Gheorghe Funar** ştia că este unicul candidat pentru această funcție, dar filiala P.U.N.R. din Bucureşti l-a propus şi pe **Valer Suian**. **Gheorghe Funar** a revenit la microfon şi l-a întrebat pe concurentul său dacă decizia de a intra în această competiție e rezultatul vizitelor lui la Cotroceni.

Chiar dacă a ştiut să răspundă foarte bine la această

întrebare, **Valer Suian** a obținut doar 141 de voturi, iar **Gheorghe Funar** 301. **Valer Suian** a obținut, cu emoții, postul de secretar general. Au mai fost aleși 11 vicepreședinți și 2 secretari executivi. Chiar după ce a câștigat, așa cum singur a afirmat, „prima victorie împotriva Cotroceniului", **Gheorghe Funar** a rămas cu gândul tot acolo. El i-a recomandat lui **Ion Iliescu** să se retragă din funcție pentru a se odihni, să intre în Partidul Pensionarilor sau să-și creeze un nou partid pe măsura lui, fiindcă țara are nevoie de oameni tineri, viguroși și care nu au nimic de ascuns poporului român. Pentru că P.U.N.R. și-a constituit a genealogie nobilă – continuator al Partidului Național din Ardeal – reprezentanții P.N.Ț.C.D. au protestat, amenințând chiar cu convocarea în justiție a P.U.N.R., deoarece au considerat această apropiere drept o impietate.

● **20 nov.** Senatorul P.U.N.R., **Viorel Sălăgean**, îi adresează o scrisoare deschisă lui **Gheorghe Funar** în care îi face un portret în culori tari liderului P.U.N.R. pe care îl consideră lipsit de inteligență și diplomație „mult prea superficial, rudimentar și agresiv pentru lumea în care trăim". În plus, îl invită pe Funar să convoace o Convenție extraordinară a P.U.N.R. pentru a alege organismele de conducere în mod statutar și nu nestatutar așa cum s-a procedat la recenta Convenție Națională a P.U.N.R.

– **Traian Chebeleu**, purtătorul de cuvânt al Președinției, declară că o nouă candidatură la Președinția României a lui **Ion Iliescu** ar fi perfect constituțională deoarece Constituția României care limitează la două mandate prestația oricărui președinte al țării a fost adoptată în 1991 și nu poate fi aplicată retroactiv.

● **21 nov.** La prima reuniune a Consiliului Politic al U.S.D., liderul P.D., **Petre Roman**, afirmă că alianța (U.S.D.) formată dintr-un partid (P.S.D.R.) care reprezintă străvechea tradiție social-democrată română (P.S.D.R.) și un alt partid (P.D.), cel ieșit din Revoluția din dec. 1989, are o bază solidă și se pregătește să obțină mandatul popular care să-i permită să conducă țara „pe drumul reformei".

– La ședința Biroului Permanent al P.U.N.R. se votează pentru retragerea sprijinului politic al partidului pentru senatorul de Satu Mare **Viorel Sălăgean**, acuzat de a fi adus grave prejudicii partidului prin contestarea caracterului legitim al recentei Convenții Naționale și prin „atacuri josnice" la adresa președintelui P.U.N.R. Prin hotărârea adoptată Biroul Permanent cere filialei Satu Mare să-l excludă din partid pe **Viorel Sălăgean**.

● **22 nov.** În fața Camerelor reunite ale Parlamentului, **Virgil Măgureanu**, directorul S.R.I., prezintă raportul anual de activitate a instituției pe care o conduce. Având în vedere că multe dintre pericolele la adresa siguranței naționale sunt prezentate ca venind dinspre sectorul economic, deputatul **Vasile Popovici** (P.A.C.) cere ca primul -ministru să prezinte în fața Parlamentului explicații în legătură cu acest aspect.

– A apărut încă un partid liberal – Partidul Liberal Creştin care îl are ca preşedinte pe **Radu Ciuceanu** şi ca secretar general pe **Sorin Botnaru**. La prima conferință de presă liderii partidului anunță că noua formațiune (P.L.C.) va continua linia politică a lui **Ionel Brătianu** şi va împleti „liberalismul tradițional cu componenta creştină". Liderii P.L.C. mai afirmă că au decis să înființeze un nou partid liberal pentru a reabilita doctrina liberală grav discreditată de partidele liberale existente.

– Guvernul României îşi exprimă intenția – printr-o scrisoare adresată secretarului general al N.A.T.O. – de a participa, logistic şi umanitar, la Forța multinațională de pace pentru fosta Iugoslavie.

– Membrii Biroului Executiv al P.D.S.R., în vizită la Cotroceni, îi propun lui **Ion Iliescu** să candideze din partea partidului lor, pentru încă un mandat, la Preşedinția României, dar **Ion Iliescu** nu-şi dă acordul, în schimb le prezintă oaspeților săi multe dintre nemulțumirile pe care le are față de prestația P.D.S.R. şi a cabinetului Văcăroiu.

● **23 nov. Emil Constantinescu** prezintă, în numele C.D.R., platforma politică pentru apropiata campanie electorală – *Contractul cu România*. Acest „cel dintâi angajament politic clar" față de români, cum îl numeşte liderul C.D.R., promite ca în 200 de zile de la venirea la putere să adopte un set de legi care să amelioreze simțitor viața cetățenilor, în special a tinerilor şi a pensionarilor.

– Începe vizita oficială a preşedintelui României, în Turcia, la invitația omologului turc, **Suleyman Demirel**. Cei doi preşedinți vor discuta despre dezvoltarea relațiilor bilaterale mai ales în domeniile economic şi comercial.

– Preşedintele P.D., **Petre Roman**, crede că, în vederea desfăşurării campaniei electorale într-un climat „moral şi democratic", este necesar ca toți oamenii politici să facă o „declarație de moralitate", adică o declarație de avere. Desigur, oamenii politici din P.D. sunt primii vizați să urmeze exemplul lui **Petre Roman** care dă publicității, primul, o astfel de declarație, din care rezultă

că liderul P.D. trăieşte modest, fără case şi pământuri proprietate personală, fără mari sume de bani depuse în conturi bancare, cele necesare traiului zilnic fiind dobândite din muncă onestă: activitatea de deputat, conferinţe, cărţi publicate.

● **24 nov.** Ministrul justiţiei, **Iosif Gavril Chiusbaian**, a înaintat preşedintelui Senatului cererea formulată de procurorul general, prin care s-a solicitat declanşarea procedurii de ridicare a imunităţii parlamentare a senatorului **C.V. Tudor**, pentru săvârşirea infracţiunii de ofensă adusă autorităţii (atacurile liderului P.R.M. la adresa preşedintelui României). La o conferinţă de presă, în aceeaşi zi, **C.V. Tudor** declară că ridicarea imunităţii parlamentare i-ar spori popularitatea, netezindu-i drumul către fotoliul prezidenţial de la Cotroceni. **Ion Iliescu** nu va mai putea candida pentru un al treilea mandat decât încălcând Constituţia, Guvernul Văcăroiu nu mai are altceva de făcut decât să-şi dea demisia, P.D.S.R. „a ruinat ţara", iar P.R.M. va câştiga alegerile – acestea au fost afirmaţiile lui **C.V. Tudor** din ziua în care i s-a cerut oficial ridicarea imunităţii parlamentare.

– **Ion Iliescu**, preşedintele României, a promulgat Legea pentru reglementarea situaţiei juridice a unor imobile cu destinaţia de locuinţe, trecute în proprietatea statului.

● **25-26 nov.** Bucureşti. La Sala Palatului au loc lucrările celei de a treia Conferinţe Naţionale a P.D.S.R. Atmosferă solemnă ca în preajma marilor evenimente. Pe fundalul drapat cu mătase albastră atrag privirile trei trandafiri fosforescenţi. În sală sunt prezenţi aproape 4 000 de delegaţi ai P.D.S.R. şi invitaţii partidului la Conferinţă. Pe scena decorată cu frunze de toamnă se instalează prezidiul, cu peste 40 de lideri ai partidului. Cuvântările, mai severe sau mai îngăduitoare, mai calde sau mai distante au scos în evidenţă câteva idei: P.D.S.R., ca partid de guvernământ, a făcut tot ce se putea face pentru ţară în condiţiile date, au fost şi rateuri, dar efectele lor se pot atenua prin stăruinţa şi competenţa membrilor partidului şi existenţa unei voinţe politice. Liderii P.D.S.R., în frunte cu **Oliviu Gherman**, au repetat insistent: „P.D.S.R. este cel mai important partid". În consecinţă aceşta trebuie să câştige alegerile. Victoria în alegeri nu poate fi deplin savurată fără a se şterge prin argumente bine alese petele de pe imaginea P.D.S.R., în primul rând cea care a dus la stabilirea diagnosticului de corupţie generalizată. Un atu al P.D.S.R. în viitoarele alegeri ar fi susţinerea candidaturii la Preşedinţia ţării a lui **Ion Iliescu**. Din acest punct

de vedere zilele Conferinței au fost marcate de incertitudine. Mesajul lui **Ion Iliescu** lăsa problema nerezolvată. Dar, într-un al doilea mesaj al lui **Ion Iliescu**, transmis cu puțin înainte de încheierea lucrărilor Conferinței, președintele țării a făcut precizarea mult așteptată că dacă se va hotărî să candideze din nou pentru fotoliul de la Cotroceni o va face doar sub protecția celor trei trandafiri pedeseriști. Prețioasa promisiune i-a înflăcărat pe cei prezenți în Sala Palatului, i-a făcut să sară în picioare și să scandeze îndelung: „**I-li-es-cu**!" Conferința a ales structurile de conducere centrală: Consiliul Național, Biroul Executiv și Delegația Permanentă.

În Consiliul Național (750 membri) au fost cooptate personalități recent înscrise în partid – **Ilie Năstase, Iolanda Balaș, Eugenia Moldoveanu, Ion Besoiu, Dorel Vișan, Virgil Ogășanu**; vicepreședinții P.D.S.R., în număr de 12, dintre care 3 locuri au fost lăsate disponibile, iar celelalte 9 au fost adjudecate de: **Ion Solcanu, Doru Ioan Tărăcilă, Dan Mircea Popescu, Alexandru Lăpușan, Dumitru Dângă, Virgil Popa, Dan Ioan Popescu, Eugenia Moldoveanu, Hildegard Puwak**. Au fost aleși secretarii P.D.S.R.: **Octav Cozmâncă, Viorel Hrebenciuc, Gheorghe Vâlceanu, Mircea Pavlu, Victor Neagu, Constantin Teculescu. Miron Mitrea** a fost ales secretar general al partidului. Conferința a adoptat și platforma program a P.D.S.R. caracterizată ca fiind de esență social-democrată. Una dintre numeroasele rezoluții adoptate are ca țintă anticorupția.

– La ședința Biroului Executiv al filialei Satu Mare a P.U.N.R. este respinsă recomandarea Biroului Permanent al P.U.N.R. de a-l exclude din partid pe senatorul de Satu Mare, **Viorel Sălăgean**. Mai mult, s-a cerut demisia imediată din conducerea partidului a lui **Gheorghe Funar** și a lui **Ioan Gavra**. În comunicatul adoptat de filiala Satu Mare a P.U.N.R. se aduc critici grave celor doi – **Funar – Gavra** – și se cere Biroului Permanent al P.U.N.R. să retragă neîntârziat acuzațiile la adresa lui **Viorel Sălăgean** și să i se ceară scuze în public pentru daunele morale pricinuite de respectivele acuzații.

– În cadrul lucrărilor Comitetului Național al P.A.C. se definitivează strategia electorală a partidului care se declară disponibil pentru înțelegeri pe plan local cu partidele C.D.R., P.D., P.L.'93, P.S.D.R., U.D.M.R. dar și cu P.U.N.R., Partidul Noua Românie, M.E.R., P.N.L.–Câmpeanu, dar refuză orice colaborare electorală cu partidele extremiste, comuniste. Se apreciază că

P A C. va prezenta liste complete de candidaţi la funcţii de consilieri şi primari în două treimi din localităţile ţării. „Ne pregătim pentru guvernare" este concluzia exprimată de preşedintele P.A.C., **Nicolae Manolescu**, care mai declară că partidul său este gata să stabilească alianţe electorale cu mai multe partide, dar nu consimte să revină în C.D.R. atâta timp cât alianţa îşi păstrează actuala formă.

● **27-29 nov.** Vicepreşedintele P.D.S.R., **Ion Solcanu**, îi acuză pe unii lideri al P.N.Ţ.C.D. (fără să-i numească) că încurajează reapariţia mişcării legionare întrucât ei înşişi au fost simpatizanţi sau chiar membri marcanţi ai acestei mişcări. **Ion Solcanu** aduce ca argument în spijinul teoriei sale un episod din serialul de televiziune „Memorialul durerii", realizat de **Lucia Hossu Longin**, consacrat rezistenţei anticomuniste din Munţii Făgăraş, în care s-ar fi făcut propagandă mişcării legionare. „Recrudescenţa extremismului de dreapta ne îngrijorează. Pe mine m-a şocat extrem de uimitor această propagandă făcută pe canalul naţional de televiziune" – a declarat **Ion Solcanu**.

– Liderii U.D.M.R. iau în calcul eventualitatea unor alianţe electorale locale între U.D.M.R. şi P.D.S.R., acolo unde (în Ardeal) competitorii vor fi P.D.S.R., U.D.M.R. şi P.U.N.R.. În acest fel P.U.N.R. ar putea pierde teren...

– **Gheorghe Funar**, preşedintele P.U.N.R., îl sfătuieşte pe senatorul de Satu Mare **Viorel Sălăgean**, într-o declaraţie de presă, să-şi dea demisia din P.U.N.R., pentru a se despărţi onorabil de acest partid şi pentru a nu rata şansa de a ajunge vicepreşedinte al P.D.S.R..

– P.L.'93 şi A.F.D.P.R. cheamă (fiecare pe cont propriu) parlamentarii din Opoziţie la acţiuni de protest împotriva Legii caselor naţionalizate (P.L.'93) care încalcă dreptul la proprietate şi împotriva Legii electorale (A.F.D.P.R.) „impusă de majoritatea comunistă".

– Comisiile parlamentare de politică externă au avizat favorabil numirea lui **Mircea Geoană** în postul de ambasador al României în S.U.A. şi a lui **Virgil Constantinescu** în funcţia de ambasador la Beijing.

– Mii de persoane, profesori, studenţi, cercetători veniţi din toată ţara au demonstrat împotriva degradării situaţiei învăţământului românesc. Principalele lor revendicări au fost alocarea unui procent de 6% din P.I.B. pentru învăţământ, prin Legea bugetului şi mărirea coeficientului de ierahizare a salariilor. Ministrul învăţământului, **Liviu Maior**, declară că învăţământul nu poate beneficia de 6%

din P.I.B., datorită resurselor limitate ale țării.

– Comisia juridică a Senatului apreciază că probele existente în dosarul lui **C.V. Tudor** sunt insuficiente pentru a dovedi acuzațiile aduse senatorului P.R.M. În vederea luării unei decizii Parchetul General trebuie să completeze dosarul până la 12 dec.

– Liderul P.R.M., **C.V. Tudor**, afirmă că partidul său va vota alături de C.D.R. o moțiune de cenzură pe tema nivelului de trai chiar dacă nu dorește, în principiu, colaborarea cu C.D.R. P.N.L. speră că această moțiune de cenzură ce se crede că va fi introdusă de C.D.R. să determine nu numai căderea Guvernului Văcăroiu, ci și organizarea de alegeri anticipate.

– Într-un comunicat publicat de presă S.R.I. declară că își menține concluziile din raportul de activitate anuală prezentat recent Parlamentului privind pericolul ridicat la adresa siguranței naționale pe care-l prezintă economia subterană. S.R.I. răspunde astfel președintelui Comisiei Naționale de Statistică, **Alexandru Radocea**, care a afirmat, la o conferință de presă, că S.R.I. a evaluat exagerat anvergura economiei subterane și primejdia reprezentată de aceasta pentru siguranța națională.

– **Nicolae Văcăroiu** este întâiul șef de guvern care vizitează (27–28 nov.) Belgradul după încheierea Acordului de pace de la Dayton. Premierul **Radoje Kontici** a apreciat promptitudinea cu care a reacționat România după ridicarea embargoului impus țării sale și a declarat că „istoria va consemna această vizită ca pe un debut al reintegrării Iugoslaviei în U.E. **Nicolae Văcăroiu** a promis țării gazdă sprijinul României pentru reprimirea în organismele internaționale. Discuțiile dintre cei doi oficiali au vizat extinderea rapidă a colaborării economice (societăți comerciale mixte, programe privind transportul pe Dunăre, rafinăriile de petrol, constituirea unui nod de cale ferată la Porțile de Fier II, zonă de liber schimb România-Iugoslavia). Pe lângă semnarea unui acord de cooperare economică și a unuia de protejare reciprocă a investițiilor s-a avut în vedere și oportunitatea de a deschide la Sarajevo o reprezentanță diplomatică menită să sprijine companiile românești interesate să participe la reconstrucția Bosniei.

● **1 dec.** Ziua Națională a României. La Alba Iulia lume mai puțină decât în anii trecuți. Lipsesc personalitățile politice de primă mărime care au preferat să transmită mesaje. Publicul preferă însă spectacolele oferite de artiști și jocurile de artificii. La București are loc, la Arcul de Triumf, o ceremonie cu depuneri de

coroane de flori, defilare pe sub Arc şi muzică militară. Aici au ţinut să fie prezenţi preşedintele ţării, primul-ministru şi alte ranguri înalte. Alianţa Civică şi P.N.L. au sărbătorit Ziua Naţională în judeţul Bihor. **Emil Constantinescu**, preşedintele C.D.R., a ales, pentru acest moment, Ţara Moţilor, declarând că îl interesează întâlnirile cu moţii şi nicicum „festivismul şi chiolhanurile Puterii".

– După ce C.D.R. a lansat *Contractul cu România*, formaţiunile politice, mai ales cele din sfera Puterii, n-au întârziat să-l conteste. Şi **Petre Roman**, liderul P.D., a apreciat că documentul „se situează într-un spaţiu confuz, nedefinit, nu e un program de guvernare, nu este cuantificabil şi nici credibil, ci o colecţie de principii, deziderate şi premise".

– P.S. a dat publicităţii o declaraţie în care critică sever P.D.S.R., de pe o poziţie de stânga. P.D.S.R. e considerat un partid oligarhic, care evoluează spre partidul-stat, mimează democraţia, se prezintă ca partid de stânga dar face o politică de dreapta, a adus ţara într-o criză economico-socială perpetuă, în timp ce încurajează şi protejează interesele şi privilegiile îmbogăţiţilor tranziţiei şi rămâne indiferent faţă de fenomenul corupţiei care se amplifică periculos.

● **2 dec.** Aflat într-o vizită în România, **László Labody,** preşedintele Oficiului pentru maghiarii de peste hotare, afirmă că viitorul populaţiei maghiare din România este autoguvernarea, care are o legătură directă cu dezvoltarea economică şi cu dezvoltarea democraţiei. Părerea lui **László Labody** despre Legea învăţământului este că „lasă de dorit caracterul democratic" al acesteia.

● **4 dec.** Preşedintele P.N.Ţ.C.D., **Ion Diaconescu**, anunţă că **Emil Constantinescu**, preşedintele C.D.R., va deveni „formal" membru al P.N.Ţ.C.D. pentru a putea candida şi la alegerile legislative din 1996. Având în vedere că partidele din C.D.R., în special P.N.L., au cerut ca **Emil Constantinescu** să rămână independent, echidistant faţă de partidele din alianţă, **Ion Diaconescu** precizează că preşedintele C.D.R. nu va deveni un membru activ al P.N.Ţ.C.D. şi nu va acţiona ca un înregimentat politic. Referitor la rezervele pe care P.L.'93, P.A.C. şi P.D. le păstrează faţă de candidatura lui **Emil Constantinescu** la Preşedinţia ţării, **Ion Diaconescu** declară: „Adversitatea PL'93, P.A.C. şi acum a P.D. faţă de candidatul nostru la Preşedinţie este o notă proastă pentru întreaga Opoziţie". La şedinţa Comitetului Executiv al C.D.R. a fost adoptată o grilă de evaluare pe care

trebuie să o respecte organizațiile locale ale formațiunilor din C.D.R. atunci când își vor desemna candidații pentru posturile din administrația locală. Aceștia trebuie să aibă valoare profesională, calități organizatorice și de conducere, cinste și caracter, să cunoască problemele localităților respective și să semneze o demisie în alb.

● **C.V. Tudor** cere, în Senat, primului-ministru să-l destituie pe ministrul justiției, **Iosif Gavril Chiusbaian**, deoarece acesta este membru al P.U.N.R., iar Legea organizării judecătorești nu permite ca ministrul justiției să aibă apartenență politică, pe durata exercitării mandatului. În plus **Chiusbaian**, în calitate de francmason, „nu mai primește ordine de la premier, ci de la forțe oculte". Liderul P.R.M. îi transmite și președintelui țării că va continua să dezvăluie fapte de corupție dacă acesta „nu renunță la mafia care-l înconjoară". Printre corupții de care s-a ocupat cu ocazia intervenției sale în Senat **C.V. Tudor** îl citează și pe **Angelo Miculescu**, socrul lui **Adrian Năstase**.

– **Oliviu Gherman** abordează delicata problemă a demisiilor din P.D.S.R., remarcate de oamenii politici și mass-media. Liderul P.D.S.R. declară că fenomenul nu e nicicum îngrijorător deoarece în P.D.S.R. vin mai mulți decât pleacă, iar cei care pleacă o fac doar pentru că nu sunt siguri de viitorul carierei lor în partid și pentru că au șansa să se vorbească astfel despre ei, ajungând prin bunăvoința mass-media un soi de „eroi de operetă".

● **5 dec.** Cluj. La lansarea ediției plurilingve a volumului *Ne cerem ce ni se cuvine*, editat de Departamentul pentru problemele culturii și cultelor din U.D.M.R., participă membrii marcanți ai U.D.M.R. – **Takács Csaba**, președinte executiv, și **László Tőkés**, președinte de onoare, **Kötő József**, vicepreședinte etc. Cei care iau cuvântul susțin ceea ce susține și volumul editat: prin Reforma agrară din România, din 1921, au fost confiscate în proporție de 80% cele 180 000 ha. ale bisericilor maghiare tradiționale ceea ce a însemnat începutul asimilării forțate a minorității maghiare din România. În 1948 au fost confiscate toate terenurile bisericii maghiare ca și 1 041 școli, 28 internate, 17 spitale, 1 760 case parohiale, 62 imobile monumente istorice și 2 palate. Considerând că minoritatea maghiară din România a fost „prădată" și „jefuită și de drepturile sale", reprezentanții ei cer retrocedarea acestor proprietăți. Ca de obicei **László Tőkés** pune punctul pe *i*: „Legea învățământului este o lege a hoției, care ne mai fură o dată ceea ce ne-au furat comuniștii; prin aplicarea

acesteia noi nu ne-am mai putea recupera şcolile confesionale maghiare". Luând act de noile revendicări ale U.D.M.R., preşedintele României consideră (7 dec.) că acestea sunt aberante şi au doar scopul de a tensiona relaţiile româno-maghiare pentru a alimenta anumite interese conjuncturale.

● **6 dec.** Într-o declaraţie adoptată la şedinţa Comitetului Executiv al C.D.R. se precizează că liderii politici din cadrul alianţei nu pot fi, în acelaşi timp, şi apărătorii persoanelor inculpate pentru cazuri grave de corupţie. Această precizare a fost determinată de situaţia lui **Niculae Cerveni**, preşedintele P.N.L.C.D., care în calitate de avocat îl apără în instanţă pe **Zaher Iskandarani**, cunoscut şi extrem de controversat om de afaceri. Senatorul **Alexandru Popovici** (P.N.L.C.D.) consideră că reacţia C.D.R. faţă de **N. Cerveni** demonstrează că democraţia se învaţă greu chiar şi în zonele centrale ale vieţii politice. Istoria lumii oferă numeroase exemple de mari avocaţi care au devenit mari oameni politici fără ca aceştia să apere, în justiţie, sfinţi – adaugă **A. Popovici**.

– Statutul Insulei Şerpilor riscă să devină o serioasă piedică la negocierile pentru încheierea Tratatului politic de bază dintre România şi Ucraina. (Insula Şerpilor a aparţinut României din 1878, iar Tratatul de pace de la Paris, din 1947, a reconfirmat dreptul României asupra insulei. În 1948 însă **Petru Groza** a cedat Insula Şerpilor U.R.S.S., printr-un protocol încheiat cu ministrul de externe sovietic **V. Molotov**. După dezmembrarea U.R.S.S., insula a revenit Ucrainei. **Teodor Meleşcanu**, ministru de externe al României, şi-a exprimat dezacordul faţă de intenţia Ucrainei de a-şi extinde apele teritoriale la o distanţă de 12 mile marine în jurul Insulei Şerpilor şi a adăugat că, dacă acest lucru se va întâmpla, partea română s-ar putea adresa Curţii Internaţionale de Justiţie de la Haga. Ambasada Ucrainei la Bucureşti dă publicităţii (8 dec.) un comunicat care conţine declaraţia lui **Iuri Sergheev**, directorul Direcţiei de Presă a M A E al Ucrainei: „Apelul unilateral al României la Curtea de Justiţie Internaţională va fi apreciat de Ucraina ca o emitere oficială de pretenţii teritoriale faţă de ea. La numai câteva zile (12 dec.) **Petru Groza** avea să fie din nou pomenit la Deva, unde a declanşat un adevărat război local. După alegerile din 1992 o impunătoare statuie a lui **Petru Groza** a fost coborâtă de pe soclul ei şi aruncată în curtea prefecturii hunedorene. Viceprimarul municipiului Deva a avut ideea de a secţiona masivul monument în două – o parte, bustul,

trebuia să-şi recâştige liniştea şi demnitatea prin amplasarea în incinta muzeului judeţean, iar a doua parte, de la bust în jos, urma să fie topită şi transformată în lingouri de bronz pentru a fi folosite ulterior la proiectul unei statui a lui **Horea**. (Oare **Horea** ar fi fost de acord? n.n.) Adulatorii lui **Petru Groza** au considerat că a topi o parte din trupul săpat în bronz, fie şi de la bust în jos, ar conduce la comiterea unei impietăţi intolerabile şi, în consecinţă, au intrat într-o etapă de militantism, declanşând în presa hunedoreană o campanie în care s-au aruncat şi adversarii lui **Petru Groza**. La 12 dec. a.c. urma să fie dezbătut, în cadrul Consiliului local al municipiului Deva, proiectul de hotărâre privind refolosirea materialului utilizat în construirea statuii lui **Petru Groza** Adepţii lui **Petru Groza** au intrat din nou în alertă şi au încercat să-i convingă pe consilieri să se abţină de la a vota proiectul de hotărâre deoarece topirea unui fragment de statuie-simbol nu mai are nici o semnificaţie în condiţiile în care „ţării i s-au topit deja 45 de ani de istorie". Din tabăra opusă, a celor care-l judecă sever pe **Petru Groza**, au venit şi alt fel de propuneri: statuia să fie decapitată sau să fie amplasată în Insula Şerpilor, pământ românesc pe care **Petru Groza** l-a cedat sovieticilor în 1948.

● **9 dec.** Revoluţionarii din dec. '89, împărţiţi în două tabere, organizează, în acelaşi timp, unii un Forum la Sinaia, iar ceilalţi un Congres la Braşov. Congresul de la Braşov a fost onorat cu prezenţa de **Ion Iliescu** pe care **Dan Iosif,** în scandările şi aplauzele sălii, l-a declarat singura speranţă a revoluţionarilor. În acelaşi timp la Sinaia **Nicolae Dide** afirma: „La Braşov **Ion Iliescu** a fost considerat primul revoluţionar al ţării, iar la Sinaia, primul vinovat pentru crimele din dec. '89". Probabil din această cauză, la Sinaia, revoluţionarii au hotărât să înfiinţeze Curtea Morală a Revoluţiei pentru aflarea adevărului despre crimele săvârşite în dec. '89. S-a hotărât şi constituirea unei comisii pentru verificarea certificatelor de revoluţionar eliberate deja, în vederea identificării acelora acordate fraudulos. Revoluţionarii mai doresc să ceară Parlamentului ca în perioada comemorării evenimentelor din dec. '89 să interzică accesul în Parlament al reprezentanţilor partidelor de factură comunistă ca **Ilie Verdeţ, C.V Tudor, Adrian Păunescu.**

– La clubul fostelor uzine „23 August" au loc lucrările primei Conferinţe Naţionale a Partidului Muncitoresc Român (P.M.R.) cu 344 de delegaţi reprezentând organizaţii teritoriale (20) şi Bucureştiul. La Conferinţă au fost invitate partidele de stânga,

dar acestea n-au dat curs invitației. (P.M.R. a apărut la inițiativa unui grup condus de **Cristian Nicolae** – ales președinte al partidului la primul Congres, din iul. 1995 – grup desprins din aripa dizidentă a P.S.M. a lui **Tudor Mohora**.) Conferința a stabilit strategia politică și electorală a partidului. P.M.R. s-a declarat, cu dezinvoltură, urmașul mai vechiului P.M.R. și al P.C.R.-ului îngropat de Revoluția din dec. '89. Materialele citite și luările de cuvânt au pus la zid clasa politică de după '89, formată în cea mai mare parte din aceiași oameni care au subminat și apoi au trădat regimul comunist, iar din dec. '89 au reușit să transforme „grădina socialistă" într-o „sălbatică junglă capitalistă". Parlamentul a fost și el aspru criticat, considerat o „adunătură de avocăței" care va trebui înlocuit cu un Divan al țării format din oameni simpli, dar cu experiență de viață. Unora dintre cei prezenți la Conferință le-a revenit realismul și astfel și-au permis să-și consulte tovarășii dacă este momentul să se prezinte în alegeri cu sigla P.M.R. care este o stea roșie în cinci colțuri înscrisă într-un cerc albastru. Tovarășii au spus că da, se vor prezenta în alegeri chiar cu acest simbol și vor face totul pentru ca stânga să revină la putere.

● **11 dec.** Deputatul P.N.Ț.C.D., **Ion Rațiu**, a afirmat (9 dec.) că **Emil Constantinescu** nu este candidatul la Președinție care să-l poată învinge pe **Ion Iliescu** („... cu dl. **Constantinescu** nu putem să câștigăm alegerile...") și că este gata să candideze (cu succes!) la această funcție dacă P.N.T.C.D. este de acord. **Ion Diaconescu**, președintele P.N.Ț.C.D., a răspuns că este cunoscută dorința, pe care n-o poate împiedica nimeni, a lui **Ion Rațiu** de a candida la Președinția țării, dar P.N.Ț.C.D. și C.D.R. vor sprijini un singur candidat la această funcție și acesta va fi **Emil Constantinescu**.

– Liderul P.D. a declarat, la o conferință de presă, că partidul său va fi primit în Internaționala Socialistă la Congresul acestui for în 1996, acest eveniment fiind hotărât la Consiliul Executiv al Internaționalei din 7–8 dec. 1995. **Petre Roman** a mai afirmat că P.D.S.R. nu va fi primit în Internațională cu toate presiunile exercitate „pe căi neortodoxe de acest partid". Respingerea P.D.S.R. – consideră **Petre Roman** – se datorează programului de guvernare și alianțelor politice ale partidului de guvernământ.

– „Acuz justiția postdecembristă de crime împotriva poporului român" – acesta este titlul scrisorii deschise pe care **C.V. Tudor** o adresează președintelui Curții Supreme de Justiție, **Gheorghe Uglean**, și prim-adjunctului procurorului general, **Vasile**

Teodorescu. **Ion Iliescu** şi **Virgil Măgureanu**, directorul S.R.I., sunt acuzaţi de asasinarea lui **Nicolae Ceauşescu** şi a. **Elenei Ceauşescu** şi de complicitatea „cel puţin morală" la asasinarea a peste 1 000 de oameni după preluarea puterii. Acuzaţii grave se aduc justiţiei, în frunte cu ministrul ei, **Iosif Gavril Chiusbaian** („peste 90 la sută dintre slujitorii justiţiei sunt corupţi"). **C.V. Tudor** întocmeşte din nou o listă. de data aceasta cu corupţi, care au ruinat economia naţională şi au contribuit la jefuirea patrimoniului naţional: **Petre Roman**, **Adrian Severin**, **Traian Băsescu**, **Triţă Făniţă**. **Andrei Pleşu**, **Angelo Miculescu** ş.a.

– Mişcarea civică Alternativa 2 000 dă publicităţii un manifest prin care încearcă să se prezinte ca o viitoare forţă politică (partid) dornică şi capabilă să revigoreze Opoziţia şi formată din personalităţi ale vieţii economice şi culturale care nu s-au angajat în viaţa politică de după dec. '89: **Andrei Pleşu**, **Andrei Cornea**, **Horia Roman Patapievici**, **Ilie Şerbănescu**, **George Pruteanu**, **Mircea Diaconu**, **Stere Gulea**, **Adrian Iorgulescu**, **Iolanda Stăniloiu** ş.a.

● **13 dec. Niculae Cerveni**, preşedintele P.N.L.Ţ.C.D., a declarat că va renunţa să pledeze personal în cazul **Zaher Iskandarani**, caz care va fi preluat de biroul său de avocatură.

– Comisia juridică de disciplină şi imunităţi a Camerei Deputaţilor a respins cererea ministrului justiţiei, **Iosif Gavril Chiusbaian**, de ridicare a imunităţii parlamentare a deputatului P.N.Ţ.C.D., **Cornel Sturza Popovici**, pentru infracţiunea de ucidere din culpă a minorei **Mihaela Prăjescu**.

– La cimitirul Bellu s-au comemorat 12 ani de la moartea lui **Nichita Stănescu**. La mormântul poetului, aflat în apropiere de cel al lui **Eminescu**, a fost înălţat. de puţin timp, un monument funerar de marmură, în alb şi negru. Alături – portretul poetului lucrat în bronz de sculptorul **Panaite Chifu**. Pe monument sunt încrustate versuri ale poetului: „Ca şi cum ai vedea munţii plângând/ Ca şi cum ai cıti în deşerturi un gând/ Ca şi cum ai fi mort şi totuşi alergând/ Ca şi cum ieri ar fi în curând,/ Astfel stau palid şi trist, fumegând". Alături de aceste versuri se mai poate citi.o altă inscripţie: „EXECUTAT PRIN GRIJA INSPECTORATULUI PENTRU CULTURĂ AL MUNICIPIULUI BUCUREŞTI INSPECTOR ŞEF: MIRCEA MICU".

● **14-15 dec.** La o conferinţă de presă, **Şerban Suru** declară în numele organizaţiilor legionare din România că etichetările la adresa acestei orientări. aparţinând lui **Ion Iliescu**. **Virgil**

Măgureanu şi altor oameni politici („mişcare teroristă, agresivă") sunt nu doar false, ci şi periculoase pentru că oferă un alibi solid unor servicii secrete străine care pot opera nestingherite, punând în pericol viețile unor personalități din țară. Pentru a se explica, organizațiile legionare au trimis scrisori deschise lui **Ion Iliescu**, ministrului justiției, ministrului de interne, şefului Comisiei parlamentare S.R.I. **Vasile Văcaru**. **Şerban Suru** crede că modalitatea prin care s-ar evita etichetările false ar fi prezentarea deschisă a scopurilor mişcării, stabilirea unor căi de comunicare cu toți cei dispuşi să afle cine sunt şi ce vor legionarii de azi.

– La Iaşi au avut loc lucrările celui de al patrulea Congres al A.F.D.P.R. Mai întâi s-au ales organele de conducere ale Asociației – preşedintele (în persoana lui **Constantin Ticu Dumitrescu**), Comitetul de conducere, consilierii şi apoi au început dezbaterile propriu-zise pornind de la darea de seamă, statutul Asociației, declarații propuse spre adoptare şi alte documente. În darea de seamă prezentată de **C. Ticu Dumitrescu** se precizează că acest Congres stă sub patronajul moral şi spiritual al lui **Corneliu Coposu**, că A.F.D.P.R. este permanent discreditat de puterea neo-comunistă, mai ales de **Ion Iliescu** şi **Virgil Măgureanu**, care folosesc la adresa Asociației şi a liderilor ei calificativul de „extremism", că aceeaşi putere neo-comunistă îi discreditează pentru că n-a reuşit să-i racoleze şi foloseşte împotriva lor diversiunea legionară, cea maghiară şi cea național-comunistă.

– În cadrul unei conferințe de presă, senatorul P.N.Ț.C.D., **Valentin Gabrielescu**, preşedintele Comisiei parlamentare de cercetare a evenimentelor din dec. '89, a făcut, în nume personal, unele considerații legate de perioada cercetată de Comisie. În dec. '89, s-a declanşat o răscoală populară împotriva cuplului **Ceauşescu**, în mod spontan, fără amestecul unor forțe străine. Un grup care ar fi dorit eliminarea **Ceauşeştilor**, dar n-a avut curajul s-o instrumenteze (**Ion Iliescu, Virgil Măgureanu, Nicolae Militaru, Silviu Brucan**) a deturnat totul în favoarea lui, cu ajutorul armatei şi prin dezinformarea practicată de Televiziune. Instalarea la putere a lui **Ion Iliescu** şi a oamenilor lui este rezultatul deturnării revoltei populare, a folosirii eficiente a sprijinului dat de armată, a exploatării legendei teroriştilor. **Ion Iliescu** se face vinovat de a fi întreținut povestea cu teroriştii ceea ce a constituit unul dintre motivele pentru care poate fi considerat „autorul moral" al crimelor săvârşite după 22 dec. '89. **Ion Iliescu** şi **Oliviu**

Gherman reacționează (18 dec.) la afirmațiile lui **Valentin Gabrielescu**. Președintele României neagă conținutul acuzațiilor senatorului P.N.Ț.C.D. și afirmă că acesta ar putea răspunde pentru ele în fața justiției. **Oliviu Gherman** îi reproșează lui **Valentin Gabrielescu** că n-a respectat regulamentul de funcționare a Comisiei parlamentare pe care o conduce și care îl obliga să păstreze secretul desfășurării cercetărilor, documentelor și probelor Comisiei, deci să nu transmită informații în afara Comisiei în legătură cu conținutul acestor documente.

● **15-16 dec.** Madrid. La reuniunea bianuală a șefilor de stat și de guvern din cele 15 țări membre ale Uniunii Europene participă, ca invitate, și țările interesate să adere la U.E., printre care și România. Pentru țările invitate cel mai important moment al reuniunii a fost adoptarea unei hotărâri în legătură cu extinderea U.E spre est. Dacă aproape toți membrii U.E. au fost de acord cu extinderea U.E. spre est, (negocierile urmând să înceapă în 1998) diferențele de opinii au apărut și au iscat controverse când a fost vorba despre eventualele favorite la aderare. Cancelarul german **Helmut Kohl** a pledat pentru o aderare în mai multe etape, într-o primă etapă recomandând să fie avute în vedere doar Cehia, Polonia și Ungaria. Reprezentanții României (o numeroasă delegație condusă de președintele țării, **Ion Iliescu**) și Bulgariei au încercat să demonstreze că preferința deja exprimată pentru un grup de trei țări înseamnă de fapt aplicarea unor criterii discriminatorii în procesul aderării celor 11 țări candidate (Cipru, Malta, Polonia, Ungaria, Cehia, Slovacia, Bulgaria, România, Letonia, Estonia, Lituania) care ar trebui să înceapă negocierile în același timp. La Madrid **Ion Iliescu** și premierul Ungariei, **Gyula Horn**, au convenit să continue și să finalizeze la începutul anului următor negocierile privind Tratatul politic de bază.

● **16 dec.** Partidul Noua Românie a ajuns la a doua Convenție Națională (în iul. 1995 la prima Convenție Națională s-a adoptat programul partidului și s-au ales organele de conducere.) care îl alege președinte pe **Ovidiu Trăsnea**. În ce privește strategia electorală se recomandă moderație, luciditate, seriozitate în desemnarea candidaților.

– La ședința Consiliului Național al P.S., cel mai important subiect de dezbatere îl constituie anul electoral 1996. P.S. își propune să câștige alegerile parlamentare în condițiile în care se va prezenta pe cont propriu în alegeri, deoarece se socotește destul

de puternic pentru lupta de unul singur, dar nu suficient de puternic pentru a încheia alianțe convenabile cu alte partide de stânga. Partidele de stânga nici nu-i inspiră încredere, toate fiind privite cu spirit critic: P.S.M., P.D.S.R., P.U.N.R. Ambițiile P.S. merg până la a-și desemna un candidat propriu la alegerile prezidențiale.

● **17 dec.** Zi de doliu pentru Timișoara, de comemorare a șase ani de la începutul Revoluției. Se oficiază slujbe, se depun coroane de flori, se aprind lumânări, se țin discursuri. Între Piața Victoriei și Cimitirul Eroilor timișorenii încolonați execută „marșul tăcerii". Pancartele purtate aduc aminte că nu s-a aflat nici în prezent cine i-a omorât pe timișoreni.

● **18 dec.** În Camera Deputaților sunt respinse obiecțiile președintelui României la Legea privind sporurile salariale ale personalului din aparatul Parlamentului. La 21 dec. Senatul se va pronunța în același mod.

– Cu ocazia Zilei Minorităților, Guvernul Ungariei acordă Premiul pentru minorități unor personalități care s-au remarcat prin apărarea drepturilor acestei categorii. Printre cei care primesc, în acest an, din mâna premierului **Gyula Horn** distincția sus-numită, se află **Gabriel Andreescu**, pastorul reformat **Béla Kato** (județul Covasna) și scriitorul **Süto Andras** din Târgu Mureș.

– În cadrul unui interviu televizat, **Ion Iliescu** declară că a ales P.D.S.R. ca sub sigla acestui partid să candideze la alegerile prezidențiale din 1996, pentru că acesta este „continuatorul filonului central al F.S.N.", pentru că este partidul cu cea mai mare răspundere în stat și în fine pentru că între el și acest partid s-au creat „filiațiuni și apropieri de ordin politic".

● **19 dec.** Senatorul P.N.Ț.C.D., **Valentin Gabrielescu**, președintele Comisiei parlamentare de cercetare a evenimentelor din dec. '89 a declarat că e gata să renunțe la imunitatea parlamentară și să se pună la dispoziția Parchetului General, dacă **Ion Iliescu** îl va da în judecată pentru afirmațiile sale în legătură cu implicarea șefului statului în evenimentele sângeroase din dec. '89.

– Grupurile parlamentare ale P.N.Ț.C.D. nu sunt de acord să susțină candidatura lui **Ion Rațiu** la alegerile prezidențiale din 1996. **Emil Constantinescu**, președintele C.D.R., rămâne astfel unicul candidat al Convenției la fotoliul prezidențial.

– Răspunzând unei inițiative a lui **Ion Iliescu**, Camera Deputaților a adoptat o hotărâre privind participarea României cu un batalion de geniu la Forța de menținere a păcii din

Bosnia-Herțegovina. P.S.M. şi P.R.M. au votat împotrivă.

– Două sondaje de opinie politică. 1) Centrul pentru Sociologie Urbană şi Regională (C.U.R.S.) a realizat în perioada 1-7 dec., la cererea Fundației Soros pentru o Societate Deschisă un sondaj de opinie, investigând 1218 persoane, din 57 de localități distribuite în 33 de județe. La unul dintre punctele chestionarului – „Dacă ar avea loc alegeri acum, cu ce partid ați vota?" – s-au înregistrat următoarele opțiuni: P.D.S.R. – 30%; C.D.R. – 29%; P.D.-F.S.N. – 9%; P.R.M. – 7%; U.D.M.R. – 6%; P.U.N.R – 5%; P.A.C. – 5%; P.S.M. – 5%; P.L. '93 – 2%; P.D.A.R. – 2%; P.S.D.R. – 1%; P.S. – 1%; P.N.L.-C. – 1%; alte partide – 1%. În legătură cu C.D.R. preferințele s-au distribuit astfel: – C.D.R. nediferențiat – 33%; P.N.T.C.D. – 56%; P.N.L. – 6%; P.E.R. – 3%; P.N.L.C.D. – 2%.

Ierarhia preferințelor pentru viitorul președinte al României se prezintă în felul următor: **Ion Iliescu** – 37%; **Emil Constantinescu** – 19%; **Adrian Năstase** – 4%; **Petre Roman** – 4%; **Corneliu Vadim Tudor** – 3%; **Gheorghe Funar** – 2%; **Teodor Meleşcanu** – 2%; **Nicolae Manolescu** – 1%; **Ion Rațiu** – 1%; alte 21 de persoane (sub 1%) – 4%.

2) Institutul Român pentru Sondarea Opiniei Publice (I.R.S.O.P.) a realizat un sondaj de opinie în perioada 9-14 dec. prin chestionarea a 1055 de persoane. Preferințele pentru partidele care îşi vor disputa locurile în Parlament au fost următoarele: P.D.S.R. – 30%; C.D.R. – 29%; P.D. – 6%; U.D.M.R. – 5%; P.R.M. – 5%; P.S.M. – 5%; P.U.N.R. – 4%; P.A.C. – 3%; P.D.A.R. – 3%; P.L. '93 – 2%; P.S.D.R. – 1%; alte partide – 2%; nu ştiu – 5%.

Pentru viitorul președinte al României s-au exprimat următoarele opțiuni: **Ion Iliescu** – 35%; **Emil Constantinescu** – 23%; **Adrian Năstase** – 7%; **Petre Roman** – 6%; **C.V.Tudor** – 4%; **Gheorghe Funar** – 3%; **Ion Diaconescu** – 2%; **Nicolae Manolescu** – 2%; **M. Ionescu Quintus** – 1%; altcineva – 6%; nu ştiu – 11%.

● **20 dec.** Senatul a aprobat raportul de mediere la Legea învățământului care prevede plata unor taxe apreciabile pentru repetenție şi examene restante. În sept. studenții au declanşat o grevă de amploare tocmai pentru ca aceste taxe să nu fie legiferate.

– **Walter Schwimmer**, **Gunnar Jansson** şi **Josette Durieau**, raportori ai Consiliului Europei, se află în România în cadrul programului de monitorizare a țării. Pe baza celor constatate, a discuțiilor cu reprezentanții Guvernului, ai Parlamentului, ai unor

organizații neguvernamentale, ai minorităților și bisericii vor întocmi un memorandum care va fi prezentat Comisiei juridice a C.E. În funcție de conținutul memorandumului Comisia va recomanda Guvernului măsurile ce trebuie luate pentru ca România să-și respecte angajamentele față de C.E., asumate în 1993.

● **21 dec.** La împlinirea a 6 ani de la Revoluția din dec. '89, în București au loc simpozioane, adunări comemorative, ședințe solemne, depuneri de coroane de flori și slujbe religioase în locurile unde au căzut victime. La simpozionul parlamentar dedicat Revoluției din dec. '89 sunt prezenți importanți oameni politici ai țării: **Ion Iliescu**, **Adrian Năstase**, **Nicolae Văcăroiu**. În calitate de revoluționar **Dan Iosif** ține și el un discurs care este un rechizitoriu la adresa societății românești postdecembriste.

– Răbdarea liderilor P.D.S.R., pusă la grea încercare, a cedat. La ședința Delegației Permanente cei prezenți au recomandat Guvernului să accepte demisia lui **Petru Crișan** din funcția de ministru al comerțului. **Adrian Năstase** a declarat: „Considerăm că există o incompatibilitate între faptul că domnia sa este acționar la mai multe firme dintr-un domeniu paralel Ministerului comerțului și faptul că se află în fruntea acestui minister. Situația este extravagantă și nepotrivită. Nu vorbim despre vinovăție, Delegația Permanentă a luat o decizie politică". Presa (în special ziarul *Adevărul*) s-a ocupat cu stăruință de performanțele de om de afaceri ale lui **Petru Crișan**, demonstrând că era acționar la peste 15 societăți comerciale.

● **22 dec.** Ministrul comerțului, **Petru Crișan,** îi prezintă primului-ministru demisia cerută cu o zi în urmă de Delegația Permanentă a P.D.S.R. Demisia a fost acceptată.

– **Florin Georgescu**, ministrul finanțelor, a declarat că F M I. a aprobat extinderea Acordului stand-by cu România cu încă 15 luni, pentru suma de 350 milioane de dolari.

● **27 dec. Sergiu Cunescu**, președintele P.S.D.R. și lider al U.S D., afirmă că după alegerile din 1996, U.S.D. trebuie să stabilească „o alianță de guvernare elastică" cu C.D.R. și chiar înainte de alegeri e necesar să se încheie un pact de colaborare. **Sergiu Cunescu** adaugă că regretatul **Corneliu Coposu** a fost de acord cu o formă de colaborare între P.N.Ț.C.D. și U.S.D., dar „altcineva din P.N.Ț.C.D. a blocat înțelegerea fără știrea lui **Corneliu Coposu**." Și **Petre Roman** și-a declarat aceeași disponibilitate pentru colaborarea cu C.D.R.: „partidele din C.D.R. sunt partenerele întru democrație ale U.S.D.". „Suntem gata să

discutăm o acțiune politică comună, începând de la proceduri electorale până la o alternativă comună".

– **Victor Surdu** se declară mulțumit că a împiedicat fuziunea partidelor ce alcătuiesc B.U.N. (P.U.N.R., M.E.R., P.D.AR) deoarece **Gheorghe Funar** intenționa să-i anexeze, de fapt, pe agrarieni și ecologiști la P.U.N.R..

– Într-un interviu acordat ziarului german *Sud Deutsche Zeitung* din München, **Ion Iliescu** a afirmat, printre altele, că deși România este extrem de activă în ceea ce privește strângerea relațiilor cu țările U.E, nu se numără printre favoritele la aderare datorită opțiunii lui **Helmut Kohl** pentru Cehia, Polonia și Ungaria.

– În mediile minorității maghiare din România nu s-au stins ecourile apariției volumului *Cu cărțile pe față* de **Karoly Kiraly**, fost prim-secretar al Comitetului județean Covasna al P.C.R. în intervalul 1968–1972. Autorul susține în cartea sa că jumătate din ziariștii maghiari din România au colaborat cu Securitatea. În replică în unele publicații de limbă maghiară din România apar diverse acuzații la adresa lui **Karoly Kiraly** printre care și aceea că în perioada când a fost prim-secretar P.C.R. al orașului Gheorgheni refuza să vorbească în limba maghiară la diverse întruniri și ședințe și că, în general, avea o atitudine antimaghiară. După 1989 **Karoly Kiraly** a devenit membru marcant al grupării radicale „Inițiativa Maghiară Ardeleană" (condusă de **Adam Katona**) care susține autonomia teritorială a maghiarilor din Covasna și Harghita și introducerea limbii maghiare ca a doua limbă oficială în România.

● **28 dec.** Ambasadorul României la Budapesta, **Ioan Donca**, primește de la **Toth Janos**, subsecretar de stat la M A E. ungar, răspunsul părții ungare la inițiativa României de reconciliere istorică între România și Ungaria.

● **31 dec.** Anul 1995 se încheie cu o surpriză pentru mediile politice românești, și nu numai pentru acestea. **Virgil Măgureanu**, directorul S.R.I., dă publicității dosarul său (nr. 15827) întocmit de fosta Securitate din care rezultă că influentul personaj a fost colaborator al acestei instituții. (Pe baza unui angajament de colaborare cu fosta Securitate, **Virgil Măgureanu**, pe numele său real **Astaluș Virgil**, a primit misiunea ca sub numele conspirativ de „Victor Popescu" să se ocupe de agenții de la Centrul Profesional și Tehnic din Timișoara, unde avea funcția de educator. Misiunea a fost îndeplinită în intervalul 1963–1964, după care relațiile dintre **Astaluș Virgil** și Securitate s-au răcit.)

– Ca în fiecare an, preşedintele ţării transmite cetăţenilor României, la postul naţional de televiziune, mesajul său cu prilejul Anului Nou: „Anul ce se încheie în curând ne-a confirmat câteva adevăruri. Schimbarea în care ne-am angajat este ireversibilă (...) cel mai semnificativ moment politic al anului a fost elaborarea şi prezentarea strategiei naţionale de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană (...) E dureros pentru noi faptul că mulţi oameni trăiesc în condiţii grele şi cu venituri modeste (...) Anul 1996 va fi hotărâtor pentru desfăşurarea celui mai amplu şi mai important proces al reformei, marea privatizare".

– Săptămânalul britanic *The Economist* (numărul din 16–22 dec.) analizează, cu ajutorul unor teste, situaţia din Europa de est privind capacitatea noilor conducători de ţări de a se adapta la democraţie. Concluzia este că slovacul **Vladimir Meciar** şi românul **Ion Iliescu** sunt nişte „cefe groase" care nu pot accepta şi aplica principiile democraţiei. Pentru cei doi „opoziţia şi drepturile minorităţilor sunt nişte înjurături".

– O respectabilă publicaţie americană *1996 Index of Economic Freedom* realizată de doi cunoscuţi cercetători în domeniul ştiinţelor economice – **Bryan T. Johnson** şi **Thomas P. Sheehy** analizează 10 importanţi factori economici din 150 de ţări ale lumii. Între acestea România se situează pe locul 112 în ce priveşte libertăţile economice, Cehia ocupă locul 12, Ungaria locul 57, Polonia locul 71, Rusia, Bulgaria şi Republica Moldova locul 100.

– O.E.C.D. a realizat un studiu în care ţările Europei de est sunt ierarhizate în funcţie de rezultatele economice înregistrate în trecerea la economia de piaţă şi, în special, în funcţie de stadiul realizării privatizării: Germania de Est – 100%; Cehia – 81%; Ungaria – 75%; Estonia – 74%; Rusia – 55%; Letonia – 46%, Slovacia – 44%; Polonia – 32%; România – 13%; Bulgaria – 10%.

Din O.E.C.D. (Organizaţia pentru Cooperare şi Dezvoltare)fac parte 26 de state. Primul stat fost comunist admis în acest important for a fost Cehia, urmând ca la 29 mart. 96, Ungaria să semneze documentele de aderare, devenind astfel cel de-al 27-lea stat membru al Organizaţiei.Tot dintr-un raport al O.E.C.D. rezultă cât de modest este volumul investiţiilor străine în România. România ocupă locul 8 (număr de dolari investiţi pe locuitor) dintr-un total de nouă ţări: Ungaria – 971; Estonia – 667; Cehia – 534; Slovenia – 500; Polonia – 155,4; Slovacia – 132; Bulgaria – 94,1; România – 79,3; Rusia – 23.

1996

● **3 ian.** Gestul directorului S.R.I., **Virgil Măgureanu**, de a-şi face public dosarul întocmit de fosta Securitate, din care rezultă că a fost colaborator al acestei instituţii, se plasează în centrul atenţiei oamenilor politici. Unii consideră că **Virgil Măgureanu** a dat dovadă de onestitate şi curaj în această împrejurare, alţii cred că e vorba doar de un reflex de apărare, deoarece în revista *România Mare* (29 dec. 1995) un ziarist a anunţat că va publica dosarul de Securitate nr. 15827 al lui **Virgil Măgureanu**. Oamenii politici îşi amintesc şi că **Virgil Măgureanu** a negat că ar fi colaborat cu fosta Securitate în faţa membrilor Comisiei de control al activităţii S.R.I. şi a Parlamentului. De asemenea mulţi pun problema legalităţii actului lui **Virgil Măgureanu**, ştiut fiind că Legea nr. 14/1992 privind organizarea şi funcţionarea S.R.I. nu permite accesul la arhivele fostului Departament al Securităţii Statului.

● **4 ian.** În cadrul unei conferinţe de presă, **Sergiu Cunescu**, preşedintele P.S.D.R., propune ca fiecare parlamentar să doneze un salariu pentru ajutorarea victimelor inundaţiilor care, în ultima vreme, au distrus case ţărăneşti din mai mult de jumătate din judeţele ţării ca şi culturi agricole însumând suprafeţe de peste 70000 ha.

● **5 ian. C.V. Tudor**, preşedintele P.R.M., cere destituirea din funcţie a directorului S.R.I., **Virgil Măgureanu**, deoarece Legea privind organizarea şi funcţionarea S.R.I. nu-i permite acestuia nici să-şi facă public dosarul de Securitate, nici să ocupe funcţia de director al acestei instituţii, dacă a fost colaborator al vechii Securităţi. **C.V. Tudor** susţine că este în posesia unui al doilea dosar de Securitate al lui **Virgil Măgureanu** din care rezultă că acesta a activat în Securitate cu grad de căpitan în perioada 1972–1981 şi anunţă că va preda respectivul dosar Comisiei parlamentare de control al activităţii S.R.I..

● **6 ian.** Într-un interviu acordat ziarului *Adevărul*, **Constantin Dumitru**, director general executiv al Fondului Proprietăţii de Stat (F.P.S.), îşi motivează recenta demisie: „(...) Ei bine, eu nu vreau să fiu părtaş la aceste aberaţii, practic la eşecul privatizării (...) demisia mea e legată de încetinirea procesului

de privatizare (...) Rămân la părerea că singura soluție pentru relansarea economică este accelerarea reală a procesului de privatizare. Nu prin mijloace administrative, de comandă, poate fi schimbată creşterea economică".

● **9 ian.** Uniunea Social Democrată (U S D.), formată din P.D. şi P.S.D.R., îşi lansează manifestul electoral – *Apel către țară* – şi sigla – două mâini care țin un trandafir. Liderii U S D., **Petre Roman** şi **Sergiu Cunescu**, declară că au creat un pol politic nou, nelegat de trecut, care va promova valorile social-democrației propunând „coeziunea națională prin efort şi muncă cinstită". **Sergiu Cunescu** apreciază că U S D. este optim plasată pe eşicherul politic, cu o maximă libertate de mişcare între conservatorii foşti comunişti şi conservatorii monarhişti.

– Preşedintele P.D.S.R., **Oliviu Gherman**, declară, la o conferință de presă, că partidul său va înfrunta singur alegerile parlamentare, iar la alegerile locale se vor realiza alianțe cu alte forțe politice în funcție de situația concretă din teritoriu. P.D.S.R. şi-a propus să-şi selecteze cu maximă rigoare candidații pentru alegeri pentru a nu mai face loc, în rândurile sale, persoanelor corupte implicate în afaceri dubioase. În ce priveşte conduita postelectorală **Oliviu Gherman** crede în „concentrarea tuturor forțelor politice pentru rezolvarea problemelor țării" şi, în această ordine de idei, remarcă recenta afirmare a disponibilității de colaborare din partea P.N.Ț.C.D.

– Audiat de membrii Comisiei parlamentare de control al activității S.R.I., **Virgil Măgureanu**, directorul S.R.I., declară că a întârziat cu publicarea propriului dosar de Securitate deoarece colaborarea sa cu această instituție a fost atât de nesemnificativă încât aproape şi uitase de ea, dar, când s-a hotărât să publice respectivul dosar, s-a consultat cu **Ion Iliescu**. **Virgil Măgureanu** mai declară că există în interiorul instituției pe care o conduce unele disensiuni care determină scurgeri de informații către şefi de publicații şi oameni politici şi pentru a curma această stare de lucruri va iniția o investigație specială.

● **10 ian.** Bucureşti. La Palatul Cotroceni, preşedinții Republicii Moldova şi României, **Mircea Snegur** şi **Ion Iliescu**, discută despre relațiile dintre țările lor care, în opinia celor doi, ar trebui să se dezvolte continuu, indiferent de conjuncturile politice. **Mircea Snegur** a preferat România pentru a-şi petrece concediul de odihnă, aflându-se în primele zile ale anului la SlănicMoldova.

● **11 ian.** Într-un interviu acordat postului de radio ProF.M., tenismanul **Ilie Năstase** declară că doreşte să candideze pentru postul de primar al Capitalei şi că va candida ca independent dacă P.D.S.R., partidul al cărui membru este (chiar în Consiliul Naţional), va avea altă opţiune.

– **Ion Iliescu** declară că **Virgil Măgureanu** nu s-a consultat cu el în privinţa publicării dosarului de Securitate, ci doar l-a informat că o va face. Şeful statului adaugă că nu are de gând să ceară demiterea din funcţie a lui **Virgil Măgureanu** în urma publicării dosarului pentru că i se par mai importanţi ultimii zece ani din viaţa acestuia, când a fost urmărit şi persecutat de Securitate, decât scurta perioadă în care a colaborat cu respectiva instituţie. Pe lângă P.R.M., P.L.'93,cere şefului statului să propună Parlamentului demiterea din funcţie a directorului S.R.I.

● **12 ian.** P.R.M. cere o remaniere severă a Guvernului, în urma căreia să fie înlocuiţi miniştrii corupţi şi incompetenţi.

– În mişcarea civică Alternativa 2000 unii membri s-au constituit într-un grup de iniţiativă care va asigura transformarea unei părţi din această mişcare într-un partid politic cu numele de Alternativa României . Adepţii acestei metamorfoze sunt: **Varujan Vosganian, Călin Zamfirescu, Radu Zilişteanu, Laurenţiu Ulici, Adrian Relicovschi, Victor Rebengiuc, Florin Filipoiu, Adrian Iorgulescu**. Mai există însă în interiorul mişcării şi opinia că în tensionatul an electoral 1996 nu mai trebuie să apară un nou partid, opinie susţinută de **Andrei Pleşu, Carmen Bendovski, Andrei Cornea, Stere Gulea, Alina Mungiu-Pippidi, Horia Roman Patapievici, Al Zub**

– Parchetul General i-a scos de sub urmărire penală pentru infracţiunea de „complicitate la subminarea economiei naţionale" pe **Zoe, Nicu şi Valentin Ceauşescu**.

– Umor parlamentar. **Niculae Cerveni** a promis că oferă 100 000 de dolari celui care va găsi o singură idee în discursurile politice ale lui **Vasile Văcaru**. Senatorul pedeserist e convins că opera sa politică e plină de idei şi pentru a-i încuraja pe cei dornici să le caute adaugă la premiul lui **Cerveni**. din propriul buzunar, 100 000 dar nu de dolari, ci de lei, pentru că este mai ataşat de moneda naţională şi mai puţin bogat.

– În cadrul unei conferinţe de presă. colonelul **Nicolae Bucur**. purtătorul de cuvânt al Inspectoratului General al Poliţiei. anunţă că rata criminalităţii a fost în 1995 de 3 ori mai mare decât

în 1990 (1 305 infracțiuni la 100 000 locuitori față de 414 infracțiuni la 100 000 locuitori). În domeniul criminalității economico-financiare, în ultimele trei luni ale anului obligațiile față de bugetul de stat erau de 5 560 miliarde lei, din care s-au recuperat doar 400 miliarde. Față de 1994 numărul actelor de corupție (17 814) a fost cu 42,9 la sută mai mare.

● **13 ian.** Iași. La lucrările Comitetului Național al P.A.C. se discută și se adoptă programul de guvernare „Viitorul începe azi" care are ca motto: „Puterea imaginației. Autoritatea inteligenței. Curajul răspunderii". Membrii P.A.C. și-au ales ca nouă siglă un măr.

– Bistrița. La ședința Biroului Executiv Central al P.U.N.R. se hotărăște ca partidul să manifeste o maximă disponibilitate pentru înțelegeri și alianțe în plan teritorial, în perspectiva alegerilor locale. Mult discutata fuziune M.E.R.–P.D.A.R.–P.U.N.R., formațiuni componente ale B.U.N., a fost amânată până după alegerile locale. Scrisorile deschise adresate de **Ioan Gavra** conducerii P.U.N.R., în care se recomanda un sistem de alianțe, P.U.N.R.–P.A.C.–P.L.'93–P.D., au fost tratate ca niște puncte de vedere personale, cu atât mai mult cu cât P.A.C., P.L.'93 și P.D. au respins avansurile liderului P.U.N.R.

● **13-14 ian.** La sesiunea extraordinară a Consiliului Reprezentanților U.D.M.R. nu a fost dezbătut și adoptat statutul de autonomie personală a comunității maghiare din România, documentul fiind considerat încă perfectibil. C.R.U. a recomandat ca forma definitivă a statutului să prevadă înființarea unui organism legislativ comunitar, a unui executiv comunitar, a unor instituții autonome culturale, de învățământ, de informații și sociale, toate acestea independente de autoritatea statală. C.R.U. consideră necesar ca încă din prima frază a statutului să se precizeze că: „Parlamentul României recunoaște Comunitatea Națională Maghiară din România ca subiect politic independent, autonomia acesteia fiind stabilită printr-un statut cu putere de lege". C.R.U. a adoptat o declarație în care se precizează că U.D.M.R. respinge naționalismul, șovinismul și prejudecățile naționale, din orice parte ar veni ele. Reafirmarea acestei conduite a constituit un act de delimitare față de **Katona Adam** care a propus ca demnitățile din U.D.M.R. să fie ocupate doar de cei care și-au apărat cu străşnicie conștiința maghiarității, adică n-au contractat căsătorii mixte, nu și-au dat copiii decât la școli mixte, iar în familie vorbesc doar maghiara.

● **15 ian.** Într-un interviu acordat Televiziunii Române directorul S.R.I., **Virgil Măgureanu**, declară că senatorul **C.V. Tudor** s-a înconjurat de elemente ultraconservatoare care au aparținut structurilor S.R.I., că prin intermediul grupului de la revista *Săptămâna* s-a făcut înainte de dec. 1989 „complicele fostei Securități în hăituirea – în mod uneori abominabil – a unor intelectuali de frunte din România" fapt dovedit de ordinele rezolutive existente în arhivele fostei Securități, care conțin directive transmise revistei *Săptămâna* cu privire la atitudinea ostilă pe care trebuie s-o ia față de unii intelectuali. În prezent – adaugă **Virgil Măgureanu** – **C.V. Tudor**, înconjurându-se de un grup restrâns de factură paramilitară, tinde să ajungă la un „partid stat în stat", care își permite să intervină abuziv în unele evenimente din viața publică, să batjocorească la adăpostul imunității parlamentare unele instanțe publice și personalitățile care reprezintă aceste instanțe. **C.V. Tudor** nu acționează în numele principiilor pe care le invocă, dorind să pară un justițiar, ci în numele unor „scopuri meschine, personale, care n-au fost satisfăcute". „El, de fapt, exersează asupra societății românești de astăzi un fel de terapie a fricii – teroarea unor așa-presupuse dosare. Este ca și cum, iarăși ne-am întoarce în timp și am încerca să intimidăm toate organele statului de drept din România prin șantaj și prin exersarea unor metode care nu sunt, în fond, compatibile cu democrația."

– Deputatul P.N.Ț.C.D., **Nicolae Ionescu-Galbeni**, membru în Comisia parlamentară de control al activității S.R.I., declară că va cere partidului din care face parte să aibă în vedere, în „cazul **Măgureanu**" că întreaga campanie împotriva directorului S.R.I. este dirijată de fostele cadre ale Securității „cu nostalgii comuniste".

– Respingerea candidaturii lui **Constantin Ticu Dumitrescu** pentru o funcție în conducerea P.N.Ț.C.D. l-a determinat pe acesta să facă publică o contestație în care, printre altele, afirmă că foștii deținuți politici au fost înlăturați din P.N.Ț.C.D., pentru a li se face loc unor foști activiști P.C.R., infiltrarea lor fiind una dintre cele mai grave probleme ale partidului. Acești intruși țintesc poziții cheie în P.N.Ț.C.D., acționează în favoarea compromisului politic și a reconcilierii cu **Ion Iliescu**.

– Într-un manifest elaborat de senatorul **Adrian Păunescu** și aprobat de conducerea P.S.M. se întreprinde o amplă analiză a societății românești de azi și se ajunge la concluzia că țara se află într-o criză profundă și pe un drum greșit, că „se construiește acum

un feudalism inferior şi capitalismului şi socialismului". În numele P.S.M., **Adrian Păunescu** i-a cerut lui **Ion Iliescu** să-i grațieze pe ultimii inculpați în lotul C.P.Ex. care se mai găsesc în închisori.

● **16 ian. Viorel Hrebenciuc**, secretar general al Guvernului, a fost desemnat ca director de campanie electorală a P.D.S.R. şi îi va avea ca adjuncți pe **Miron Mitrea** (secretar general al P.D.S.R.) şi pe **Alexandru Lăpuşan** (vicepreşedinte al P.D.S.R.).

● **18 ian. Max Van der Stoel**, înalt comisar al O.S.C.E., aflat într-o vizită de informare în România, apreciază, după o analiză atentă şi numeroase întrevederi cu oficialitățile române, că Legea învățământului respectă normele internaționale în ce priveşte dreptul la educație al minorităților naționale şi „permite minorității maghiare să-şi păstreze identitatea spirituală".

– Senatorul P.U.N.R., **Viorel Sălăgean**, anunță că demisionează din toate funcțiile deținute în partid şi că renunță chiar şi la calitatea de simplu membru de partid. Cauza acestei rupturi o constituie conflictul mai vechi cu **Gheorghe Funar** şi **Ioan Gavra**. Într-o amplă şi virulentă declarație politică senatorul demisionar îi acuză pe cei doi „clovni" că au deschis „larg uşile sfertodocților, impostorilor" şi că au instaurat în partid o dictatură bicefală „cea mai rudimentară din câte pot fi imaginate" aducând astfel prejudicii grave nu numai P.U.N.R. dar şi țării.

● **19-21 ian.** La Congresul al IV-lea al P.N.Ț.C.D., desfăşurat la Bucureşti, în sala mare a Teatrului Național, cei 757 de delegați îl aleg, încă din prima zi, pe noul preşedinte al partidului, în persoana lui **Ion Diaconescu**. Acesta a obținut 539 de voturi iar contracandidatul său, **Ion Rațiu**, doar 151 de voturi. Celelalte structuri de conducere au fost alese de Delegația Permanentă (formată din 318 membri): Biroul de Conducere, Coordonare şi Control (B.C.C.C.), Comitetul de conducere (40 membri). În afară de **Ion Diaconescu**, din B.C.C.C. mai fac parte: **Gabriel Țepelea**, prim-vicepreşedinte, **Radu Vasile**, secretar general, **Nicolae Ionescu-Galbeni**, **Ion Rațiu**, **Mircea Ciumara**, **Vasile Lupu**, **Ulm Spineanu**, **Remus Opriş**, **Mircea Popa-Zlatna**, **Sorin Lepşa** – vicepreşedinți. Membrii supleanți ai B.C.C.C. sunt: **Tudor Gavril Dunca**, **Şerban Săndulescu**, **Răsvan Dobrescu**, **Constantin Dudu Ionescu**, **Ion Andrei Gherasim**, **Matei Boilă**, **Vlad Roşca**, **Ioan Mureşan**, **Mircea Munteanu**, **Dragoş Oncescu**.

Congresul al IV-lea al P.N.Ț.C.D. a constituit o surpriză.

Deşi mulţi s-au aşteptat ca după moartea lui **Corneliu Coposu** P.N.Ţ.C.D. să intre într-o fază critică, Congresul a dovedit că acest partid a rămas cel mai puternic din Opoziţie (în Raportul prezentat de **Ion Diaconescu** s-a subliniat că există 150 000 membri de partid), candidat redutabil la câştigarea alegerilor. La victoria în alegeri s-au referit toate discursurile: „Da, vrem puterea!" – a spus **Radu Vasile**, formulă care a revenit în diverse variante în majoritatea intervenţiilor la microfon. Congresul a adoptat programul politic şi o rezoluţie finală privind viitoarea strategie politică a partidului. În cele trei zile ale Congresului personalitatea lui **Corneliu Coposu** a fost evocată insistent, cu emoţie şi respect, astfel că seniorul a fost patronul spiritual al acestei reuniuni. S-a prezentat un clip cu **Corneliu Coposu**, s-a dezvelit un bust, la sediul C.D.R. din strada Batiştei, s-au lansat casete şi cărţi despre marele dispărut, s-a inaugurat un bulevard cu numele său în centrul Bucureştiului. Oamenii politici despre al IV-lea Congres al P.N.Ţ.C.D.: „(...) a fost un adevărat moment istoric. Conducerea rezultată în urma alegerilor suntem convinşi că – împreună cu partidele prietene, cu forţele democratice – va reinstaura democraţia în România după jumătate de secol de comunism". (**Alexandru Popovici** – P.N.L.C.D.) „(...) bătrânul partid a găsit resursele interne de a rămâne unit." (**Dinu Patriciu** – P.L.'93) „(...) a fost indiscutabil unul dintre momentele de vârf ale politicii româneşti din ultima perioadă (...) Congresul a avut cel puţin două câştiguri certe. Unul este cel al realizării legăturii între generaţii, atât la nivelul conducerii, cât şi la cel al organizaţiilor locale. Celălalt este decizia fermă a P.N.Ţ.C.D. de a se continua linia **Coposu** în ceea ce priveşte coeziunea Opoziţiei şi realizarea, în acest sens, a unei forţe democratice unitare care să câştige alegerile şi să conducă ţara." (**Cristian Rădulescu** – P.D.) „(...) a însemnat o luptă pentru putere în partid între vechea gardă şi liderii mai tineri (...) a învins vechea gardă (...) Dispariţia liderului carismatic **Corneliu Coposu** va afecta imaginea publică a P.N.Ţ.C.D. care, practic, nu mai dispune de personalităţi." (**Ioan Gavra** – P.U.N.R.) „(...) Congresul a demonstrat unitatea şi forţa acestui partid, precum şi dorinţa unanimă de a întări şi de a conferi şanse maxime Convenţiei Democratice în viitoarele alegeri, alături de partidul nostru şi de celelalte formaţiuni componente." (**Radu Boroianu** – P.N.L.) „Important este că ţărăniştii rămân o forţă a Opoziţiei, în ciuda unor previziuni răuvoitoare. Congresul P.N.Ţ.C.D. a întărit

Opoziția." Comentatorii politici despre Congresul al IV-lea al P.N.Ț.C.D.: „Documentele reuniunii, luările de cuvânt au marcat o spectaculoasă atenuare a isteriei anticomuniste, o concentrare a programului politic pe rezolvarea problemelor concrete ale cetățeanului, o vizibilă tendință către pragmatism." (**Ion Cristoiu** – *Evenimentul zilei*. 23 ian.) „(...) în sfârșit poate că au început să se așeze structurile unei Opoziții reale, credibile și capabile de a oferi soluția alternativă (...) E un semn, cu siguranță, de înțelepciune." (**Mihai Cernat** – *Dimineața*, 23 ian.) „Congresul P.N.Ț.C.D. a fost, pentru mulți (...) o revelație. Pentru alții, a fost o confirmare. (...) P.N.Ț.C.D. s-a dovedit cel mai puternic, unit și motivat partid." (**Roxana Iordache** – *România liberă*, 24 ian.)

– La ședința Biroului Executiv al P.D.S.R. (19 ian.) premierul **Nicolae Văcăroiu** a anunțat înlocuirea din funcție a miniștrilor de la Industrie, Comerț și Cercetare cu **Alexandru Stănescu** și **Dan Ioan Popescu** Cel de-al treilea ministru n-a fost nominalizat. Au mai fost numiți noi secretari de stat la 7 ministere. **Ion Iliescu** numește prin decret (20 ian.) noii miniștri doar la Comerț și Industrie: **Dan Ioan Popescu** în locul lui **Petru Crișan** și **Alexandru Stănescu** în locul lui **Dumitru Popescu.** În ultima vreme presa a semnalat numeroase abuzuri săvârșite de **Petru Crișan**, ministrul comerțului. La ceremonia depunerii jurământului de către noii miniștri, **Ion Iliescu** a afirmat: „(...) după știința mea, în urma mai multor controale, nu s-a dovedit că dl. **Crișan** a comis vreo ilegalitate". Presa a considerat afirmația lui **Ion Iliescu** drept hazardată și a încercat să demonstreze că respectivele controale (Curtea de Conturi) au dovedit vinovăția lui **Petru Crișan**. Cei mai mulți dintre oamenii politici au apreciat că noua remaniere este una de formă și că **Petru Crișan** trebuia să fie destituit (**Ilie Verdeț**), nu înlocuit.

● **24-25 ian.** Președintele C.D.R., **Emil Constantinescu**, i-a cerut lui **Ion Iliescu** să iasă din pasivitate și să-și spună cuvântul în legătură cu atacurile repetate și grave ale lui **C.V. Tudor** la adresa Armatei, Justiției, S.R.I., Guvernului, Președinției. **Emil Constantinescu** consideră că președintele țării trebuie să-și îndeplinească obligația de a apăra instituțiile statului. A doua zi **Ion Iliescu** îi răspunde lui **Emil Constantinescu**, calificând intervenția președintelui C.D.R. drept o dovadă de „politicianism ieftin cu iz de campanie electorală".

● **24-26 ian.** O delegație guvernamentală română condusă

de premierul **Nicolae Văcăroiu** efectuează o vizită oficială în Slovenia şi Croaţia. La Ljubliana se semnează Acordul guvernamental de organizare şi funcţionare a Comisiei mixte româno-slovene. La Zagreb se parafează Acordul bilateral de evitare a dublei impuneri şi un acord privind colaborarea între Camerele de comerţ din cele două ţări.

● **25 ian.** La o conferinţă de presă a P.D., vicepreşedintele acestei formaţiuni. **Bogdan Niculescu Duvăz**, a calificat drept „periculoasă şi contraproductivă" colaborarea dintre P.N.Ţ.C.D. şi P.D.S.R. după alegeri. În schimb într-o vizită la Suceava, **Petre Roman** a afirmat că este posibilă o colaborare a P.D. cu „partea luminată a P.D.S.R." după alegeri.

● **26 ian.** La şedinţa Biroului Permanent al P.U.N.R. se stabilesc principiile conduitei în alegeri, se aprobă componenţa comisiei electorale centrale (condusă de **Gh. Secară**), se alege directorul (**Ioan Gavra**) campaniei electorale şi se hotărăşte semnarea unui pact de neagresiune cu P.D.S.R., deşi P.U.N.R.-iştii sunt nemulţumiţi de politizarea deliberată a structurilor administraţiei publice locale de către P.D.S.R..

● **27 ian. Gheorghe Funar** îi adresează din nou o scrisoare deschisă lui **Ion Iliescu** în care îl invită să nu mai ignore partidele politice, Guvernul, Comisia parlamentară de politică externă şi să le informeze sau chiar să se consulte cu acestea în problema relaţiilor cu Ungaria şi a documentelor care vor fi elaborate şi semnate de cele două ţări.

– **Eduard Victor Gugui**, preşedintele Mişcării Ecologiste din România (M.E.R.), a fost suspendat din funcţie de Consiliul Naţional al acestei formaţiuni politice pentru încălcarea statutului în cazul iniţierii unor tratative de fuzionare cu P.U.N.R., fără consimţământul organelor de conducere ale partidului şi pentru iniţiativa de a modifica denumirea M.E.R.

● **29 ian. Ion Diaconescu**, preşedintele P.N.Ţ.C.D., declară că partidele care au făcut oferte de colaborare P.N.Ţ.C.D. (referire la P A C. şi P.D.) trebuie să ţină cont că partidul său va rămâne solidar cu C.D.R. în alegerile locale, parlamentare şi prezidenţiale.

– **Ion Iliescu** a invitat la Cotroceni pe liderii partidelor parlamentare cu care intenţionează să discute despre principalele probleme de politică internă şi externă – anul electoral 1996, relaţiile româno-ungare etc. P R.M. şi P.N.L.C.D. n-au fost invitate iar **Ghorghe Funar** n-a răspuns invitaţiei.

– Bruxelles. N.A.T.O. a invitat cele 27 de state semnatare ale Parteneriatului pentru Pace la o întâlnire considerată a fi o etapă în procesul de extindere a Alianței către estul Europei. Cu câteva zile înainte de această reuniune, **Boris Elțîn** i-a telefonat și i-a trimis și o scrisoare lui **Bill Clinton** pentru a reafirma opoziția Rusiei față de extinderea N.A.T.O. spre estul Europei pe care o consideră periculoasă atât pentru Rusia cât și pentru întreaga lume. **Boris Elțîn** speră să obțină sprijinul cancelarului Germaniei, **Helmut Kohl**, în încercarea sa de a împiedica procesul extinderii N.A.T.O. spre estul Europei.

● **31 ian.** După ce Delegația Permanentă a P.D.S.R. (29 ian.) și Guvernul (30 ian.) au hotărât să propună lui **Ion Iliescu** revocarea lui **Adrian Turicu** din funcția de ministru al comunicațiilor care s-a făcut vinovat de a fi numit în funcția de manager al Romtelecom pe **Ovidiu Ioan Muntean**, deși acesta obținuse locul trei la concursul de ocupare a respectivului post. **Ion Iliescu** a acceptat propunerea și a anunțat, prin purtătorul de cuvânt al președintelui, **Traian Chebeleu**, că a semnat un decret de revocare din funcție a lui **Adrian Turicu**. După numai câteva ore Președinția a infirmat că s-a semnat un astfel de decret, dar Guvernul a primit aprobarea lui **Ion Iliescu** pentru demiterea lui **Adrian Turicu**. P.U.N.R. a reacționat imediat, liderii săi afirmând că partidul lor se va retrage din Guvern și din coaliție pentru a sancționa astfel un premier, **Nicolae Văcăroiu**, care dă indicații de pe pozițiile defunctului C.P.Ex. și un partid, P.D.S.R., care și-a adunat în vistierie sute de miliarde de lei prin mijloace ilegale și necinstite. În replică, președintele P.D.S.R., **Oliviu Gherman**, a afirmat: „Din punct de vedere literar, declarațiile sunt pitorești și au caracter de folclor, dar din punct de vedere politic sunt iresponsabile". P.U.N.R. nu se va retrage nici din cabinetul Văcăroiu, nici din alianța cu P.D.S.R..

– La inițiativa lui **Klaus Kinkel**, ministrul de externe german, **Teodor Meleșcanu** face o vizită la Bonn unde propune soluții de colaborare economică între cele două țări și reafirmă voința fermă a României de a se integra în N.A.T.O. și U.E., proiect pentru a cărui realizare apelează la sprijinul Germaniei.

– Ambasadorul Ucrainei la București, **Alexandr Cealîi**, a afirmat că între țara sa și România nu există nici un război diplomatic. Problema Insulei Șerpilor fiind una de natură juridică ar putea fi rezolvată dacă cele două părți, de comun acord, s-ar adresa Tribunalului Internațional de la Haga.

● **1 febr.** În viaţa politică apare un nou partid: Alternativa României (P.A.R.). La o conferinţă de presă, membrii Comitetului de organizare (**Florin Filipoiu, Adrian Iorgulescu, Adrian Relicovschi, Laurenţiu Ulici, Varujan Vosganian, Călin Zamfirescu, Radu Zilişteanu**) şi-au prezentat intenţiile. P.A.R. propune un mod de a face politică în care se mizează pe inteligenţă, pragmatism, competenţă managerială. Deşi noul partid face parte din Opoziţie, se va detaşa de ceea ce are rigid, anchilozat, va încerca să reabiliteze morala în politică şi va conta, la alegeri, pe tineri şi pe indecişi. P.A.R. are filiale în 18 judeţe.

– Purtătorul de cuvânt al Preşedinţiei, **Traian Chebeleu**, declară că **Ion Iliescu** „este preocupat de publicarea în revista *România Mare* a unor documente cu caracter secret aparţinând S.R.I.". Deoarece acţiunile revistei contravin Legii siguranţei naţionale, Preşedinţia crede că „instituţiile lezate şi Procuratura Generală au datoria să se sesizeze şi să demareze procedurile judiciare necesare" în acest caz.

– La o conferinţă de presă, liderii Blocului Naţional Sindical şi cei ai Cartelului „Alfa" au declarat că sunt profund nemulţumiţi de încercările P.D.S.R. de politizare forţată a conducerilor întreprinderilor. Conducerile acestor centrale sindicale au recomandat membrilor lor să nu voteze la viitoarele alegeri candidaţii partidelor extremiste – P.R.M., P.S.M., P.U.N.R. – şi să sancţioneze prin vot P.D.S.R. pentru politica economică şi socială dezastruoasă pe care a dus-o.

● **2 febr.** Aflat într-o vizită în S.U.A., preşedintele C.D.R., **Emil Constantinescu**, a avut întâlniri neoficiale cu preşedintele **Bill Clinton** şi cu secretarul general al O.N.U. **Boutros Boutros Ghali**.

● **3 febr.** Într-o atmosferă solemnă, în faţa unei numeroase asistenţe formate din membri ai P.D., invitaţi şi simpatizanţi, liderul P.D., **Petre Roman**, îşi anunţă candidatura la Preşedinţia României. „Candidatura lui **Petre Roman** este o candidatură serioasă şi chiar puternică" – apreciază **Andrei Cornea** (revista „*22*", 7–13 febr.). Acelaşi analist politic observă că în sala care a găzduit evenimentul se află alături de susţinătorii dintotdeauna ai P.D. şi ai lui **Petre Roman** şi mulţi intelectuali care, în urmă cu doar 6 ani, păreau într-o adversitate ireconciliabilă faţă de liderul F.S.N. „«Fetele de la A.P.A.C.A.» şi intelectualul «golan» ajunşi pe aceeaşi baricadă!" După **Andrei Cornea**, această paradoxală asociere confirmă „cât

de mult ne-am schimbat cu toţii în ultimul timp".

– **Ion Diaconescu**, preşedintele P.N.Ţ.C.D., declară că C.D.R. îl va susţine pe **Petre Roman** în turul doi de scrutin al alegerilor prezidenţiale în cazul în care **Emil Constantinescu** va fi eliminat din cursă în primul tur de scrutin. Liderul P.N.Ţ.C.D. adaugă că în privinţa protocolului tehnic de colaborarea electorală între C.D.R. şi P.D. urmează să se pronunţe Consiliul C.D.R..

– Alba Iulia. Consiliul Naţional al P.U.N.R. a hotărât ca partidul lui **Gheorghe Funar** să-şi menţină locul în coaliţia guvernamentală. „Am intrat la guvernare ca să rămânem, nu ca să ieşim!" – a precizat liderul partidului iar vicepreşedintele **Ioan Gavra** a anunţat: „Cineva aşteaptă ca noi să plecăm de la guvernare. Dar noi nu vom pleca! Aşteptăm să plece alţii. Sau, cel puţin, să-i ajutăm să plece. Când vor pleca ei, România va fi, din toate punctele de vedere, capabilă să facă democraţie".

– Alianţa Civică susţine propunerea Consiliului Naţional al Confederaţiei Sindicatelor Democratice din România (făcută la 2 febr.) ca **Victor Ciorbea** să candideze, în viitoarele alegeri, la postul de primar al Bucureştiului.

● **2-3 febr.** La 6 ani de la înfiinţare P.D.A.R. a convocat Consiliul Naţional care se va pronunţa în legătură cu documentele ce urmează a fi adoptate de apropiatul congres: modificările la statut, programul politic. Sunt luate în discuţie şi criteriile după care va fi aleasă noua conducere sau vor fi desemnaţi candidaţii pentru alegerile locale, parlamentare şi prezidenţiale. „Partidu-i mare, partidu-i greu" a exclamat preşedintele **Victor Surdu** pentru a justifica propunerea ca numărul membrilor din structurile de conducere să sporească.

● **5 febr.** Conducerea P.N.L. adresează o scrisoare lui **Emil Constantinescu** în care îi cere să convoace de urgenţă Consiliul C.D.R. Liberalii lui **Quintus** nu sunt de acord cu afirmaţia lui **Ion Diaconescu** conform căreia C.D.R. l-ar putea susţine pe **Petre Roman** în al doilea tur de scrutin pentru alegerile prezidenţiale, dacă preşedintele C.D.R. ar fi scos din cursă în primul tur de scrutin. Acest punct de vedere este de neînţeles pentru liberali deoarece în toate sondajele de opinie **Ion Iliescu** şi **Emil Constantinescu** sunt indicaţi ca protagonişti în turul doi de scrutin.

● **7 febr.** Comisia parlamentară de control al activităţii S.R.I. s-a pronunţat în cazul **C.V. Tudor**: liderul P.R.M. a încălcat legea publicând în revista *România Mare* documente secrete care

afectează siguranța națională.

● **8 febr.** Cu prilejul primirii scrisorilor de acreditare ale noului ambasador al României în S.U.A., **Mircea Geoană**, președintele american, **Bill Clinton**, face României niște recomandări extrem de tranșante: „Îndemn Guvernul dumneavoastră, în cei mai hotărâți termeni, să asigure alegeri libere și corecte în 1996 și să sprijine cursa privatizării cu respectarea acordurilor încheiate cu F.M.I".

– Camera Deputaților a respins cererea ministrului justiției, **Iosif Gavril Chiusbaian**, de ridicare a imunității parlamentare și trimitere în judecată a deputatului P.N.Ț.C.D., **Cornel Sturza Popovici**, care, în 1991, a accidentat mortal o fetiță.

● **7–8 febr. Hans van den Brock**, comisar al U.E. pentru relațiile cu Europa de est, efectuează o vizită în România. Concluziile prilejuite de analiza situației din România l-au determinat să declare, odată întors la Bruxelles, că România și Slovacia nu se vor afla neapărat printre țările care vor începe negocierile de aderare la U.E. anul viitor, deoarece în aceste țări reformele economice și politice n-au înregistrat progrese concludente.

● **9 febr.** Consiliul Național al C.D.R. l-a desemnat pe **Victor Ciorbea** drept candidatul Convenției la postul de primar general al Bucureștiului. Într-o declarație adoptată de Consiliu se precizează: C.D.R. își reafirmă convingerea fermă că va câștiga alegerile parlamentare și acordă un sprijin total candidatului unic al C.D.R. la Președinția României, **Emil Constantinescu**, exprimându-și siguranța că acesta va câștiga; C.D.R. nu are în vedere o înțelegere cu P.D.S.R. privind o guvernare comună acum și în viitor; C.D.R., reprezentând adevărata Opoziție unită, apreciază că în acest moment nu este oportun un pact tehnic sau politic cu alte formațiuni sau partide; în conformitate cu protocolul C.D.R. la alegerile locale se pot încheia înțelegeri privind evitarea fraudelor electorale sau de colaborare în turul al doilea cu alte formațiuni de opoziție, înțelegeri care trebuie să fie aprobate de către conducerea executivă națională a C.D.R. Conținutul declarației adoptate de Consiliul C.D.R. a dat câștig de cauză poziției P.N.L.

● **10 febr.** P.D. și-a exprimat surprinderea și nedumerirea față de hotărârea C.D.R. de a refuza încheierea unui pact tehnic cu partidele de opoziție.

– Consiliul Național al P.L.'93 l-a reales pe **Horia Rusu** în funcția de președinte executiv al partidului pentru un an.

– La plenara Comitetului municipal al P.S.M., **Mihai**

Erbaşu, om de afaceri, a fost ales candidat al partidului pentru postul de primar general al Capitalei.

● **11-13 febr.** Aflat într-o vizită în România, **Richard Holbrooke**, adjunctul secretarului de stat al S.U.A., a declarat că S.U.A. se pronunţă în continuare pentru extinderea N.A.T.O, atitudinea sa nefiind influenţată de opoziţia Rusiei şi că pentru România şi Ungaria un argument puternic în favoarea integrării în N.A.T.O ar fi semnarea Tratatului politic de bază româno-ungar.

● **14 febr.** Generalul de divizie **Ion Pitulescu**, şeful Inspectoratului General al Poliţiei, şi-a anunţat demisia datorită unei situaţii de maximă gravitate în societatea românească: amploarea activităţilor infracţionale ale bandelor crimei organizate, tratate cu o îngăduinţă complice de instituţii ale statului printre care se numără şi Poliţia sau Justiţia.

● **13-14 febr.** Liderii P.D.S.R. şi P.U.N.R. s-au întâlnit pentru a încerca să pună capăt neînţelegerilor care ameninţă arcul guvernamental. Deşi extrem de tensionate, întâlnirile au avut efectul scontat: cele două partide rămân împreună la guvernare. A fost propus ca ministru al comunicaţiilor managerul Romtelecom – **Ioan Ovidiu Muntean** – care a demisionat de curând din P.D.S.R..

● **14 febr. Petru Lucinski**, preşedintele Parlamentului de la Chişinău, face o scurtă vizită la Bucureşti la numai câteva zile după ce instituţia pe care o conduce a respins (9 febr.) iniţiativa lui **Mircea Snegur** de a schimba denumirea limbii oficiale din „limba moldovenească" în „limba română".

● **15 febr.** Anchetat de membrii Comisiei de apărare a Senatului, generalul **Ion Pitulescu** a reluat argumentele aduse anterior pentru a-şi justifica demisia, în plus a invitat la o atenţie sporită în ce priveşte prestaţia judecătoriei sectorului 2 şi a afirmat că **Miron Cosma** este cel mai mare mafiot al ţării.

– Biroul Permanent al P.N.L. l-a exclus din partid pe senatorul **Adrian Popescu-Necşeşti** pentru unele afirmaţii considerate ca inacceptabile: constituirea grupului parlamentar liberal din Senat va contribui la buna funcţionare a parteneriatului pentru pace dintre C.D.R. şi P.D.S.R.; **Ionescu-Quintus** şi **Cataramă** cochetează cu Puterea; **Emil Constantinescu** n-are nici o şansă în alegeri.

– Comitetul Executiv al C.D.R. a lansat un apel către toate forţele politice pentru organizarea alegerilor locale şi parlamentare la o dată cât mai apropiată, în vederea alcătuirii unui guvern

susținut de o nouă majoritate parlamentară. P.D., P.A.C. şi P.S.M. sunt dispuse să susțină această inițiativă.

● **16 febr.** Declarațiile generalului **Ion Pitulescu** au declanşat o reacție în lanț a dezvăluirilor privind actele de corupție din societatea românească. Presa face dezvăluiri senzaționale, scandalul atinge şi nume sonore, cei vizați reacționează tot mai vehement. **Iosif Gavril Chiusbaian**, ministrul justiției, consideră că generalul **Pitulescu** şi-a permis „o imixtiune fățişă în competențele puterii judecătoreşti". **Doru Ioan Tărăcilă**, ministrul de interne, declară unui ziarist de la *Adevărul*: „Cât despre mafii, bineînțeles că ele există. Gândiți-vă numai la membri ai P.L.'93 şi P.D.". Cele două partide reacționează imediat: P.D. cere demisia ministrului de interne, iar P.L.'93 îl avertizează că-l va da în judecată, chiar dacă îi găseşte ca circumstanță atenuantă pentru această conduită nivelul intelectual care „nu-i permite să se ridice deasupra unei injurii puerile". În tot acest vacarm generalul **Pitulescu** încearcă să-şi facă auzite argumente la care nu renunță: „Sunt profund mâhnit că gestul meu nu a fost înțeles corect ori i s-a dat o interpretare denaturată de către persoane de rea-credință. Poziția pe care am adoptat-o nu reprezintă un joc politic. După o muncă de 30 de ani în poliție, nu mă pot juca cu o carieră în care am rămas nepătat. Vreau să rămân cu fruntea sus. (...) îmi mențin cererea de demisie. Avertizez însă că asta nu înseamnă că voi înceta lupta cu mafia şi cu crima organizată".

● **17 febr.** Tenismanul **Ilie Năstase** îşi anunță candidatura pentru funcția de primar general al Capitalei. **Ilie Năstase** este candidatul P.D.S.R., dar declară că nu oportunismul l-a împins către partidul de guvernământ, ci nevoia de a lăsa tenisul în urmă şi de a face „ceva care să constituie o provocare".

– **Petre Roman** declară din nou că P.D. este disponibil pentru colaborarea cu C.D.R. Deşi Convenția i-a refuzat propunerea de colaborare, liderul P.D. consideră că „nu suntem în fața unei respingeri, ci a unui fapt de parcurs. În continuare eu militez pentru un mesaj unit al Opoziției".

● **17-18 febr.** La Congresul extraordinar al P.S., **Tudor Mohora** a fost ales candidatul partidului pentru alegerile prezidențiale. În raportul politic prezentat de **Tudor Mohora** s-a încercat o fixare a identității P.S. în zona social-democrației româneşti în care s-ar mai plasa doar P.D.S.R., P.D. şi P.S.D.R. P.S.M. este considerat un partid prea legat de trecut, iar P.D.S.R.

prea implicat într-un prezent dominat de valori negative. Congresul a adoptat strategia de dezvoltare economico-socială a României, platforma electorală „Împreună pentru dreptate şi bunăstare" şi câteva rezoluţii.

● **19 febr.** Preşedintele C.D.R., **Emil Constantinescu**, a cerut parlamentarilor C.D.R. să iniţieze o moţiune de cenzură, împotriva Guvernului, pe tema crizei energetice. Liderul C.D.R. susţine că aceasta este de fapt propunerea confederaţiilor sindicale C.N.S.L.R., B.N.S., „Alfa", C.S.D.R. cu care a avut o serie de întâlniri.

● **20-21 febr.** Parlamentarii Opoziţiei au depus la Camera Deputaţilor şi Senat o moţiune simplă pe tema crizei energetice.

● **22-23 febr.** Cluj-Napoca. Într-un discurs ţinut la Universitatea Babeş-Bolyai, ambasadorul S.U.A. în România, **Alfred Moses**, a afirmat: „Angajarea în respectarea valorilor democratice a fost şi este la fel de importantă pentru N.A.T.O ca şi devotamentul pentru o apărare în comun. Pot spune fără reţineri că nici o ţară fără o democraţie pe deplin funcţională nu trebuie să candideze la calitatea de membru al N.A.T.O. Absenţa partidelor extremiste în Guvernul român după alegeri va avansa, după părerea mea, cauza aderării la N A T O". Unele partide politice reacţionează la această declaraţie. P.U.N.R.: „Nu putem să nu remarcăm asemănarea izbitoare dintre indicaţia recentă a d-lui **Alfred Moses** şi comportamentul comisarilor politici sovietici din România care dictau toate actele statului român în perioada comunistă". „Sugestiile d-lui ambasador (...) reprezintă o nepermisă implicare personală în desfăşurarea vieţii politice din România". P.U.N.R. nu va uita repede afirmaţiile lui **Alfred Moses** şi va anunţa că intenţionează să transmită lui **Bill Clinton** conţinutul acestor afirmaţii. P.D.S.R. – **Adrian Năstase**: „Părerea mea e că domnul ambasador este de presupus că ştie mai bine situaţia electorală în S.U.A. şi sperăm că, în general, va face comentarii care să ne intereseze în aceste probleme". P.S.M.– La Conferinţa Naţională, deputatul **Marin Lungu** afirmă că partidul ar trebui să ceară expulzarea ambasadorului S.U.A. pentru afirmaţiile sale. Senatorul **Adrian Păunescu** crede că mai întâi ar trebui ca ambasadorului să i se explice ce fel de partid este P.S.M., pentru a se convinge singur că nu are nimic de-a face cu extremismul. P.R.M. crede că **Alfred Moses** s-a referit la U.D.M.R., P.D. şi P.D.S.R., ca partide extremiste, deoarece nimic nu poate ilustra mai exact extremismul decât ceea ce încearcă să facă aceste partide, adică sfârtecarea ţării şi

sabotarea economiei naționale. Și președintele României, **Ion Iliescu**, îi recomandă lui **Alfred Moses** să se abțină de la astfel de afirmații.

– P.D. susține candidatura lui **Anton Vătășescu** la funcția de primar general al Capitalei.

● **24-25 febr.** Al IV-lea Congres al Alianței Civice, membră fondatoare a C D R **Valerian Stan** prezintă raportul politic pe perioada 1993–1996. Se discută pe marginea statutului A.C., se discută (insistent) despre *Contractul cu România* (**Victor Ciorbea** anunță că va lansa *Contractul cu bucureștenii*.), despre anul electoral 1996. Una dintre moțiunile Congresului semnalează pericolul manipulării politice a sentimentului național: „(...) forțele democratice să nu amestece în vacarmul tulbure al luptelor electorale valorile perene ale patriotismului și să nu contribuie astfel, printr-un discurs demagogic și patriotard, la degradarea noțiunii sacre de dragoste de țară." O altă problemă care a reținut atenția și care a devenit subiect de moțiune a fost T.V.R., instituție ce funcționează ilegal, deoarece din 1994 trebuia să fie instalat un nou consiliu de administrație. Congresmenii au adoptat și un apel prin care încearcă să convingă forurile internaționale să acorde premiul Nobel pentru pace lui **Ilie Ilașcu**. (P.A.C. a avut o inițiativă asemănătoare.) Consiliul Director Național al A.C., nou ales, are 27 de membri. Noul Consiliu a ales Comitetul de coordonare. **Petre Mihai Băcanu** a fost desemnat președinte (pentru șase luni) – iar **Romulus Rusan**, **Ana Blandiana**, **Valerian Stan**, **Nicolae Noica** și **Gheorghe Ceaușescu** – membri.

– Conferința Națională a P.S.M. (900 de delegați și 340 de invitați). **Ilie Verdeț**, liderul P.S.M., prezintă raportul politic *Alternativa socialistă*, schiță de program politic. P.S.M. se consideră un partid puternic cu 260 000 de membri cotizanți și foarte numeroși simpatizanți, dintre cei mulți și nemulțumiți de starea lor actuală și încrezători în forța partidelor de stânga de a salva țara. P.S.M. crede în victoria sa, în special, și în victoria stângii, în general, în acest an electoral. P.S.M. nu trebuie considerat un partid care dorește restaurația comunistă sau care privește cu nostalgie în trecut. Între societatea autoritar-socialistă dinainte de 1989 și cea sălbatic-capitalistă, din ultimii șase ani, P.S.M. preferă și propune o a treia cale, cea a socialismului democratic care „unește avantajele socialismului cu virtuțile economiei sociale de piață, ale democrației". Noua societate se bazează pe o economie mixtă, în care proprietatea de stat și cea privată sunt deopotrivă

încurajate şi protejate, pe pluralism politic şi ideologic. Reforma din România ultimilor ani a adus doar sărăcie, de aceea „reforma trebuie reformată", adică rolul statului trebuie să crească pentru a permite „instaurarea, în fapt, a supremaţiei legii" iar legile economiei de piaţă, amendate, adică „privatizare cât este necesar, liberă iniţiativă şi concurenţă cât este posibil". În plan extern, P.S.M. acceptă integrarea ţării în U.E. dar o consideră o problemă de perspectivă îndepărtată, în schimb spune *nu* cu hotărâre aderării la N.A.T.O, pentru că statutul de membru N.A.T.O nu ne-ar garanta „securitatea spre toate punctele cardinale" aşa cum ne-ar garanta-o „o poziţie neutră în conflictul dintre marile puteri". După ce câteva zeci de vorbitori au înfierat prezentul ticăloşit, a fost ales candidatul P.S.M. la Preşedinţia ţării: **Adrian Păunescu**, aplaudat de asistenţă, şi-a lansat ca deviză electorală „Alternativa iubirii".

● **26 febr.** În Parlament se dezbate moţiunea, iniţiată de Opoziţie, privind criza energetică. Dacă senatorii au respins moţiunea (63 voturi pentru – erau necesare 72 de voturi pentru ca moţiunea să fie adoptată – 59 împotrivă şi o abţinere), deputaţii i-au dat câştig de cauză (150 voturi pentru, 124 voturi contra). Alături de parlamentarii partidelor de opoziţie au votat şi parlamentari reprezentând partidele din arcul guvernamental. Comentând efectele moţiunii „Energia", **Adrian Năstase** se întreabă ce are de făcut Guvernul – să dea dreptate Senatului care a respins moţiunea sau Camerei Deputaţilor care a aprobat-o? Guvernul are însă răspunsul pregătit: „Nu există vinovăţii care să fie identificate, miniştri sau preşedinţi de regii autonome! A fost o situaţie conjuncturală, determinată de motivele subiective pe care le cunoaşteţi" – a declarat ziariştilor **Ioan Roşca**, purtătorul de cuvânt al Guvernului. **Emil Constantinescu** consideră că, potrivit articolului 111 din Constituţie, votul favorabil al Camerei Deputaţilor este suficient pentru ca prevederile moţiunii să devină obligatorii. Liderul C.D.R. anunţă că, dacă Guvernul nu va da răspunsul cuvenit problemelor moţiunii, parlamentarii C.D.R. îl vor da în judecată, conform prevederilor Constituţiei.

– Conducerea P.N.Ţ.C.D. apreciază ca normale şi exacte opiniile ambasadorului S.U.A. în România, **Alfred Moses**, în legătură cu sporirea şanselor ţării de a fi primită în N.A.T.O dacă în viitorul guvern nu vor mai fi cooptaţi reprezentanţii unor partide extremiste. Ţărăniştii cred că P.U.N.R., P.D.S.R., P.R.M. şi P.S.M. au reacţionat exagerat la aceste afirmaţii pentru că se simt „cu

musca pe căciulă".

● **27 febr. Teodor Meleşcanu**, ministrul de externe al României, participă, la Bruxelles, la cea de-a doua sesiune a Consiliului de Asociere România – U.E. şi la lucrările Reuniunii semestriale a celor 15 miniştri de externe din ţările U.E. ca şi a celor 9 state central-europene asociate. Reprezentantul U.E., comisarul **Hans van den Brock** şi şefii diplomaţiilor din cele 15 ţări membre ale U.E. „au remarcat eforturile României de a se integra în U.E. şi au reînnoit angajamentul politic de a sprijini aceste eforturi.

● **28 febr.** Bucureşti. Are loc o nouă rundă de negocieri, la nivel de experţi, pentru definitivarea Tratatului politic de bază şi a acordului de reconciliere între România şi Ungaria.

● **29 febr.** Purtătorul de cuvânt al Preşedinţiei, **Traian Chebeleu**, ia atitudine împotriva declaraţiei liderului C.D.R., **Emil Constantinescu** („nu mai putem accepta un sistem politic în care vinovaţii din Guvern devin fie ambasadori, fie consilieri prezidenţiali"), şi îi cere acestuia să facă „precizările nominale care se cuvin" deoarece el, **Traian Chebeleu**, nu cunoaşte nici măcar un caz în care vinovaţii din Guvern să fie numiţi în astfel de posturi.

– **Nicolae Manolescu**, preşedintele P.A.C., adresează o nouă ofertă de colaborare C.D.R.

● **1 mart.** Primul-ministru, **Nicolae Văcăroiu**, discută cu liderii marilor centrale sindicale despre consecinţele crizei de energie care a afectat întreprinderile în luna febr.

● **2 mart.** Şi liderul C.D.R., **Emil Constantinescu**, se întâlneşte cu conducătorii unor centrale sindicale pentru a evalua efectele crizei de energie din luna febr. şi pentru a găsi modalităţi de depăşire a acestora.

– **Emil Constantinescu** dă curs invitaţiei Preşedinţiei de a indica „vinovaţii din Guvern" care au primit funcţii de ambasadori sau consilieri prezidenţiali: **Mihai Chiţac**, **Cico Dumitrescu**, **Gelu Voican Voiculescu**, **Paul Everac**, **Ioan Oancea**. În comunicatul dat publicităţii de Biroul de presă al C.D.R. se precizează că aceste persoane n-au fost inculpate de vreo instanţă judecătorească. Preşedinţia va răspunde la rândul ei (5 mart.) printr-un comunicat în care va menţiona că aceste persoane au fost acuzate nu de către o instanţă judecătorească ci doar de presă.

– Cluj. Consiliul de Coordonare al U.D.M.R. a aprobat proiectul de autonomie personală în virtutea căruia U.D.M.R. poate crea organisme legislative şi executive (în domeniile învăţământ şi

cultură) pentru minoritatea maghiară din România, cu condiția ca proiectul să fie aprobat de Parlamentul României. Datorită acestei inițiative a U.D.M.R. ca a altora de aceeași factură, **Gheorghe Funar** propune președintelui României și primului-ministru suspendarea temporară a negocierilor româno-ungare ce au loc la București.

● **2-3 mart.** La cel de-al III-lea Congres al P.D.A.R., **Victor Surdu** este reales președinte al partidului (contracandidat **Ion Coja**), iar **Ion Coja** devine candidatul P.D.A.R. la viitoarele alegeri prezidențiale. (contracandidați – **Victor Surdu, Dumitru Teaci, Oliviu Tocaciu, Petre Carp**).

● **4 mart.** Parlamentarii C.D.R. au depus la Biroul Permanent al Camerei Deputaților un proiect de lege care prevede plata unei indemnizații egale cu 75% din salariul de bază lunar, inclusiv sporul de vechime, persoanelor afectate de criza energetică din luna febr. P.D. cere la rândul său Guvernului să despăgubească societățile comerciale și angajații lor care au suportat consecințele „crizei energetice".

– **Gabriel Țepelea**, prim-vicepreședintele P.N.Ț.C.D., consideră că aprobarea de către Consiliul de Coordonare al U.D.M.R. a proiectului de autonomie personală este o greșeală și reprezintă de fapt o diversiune deoarece U.D.M.R. știe bine că acest proiect, în fond o formă mascată a autonomiei regionale pe criterii etnice, nu va fi adoptat de Parlamentul României.

● **5 mart.** Agenția japoneză de evaluare a riscului de țară – Japan Credit Rating Agency – a comunicat la Tokio agenției de presă Reuters că a acordat o cotație (rating) dublu B plus (BB+) titlurilor financiare pe termen lung care vor fi emise de B.N.R. (România se situează în aceeași grupă de risc cu Ungaria și Polonia). Această primă evaluare oficială a riscului de țară pe piața internațională reprezintă un succes al României în integrarea sa în comunitatea financiară mondială.

● **6 mart.** La palatul Cotroceni **Ovidiu Ioan Muntean** a fost desemnat ministrul comunicațiilor (numit prin decret prezidențial). Noul ministru, fost membru al P.D.S.R., a declarat că s-a înscris în P.U.N.R. cu o zi înaintea investiturii, deoarece „funcția de ministru este una politică" și s-a simțit dator să procedeze astfel față de cei care l-au susținut, adică să se înscrie în partidul lor, P.U.N.R. **Ovidiu Muntean** a anunțat că în primul rând va organiza concursul pentru ocuparea postului de manager la Romtelecom. Anterior, **Dumitru Pâslaru**, purtătorul de cuvânt al P.D.S.R., a anunțat că organizarea

respectivului concurs reprezintă condiția pe care o pune partidul său pentru a accepta numirea lui **Ovidiu Muntean** în funcția de ministru al comunicațiilor. Aceasta deoarece P.D.S.R. consideră funcția de manager la Romtelecom mai importantă decât cea de ministru, pentru că de această instituție depinde corectitudinea alegerilor.

– Guvernul a aprobat proiectul unei ordonanțe de urgență care prevede că agenții economici prejudiciați de criza energetică din luna febr. au obligația de a plăti angajaților lor o indemnizație neimpozabilă de 75% din salariul de bază net plus sporul de vechime.

– La o conferință de presă, vicepreşedintele P.U.N.R., **Ioan Gavra**, a anunțat că liderii grupurilor parlamentare ale partidului său se vor întâlni cu ministrul de externe, **Teodor Meleşcanu**, pentru a discuta despre stadiul negocierilor cu Ungaria, în scopul definitivării Tratatului politic de bază. Această întâlnire, a precizat **Ioan Gavra**, a fost cerută de P.U.N.R. care consideră că situația creată de aceste negocieri este mult mai gravă decât dorește P.D.S.R. să se știe. De asemenea, **Ioan Gavra** a mai precizat că P.U.N.R. va da un comunicat prin care va cere anularea tuturor licitațiilor organizate de F.P.S. în vederea privatizării unităților economice, deoarece aceste licitații s-au făcut prin favorizarea „mafioților" şi „gigikenților", F.P.S. devenind „motorul campaniei electorale a partidului de guvernământ" prin aceea că investeşte doar în zonele de influență ale P.D.S.R.

● **7 mart.** Bruxelles. La cartierul general al N.A.T.O, Comitetul director politico-militar al Alianței, format din reprezentanții celor 16 state membre, au analizat programul individual de parteneriat România – N.A.T.O până în 1998, pe care l-au apreciat ca „deosebit de complet şi valoros", iar participarea României la parteneriat a fost evaluată ca „impresionantă". „România şi Polonia au cele mai bine pregătite forțe armate din est" a tras concluzia secretarul general al N.A.T.O.

– La şedința Delegației Permanente a P.D.S.R. s-au analizat cu severitate relațiile cu P.S.M. şi P.R.M. Partidul de guvernământ doreşte ca într-o întâlnire la vârf să se analizeze raporturile dintre cele două partide, deoarece P.D.S.R. consideră că P.S.M. dă dovadă de lipsă de fair-play când critică dur guvernarea, deşi face parte din coaliția guvernamentală. Cât despre P.R.M., liderii P.D.S.R. cred că acest partid ar trebui izolat în viața politică mai ales în perspectiva apropiatelor alegeri, pentru „nocivitatea ideilor" şi

pentru atitudinile excentrice ale reprezentanților săi. De aceea P.D.S.R. va institui „un embargou" în ce privește colaborarea cu partidul lui **C.V.Tudor** în campania electorală. P.D.S.R.-iștii nu se vor afla alături de P.R.M.-iști în nici o manifestare electorală.

● **8 mart.** Într-un comunicat al P.S.M. se precizează că P.D.S.R. a lansat ideea ruperii alianței cu socialiștii prea târziu, când aceasta este deja un fapt împlinit. Chiar dacă P.S.M. s-ar mai așeza la masa tratativelor cu P.D.S.R., nu înțelege să împartă răspunderea guvernării cu partidul majoritar, deoarece nu i s-a cerut niciodată părerea sau acordul în legătură cu deciziile luate de Guvern.

● **9 mart.** La Forumul primarilor și consilierilor U.S.D. (participă 5 200 de reprezentanți din teritoriu ai U.S.D. și viitorii candidați în alegeri) se hotărăște declanșarea campaniei pentru strângerea semnăturilor necesare susținerii candidaturii lui **Petre Roman** la alegerile prezidențiale și se adoptă documente cu valoare de platforme electorale.

● **11 mart.** Ministrul rus de externe, **Evgheni Primakov**, a declarat că Rusia ar fi dispusă să accepte extinderea N.A.T.O spre est doar dacă nu se ajunge până la frontierele sale.

● **11-12 mart.** P.U.N.R. solicită și obține o întrevedere (11 mart.) a membrilor grupurilor sale parlamentare cu directorul S.R.I., **Virgil Măgureanu**, și cu ministrul de externe, **Teodor Meleșcanu**. (12 mart.) Între problemele abordate au fost și politica U.D.M.R. sau relațiile România – Ungaria. U.D.M.R. califică întâlnirea P.U.N.R. cu directorul S.R.I., drept „o imixtiune gravă a unui partid în viața altui partid, prin instituțiile statului". Inițiativa P.U.N.R. va determina și alte reacții. **Ion Iliescu** consideră că respectiva întâlnire, dintre grupurile parlamentare ale P.U.N.R. și directorul S.R.I., a fost utilă și s-a petrecut în limitele legalității. Senatorul P.D.S.R., **Vasile Văcaru**, președintele Comisiei parlamentare de control al activității S.R.I., dezaprobă gestul lui **Virgil Măgureanu** și anunță că-l va convoca în fața comisiei pe care o conduce. Și **Adrian Năstase**, președintele executiv al P.D.S.R., își face cunoscut dezacordul față de această întâlnire.

● **12-13 mart.** Budapesta. Au loc negocieri, la nivel de experți ai Ministerelor de externe, în vederea definitivării Tratatului politic de bază dintre România și Ungaria. Reprezentanții celor două țări iau în discuție și declarația politică, unul dintre cele trei documente care pun bazele reconcilierii istorice româno-ungare.

– Într-un interviu publicat în *Evenimentul zilei* (13 mart.)

preşedintele executiv al P.D.S.R., **Adrian Năstase**, schiţează câteva elemente de portret al omului politic **C.V. Tudor**, liderul P.R.M.: „În orice caz, este foarte clar că ţinta pentru **C.V. Tudor** nu o reprezintă **Ion Iliescu**, **Oliviu Gherman** sau **Adrian Năstase**, sau altcineva. Ţinta o reprezintă chiar structura instituţională a ţării, instituţiile statului de drept şi, practic, întregul sistem politic (...) Practic, ideea care se inoculează în permanenţă este aceea a restauraţiei, o restauraţie bazată pe dictatură, un dispreţ pentru democraţie, care este pulverizată în anarhie, ideea că nimeni nu este valabil, că singura persoană capabilă să rezolve problemele ţării este **C.V. Tudor** (...) trebuie să ne punem semne de întrebare chiar în legătură cu mijloacele prin care s-ar putea ajunge la această restauraţie, pentru că în permanenţă sunt avansate ideea loviturii de stat, ideea loviturii de forţă, ideea violenţei, ideea forţei ca atare pentru a înlătura legea şi democraţia ca stare de spirit şi ca formă de normalizare a societăţii şi, din acest punct de vedere, eu cred că acest fenomen, despre care **C.V. Tudor** vorbeşte – fenomenul România Mare –, poate să reprezinte până la urmă un virus existent în societatea politică românească, virus ce trebuie diagnosticat şi, la limită, chiar tratat. Din fericire ideea de führer nu prinde la români! (...) Cum pot să cred în ceea ce spune şi ce face **C.V. Tudor** atunci când eu ştiu foarte bine ce a făcut înainte de 1989, ştiu foarte bine care erau rezultatele deplasărilor sale la meciuri în străinătate, în avioanele charter, inclusiv în ceea ce priveşte videocasetele, lărgirea numărului de casete care circulau în Bucureşti? Este posibil ca acest braconier politic să se erijeze ca judecător al societăţii româneşti? (...) Pe un astfel de om mi-e foarte greu să-l accept ca judecător moral al societăţii (...) Nu poate însă, într-un stat de drept, doar să acuze fără a-şi asuma şi eventualele responsabilităţi dacă acuzaţiile respective sunt nefondate. Nu cred că este corectă atitudinea de a arunca cu noroi peste tot şi în toate şi apoi de a se apăra în spatele acestei imunităţi parlamentare. Dacă are probe, eu cred că este cinstit să le producă în instanţe de judecată şi el însuşi să renunţe la imunitatea parlamentară pentru a se prezenta în instanţă ca să dovedească că ceea ce spune este corect. Dar aşa, lupta este inegală".

● **14 mart.** Consiliul Naţional al C.D.R. adoptă o declaraţie de protest faţă de politica Guvernului Văcăroiu, în general, şi în special faţă de tendinţa de a amâna alegerile: „Trăim un moment politic în care suportăm consecinţele a şase ani în care ţara nu a

fost guvernată cu programe, ci cu lozinci. Orice încercare de amânare a alegerilor generale devine din acest moment un act iresponsabil, care prelungeşte nu numai agonia unui guvern care nu mai reprezintă pe nimeni, dar şi suferinţele nemeritate ale unei ţări întregi".

● **15 mart.** Delegaţia Comisiei Uniunii Europene în România a dat publicităţii rezultatele sondajului de opinie Eurobarometru, realizat între 30 oct. şi 22 nov. 1995 în 19 state din centrul şi estul Europei plus C.S.I., pe baza interviurilor cu 20.278 persoane, în scopul de a evalua atitudinea poporului din aceste ţări faţă de U.E. şi schimbările din economia şi viaţa politică. În ce priveşte încrederea în economia de piaţă România ocupă un loc fruntaş pentru că 64% dintre intervievaţi se pronunţă în favoarea economiei de piaţă. În schimb 58% dintre români nu sunt mulţumiţi de stadiul şi conţinutul reformelor democratice, de respectarea drepturilor omului. Românii sunt în fruntea celor care optează pentru aderarea la U.E. şi N.A.T.O. 97% dintre cetăţenii României spun *da* integrării ţării în U.E. şi 95% doresc şi integrarea în N.A.T.O. (Pe locul doi, după România, se plasează Polonia.)

● **16 mart.** După întâlnirea la vârf a P.D.S.R. cu P.S.M. – (**Oliviu Gherman şi Ilie Verdeţ**) se declară nul protocolul încheiat în 1995 între cele două partide, dar rămâne valabil protocolul adiţional privind colaborarea teritorială.

– La şedinţa Comitetului Naţional al A.C. se face un apel la solidarizarea forţelor Opoziţiei în vederea câştigării alegerilor şi se emite ipoteza unei înţelegeri secrete P.N.Ţ.C.D. – P.D.S.R.

● **18 mart.** După întâlnirea unor reprezentanţi ai P.U.N.R. cu directorul S.R.I., relaţiile dintre fruntaşii acestui partid şi senatorul P.D.S.R., **Vasile Văcaru**, preşedintele Comisiei parlamentare de control al activităţii S.R.I., s-au deteriorat brusc şi grav. **Gheorghe Funar** a afirmat că deţine date compromiţătoare despre **Vasile Văcaru** pe care l-a etichetat drept unul dintre cei mai corupţi membri ai P.D.S.R. **Vasile Văcaru** a anunţat că-l va acţiona în judecată pe liderul P.U.N.R. pentru atacurile la adresa sa.

● **20 mart. Emil Constantinescu**, preşedintele C.D.R., declară că a identificat sursele băneşti necesare aplicării Contractului cu România. Primele 200 de zile ale viitoarei guvernări a C.D.R. vor costa 103 miliarde lei, bani obţinuţi din Fondul Guvernamental de Intervenţie şi prin reducerea cheltuielilor alocate Parlamentului, Preşedinţiei şi Guvernului.

● **20-22 mart. Gheorghe Tinca**, ministrul apărării, adoptă

un ton rezervat în legătură cu aderarea României la N.A.T.O care dacă nu se va produce nu va fi „sfârşitul lumii". „România a mai fost pusă de istorie în situaţii dificile" – comentează **Gheorghe Tinca**. Această afirmaţie se bazează pe unele indicii furnizate de politica internaţională în legătură cu lipsa de şanse a României de a adera la N.A.T.O în viitorul apropiat şi contrazice părerile optimiste ale oamenilor politici români despre acest important eveniment. **Javier Solana**, secretarul general al N.A.T.O., a afirmat cu prilejul unei vizite la Moscova (20 mart.) că extinderea alianţei se va face „cu prudenţă". La Praga, secretarul de stat american, **Warren Christopher**, la o întâlnire (20 mart.) cu reprezentanţii statelor candidate la statutul de membre ale N.A.T.O, şi-a reafirmat hotărârea S.U.A. de a sprijini extinderea alianţei prin cooptarea unor state din Europa centrală şi de est, dar a precizat că acest important proces trebuie să înceapă cu cooptarea celor mai puternici candidaţi, precizare care însemnă recunoaşterea deschisă, pentru prima oară, a aderării în etape la N.A.T.O. **Evgheni Primakov**, ministrul rus de externe, a ţinut să-şi întâlnească omologii din ţările candidate la statutul de membru al N.A.T.O. şi s-a întâlnit (14 mart.) doar cu Polonia, Ungaria, Cehia şi Slovacia. În România, toate aceste semnale au condus la concluzia că priorităţile în ce priveşte aderarea la N.A.T.O. au fost deja stabilite şi că România nu se află printre favoriţii competiţiei, ci, alături de Bulgaria şi Ucraina a fost plasată într-o „zonă gri", ceea ce înseamnă „o punte neutră între Rusia şi N.A.T.O".

– F.M.I. a decis să amâne eliberarea tranşei de 70 de milioane dolari din cele 400 milioane dolari reprezentând valoarea totală a împrumutului stand-by acordat României pentru 1996. **John Hill**, reprezentantul F.M.I. la Bucureşti, a declarat că e vorba doar de o amânare şi nu de o blocare a acordului de împrumut. Pentru o reglementare convenabilă a relaţiilor cu F.M.I., României i se cere să realizeze un volum minim al tranzacţiilor pe piaţa interbancară şi să respecte o diferenţă procentuală maximă între cursurile practicate pe piaţa interbancară şi cele ale caselor de schimb valutar.

– Gâlceavă între aliaţi: 1) P.D.S.R. – P.U.N.R. **Gheorghe Funar** trimite P.D.S.R. încă una din deja celebrele scrisori în care acuză câteva partide – P.D.S.R., P.D., P.L.'93, P.A.C. şi C.D.R. – că au intrat, din motive obscure, în complicitate cu U.D.M.R., pe care au ajutat-o, prin votul lor, să impună în Parlament un articol din Legea partidelor politice prin care se permite înfiinţarea

partidelor pe baze etnice. P.U.N.R. îşi acuză dur aliatul – P.D.S.R. – şi anunţă că va contesta Legea partidelor la Curtea Constituţională. Delegaţia Permanentă a P.D.S.R. transmite, printr-un comunicat, că recentele acuzaţii ale P.U.N.R. impun o reexaminare atentă a oportunităţii menţinerii protocolului de colaborare dintre cele două partide. 2) P.S.M. – P.R.M. În cotidianul *Vremea* , **Adrian Păunescu** anunţă că îşi ia adio de la **C.V. Tudor** al cărui nume nu va mai fi pomenit în ziarul său pentru că l-a jignit de multe ori şi nu numai pe el ci şi P.S.M. Replica lui **C.V. Tudor** nu se lasă mult aşteptată. Liderul P.R.M. acuză: „**Păunescu**, în momentele cheie, a trădat întotdeauna", şi avertizează: „îl voi trata ca pe un poet de valoare, dar ca o nulitate politică".

– La şedinţa Consiliului Suprem de Apărare a Ţării se apreciază că principalii factori care primejduiesc siguranţa naţională sunt infracţionalitatea economico-financiară, crima organizată, corupţia, traficul ilicit de arme şi stupefiante.

● **23 mart. Ion Iliescu** primeşte o scrisoare de la Consiliul pentru Cooperare şi Securitate al Congresului S.U.A. în care se identifică şi se condamnă unele manifestări cu caracter naţionalist şi antisemit ale unor lideri politici din coaliţia guvernamentală.

● **25 mart. Victor Ciorbea**, candidatul C.D.R. la primăria Capitalei, şi-a lansat programul politic cu care intră în competiţia electorală pentru a câştiga funcţia de primar al Capitalei. *Contractul cu bucureştenii* – promite ca în 200 de zile să se rezolve multe dintre neajunsurile locuitorilor Capitalei.

● **25-28 mart. Ion Iliescu**, preşedintele României, întreprinde o vizită oficială în trei ţări caucaziene. În Armenia s-au semnat acorduri de colaborare în domeniile transporturi şi agricultură, iar cu Georgia şi Azerbaidjan s-au parafat Tratatele politice de bază.

– Biroul Permanent al P.U.N.R. a decis să menţină colaborarea cu P.D.S.R. până la viitoarele alegeri. P.D.S.R. a apreciat realismul acestei hotărâri şi a recomandat P.U.N.R. să manifeste mai multă responsabilitate ca aliat al său.

– La o conferinţă de presă (26 mart.), ambasadorul S.U.A. la Bucureşti, **Alfred Moses**, a declarat că nu există un număr prestabilit de ţări care să adere la N.A.T.O. şi nici favoriţi ai aderării, integrarea făcându-se doar în funcţie de performanţele economice şi politice ale fiecărei ţări. **Alfred Moses** a adăugat totuşi că „nu se aşteaptă ca România să se întoarcă spre est, în cazul în care nu ar reuşi să se integreze în N.A.T.O".

– Comisia parlamentară de control al activităţii S.R.I. a recomandat (27 mart.) acestei instituţii să evite orice iniţiativă care ar implica-o politic. Această hotărâre a fost luată în urma întâlnirii directorului S.R.I. cu unii fruntaşi ai P.U.N.R., întâlnire amplu comentată şi dezaprobată de unii oameni politici.

– La propunerea P.A.C., **Ilie Ilaşcu** a fost propus drept candidat la Premiul Nobel pentru Pace pe 1996. **Nicolae Manolescu**, liderul P.A.C., a comunicat că s-a acceptat de către comitetul Nobel din Norvegia candidatura lui **Ilie Ilaşcu**.

● **29 mart.** Premierul român. **Nicolae Văcăroiu** se întâlneşte la Ismail (Ucraina) cu **E. Marciuk**, omologul său ucrainean. Cu ocazia acestei vizite se semnează mai multe acorduri economice.

● **30 mart.** La Congresul extraordinar al P.N.L. – **Câmpeanu**, preşedintele partidului, **Radu Câmpeanu**, este desemnat candidat la Preşedinţia României.

● **31 mart.** La Consiliul Naţional al M.E.R. se stabileşte conduita partidului în alegerile locale şi se hotărăşte retragerea sa din Blocul Unităţii Naţioanle (B.U.N.), alianţă considerată ca ineficientă, din care mai fac parte P.U.N.R. şi P.D.A.R..

● **1 apr.** La o conferinţă de presă preşedintele P.N.Ţ.C.D., **Ion Diaconescu**, şi secretarul general al acestui partid, **Radu Vasile**, declară că ţărăniştii intenţionează să voteze bugetul pe 1996, chiar dacă a fost alcătuit de un guvern incompetent. Această decizie nu este rezultatul vreunei înţelegeri oculte cu P.D.S.R., ci a evaluării corecte a consecinţelor pe care le-ar avea pentru ţară respingerea proiectului de buget pe 1996 în Parlament, acestea fiind atât de grave încât s-ar putea ajunge chiar la colaps economic. Guvernul **Văcăroiu** – a precizat **Ion Diaconescu** – trebuie să-şi asume răspunderea şi pentru actualul buget şi pentru întreaga guvernare. „Guvernul trebuie să-şi ducă jugul până la capăt" pentru că altfel o cădere a cabinetului **Văcăroiu** ar favoriza P.D.S.R. care s-ar prezenta la alegeri eliberat de povara întreagă a guvernării.

● **2 apr.** După Cehia şi Slovacia, România este a treia ţară care depune la N.A.T.O. documentul pe baza căruia urmează să înceapă dialogul individualizat intensificat în anul 1996 la Bruxelles, între o echipă a N.A.T.O. şi reprezentanţi ai României. Rundele de dialog individualizat constituie etapa a doua a procesului de extindere a N.A.T.O. spre estul Europei. În acest cadru România îşi va prezenta strategia pe care o va urma în vederea aderării la N.A.T.O.

● **3 apr.** Palatul Cotroceni. La o conferință de presă, **Ion Iliescu** își prezintă punctele de vedere în legătură cu evenimentele politice la zi, insistând asupra desfășurării campaniei electorale. În acest cadru i se cere să revină cu explicații suplimentare (ceea ce nu s-a întâmplat) la unele afirmații făcute anterior: „Unii își fac campania electorală pârând la Înalta Poartă, prin scrisori la Consiliul Europei, Congresul american ori în publicații ca *Der Spiegel*. Ei se plâng la cancelarii că sunt dezavantajați în cursa electorală, dar în felul acesta aduc daune intereselor țării, iar în ochii străinilor trezesc doar nedumerire și desconsiderare"

– P.L.'93 l-a desemnat pe **Dinu Patriciu**, candidat pentru funcția de primar general al Capitalei.

● **3-4 apr.** În cursul vizitei pe care o efectuează în România, **Serghei Krîlov**, ministru adjunct de externe al Rusiei, stabilește în urma întâlnirilor cu oficialități române ca o comisie de experți ruși și una de români să analizeze problema tezaurului românesc aflat la Moscova. În ceea ce privește Tratatul politic româno-rus, principalul obstacol rămâne menționarea Pactului Ribbentrop-Molotov. Diplomatul rus a reconfirmat opoziția Moscovei față de extinderea N.A.T.O. către estul Europei.

– Comitetul Executiv al C.D.R. respinge într-un comunicat oferta de colaborare a P.D.S.R. pe care o consideră, în acest moment, „imorală și ilogică". În același document se precizează că o colaborare cu partidele de opoziție este posibilă doar sub aspect tehnic și doar în turul doi al alegerilor locale. Precizarea vizează U.S.D. care a propus C.D.R. o colaborare pentru anul electoral 1996.

● **5 apr.** La primul Congres al partidului Alternativa României se adoptă statutul și structurile de conducere. Conducătorii aleși ai P.A.R. sunt **Varujan Vosganian**, **Laurențiu Ulici** și **Adrian Iorgulescu**.

● **6 apr.** Colegiul Director al P.D. a decis să-i înlocuiască din funcția de vicepreședinți ai partidului pe deputații **Radu Berceanu** și **Traian Băsescu**. În locul lor au fost aleși deputații **Bogdan Marinescu** și **Bujor Bogdan Teodoriu**. Colegiul Director al P.D. a adoptat o declarație în care se atrage atenția asupra politicii naționale de pedeserizare pe care o duce intens partidul de guvernământ în instituțiile publice, regiile autonome și societățile comerciale de stat. P.D. consideră că pedeserizarea forțată în plină desfășurare, având ca scop menținerea la putere a actualelor structuri, aduce atingere Constituției țării.

● **7-9 apr.** La invitația președintelui Camerei Deputaților, **Adrian Năstase**, congresmanul american **Tom Lantos** face o vizită oficială în România. Oaspetele a declarat că în urma celor constatate privind respectarea libertăților democratice în România, va sprijini această țară în eforturile ei de integrare în N.A.T.O și U.E. și va pleda pentru acordarea clauzei națiunii celei mai favorizate în regim permanent. Pentru sprijinul promis, **Tom Lantos** pune condiții: „Tot ceea ce am spus anterior se bazează pe premisa că în urma viitoarelor alegeri partidele extremiste nu vor ajunge la guvernare". „În U.E. și N.A.T.O nu este loc pentru guverne la care participă extremiștii!" Referitor la relațiile dintre România și Ungaria, **Tom Lantos** a declarat: „Aștept momentul ca Ungaria și România să fie integrate în Europa, iar frontierele să devină la fel de irelevante și nesemnificative ca și cele dintre Belgia și Olanda".

– După șapte runde de negocieri româno-ucrainene, primul adjunct al ministrului ucrainean de externe, **Anton Buteiko**, a declarat că partea română a determinat blocarea tratativelor în vederea încheierii Tratatului bilateral de prietenie prin insistența cu care a susținut ca Ucraina să denunțe Pactul Ribbentrop-Molotov.

– F.M.I. reia negocierile cu România prin intermediul unei delegații care se deplasează la București, condusă de **Poul Thomsen**, negociator principal în relațiile cu România.

– U.S.D. și P.A.C. au încheiat un protocol de colaborare în alegerile locale. Semnatarii protocolului – **Nicolae Manolescu** (P.A.C.), **Petre Roman**, **Sergiu Cunescu** (U.S.D.) – declară că au făcut un prim pas pentru ca forțele politice ale Opoziției să asigure, prin colaborare, o campanie electorală civilizată, alegeri corecte și victoria în aceste alegeri. Deși atât U.S.D. cât și P.A.C. declară că poartă negocieri cu P.L.'93 pentru a semna același protocol, P.L.'93 va infirma intenția sa de a semna acest protocol.

– În Senat, parlamentarii P.D. și P.A.C. aduc noi dovezi ale pedeserizării forțate, la scară națională, practicate de partidul de guvernământ și cer să se apeleze la măsurile necesare pentru a opri acest fenomen periculos pentru viitorul țării.

– „Pentru a proba că niciodată nu mi-am făcut din imunitatea parlamentară o pavăză pentru ilegalități, cu deplină încredere în Justiție, dar și în corectitudinea actelor mele din timpul guvernării, astăzi, 05 aprilie 1996, demisionez din Parlamentul României." Această declarație rostită în Camera Deputaților a făcut din

deputatul P.D. de Vaslui, **Traian Băsescu**, primul parlamentar (de după 1989) care a renunțat la mandatul său. **Traian Băsescu** a explicat că face acest gest pentru a se pune la dispoziția Parchetului General și al I.G.P. în vederea soluționării unor dosare în care a fost implicat. El dorește să se angajeze într-o bătălie pe care vrea s-o ducă singur fără să-și implice partidul.

– În ziarul *Curierul național* este publicată o declarație a șefului Statului Major al Armatei, **Dumitru Cioflină**. Acesta consideră că, dacă în Rusia comunistul **Ghennadi Ziuganov** va câștiga alegerile prezidențiale, România ar trebui să se orienteze către o alianță regională extra-N.A.T.O. a țărilor fostului Tratat de la Varșovia și a celor rezultate din dezmembrarea U.R.S.S. Președinția, M.Ap.N. și M.A.E. vor preciza că ipoteza lui **Cioflină** nu corespunde obiectivelor politicii externe a României pentru care integrarea în N.A.T.O. reprezintă o prioritate indiscutabilă.

● **10 apr.** Comisia pentru imunități și disciplină a Senatului a aprobat (nouă voturi pentru, unul împotrivă) cererea ministerului justiției de ridicare a imunității parlamentare a senatorului P.R.M. – **C.V. Tudor**, urmând ca Senatul să se pronunțe în această problemă.

● **11–12 apr. Volker Ruehe**, ministrul apărării al Germaniei, face o vizită în România, la invitația omologului său de la București, **Gheorghe Tinca**. Oaspetele are întâlniri cu înalte oficialități române (**Ion Iliescu**, **Teodor Meleșcanu**) față de care declară că România este o candidată serioasă pentru integrarea în N.A.T.O.

– La cererea Fundației **Soros** pentru o Societate Deschisă, Institutul de Cercetare a Calității Vieții a efectuat în perioada 22-28 mart. 1996 sondajul numit Barometrul de Opinie Publică, prin intervievarea a 1159 de persoane de peste 18 ani. Opțiunile pentru viitorul președinte al țării, exprimate în procente, s-au repartizat astfel: **Ion Iliescu** – 29%; **Emil Constantinescu** – 15%; **Petre Roman** –12%; **C.V. Tudor** – 4%; **Gheorghe Funar** – 2%; **Nicolae Manolescu** – 1%; **Teodor Meleșcanu** – 1%; **Adrian Năstase** – 1%; **Adrian Păunescu** – 1%; indecișI – 32%. Față de un sondaj similar, realizat (de C.U.R.S.) în dec. 1995, surpriza o oferă **Petre Roman** care a crescut în ochii electoratului de la 4% la 12% și numărul indecișilor în creștere de la 23% la 32%. Preferințele pentru partidele care ar merita să pătrundă în Parlament s-au exprimat astfel: P.D.S.R. – 31%; C.D.R. – 28%; U.S.D. – 14%; P.R.M. – 6%; P.U.N.R. – 5%; U.D.M.R. – 5%; P.S.M. – 4%; P.A.C. – 3%; P.D.A.R. – 3%; PL'93 – 1%; 21% – nu știu; 7% – nu se prezintă la vot.

– **Ion Cioabă**, autoproclamatul rege internațional al romilor, îi propune generalului **Nicolae Nițu**, comandantul Poliției Capitalei, să candideze la funcția de primar general al Capitalei pentru care îl vor vota romii săi, admiratori ai calităților celui pe care-l numesc cu afecțiune „tata Nițu".

● **16 apr. Octav Cozmâncă**, şeful Departamentului Administrației Publice Locale, a anunțat că Guvernul a stabilit ca dată a alegerilor locale 2 iun., iar pentru al doilea tur de scrutin – 16 iun. Campania electorală va începe la 19 apr.

● **17 apr.** În ziarul *Adevărul*, pe prima pagină, **Gh. Cercelescu** semnează articolul *Cât ne costă miliardarii de carton*: „Este deci necesar să avem cât mai curând o lege care să reglementeze activitatea bancară în toate compartimentele ei. Altfel, va fi tot mai greu să se facă față grupurilor mafiote, care pur şi simplu jefuiesc băncile şi aduc prejudicii nebănuite pe plan economic şi social. Căci este foarte puțin probabil că toate acele credite neperformante care au adus Dacia Felix şi Credit Bank în stare de faliment se vor mai întoarce vreodată".

Autorul articolului menționează băncile care, ajunse în stare de faliment, prin acordarea unor credite uriaşe, fără acoperire, au fost creditate la rândul lor, pentru a fi menținute în viață, de Banca Națională față de care sunt datoare cu sume uriaşe. Exemplul la care se opreşte mai pe îndelete **Gh. Cercelescu** este cazul Băncii Dacia Felix. După ce miliardarii de carton au adus-o în stare de faliment, Banca Națională i-a acordat un credit de refinanțare de circa 1 100 miliarde lei, adică o sumă care „este egală cu 1,26% din P.I.B.-ul din 1995 sau cu tot ce se preconizează să se dea agriculturii pentru efectuarea lucrărilor din primăvara lui 1996". Despre deja celebrul acționar al Daciei Felix, **Sever Mureşan**, cetățean de origine română, cu domiciliul în Franța, aflăm: „Dacă ar fi avut banii pe care i-a scos din țară, dl. **Sever Mureşan** nu s-ar mai fi încurcat, fireşte, cu Dacia Felix. Dar domnia sa a revenit în țară nu pentru a aduce ci pentru a lua 300 milioane de dolari şi era sigur că va reuşi, deoarece ştia că în România un individ poate pune mâna pe o bancă, după care face ce vrea cu ea." Suma de 300 milioane de dolari reprezintă jumătate din împrumutul acordat României de F.M.I., livrat în tranşe, pe parcursul câtorva ani, la capătul unor condiții economico-financiare de multe ori foarte greu de îndeplinit.

– Proiectul de buget de stat pe 1996 a fost votat în Parlament cu o majoritate confortabilă – 245 voturi pentru, 168 voturi

împotrivă. După această victorie, ministrul finanțelor, **Florin Georgescu**, a declarat că „votul echivalează cu o nouă învestire a cabinetului Văcăroiu". Înaintea votării mai multe partide anunțaseră că nu vor susține bugetul: P.N.Ț.C.D., P.E.R., P.S.D.R., P.D., P.L.'93, U.D.M.R. Dintre acestea P.N.Ț.C.D. a fost bănuit că nu şi-a onorat promisiunea.

– A fost inaugurat oficial primul reactor al Centralei nuclearo-electrice de la Cernavodă care va furniza pentru început 8% din necesarul energetic al țării. Au fost de față preşedintele **Ion Iliescu** şi primul-ministru al Canadei, **Jean Chrétien**.

● **18 apr.** Preşedintele Turciei, **Suleyman Demirel**, face o vizită oficială în România, la invitația preşedintelui **Ion Iliescu**.

– Ambasadorul Elveției la București, **Jean-Pierre Vettovaglia**, a fost demis din funcție datorită relației întreținute cu tânăra româncă **Floriana Jucan**. M.A.E. de la Berna a considerat aceste relații „un risc de securitate pentru Elveția".

● **19 apr.** Începutul campaniei electorale – de 45 de zile – pentru scrutinul din 2 iun. în urma căruia vor fi desemnați primarii, consilierii locali şi județeni, în toate localitățile țării. Au fost aleşi şi cei 7 judecători care compun Biroul Electoral Central, iar dintre ei, **Adrian Nițoiu** a fost desemnat preşedintele B.E.C.

● **21 apr.** Senatorii au votat – 85 voturi pentru, 39 împotrivă – ridicarea imunității parlamentare a lui **C.V. Tudor**. Ministerul justiției a înaintat Senatului cererea de ridicare a imunității parlamentare pe baza a 11 dosare, dintre care 10 au ca obiect calomnierea unor personalități ale vieții politice şi culturale, iar cel de-al 11-lea dosar conține acuzații aduse lui **Ion Iliescu** şi **Virgil Măgureanu**, în paginile revistei *România Mare* şi a fost încadrat la ofensă adusă autorităților. După consumarea evenimentului, **C.V.Tudor** a declarat că a suferit „o înscenare odioasă", „o farsă politică din partea celor care „au umplut țara de sânge în dec. '89" dar că i s-a făcut „un imens serviciu electoral".

● **22 apr.** Miniştrii de externe ai României şi R.F. Iugoslavia **Teodor Meleşcanu** şi **Milan Milutinovici**, semnează, la Bucureşti, Tratatul de prietenie, colaborare şi bună vecinătate româno-iugoslav. Documentul, încheiat pe o perioadă de 20 de ani, conține principiile dezvoltării şi extinderii relațiilor româno-iugoslave.

● **24 apr.** Chişinău. La cea de a şasea sesiune a Comitetului internațional româno-moldovenesc, **Teodor Meleşcanu**, ministrul

român de externe, a propus crearea unui Fond comun România-Moldova pentru dezvoltarea raporturilor bilaterale economice şi industriale şi a unui Fond special al României pentru agricultura Moldovei.

● **25-27 apr.** Bucureşti. Lucrările Forumului Oamenilor de Afaceri al Cooperării Economice la Marea Neagră au fost onorate de 2174 de invitaţi şi 708 reprezentanţi ai mass-media.

– În cadrul dialogului individualizat dintre N.A.T.O. şi ţările care au optat pentru integrarea în această Alianţă, a avut loc (26 apr.) la Bruxelles prima întâlnire România – N.A.T.O. în cadrul căreia s-a analizat strategia României în vederea integrării în N.A.T.O.

– La sesiunea anuală a Colegiului de Apărare al N.A.T.O. de la Roma (17–21 apr.), **Petre Roman**, raportor special pentru Europa centrală şi de est al Adunării Parlamentare a N.A.T.O., a încercat să demonstreze că după primul val al extinderii N.A.T.O., rolul Parteneriatului pentru pace ar trebui să crească „astfel încât să devină o instituţie independentă de securitate în Europa pe lângă cele tradiţionale. Cuprinzând nu numai state candidate la statutul de membru al N.A.T.O, dar şi state care au declarat clar că nu vor deveni membre ale alianţei sau şi-au reafirmat statutul de neutralitate, Parteneriatul pentru Pace are şansa de a se transforma într-un organism de sine stătător ce urmăreşte asigurarea stabilităţii unor arii largi teritoriale". Într-un comunicat (24 apr.) al P.D.S.R. se apreciază că propunerea lui **Petre Roman** ar putea lăsa impresia că în România există forţe politice indiferente faţă de integrarea ţării în structurile politice, economice şi militare euroatlantice, forţe politice care ar fi dispuse să accepte „soluţii alternative surogate, cum ar fi cea a creării unei structuri de securitate separată, paralelă, diferită de N.A.T.O." Concluzia P.D.S.R. este că poziţia lui **Petre Roman** intră în contradicţie directă cu interesul fundamental al ţării noastre de integrare în N.A.T.O. Datorită unor astfel de interpretări ale iniţiativei sale **Petre Roman** a declarat că renunţă (26 apr.) la controversata idee şi că îşi va concentra eforturile exclusiv în direcţia aderării ţării noastre la N.A.T.O., dar rămâne la părerea că, după aderare, ar merita să fie analizată, pe alte baze, şi această propunere.

● **27 apr.** Ziua în care trebuia să se semneze, la Bucureşti, la nivel de miniştri de externe, Tratatul politic de bază dintre România şi Federaţia Rusă. După negocieri îndelungate, care au înregistrat şi momente critice, dar şi faze dătătoare de speranţă, Tratatul urma să fie semnat de **Evgheni Primakov**.

Reprezentanții partidelor politice parlamentare au cerut să-l întâlnească pe **Teodor Meleşcanu** pentru a-şi putea spune părerea în cunoştință de cauză în legătură cu conținutul Tratatului. După ce s-a produs întâlnirea (25 apr.), **Teodor Meleşcanu** a precizat: „Sunt optimist căci pentru asta sunt plătit", iar reprezentanții partidelor politice, mai puțin optimişti, au declarat că nu pot fi de acord cu semnarea Tratatului în forma care li s-a prezentat. Pe această poziție s-au aflat atât reprezentanții partidelor de opoziție cât şi cei ai partidelor aliate guvernanților. Ba chiar, liderul P.U.N.R., **Gheorghe Funar**, a avertizat că, dacă Tratatul va fi semnat în forma existentă, va cere revocarea din funcție a preşedintelui României. Oamenii politici au considerat că pentru a fi semnat Tratatul ar trebui să conțină condamnarea Pactului Ribbentrop-Molotov, garanții în legătură cu libertatea României de a-şi alege sistemul de securitate şi o poziție adecvată față de problema Tezaurului românesc aflat în Rusia şi față de prezența Armatei a 14-a a Rusiei în apropierea granițelor României. Soluția oferită de **Teodor Meleşcanu** de a se întocmi o declarație anexă, fără valoare juridică, la Tratat, în care să se condamne moral Pactul Ribbentrop-Molotov n-a fost acceptată cu atât mai mult cu cât respectiva declarație urma să fie redactată într-un viitor incert. După amânarea semnării Tratatului membrii delegației ruse au fost asaltați de ziarişti cu întrebări. Ministrul adjunct de externe, **Serghei Krîlov**, a dat un răspuns scurt „No comment", iar **Evgeni Primakov** i-a declarat lui **Dumitru Tinu**, directorul ziarului *Adevărul*, că România nu va putea convinge Rusia să condamne Pactul Ribbentrop-Molotov, tot aşa cum nici Rusia nu încearcă să convingă România să se refere, în textul Tratatului, la perioada **Antonescu**. După eşecul semnării Tratatului diplomația rusă a apreciat că România e răspunzătoare pentru amânarea semnării documentului, iar **Ion Iliescu** a afirmat că „ai noştri" s-au agitat prea mult în jurul problemei condamnării Pactului Ribbentrop-Molotov, care nu e problema esențială a Tratatului. P.D.S.R. a declarat că doar chestiunea tezaurului țării trebuie să fie negociată. P.N.Ț.C.D. a tras concluzia că Opoziția a împiedicat semnarea unui tratat neconvenabil țării.

– La Biroul Electoral Central 85 de partide şi coaliții şi-au depus sigla confirmând astfel participarea la alegerile locale.

● **30 apr.** A avut loc medierea textelor în divergență la proiectul de statut al parlamentarilor. Senatul a decis să se renunțe la interdicția impusă parlamentarilor de a face parte din A. G. A.

şi din C. A. ale societăţilor comerciale. Senatorii P.D.S.R. şi P.D. s-au aflat, de această dată, alături votând pentru prezenţa parlamentarilor în respectivele structuri (P.D.S.R. – 29 senatori pentru, 9 împotrivă; P.D. – 9 senatori pentru, 1 împotrivă). Senatorii P.N.Ţ.C.D. şi P.A.C. au votat în bloc împotriva prezenţei parlamentarilor în A.G.A. şi C.A.

● **1 mai.** P.S.M. aniversează Ziua Internaţională a Muncii printr-o serbare câmpenească, în Parcul Tineretului din Capitală.

– P.S. dă publicităţii, cu ocazia zilei de 1 Mai, declaraţia „Pentru solidaritatea tuturor celor ce trăiesc din munca lor", în care subliniază că în prezent „s-a redus drastic nivelul de trai al unei mari părţi a populaţiei şi s-au înrăutăţit condiţiile de muncă ale tuturor categoriilor socio-profesionale". „Partidul Socialist face apel la solidaritatea tuturor celor ce trăiesc din muncă şi competenţă, la sindicate, ca, împreună cu forţele politice de stânga, să contribuie prin folosirea mijloacelor democratice la reabilitarea Muncii *ca valoare fundamentală* a omului şi a vieţii sociale şi ca mijloc principal de scoatere a ţării din criza actuală".

– **Adrian Năstase**, liderul P.D.S.R., întrevede o soluţie a ieşirii din criză şi sărăcie. Întrebat de un ziarist de la *România Mare* de ce scumpeşte Guvernul o serie de produse chiar în *ziua muncii*, **Adrian Năstase** răspunde: „Cred că soluţia scăpării de sărăcie se află la P.R.M. Acolo se poate vorbi nonşalant de sărăcie coborând din Mercedesuri şi cu ceas de 20 000 de dolari la mână!".

● **2 mai.** Preşedintele C.D.R., **Emil Constantinescu**, dă o declaraţie în care îşi exprimă opinia în legătură cu o problemă extrem de controversată: „Senatul României a hotărât, prin votul a 65 de parlamentari P.D.S.R. şi P.D. (F.S.N.), că senatorii au dreptul să-şi păstreze funcţiile pe care le deţin în A.G.A. de la societăţile comerciale cu capital majoritar de stat. Este o decizie extrem de gravă prin care suspiciunile de corupţie care planează asupra unor parlamentari vor fi alimentate, iar corupţia se va putea dezvolta pe o bază legală". **Emil Constantinescu** se întreabă de ce **Ion Iliescu**, care s-a pronunţat împotriva prezenţei parlamentarilor în A.G.A. şi C.A., n-a reuşit să convingă P.D.S.R. să adopte aceeaşi atitudine, cu atât mai mult cu cât s-ar putea să candideze la un nou mandat de preşedinte al ţării sub sigla acestui partid. „(...) consider că societatea românească are dreptul să primească răspuns la următoarea întrebare: preşedintele **Ion Iliescu** nu are nici o autoritate în partidul pe care îl susţine sau a făcut o declaraţie pur

propagandistică? Aşa cum pur formale par a fi şi declaraţiile domniei sale împotriva corupţiei la nivel înalt, din moment ce acceptă în continuare prezenţa în posturi importante, inclusiv în propriul anturaj, a unor persoane acuzate de corupţie". **Emil Constantinescu** afirmă că, dacă C.D.R. va obţine la următoarele alegeri majoritatea parlamentară, va modifica legea care permite accesul parlamentarilor în A.G.A. şi C.A., aşa cum prevede la punctul 15, *Contractul cu România*: „Va fi interzisă cumularea funcţiilor de demnitari cu cele de membri în consiliile de administraţie ale societăţilor de stat. În cazul proprietăţii private, demnitarul va transmite gestionarea acesteia unei societăţi de administrare, care se va constitui prin lege". Şi deputatul **Alexandru Athanasiu**, vicepreşedintele P.A.C., consideră că legea care permite prezenţa parlamentarilor în A.G.A. şi C.A. este lipsită de moralitate.

– Forţele politice de opoziţie iau atitudine faţă de unele manifestări de violenţă şi intimidare semnalate deja în campania electorală care de abia a început. **Adrian Severin** declară în numele P.D. că bătăile, agresiunile sunt forme de fraudă electorală şi că P.D. le contabilizează cu o atenţie maximă. Receptivitatea P.D. faţă de aceste fenomene a sporit şi datorită incidentului care a făcut vâlvă în lumea politică: în cursul unui turneu electoral în judeţul Bacău, **Petre Roman** şi însoţitorii săi au fost agresaţi de câţiva cetăţeni în localitatea Sascut. **Emil Constantinescu**, preşedintele C.D.R., s-a declarat solidar cu **Petre Roman** şi împotriva unor manifestări ca acelea de la Sascut, dar a adăugat că în campania electorală şi la alegerile din 1990 „Guvernul **Roman** a patronat o situaţie extrem de gravă, cu violenţe la ordinea zilei".

– **Ilie Verdeţ** declară că hotărârea Delegaţiei Permanente a P.D.S.R. de a recomanda primului-ministru demiterea prefectului P.S.M. de Mehedinţi anulează şansele de colaborare în teritoriu între P.S.M. şi P.D.S.R..

– Strasbourg. **Teodor Meleşcanu**, ministru român de externe, participă la reuniunea Comitetului de Miniştri ai Consiliului Europei.

● **3 mai.** La Sala Palatului din Bucureşti au loc lucrările celei de a treia Conferinţe Naţionale a P.R.M. Ovaţiile, scandările şi aplauzele adresate liderului partidului, **C.V. Tudor**, au atins apogeul când acesta şi-a rostit discursul şi, mai ales, când a transmis sălii un îndemn mobilizator: „Pregătiţi-vă să luăm puterea la toamnă şi să conducem ţara!". Participanţii la Conferinţă au votat strategia de guvernare şi doctrina partidului. Dacă va ajunge la

guvernare P.R.M. îşi propune să reîntregească ţara, să modifice Constituţia pentru a crea două posturi de vicepreşedinţi, dintre care unul să fie atribuit Basarabiei, să înfiinţeze un Minister al Propagandei, să scoată U.D.M.R. în afara legii, să aplice stema pe drapel şi nu în ultimul rând să propună în regim de urgenţă câteva legi importante printre care Legea Privatizării Reale şi Legea Presei. Atât Comitetul Director cât şi Consiliul Naţional au mai primit noi membri. **Ilie Merce** (col. r. S.R.I.), **Ilie Neacşu** (directorul revistei *Europa*) şi **Nicolae Gavrilescu** (diplomat) au fost promovaţi în Comitetul Director.

– La capătul unui turneu prin mai multe ţări central şi est europene (Cehia, Slovacia, Slovenia, Albania, Bulgaria), secretarul general al N.A.T.O., **Javier Solana**, face cea mai scurtă vizită – de numai 6 ore – din acest turneu, la Bucureşti. Oaspetele s-a întâlnit cu **Ion Iliescu**, premierul **Nicolae Văcăroiu**, preşedinţii Camerelor Parlamentului, **Oliviu Gherman** şi **Adrian Năstase**, ministrul de externe, **Teodor Meleşcanu**, ministrul apărării, **Gheorghe Tinca**, preşedintele Comisiei parlamentare de apărare, ordine publică şi siguranţă naţională, **Petre Roman**. **Javier Solana** a repetat ceea ce mai declarase deja: în privinţa extinderii spre est a N.A.T.O. nu s-a luat încă nici o decizie, negocierile continuă şi aderarea depinde de voinţa fiecărei ţări, uşa N.A.T.O. este şi va rămâne deschisă pentru toţi candidaţii, extinderea Alianţei nu constituie o ameninţare pentru nimeni, ci va duce la consolidarea păcii şi stabilităţii în regiune. Cât despre ţările care nu vor fi acceptate, în primul val, în N.A.T.O., **Javier Solana** declară că nu ştie să spună ce se va întâmpla cu ele din punctul de vedere al asigurării securităţii. **Petre Roman**, liderul P.D., ştie şi declară că dacă România nu va adera la N.A.T.O. în primul val va avea loc un proces de draculizare a ţării.

● **4 mai.** La miezul nopţii s-a încheiat etapa depunerii candidaturilor pentru alegerile locale din 2 iun. La aceste alegeri participă toate cele 150 de partide existente. În marile oraşe s-a înregistrat un număr record de candidaţi pentru postul de primar: Bucureşti – 47; Iaşi – 15; Cluj-Napoca – 22; Târgu-Mureş – 15; Constanţa – 24; Arad – 18; Sibiu – 7. Cea mai palpitantă competiţie va fi cea pentru fotoliul de primar general al Capitalei la care aspiră 47 de candidaţi.

Octav Cozmâncă, şeful Administraţiei Publice Locale, va declara (10 mai) că numărul mare de candidaturi pentru primăria Capitalei e demn de a fi menţionat, ca performanţă, în Cartea

Recordurilor.

Odată lansaţi în campania electorală, candidaţii fac multe promisiuni bucureştenilor, cam aceleaşi (oraş curat, fără gropi, fără hoţi, cu apă, lumină, căldură în case, cu mijloace de transport îndestulătoare etc. etc.) dar în stiluri diferite. Unii aleg sobrietatea şi prezintă programe judicios întocmite (**Victor Ciorbea** – *Contractul cu bucureştenii*; **Anton Vătăşescu**), alţii preferă să fie teribilişti şi ofensivi (**Ilie Năstase**) sau originali, paradoxali (**Doru Viorel Ursu** – „Voi închide Bucureştiul în faţa prostituţiei, a bişniţarilor, a neaveniţilor şi a celor hai-hui", iar poliţiştii se vor transforma în „servitori" ai comunităţii), dar mulţi nu reuşesc să depăşească banalitatea şi stângăcia. Fair-play-ul şi civilitatea devin cuvinte cheie în campania electorală. **Dinu Patriciu** a adresat o scrisoare deschisă lui **Victor Ciorbea** şi **Ilie Năstase**, candidaţi pe care îi consideră redutabili, pe care îi invită să contribuie la a asigura o campanie electorală civilizată. **Doru Viorel Ursu** i-a invitat pe toţi aspiranţii la funcţia de primar general al Capitalei la o întâlnire, de Înălţare, la biserica Sfântul Ilie. **Adrian Năstase**, considerând că postul de radio B.B.C. nu mai dă dovadă de imparţialitate, ci îi nedreptăţeşte partidul în favoarea C.D.R., în campania electorală, a anunţat că va cere C.N.A. să decidă dacă va mai permite unor posturi de radio să retransmită programele B.B.C.

– Preşedintele României, **Ion Iliescu**, a promulgat Legea bugetului de stat pe 1996, Legea privind regimul monopolului de stat şi Legea pentru modificarea şi completarea Legii nr. 42/1990 pentru cinstirea eroilor martiri şi acordarea unor drepturi urmaşilor acestora, răniţilor, celor care au fost reţinuţi în perioada 16–22 dec. 1989, ca urmare a participării la Revoluţie, precum şi celor care au participat direct între 16–25 dec. 1989 la luptele care au dus la victoria Revoluţiei.

– **Dan Iosif**, preşedinte onorific al U.N.O.R.D., a declarat că revoluţionarii din dec. 89, membri ai acestei organizaţii, au hotărât să-l sprijine necondiţionat pe **Ion Iliescu** în confruntarea electorală pentru Preşedinţia României şi să negocieze cu P.D.S.R. pentru a obţine locuri eligibile pe listele acestui partid la alegerile generale. **Dan Iosif**, nemulţumit de lipsa de promptitudine a P.D.S.R. faţă de aspiraţiile revoluţionarilor de a se vedea înscrişi pe listele cu candidaţi ai acestui partid, a anunţat că, dacă negocierile U.N.O.R.D. – P.D.S.R. nu vor conduce la rezultatele dorite, atunci revoluţionarii voi boicota P.D.S.R. încercând să lămurească electoratul

că între **Ion Iliescu** şi P.D.S.R. nu există nici o legătură.

● **6 mai.** În Camera Deputaţilor s-a dezbătut raportul de mediere la proiectul Legii privind statutul senatorilor şi deputaţilor. Prin vot a fost respinsă prevederea ca parlamentarii să poată fi membri în A.G.A. şi C.A. ale întreprinderilor cu capital de stat. În deschiderea şedinţei **Adrian Năstase** a citit o scrisoare adresată colegilor de partid în care îi îndeamnă să renunţe la privilegiile nepermise şi nejustificate consfinţite de mult invocata lege, votată deja în Senat.

● **7 mai.** Senatul a respins raportul de mediere la proiectul Legii privind statutul senatorilor şi deputaţilor, urmând ca acesta să fie rediscutat într-o şedinţă comună a Camerelor. **Oliviu Gherman**, preşedintele Senatului, a avut şi el o intervenţie în care a dezaprobat opiniile critice formulate cu o zi în urmă în Camera Deputaţilor la adresa modului în care senatorii au votat unele articole din statutul senatorilor şi deputaţilor. **Oliviu Gherman** a votat în favoarea prezenţei parlamentarilor în A.G.A. şi C.A.

– Ziarul *Ziua* publică un document despre care se afirmă că aparţine P.D.S.R. şi care face cunoscută strategia acestui partid în campania electorală. P.D.S.R. ar urma să-şi compromită principalul adversar – P.D. – printre altele şi prin acreditatrea ideii că liderii partidului au în străinătate o conduită ce contravine interesului naţional. În acelaşi timp P.D.S.R. va încerca să se apropie de C.D.R., făcând promisiuni mincinoase.

– **Nicolae Manolescu**, preşedintele P.A.C., a afirmat (5 mai) că în Cluj trebuie să se revină la normalitate prin „extirparea celui mai cunoscut şi iubit fiu al oraşului", primarul **Gheorghe Funar**, datorită căruia alegerile locale la Cluj-Napoca au dobândit „o importanţă planetară". Probabil datorită importanţei deosebite a primăriei Clujului, filialele locale ale C.D.R., P.A.C., U.S.D. şi P.L.'93 au semnat un protocol de alianţă conform căruia vor susţine în alegeri pe cel mai bine plasat candidat, desemnat printr-un sondaj de opinie de o echipă formată din reprezentanţii celor 4 partide. Peste doar 2 zile P.A.C. va renunţa la acest protocol, anunţând că va prezenta un candidat propriu.

– La iniţiativa P.N.Ţ.C.D. un grup de 52 de deputaţi ai Opoziţiei au depus, la Biroul Permanent al Camerei Deputaţilor, o moţiune simplă prin care se cere ca Guvernul să dea explicaţii în legătură cu modul de îndeplinire a angajamentelor faţă de F.M.I. Autorii moţiunii consideră că relaţia cu F.M.I. a scăpat de sub control ceea ce a condus la sistarea acordării unor tranşe de împrumut.

● **7-8 mai. Viorel Hrebenciuc**, şeful camapaniei electorale a P.D.S.R. a afirmat (7 mai) că între P.D.S.R. şi C.D.R. s-au pus bazele unei colaborări post-electorale în perspectiva guvernării. Într-o declaraţie (8 mai) **Emil Constantinescu**, preşedintele C.D.R., a infirmat existenţa oricărei înţelegeri între cele două formaţiuni, reluând o mai veche declaraţie a C.D.R. în acest sens, conform căreia o înţelegere între C.D.R. – P.D.S.R. ar fi în acest moment „ilogică şi imorală".

– **Nicolae Văcăroiu** efectuează o vizită oficială în Regatul Ţărilor de Jos, la invitaţia omologului său olandez, **Wim Kok**. Premierul român este primit şi de **Regina Beatrix** a Olandei, are întâlniri cu parlamentari olandezi şi cu oameni de afaceri.

– **Adrian Năstase** a adresat (7 mai) o scrisoare preşedintelui C.N.A., **Titus Raveica**, în care îi cere să procedeze astfel încât postul de radio B.B.C. să nu mai aibă posibilitatea de a se amesteca în viaţa politică şi în campania electorală din România. Referindu-se la acest episod (9 mai) **Ion Iliescu** a apreciat că punctul de vedere al lui **Adrian Năstase** trebuie luat în seamă atât de B.B.C. cât şi de C.N.A. Preşedintele ţării crede că dacă B.B.C. are o situaţie privilegiată în România, adică emisiunile sale sunt preluate de un număr foarte mare de posturi româneşti, atunci B.B.C. trebuie să facă un efort de obiectivitate şi, mai mult, să permită posturilor româneşti să emită în străinătate prin reţeaua sa: „Adică ce suntem noi, colonie, suntem chiar aşa lipsiţi de demnitate naţională? De ce să nu ne folosim de acest prilej ca să avem reciprocitate, pentru a face cunoscută ţara şi, în general, desfăşurarea vieţii la noi". C.N.A. l-a audiat (13 mai) pe directorul secţiei române a B.B.C., **Cristian Mititelu**.

● **10 mai.** Biroul Electoral Central (B.E.C.) a comunicat situaţia pe ţară a candidaţilor pentru alegerile locale din 21 iun: pentru 2 954 posturi de primari candidează 18 415 persoane; pentru 39 857 de locuri de consilieri locali s-au înscris în competiţie 244 648 persoane, iar pentru 1 718 posturi de consilieri judeţeni şi-au depus candidatura 23 988 persoane.

● **11 mai.** Au loc lucrările Conferinţei Naţionale a P.N.L.C.D.

● **13 mai.** Moţiunea privind relaţia României cu F.M.I. a fost respinsă în Camera Deputaţilor. P.D.S.R., P.U.N.R. şi P.R.M. au votat împotriva moţiunii (137 voturi), P.N.Ţ.C.D , P.D., P.S., P.S.D.R., pentru (67 voturi), iar U.D.M.R. şi P.S.M. (28 voturi) s-au abţinut. La dezbateri au participat mai mulţi membri ai

Guvernului, în frunte cu premierul, şi guvernatorul B.N.R., **Mugur Isărescu**. Rezultatul votului l-a făcut pe ministrul finanţelor, **Florin Georgescu**, să declare că moţiunea a creat guvernanţilor ocazia „de a arăta ce ştim, ce-am făcut, spre deosebire de Opoziţie care nu a făcut nimic".

● **14-15 mai.** La invitaţia preşedintelui ţării, **Ion Iliescu**, preşedintele Poloniei, **Aleksandr Kwasniewski**, face o vizită oficială în România. Oaspetele se întâlneşte la Bucureşti cu **Ion Iliescu**, premierul **Nicolae Văcăroiu**, preşedinţii Camerelor Parlamentului, lideri ai partidelor de opoziţie şi cu oameni de afaceri. În discursul ţinut în Parlamentul României, premierul polonez a ţinut să sublinieze importanţa României pentru structurile economice şi de securitate euroatlantice şi a mulţumit părţii române pentru condiţiile bune de care se bucură minoritatea poloneză din România. Unul dintre rezultatele concrete ale vizitei lui **Aleksandr Kwasniewski** în România a fost semnarea unor acorduri în domeniile comerţului, agriculturii, ştiinţei şi tehnologiei.

– **Octav Cozmâncă,** şeful Departamentului Administraţiei Publice Locale, (D.A.P.L.), secretar de stat, a transmis date în legătură cu procentele de reprezentare a partidelor înscrise în competiţia din 2 iun., în cele 2 954 de circumscripţii electorale: P.D.S.R. – 95,3%; C.D.R. – 87,6%; U.S.D. – 80,7%; P.S.M. – 61,6%; P.D.A.R. – 59,4%; P.U.N.R. – 46,7%; P.R.M. – 34%; U.D.M.R. – 15,8%; P.A.C. – 23,4%; P.L.'93 – 37,6%; P.S. – 26,1%.

– Parlamentarii P.D. au susţinut, în Camera Deputaţilor, că în datele electorale ale Comisiei Naţionale pentru Statistică apar numeroase greşeli care sunt însă în favoarea P.D.S.R., ceea ce constituie un semnal de alarmă în legătură cu corectitudinea viitoarelor alegeri.

● **16-18 mai.** F.M.O.A., S.A.F.I. Invest şi C.D.R.. Situaţia de criză la care a ajuns Fondul Mutual al Oamenilor de Afaceri (F.M.O.A.), administrat de societatea S.A.F.I. Invest, tulbură liniştea C.D.R., deoarece **Viorel Cataramă**, prim-vicepreşedintele P.N.L., face parte, ca om de afaceri, din conducerea S.A.F.I. Invest. Grupurile parlamentare ale P.N.Ţ.C.D., din Senat şi Camera Deputaţilor, au cerut conducerii partidului să analizeze eventualitatea retragerii sprijinului politic acordat de C.D.R. lui **Viorel Cataramă**, pentru că în teritoriu scandalul S.A.F.I. în care este implicat liderul P.N.L. poate afecta imaginea C.D.R. Comentând acest aspect, **Ion Diaconescu**, preşedintele P.N.Ţ.C.D., a reamintit

că partidul său „nu este un partizan al melanjului afaceri – politică". La şedinţa Biroului de Conducere, Coordonare şi Control al P.N.Ţ.C.D., liderii partidului au condamnat conduita unor membri marcanţi al P.N.L. (în afară de **Viorel Cataramă** în afacerea S.A.F.I. mai este amestecat şi colegul său de partid **George Danielescu**) şi s-au pronunţat chiar pentru reexaminarea protocolului de colaborare cu P.N.L. Tensiunea dintre cele 2 partide aliate creşte, iar acuzaţiile reciproce se înmulţesc mai ales când **Viorel Cataramă** declară că nu va renunţa nici la afaceri, nici la politică, iar atitudinea P.N.Ţ.C.D. s-ar explica prin faptul că P.N.L. a devenit cel mai puternic partid din C.D.R. **Emil Constantinescu** declară că neînţelegerile dintre P.N.Ţ.C.D. şi P.N.L. nu au declanşat o criză în C.D.R., ci au readus în discuţie o problemă care oricum trebuia să-şi găsească o rezolvare: compatibilitatea dintre politică şi afaceri. **Emil Constantinescu** consideră că dacă C.D.R. va câştiga alegerile şi va guverna, atunci, în spiritul *Contractului cu România* va trebui ca oamenii politici ai C.D.R. să aleagă între calitatea de demnitari ai statului şi oameni de afaceri.

– Are loc o primă întâlnire între membrii Guvernului, în frunte cu **Nicolae Văcăroiu**, şi cei ai partidelor parlamentare. Se discută despre campania electorală şi despre eventualele modificări ale legislaţiei de care depinde o mai bună desfăşurare a alegerilor parlamentare. **Adrian Severin**, vicepreşedintele P.D., comunică cererea U.S.D. conform căreia campania electorală pentru alegerile locale ar trebui oprită deoarece reprezintă „o fraudă electorală în curs". **Adrian Năstase**, preşedintele executiv al P.D.S.R., a calificat propunerea U.S.D. drept „o prostie" care n-are nici o legătură cu realitatea. Chiar liderul P.D., **Petre Roman**, a subliniat ulterior întâlnirii că **Adrian Severin** a invocat o reală îngrijorare a U.S.D., dar într-o manieră excesivă.

– Belgrad. La invitaţia preşedintelui R.F. Iugoslavia, **Zaran Lilici**, **Ion Iliescu** face o vizită oficială la Belgrad (16–18 mai). Cu această ocazie se semnează Tratatul de prietenie, bună vecinătate şi colaborare dintre România şi R.F. Iugoslavia.

– La Palatul Copiilor din Capitală au loc lucrările Biroului Executiv Central şi ale Consiliului Naţional P.D.S.R.. Şedinţa este de fapt o aniversare deoarece se împlinesc 4 ani de când s-a înfiinţat P.D.S.R. prin desprinderea unei aripi din F.S.N. În mesajul transmis de **Ion Iliescu** se reiau vechi sintagme: promovarea oamenilor cinstiţi şi competenţi, lupta împotriva corupţiei şi a ilegalităţilor,

conduită principială, ţinută morală, respingerea privilegiilor. Cei prezenţi au propus să se deschidă o listă de semnături pentru susţinerea candidaturii la Preşedinţie a lui **Ion Iliescu**. În acelaşi cadru **Nicolae Văcăroiu** îşi anunţă intrarea în P.D.S.R. şi este aplaudat la scenă deschisă pentru opţiunea sa. Premierului i se oferă funcţia de vicepreşedinte al partidului. Şi în momentele de sărbătoare membrii P.D.S.R. se pot apleca şi asupra unor probleme practice, aşa cum este relaţia P.D.S.R. – P.U.N.R. tot mai încordată în ultima vreme datorită unor atacuri considerate neprincipiale pe care P.U.N.R. le-a dirijat, în campania electorală, către P.D.S.R. Chiar dacă părerile în legătură cu viitorul relaţiilor cu P.U.N.R. sunt împărţite în P.D.S.R., a avut câştig de cauză aripa dură care s-a întrebat din nou: „cât s-o mai lungim?". Dacă hotărârea de a intenta divorţul a fost luată, s-a decis totuşi ca o delegaţie a P.D.S.R. să întâlnească o delegaţie a P.U.N.R. pentru a hotărî condiţiile despărţirii. Despărţire pe care liderii P.D.S.R. au tot anunţat-o în ultima vreme.

– La o conferinţă de presă, la Râmnicu Vâlcea, **Adrian Păunescu** a acuzat P.D.S.R. că „practică un terorism de partid şi de stat împotriva tuturor celorlalte partide care nu-şi pot desfăşura în condiţii bune campania electorală".

● **20 mai.** Căpitanul S.R.I., **Constantin Bucur**, a făcut publice nişte înregistrări ale unor convorbiri telefonice despre care a afirmat că au fost realizate ilegal de S.R.I. În consecinţă conducerea S.R.I. a propus (18 mai) trecerea acestuia în rezervă, iar Secţia Parchetelor Militare care l-a audiat (20 mai) a dispus începerea urmăririi penale în cazul său pentru încălcarea Legii privind siguranţa naţională şi pentru încălcarea articolului 196 din Codul Penal privind divulgarea secretului profesional.

● **21-22 mai.** În Camera Deputaţilor s-a adoptat (20 mai) Hotărârea prin care se aprobă desfăşurarea pe teritoriul României, în 1996, a unor aplicaţii militare în cadrul Parteneriatului pentru Pace la care să participe şi unităţi militare străine. A doua zi Senatul s-a pronunţat în acelaşi sens. De altfel şi **Ion Iliescu** adresase o scrisoare parlamentarilor în care le cerea să-şi dea acordul pentru această acţiune militară. Atât în Cameră cât şi în Senat singurii parlamentari care au opus o rezistenţă îndârjită iniţiativei supuse dezbaterii au fost cei ai P.S.M. care au şi votat împotriva acesteia, dezacordul P.S.M. faţă de aderarea României la N.A.T.O. fiind, de altfel, cunoscut. Insistenţa parlamentarilor P.S.M. în a-şi impune argumentele – mai ales deputatul **Silviu Şomâcu** şi senatorul

Ştefan David – i-a făcut pe colegii parlamentari să-şi piardă răbdarea. Deputatul P.D.S.R., **Baciu Severin**, de exemplu, i-a administrat câţiva pumni lui **Silviu Şomâcu** şi i-a zis: „Dumnezeii mă-tii de comunist".

● **22-23 mai.** Senatul (22 mai) şi Camera Deputaţilor au adoptat câte o declaraţie adresată Congresului american în care se pledează pentru reluarea procedurilor în vederea acordării clauzei naţiunii celei mai favorizate României, pe o perioadă nelimitată. Cu câteva zile în urmă (14 mai), comisiile Camerei Reprezentanţilor din S.U.A. au hotărât ca permanentizarea clauzei pentru România să fie analizată după alegerile parlamentare şi prezidenţiale din toamnă, argumentul fiind că în această ţară mai există practici tipice războiului rece. Grupurile parlamentare ale U.D.M.R. au declarat că acordarea clauzei trebuie să fie condiţionată, în cazul României, de respectarea drepturilor omului şi ale minorităţilor.

– **Ion Iliescu** s-a întâlnit la Palatul Cotroceni cu liderii partidelor parlamentare. A lipsit P.R.M. În urma unor îndelungi discuţii s-a convenit ca pragul electoral pentru alegerile parlamentare să fie de 5% (P.D.S.R., C.D.R., P.L.'93, U.D.M.R. au fost pentru, iar P.A.C., P.U.N.R., P.S.M., P.N.L.C.D. s-au pronunţat pentru păstrarea pragului electoral de 3%), iar alegerile legislative şi prezidenţiale să aibă loc simultan, cel mai probabil în septembrie. Deşi C.D.R. a fost constant o fervent susţinătoare a decalării alegerilor legislative de cele prezidenţiale, aceasta şi-a schimbat orientarea, întâlnindu-se în preferinţe cu **Ion Iliescu** şi P.D.S.R. ceea ce a confirmat ideea care a prins tot mai mult teren în ultima vreme conform căreia între P.D.S.R. şi C.D.R. au avut loc negocieri de taină în perspectiva unei alianţe la guvernare, după alegeri. **Nicolae Manolescu**, preşedintele P.A.C., susţine că între P.D.S.R. şi C.D.R. s-a format „o monstruoasă coaliţie" care este „o alianţă contra naturii". **Adrian Severin** crede că o alianţă P.D.S.R. – C.D.R. ar fi posibilă, dar de pe urma ei România ar avea doar de pierdut pentru că „unde calcă P.D.S.R. se usucă iarba".

– I.M.A.S. a efectuat un sondaj de opinie referitor la şansele candidaţilor la postul de primar general al Capitalei. **Victor Ciorbea** (C.D.R.) – 35,4%; **Ilie Năstase** (P.D.S.R.) – 32,8%; **Anton Vătăşescu** (U.S.D.) – 11,8%; **Doru Viorel Ursu** (independent) – 8,5%; **Dinu Patriciu** (P.L.'93) – 4,5%. Bucureştenii se vor prezenta la vot în proporţie de 76%.

● **29 mai-1 iun.** La invitaţia preşedintelui **Ion Iliescu**,

preşedintele Uruguayului, **Julio-Maria Sanguinetti**, face o vizită oficială în România. Cu această ocazie s-au încheiat acorduri bilaterale în domeniile transporturilor, turismului şi comerţului.

● **31 mai-2 iun.** Viena. Miniştrii de externe din 15 ţări central şi est europene participă la întâlnirea anuală a statelor membre ale Iniţiativei Central Europene. Pe lângă cei 10 membri cu drepturi depline au fost admişi, la această reuniune, alţi 5 membri, printre care şi România.

– La Palatul Victoria se întâlnesc reprezentanţii Guvernului cu cei ai partidelor parlamentare. Lipsesc – U.D.M.R., P.U.N.R., P.R.M. şi P.L.'93. Cei prezenţi îi aduc la cunoştinţă lui **Octav Cozmâncă**, şeful D.A.P.L., nenumăratele erori comise în organizarea şi desfăşurarea campaniei electorale.

● **2 iun.** Ziua alegerilor locale în România (vezi rezultatele alegerilor locale în anexa nr.1 de la pag. 297)

● **3-4 iun.** După primele estimări ale rezultatelor alegerilor locale presa trage concluziile: „C.D.R. şi U.S.D. domină marile oraşe" *(Adevărul)*; „Harta politică a ţării îşi schimbă culorile" *(Adevărul)*; „P.D.S.R. în pană" (**Dumitru Tinu** –*Adevărul*); „Locale: P.D.S.R. în cădere" (**Andrei Cornea** – revista *„22"*, 5–11 iun. 1996); „Cum e ţara după 6 ani de regim **Iliescu**, aşa a fost şi primul tur de scrutin; haos, ciorovăială între politicieni, lehamite a populaţiei. Singurul lucru care a funcţionat perfect a fost asigurarea securităţii preşedintelui **Iliescu**." *(Evenimentul zilei)*

– **Liviu Doru Bindea**, prefect de Maramureş şi preşedintele organizaţiei locale a P.D.S.R., demisionează din funcţia de prefect datorită rezultatelor derizorii obţinute de P.D.S.R. în judeţul Maramureş, la alegerile locale.

– La Oltenita, oraşul natal al lui **Ion Iliescu**, este ales primar cu 70% din voturi, **Rodin Sima** (P.N.Ţ.C.D.).

– La secţia de votare nr. 117 unde au votat multe dintre personalităţile politice din coaliţia majoritară (**Ion Iliescu**, **Ilie Verdeţ** ş a.) **Victor Ciorbea** (C.D.R.) obţine o victorie netă.

– La Cluj-Napoca, **Gheorghe Funar** şi-a anunţat, lăcrimând, victoria în alegeri. Suporterii liderului P.U.N.R. l-au îmbrăţişat, i-au cântat „La mulţi ani!" şi „Nu-i valută ca dolaru'/ şi primar ca şi Funaru". Remarcând rezultatele extrem de modeste ale P.D.S.R. la Cluj, victoriosul primar al Clujului a recomandat ca tot Ardealul să arboreze drapelul P.D.S.R. în bernă.

– Fostul vicepreşedinte al P.R.M., **Dan Ioan Mirescu**, face

dezvăluiri importante în legătură cu liderul P.R.M., **C.V. Tudor**, după ce, la 27 mai 1996, **Dan Ioan Mirescu** a fost destituit din toate funcţiile deţinute în partid şi exclus din P.R.M. în urma unei şedinţe fulger a Comitetului Director al P.R.M. şi în lipsa celui supus acestor sancţiuni. Excluderea s-a produs după ce presa a publicat conţinutul unei convorbiri telefonice între **Dan Ioan Mirescu** şi **Dan Iosif** care avea ca unul dintre subiecte boala de nervi a lui **Vadim**. **Dan Ioan Mirescu** declară că deţine documente din care rezultă că autorul rubricii *Alcibiade* în care sunt injuriate personalităţi politice şi culturale este chiar **C.V. Tudor** care însă nu are curajul să semneze. Fostul lider al P.R.M. mai declară că **C.V. Tudor** „a organizat o poliţie politică, ce terorizează P.R.M. În acest sens, la nivelul conducerii partidului nu se mai face politică, ci vânătoare de capete, răzbunările, plătirea de polițe, eliminarea adversarilor fiind la ordinea zilei". **C.V. Tudor** a promovat în conducerea P.R.M. foşti ofiţeri de securitate (**Toma Năstase, Ilie Merce**) care au legături cu serviciile de informaţii de unde procură documente folosite la şantaje, dar nu i-a uitat nici pe foştii activişti comunişti de marcă prezenţi şi ei în număr impresionant în structurile partidului. **Dan Ioan Mirescu** a făcut parte din comitetul de iniţiativă care a asigurat înfiinţarea P.R.M. De atunci până la recenta excludere, **Mirescu** a fost unul dintre cei mai apreciaţi colaboratori ai lui **C.V. Tudor**. Extrăgând din declaraţiile fostului vicepreşedinte al P.R.M. din *Evenimentul zilei* doar acele pasaje în care este caracterizat liderul P.R.M. se poate înţelege ce reprezintă **C.V. Tudor** pentru **Dan Ioan Mirescu** la capătul a cinci ani de colaborare strânsă: „Este un mare om de cultură şi de o mare profunzime, poet delicat, un pamfletar şi un gazetar inegalabil, dar nu are caracter. (...) El nu are noţiunea conducerii colective, devenind din zi în zi, dar mai ales de când s-a hotărât să devină şef de stat, mai dictator şi mai... patron. El confundă proprietăţile sale cu P.R.M.-ul tăind şi spânzurând în partid după capul şi poftele sale. Dintotdeauna (...) **Vadim** a pus interesele partidului pe ultimul plan, important fiind doar EL. (...) De fapt. el este doar un personaj avid de putere, urmărindu-şi scopul prin orice mijloace. (...) comportamentul de multe ori aberant al liderului acestui partid (...) stilul său arhicunoscut, dictatorial şi nestăpânit (...) excese doctrinare (...) soluţii pripite (...) mincinos. laş şi fals justiţiar".

– Berlin. La reuniunea de primăvară a N A T O. s-a luat hotărârea considerată *istorică* de a se adapta această structură la

realităţile perioadei postcomuniste, adică de a i se acorda o mai mare importanţă Europei, în cadrul parteneriatului S.U.A. – Europa. La această reuniune, delegaţia română a prezentat documentele care afirmă strategia de aderare la N.A.T.O. a României. Aceste documente au fost aprobate, cu o zi în urmă, la Bucureşti, de Consiliul Suprem de Apărare a Ţării: *Strategia de integrare a României în N.A.T.O.; Elemente de bază ale poziţiei României privind integrarea în N.A.T.O.*

– Inspectoratul judeţean de Poliţie Hunedoara a hotărât începerea urmăririi penale pentru distrugere şi vătămare corporală, în cazul lui **Miron Cosma**, liderul minerilor din Valea Jiului. În zilele de 26 şi 27 mai acesta, împreună cu câteva persoane din antuarjul său, au agresat câţiva cetăţeni în compexul „Vegas" din Petroşani şi au provocat, prin distrugere, pagube în valoare de 32 milioane de lei.

● **5 iun.** La o întâlnire între reprezentanţii partidelor parlamentare şi ai Guvernului s-a stabilit ca data alegerilor parlamentare şi prezidenţiale să fie 3 nov., iar pragul pentru accesul partidelor în Parlament să rămână 3%. C.D.R. şi P.D. au propus pragul de 5%, dar celelalte partide, în frunte cu P.D.S.R., au impus vechiul prag de 3%. Legislaţia privind alegerile va rămâne, cu mici excepţii, nemodificată. După această întâlnire, **Ion Diaconescu** a declarat: „P.D.S.R. s-a comportat ipocrit, pe de o parte a spus că este pentru ridicarea pragului electoral, dar pe de alta a dat din umeri, zicând că nu mai e timp pentru modificări".

– Camerele reunite ale Parlamentului au adoptat o hotărâre prin care cer Guvernului şi tuturor instituţiilor şi organismelor de stat implicate în procesul integrării României în structurile euroatlantice să-şi intensifice acţiunile în vederea accelerării procesului de integrare a României ca membru cu drepturi depline în N.A.T.O. Parlamentul României s-a angajat să transmită fiecăruia dintre cele 16 state, membre ale alianţei, un apel pentru a susţine candidatura României la N.A.T.O. De această dată hotărârea a fost adoptată în unanimitate, fără să mai întâmpine rezistenţa parlamentarilor P.S.M. **Adrian Păunescu**, senator P.S.M., a ţinut chiar să sublinieze că partidul său este favorabil aderării ţării la N.A.T.O., dar nu are încredere în tratatele militare.

– În editorialul său din *Evenimentul zilei*, intitulat *Paranoia puterii*, **Ion Cristoiu** scrie despre alegerile locale: „Că alegerile locale au fost organizate dezastruos a devenit (...) nu un adevăr simplu, ci o axiomă, cetăţeni, jurnalişti, politicieni, indiferent de

sex, vârstă, credinţă religioasă şi convingeri filozofice sunt de acord că haosul a întrecut orice închipuire, coborând România la nivelul unui trib african (...) Televiziunile ne-au înfăţişat imagini mai mult decât semnificative ale cozilor interminabile la predarea buletinelor de vot, ale sacilor cu documente aruncaţi de-a valma, ale încetinelii cu care s-au socotit rezultatele, ale bâlbâielii celor însărcinaţi cu buna desfăşurare a alegerilor. Realitatea haosului a fost atât de izbitoare încât nici Televiziunea Română n-a îndrăznit s-o treacă cu vederea". Şi totuşi, observă **Ion Cristoiu** în continuare, **Octav Cozmâncă**, „principalul vinovat pentru dezastru" în calitatea sa de şef al Comisiei Tehnice Centrale care s-a ocupat de organizarea alegerilor a declarat că alegerile au fost bine organizate, dar că „unii jurnalişti şi politicieni au exagerat nişte deficienţe mărunte, lipsite de semnificaţie". **Ion Cristoiu** crede că această falsificare a realităţii se numeşte... paranoia... „paranoia care-l apucă pe cel ce se află la putere de prea mult timp. Paranoia care-l face să nu-şi mai dea seama de realitatea din jur. (...) Paranoia lui **Ceauşescu** care a fost încredinţat până în clipa când a fost lipit cu spatele de zidul cazărmii din Târgovişte că totul e bine". În încheierea articolului **Ion Cristoiu** avertizează: „Atenţie, puternici ai zilei! Atenţie **Ion Iliescu, Adrian Năstase, Nicolae Văcăroiu** şi alţii ca voi! În România mai sunt cazărmi cu ziduri precum cel al unităţii de la Târgovişte". Acest final al editorialului lui **Ion Cristoiu** a deranjat Preşedinţia care într-un comunicat de presă a calificat respectivul fragment drept o „veritabilă incitare" făcută pe un ton inchizitorial care „depăşeşte orice limită a bunului simţ, intrând în categoria faptelor penale". În încheierea mesajului prezidenţial se specifică: „Nu este vorba aici de «paranoia puterii» ci de «paranoia gazetarului». Aştept ca gazetarul **Ion Cristoiu** să-şi ceară scuze".

● **6 iun.** Gazetarul **Ion Cristoiu** îi răspunde lui **Ion Iliescu** în editorialul său din *Evenimentul zilei:* „Nu vă cer scuze, domnule preşedinte! Ar însemna să vă îndemn a rămâne mai departe în orbirea de tip **Ceauşescu** (...) Ar însemna să fiu ticălos ca aceşti oameni care, iluzionându-vă asupra realităţii din jur, vă împing încetul cu încetul către prăpastie".

– **Adrian Severin**, deputat al P.D., a declarat că U.S.D. îl va sprijini pe **Victor Ciorbea** în al doilea tur de scrutin al alegerilor pentru primăria Capitalei şi că o astfel de colaborare se poate produce şi în alte situaţii asemănătoare.

– La invitaţia preşedintelui **Ion Iliescu**, preşedintele

Uzbekistanului, **Islam Karimov**, face o vizită oficială în România (4-6 iun.). Cu această ocazie se semnează Tratatul de prietenie şi colaborare dintre cele două ţări şi se discută despre proiectul coridorului de transport şi comunicaţii care să lege Europa de Caucaz şi Asia Centrală.

● **7 iun. Victor Ciorbea**, candidatul C.D.R. pentru primăria Capitalei, a anunţat că se va încheia un acord de colaborare cu U.S.D., la nivelul Bucureştiului, prin care se va asigura sprijinul U.S.D. pentru candidaţii C.D.R. din Capitală şi colaborarea între consilierii de la sectoare şi cei ai Consiliului General al Municipiului Bucureşti.

● **8 iun.** Vicepreşedintele P.D.S.R., **Miron Mitrea**, anunţă că „**Ion Iliescu** a decis ca P.D.S.R. să strângă semnături pentru candidatura sa la un nou mandat pentru prezidenţialele din toamnă".

– **Ilie Năstase** absentează din nou de la întâlnirea cu **Victor Ciorbea**. De această dată cei doi favoriţi ai cursei pentru primăria Capitalei trebuiau să realizeze împreună o emisiune la B.B.C. Cu mai mult timp în urmă, constatând că **Ilie Năstase** evită să apară în faţa electoratului, în confruntări televizate cu contracandidaţii, **Victor Ciorbea** a explicat că dacă ilustrul campion se sfieşte să-şi prezinte în public programul electoral, îl va ajuta el, **Victor Ciorbea**, s-o facă. Întâlnirea la T.V.R. a celor doi a avut totuşi loc.

● **8-9 iun.** Braşov. Au loc lucrările Congresului Partidului Ecologist Român. Se aduc modificări statutului partidului, se votează programul politic şi se alege preşedintele P.E.R. care este tot **Otto Weber**.

● **10 iun. Victor Ciorbea** şi **Anton Vătăşescu** au semnat acordul *Pentru guvernarea Bucureştiului*, consfinţind astfel susţinerea candidatului C.D.R. de către U.S.D. în al doilea tur de scrutin pentru primăria Capitalei şi colaborarea dintre cele două alianţe, după alegeri.

– **Ion Sasu**, vicepreşedintele P.S.M., a anunţat că acest partid va recomanda membrilor săi şi simpatizanţilor săi să susţină în turul doi de scrutin candidaţii P.D.S.R. pentru primăria Capitalei şi pentru primăriile de sector. Chiar dacă P.S.M. a criticat aspru P.D.S.R. se ajunge la concluzia că există „condiţionări mai de fond" pentru care socialiştii trebuie să-şi susţină vechii aliaţi. P.S.M.-iştii cred că au de ales între „două rele" – P.D.S.R. şi C.D.R. şi că în această situaţie e de preferat P.D.S.R..

– Atât **Emil Constantinescu**, preşedintele C.D.R., cât şi

Ion Diaconescu, preşedintele P.N.Ţ.C.D., declară că ar fi de dorit ca P.A.C. şi P.L.'93 să revină în C.D.R., iar dacă acest lucru nu se va produce atunci P.N.Ţ.C.D. se declară pentru o colaborare cu aceste partide în Parlament şi chiar la guvernare. P.L.'93 ar dori ca partidele de opoziţie să adopte un program comun de guvernare şi o strategie comună pentru alegerile parlamentare şi prezidenţiale. Totuşi, liderul P.L.'93, **Horia Rusu**, consideră că este destul de greu ca partidul său să colaboreze cu C.D.R. şi U.S.D. deoarece acestea propun programe de stânga, iar P.L.'93 de dreapta.

– Grupul parlamentar al P.N.Ţ.C.D. solicită modificarea, în procedură de urgenţă, a Legii pentru alegerea Camerei Deputaţilor şi a Senatului, în sensul ridicării pragului de intrare în Parlament a formaţiunilor politice de la 3% la 5%. Pentru coaliţiile formate din 2 partide P.N.Ţ.C.D. are în vedere un prag de admitere de 8%, pentru cele alcătuite din 3 partide – 10%, iar pentru cele alcătuite din mai mult de 3 partide – 12%. **Ion Diaconescu** crede că P.D.S.R. s-a reorientat la pragul de 3% pentru că doreşte să guverneze după alegeri cu foştii aliaţi.

● **11 iunie.** La o conferinţă de presă **Adrian Năstase**, preşedintele executiv al P.D.S.R., apare îmbrăcat cu un tricou alb pe care e scris cu negru Il*yes*cu. Evidenţierea englezescului *yes* care înseamnă *da* pune în valoare încrederea P.D.S.R. în victoria în alegeri a lui **Ion Iliescu** pe de o parte, iar pe de altă parte este un mesaj pe care acest partid îl transmite electoratului de a-l vota încă o dată pe actualul preşedinte. Tricoul a fost făcut cadou P.D.S.R. de caricaturistul **Mihai Stănescu**. **Ilie Năstase**, candidatul P.D.S.R. la postul de primar general al Capitalei, luând acest model, declară că va pune şi el în circulaţie un tricou pe care să fie scris Nasty.

– **Mădălin Voicu**, liderul romilor, a declarat că nu va fi linişte în Capitală dacă **Victor Ciorbea** va fi ales primar, deoarece romii îl doresc în această funcţie pe **Ilie Năstase**, iar cu **Victor Ciorbea** nu vor colabora.

● **10-11 iun.** La invitaţia lui **Ion Iliescu**, preşedintele Republicii Zimbabwe, **Robert Gabriel Mugabe**, face o vizită oficială în România. Cu această ocazie se încheie Acordul comercial bilateral.

– Preşedintele României, **Ion Iliescu**, participă, la Istanbul, la Conferinţa O.N.U. – Habitat II, consacrată procesului de urbanizare a populaţiei globului. **Ion Iliescu** s-a întâlnit cu acest prilej cu **Boutros Boutros Ghali**, secretarul general al O.N.U., şi

cu preşedintele Turciei, **Suleyman Demirel**.

● **12 iun.** Curtea Supremă de Justiţie l-a pus în libertate, după 1 an şi jumătate de detenţie, pe **Ion Stoica**, fostul patron al circuitului de întrajutorare „Caritas". C.S.J. îl scoate pe **Ion Stoica** de sub acuzaţia de bancrută frauduloasă şi îl condamnă la un an şi jumătate închisoare pentru fals intelectual, dar, constatând că acesta şi-a ispăşit deja pedeapsa, îl eliberează.

– Senatorul P.D.S.R., **Ioan Diniş**, a afirmat în Senat că la Asociaţia Generală a Vânătorilor şi Pescarilor Sportivi, organism care administrează fondul cinegetic al României, se fac afaceri ilicite şi că unii membri din conducerea Asociaţiei primesc sume mari în valută pentru ca persoane din străinătate să vâneze în pădurile româneşti. **Ioan Diniş** a subliniat că din conducerea acestei Asociaţii, al cărui preşedinte onorific este **Adrian Năstase**, fac parte fostul maestru de vânătoare al lui **Nicolae Ceauşescu** şi foşti nomenclaturişti sau descendenţii acestora, cei mai activi vânători în pădurile patriei.

– Comisia juridică a Camerei Deputaţilor a diminuat prin vot pedepsele agravante pentru ziarişti prevăzute în articolele 205 şi 206 din Codul Penal pentru insulta şi calomnia în presă.

– Preşedintele C.D.R., **Emil Constantinescu**, a declarat că Opoziţia trebuie să desemneze un unic candidat pentru alegerile prezidenţiale, şi anume pe cel mai bun dintre cei avuţi în vedere. Pentru aceasta, **Emil Constantinescu** acceptă să participe la orice fel de competiţie care ar duce la selectarea celui mai merituos candidat al Opoziţiei. În ce priveşte o nouă candidatură a lui **Ion Iliescu** la Preşedinţia ţării liderul C.D.R. crede că acesta trebuie învins prin vot şi se declară dispus să încerce şi să obţină victoria.

– Şi **Petre Roman** crede şi declară că **Ion Iliescu** trebuie să fie învins prin vot la alegerile prezidenţiale.

● **13-15 iun. Adrian Vilău**, secretarul Comitetului Director al P.D., a precizat că partidul său împărtăşeşte ideea lui **Emil Constantinescu** conform căreia Opoziţia ar trebui să susţină un candidat unic la alegerile prezidenţiale.

– **Mircea Ionescu Quintus**, preşedintele P.N.L., se pronunţă împotriva oricărei alianţe naţionale între C.D.R. şi alte partide deoarece trebuie respectat protocolul C.D.R. care prevede încheierea unor acorduri doar la nivel local.

– **Gheorghe Cazan**, vicepreşedintele P.S., a apreciat că partidul său este victima unei campanii denigratoare declanşate de

P.S.M., care susține că P.S. a spart unitatea stângii. Liderul P.S. consideră că P.S.M. n-a dorit niciodată unitatea stângii, pentru că a lovit permanent forțele politice de stânga.

– Într-un interviu acordat agenției Reuter, ministrul român al apărării, **Gheorghe Tinca**, a afirmat că dacă România nu va fi admisă în N.A.T.O., reformele politice, militare şi economice ale acestei țări vor fi periclitate, iar stabilitatea regională va fi amenințată. N.A.T.O. nu-şi poate permite să izoleze România în favoarea altor țări, în special a Ungariei, a subliniat **Gh. Tinca**.

– Comitetul pentru Căi şi Mijloace al Camerei Reprezentanților din Congresul S.U.A. a aprobat o hotărâre care permite acordarea clauzei națiunii celei mai favorizate, în regim permanent, pentru România.

● **16 iun.** Are loc al doilea tur de scrutin pentru alegerile locale. Alegătorii se prezintă la urne acolo unde candidații pentru posturile de primari n-au obținut majoritatea absolută la primul tur de scrutin (municipiul Bucureşti plus alte 49 de municipii) şi unde participarea la vot a fost mai mică decât jumătate (16 municipii).

● **17 iun.** Biroul Electoral Central al municipiului Bucureşti comunică rezultatele celui de-al doilea tur de scrutin pentru alegeríle locale; din 1 735 707 de cetățeni cu drept de vot s-au prezentat la urne 53,79%, adică 933 774 persoane. Câştigătorul postului de primar general al Capitalei este candidatul C.D.R., **Victor Ciorbea**, pentru care au votat 56,74% dintre alegători, adică 523 237 de persoane. Contracandidatul său, susținut de P.D.S.R., **Ilie Năstase**, a reuşit să atragă doar 43,26% din voturi (398 906 persoane). Posturile de primar ai sectoarelor Capitalei au fost câştigate de candidații C.D.R., cu excepția celui din sectorul 1 unde a ieşit învingător independentul **George Pădure**. (55,77% din voturi).

– (Pentru rezultatele celui de-al doilea tur de scrutin al alegerilor locale din țară, vezi anexa nr. 2 pag. 305)

– La întâlnirea dintre membrii misiunii F.M.I., condusă de **Poul Thomsen**, şi premierul **Nicolae Văcăroiu** s-a hotărât să se amâne evaluarea globală a stadiului îndeplinirii prevederilor acordului stand-by ceea ce înseamnă o amânare a eliberării tranşelor de împrumut acordat de F.M.I. României.

● **18 iun. Adrian Năstase**, preşedintele executiv al P.D.S.R., declară că, de fapt, partidul său a obținut un succes la alegerile locale deoarece a câştigat partida în mediul rural, acolo unde „votul a fost unul normal" adică neinfluențat de presă şi

posturi de radio. Acolo unde s-au înregistrat înfrângeri, adică în oraşele mari, vinovaţii sunt Guvernul, mass-media şi organizaţiile locale ale P.D.S.R. care nu s-au priceput să-şi aleagă drept candidaţi oameni competitivi. „Am pierdut războiul cu mass-media" crede **Adrian Năstase**. Şi mai crede că nici C.D.R. n-a câştigat în fond alegerile, întrucât s-a votat împotriva măsurilor nepopulare ale Guvernului şi nu pentru C.D.R..

– **Ion Diaconescu** apreciază că la alegerile locale electoratul a votat mai mult oamenii şi nu partidele, iar la alegerile generale se vor vota partidele.

– În cadrul unei conferinţe de presă **Victor Ciorbea** declară că vrea să fie un primar al tuturor bucureştenilor şi nu doar al celor care l-au votat. De exemplu, îi oferă un loc de muncă în conducerea primăriei Capitalei lui **Ilie Năstase**. Tenismanul n-a avut cum să evalueze oferta deoarece luase deja avionul spre Paris.

● **18-19 iun.** Negocierile dintre experţii ministerelor de externe ai României şi Ungariei purtate în vederea definitivării Tratatului politic de bază dintre cele două ţări şi a documentelor reconcilierii istorice sunt amânate pentru că partea ungară insistă să se includă în Tratat Recomandarea 1201 a Consiliului Europei privind minorităţile naţionale, iar partea română n-a găsit încă soluţia de abordare a acestei probleme.

– **Virgil Măgureanu**, directorul S.R.I., prezintă, la cererea sa, în faţa Camerelor reunite ale Parlamentului (19 iun.) un raport asupra activităţii instituţiei pe care o conduce. **Virgil Măgureanu** declară în raportul său că S.R.I. şi-a făcut datoria în conformitate cu atribuţiile pe care le are şi că suspiciunile la adresa acesteia se datorează fie lipsei de profesionalism al unor ofiţeri ai S.R.I. (cazul „Terasa Anda"), fie încercării unor forţe politice de a discredita S.R.I. şi la acest punct este citat „cazul Bucur" ce ar fi fost regizat de „o structură informativă ilegală care acţionează în regim paramilitar în anturajul senatorului **C.V. Tudor**".

Dezbaterile în legătură cu activitatea S.R.I. au durat ore în şir, mulţi parlamentari declarându-şi nemulţumirea faţă de prestaţia lui **Virgil Măgureanu** căruia i s-a cerut de repetate ori demisia. Deputatul P.N.Ţ.C.D , **Nicolae Ionescu Galbeni** a încercat să demonstreze prin probe că S.R.I. a urmărit permanent forţele politice de opoziţie şi că se manifestă deci ca o poliţie politică ceea ce impune demisia directorului **Măgureanu** şi restructurarea instituţiei. Şi alţi parlamentari au cerut demisia lui **Virgil**

Măgureanu: **Horia Rusu** – P.L.'93, **Gheorghe Cristea** – P.N.Ţ.C.D., **Vasile Matei** – P.U.N.R., **Toader Constantinescu** – P.R.M , **C.V. Tudor** – P.R.M. – fireşte fiecare dintre cei citaţi invocând propriile argumente. În cuvântul său, senatorul **Vasile Văcaru** (P.D.S.R.), şeful Comisiei parlamentare de control al activităţii S R.I., a subliniat că miza dezbaterii din Parlament este una politică şi că **Virgil Măgureanu** va trebui să aleagă între a face politică şi a conduce S.R.I.

– Membrii Delegaţiei Permanente a P.D.S.R. se întâlnesc cu **Ion Iliescu** la Cotroceni, pentru o evaluare a rezultatelor obţinute de acest partid la alegerile locale. Nemulţumit de aceste rezultate, **Ion Iliescu** recomandă liderilor P.D.S.R. să facă o analiză responsabilă rezultatelor alegerilor locale pentru a pregăti cum se cuvine alegerile generale.

– Blocul Naţional Sindical a organizat o acţiune de protest în Bucureşti şi în toate judeţele ţării împotriva politicii economice duse de Guvernul **Văcăroiu**. În Bucureşti aproximativ 3 000 de sindicalişti au ţinut să-şi exprime protestul prin prezenţa la mitingul caracterizat de vicepreşedintele B.N.S., **Matei Brătianu**, drept „un semnal de alarmă" necesar înaintea vacanţei parlamentare.

● **20 iun.** P.D. a renunţat la ideea susţinerii la alegerile prezidenţiale a unui candidat unic al Opoziţiei. Liderul P.D., **Petre Roman**, care şi-a anunţat deja participarea la competiţie a declarat că se simte puternic, sprijinit de mulţi cetăţeni şi deci ferm hotărât să meargă pe cont propriu pe drumul către Cotroceni.

● **21 iun.** La şedinţa Consiliului Naţional al C.D.R. se adoptă un nou protocol de organizare a alianţei, în conformitate cu Legea partidelor politice. C.D.R. îşi declară acum identitatea ca asociere de partide şi formaţiuni civice care are un scop strict politic.

● **21-22 iun.** Preşedintele României, **Ion Iliescu**, efectuează o vizită oficială în Italia pentru a participa la întâlnirea şefilor de stat şi de guvern ai ţărilor membre ale U.E.

● **22-23 iun.** Bucureşti. La cel de al 4-lea Congres al Uniunii Mondiale a Românilor Liberi (U.M.R.L.), **Ion Raţiu** este reales preşedintele acestei organizaţii.

● **26 iun.** La şedinţa comună a Camerelor Parlamentului, parlamentarii au.decis prin vot (nominal) că nu vor mai putea face parte din A.G.A. şi C.A. ale societăţilor comerciale cu capital de stat, dar legea nu le interzice să fie prezenţi în conducerea societăţilor comerciale cu capital privat.

● **25-28 iun.** La inițiativa președintelui german, **Roman Herzog**, și a cancelarului federal al Germaniei, **Helmut Kohl**, președintele României, **Ion Iliescu**, efectuează o vizită oficială în Germania. După întâlnirile cu **Roman Herzog** și **Helmut Kohl**, pe care le caracterizează drept „agreabile" **Ion Iliescu** a declarat că a primit asigurări din partea cancelarului **Kohl** că Germania va avea „o poziție foarte deschisă" în legătură cu integrarea României în N.A.T.O. și U.E. **Ion Iliescu** i-a comunicat cancelarului **Kohl** opinia sa conform căreia România și Ungaria trebuie să fie primite simultan în N.A.T.O. pentru că altfel pot apărea tensiuni în Europa de est. La întâlnirile membrilor delegației române cu oamenii politici și de afaceri germani s-a subliniat că Germania este principalul investitor în România iar colaborarea economică dintre cele două țări trebuie să se amplifice. Miniștrii de externe ai României și Germaniei – **Teodor Meleșcanu** și **Klaus Kinkel** – au semnat câteva acorduri: de protecție și promovare reciprocă a investițiilor, privind mormintele de război, privind circulația rutieră.

● **27 iun.** Adunarea Parlamentară a C.E. a adoptat raportul lui **Adrian Severin** în care se propun măsuri concrete pentru înlăturarea efectelor regimului totalitar în fostele țări comuniste. **Adrian Severin** va face să curgă multă cerneală în presa din țară și va nemulțumi numeroși oameni politici prin această inițiativă pe care o prezintă drept o încercare de a opri „restaurația de catifea", împiedicându-i pe foștii demnitari din ultimii zece ani la funcții prin care ar putea amenința consolidarea democrației și drepturile omului. **Adrian Severin** a mai fost sever criticat în țară pentru că, în același cadru – Adunarea Parlamentară a C.E. – a votat, alături de **Gyorgy Frunda**, în favoarea Raportului Bindig care ar impune includerea Recomandării 1201 a C.E. în tratatele bilaterale dintre state. **Adrian Severin** a explicat că Raportul Bindig conține o idee a Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept de la Veneția conform căreia statele nu sunt obligate să permită crearea unor entități autonome pe criterii etnice, drepturile proprii persoanelor care aparțin minorităților nefiind aplicabile minorităților în ansamblu.

– București. C.D.R. își lansează oficial candidatul la Președinția țării – **Emil Constantinescu**. În sala „Ion Dacian" a Teatrului Național, plină până la refuz cu simpatizanți ai „cheii", liderul C.D.R. își prezintă programul *Acum, pentru România*. **Emil Constantinescu** a făcut și o declarație publică în legătură

cu averea personală a sa şi a familiei sale. Ideea care a revenit în discursurile liderilor C.D.R. – **Ion Diaconescu**, **Mircea Ionescu Quintus**, **Constantin Ticu Dumitrescu, Valerian Stan** – este că modelul moral al membrilor partidelor şi organizaţiilor C.D.R. şi chiar al electoratului alianţei rămâne **Corneliu Coposu.**

● **28 iun.** Şedinţă festivă în Parlament. Senatorii şi deputaţii aleşi în 1992 sunt aproape de încheierea mandatului. **Oliviu Gherman** ţine un discurs nostalgic. La acest moment al concluziilor despre viaţa parlamentară **Ion Cristoiu** scrie în editorialul său din *Evenimentul zilei* că actuala coaliţie guvernamentală a transformat Parlamentul într-un „Lipscani politic" cu o activitate de patru ani „lamentabilă".

● **30 iun.** Alegerile locale se încheie cu un nou tur de scrutin organizat în 150 de circumscripţii din 17 judeţe.

● **1-2 iul.** La invitaţia preşedintelui **Ion Iliescu**, preşedintele Republicii Populare Chineze, **Jiang Zemin**, face o vizită în România (29 iun.-2 iul.). S-au semnat o Declaraţie politică bilaterală (România s-a angajat că nu va stabili relaţii oficiale cu Taiwanul) şi acorduri de colaborare în diferite domenii.

– Polemică P.N.Ţ.C.D. – P.N.L. Liderii P.N.Ţ.C.D. au respins iniţiativa P.N.L de a-l propune pe **Viorel Cataramă** prim-ministru într-un viitor guvern al C.D.R. **Ion Diaconescu** consideră propunerea prematură şi în dezacord cu protocolul C.D.R. şi constată că P.N.L. a lansat această idee fără să se consulte cu partenerii de coaliţie. **Ion Diaconescu** a mai spus că, dacă C.D.R. va ajunge la guvernare, va aplica Raportul **Severin**, adoptat de Consiliul Europei, adică va împiedica accesul la anumite funcţii al foştilor demnitari comunişti.

– Soseşte la Bucureşti – ca primă escală dintr-un turneu european în perioada 1-11 iul. – **Hillary Clinton**, soţia preşedintelui S.U.A., **Bill Clinton**. În Piaţa Revoluţiei unde s-au aflat înalte oficialităţi române şi numeroşi cetăţeni, **Hillary Clinton** a aprins o lumânare la troiţa eroilor lui dec. 1989 şi i-a salutat pe toţi, în româneşte, cu, „bună ziua!" Un grup de revoluţionari i-a oferit un steag cu stema decupată. Pe lângă alte scandări în piaţă s-a auzit şi „Jos **Iliescu**!", „Regele **Mihai**". A doua zi în *Evenimentul zilei* putea fi citit următorul mesaj: „Stimată doamnă **Hillary Clinton.** Scandările entuziaste pe care dumneavoastră le-aţi auzit ieri în timp ce depuneaţi flori în Piaţa Revoluţiei nu erau «Trăiască prietenia româno-americană» ci «Jos **Iliescu**». Ceea ce, între noi

fie vorba, este acelaşi lucru. **Ion Iliescu** s-a născut în 1930, la Oltenița. El conduce România de o veşnicie. Având în vedere că va candida din nou, va conduce țara o veşnicie şi mai mare".

– Atât C.D.R. cât şi U.S.D. consideră necesar să se convoace o sesiune parlamentară extraordinară pentru a se discuta despre înrăutățirea vieții românilor datorită recentelor creşteri de prețuri la energie, combustibili şi pâine.

● **3 iul.** Palatul Cotroceni. Întâlnire între **Ion Iliescu** şi 150 de membri ai Biroului Executiv Central al P.D.S.R. **Ion Iliescu** încă mai crede că P.D.S.R. îşi poate recâştiga prestigiul pierdut, astfel încât el să poată candida cu şanse de succes la alegerile prezidențiale sub sigla acestui partid. După **Ion Iliescu** revenirea în forță a P.D.S.R. în viața politică s-ar putea realiza doar prin măsuri energice de restructurare a partidului şi de reorientare a strategiei acestuia. Recomandările făcute partidului de şeful statului seamănă mai degrabă a condiții de a căror îndeplinire depinde realația sa cu P.D.S.R.. Ce doreşte **Ion Iliescu** de la P.D.S.R.? 1) Să nu se intre în panică în urma rezultatelor modeste la alegerile locale şi să se mențină unitatea partidului. 2) Să se facă o analiză lucidă a rezultatelor acestor alegeri pentru a fi evitate pe viitor cauzele care au dus la insucces. **Nicolae Văcăroiu** trebuie să-şi asume o mare parte din vină pentru înfrângerile în alegeri. 3) Viitorii candidați în alegeri ai P.D.S.R. să fie aleşi după criterii ferme: tinerețe, cinste, curaj, incoruptibilitate, credibilitate, trecut curat, capacitate profesională, cunoaşterea unei limbi străine. Listele cu candidații în alegeri să fie aprobate de şeful statului. 4) Persoanele implicate în afaceri să nu fie promovate în conducerea partidului, în Parlament sau într-o funcție publică importantă dacă nu consimt să renunțe la afacerile lor. Eventual aceştia s-ar putea constitui într-un grup de oameni de afaceri care să sprijine P.D.S.R., dar care să nu se amestece în politică. 5) Ofensiva împotriva corupției trebuie dusă cu rezultate concrete, sesizabile de către electorat. 6) Guvernul trebuie să elaboreze o lege care să-i oblige pe demnitari să-şi declare averile. 7) P.D.S.R. să promoveze o nouă politică socială. Învățăturile lui **Ion Iliescu** – „părintele spiritual al P.D.S.R.", cum l-a numit **Adrian Năstase** – au fost însuşite de cei prezenți iar efectele întrevederii vor apărea chiar în zilele următoare.

Întâlnirea dintre **Ion Iliescu** şi P.D.S.R. a atras atenția comentatorilor politici. **Silviu Brucan** în *Adevărul* (8 iul.) avertizează P.D.S.R.: „conducerea celui mai puternic partid al României pluteşte

în acea ambianță de auto-amăgire și aplomb caracteristică mediului celor aflați prea multă vreme la putere (...) a lipsit o apreciere lucidă atât în privința gravității crizei economico-financiare care ne amenință, cât și a perspectivei politice ca la 3 nov. falnicul P.D.S.R. să fie redus la un procentaj atât de mic încât să fie scos din jocul luptei pentru putere". Concluzia analizei lui **Silviu Brucan** apare chiar în titlul articolului din care am citat: „Auto-amăgirea P.D.S.R. ar putea să-i fie fatală!" În editorialul din *Evenimentul zilei* (5 iul.) **Ion Cristoiu** remarcă și alte semnificații ale întâlnirii **Ion Iliescu** – P.D.S.R.: „Reuniunea Biroului Executiv Central al P.D.S.R. s-a desfășurat la Cotroceni. Sub conducerea sultănească a președintelui **Ion Iliescu** (...) ca ce chestie trebuia să se desfășoare ședința P.D.S.R. la Cotroceni? (...) ce-a căutat **Ion Iliescu** la ședința B.E.C. al P.D.S.R.? (...) Bizară situație! Un partid de suspiciunea P.D.S.R.-ului s-a dat pe mâna unui străin de partid fără nici o grijă, ba mai mult, prin Delegația sa Permanentă a cerut ca o întreagă ședință să se desfășoare în prezența și sub conducerea lui **Ion Iliescu**. Locuitorii spațiului nostru politico-jurnalistic nu și-au pus această ipoteză. Lor li s-a părut absolut normal ca președintele țării, care, prin Constituție, nu poate fi membru al nici unui partid, să participe activ la lucrările conducerii P.D.S.R., ba mai mult, să se și vâre pe fir cu sfaturi".

● **4 iul.** După întâlnirea cu **Ion Iliescu**, P.D.S.R. ia măsuri pentru a-și schimba imaginea; se hotărăște să rezolve cu cazurile de corupție, iar pe listele electorale să includă, în proporție de 90% femei, tineri, vorbitori de limbi străine și să renunțe la directori.

Delegația Permanentă a partidului a hotărât să reducă de la 38 la 10 numărul de departamente ale partidului ceea ce, speră liderii P.D.S.R., va ușura munca de conducere în partid.

– Partidul Alternativa României a primit aprobarea Comitetului Executiv al C.D.R. pentru a fi primită în Convenție.

● **5–6 iulie.** Cu ocazia unei vizite oficiale efectuate în Republica Moldova, la invitația președintelui Moldovei, **Mircea Snegur**, președintele României, **Ion Iliescu** vorbește în Parlamentul moldovean despre faptul că limba română și limba moldovenească sunt unul și același lucru. În cursul vizitei s-au semnat acorduri de cooperare (Tratatul de asistență juridică între Republica Moldova și România) și s-a discutat despre posibilitățile de extindere a colaborării în diverse domenii, între cele două țări.

– La ședința Comitetului Director al P.S.M. s-au analizat

rezultatele alegerilor locale şi s-a ajuns la concluzia că partidul reprezintă o forţă. Faţă de alegerile din 1992, P.S.M. a obţinut un număr dublu de voturi ceea ce-i permite să intre relaxat în campania electorală pentru alegerile generale.

Conducerea P.S.M. face un nou apel la unitate forţelor politice de stânga, singurele capabile să scoată ţara din impas.

● **7 iul.** P.A.C. şi P.L.'93 au semnat protocolul de constituire a Alianţei Naţional-Liberale, prezentată de fondatorii ei drept un pol liberal care echilibrează eşicherul politic. Cele două partide au un program liberal deja constituit, se prezintă în alegeri pe liste comune, îşi desemnează propriul candidat la alegerile prezidenţiale. Liderii A.N.L. vor ca alianţa să se fortifice prin cooptarea altor partide. P.D.A.R. a participat deja la negocierile pentru formarea A.N.L., iar M.E.R. şi P.N.L. **Câmpeanu** bat şi ele la poarta noii alianţe. Sloganul A.N.L. este „Alegeţi calea dreaptă!" iar semnul electoral a rezultat din siglele celor două partide fondatoare: un dreptunghi în care convieţuiesc paşnic un măr şi un cal. A.N.L. are şi alte oferte pe care se grăbeşte să le prezinte C.D.R. şi U.S.D. Într-un document numit „Pact de guvernare al Opoziţiei Unite" se propune un program comun de guvernare, un candidat unic la Preşedinţia ţării, dar nu şi participarea pe liste comune la alegerile parlamentare. Candidatul unic la prezidenţiale ar urma să fie desemnat de un corp de electori propuşi de formaţiunile semnatare ale pactului, în funcţie de rezultatele obţinute la alegerile locale.

● **8 iul.** P.N.Ţ.C.D. apreciază apariţia şi iniţiativele A.N.L., dar consideră că desemnarea unui unic candidat la prezidenţiale, convenabilă Opoziţiei, este în acest moment greu de realizat.

– **Andrei Tănase**, purtătorul de cuvânt al P.N.L. **Câmpeanu**, a declarat că partidul său va adera la A.N.L. pentru că a fost unul dintre iniţiatorii alianţei care a negociat cu mai multe forţe liberale, în vederea constituirii unui pol liberal capabil să câştige alegerile.

– Răspunzând unei iniţiative a vicepreşedintelui P.D., **Victor Boştinaru**, şi a deputatului P.N.Ţ.C.D., **Ion Raţiu**, Adunarea Parlamentară a O.S.C.E. a votat pentru amnistierea grupului **Ilie Ilaşcu** sau pentru rejudecarea procesului într-o ţară neutră. Tiraspolul s-a pronunţat pentru a doua propunere.

– 20 de congresmeni americani, printre care şi **Tom Lantos**, au adresat o scrisoare colegilor lor din Camera Reprezentanţilor în care pledează pentru acordarea clauzei naţiunii celei mai favorizate pentru România. Cu câteva zile în urmă 25 de

congresmeni americani au semnat o scrisoare, inițiată de **David Funderburk**, prin care cereau președintelui Camerei Reprezentanților să amâne discuția despre acordarea clauzei în regim permanent pentru România până după alegerile generale din nov. În presa ungară au apărut articole care au considerat scrisoarea lui **Funderburk** „un succes al lobby-ului ungar în S.U.A.".

● **8-9 iul.** Președintele României, **Ion Iliescu**, ia parte la Salzburg, la Forumul Economic asupra Europei centrale și de est, la care participă reprezentanții a 16 țări din zonă dintre care 14 șefi de state. **Ion Iliescu** afirmă că România va persevera în direcția reformelor economice, iar în privința N.A.T.O. voința României de a adera la acest organism rămâne neschimbată, deși trebuie să se țină cont și de susceptibilitățile Rusiei. **Ion Iliescu** a mai spus că nu e indicat ca țările candidate la integrarea în N.A.T.O să adere în etape, după criterii discriminatorii, dar cei mai mulți dintre oamenii politici prezenți la Forum au fost de părere că integrarea în N.A.T.O. a țărilor central-europene nu se va putea face în același timp.

● **10 iul.** Consiliul Național al P.D.A.R. a hotărât ca partidul agrarienilor să nu adere la A.N.L., deși președintele **Victor Surdu** dorea această înrudire.

– Deși a anunțat că nu semnează noul protocol al C.D.R., P.N.L.C.D. l-a semnat totuși, dar și-a luat libertatea de a-i critica defectele care creează inechități între partidele din Convenție.

– Consiliul Național al C.D.R. a avizat cererea P.A.R. de a deveni membru al alianței.

● **10-11 iul. Milan Kucian**, președintele Republicii Slovenia, face o vizită oficială în România, la invitația președintelui **Ion Iliescu**. Cei doi președinți au analizat posibilitatea extinderii colaborării în plan economic și în vederea aderării la U.E.

– Reconciliere între aliați. P.D.S.R. și P.U.N.R. au hotărât nu doar să mențină protocolul de colaborare ci și să semneze un pact de neagresiune în perioada campaniei electorale.

– Anexe la „lista lui Tărăcilă". Ministrul de interne, **Doru Ioan Tărăcilă**, a cerut (28 iun.) inspectoratelor județene ale Poliției să rezolve până la 4 iul. marile cazuri de corupție indiferent dacă în ele sunt implicate persoane importante. Ministrul a precizat că are acordul P.D.S.R. în a finaliza această inițiativă. Ziariștii au înțeles că **D.I. Tărăcilă** și-a asumat o misiune imposibilă, aceea de a rezolva într-o săptămână ce nu s-a rezolvat în 6 ani, deși ei au

scris permanent despre corupție. De la propunerea ministrului de interne ziariștii au tot revenit la dosarele corupției, dornici să contribuie la succesul acțiunii și la completarea a ceea ce ei au numit „lista lui **Tărăcilă**". Cum această listă a întârziat să apară, ziariștii insistă în a furniza informații. În *Evenimentul zilei* (11 iul.) sunt evocați câțiva dintre marii profesioniști ai corupției care au operat astfel încât băncile Dacia Felix și Credit Bank să ajungă în pragul falimentului iar B.N.R. să le retragă sprijinul. Șapte magnifici ai finanțelor au „împrumutat" de la cele două bănci, uitând să mai dea înapoi, suma de 1570,9 miliarde lei. Cei șapte și-au împărțit prada astfel: **Steriu Popescu** și **Ivan Marcel** – 129 miliarde lei; **Leonida Teohari** – 212 miliarde lei; **Peter Blum** – 15 miliarde lei; **Ilie Alexandru** – 20,9 miliarde lei; **Florea Niculescu** – 16 miliarde lei; **Sever Mureșan** – 1178 miliarde lei. Ziariștii de la *Evenimentul zilei* presupun că acest jaf s-a comis „cu înalte complicități". În același ziar e consemnată reacția lui **Ion Iliescu** față de aceste „afaceri". Șeful statului a exclamat „să tragem învățămintele de rigoare!".

● **12 iul.** Guvernul adoptă 8 hotărâri referitoare la modul de pregătire a alegerilor generale și prezidențiale. Data alegerilor va fi 3 nov., iar structurile care vor coordona activitatea de pregătire și organizare a alegerilor vor fi Secretariatul Tehnic Central și Secretariatele Tehnice Locale; primul va fi condus de un secretar de stat neimplicat politic, numit de primul-ministru. Camapania electorală va începe la data de 4 sept. și se va termina la 31 oct. orele 24,00. Cărțile de alegător vor fi distribuite cetățenilor până la 15 oct.

–**Gheorghe Funar**, președintele P.U.N.R., îi scrie o scrisoare lui **Ion Iliescu** în care îi cere să dispună arestarea și cercetarea membrilor Consiliului Reprezentanților U.D.M.R. Aceștia urmează să se întrunească într-o ședință la care se va discuta și adopta proiectul statutului autonomiei personale a comunităților maghiarilor din România, ceea ce pentru **Funar** înseamnă autonomie teritorială pe criterii etnice în Transilvania.

● **13 iul.** La ședința Consiliului Național al P.U.N.R. se evaluează rezultatele obținute la alegerile locale, se pun în discuție alianțele partidului cu P.D.S.R. și P.D.A.R., și se desemnează candidatul P.U.N.R. la Președinția țării. În rândurile P.U.N.R.-iștilor s-au înfruntat două opțiuni: pentru menținerea alianței cu P.D.S.R., poziție susținută de **Gheorghe Funar**, și pentru ruperea alianței cu P.D.S.R. în vederea reorientării către P.D.A.R. și M.E.R. sau

către alte posibile combinații, poziție apărată de **Valeriu Tabără**. **Gheorghe Funar** a reușit să-și impună punctul de vedere și să salveze ce mai era de salvat din mariajul cu P.D.S.R. Și a mai reușit să atragă voturile colegilor de partid pentru a fi desemnat candidatul P.U.N.R. la Președinția țării. **Teodor Ardeleanu** și **Valeriu Tabără**, propuși și ei candidați pentru Președinție, au renunțat să se confrunte cu **Gheorghe Funar**.

– Biroul Executiv al Partidului Ecologist Român a hotărât ca partidul să rămână în C.D.R., infirmând astfel zvonurile în legătură cu alte posibile alianțe.

● **13-14 iul.** Cluj. La lucrările Consiliului Reprezentanților Unionali (C.R.U.) ai U.D.M.R. au fost adoptate programele mai multor departamente, s-a discutat pe marginea unor viitoare acte normative privind învățământul superior în limba maghiară și s-a hotărât să se definitiveze statutul autonomiei individuale a populației maghiare din România în vederea organizării unui referendum în rândul minorității maghiare pe această temă. În cadrul discuțiilor consacrate alegerilor generale C.R.U. a hotărât să propună un candidat propriu la Președinția României. Alesul a fost **Gyorgy Frunda** care după victorie (67 voturi pentru din 84 exprimate) a declarat: „U.D.M.R. a depășit faza când a fost considerat doar ca un partid etnic maghiar și acum este receptat ca un partid de opoziție și de către români". „Nimeni nu crede că candidatul U.D.M.R va fi președintele României, dar aceasta este o cale prin care, în turul doi, să hotărâm cine va fi virtualul candidat la Președinția țării!". La propunerea lui **László Tőkés** s-a hotărât ca **Gyorgy Frunda** să includă în programul său electoral prevederile Declarației de la Budapesta care susține dreptul la autonomie colectivă pentru minoritățile maghiare de pretutindeni și conceptele de autonomie ale maghiarimii.

● **15-22 iul.** La invitația secretarului de stat al S.U.A, **Warren Christopher**, **Teodor Meleșcanu,** ministru de externe al României, face o vizită oficială în S.U.A. Ministrul român se întâlnește cu ministrul apărării al S.U.A, **William Perry**, cu numeroși congresmeni și sentori americani. Pe tot parcursul vizitei **Teodor Meleșcanu** a încercat să demonstreze că România este bine pregătită pentru a adera la N.A.T.O. și că extinderea N.A.T.O. nu se poate face fără a se ține seama atât de voința poporului român de a face parte din această alianță cât și de interesele general europene de stabilitate și securitate în această zonă.

– Bruxelles. O delegație română formată din reprezentanți ai M.A.E. și M.Ap.N. participă la cea de a doua etapă a dialogului individualizat România – N.A.T.O.

– C.D.R. și U.S.D. au cerut convocarea unei sesiuni parlamentare extraordinare pentru discutarea efectelor creșterii prețurilor asupra nivelului de trai al cetățenilor. Inițiativa celor două alianțe n-a reușit deoarece nu s-a putut obține numărul de semnături necesare pentru convocarea unei sesiuni extraordinare.

● **16 iul.** Uniunea Națională de Centru (U.N.C.) este noua alianță politică formată din P.D.A.R. și P.U.R. Peste câteva zile (25 iul.), M.E.R. va adera la acestă alianță.

– P.N.L.C.D. și P.N.L. **Câmpeanu** încă mai negociază cu A.N.L. aderarea la această alianță liberală, fără să se poată hotărî. **Radu Câmpeanu** a fost desemnat de partidul său drept candidat la Președinția României, astfel încât nu mai poate accepta o altă variantă propusă de A.N.L.

● **17 iul.** Camera Reprezentanților a Congresului S.U.A a aprobat proiectul de lege privind acordarea clauzei națiunii celei mai favorizate pentru România cu 333 voturi pentru și 87 împotrivă. Declarațiile pe care le-au făcut oamenii politici români cu acest prilej au justificat observațiile apărute în presă potrivit cărora partidele de la putere încearcă să folosească această victorie a României, și nu a lor, în scop electoral.

● **18 iul.** Însușindu-și sugestia lui **Ion Iliescu** de a curăța P.D.S.R. de corupție, **Adrian Năstase** a declarat că în alcătuirea listelor de candidați pentru alegerile parlamentare partidul său îi va scoate din competiție pe cei implicați în scandaluri de corupție. Un exemplu este raportul Comisiei „Apartamentul", un adevărat ghid care indică ce persoane trebuie să lipsească de pe listele P.D.S.R.

● **19 iul.** Senatul S.U.A a aprobat legea care prevede acordarea clauzei națiunii celei mai favorizate pentru România.

● **20 iul.** În compania cenaclului „Totuși iubirea", **Adrian Păunescu**, candidatul P.S.M. la Președinția țării, este primul care își începe campania electorală, printr-un miting la Craiova, în ziua în care a împlinit 53 de ani. După ce a promis că va asigura dreptul la muncă pentru toți, un salariu mediu de 200 dolari, 300 000 de apartamente noi construite în 4 ani, 600 000 noi locuri de muncă etc. etc. **Adrian Păunescu** a apreciat că va ajunge în turul doi de scrutin al alegerilor prezidențiale și îl va înfrunta pe cel mai periculos rival al său. **Ion Iliescu**. Promisiunile electorale ale

senatorului-poet au fost pecetluite de un jurământ de credință, „față de țară, popor, români și Dumnezeu". Sloganul electoral al lui **Adrian Păunescu** este: „Depinde de noi!".

● **22 iul.** Și **Petre Roman** își sărbătorește ziua de naștere în atmosfera de campanie electorală. La împlinirea vârstei de 50 de ani declară: „Mă gândesc că acest prag la care am ajuns coincide cu angajarea mea în cursa pentru Președinție. Mi-am zis că poate la 50 de ani merită să iau această decizie pentru ca oamenii să se poată bucura de o viață normală. Crezul meu este inspirat din cuvintele lui **Plutarh**: «Cât despre mine, locuiesc într-o cetate mică, unde, ca să nu ajungă și mai mică, îmi este drag să rămân»". (*Evenimentul zilei*, 22 iul. 1996)

● **22-24 iul.** Unul dintre motivele pentru care mai mulți congresmeni americani au pledat pentru a se amâna acordarea clauzei României a fost acela că în anul electoral 1996 forțele politice din România pot folosi acest succes al politicii externe pentru a câștiga capital electoral și a influența astfel rezultatele alegerilor. **Mircea Geoană**, ambasadorul României în S.U.A, a transmis însă americanilor promisiunea oficialităților de la București că acest lucru nu se va întâmpla. La numai o zi după obținerea clauzei, **Ion Iliescu** – așa cum scrie **N.C.Munteanu** în articolul *Cauza și clauza* din revista *„22"* nr. 31, 31 iul. – 6 aug. – n-a mai rezistat ispitei de folosire a *clauzei* în serviciul *cauzei* de partid și de stat. Șeful statului s-a grăbit să afirme că întârzierea acordării clauzei s-a datorat și unor oameni politici ai Opoziției care au făcut propagandă, în străinătate, împotriva acordării clauzei și că **Emil Constantinescu**, deși a fost în America, n-a făcut nimic pentru ca România să primească clauza. **Nicolae Văcăroiu** a precizat și el că obținerea clauzei este un succes al guvernării sale. Aceste afirmații au fost imediat interceptate peste ocean, astfel că la 22 iul. în chiar incinta Camerei Reprezentanților a Congresului S.U.A a avut loc o conferință de presă la care au fost făcute publice două scrisori. În prima scrisoare, semnatarul, congresmanul american **Christopher H. Smith**, președintele Comisiei de Securitate și Cooperare în Europa, îi transmite adresantului scrisorii, **Ion Iliescu**, dezamăgirea sa provocată de atitudinea șefului statului român și a primului-ministru care au încălcat promisiunea de a nu folosi acordarea clauzei în luptele electorale și s-au grăbit să-și atace adversarii și să-și atribuie merite exclusive în obținerea clauzei. În a doua scrisoare, adresată lui **Emil Constantinescu**,

semnatarul acesteia, congresmanul american **Frank R. Wolf**, precizează: „Din discuțiile anterioare purtate cu dvs. știam că nu sunteți împotriva acordării clauzei pentru România și acesta a fost un motiv important pentru care am votat legea". „Totuși am fost dezamăgit să aud că, la o zi după ce Camera a aprobat HR 3161, președintele **Iliescu** v-a criticat pe dvs. și partidul pe care-l conduceți. Acest lucru nu se potrivește deloc cu declarațiile făcute de Guvernul român înainte de votul privind clauza".

Congresmenii americani nu se limitează însă la a-și exprima dezamăgirea provocată de conduita guvernanților români ci se întreabă, oficial, dacă se mai poate avea încredere în viitor – de exemplu în perspectiva aderării României la N.A.T.O. – în angajamentele Puterii de la București. Mai mult, ei reușesc să convingă și alte importante personalități politice americane că este cazul ca, împreună, să intervină pe lângă președintele **Clinton** pentru ca acesta să nu promulge legea prin care se acordă clauza României. În aceste împrejurări, la București, **Ion Iliescu** face – așa cum scrie tot **N.C. Munteanu** în articolul citat – „leninistul pas înapoi". Adică, îi invită pe **Emil Constantinescu** și **Petre Roman** la Cotroceni (24 iul.) și reușește să-i convingă să semneze împreună o declarație în care s-a consemnat că: clauza „a fost acordată României și poporului român și este, deopotrivă, rezultatul demersurilor oficialităților și ale forțelor politice de opoziție. (...) președintele **Iliescu** a revenit asupra aprecierilor făcute la conferința de presă din 18 iul. de la Cotroceni, conform cărora Opoziția nu ar fi colaborat în această direcție. Cei trei lideri politici înțeleg să afirme public că nu vor folosi problema clauzei în scop electoral și că în privința marilor obiective ale politicii externe a României, îndeosebi integrarea României în U.E. și în N.A.T.O., există o colaborare activă a forțelor politice responsabile". Graba cu care **Ion Iliescu** a renunțat la propriile sale convingeri a fost amplu comentată în presă: „(...) președintele României este un adevărat Hopa-Ionică al zilelor noastre. Un adevărat profesionist al jumătăților de măsură, d-sa i-a luat drept martori pe cei doi lideri din Opoziție în tentativa sa de a o întoarce ca la Ploiești în declarațiile sale, după permanentizarea clauzei!" „Dacă și americanii s-au săturat de **Iliescu**, asta înseamnă că în toamnă se va schimba ceva." (**Geo Asavei**, *Un Hopa-Ionică*, *România liberă*, 26 iul.)

– M.A.E. consideră că Declarația de la Budapesta (în care este susținută autonomia teritorială pe criterii etnice), asumată de

Guvernul Ungariei, este un document care poate tensiona prin efectele sale relațiile dintre România și Ungaria. M.A.E. a cerut explicații suplimentare pentru unele din prevederile Declarației: sprijinirea de către Ungaria a autonomiei teritoriale pe baze etnice, cultivarea de relații politice între Ungaria și diverse grupări de cetățeni aparținând altor state, finanțarea comunităților maghiare din afara Ungariei de la bugetul de stat.

● **26 iul.** București. La Palatul Copiilor au loc lucrările Conferinței Naționale extraordinare a P.D.S.R.. În cuvântarea sa, **Adrian Năstase**, președintele executiv al P.D.S.R., rostește un îndemn care rezumă și ordinea de zi a Conferinței și programul partidului în următoarele luni: „să luptăm pentru a câștiga alegerile". Pentru acest scop P.D.S.R. pare pregătit să folosească toate mijloacele. **Adrian Năstase** reamintește că partidul va merge singur în alegeri, dar va identifica aliațele potrivite pentru viitoarea guvernare, deoarece nu se va mai reface actuala majoritate parlamentară, iar partidele de stânga nu sunt suficient de puternice pentru a asigura majoritatea parlamentară. Așadar, P.D.S.R. își caută noi aliați: P.L.'93 și P.A.C. (A.N.L.), P.U.R., P.D.A.R. și M.E.R. (U.N.C.), P.S.M., P.S. și chiar U.D.M.R. Dacă **Adrian Năstase** a reușit să transmită sălii (unde s-au făcut auzite îndelungi aplauze) și partidului încrederea în viitor, **Viorel Hrebenciuc**, secretarul Biroului Executiv Central al P.D.S.R., s-a întors în trecutul apropiat și a criticat aprig strategia electorală a P.D.S.R. pentru alegerile locale. El a enumerat greșelile care au voalat imaginea partidului: goana după racolarea de directori, „Operațiunea cizmele de cauciuc" (o formulă care sugera că P.D.S.R. își trimite candidații să străbată țara cu piciorul pentru a sta de vorbă direct cu alegătorii) etc. dar n-a uitat nici corupția și mai ales presa, ca adversari ai P.D.S.R. Momentul de maximă satisfacție a fost votul – exprimat în unanimitate – pentru ca **Ion Iliescu** să candideze din partea P.D.S.R., la un nou mandat prezidențial. După votare a sosit și **Ion Iliescu** în sala de Conferințe ceea ce a făcut asistența să se ridice în picioare, să aplaude și chiar să strige: „Decât **Roman** președinte/ Mai bine ca-nainte/ **Iliescu** președinte". În articolul *Cauza și clauza* (revista „*22*", nr. 31, 31 iul.–6 aug.), **N.C. Munteanu** evocă momentul apariției lui **Ion Iliescu** în sala Conferinței extraordinare a P.D.S.R.: „Vineri a fost ziua cea mare. După ce și-a lăsat susținătorii să-l aștepte o jumătate de oră, ca să se știe cine e jupânul, președintele și-a făcut

apariția (...) De departe arăta ca **Vadim Tudor**, de aproape era chiar **Ion Iliescu**, îmbrăcat în alb, culoarea inocenței și a curățeniei. În suspine de ușurare, aplauze lungi, ovații prelungite, președintele și-a rostit alocuțiunea, cum se cheamă acum orice magistrală cuvântare, prin care a acceptat oferta de sprijin a P.D.S.R. pentru a candida la al doilea mandat *constituțional* de președinte. Neconstituțional, ar fi al treilea – pentru cine știe să numere până la trei". Și pentru că în alocuțiunea sa **Ion Iliescu** s-a referit pe larg la corupție, **Vasile Văcaru** a propus să se adopte o rezoluție prin care să se solicite Poliției și Parchetului General să cerceteze cu prioritate cazurile de corupție semnalate de presă și în care sunt implicați membri ai P.D.S.R. și familiile lor. Toți aceștia sunt obligați să se pună la dispoziția Parchetului General pentru cercetări sub sancțiunea excluderii din partid. Prima contestare a candidaturii lui **Ion Iliescu** pentru un nou mandat prezidențial a venit în aceeași zi de la **C.V. Tudor** care a declarat că **Ion Iliescu** candidează pentru a treia oară la Președinție încălcând astfel Constituția.

– O nouă încercare de unificare liberală. Delegația Permanentă a P.N.L. a analizat propunerea de formare a unui pol liberal în interiorul C.D.R. și a desemnat Biroul Permanent Central al partidului să pregătească fuziunea cu P.N.L.C D.

● **27 iul.** Consiliul Național al P.N.L.C D. a hotărât ca partidul să rămână în C.D.R. (ceea ce a nemulțumit o grupare a partidului) și să fuzioneze cu P.N.L. dar după ce congresul extraordinar al P.N.L.C D. va aproba fuziunea. Iar congresul urmează să fie organizat după alegerile generale...

– Congresul Partidului Umanist din România (P U R.) îl realege președinte al acestei formațiuni politice pe **Dan Voiculescu** iar prim-vicepreședinte pe profesorul **Ioan Pop De Popa**.

● **29 iul.** Liderii P.S.M. – fostul aliat al P.D.S.R. – consideră că documentele adoptate de recenta Conferință Națională a partidului de guvernământ conțin elemente de propagandă specifice campaniei electorale. E vorba de programul de măsuri adoptat de P.D.S.R., privind ridicarea nivelului de trai și măsuri specifice de protecție socială și de rezoluția anticorupție.

● **30 iul.** A.N.L. a respins cererea de aderare la alianță a P.N.L. **Câmpeanu** și a Partidului Ecologiștii. Liderii A.N.L. consideră că alianța lor este suficient de puternică pentru a câștiga alegerile, iar după alegeri aliații ei, cu care ar putea forma guvernul, vor fi C.D.R. și U S D.

– Timişoara. Au loc lucrările Consiliului Naţional al Partidului Republican. **Lorin Fortuna**, preşedintele partidului, va candida pentru funcţia de şef al statului.

● **31 iul.** La şedinţa Comitetului Executiv al C.D.R. se împart responsabilităţile pentru campania electorală: **Valerian Stan** (A.C.) devine directorul campaniei electorale a lui **Emil Constantinescu**, iar deputatul **Remus Opriş**, vicepreşedintele P.N.Ţ.C.D., va fi directorul campaniei electorale a C.D.R. pentru alegerile parlamentare.

– Biroul Permanent Central al P.N.L l-a numit pe **Călin Popescu Tăriceanu** şef al campaniei electorale. Liderii P.N.L au hotărât să se realizeze fuziunea cu P.N.L.C.D. înainte de alegeri, iar **Mircea Ionescu Quintus** să pregătească fuziunea.

– **Teodor Meleşcanu** a fost invitat de **Adrian Năstase** să se înscrie în P.D.S.R. şi să coordoneze campania electorală a lui **Ion Iliescu**. Ministrul de externe nu dă un răspuns prompt, ba chiar avansează ideea că nu poate lua o hotărâre atât de importantă, „sub presiunea unui context conjunctural".

– Centrul de Sociologie Urbană şi Regională (C.U.R.S.) a realizat în luna iulie (3–10) un sondaj de opinie, în cadrul programului „Barometru de opinie publică", iniţiat de Fundaţia **Soros** pentru o Societate Deschisă. A fost folosit un eşantion de 1 225 de persoane, în vârstă de peste 18 ani, din 38 de oraşe şi 35 de localităţi rurale. La întrebarea „Dacă duminica viitoare ar avea loc alegeri pentru Parlamentul României, cu ce partid aţi vota?", răspunsurile au fost următoarele: C.D.R. – 33%; P.D.S.R. – 29%; U.S.D. – 12%; U.D.M.R – 6%; P.S.M. – 4%; P.R.M. – 4%; P.U.N.R. – 4%; P.A.C. – 3%; P.D.A.R. – 2%; P.L.'93 – 2%; P.S. – 1%. La întrebarea „Dacă alegerile pentru preşedintele României ar avea loc duminica viitoare, pe cine aţi vota?", preferinţele s-au distribuit astfel: **Ion Iliescu** – 33%; **Emil Constantinescu** – 23%; **Petre Roman** – 16%; **Corneliu Vadim Tudor** – 3%; **Gheorghe Funar** – 2%; **Adrian Păunescu** – 1%; Alte personalităţi – 3%; Nu ştiu – 19%.

● **1 aug.** Încă o alianţă liberală. Două partide – P.N.L. **Câmpeanu** şi Partidul Ecologiştii – care au fost respinse de A.N.L., au format Alianţa Naţional Liberală Ecologistă. Liderii **Radu Câmpeanu** şi **Eduard Victor Gugui** au semnat protocolul de constituire a alianţei conform căruia cele două partide vor participa la alegerile parlamentare pe liste comune şi vor propune un candidat propriu la Preşedinţie.

● **1-2 aug. Radu Berceanu**, secretar al Biroului Executiv al P.D., declară că **Ion Iliescu** nu mai are dreptul de a candida pentru un nou mandat prezidențial deoarece a mai candidat de cel puțin două ori și astfel încalcă Legea 69/1992 și Constituția României care prevede că nici o persoană nu poate îndeplini funcția de președinte al României decât pentru cel mult două mandate. **Radu Berceanu** crede că există o soluție politică pentru situația creată de noua candidatură a lui **Ion Iliescu** – acesta să recandideze și să fie înfrânt în alegeri prin votul electoratului. P.D. a elaborat un document (preluat de mai multe publicații la 2 aug.) din care rezultă că „**Iliescu** candidează anticonstituțional pentru al patrulea mandat", după cum titra ziarul *Ziua* documentul respectiv.

– Congresmanul american **Christopher H. Smith** (care s-a opus acordării clauzei națiunii cele mai favorizate în regim permanent pentru România, înaintea alegerilor generale) a avut o intervenție în Camera Reprezentanților a Congresului S.U.A intitulată *Relațiile Ungariei cu vecinii ei* și referitoare la mult discutata Declarație de la Budapesta: „Declarația face o largă și ambiguă trimitere la autonomie și autoguvernare. Acești termeni – care cu siguranță i-au alarmat pe cei că ora le este deja teamă de iredentismul ungar – au fost, din nefericire, lăsați nedefiniți, dând senzația că Budapesta dorește să-și exercite influența în afara granițelor ei curente și, implicit, să dea înapoi ceasul la vremea când ungurii erau uniți într-o singură țară".

● **2-3 aug.** La lucrările Comitetului Național al P.A.C., președintele acestei formațiuni, **Nicolae Manolescu**, este ales candidat al partidului la funcția de președinte al României.

● **3 aug. Silviu Brucan** despre **Ion Iliescu**: „Dacă greșeala președintelui **Iliescu** în chestiunea clauzei americane a putut fi reparată, știm noi cum, decizia domniei sale de a recruta pe ministrul de externe **Meleșcanu** ca agent electoral șef este o greșeală ireparabilă. (...) Într-o asemenea perioadă, a văduvi M.A.E. de conducătorul său autorizat și, prin aceasta, a-l dezorganiza, pentru a-l face șeful campaniei tale electorale înseamnă nu numai a pune interese egoiste deasupra intereselor naționale, dar și o sfidare a opiniei publice românești. Dacă președintele **Iliescu** nu revine cât mai e timp asupra acestei decizii eronate, atunci pășește cu stângul în campania prezidențială și, în ceea ce mă privește, mă voi angaja cu toate forțele pentru a asigura înfrângerea lui". Conținutul acestui mesaj, din care am citat câteva fragmente, a fost tipărit de câteva

cotidiane la data de 3 aug.

– Liderii A.N.L. îşi încep campania electorală la Iaşi. Preşedintele P.A.C., **Nicolae Manolescu**, şi-a lansat candidatura la un post de senator în circumscripţia Iaşi, oraş de care, aşa cum a declarat, nu-l leagă vreun fapt biografic ci maiorescianismul ascuns în subconştientul său cultural. Cu ocazia deplasării la Iaşi, liderul P.L.'93 a afirmat la o conferinţă de presă că **Ion Iliescu**, indiferent dacă are sau nu dreptul constituţional de a mai candida la alegerile prezidenţiale, n-are nici o şansă să fie ales. Tot aşa cum nici o şansă n-are nici **Emil Constantinescu**. În consecinţă, **Dinu Patriciu** recomandă celor doi candidaţi la preşedinţie „să plece împreună în vacanţă".

– Partidul Alternativa României şi Uniunea Democrat Creştină (U.D.C.) au semnat un protocol de intenţie privind fuziunea celor două formaţiuni politice – anunţă conducerea C.D.R. Totuşi fuziunea nu se poate realiza deoarece în U.D.C. există două grupări care se contestă reciproc, motiv pentru care U.D.C. a şi fost recent suspendată din Convenţie. Liderii P.A.R. care au semnat protocolul doar cu una dintre grupări consideră că, după ce se va normaliza situaţia în U.D.C., s-ar putea produce o absorbţie a acesteia de către P.A.R.

– Preşedintele S.U.A., **Bill Clinton**, a semnat legea prin care se acordă clauza naţiunii celei mai favorizate pentru România, în regim permanent. Cu această ocazie preşedintele american a ţinut să sublinieze că s-a acordat clauza pentru progresele înregistrate de România pe drumul reformelor democratice.

– C.D.R. a comandat trei sondaje de opinie unor instituţii specializate – C.U.R.S., I.R.S.O.P. şi I.M.A.S. – în vederea stabilirii audienţei la electorat a partidelor componente ale alianţei şi a evaluării şanselor C.D.R., în ansamblu, în raport cu principalii contracandidaţi la alegerile parlamentare şi prezidenţiale. În funcţie de media obţinută de partidele C.D.R. la aceste trei sondaje şi de rezultatele la alegerile locale se vor calcula procentele care revin fiecărui partid reprezentat în listele de candidaţi ale Convenţiei pentru Senat şi Camera Deputaţilor. Primul sondaj, dintre cele trei, a fost comandat de P.N.Ţ.C.D. şi a fost realizat de I.M.A.S. în perioada 16–23 iul. pe un eşantion de 1021 de persoane.

Pentru formaţiunile politice care vor participa la alegerile parlamentare preferinţele alegătorilor se distribuie astfel: C.D.R. –33,5%; P.D.S.R. – 27,5%; U.S.D. – 13,7%. U.D.M.R – 5,8%;

P.U.N.R. – 4,1%; P.S.M. – 4,1%; A.N.L. – 3,3%; P.R.M. – 3,1%. În cadrul C.D.R. s-au exprimat următoarele opțiuni: P.N.Ț.C.D. – 54,8%; P.N.L. – 20,6%; P.N.L.C.D. – 1,6%; P.E.R. – 1,2%; F.E.R. – 0,4%; U.D.C. – 0,4%.

Candidații la Președinție au obținut următoarele rezultate: **Ion Iliescu** – 37,1%; **Emil Constantinescu** – 31,6%; **Petre Roman** – 18,7%; **Corneliu Vadim Tudor** – 4,7%; **Gheorghe Funar** –4,3%; alții – 3,6%. În cadrul acestui sondaj de opinie o întrebare a vizat atitudinea electoratului față de eventualele alianțe politice realizate de partide în perspectiva alegerilor generale. Cea mai bine cotată este alianța C.D.R. – U.S.D. și cea mai rău văzută este cea C.D.R. – U.D.M.R. Rezultatele acestui sondaj l-au nemulțumit pe **Niculae Cerveni**, care crede că partidul său e mult mai apreciat de electorat și de aceea consideră sondajul „o mare șmecherie" prin care se urmărește distrugerea unor partide din C.D.R. Liderul P.N.L.C.D. declară că nu va accepta ca rezultatele acestui sondaj să influențeze în vreun fel alcătuirea listelor de candidați pentru alegeri la C.D.R.

● **6–7 aug.** Președintele C.D.R., **Emil Constantinescu**, a afirmat că relațiile dintre C.D.R. și A.N.L. sunt foarte complicate deoarece A.N.L. atacă permanent C.D.R. Dar nici liderii C.D.R. nu răsfață prea mult A.N.L. De exemplu **Remus Opriș**, directorul campaniei electorale a C.D.R., a numit P.N.L „o alianță a disperării". În replică **Dinu Patriciu**, lider al P.L.'93, l-a atacat cu asprime pe **Emil Constantinescu** acuzându-l că nu deosebește culorile și confundă taberele politice.

– Nici P.S.M. și P.S. nu se au ca frații. P.S. a lansat recent un set de principii de la care s-ar putea porni pentru a se realiza unificarea stângii, extrem de importantă în viziunea acestui partid. P.S.M. s-a simțit lezat în orgoliul său de partid cu vechime și forță. Prim-vicepreședintele P.S.M., **Adrian Păunescu**, i-a așezat imediat la locul lor pe socialiștii lui **Mohora**: „Iată că acum, un partid mic ca o țandără sărită din trunchiul nostru are pretenția să ne ducem noi la ei (...) Ar fi mai ușor să se suie toată conducerea și toți membrii într-un autobuz și să vină ei la noi". P.S. nu se lasă și observă că belșugul de metafore de la P.S.M. nu duce la unitatea stângii, ci face ca tot mai multe țăndări să sară din trunchiul P.S.M.

– Și P.A.C.-ul are necazurile lui. Președintele executiv al P.A.C., **Nicolae Țăran** (membru fondator al P.A.C.) a anunțat demisia din partid și refuzul de a face publice motivele acesteia.

– Recent înființata A.N.L.E. (din P.N.L. **Câmpeanu** și Partidul Ecologiștii) și-a ales un candidat pentru alegerile prezidențiale: **Radu Câmpeanu**. Sloganul campaniei sale electorale este „Un președinte pentru respectarea adevărului".

– **Emil Constantinescu** se declară neplăcut surprins de pretenția S.P.P. de a i se pune la dispoziție o sumă de 1,5 – 2,5 miliarde lei pentru protecția candidaților la prezidențiale. Liderul C.D.R. se oferă să renunțe la o protecție exagerată pentru că străbate țara de câțiva ani și nu l-a atacat nimeni. În plus el crede că sumele foarte mari cheltuite pentru protecția demnitarilor se explică prin modelul impus de vizitele actualilor guvernanți care au transformat România „într-o țară a girofarurilor și a bodyguarzilor".

– La o conferință de presă, **Victor Surdu**, președintele P.D.A.R., a anunțat că a cedat imobilul din str. Dr. Demetru nr. 45, unde locuiește din 1990, fostului proprietar **Alexandru Popescu** – tată a trei copii – care a fost expropriat abuziv în 1989 de fostul regim. **Victor Surdu** a făcut un apel către toți oamenii politici cu o situație materială bună să cedeze imobilele în care s-au mutat după 1989 foștilor proprietari, pentru că „sunt convins că nu au conștiința împăcată cu faptul că ocupă o casă care, dacă nu juridic, măcar moral, nu le aparține". În legătură cu intenția lui **Ion Iliescu** de a candida pentru încă un mandat prezidențial, **Victor Surdu** crede că actualul președinte ar face bine să mai lase loc de afirmare și altor oameni politici deoarece șase ani de guvernare sunt suficienți, în timp ce zece ani sunt din cale afară de mulți.

● **8 aug.** C.D.R. se află în posesia celui de-al doilea sondaj de opinie efectuat de C.U.R.S. în perioada 24-31 iul. pe un eșantion de 1 093 de persoane. Candidații la Președinție au fost ierarhizați astfel: **Ion Iliescu** – 37%; **Emil Constantinescu** – 29%; **Petre Roman** – 18%; **Gyorgy Frunda** – 5%; **Gheorghe Funar** –4%; **Corneliu Vadim Tudor** – 3%; **Adrian Păunescu** – 2%; alți candidați – 2%; 18% dintre subiecți nu ar vota sau sunt nehotărâți.

Formațiunile politice înscrise în competiția pentru Parlament s-au clasat astfel: C.D.R. – 33%; P.D.S.R. – 30%; U.S.D. – 13%; U.D.M.R. – 7%; P.U.N.R. – 6%; A.N.L. – 4%; P.S.M. – 3%; P.R.M. – 3%; P.D.A.R. – 1%; P.S. – 0,5%; alte partide – 0,5%; 28% sunt nehotărâți sau nu ar vota. În ce privește partidele din C.D.R., preferințele sunt următoarele: P.N.Ț.C.D. – 39%; P.N.L. – 18%, P.E.R. – 3%; P.N.L.C.D. – 3%, F.E.R. – 0,5%; P.U.D. –

0,5%; 35,5% ar vota C.D.R. nediferențiat.

– În cadrul unei conferințe de presă, **Victor Babiuc**, vicepreşedintele P.D., a propus din partea U.S.D. un program de urgență prin care să se intervină împotriva corupției, program intitulat *Manifest anticorupție*. Liderul P.D. consideră că oferta P.D.S.R., legată de corupție şi măsurile anticorupție anunțate sunt doar acțiuni propagandistice pe fondul campaniei electorale. P.D.S.R. simțindu-se vizat, califică prin vocea lui **Adrian Năstase** inițiativa P.D. ca pe o mostră de demagogie şi oportunism politic iar pe liderii acestui partid îi consideră „inițiatorii corupției postdecembriste" în vremea când aceştia „dominau discreționar România".

– Vicepreşedintele P.N.L, **Viorel Cataramă**, a declarat că partidul său este interesat să fuzioneze cu P.N.L.C D. numai dacă acest eveniment se va produce înainte de alegerile generale.

● **8-9 aug.** Cu ocazia unei vizite în Republica Moldova, **Emil Constantinescu**, preşedintele C.D.R., şi **Victor Surdu**, preşedintele P.D.A.R., au încercat să-i viziteze la închisoarea din Tiraspol pe membrii grupului **Ilaşcu**, dar vizita le-a fost refuzată. La o conferință de presă, desfăşurată la Chişinău, după acest incident, **Emil Constantinescu** a cerut eliberarea lui **Ilaşcu** datorită stării precare a sănătății acestuia. Preşedinția C.D.R. a cerut eliberarea patrioților români într-o declarație adresată Parlamentului Europei, Parlamentului Rusiei, preşedintelui **Boris Elțîn**, Parlamentului Republicii Moldova şi preşedintelui **Mircea Snegur**. Liderul C.D.R. a mai adresat o scrisoare lui **Ilie Ilaşcu**.

– Într-o scrisoare deschisă de răspuns la nenumăratele comentarii legate de numirea sa ca şef al campaniei electorale a lui **Ion Iliescu**, **Teodor Meleşcanu** afirmă că, deşi se consideră onorat de această ofertă, se simte implicat în activitatea M.A.E., mai ales în această perioadă de eforturi în vederea integrării în structurile europene şi euroatlantice.

– **Ion Diaconescu** a declarat agenției Mediafax că partidul său ar dori să guverneze țara alături de formațiunile politice din C.D.R. Dacă C.D.R. nu va obține majoritatea la viitoarele alegeri, atunci va încerca să guverneze alături de U.S.D. sau A.N.L., dar în nici un caz alături de partidele care au dăunat imaginii României.

– Preşedintele Centralei Naționale Confederative a Sindicatelor Miniere, **Marin Condescu**, a oferit, în numele sindicaliştilor săi, un milion de voturi acelei formațiuni politice care va include în programul său de guvernare modernizarea industriei miniere.

● **10-11 aug.** La cel de-al 4-lea Congres al Mişcării Ecologiste din România (M.E.R.), **Antonie Iorgovan** a fost ales preşedintele partidului şi candidatul M.E.R. la alegerile prezidenţiale. Ecologiştii i-au cerut lui **Antonie Iorgovan**, ca „părinte al Constituţiei", cum a fost numit datorită contribuţiei sale consistente la elaborarea legii legilor, şi ca fost judecător la Curtea Constituţională, să se pronunţe în legătură cu candidatura lui **Ion Iliescu** la Preşedinţia României. **Antonie Iorgovan** a emis părerea că **Ion Iliescu** nu mai are dreptul să candideze pentru că se află la al treilea mandat de preşedinte al ţării.

– A.N.L. l-a desemnat pe preşedintele P.A.C., **Nicolae Manolescu**, drept candidat al alianţei la alegerile prezidenţiale.

– **Corneliu Vadim Tudor** a declarat că deţine probe care demonstrează că recentele sondaje de opinie au fost folosite şi controlate din umbră de conducerea S.R.I. în scopul manipulării opiniei publice. Partidul său, P.R.M. – crede **Corneliu Vadim Tudor** – are o mai mare audienţă la cetăţeni decât rezultă din aceste sondaje şi se speră să crească şi mai mult deoarece este reprezentantul „naţionalismului luminat" şi nu al extremismului cum încearcă adversarii P.R.M. să demonstreze.

● **12 aug.** Ultimul sondaj de opinie din seria celor trei comandate de C.D.R. a fost efectuat de I.R.S.O.P. pe un eşantion de 1070 de persoane, în perioada 1–6 aug. Candidaţii la Preşedinţie s-au clasat astfel: **Ion Iliescu** – 36%; **Emil Constantinescu** – 28%; **Petre Roman** – 21%; **Gyorgy Frunda** – 4%; **Gheorghe Funar** – 4%; **Corneliu Vadim Tudor** – 4%, **Adrian Păunescu** – 2%. Între formaţiunile politice înscrise în cursa pentru Parlament C.D.R. ocupă primul loc cu 34%, urmată de P.D.S.R. – 30%; U.S.D. – 13%; U.D.M.R – 5%; P.U.N.R. – 4%, PRM – 3%. P.S.M. – 3%; P.D.A.R. – 3%; A.N.L. – 2%; P.S. – 1%. În interiorul C.D.R. continuă să conducă P.N.Ţ.C.D. cu 51%, urmat de P.N.L cu 20%, P.N.L.C.D. – 2%; P.E.R. – 2%, F.E.R. – 2%, P.U.D. – 1% iar 22,8% votează C.D.R. în ansamblu.

– P.U.R. l-a desemnat candidat la Preşedinţie pe prof. dr. **Ioan Pop De Popa**, prim-vicepreşedinte al partidului.

● **13 aug.** La recomandarea Delegaţiei Permanente a P.D.S.R., Guvernul a aprobat eliberarea din funcţie a opt prefecţi şi patru subprefecţi. Unul din prefecţi este cel de Dolj, **Constantin Răducănoiu**, despre care s-a vorbit mult în ultima vreme, datorită implicării copiilor lui într-un scandal de proporţii, la Craiova.

– La şedinţa Comitetului Executiv al C.D.R. s-au repartizat partidelor şi formaţiunilor civice componente cele 180 de locuri în Parlament pe care ar urma să le obţină C.D.R. la viitoarele alegeri. Repartiţia s-a făcut conform unor grile stabilite în funcţie de rezultatele reflectate de cele trei sondaje de opinie comandate de alianţă: Astfel P.N.Ţ.C.D. îi revin 100 de mandate, P.N.L. – 40, P.N.L.C.D. – 10, P.E.R. – 7, A.F.D.P.R. – 6, P.A.R. – 5, A.C. – 4. F.E.R. – 3, Asociaţiei „21 Decembrie" – 3, Solidarităţii Universitare – 2. La şedinţă s-a mai hotărât ca alianţa să-şi schimbe denumirea din Convenţia Democratică Română în Convenţia Democrată Română, iar sigla acesteia să se modifice prin adăugarea unui cerc în interiorul celui deja existent. **Radu Vasile** (secretar general al P.N.Ţ.C.D.) şi **Radu Boroianu** (vicepreşedinte P.N.L) au fost desemnaţi copreşedinţi ai Comitetului de sprijin al candidaturii lui **Emil Constantinescu** la Preşedinţia României.

– După un turneu electoral care a inclus şi judeţul Mureş, **Ion Diaconescu**, preşedintele P.N.Ţ.C.D., a declarat că C.D.R. nu va accepta susţinerea de către U.D.M.R a candidatului său la Preşedinţie, în al doilea tur de scrutin, dacă această susţinere va fi condiţionată de U.D.M.R prin garantarea autonomiei pe criterii etnice.

● **14-17 aug.** O temă frecvent abordată în mass-media este noua candidatură a lui **Ion Iliescu** la Preşedinţia României. Susţinătorii lui **Ion Iliescu** cred că preşedintele ţării se încadrează în limite legale candidând încă o dată la Preşedinţie, iar reprezentanţii Opoziţiei demonstrează cu argumente juridice că **Ion Iliescu** se află la al treilea sau chiar al patrulea mandat, încălcând astfel Constituţia. În ziarul *România liberă* (14 aug.) o astfel de demonstraţie are ca supratitlu „**Iliescu** judecat pentru al treilea mandat ". În *Jurnalul naţional* (12 aug.) editorialistul **Sorin Holban** crede că se vorbeşte atât de mult despre candidatura lui **Ion Iliescu** la Preşedinţie încât s-a ajuns la un *sindrom Iliescu* ce „foloseşte chiar celui atacat, care se vede beneficiarul unei publicităţi nesperate".

– În urma mai multor runde de negocieri s-a ajuns la un acord între partea română şi cea ungară în privinţa Tratatului politic de bază dintre cele două ţări. Tratatul va include un text interpretativ al Recomandării 1201 a Consiliului Europei în care se declară că nu vor fi acordate drepturi colective minorităţilor şi nici nu se vor crea structuri autonome pe baza criteriilor etnice. În urma rezolvării divergenţelor dintre părţi, legate de Recomandarea 1201, acestea consideră că Tratatul poate fi semnat într-un viitor foarte apropiat.

Departamentul de Stat al S.U.A. apreciază, într-un Comunicat, acest succes al României şi Ungariei, considerându-l un pas important pentru integrarea celor două ţări în structurile Europei Centrale. Preşedintele executiv al U.D.M.R, **Csaba Takács**, declară că Tratatul n-ar trebui încheiat de actuala coaliţie guvernamentală şi că acesta ar trebui să garanteze învăţământul în limba maternă pentru minoritatea maghiară din România, retrocedarea averilor bisericeşti confiscate, libera utilizare a limbii materne în administraţie, conform legislaţiei europene şi formele de autonomie cerute de U.D.M.R. Şi **Gheorghe Funar**, preşedintele P.U.N.R., este împotriva semnării Tratatului de către actuala coaliţie guvernamentală, dar din alte motive. Liderul P.U.N.R. crede că Ungaria va fi ajutată să intre în N.A.T.O. prin semnarea acestui Tratat, unde va acţiona împotriva aderării României la N.A.T.O şi pentru enclavizarea acesteia. **Gheorghe Funar** mai crede că includerea Recomandării 1201 în Tratat este un act de trădare naţională pentru care vor răspunde cei ce îl comit. Preşedinţia va eticheta intervenţia lui **Gheorghe Funar** ca dovadă de rea-credinţă sau de neînţelegere a importanţei semnării Tratatului româno-ungar. Ziarul *Evenimentul zilei* (17 aug.) observă că în interiorul coaliţiei guvernamentale P.D.S.R. e pentru semnarea Tratatului, iar P.U.N.R. împotrivă. Concluzia ziarului: „Curat ţara lui Papură Vodă, coane Ionică!". Nici P.S.M. nu acceptă ca Tratatul să fie semnat dacă include Recomandarea 1201, iar P.N.L. doreşte ca documentul să fi parafat după alegerile generale.

– Colegiul elector al U.N.C. l-a desemnat (16 aug.) drept candidat la Preşedinţia ţării, din partea alianţei, pe profesorul **Ioan Pop De Popa**, propus de P.U.R. Acesta i-a eliminat din cursa pentru Cotroceni pe **Ion Coja**, candidatul P.D.A.R., şi pe **Antonie Iorgovan**, candidatul M.E.R.

– În revista *România Mare*, condusă de liderul PRM, **Corneliu Vadim Tudor**, patru pagini apărute sub titlul *Diavolul în ţara lui Dumnezeu* îi sunt dedicate lui **Ion Iliescu**. Fotografia acestuia are drept comentariu – „Acest om de nimic vrea să ne conducă până în anul 2000, deci, în total 11 ani". Plecând de la premisa că timpul lui **Ion Iliescu** a trecut, autorul articolului încearcă să convingă electoratul că preşedintele ţării este un „trădător" şi „un iresponsabil" care tună şi fulgeră împotriva corupţiei, dar este „părtinitor" adică îngăduitor cu corupţii din P.D.S.R. La toate aceste acuzaţii **Ion Iliescu** nu are cum să răspundă pentru că a declarat cu mai mult timp în

urmă că pentru el **Corneliu Vadim Tudor** nu mai există.

– Consiliul Național Extraordinar al P.N.L.C.D. a hotărât (17 aug.) ca această formațiune politică să rămână în C.D.R. chiar dacă se consideră nedreptățită prin numărul de locuri eligibile ce i-au fost acordate în listele electorale ale Convenției.

● **19 aug.** La Palatul Cotroceni, **Ion Iliescu** îi prezintă pe șefii camapaniei sale electorale: **Iosif Boda** – director și **Ioan Mircea Paşcu** – purtător de cuvânt.

● **20-23 aug. Emil Constantinescu**, președintele C.D.R. și candidatul acesteia la Președinția României, devine vedeta scenei politice românești datorită unui interviu acordat unei reviste a diasporei românești din S.U.A., *Micromagazin*, și reluat de *Jurnalul național* (20 aug.) în care se declară monarhist și dornic să organizeze, în timpul eventualului său mandat de președinte, două referendumuri prin care să se producă revenirea la monarhie. Cea mai dură reacție la aceste afirmații a avut-o P.D.S.R. care apreciază că afirmațiile lui **Emil Constantinescu** pun în pericol siguranța națională avertizând că dacă C.D.R. va ajunge la putere este pregătită să încalce Constituția. P.D.S.R. mai crede că „acest interviu arată adevărata față a C.D.R. și a liderului său, care nu sunt interesați de democratizare sau de bunăstarea cetățeanului, ci urmăresc doar retrocedarea fostelor proprietăți, restaurarea monarhiei și a unei perioade demult apuse". Și alte partide de stânga, aliate sau nu cu P.D.S.R., folosesc momentul pentru a-i ataca atât pe **Emil Constantinescu** cât și C.D.R.. Chiar și în interiorul C.D.R., P.N.L susține că problema monarhiei nu e de actualitate. Iată însă că *Evenimentul zilei* (22 aug.) se situează pe altă poziție, declarând întreaga afacere drept o diversiune ordinară pregătită de cei care vor să-i scadă șansele în alegeri lui **Emil Constantinescu**. *Evenimentul zilei* anunță că **Adrian Munteanu**, autorul interviului, fost redactor al ziarului condus de **Ion Cristoiu**, a recunoscut că a intervenit în textul interviului pentru a-l face să răspundă așteptărilor românilor stabiliți în S.U.A. **Emil Constantinescu** califică și el incidentul drept „o diversiune care riscă să abată atenția electoratului de la adevăratele probleme cu care se confruntă țara azi". Liderul C.D.R. reafirmă că, dacă va ajunge președintele țării, va respecta legile ei și, doar dacă Parlamentul României i-ar solicita organizarea unui referendum pe tema monarhiei, nu s-ar opune, dând astfel posibilitatea cetățenilor să-și exprime opțiunea în legătură cu forma de

guvernământ a țării. Liderul P.D., **Petre Roman**, îi adresează o scrisoare deschisă președintelui P.N.Ț.C.D., **Ion Diaconescu**, în care invită acest partid să-și precizeze poziția față de monarhie pentru că P.D. nu va colabora cu partidele care, încălcând Constituția, vor încerca să schimbe forma de guvernământ. Într-o scrisoare de răspuns, **Ion Diaconescu** îi atrage atenția lui **Petre Roman** că nu este „în poziția morală" de a pune condiții și a da sfaturi P.N.Ț.C.D. și că s-a grăbit să scoată un profit electoral într-un moment în care trebuia să se gândească mai atent la motivele pentru care P.D.S.R. a declanșat acest atac împotriva C.D.R. și a liderului ei și la viitorul relațiilor P.D. – C.D.R. Comitetul de sprijin al candidatului C.D.R. la Președinția României pune la dispoziția presei (23 aug.) o casetă video cu înregistrarea conferinței de presă a lui **Emil Constantinescu** în S.U.A., conferință de presă pe baza căreia s-a realizat interviul din *Micromagazin*. Membrii Comitetului de sprijin demonstrează că interviul n-a fost transcris conform declarațiilor lui **Emil Constantinescu** la conferința de presă din S.U.A și avansează ideea că întreaga afacere este o diversiune politică ai cărei autori sunt P.D.S.R. și P.D.

– Miniștrii culturii și sănătății, **Viorel Mărginean** și **Iulian Mincu**, și-au dat demisia (21 aug.) din funcțiile deținute, invocând motive personale. Delegația Permanentă a P.D.S.R. a nominalizat (22 aug.) în locul lor pe **Grigore Zanc**, ministru al culturii, și pe **Daniela Bartoș**, ministru al sănătății.

– Biroul Permanent al P.U.N.R. și-a desemnat (21 aug.) șefii de campanie electorală. **Ioan Gavra**, coordonator al campaniei electorale a P.U.N.R., și **Iosif Gavril Chiusbaian** – purtător de cuvânt. Pentru campania electorală a lui **Gheorghe Funar**: **Valeriu Tabără** – director; **Valer Suian** – purtător de cuvânt.

● **26 aug.** U.N.C. și A.N.L. au încheiat un „Pact de responsabilitate politică" conform căruia se angajează să nu-și aducă acuzații reciproce în timpul campaniei electorale pentru ca după alegeri să poată încheia o alianță în vederea guvernării. U.N.C. are în vedere să stabilească și cu P.S. o asemenea colaborare, ceea ce P.S. va refuza.

– O delegație a U.D.M.R., în frunte cu președintele de onoare **László Tőkés**, se întâlnește cu premierul Ungariei, **Gyula Horn**, pentru consultări în vederea încheierii Tratatului politic de bază româno-ungar. **László Tőkés** consideră că prin acest tratat, grăbit întocmit, interesele maghiarilor din afara Ungariei au fost trădate

în favoarea unor obligații legate de integrarea Ungariei în N.A.T.O. și U.E. **Gyula Horn** n-a acceptat propunerea U.D.M.R. de a renegocia unele prevederi ale Tratatului.

– **Adrian Severin** declară că, nu întâmplător, în ultimele zile s-au ivit unele neînțelegeri între C.D.R. și P.D., tocmai când cele două forțe politice trebuiau să încheie un acord pentru apărarea corectitudinii alegerilor, acord realizat în spiritul tratativelor purtate între C.D.R. și P.D. încă în ultimele luni de viață ale lui **Corneliu Coposu**. **Adrian Severin** susține că aceste disensiuni, provocate de declarațiile pro-monarhice ale lui **Emil Constantinescu**, servesc intereselor P.D.S.R..

– În urma turneelor electorale efectuate în țară, liderul C.D.R. ține să facă publică o concluzie: efectele diversiunii P.D.S.R. în problema atitudinii sale față de monarhie sunt nule. Pentru a clarifica în fața electoratului această problemă, **Emil Constantinescu** îl invită pe **Ion Iliescu** la o discuție televizată.

– În cursul lunii august „lista lui **Tărăcilă**", finalizată de Poliție la cererea ministrului de interne, informa populația că în cadrul a 200 de infracțiuni împotriva avutului public și privat s-a adus un prejudiciu de aproape 250 miliarde lei. După ce a dat publicității această listă **Doru Ioan Tărăcilă** a fost acuzat în presă că a intenționat, prin această listă, să lovească în sectorul privat, politizând astfel acțiunea sa anticorupție și că el însuși e corupt, existând argumente pentru a fi acuzat de trafic de influență, mai ales în calitatea sa de membru al A.G.A. la Bancorex. Într-un interviu acordat (26 aug.) *Evenimentului zilei*, **Doru Ioan Tărăcilă** încearcă să contracareze toate acuzațiile care i s-au adus și declară că dacă ar exista probe serioase împotriva sa ar fi gata să-și dea demisia din funcția de ministru și din Parlament pentru a se pune la dispoziția Parchetului General.

● **27 aug.** La o conferință de presă, **Adrian Năstase** declară că P.D.S.R. a revenit la o mai veche propunere de a se ridica pragul de admitere a partidelor în Parlament la 5%.

– Consiliul Suprem al Magistraturii l-a numit pe **Nicolae Cochinescu** procuror general în locul lui **Vasile Manea Drăgulin** care a demisionat.

– Liderul P.D., **Petre Roman**, compune o scrisoare adresată în primul rând lui **Ion Diaconescu** și apoi tuturor celor care „au dat o interpretare greșită" scrisorii anterioare adresate lui **Ion Diaconescu**. Chiar dacă e nemulțumit că P.N.Ț.C.D. a fost mai

aspru cu el decât P.D.S.R. în ultima vreme şi atrage atenţia că P.D. „nu poate fi la remorca nimănui", **Petre Roman** îşi îmblânzeşte tonul în finalul scrisorii: „Vă propun să demonstrăm acum – când «timpul nu mai are răbdare» – că ştim să ne asumăm răspunderea şi să depăşim orgoliile, prejudecăţile şi resentimentele, pentru a trece la fapte spre binele ţării".

– **Gheorghe Funar** face un apel poporului român să se solidarizeze cu el „în vederea suspendării domnului **Ion Iliescu** din funcţia de preşedinte al ţării".

Textul cuprinzătorului apel este împărţit în 14 puncte şi conţine argumente care impun concluzia că prin pregătirea şi semnarea Tratatului politic româno-ungar **Ion Iliescu** săvârşeşte un act de trădare a intereselor naţionale, pune „în pericol viitorul poporului român, statul naţional unitar român şi integritatea sa teritorială". **Gheorghe Funar** a avut multe alte propuneri şi idei legate de Tratatul româno-ungar. A cerut demisia ministrului de externe, **Teodor Meleşcanu**, care ar fi manipulat opinia publică în legătură cu conţinutul acestui „Diktat" şi a lansat ipoteza că **Gyula Horn** l-a şantajat pe **Ion Iliescu** pentru participarea mercenarilor din Ungaria la lovitura de stat din dec. '89.

● **28 aug.** Peste 2000 de persoane au asistat, la Palatul Copiilor din Capitală, la lansarea oficială a candidaturii lui **Ion Iliescu** la un nou mandat prezidenţial. Oficiile de gazdă au fost îndeplinite de **Teodor Meleşcanu**. Unii dintre invitaţii şi susţinătorii lui **Ion Iliescu** au simţit nevoia să vorbească despre calităţile candidatului, alţii au ascultat şi au aplaudat: **Corneliu Mănescu**, **Mircea Malița**, **Adrian Năstase**, profesorul **Dorin Sarafoleanu**, sportivul **Ivan Patzaichin**, **Răzvan Theodorescu**, **Catrinel Oproiu**, **Dumitru Popa**, **Radu Beligan** etc. A fost citit şi un mesaj de la prinţul **Dimitrie Sturza** despre care, ulterior, acesta a afirmat că n-a fost transmis special pentru lansarea candidaturii lui **Ion Iliescu**.

Fostul premier **Theodor Stolojan** a explicat de ce se află în Comitetul de sprijin al candidaturii la Preşedinţie a lui **Ion Iliescu**: „pentru că trebuie să recunoşti valoarea acolo unde aceasta este". **Ion Iliescu** şi-a prezentat programul prin care invită „la cea mai profundă şi veritabilă schimbare în bine". (Unii membri ai Opoziţiei au afirmat că **Ion Iliescu** s-a inspirat binişor din programul lui **Emil Constantinescu**.) Totul a decurs conform aşteptărilor, cu ovaţii, aplauze, scandări, flori şi multă emoţie. Un singur incident

a tulburat starea de încredere în succesul lui **Ion Iliescu**. Când acesta şi-a prezentat programul şi a rostit formula „al doilea mandat prezidenţial" cineva din sală a strigat: „al treilea". Nepoftitul a fost contrazis de însuşi **Ion Iliescu** şi dezaprobat de suporterii preşedintelui.

– Într-o anumită parte a presei au reînceput comentariile despre neconstituţionalitatea noii candidaturi a preşedintelui ţării. **Adrian Severin** a definit lansarea acestei candidaturi drept „momentul istoric al încălcării Constituţiei". Şi **Adrian Păunescu** s-a dezlănţuit împotriva preşedintelui pentru că, ajuns la Palatul Copiilor, n-a mai găsit un loc în sală şi nimeni n-a găsit o soluţie. A doua zi, în ziarul *Vremea*, **Adrian Păunescu** a ripostat: „Mârlănia preşedintelui **Ion Iliescu** întrece orice limite" şi a tras concluziile: „Ascensiunea domnului **Ion Iliescu** trebuie oprită! Omul şi-a cam pierdut măsura şi bunul simţ. El e ca un daltonist progresiv căruia trebuie să i se retragă permisul de conducere (...) Vă jucaţi cam mult cu noi de-a piticii, domnule **Iliescu**. Un singur semn ar mai putea fi încurajator în ceea ce vă priveşte: dacă v-aţi da seama de dimensiunea neantului în care ne-aţi adus şi dacă v-ar fi ruşine. E adevărat că nu sunteţi bolşevic, dar e tot atât de adevărat că sunteţi un biet menşevic. Vremurile vă vin prea larg şi n-aveţi anvergură".

– A fost creat Comitetul naţional de sprijin al candidaturii lui **Ion Iliescu** la Preşedinţia României. Şeful Comitetului: **Teodor Meleşcanu**. Membri: **Corneliu Mănescu, Theodor Stolojan, Gheorghe Tinca, Eugen Simion, Marin Sorescu, Dorin Sarafoleanu, Mircea Maliţa, Mihai Drăgănescu, Eugen Mihăescu, Arta Florescu, Eugenia Moldoveanu, Lia Manoliu, Ilie Năstase, Ivan Patzaichin** ş.a.

● **29 aug.** La Cotroceni, **Ion Iliescu** prezintă liderilor partidelor parlamentare textul Tratatului politic de bază dintre România şi Ungaria. Au susţinut documentul C.D.R., U.S.D, A.N.L. şi P.D.AR. Au fost împotrivă, chiar cu argumente şi acuzaţii severe: P.U.N.R., P.R.M., P.S.M., U.D.M.R. şi P.N.L.C.D. **Gheorghe Funar** îl anunţă pe **Ion Iliescu** că de a doua zi va strânge semnături pentru suspendarea acestuia, **C.V. Tudor** a venit la Cotroceni cu **Mihăilă Cofariu** şi cu stilul de la *România Mare*. În ziarul *Vremea* **Adrian Păunescu** se va întreba a doua zi, cu îndreptăţire, de ce i-a mai convocat preşedintele ţării la Cotroceni pe cei mai importanţi oameni politici ai ţării să discute despre Tratatul politic româno-ungar, dacă în acest Tratat nu se mai putea

schimba nimic. Verdictul lui **Adrian Păunescu** nu va fi în favoarea lui **Ion Iliescu**: „A promite universități maghiare, a promite că în teritoriile în care maghiarii sunt preponderenți nu se va da voie românilor să intre pentru a nu face asimilare, a consacra, prin toate aliniatele art. 15 separatismul şi dezbinarea şi a te face că nu observi că, astfel, se fundamentează federalizarea României, a te feri de presă, a lua drept bază de calcul cerințele Ungariei şi a te lăuda că le-ai mai temperat, nu înseamnă a fi în slujba interesului național românesc".

Iar **Ioan Gavra**... „întâlnirea de la Cotroceni a fost castrată. Ne-a castrat pe toți **Iliescu**. Nimic din ce am propus nu a acceptat. Ăsta-i tratatul eunuc.".

● **31 aug.** Delegația Permanentă a P.D.S.R. a decis ca partidul de guvernământ să întrerupă protocolul de colaborare cu P.U.N.R. datorită atacurilor grave declanşate de **Gheorghe Funar** la adresa P.D.S.R. şi a lui **Ion Iliescu**. Acuza cea mai severă pe care P.D.S.R. 'n-o poate tolera este legată de Tratatul politic de bază româno-ungar. Liderul P.U.N.R. a afirmat că, dacă acest Tratat se va semna, atunci **Ion Iliescu** şi P.D.S.R. sunt trădători de țară. Totuşi P.D.S.R. a mai dat o şansă P.U.N.R. Delegația Permanentă a P.D.S.R. a transmis (30 aug.) un mesaj Biroului Executiv Central al P.U.N.R. în care s-a cerut o delimitare a conducerii partidului de afirmațiile lui **Gheorghe Funar**. Cum această delimitare nu s-a produs, P.D.S.R. a hotărât să pună punct relațiilor cu P.U.N.R. Conducerea P.U.N.R. a declarat totuşi că partidul îşi menține opinia exprimată în Declarația de la Oradea în care se cerea ca Tratatul să fie renegociat.

– Băile Felix. La întrunirea Biroului Permanent al P.U.N.R., **Gheorghe Funar** îşi lansează oficial candidatura la Preşedinția României.

– La Plenara Comitetului Național al P.S.M., **Adrian Păunescu** îşi prezintă programul politic cu care îşi va susține campania electorală pentru alegerile prezidențiale. În acest program revin criticile aspre la adresa lui **Ion Iliescu**: „Programul meu prezidențial este cu totul altul decât cacialmaua social-democrato-liberală a bietului menşevic revopsit care zice că nu are nimic şi le are pe toate". **Ilie Verdeț** şi-a dirijat atacurile către C.D.R., U S D şi U.N.C. a căror falimentară politică de dreapta trebuie înlocuită de forțele de stânga cu socialismul democratic ce va renunța la conceptul actual de reformă.

● **1 sept.** La sala „Romexpo" din Bucureşti, P.S. îşi prezintă candidatul la Preşedinţia ţării: **Tudor Mohora**, preşedintele P.S., care susţine în programul său electoral că numai un partid socialist modern, european – ca P.S. – poate scoate ţara din sărăcie şi criză. **Tudor Mohora** şi-a ales ca slogan electoral – „Împreună pentru dreptate şi bunăstare".

– **Viorel Hrebenciuc** demisionează din funcţia de secretar general al Guvernului pentru a se consacra campaniei electorale a P.D.S.R..

● **2 sept. Aurel Novac**, vicepreşedinte al P.U.N.R. şi director al campaniei electorale a partidului pentru municipiul Bucureşti, demisionează din toate funcţiile de partid şi din cea de membru al P.U.N.R. În acest fel **Aurel Novac** s-a delimitat de atacurile lui **Gheorghe Funar** la adresa P.D.S.R. şi a lui **Ion Iliescu** şi va putea să rămână în continuare ministrul transporturilor. În schimb ceilalţi miniştri ai P.U.N.R. care nu s-au desolidarizat de partidul lor au fost eliberaţi din funcţie prin decret prezidenţial, la propunerea primului-ministru : **Iosif Gavril Chiusbaian**, ministrul justiţiei, **Valeriu Tabără**, ministrul comunicaţiilor. În locul lor au fost numiţi, tot prin decret prezidenţial, **Ion Predescu** (Justiţie), **Alexandru Lăpuşan** (Agricultură) şi **Virgil Popescu** (Comunicaţii).

● **3 sept.** Guvernul a eliberat din funcţii prefecţii şi subprefecţii P.U.N.R..

– P.D.S.R. contra C.D.R. **Miron Mitrea** şi **Adrian Năstase** declară că C.D.R. pregăteşte o fraudă electorală prin primarii săi din marile municipii şi că, dacă va ajunge la putere, îi va arunca în închisori pe demnitarii aflaţi în prezent la putere.

● **4 sept.** Liderul C.D.R., **Emil Constantinescu**, şi-a lansat oficial candidatura la Preşedinţia ţării în satul Ruginoasa (judeţul Iaşi). **Emil Constantinescu** a prezentat sătenilor *Proclamaţia de la Ruginoasa*, un contract cu satul românesc, în care promite schimbarea în bine a vieţii satului prin redarea proprietăţii şi demnităţii acestuia. Printre altele sătenii au strigat: „Ţara întreagă va vota/ Emil şi Convenţia!".

– La Curtea Supremă de Justiţie au fost aleşi membrii Biroului Electoral Central (B.E.C.) care vor coordona alegerile din 3 nov. – preşedinte judecător **Costică Ionescu**, membri – judecătorii: **Maria Roşu, Ştefan Mateescu, Vasile Boroi, Paul Mitroi, Florica Robescu** şi **Mircea Aron**. Judecătorul **Paul**

Florea a transmis printr-o cerere dorința sa de a nu face parte din B.E.C. deoarece s-a pronunțat anterior în legătură cu noua candidatură a lui **Ion Iliescu** la Președinția României, candidatură pe care a caracterizat-o drept neconstituțională.

– U.S.D. și A.N.L. au încheiat o înțelegere prin care își acordă reciproc statutul de „partener preferat" ceea ce înseamnă angajamentul de colaborare în plan electoral și la o eventuală guvernare. Cele două alianțe invită și alte formațiuni politice de opoziție să se asocieze pactului de colaborare încheiat. **Petre Roman** a declarat că se bazează încă pe înțelegerea din iul. 1993 a partidelor de opoziție privind o viitoare guvernare comună, iar **Dinu Patriciu** socotește că girul lui **Corneliu Coposu** acordat acelei înțelegeri – iul. 1993 – trebuie considerat „adevăratul testament politic" al liderului Opoziției și respectat ca atare.

– Parlamentul Ungariei a aprobat cu o majoritate de voturi (235 pentru, 71 contra) semnarea Tratatului politic de bază cu România, înfrângând voința Opoziției de blocare a documentului (considerat, prin consecințe, mai rău ca Trianonul). Atât premierul **Gyula Horn** cât și ministrul de externe **László Kovács** au susținut că Tratatul trebuie semnat deoarece reprezintă cea mai bună variantă dintre cele care puteau fi obținute.

● **5 sept.** București. Sala Palatului. La prima Convenție Națională a U.S.D. se lansează programul candidatului la Președinția României, **Petre Roman**, și oferta electorală a U.S.D. S-a constituit și Comitetul de sprijin al candidaturii lui **Petre Roman** la Președinție, prezentat cu acest prilej.

– Centrala Națională Confederativă a Sindicatelor Miniere din România, condusă de **Marin Condescu**, a lansat formațiunilor politice oferta de a oferi un milion de voturi aceleia care va include în programul său de guvernare soluții de modernizare a industriei miniere. După mai multe contacte cu partidele politice Centrala a constatat că doar oferta P.D. este convingătoare și, în consecință, a încheiat un protocol cu U.S.D. în care se angajează să sprijine în alegeri atât U.S.D. cât și candidatura lui **Petre Roman** la Președinția țării.

● **6 sept.** Târgu Mureș. La Palatul Culturii senatorul U.D.M.R., **Gyorgy Frunda**, își începe campania electorală pentru candidatura la Președinția României din partea U.D.M.R.

– Pe lângă cele 50 de contestații la candidatura lui **Ion Iliescu** la Președinția țării depuse (5 sept.) de **Nicolae Ștefănescu-Drăgănești**, președintele L.A.D.O., la B.E.C. (și respinse

în 48 de ore de acesta) au mai depus contestații A.C. şi **Doina Cornea**. Rezultatul va fi acelaşi.

– P.L.'93 a sesizat Parchetul General pentru că **Ion Iliescu** a încălcat Legea electorală oferind 100 000 lei unei persoane în timpul turneului electoral din județul Buzău. Acest gest constituie – după autorii sesizării – infracțiunea de dare de bani în scopul determinării alegătorului să voteze un anumit candidat (art. 77 din Legea nr. 68/1992).Aceeaşi plângere o va face şi L.A.D.O. Parchetul General va dispune (17 sept.) neînceperea urmăririi penale împotriva lui **Ion Iliescu** pentru această faptă.

● **7 sept.** Ziarul *New York Times* analizează situația politică din țările Europei centrale şi de est şi din America Latină unde s-a trecut de puțin timp la democrație. În aceste țări Constituția prevede ca nici o persoană să nu poată beneficia decât de unul sau cel mult două mandate prezidențiale. În comentariu se subliniază că preşedinții acestor state au încercat să forțeze Constituția pentru a rămâne în fruntea țării mai mult de două mandate. Exemplele date sunt preşedinții din Peru, Argentina, Brazilia şi („... cu voia dumneavoastră") **Ion Iliescu** al României.

● **8 sept.** Blaj. Câmpia Libertății. Liderii C.D.R. încep campania electorală pentru câştigarea alegerilor parlamentare şi prezidențiale. Au fost prezenți: **Emil Constantinescu, Ion Diaconescu, Călin Popescu Tăriceanu, Adrian Iorgulescu, Niculae Cerveni, Otto Weber, Victor Ciorbea.** În discursul său **Emil Constantinescu** a precizat: „de aici, de pe Câmpia Libertății, începe marea mişcare populară care va schimba fața țării". În fața catedralei ortodoxe din Alba Iulia, liderul C.D.R. a lansat un „Apel pentru reconciliere națională": „Destul: trecutul ne-a învrăjbit, a venit vremea ca prezentul să ne unească. (...) Nu vrem încă patru ani de ură, vrem patru ani de calm şi de prosperitate, de solidaritate şi de progres".

● **10 sept.** *Evenimentul zilei* consacră trei pagini unei campanii de presă prin care „avertizează pe toți românii privind marea fraudă electorală prin T.V.R.". Editorialul lui **Ion Cristoiu** are ca titlu *Ion Iliescu pune la cale o uriaşă fraudă electorală prin intermediul T.V.R.*. În paginile 2 şi 3 candidații la Preşedinție dau declarații din care rezultă că sunt nemulțumiți de felul în care T.V.R. reflectă activitatea lor electorală mai ales în comparație cu regimul privilegiat acordat lui **Ion Iliescu**. (**Adrian Păunescu**: „Participăm, zi de zi, la ridicarea de către Televiziunea română, şi

nu numai de către ea, a unui monument al unui candidat" – **Adrian Păunescu** se referă la **Ion Iliescu**.) Un articol poartă titlul *T.V.R. a făcut mai mult rău democrației românești decât tancurile sovietice*. Sub titlul *Cei patru directori guvernamentali ai T.V.R. care l-au ajutat pe **Ion Iliescu** să rămână președinte al României* sunt aliniate fotografiile lui **Aurel Dragoș Munteanu, Răzvan Theodorescu, Paul Everac** și cel mai recent „complice" la frauda electorală **Dumitru Titus Popa**.

– La o conferință de presă conducerea P.S. prezintă protocolul încheiat de acest partid cu Confederația Națională a Sindicatelor „Hercules". P.S. se angajează să susțină politicile sindicale iar sindicatele să susțină candidații P.S. în alegerile parlamentare și prezidențiale.

● **11 sept.** Într-un interviu acordat *Jurnalului național*, **Iosif Boda**, directorul campaniei electorale a lui **Ion Iliescu**, declară că formula cea mai eficientă pentru viitoarea guvernare este alianța C.D.R. – P.D.S.R.

● **9-11 sept. Petre Roman** și **Sergiu Cunescu**, liderii U.S.D., participă la Congresul Internaționalei Socialiste, la New York. Cu acest prilej, P.D. și P.S.D.R. au fost primite în Internaționala Socialistă, în cadrul unei ceremonii care a avut loc (11 sept.) la sediul O.N.U. din New York.

– **Victor Surdu**, președintele P.D.AR, declară că U.N.C. este pregătită să accepte participarea la guvernare, mai ales alături de C.D.R., dar în nici un caz alături de P.D.S.R. sau foștii săi aliați.

– P.D.S.R. a surprins neplăcut electoratul, mai ales al C.D.R., printr-un clip electoral în care chipul lui **Emil Constantinescu** se transformă în chipul **regelui Mihai**. **Emil Constantinescu** a anunțat că va da în judecată P.D.S.R. pentru prejudiciile pe care i le-a adus acest clip despre care s-a vorbit și s-a scris mult. Chiar **Eugen Mihăescu**, directorul de imagine a candidatului **Ion Iliescu**, a afirmat că e vorba despre o idee de „prost gust", „ieftină" care jignește „chiar și pe producătorul clipului". C.D.R. a dat o replică P.D.S.R. punând în circulație un clip în care **Ion Iliescu** se metamorfozează în **Nicolae Ceaușescu**. Bineînțeles că P.D.S.R. a luat atitudine...

– **Teodor Meleșcanu**, ministrul român de externe, i-a adresat o scrisoare lui **Warren Christopher** în care se reafirmă voința României de a se afla printre primele țări admise în N.A.T.O. și se

exprimă speranța că S.U.A vor sprijini, așa cum au afirmat, eforturile României în drumul ei către N.A.T.O. Demersul lui **Teodor Meleșcanu** se datorează declarației făcute agenției France Presse de un purtător de cuvânt al N.A.T.O. conform căreia vor fi primite în alianță doar Cehia, Polonia și Ungaria iar României i se va propune „un parteneriat de consolare".

● **13 sept.** București. La Sala Palatului au loc lucrările primei Conferințe Naționale a U.N.C. Cu această ocazie, candidatul alianței la alegerile prezidențiale, prof. **Ioan Pop De Popa**, își prezintă manifestul politic intitulat *Țara noastră, familia noastră.* Conferința a mai aprobat și alte documente ale U.N.C.: programul de guvernare, programul legislativ și programul administrației publice locale.

– P.D. a fuzionat cu Frontul Democrat Român (președinte **Petrișor Morar**), prima formațiune politică apărută la Timișoara, la 20 dec. 1989.

● **15 sept.** Țebea. 124 de ani de la moartea lui **Avram Iancu**. Zeci de mii de oameni se reculeg la mormântul eroului. Printre ei, în acest an, sunt și patru candidați la Președinția României, în apropiatele alegeri: **Ion Iliescu, Emil Constantinescu, Adrian Păunescu, Gheorghe Funar**. **Ion Iliescu** și **Emil Constantinescu** își strâng mâinile. **Ion Iliescu** ține și un discurs.

– La încheierea perioadei de reînregistrare a partidelor politice, la Tribunalul Municipiului București s-au înscris 43 de formațiuni politice.

● **16 sept.** Timișoara. Premierii României și Ungariei, **Nicolae Văcăroiu** și **Gyula Horn** semnează Tratatul de înțelegere, cooperare și bună vecinătate dintre cele două țări. În discursul său **Gyula Horn** a ținut să sublinieze că datorită acestui tratat problema minorităților din cele două țări a fost rezolvată. „Să îndeplinim ceea ce scrie în tratat." **Ion Iliescu** și **Nicolae Văcăroiu** și-au exprimat satisfacția pentru semnarea importantului document și speranța că România și Ungaria se vor sprijini reciproc în vederea aderării la U.E., N.A.T.O. și U.E.O. Au mai asistat la semnarea tratatului: **Emil Constantinescu**, președintele C.D.R., **Ion Diaconescu**, președintele P.N.Ț.C.D., **Petre Roman**, președintele P.D., **Adrian Năstase**, președintele executiv al P.D.S.R., **Nicolae Manolescu**, președintele P.A.C., **Niculae Cerveni**, președintele P.N.L.C.D., **Victor Surdu**, președintele P.D.AR, **Horia Rusu, Dinu Zamfirescu**, lideri ai P.L.'93. În piața din fața prefecturii, locul unde s-a semnat tratatul, s-au adunat numeroși cetățeni ai

Timişoarei care au strigat „Jos **Iliescu**!". Aşa se explică de ce presa (*Evenimentul zilei*, 17 sept.) a anunţat evenimentul sub titlul *Ieri, la Timişoara, a fost semnat tratatul „Jos Iliescu!"*. În acelaşi timp, la Cluj, avea loc o procesiune funerară. În sunetele fanfarei, un dric străbătea oraşul. În sicriul transportat se afla o inimă mare, roşie, străpunsă de un cuţit de care erau legate plăcuţe cu numele celor patru autori ai tratatului, **Iliescu, Văcăroiu, Meleşcanu** şi **Horn**. Pe coroanele de flori care acopereau sicriul era scris, *Societatea Avram Iancu, Vatra Românească*. În urma sicriului patru ciocli purtau numele **Iliescu, Meleşcanu, Văcăroiu, Horn**. **Gheorghe Funar** a condus această procesiune. La Cimitirul Central sicriul a fost coborât într-un mormânt marcat de o cruce pe care stătea scris: „Liniştea românilor. 16 sept. 1996, ora 12.30".

Gheorghe Funar a declarat că şi-a făcut datoria de a înmormânta patru „trădători de neam şi ţară" dar că regretă că i-a asociat în acelaşi coşciug. Liderul P.U.N.R. a mai declarat că semnarea Tratatului cu Ungaria înseamnă pierderea Transilvaniei.

– Curtea Constituţională a respins toate contestaţiile la unele candidaturi la Preşedinţie (**Ion Iliescu**, **Emil Constantinescu, Constantin Mudava, Constantin Niculescu**), considerând că motivele invocate de contestatari sunt neîntemeiate.

– P.S. protestează împotriva lipirii pe afişele sale electorale a simbolurilor comuniste secera şi ciocanul.

● **17 sept.** Ecouri din străinătate la semnarea Tratatului politic între România şi Ungaria. Semnarea tratatului e o realizare importantă pentru cele două ţări care îşi demonstrează astfel hotărârea de a se integra în comunitatea statelor occidentale democratice (Departamentul de Stat al S.U.A., Ministerul de externe al Franţei). Tratatul e un succes dar a fost semnat sub presiunea internaţională (Agenţia Reuter, ziarul *Liberation*). M.A.E. din Rusia consideră Tratatul drept un act de responsabilitate politică dar nu este de acord cu una dintre prevederile acestuia conform căreia România şi Ungaria se vor sprijini reciproc în vederea aderării la N.A.T.O. Moscova atrage atenţia că este şi în interesul celor două ţări să ţină seama de opoziţia Rusiei faţă de extinderea N.A.T.O. spre estul Europei. Ziarul *The Guardian* apreciază că semnarea Tratatului a venit la timp pentru Ungaria, dar prea târziu pentru România, în perspectiva integrării în N.A.T.O.

● **18 sept.** Bucureşti. În sala Romexpo, liderii P.D.S.R. aduc la cunoştinţa alegătorilor programele electorale ale partidului

(în număr de 21) sub deviza „Forță și echilibru!". **Adrian Năstase** a scos în evidență realizările P.D.S.R. în cei patru ani de guvernare și a subliniat că partidul său are ca atu experiența dobândită în administrație. Alături de liderii P.D.S.R., **Ion Iliescu** și-a însușit programul partidului căruia i-a mai făcut unele recomandări și a transmis mesajul său electoral plin de promisiuni, asistenței numeroase din sala Romexpo care l-a aplaudat îndelung.

– Și **Corneliu Vadim Tudor** este un candidat la Președinție îndelung aplaudat de admiratorii săi în ziua când își anunță oficial candidatura la Președinția țării și despre care **Mitzura Arghezi** (șefa campaniei prezidențiale și purtător de cuvânt al lui **Corneliu Vadim Tudor**) afirmă că „va rămâne în istoria țării". **Corneliu Vadim Tudor** promite ca el și P.R.M. „să desfășurăm o campanie electorală civilizată, demnă, axată în principal nu pe ceea ce n-au făcut alții sau au făcut greșit ci pe ceea ce putem oferi noi Țării". **Corneliu Vadim Tudor** nu rezistă însă și amintește de ceea ce au făcut acei, „alții" până în prezent: promisiuni populiste deșarte și în 1990 și în 1992 „și pe care, dacă nu vom fi cu băgare de seamă le vor face și în anul 2000, și în 2004 și așa mai departe, până la calendele grecești". Dacă va ajunge să conducă România, **Corneliu Vadim Tudor** va reda demnitatea poporului român – mințit, înșelat, jefuit, înfometat.

– Senatorul P.N.Ț.C.D., **Valentin Gabrielescu**, șeful Comisiei parlamentare pentru cercetarea evenimentelor din dec. 1989, a fost acuzat, în Senat, (16 sept.) de colegii lui că întârzie predarea raportului asupra evenimentelor din dec. 89 pentru că este complicele Puterii în a ascunde adevărul asupra acestor evenimente. Un nou termen de depunere a raportului la conducerea Senatului – 18 sept. – n-a fost respectat, iar **Valentin Gabrielescu** explică de ce s-a produs această nouă întârziere într-un interviu acordat **Corinei Drăgotescu** în *Adevărul* (19 sept.) Raportul Comisiei are două variante, deși a fost întocmit pe baza acelorași date: una dintre variante a fost realizată de un grup de 7 senatori (aparținând arcului guvernamental) în frunte cu **Sergiu Nicolaescu**, iar cealaltă variantă a fost finalizată de 4 senatori ai Opoziției, în frunte cu **Valentin Gabrielescu**, fiecare semnând propria sa contribuție. La 18 sept. **Sergiu Nicolaescu** a anunțat că mai are nevoie de timp pentru a-și revizui raportul. La aceeași dată raportul senatorilor Opoziției era încheiat și pregătit pentru a fi predat președintelui Senatului. **Valentin Gabrielescu** afirmă că între

cele două variante există importante diferențe de interpretare a evenimentelor din dec.'89. În contribuțiile Opoziției se demonstrează că în dec. '89 a avut loc o Revoluție („Poporul român de toate etniile s-a răsculat."). Dar „un grup care a fost pregătit dinainte și care aștepta acest moment a pus mâna pe putere. Un grup din al doilea eșalon al Partidului Comunist. (...) Ceilalți care erau pe stradă nu s-au gândit să ia puterea. Ei voiau doar să dea jos comunismul sau pe **Ceaușescu**. Dar nu s-a gândit nimeni ce să pună în loc. Ăsta e adevărul. În mânia poporului român care a ieșit în stradă un grup a preluat puterea. Și o păstrează până astăzi". Ținând cont de cauzele Revoluției și de efectele ei, **Valentin Gabrielescu** trage concluzia că în dec.'89 a fost vorba de „o Revoluție eșuată". Ceea ce senatorii din grupul **Sergiu Nicolaescu** nu acceptă.

● **18-19 sept.** În Camera Deputaților s-a votat (18 sept.) Legea de modificare a Codului Penal și Legea de modificare a Codului de Procedură Penală, legi care prevăd pedepse mai severe pentru o serie de fapte. Astfel, potrivit articolului 200, homosexualitatea se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani, indiferent de circumstanțele în care este practicată. A doua zi, Parlamentul Uniunii Europene va adopta o rezoluție care va condamna noua prevedere a legii referitoare la homosexuali, cerând președintelui României să nu promulge această lege. **Adrian Severin**, liderul grupului parlamentar al P.D. din Camera Deputaților, singurul parlamentar al P.D. care a votat împotriva înăspririi pedepselor prevăzute de Codul Penal, a declarat că noul Cod Penal adoptat de deputați „este mai represiv decât cel ceaușist". Prin prevederile articolului 200, Codul Penal aduce atingere vieții private, pentru că – a precizat **Adrian Severin** – „ce fac eu când mă întâlnesc acasă cu dl. **Năstase** este treaba mea".

– Membrii Delegației Permanente a P.D.S.R. s-au deplasat la Cotroceni pentru a-i prezenta lui **Ion Iliescu** listele cu propunerile de candidați ai P.D.S.R. pentru alegerile parlamentare. **Ion Iliescu** a declarat că a colaborat perfect cu membrii Delegației Permanente pentru a armoniza criteriile de desemnare a candidaților folosite pe plan local cu criteriile stabilite la nivel central de P.D.S.R., dar a mai și eliminat din liste pe unii corupți.

– În Camera Reprezentanților a Congresului S.U.A., congresmanul republican, **Martin Hoke**, a propus un proiect de lege referitor la extinderea N.A.T.O. prin cooptarea României, Sloveniei și Slovaciei. Congresul S.U.A. a adoptat deja o lege în

care extinderea N.A.T.O. urmează să se facă doar prin aderarea Poloniei, Ungariei şi Cehiei.

● **20-21 sept.** Comitetul Executiv al C.D.R. a aprobat, la propunerea P.N.L., hotărârea de a elimina din programul său de alianţe orice colaborare cu A.N.L., datorită lipsei de consistenţă a programului economic al A.N.L. şi a atacurilor repetate şi dure la adresa C.D.R. şi a lui **Emil Constantinescu**. Liderii A.N.L. şi-au declarat surprinderea faţă de această decizie, continuând să susţină că Opoziţia poate câştiga alegerile şi guverna doar dacă îşi fixează drept prioritate colaborarea între partidele politice care o reprezintă. Totuşi **Ion Diaconescu** va declara (23 sept.) că C.D.R. a dat doar un avertisment A.N.L. şi că dacă acesta va înceta să atace Convenţia şi pe **Emil Constantinescu** colaborarea electorală şi postelectorală se poate pune din nou în discuţie. Comitetul Executiv al C.D.R. a adoptat şi o declaraţie în care avertizează electoratul că P.D.S.R. şi **Ion Iliescu** cheltuiesc fonduri importante pentru difuzarea unor „atacuri deşănţate şi iresponsabile" la adresa forţelor politice ale Opoziţiei".

– Ziarul *România liberă* publică un amplu interviu realizat de **Petre Mihai Băcanu** cu **Sever Mureşan**, unul dintre marii datornici ai băncii „Dacia Felix". **Sever Mureşan** oferă, pe lângă multe informaţii noi în legătură cu activitatea băncii,şi unele referiri la relaţiile sale cu actuala Putere: printr-un apropiat al lui **Viorel Hrebenciuc** P.D.S.R. i-a cerut 5 milioane de dolari pentru campania electorală; a sponsorizat cu 2 milioane de dolari renovarea Ambasadei române din S.U.A.; a plătit 2 milioane de dolari pentru un text publicitar de 20 de pagini despre **Ion Iliescu** şi **Nicolae Văcăroiu**, publicat în *Paris Match*. **Sever Mureşan** mai afirmă că actualii guvernanţi nu sunt interesaţi cu adevărat de marile contracte care să conducă la privatizare şi relansarea economiei ci doar de capitalul lor electoral. Ziarul publică şi câteva fotografii în care **Sever Mureşan** apare alături de **Ion Iliescu**, **Nicolae Văcăroiu, Oliviu Gherman, Adrian Năstase şi Teodor Meleşcanu**.Interviul va fi reprodus şi de *Adevărul* şi *Evenimentul zilei*. Desigur, cei vizaţi de afirmaţiile lui **Sever Mureşan** (Guvernul, P.D.S.R.) vor nega acuzaţiile care le-au fost aduse de acesta.

● **23 sept.** U.S.D. şi Convenţia Ecologică din România au semnat un protocol de parteneriat politic prin care se angajează să se susţină reciproc în perioada campaniei electorale şi a alegerilor generale.

● **24-25 sept.** Consiliul Naţional al C.D.R. a aprobat listele

de candidați pentru alegerile generale și a respins toate contestațiile formulate la adresa unora dintre candidați.

– **Emil Constantinescu**, liderul C.D.R., lansează programul *27 septembrie – 6 octombrie. Decada Fiii satului* prin care are în vedere o intensă activitate de prezentare în mediul rural a programelor Convenției ce ar urma să fie aplicate dacă aceasta ar câștiga alegerile și ar guverna.

– P.S.M. dă publicității o declarație în care cere sistarea oricărei acțiuni de privatizare până la alegerile generale, considerând că deține destule informații pentru a impune ca „jefuirea țării să fie stopată până nu este prea târziu".

– După ce a analizat Raportul de activitate a S.R.I. pe 1996, Comisia parlamentară de control al activității S.R.I. îl audiază pe directorul acestei instituții, **Virgil Măgureanu**. Unii parlamentari au obiecții în legătură cu documentul prezentat de **Virgil Măgureanu**: extinderea activității S.R.I. la domenii care nu intră în sfera de preocupări ale acestuia, aprecierile privind separatismul etnic, menționarea lui **Corneliu Vadim Tudor** care și-ar fi înființat propriul său serviciu secret.

● **26 sept. Victor Surdu**, președintele P.D.AR, a declarat că U.N.C. a primit o ofertă de colaborare din partea C.D.R. prin care aceasta oferă partidului său postul de prim-ministru și conducerea a trei ministere în schimbul sprijinului parlamentar acordat de U.N.C., Convenției. **Victor Surdu** a mai anunțat că partidele de opoziție vor încheia un pact tehnic care să contribuie la asigurarea corectitudinii alegerilor.

– A încetat din viață la un spital din Viena **Nicu Ceaușescu**, fiul lui **Nicolae** și al **Elenei Ceaușescu**, în urma complicațiilor provocate de o ciroză hepatică. Născut la 1.9.1951, **Nicu Ceaușescu** a fost prim-secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului, prim-secretar al Comitetului Județean al P.C.R. Sibiu. La 22 dec. 1989 a fost arestat și condamnat pentru instigare la genocid, acuzație schimbată în instigare la omor deosebit de grav, dar singura acuzație reținută în final de instanțele judecătorești a fost cea de nerespectare a regimului armelor și munițiilor, pentru care a fost condamnat la 5 ani de închisoare. Inculpatul a fost eliberat din închisoare în nov. 1992 când ispășise jumătate din această condamnare, după numeroase demersuri întreprinse pentru a fi eliberat datorită stării grave a sănătății.

– **Ion Iliescu** a avut parte de numeroase contestații nu numai

împotriva candidaturii sale la Preşedinţia ţării ci şi împotriva prezenţei sale pe listele de candidaturi la Senat ale P.D.S.R. Contestatarii au explicat că dacă **Ion Iliescu** candidează la Preşedinţie, atunci, conform legii, nu are dreptul să facă parte din nici un partid, iar dacă acceptă să candideze pentru Senat nu poate să fie independent, aşa cum îi stă bine unui preşedinte de ţară (democrată). **Traian Chebeleu**, purtătorul de cuvânt al Preşedinţiei, a declarat că **Ion Iliescu** nu este membru de partid, dar nici nu candidează ca independent, ci cu sprijinul P.D.S.R..

● **27-28 sept. Petre Roman**, preşedintele P.D., a fost însoţit în turneul electoral din judeţul Arad de lideri ai unor partide europene social-democrate, membre ale Internaţionalei Socialiste.

– În urma vizitei la uzinele Faur, **Emil Constantinescu** a declarat că este mândru de concluzia unor cercetări sociologice conform cărora cea mai mare parte a electoratului C.D.R. şi al său e formată din muncitori ai marilor uzine.

– Baia Mare. **Gyorgy Frunda** îşi prezintă alegătorilor programul electoral sub deviza „Pentru bunăstare şi securitate socială". Candidatul U.D.M.R. la Preşedinţia ţării crede că partidele extremiste trebuie să fie sancţionate prin vot de către electorat pentru că acestea tulbură apele vieţii politice în România şi aduc prejudicii imaginii ţării în străinătate. **Gyorgy Frunda** speră că după alegeri U.D.M.R. va face parte din coaliţia forţelor democratice: C.D.R., U.S.D., A.N.L.

– În faţa sediului P.N.Ţ.C.D. are loc o demonstraţie (28 sept.) promonarhistă neautorizată de Poliţie sau de primăria Capitalei. Demonstranţii poartă pancarte şi strigă lozinici care leagă numele lui **Emil Constantinescu** de monarhie. O echipă a T.V.R. soseşte la timp pentru a filma pe îndelete. Biroul de presă al P.N.Ţ.C.D. a comunicat că această demonstraţie n-a fost organizată de P.N.Ţ.C.D. şi că nici un manifestant nu era membru al P.N.Ţ.C.D. sau al vreunui partid din C.D.R. P.N.Ţ.C.D. consideră că e vorba de încă o înscenare din suita de diversiuni care caracterizează campania electorală a P.D.S.R. şi că T.V.R. a demonstrat încă o dată că este în slujba actualei Puteri pentru care e dispusă să dezinformeze cetăţenii.

● **29 sept.** Bucureşti. Cimtirul Ghencea civil. În prezenţa a mii de oameni este înmormântat, cu tricolorul pe sicriu, **Nicu Ceauşescu**. L-au condus la mormânt membrii familiei, foşti înalţi demnitari comunişti, prieteni, cunoscuţi. S-au rostit discursuri, au

ars lumânări, preoții au ținut slujba religioasă și s-a tras concluzia: „Slavă Domnului că măcar înmormântarea i-a fost ca a unui fiu de președinte".

– La postul de radio „Europa liberă" **Mircea Iorgulescu** vorbește despre moartea lui **Nicu Ceaușescu** care „a căpătat proporțiile unui eveniment și forma unei indecențe".

● **30 sept.** Secretarul general al P.N.Ț.C.D., senatorul **Radu Vasile**, a afirmat că reprezentanții C.D.R. sunt tot mai des supuși unui tratament de intoxicare și dezinformare din partea P.D.S.R. și a U.M. 0215 care s-ar fi transformat într-o poliție politică. Un exemplu pe care l-a dat **Radu Vasile** a fost vizita sa în Damemarca în cursul căreia membrii familiei sale, chiar și din provincie, au primit telefoane de condoleanțe ca urmare a prăbușirii avionului cu care călătorise.

– La o întâlnire cu ziariștii, **Emil Constantinescu** a declarat că C.D.R. va colabora, după alegeri, cu acele forțe politice care acceptă programul de guvernare al Convenției, dar colaborarea cu P.D.S.R., partid „responsabil pentru corupția și dezastrul la care a adus țara" se exclude pentru că ar fi „imorală față de electoratul C.D.R.". **Emil Constantinescu** a semnalat faptul că multe persoane din afara C.D.R. fac declarații nefondate în numele acesteia. **Radu Vasile** a dat ca exemplu recenta afirmație a lui **Victor Surdu** conform căreia C.D.R. ar fi oferit P.D.A.R postul de prim-ministru în viitorul guvern, cu condiția ca P.D.A.R să susțină Convenția în alegeri. Această înțelegere – a precizat **Radu Vasile** – n-a existat.

– Uniunea Veteranilor de Război și a Urmașilor Veteranilor și Alianța Civică Brașov protestează împotriva folosirii drapelului țării la înmormântarea lui **Nicu Ceaușescu** (sicriul a fost acoperit cu drapelul țării) care n-a fost un erou național și împotriva „mediatizării propagandistice a acestui fapt de către T.V.R.–1".

– Rapoartele Comisiei parlamentare de cercetare a evenimentelor din dec. '89 au fost încheiate și predate Biroului Permanent al Senatului. Conducerea Senatului a hotărât ca documentele – însumând 1200 de pagini – să fie dezbătute de senatori după alegerile generale pentru că nu există banii necesari multiplicării voluminoaselor rapoarte și pentru că s-ar putea să mai apară mărturii importante în legătură cu dec. '89 care să schimbe optica autorilor rapoartelor.

● **30 sept.-1 oct.** Revenirea în România, după un exil de 37

de ani. a scriitorului **Petru Dumitriu** îl face pe **Ion Cristoiu** să publice în *Evenimentul zilei* (30 sept.) unul dintre marile sale editoriale. scris, aşa cum apreciază chiar **Petru Dumitriu**, cu „talent, energie, patimă" şi intitulat *Politicieni. jos labele de pe valorile naţionale:* „**Petru Dumitriu** a participat la «Turneul candidaţilor» de la Antena 1 ca agent electoral al lui **Ion Iliescu**. (...) Nici acum când scriu aceste rânduri. nu-mi pot reveni din stupoare. Nu-mi vine să cred. Cel mai mare prozator din istoria literaturii române, una dintre legendele vii ale culturii noastre, dă buzna în studio şi face despre **Ion Iliescu** nişte declaraţii de un entuziasm pe care-l poate egala în lustruire ieftină doar cel al popândăilor de la ziarul prezidenţial *Dimineaţa*. Doamne, Dumnezeule! Să vii în România după 37 de ani pentru a face propagandă electorală unui politician, tu, **Petru Dumitriu**, care ai scris cele mai lucide rânduri despre **Carol I**, despre **Carol al II-lea**, despre **Gheorghiu-Dej**, despre toţi vremelnicii de la putere, asta întrece orice închipuire! (...) Era datoria morală, patriotică aş spune, a lui **Ion Iliescu** de a-i opri avântul infantil de a se transforma în agent electoral (...) Nu ştiu dacă domnia sa l-a invitat în România pe **Petru Dumitriu** cu scopul viclean de a-şi face din asta un capital electoral. Dar chiar dacă invitaţia a avut doar nobilul ţel de a-i da posibilitatea marelui exilat de a-şi revedea pământul patriei, chiar dacă **Petru Dumitriu** a făcut din proprie iniţiativă propagandă electorală lui **Ion Iliescu**, acceptarea unei gafe venind din partea unui mare scriitor care nu cunoaşte realităţile mizere ale politicii dâmboviţene mi se pare o adevărată iresponsabilitate. Aceeaşi iresponsabilitate tipic politicianistă care a făcut din **Nadia Comăneci** un mutunache de partid, şi din **Ilie Năstase** un candidat ratat." Reacţiile la punctul de vedere al lui **Ion Cristoiu** apar în aceeaşi zi. **Eugen Mihăescu**, director de imagine al campaniei prezidenţiale a lui **Ion Iliescu**, îi scrie (*Evenimentul zilei* 1 oct.) lui **Ion Cristoiu**: „Aflând că **Petru Dumitriu** soseşte la Bucureşti pentru o vizită plănuită de mai bine de o jumătate de an şi amânată din motive serioase de boală, preşedintele a dorit ca romancierul să se odihnească la sosire. El a fost primul surprins de apariţia sa (a lui **Petru Dumitriu** n.n.) pe platoul de televiziune la Antena 1. Dacă e cineva vinovat, acela sunt eu, care îl însoţeam pe scriitor şi i-am facilitat intrarea în studio aşa cum dorise el." **Petru Dumitriu** însuşi îi scrie lui **Ion Cristoiu**: „Din bucuria de a revedea ţara şi oamenii face parte şi interesul meu pentru campania electorală.

Dacă sănătatea mi-ar permite, aş sări şi eu în arena politică. Eu aprob politica preşedintelui **Iliescu** şi îi doresc să poată oferi ţării experienţa sa de până acuma. Cred că a învăţat din această experienţă şi trebuie să pună experienţa sa la dispoziţia poporului" (*Evenimentul zilei* 1 oct.).

● **1 oct. Adrian Dumitrescu**, preşedintele Asociaţiei „21 Decembrie", împreună cu o echipă de ziarişti descoperă la etajul 12 al clădirii din Splaiul Independenţei nr. 202 A (fostul I.C.E.C.H.I.M.) sediul Institutului pentru utilităţi publice şi protecţie socială al cărui departament numit Centrul de sondare a opiniei publice (C.S.O.P.) a primit din partea P.D.S.R. o comandă pentru realizarea unui sondaj de opinie electorală prin telefon. P.D.S.R. a pus la dispoziţia C.S.O.P. 100 de posturi telefonice şi 200 de angajaţi care pe baza unor chestionare şi a unor cărţi de telefoane pentru toate judeţele ţării au asigurat efectuarea sondajului pe o arie cât mai largă, încercând ca, prin întrebări suplimentare, să reorienteze votul celor care îşi exprimau preferinţa pentru candidaţii la Preşedinţie sau pentru partidele de opoziţie (în special C.D.R. şi U.S.D.). Despre această operaţiune – denumită afacerea telefoanelor murdare (calomnioase, mârşave) – se va vorbi şi se va scrie mult şi cu patimă pe tot parcursul campaniei electorale, fiind considerată o acţiune de mare anvergură de intoxicare şi manipulare a opiniei publice. P.D.S.R., prin **Miron Mitrea**, a recunoscut că partidul lui a comandat C.S.O.P. un sondaj de opinie dar care s-a efectuat pe baza unui chestionar absolut legal. Liderii P.D.S.R. **Ion Solcanu**, **Miron Mitrea** şi **Dumitru Pâslaru** s-au declarat indignaţi pentru că „un comando" al C.D.R. a pătruns „prin efracţie", „într-un sediu pe care-l ocupă legal un centru de sondare a opiniei publice" şi au anunţat că-i vor da în judecată pe autorii acestei infracţiuni.

În editorialul *Un avertisment pentru europenii din P.D.S.R.*, (*Evenimentul zilei*, 4 oct.) **Ion Cristoiu** se referă din nou la afacerea „telefoanele mârşave" şi la artizanul acesteia, **Miron Mitrea**: „Operaţiunea montată de **Miron Mitrea** e una dintre cele mai josnice acţiuni politice postdecembriste. Echivalentă ca violenţă, în plan moral, mineriadelor din 1990 şi 1991. Să plăteşti cu milioane de lei oameni pentru ca aceştia să răspândească în întreaga ţară afirmaţii mârşave despre adversarii politici ni se pare un fapt incompatibil cu un om care ţine ca semenii săi să nu-l scuipe când se vor trezi faţă în faţă cu el". **Ion Cristoiu** observă că personalităţile marcante ale P.D.S.R. – **Teodor Meleşcanu**, **Gheorghe Tinca**,

Adrian Năstase, **Oliviu Gherman** – nu s-au desolidarizat de acțiunea lui **Miron Mitrea**, și nici **Ion Iliescu**. **Ion Cristoiu** trage concluzia: „Tăcerea europenilor din P.D.S.R. la abjecția montată de **Miron Mitrea** e deja suspectă. Eă îi face complici la o mare mârșăvie".

– Liderul C.D.R., **Emil Constantinescu**, declară că **Dinu Patriciu** pune în pericol relațiile C.D.R. cu A.N.L. datorită atacurilor pe tema monarhiei pe care și acesta le dirijează, după modelul P.D.S.R., contra C.D.R. și a președintelui său. **Dinu Patriciu** va nega paternitatea unor astfel de atacuri.

● **2 oct.** În Senat a fost adoptat (88 voturi pentru, 2 abțineri, 6 voturi împotrivă) proiectul de Lege privind declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, funcționarilor publici și unor persoane cu funcții de conducere. Această lege îi obligă pe cei vizați să depună la începutul și la sfârșitul fiecărui mandat declarații amănunțite în legătură cu averea lor și a familiilor lor. În aceeași formă legea a fost adoptată în Camera Deputaților la 18 sept. 1996.

● **3 oct.** Camera Deputaților a ratificat Tratatul politic de bază româno-ungar cu 159 voturi pentru, 27 de abțineri și un vot împotrivă. Deputații P.U.N.R. și P.R.M. care s-au pronunțat împotriva anumitor prevederi ale Tratatului au refuzat să voteze.

– Purtătorul de cuvânt al Președinției, **Traian Chebeleu**, a declarat că sondajul de opinie comandat de P.D.S.R. care a stârnit atâtea reacții „este o chestiune minoră și care oricum nu poate influența opțiunea electoratului, în timp ce încălcarea ordinii publice de care s-au făcut vinovați cei care au intrat cu forța și i-au surprins pe angajații C.S.O.P. la lucru reprezintă o problemă gravă". În aceeași ordine de idei, **Oliviu Gherman** a afirmat: „hoții și infractorii trebuie pedepsiți". Poliția îi tratează pe cei ce au descins la sediul C.S.O.P. drept învinuiți pentru distrugere, violare de domiciliu și tâlhărie. La rândul lor **Petre Roman** și **Viorel Cataramă**, calomniați prin chestionarele C.S.O.P., declară că îi vor da în judecată pe cei care au inițiat realizarea sondajului de opinie în forma dezvăluită de presă.

– Primarul independent al sectorului 1, **George Pădure**, și-a anunțat demisia din această funcție deoarece n-a reușit să-și impună voința de a restructura comerțul stradal. **Victor Ciorbea**, primarul general al Capitalei, a hotărât să prelungească autorizațiile tarabagiilor din sectorul 1 până la 20 nov., deși **George Pădure** stabilise ca la 30 sept. aceste autorizații să-și piardă valabilitatea

şi comerţul stradal să fie organizat pe alte baze.

– **Iosif Gavril Chiusbaian**, vicepreşedinte al P.U.N.R., îşi anunţă demisia din funcţiile pe care le deţine în P.U.N.R. şi din P.U.N.R. ca şi retragerea din viaţa politică," în care, din păcate, agresivitatea, arivismul, oportunismul şi imoralitatea câştigă teren". Fostul ministru al justiţiei mai are şi alte argumente pentru decizia sa: „fiind un adept al moderaţiei în toate acţiunile omeneşti, nu pot fi părtaşul unor demersuri electorale necivilizate şi neconforme cu modul meu de a concepe evoluţia vieţii politice româneşti. (...) numeroşi politicieni au rămas tributari devizei «scopul scuză mijloacele» cu care, evident, nu pot fi de acord".

– La orele 24,00 s-a încheiat termenul de depunere la B.E.C. a candidaturilor pentru Preşedinţia României. S-au înregistrat 16 candidaturi, pe care le prezentăm în ordinea înscrierii la B.E.C. care va fi şi ordinea înscrierii în buletinele de vot:

Ion Iliescu (P.D.S.R.), **Constantin Niculescu** (Partidul Naţional al Automobiliştilor), **Adrian Păunescu** (P.S.M.), **Emil Constantinescu** (C.D.R.), **Constantin Mudava** (independent), **Tudor Mohora** (P.S.), **Corneliu Vadim Tudor** (P.R.M.), **Gyorgy Frunda** (U.D.M.R.), **Gheorghe Funar** (P.U.N.R.), **Nicolae Manolescu** (A.N.L.), **Petre Roman** (U.S.D.), **Ioan Pop De Popa** (U.N.C.), **Radu Câmpeanu** (A.N.L.E.), **Nuţu Anghelina** (independent), **Nicolae Militaru** (independent), **George Muntean** (Partidul Pensionarilor).

● **1-4 oct. Teodor Meleşcanu**, ministrul de externe al României, efectuează o vizită de lucru în S.U.A. şi Canada, unde are o serie de întâlniri cu personalităţi politice care reprezintă instituţii aflate în relaţie cu N.A.T.O. Ministrul român a transmis preşedintelui S.U.A., **Bill Clinton**, şi primului-ministru al Canadei, **Jean Chrétien**, mesaje din partea preşedintelui României, **Ion Iliescu**, în care se reafirmă voinţa României de a adera la N.A.T.O. în prima fază de extindere a alianţei şi se exprimă încrederea în sprijinul pe care cele două ţări îl vor acorda României pentru a-şi realiza acest important proiect.

● **5 oct.** Într-un comunicat de presă **Emil Constantinescu**, preşedintele C.D.R., lansează un „Apel la constituirea unei mari coaliţii politice pentru apărarea democraţiei şi a libertăţii alegerilor" deoarece consideră că P.D.S.R. pune în pericol atât democraţia cât şi libertatea alegerilor, singurul scop al acestui partid fiind câştigarea alegerilor parlamentare şi prezidenţiale prin orice

mijloace, chiar încălcând legile şi subordonându-şi abuziv instituţiile statului, posturile publice de radio şi T.V.

● **7 oct. Nicolae Manolescu**, lider al A.N.L., salută iniţiativa lui **Emil Constantinescu** de constituire a unei coaliţii a forţelor de opoziţie atât pentru asigurarea corectitudinii alegerilor cât şi pentru formarea unui guvern de coaliţie.

– Conducerea P.N.Ţ.C.D. face publică o declaraţie de protest împotriva urmăririi şi persecutării ziariştilor care au descoperit afacerea telefoanelor murdare şi recomandă P.D.S.R să înceteze campania de terorizare şi intimidare a alegătorilor ale căror opţiuni de vot nu se îndreaptă către P.D.S.R..

– La invitaţia C.D.R., vizitează România **Wim van Velzen**, preşedintele Uniunii Europene Creştin Democrate care face declaraţii tranşante în legătură cu viaţa politică românească: „Dacă **Ion Iliescu** va câştiga din nou alegerile, România va mai bate încă patru ani pe la porţile Europei". Oaspetele a mai spus că **Ion Iliescu** „care nu şi-a făcut temele la democraţie în ultimii şase ani" candidează încălcând Constituţia pentru al treilea mandat prezidenţial, iar P.D.S.R. care-l sprijină pe **Ion Iliescu** face o campanie electorală incredibilă şi pregăteşte o mare fraudă electorală, aspecte pe care preşedintele U.E.C.D. doreşte să le aducă la cunoştinţa Consiliului Europei, Parlamentului European şi Uniunii Europene. **Wim van Velzen** consideră că victoria în alegeri a C.D.R. şi a lui **Emil Constantinescu** reprezintă o reală şansă pentru redobândirea credibilităţii României în lume. A doua zi P.D.S.R. îl va acuza pe **Wim van Velzen** pentru aceste afirmaţii prin care „a sfidat toate normele bunei cuviinţe, ale politicii şi ale statutului său".

● **8-9 oct. George Pădure**, primarul sectorului 1 al Capitalei, a declarat că renunţă la demisia din această funcţie şi din cauză că demisia sa a fost politizată excesiv.

– **Crin Halaicu** a fost eliberat din funcţia de secretar general al P.N.L. datorită incompatibilităţii dintre această funcţie şi calitatea de candidat independent pentru Camera Deputaţilor. În locul lui a fost ales **George Danielescu**.

– Liderii P.U.N.R., P.S. şi U.D.M.R. salută iniţiativa lui **Emil Constantinescu** de formare a unei coaliţii politice pentru apărarea democraţiei şi a libertăţii alegerilor.

● **11 oct. Teodor Meleşcanu** a devenit membru al P.D.S.R., apartenenţa la un partid politic fiind legal obligatorie pentru

candidații la alegerile parlamentare – ministrul de externe este candidat al P.D.S.R. pentru Senat în județul Prahova.

– **Valer Suian**, secretar general al P.U.N.R., demisionează din funcțiile deținute în partid și renunță la calitatea de membru de partid. **Valer Suian** a fost desemnat candidat al P.U.N.R. pentru Senat pe un loc neeligibil.

– Postul de televiziune Antena 1 a realizat un sondaj de opinie coordonat de prof. **Dumitru Porojan**, șeful catedrei de statistică de la A.S.E. Preferințele pentru candidații la Președinție s-au distribuit astfel: **Emil Constantinescu** –31,7%; **Petre Roman** – 28,2%; **Ion Iliescu** 24,2%; **Corneliu Vadim Tudor** – 4,4%; **Gheorghe Funar** –2,8%; **Nicolae Manolescu** – 2,3%; **Ioan Pop De Popa** – 2,2%; **Gyorgy Frunda** – 1,2%; **Tudor Mohora** – 1,1%; **Adrian Păunescu** –1,1%; alții – 0,4%. În competiția pentru Parlament conduce C D.R. cu 39,9% urmată de P.D.S.R. – 20,5%; U.S.D. – 19,6%, P.R.M. – 4,3%; P.U.N.R. – 3,9%; A.N.L. – 2,9%; P.S.M. – 2,6%; U.N.C. – 2,2%; U.D.M.R. – 2%; P.S. – 1,5%; alții 0,4%.

– Un alt sondaj de opinie a fost efectuat de I.M.A.S. la comanda PROT.V., între 28 sept. și 5 oct., pe un eșantion de 1 036 persoane. Preferințele exprimate pentru candidații la Președinție: **Ion Iliescu** – 33%; **Emil Constantinescu** – 27%; **Petre Roman** – 24%; **Gyorgy Frunda** –4%, **Gheorghe Funar** – 4%; **Corneliu Vadim Tudor** – 3%; **Nicolae Manolescu** – 2%; **Adrian Păunescu** – 1%; **Tudor Mohora** –1%; **Ioan Pop De Popa** –1%; **Constantin Mudava** – 0,8%; **Constantin Niculescu** – 0%. (**Nicolae Militaru**, **George Muntean**, **Nuțu Anghelina**, **Radu Câmpeanu** nu-și depuseseră candidaturile la data efectuării sondajului.) Preferințele exprimate pentru partide – C.D.R. – 30%; P.D.S.R. – 29%; U.S.D. – 21%, U.D.M.R. – 6%; P.U.N.R. – 4%; P.R.M. – 3%; P.S.M. – 2,%; A.N.L. – 2%; U.N.C. – 1%; P.S. – 1%; alții 1%.

– U.S.D. invită C.D.R. și A.N.L. să treacă neîntârziat la elaborarea unui document politic prin care să se realizeze colaborarea în alegeri și după alegeri a celor trei alianțe.

● **14 oct.** P.N.Ț.C D. este gata să încheie o alianță cu U.S.D. pentru a supraveghea corectitudinea alegerilor, dar, după alegeri, cele două formațiuni politice nu vor putea guverna împreună până când **Petre Roman** nu va aduce clarificări în legătură cu atitudinea sa și a F.S.N. față de P.N.Ț.C.D. în cursul unor evenimente din

1990 şi 1991 (28 ian. 1990, mineriadele, 1 Dec. 1991 – Alba Iulia). P.N.Ţ.C.D. doreşte chiar ca **Petre Roman** să-şi ceară scuze pentru acţiunile sale politice potrivnice P.N.Ţ.C.D.

● **15-16 oct.** Într-un comunicat al Biroului de presă al C.D.R. se precizează că protocolul tehnic pentru supravegherea corectitudinii alegerilor poate fi încheiat cât de curând cu liderii formaţiunilor politice de opoziţie, interesate să adere la această iniţiativă. Acest protocol poate constitui o bază de discuţii pentru o viitoare alianţă la guvernare care nu poate fi definitivată decât după alegeri, în funcţie de configuraţia noului Parlament şi de respectarea de către partenerii de negocieri a programului C.D.R.

– Într-un comunicat de presă U.S.D. face „un ultim apel" lui **Ion Iliescu** şi P.D.S.R. pentru o campanie electorală civilizată. Reacţia U.S.D. a fost provocată de ceea ce aceasta consideră a fi „campania de denigrare, bazată pe minciună şi fals, pe care P.D.S.R. a declanşat-o împotriva candidatului U.S.D. la Preşedinţia României".

● **17 oct.** În cursul unei vizite electorale la Târgu Mureş, **Adrian Severin** a declarat că este exclusă o alianţă la guvernare între U.S.D. şi P.D.S.R.. „Se poate guverna şi fără P.D.S.R. Această formaţiune politică trebuie neapărat izolată".

● **18 oct.** U.S.D. a elaborat un document care poate fi schiţa unui program de guvernare C.D.R. – U.S.D. şi care va fi prezentat C.D.R. între cele două tururi de scrutin ale alegerilor prezidenţiale.

– Liga pentru Apărarea Drepturilor Omului (L.A.D.O.) şi Pro Democraţia au depus o contestaţie la B.E.C. prin care cer să fie respinse cererile de acreditare a observatorilor interni propuşi de P.D.S.R. – trei organizaţii nonguvernamentale – G.A.D.D.O, L.I.R.D.O.C.T şi A.R.O.L.I.D. – despre care există suspiciunea, susţinută insistent de presă, că ar fi aservite partidului de guvernământ.

● **19 oct.** În urma semnalărilor din presă (*Evenimentul zilei*), privind unele falsuri existente în listele de semnături pentru susţinerea unor candidaturi la Preşedinţie, C.D.R. cere Parchetului General să cerceteze autenticitatea listelor cu semnături depuse pentru candidaturile lui **Nicolae Militaru**, **George Muntean** şi **Constantin Mudava**. Despre semnificaţia prezenţei acestor candidaţi în cursa pentru Preşedinţie s-a pronunţat şi **Emil Constantinescu**: „S-au pregătit partide – fantomă pentru a crea confuzie, candidaţi – fantomă pentru a perturba, printr-un zgomot

de fond, dezbaterile T.V. între candidații cu șanse de a deveni președinți, după cum s-au pregătit și observatori – fantomă. Aceasta este tactica P.D.S.R. de a crea organisme paralele, lucruri pe care tot presa le-a descoperit".

– Rezultatele unui sondaj de opinie (realizat de I.M.A.S. între 7–15 oct., la comanda PRO T.V.) privind alegerile parlamentare și prezidențiale: C.D.R. – 31,2%; P.D.S.R. – 28,5%; U.S.D. – 19,7%; U.D.M.R. – 6,5%; P.R.M. –3.8%; P.S.M. – 2,8%; A.N.L. – 2,8%; P.U.N.R. – 2,6%; U.N.C. – 1,1%; P.S. – 0,9%. **Ion Iliescu** – 31,9%; **Emil Constantinescu** – 27,2%; **Petre Roman** – 21,9%; **Gyorgy Frunda** – 5%; **Corneliu Vadim Tudor** – 3,2%; **Gheorghe Funar** – 2,2%; **Ioan Pop De Popa** – 2%; **Nicolae Manolescu** – 1,9%; **Adrian Păunescu** –1,5%; **Tudor Mohora** – 1,2%; **Radu Câmpeanu** – 1%; **Nuțu Anghelina** – 0,4%; **Constantin Mudava** – 0,4%; **George Muntean** – 0,1%; **Constantin Niculescu** –0,0%; **Niculae Militaru** –0,0%.

– Conform unui raport realizat de Centrul Independent de Studii Sociale și Sondaje pe perioada 30 sept. – 6 oct. pe baza monitorizării reflectării vieții politice în emisiunile celor mai importante canale de televiziune rezultă că Opoziția este net defavorizată în favoarea Puterii. Distribuția spațiului de emisie pentru Putere, Opoziție și neîregimentați (în procente) se prezintă astfel: T.V.R. 1 – 34,62 – 18,86 – 46.52; Antena 1 – 36.73 – 12,78 – 50,49; PRO T.V. – 27, 89 – 2,9 – 69,21.

– B.E.C. a avizat favorabil acreditarea observatorilor la alegeri din partea organizațiilor nonguvernamentale – A.R.O.L.I.D., G.A.D.D.O. și L.I.R.D.O.C.T. – (contestate de L.A.D.O. și Pro Democrația) admițând că acestea au unele legături cu P.D.S.R., dar nu sunt integral sub controlul acestui partid, iar dacă se va renunța la câteva persoane de pe listă vor fi eliminate complet suspiciunile în legătură cu aservirea față de P.D.S.R. a acestor O.N.G.-uri (organizații nonguvernamentale).

– La un miting organizat de C.D.R., la Cluj, **Emil Constantinescu** l-a acuzat pe președintele țării că a permis instaurarea unui regim de tip african sau latino-american, cu un grup restrâns care controlează economia țării, sprijinit de o structură de putere coruptă. Liderul C.D.R. promite că „toți cei care au furat țara în anii care au trecut vor da socoteală". Și mai promite să declare război economiei ilegale pentru că sumele obținute din lichidarea unui sfert al acesteia ar fi de două ori mai

mari decât cele necesare realizării Contractului cu România. **Emil Constantinescu** se referă şi la falimentul agriculturii, de care se fac răspunzătoare guvernele **Roman** şi **Stolojan**. Aceste consideraţii şi multe altele din discursul electoral al liderilor Convenţiei îi nemulţumesc atât pe reprezentanţii Puterii cât şi pe cei din Opoziţie care ar urma să devină aliaţii C.D.R. **Petre Roman** crede, mai ales după unele săgeţi primite în ultima vreme dinspre C.D.R. că „a venit momentul să vedem ce joc face C.D.R.", adică să stabilim dacă C.D.R. intenţionează să producă o schimbare radicală în societatea românească sau e interesată doar de preluarea puterii. Referindu-se la scuzele pe care i le pretinde P.N.Ţ.C.D., **Petre Roman** socoteşte că acest partid ar trebui să pretindă scuze mai întâi de la P.D.S.R. **Traian Băsescu**, coordonator al campaniei electorale a P.D., se declară la rândul lui surprins de „vadimizarea şi pedeserizarea discursului" lui **Emil Constantinescu**. **Nicolae Manolescu** îl consideră răspunzător pe **Emil Constantinescu** de amânarea semnării pactului între C.D.R., U.S.D. şi A.N.L. şi trage concluzia că acesta este mai interesat în a diviza decât în a unifica. Atent mai ales la liberalii din C.D.R., **Nicolae Manolescu** se declară nesatisfăcut de evoluţia lor şi stânjenit de „prostia politică" pe care o ilustrează **Viorel Cataramă** atunci când afirmă că toate forţele politice sunt adversare ale C.D.R. sau P.N.L.

– C.D.R. a contestat desemnarea unor persoane, membre ale P.D.S.R., în funcţia de preşedinţi şi locţiitori ai Birourilor electorale ale secţiilor de votare deoarece se încalcă legea privind alegerea Camerei Deputaţilor şi a Senatului care interzice numirea în aceste funcţii a persoanelor angajate politic.

● **21 oct.** În sala mare a Teatrului Naţional are loc Conferinţa Naţională a C.D.R. **Emil Constantinescu** prezintă „noua clasă politică" pregătită de C.D.R., candidaţii pentru Parlament, personalităţi propuse pentru viitorul guvern, primari, consilieri şi preşedinţi ai consiliilor judeţene. Liderii partidelor componente ale C.D.R. şi-au reafirmat opţiunea pentru un guvern al C.D.R., sprijinit de o majoritate parlamentară a alianţei. „Vom câştiga alegerile" – au repetat de mai multe ori **Emil Constantinescu** şi liderii C.D.R..

● **22 oct.** Concluzia scrisorii adresate de conducerea P.D. şi A.N.L. lui **Emil Constantinescu**: „Urmaţi deci testamentul politic al înaintaşului dumneavoastră **Corneliu Coposu** şi instinctul politic al simpatizanţilor de rând ai C.D.R. şi conlucraţi cu noi

spre a da țării un președinte democrat și un guvern puternic, competent, cinstit și eficient". P.D. consideră că **Emil Constantinescu** are „resentimente, interese și prejudecăți" pe care trebuie să le depășească pentru a contribui cu adevărat la unitatea celor care „în ciuda diferențelor și divergențelor dintre ei, sunt legați prin credința în valorile democrației, libertății și legii". Conduita conducerii C.D.R. în campania electorală față de liderii U.S.D. și A.N.L. îi face pe aceștia să presupună că între C.D.R. și P.D.S.R. există o înțelegere secretă.

– P.U.N.R. și **Gheorghe Funar** și-ar dori, în campania electorală și în alegeri, adversari pe măsură, dar **Gheorghe Funar** nu vede printre participanții la competiția electorală decât figuranți, agenți ai marilor puteri străine și infractori. Căutându-și totuși aliați, **Gheorghe Funar** s-ar opri la P.R.M. (după alegeri) sau la C.D.R., dacă aceasta s-ar lepăda de cea de a doua rădăcină fesenistă care este U.S.D.

– La comanda Fundației Soros pentru o Societate Deschisă, Centrul de Sociologie Urbană și Regională a realizat un sondaj de opinie în cadrul programului Barometru de opinie publică. 1) Preferințele pentru candidații la Președinție: **Ion Iliescu** – 33,5%; **Emil Constantinescu** – 27%; **Petre Roman** – 22,5%; **Gheorghe Funar** – 3,5%; **Corneliu Vadim Tudor** – 3,5%; **Gyorgy Frunda** – 3,5%; **Ioan Pop De Popa** – 2%; **Nicolae Manolescu** – 2%; **Tudor Mohora** – 1%; **Adrian Păunescu** – 1%; alții – 0,5%. 2) Preferințele pentru formațiunile politice candidate la alegerile parlamentare: C.D.R. – 31,4%; P.D.S.R. – 27,2%; U.S.D. – 18,1%; U.D.M.R. – 5%; P.R.M. – 4,8%; P.U.N.R. – 3,1%; ANL – 2,8%; P.S.M. – 2,8%; U.N.C. – 2,7%, P.S. – 1,2%; alte partide – 0,9%. În topul popularității conduce **Petre Roman** cu 37%, urmat de **Emil Constantinescu** cu 25% și de **Ion Iliescu** cu 17%. **Petre Roman** are și electoratul cel mai tânăr cu media de vârstă de 37 de ani, pe **Emil Constantinescu** îl preferă cei cu o medie de vârstă de 42 de ani, iar media de vârstă a celor care continuă să creadă în **Ion Iliescu** este de 50 de ani. Din votanții lui **Ion Iliescu** 27% au studii medii și superioare (73% n-au nici bacalaureatul); 60% dintre cei care optează pentru **Emil Constantinescu** au studii medii sau superioare; 59% dintre cei care votează cu **Petre Roman** au studii medii sau superioare.

– **Sever Mureșan**, omul de afaceri care datorează băncii Dacia Felix aproape 1200 miliarde de lei, a fost audiat la Direcția

Cercetări Penale a Inspectoratului General al Poliției. Cu această ocazie Grupul S.M. Invest al cărui președinte este **Sever Mureșan** a trimis ziarului *Adevărul* un comunicat publicat fragmentar în numărul din 23 oct. al ziarului. În comunicat se afirmă, printre altele: „Atacurile P.D.S.R. asupra «Daciei Felix» au avut ca obiectiv neutralizarea grupului nostru și recuperarea celei mai puternice bănci private din Transilvania, ceea ce ar fi întărit poziția în regiune a partidului aflat la putere. Ideile noastre politice vizează economia liberă și democratizarea societății și în nici un fel nu am putea susține un partid care a frânat ambele procese. Sperăm ca, după alegeri, să se schimbe ceva în această țară". Totuși așa cum a declarat chiar **Sever Mureșan** într-un interviu acordat lui **Petre Mihai Băcanu** *(România liberă*, 21 sept.), omul de afaceri a susținut material cu multe milioane de dolari anumite acțiuni ale Puterii cum ar fi publicarea în *Paris Match* a unor materiale publicitare. Pentru acest serviciu **Ion Iliescu** i-a trimis lui **Sever Mureșan** o scrisoare respectuoasă de mulțumiri pe care ziarul *Adevărul* o publică în numărul din 22 oct.: „Domnule **Mureșan**. Vă mulțumesc pentru cele două exemplare de reviste *Paris Match* și *Finance International*, pe care mi le-ați trimis. Vă felicit pentru inițiativa dvs. și a grupului pe care îl conduceți. Apreciez, domnule **Mureșan**, că ceea ce a publicat *Paris Match* este unul din cele mai ample, mai obiective materiale despre România apărute în ultima vreme în presa mondială. În speranța continuării unor asemenea acțiuni, vă transmit mulțumiri, aprecieri și asigurarea înaltei mele considerațiuni. **Ion Iliescu**."

● **23 oct. Emil Constantinescu**, liderul C.D.R., a declarat că mai multe formațiuni politice (C.D.R., U.S.D., A.N.L., U.N.C., A.N.L.C., P.N.A.) au căzut de acord să semneze un acord tehnic de supraveghere a alegerilor pentru a împiedica o fraudă electorală din partea P.D.S.R..

● **24 oct.** Conferință de presă extraordinară a C.D.R. **Emil Constantinescu, Călin PopescuTăriceanu, Mircea Ciumara** și **Nicolae Noica** analizează prin comparație programele politice ale C.D.R. și P.D.S.R. Conducerea P.D.S.R. a afirmat că programele C.D.R. sunt inaplicabile datorită fondurilor prea mari pe care le presupun. Experții C.D.R. au evaluat la rândul lor costurile necesare realizării celor 21 de programe ale P.D.S.R. și au tras concluzia că partidul de guvernământ ar avea nevoie de fonduri de aproape 4 ori mai mari decât C.D.R. pentru a și le pune în practică,

respectiv 17 000 miliarde lei.

– Aflat într-un turneu electoral la Craiova, **Ion Iliescu** are neplăcuta surpriză de a constata că nici în aceste locuri nu mai este aclamat. Ba dimpotrivă... În timp ce se afla în sala Teatrului Național, numeroși craioveni, în stradă, au aruncat cu pietre și au strigat: „**Iliescu** a tras în noi, după 22", „**Iliescu** pentru noi este **Ceaușescu** doi", „**Iliescu** judecat pentru al treilea mandat", „**Iliescu**, astă seară te vedem ultima oară", „Laşule, laşule, ieşi afară laşule!"

– Într-un comunicat al președintelui Biroului Executiv al L.A.D.O., **Nicolae Ștefănescu-Drăgănești**, se ia atitudine împotriva acuzațiilor aduse acestei organizații de către P.D.S.R.: „Aversiunea P.D.S.R. față de L.A.D.O. este evidentă și făcută în scopul discreditării noastre. Afirmațiile calomnioase ale dlui **Adrian Năstase**, precum că observatorii L.A.D.O. «sunt submarinele Opoziției» sunt inventate pentru a acoperi folosirea unor membri P.D.S.R. – deveniți infractori – ca observatori la alegerile parlamentare din nov. pe listele L.A.D.O. Pe de altă parte, P.D.S.R. dorește compromiterea L.A.D.O. pentru a putea promova, în acțiunile de observare, cele trei organizații create de P.D.S.R. (G.A.D.D.O., A R O.L.I.D., L I R D O C.T). În sprijinul afirmațiilor sale, **N. Ștefănescu-Drăgănești** amintește un caz recent petrecut la Bacău unde, pe listele de observatori ai L.A.D.O., au fost înscriși 10 membri ai P.D.S.R. care au declarat în scris că nu fac parte din nici un partid politic. Biroul Executiv al L.A.D.O. i-a eliminat din listele sale și a cerut Parchetului local să-i trimită în judecată pentru fals în declarații.

● **24-25 oct.** Moscova. Prezent la reuniunea „Cooperarea economică în bazinul Mării Negre" premierul român **Nicolae Văcăroiu** a semnat un acord privind creșterea cantităților de gaze naturale livrate României de Federația Rusă.

● **25 oct. Sorin Roșca Stănescu**, directorul general al ziarului *Ziua*, și **Tana Ardeleanu**, reporter la același ziar, au fost condamnați de către Judecătoria sectorului 1 al Capitalei la un an închisoare și, respectiv 1 an și două luni, pentru infracțiunea de ofensă adusă autorității. Cei doi ziariști au publicat în ziarul *Ziua* (9–11 mai 1996) o serie de materiale în care s-a afirmat că **Ion Iliescu** a fost racolat de K.G.B., în anii '50, când își făcea studiile la Moscova. Numeroși ziariști vor protesta împotriva condamnării colegilor lor de la *Ziua*.

– Actorul **Victor Rebengiuc** a primit o adresă din partea

conducerii teatrului Bulandra, semnată de directorul **Virgil Ogăşanu**, prin care este înştiinţat că Teatrul Bulandra încetează orice colaborare cu el pentru „comportament şi etică profesională necorespunzătoare: jignirea publicului spectator." **Victor Rebengiuc** explică (*Adevărul*, 29 oct.) ce anume a determinat eliminarea sa din prestigiosul teatru. În timpul unui spectacol, la Teatrul Bulandra s-a anunţat că reprezentaţia respectivă este oferită de P.D.S.R. pensionarilor din Bucureşti. **Victor Rebengiuc** a ţinut să adauge, de pe scenă: „Eu joc pentru Convenţia Democrată". După care a primit adresa de întrerupere a colaborării. În legătură cu acest fapt **Victor Rebengiuc** a declarat (*Adevărul*, 29 oct.): „Cred însă că nimeni n-ar trebui să ne transforme pe noi, artiştii, în agenţi electorali. Nici un director n-ar trebui să-şi oblige salariaţii să manifeste pentru un partid sau altul. Chiar dacă spectacolul era dat pentru C.D.R., eu tot n-aş fi acceptat aşa ceva. Trebuie să păstrăm o anumită decenţă în această campanie electorală. Să nu-şi permită nimeni – şi cu atât mai puţin dl. **Ogăşanu** – să ne folosească drept agenţi electorali ai unui partid din care dânsul face parte. Şi nu eu. Eu nefiind membru în nici un partid, nu înţeleg să fac campanie electorală pentru P.D.S.R.". **Virgil Ogăşanu** va renunţa însă la această decizie.

– La comanda PRO T.V., I.M.A.S. a efectuat, în perioada 17–24 oct. un sondaj de opinie publică privind alegerile parlamentare şi prezidenţiale din 3 nov. Preferinţele pentru formaţiunile politice înscrise în competiţia electorală pentru Parlament: C.D.R. – 32,7%; P.D.S.R. – 31,2%; U.S.D. – 18,7%; U.D.M.R. – 5,1%; P.R.M. – 3,8%; P.U.N.R. – 2,6%; A.N.L. – 2,2%; P.S.M. – 1,5%; P.S. – 1,3%; U.N.C. – 0,9%; 23% – nu ar vota, nu ştiu. Preferinţele pentru candidaţii la Preşedinţie: **Ion Iliescu** –36,5%; **Emil Constantinescu** – 24,7%; **Petre Roman** – 21,7%; **Gyorgy Frunda** – 4,6%; **Corneliu Vadim Tudor** – 4,3%; **Gheorghe Funar** – 2,7%; **Tudor Mohora** –2%; **Ioan Pop De Popa** – 1,3%; **Nicolae Manolescu** – 1%; **Radu Câmpeanu** – 0,6%; **Adrian Păunescu** –0,5%; **Constantin Niculescu** – 0,1%; **Nuţu Anghelina** – 0,1%; **Nicolae Militaru**, **Constantin Mudava**, **George Muntean** – 0%.

● **27 oct.** La Sala Polivalentă din Bucureşti C.D.R. a lansat programul politic *Contractul cu tânăra generaţie*. Cele 12 puncte ale programului urmează să fie realizate în 200 de zile de guvernare.

● **28-29 oct.** Analizând evoluţiile formaţiunilor politice în campania electorală ziariştii de la *Evenimentul zilei* consideră că

trebuie să lanseze, în regim de urgență, un avertisment: P.D.S.R. ŞI **ION ILIESCU** PREGĂTESC O FRAUDĂ ELECTORALĂ MAI MARE DECÂT ÎN 1946. Editorialul lui **Ion Cristoiu** are titlul *Se pune de-o uriaşă fraudă electorală*. Această premisă îl face pe **Ion Cristoiu** să declare în *Evenimentul zilei* (29 oct.) că nu va mai participa la nici o emisiune dedicată campaniei electorale. Una dintre modalitățile de fraudă semnalată de *Evenimentul zilei* şi de alte cotidiane este păstrarea secretului în legătură cu unele sondaje de opinie nefavorabile P.D.S.R. şi lui **Ion Iliescu**. Unul dintre acestea (publicat de câteva cotidiane bucureştene) a fost realizat de I.R.S.O.P., în perioada 18–22 oct., la comanda şefilor de campanie electorală a P.D.S.R. şi a lui **Ion Iliescu**. Din acest sondaj rezultă că **Ion Iliescu** şi P.D.S.R. au pierdut semnificativ din electoratul care-i prefera cu numai o lună în urmă, în timp ce **Emil Constantinescu** şi C.D.R. au câştigat simpatizanți.

În procente această situație se reflectă astfel: **Ion Iliescu**: sept. – 36%; oct. – 29%. **Emil Constantinescu**: sept. – 21%; oct. – 26%; P.D.S.R.: sept. – 31%; oct. – 24%; C.D.R.: sept. – 22%; oct. – 30%

– La sediul C.D.R., în prezența lui **Emil Constantinescu**, a fost semnat (28 oct.) protocolul tehnic pentru supravegherea corectitudinii alegerilor de către directorii de campanie electorală a formațiunilor politice care au aderat la această inițiativă: C.D.R., U.S.D., A.N.L., U.D.M.R., U.N.C., Partidul Pensionarilor din România, Partidul pentru Patrie, Partidul Reîntregirii – Opțiunea Daco-Latină. Încă din primele rânduri se precizează că protocolul a fost necesar „Pentru a preveni orice încercare de fraudă din partea P.D.S.R. de natură să ducă la falsificarea alegerilor parlamentare şi prezidențiale". După încheierea protocolului P.S.M. a declarat că n-a fost consultat sau invitat să semneze documentul şi că această inițiativă este o problemă internă a formațiunilor semnatare. P.U.N.R. a salutat semnarea protocolului şi a regretat că n-a fost invitat să participe la această acțiune. **Remus Opriş**, directorul campaniei electorale a C.D.R., a precizat că aceasta a lansat un apel la semnarea protocolului tuturor formațiunilor politice democratice interesate în asigurarea corectitudinii alegerilor. P.D.S.R. a declarat că realizarea protocolului confirmă intențiile Opoziției de a falsifica rezultatele alegerilor şi creează condițiile necesare falsificării acestor rezultate.

– P.D.S.R. depune (28 oct.) la B.E.C. o contestație împotriva a numeroşi observatori desemnați de L.A.D.O. şi Pro Democrația

să asiste la procesul electoral din secțiile de votare. P.D.S.R. susține că aceştia sunt înregimentați politic sau minori, sau nu şi-au dat acordul pentru a fi incluşi în listele de observatori. A doua zi B.E.C. a hotărât să se renunțe la 41 de observatori ai L.A.D.O. şi Pro Democrația.

– Cunoscutul realizator de programe T.V., **Vartan Arachelian**, adresează o scrisoare deschisă (28 oct.) directorului general al T.V.R., **Dumitru Titus Popa**, pentru a-i aduce argumente care să-i susțină concluzia că T.V.R. n-a funcționat ca „o instituție profesionistă şi la înălțimea intereselor publice". Printre reproşurile lui **Vartan Arachelian** este şi tratamentul privilegiat asigurat de T.V.R. lui **Ion Iliescu**, în campania electorală.

● **30-31 oct. Mircea Ionescu Quintus** şi **Niculae Cerveni** s-au angajat, printr-un protocol semnat în prezența lui **Emil Constantinescu**, ca partidele lor să formeze în viitorul Parlament un singur grup parlamentar, urmând ca după acest prim pas să fuzioneze într-un singur partid, în primul trimestru al anului următor, care să se numească Partidul Național Liberal. Preşedinții celor două partide invită şi alte formațiuni liberale să adere la acest proiect de unificare liberală, care însă nu se va realiza decât în interiorul C.D.R.

– B.E.C. a decis să interzică presei şi observatorilor interni să asiste la numărătoarea voturilor, după închiderea urnelor, la 3 nov.

– Mitinguri pentru încheierea campaniei electorale. Liderii U.S.D. se întâlnesc (30 oct.) cu susținătorii lor la Sala Palatului. **Petre Roman** este aplaudat frenetic. Se strigă: „**Petre Roman** U.S.D./ Singura soluție". „**Petre Roman** nu uita/ Cotroceni e casa ta!". Întâlnirea U.S.D. cu publicul ei a durat până seara târziu în Piața Revoluției unde **Petre Roman** a rostit de mai multe ori o formulă care a entuziasmat mulțimea: „Nu vă fie frică/ **Iliescu** pică".

– După un marş pe traseul Piața Rosetti, Piața Universității, Piața Romană, zeci de mii de bucureşteni au ocupat din nou Piața Revoluției pentru a se întâlni cu liderii C.D.R., la un miting (31 oct.) care să marcheze sfârşitul campaniei electorale. Mitingul, desfăşurat sub deviza „Acum ori niciodată!" a demonstrat forța C.D.R. şi încrederea liderilor ei în viitorul politic al alianței care înseamnă, după cum a spus **Emil Constantinescu**, victoria împotriva comunismului. În timpul mitingului C.D.R., în centrul Bucureştiului au fost aruncați din avioane fluturaşi în care se explica ce se va întâmpla dacă C.D.R. va ajunge la putere: se va instaura monarhia, se vor lua înapoi pământurile, oamenii nu vor mai avea pensiile asigurate, chiriaşii din casele naționalizate vor

fi scoşi în stradă, vor veni moşierii înapoi în ţară etc. etc.

– La Sala Polivalentă liderii P.D.S.R. şi **Ion Iliescu** se întâlnesc (31 oct.) cu alegătorii, la sfârşitul campaniei electorale. Ei huiduiesc energic Opoziţia, îşi aclamă şi îşi încurajează aleşii şi îşi exprimă speranţa că „România va intra în mileniul 3 avându-l în frunte pe **Ion Iliescu**".

– Un ultim sondaj de opinie realizat de Centrul de Sociologie Urbană şi Regională, în perioada 24–27 oct. demonstrează creşterea audienţei C.D.R. şi a U.S.D. ca şi a lui **Emil Constantinescu** şi **Petre Roman**: C.D.R. – 32%; P.D.S.R. – 26%; U.S.D. – 16,5%. **Ion Iliescu** – 32%; **Emil Constantinescu** – 28%; **Petre Roman** – 21,5%.

● **3 nov.** Ziua alegerilor parlamentare şi prezidenţiale (Pentru rezultatele alegerilor vezi anexele nr. 3 – 6, pag. 311 – 325)

– Delegaţia Consiliului Europei (**Géza Jeszenszky**, **Gunar Jansson**, **Josette Durieau**, **Walter Schwimmer**) desemnată să monitorizeze alegerile parlamentare şi prezidenţiale din România a apreciat că, faţă de alegerile din 1992, în 1996 s-a înregistrat un salt calitativ. „Alegeri libere, rezonabil de corecte" – aceasta a fost concluzia membrilor delegaţiei.

● **4 nov.** Imediat după miezul nopţii la PRO T.V. şi T.V.R. 1 se transmit rezultatele unor sondaje de opinie realizate de I.M.A.S. şi I.R.S.O.P., în urma exprimării voturilor, din care reiese că în competiţia pentru Parlament C.D.R. e pe primul loc cu un avans confortabil faţă de P.D.S.R.. (37% – 24%; 38% – 25%; – I.M.A.S.; 32% – 25%; 32% – 25% – I.R.S.O.P.) În timp ce I.M.A.S. îl plasează pe **Emil Constantinescu** pe primul loc în cursa pentru Preşedinţie (33%) urmat de **Ion Iliescu**, cu 31%, I.R.S.O.P. îi acordă locul întâi lui **Ion Iliescu**, cu 33% şi locul doi lui **Emil Constantinescu**, cu 30%.

După aflarea acestor rezultate susţinătorii C.D.R. şi ai lui **Emil Constantinescu** au trăit „revelionul Opoziţiei" (*Adevărul*, 5 nov.). La sediul C.D.R. s-a băut şampanie, s-a cântat, s-a aplaudat. **Emil Constantinescu** a declarat: „Vă promit patru ani de muncă grea pentru patru ani de viaţă mai bună", „A trecut vremea mitingurilor, a venit vremea guvernării". În Piaţa Universităţii s-a adunat din nou lumea, mai ales tinerii. Au aplaudat victoria C.D.R. şi pe **Emil Constantinescu**. („Emil salvator") şi au reluat lozincile strigate în acel loc în anii '90 – '91: „La Palatul Cotroceni cântă cucuveaua/ Iliescu şi ai lui şi-au găsit beleaua":

„Olé, olé, olé/ Iliescu nu mai e".

– B.E.C. dă publicității rezultatele parțiale la alegerile parlamentare și prezidențiale pe baza numărătorii a 57,6% din numărul total de voturi valabil exprimate. Președinție: **Ion Iliescu** – 32,98%; **Emil Constantinescu** – 27,84%; **Petre Roman** – 21,05%; **Gyorgy Frunda** – 5,31%; **Corneliu Vadim Tudor** – 4,85%; **Gheorghe Funar** – 2,85%; **Tudor Mohora** – 1,28%; ceilalți candidați au obținut sub 1%. Senat: C.D.R. – 30,96%; P.D.S.R. – 24,10%; U.S.D. – 13,38; U.D.M.R. – 6,08%; P.R.M. – 4,66%; P.U.N.R. – 3,53%; celelalte formațiuni politice au obținut sub 3%. Camera Deputaților: C.D.R. – 30,12%; P.D.S.R. – 22,27%; U.S.D. – 13,46%; U.D.M.R. – 5,88%; P.R.M. – 4,57%; P.U.N.R. – 3,75%; celelalte formațiuni politice au obținut sub 3%. Potrivit unui sondaj I.R.S.O.P., 25% dintre cei care în 1992 au votat F.D.SN s-au orientat în 1996 către C.D.R..

● **5 nov.** M.A.E. a centralizat rezultatele alegerilor generale la secțiile de votare din 85 de state. Din 21 662 de români care trăiesc în afara granțelor 60% au votat pentru **Emil Constantinescu**, 16% pentru **Ion Iliescu**, 12% pentru **Petre Roman**. Pentru cele două camere ale Parlamentului mai mult de jumătate din alegători au votat pentru C.D.R. (Camera Deputaților – 56,82%; Senat – 55,5%), pentru P.D.S.R. – 9,43% (Camera Deputaților) și 13,17% (Senat), iar pentru U.S.D. – 6,77% (Camera Deputaților) și 8,27% (Senat). O anumită parte a presei consemnează că pentru **Emil Constantinescu** și C.D.R. au votat românii din S.U.A., Marea Britanie, Franța, Germania, Italia, Austria iar pentru **Ion Iliescu** și P.D.S.R. – Moscova, Coreea de Nord, Vietnam, Bangladesh, Etiopia.

– După ce B.E.C. a centralizat și prelucrat 98,9% din voturile valabile, C.D.R. rămâne pe primul loc în competiția pentru Parlament, iar **Ion Iliescu** în cea pentru Președinție, la o diferență de 4,29 procente față de **Emil Constantinescu**.

– Președintele executiv al P.D.S.R., **Adrian Năstase**, consideră că I.M.A.S. a derutat electoratul prin erorile conținute în sondajele sale de opinie și că ar trebui să i se interzică să mai facă „marketing politic".

– În cadrul unei conferințe de presă, desfășurate la B.E.C., **Ion Iliescu** a felicitat C.D.R. pentru victoria obținută și a specificat că electoratul a dat un vot negativ P.D.S.R. și de această situație a beneficiat C.D.R. **Ion Iliescu** a mai declarat că prezența sa în

fruntea statului e mai necesară ca oricând, că ar putea coabita cu un guvern de centru-dreapta pe care ar avea datoria să-l mai tempereze.

– Senatorul P.D.S.R., **Simeon Tatu**, prezintă un document pe care-l apreciază ca fiind de gravitate excepțională. Documentul, semnat de arhimadritul **Ioasaf Popa** și de arhimandritul **Justin Marchiș**, atestă înființarea de către cei doi semnatari a unei comisii în vederea constituirii unui „Nou Sfânt Sinod, care să-l înlocuiască pe Preafericitul Părinte **Teoctist** cu un alt patriarh". Conform documentului comisia și-a propus să meargă mai departe, să numească noi mitropoliți, să pensioneze, să schimbe, să înlăture episcopi, membrii Sfântului Sinod etc. Ulterior s-a dovedit că totul a fost o alarmă falsă (false au fost și semnăturile de pe document) trasă pentru a se demonstra electoratului că nici nu s-au încheiat alegerile și C.D.R. a și început epurările politice și răsturnările, nesfiindu-se să atace în primul rând Sfânta Biserică. În editorialul său din *Evenimentul zilei* (7 nov.) **Ion Cristoiu** consideră această tentativă drept o diversiune „un grav atentat la siguranța națională" pentru care invită Parchetul General să se autosesizeze pentru infracțiunea de fals și uz de fals de care se fac vinovați ticluitorii documentului trucat și pe **Virgil Măgureanu** să mobilizeze S.R.I. pentru a-i descoperi pe autorii diversiunii.

● **5-7 nov.** În scopul de a atenua șocul provocat de epurările la care o să se dedea C.D.R. imediat ce va prelua puterea, Delegația Permanentă a P.D.S.R. a hotărât să constituie o comisie formată din parlamentarii săi care să asigure protecție celor demiși abuziv de C.D.R..

– Și alte publicații dau aceeași semnificație manevrei lui **Simeon Tatu** din Senat. **Lelia Munteanu** (*Adevărul*, 8 nov.) își intitulează comentariul pe această temă – *Diversiunea **Tatu** – o adițională la telefoanele murdare*. *Evenimentul zilei* (8 nov.) revine la afacerea *Puciul de la Patriarhie*. Declarând că C.D.R. nu-și va îngădui vreodată „să perturbeze sau să amenințe în vreun fel liniștea și buna rânduială a Sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române, **Emil Constantinescu** a ținut să adauge: „S-ar cuveni ca liber-cugetătorii mărturisiți să îi lase pe buni creștini în pace și să nu întineze credința neamului și forța senină a Bisericii Ortodoxe Române".

– Tensiuni post-electorale în tabăra învinșilor și nu numai. **Liviu Antonesei**, lider al P.A.C. și președintele Consiliului județean Iași, consideră că partidul său a avut o campanie electorală prost concepută, iar alianța cu P.L.'93 a făcut ca P.A.C. să rateze intrarea

în Parlament. **Ioan Hohan**, membru în Comitetul Național al P.A.C., explică insuccesul prin atitudinea ostilă a partidului față de C.D.R. **Constantin Simirad**, lider P A C. și primar al Iașiului, a cerut demisia de onoare a lui **Nicolae Manolescu** și a lui **Dinu Patriciu** pe care îi consideră principalii vinovați pentru „strategia electorală dezastruoasă".

– La P.S.M., vicepreședintele **Neculai Onțanu** cere să se facă o analiză lucidă a rezultatelor alegerilor, pentru ca să se renunțe la acei membri din conducerea partidului care sunt vinovați de insuccesul în alegeri. **Adrian Păunescu** însă crede că P.S.M. a pierdut alegerile pentru că „distinsul scenarist" cu experiență, **Ion Iliescu**, a cărui carieră (de scenarist) „a început mai demult și s-a ilustrat mondial în 1989" a făcut totul (ajutat de P.D.S.R.) pentru ca P.S.M., pe care nu l-a agreat niciodată, să nu intre în Parlament.

– În P.U.N.R., **Gheorghe Funar** a declarat că va recomanda electoratului său să-l voteze pe **Emil Constantinescu** în al doilea tur de scrutin pentru alegerile prezidențiale. **Ioan Gavra** l-a contrazis însă la scenă deschisă pe liderul P.U.N.R. Contrariat **Gheorghe Funar** a apreciat că **Ioan Gavra** a ieșit cam obosit din campania electorală și mai are și „o aplecare față de cei trei trandafiri", „o oarecare sensibilitate față de P.D.S.R. și **Ion Iliescu**".

– La Palatul Elisabeta, **Emil Constantinescu** și **Petre Roman** au semnat Acordul de colaborare electorală, parlamentară și guvernamentală între C.D.R. și U.S.D. Liderii celor două coaliții au specificat în Acord că au rămas fideli „înțelegerilor din anii 1993, 1994 și 1995 realizate cu participarea și sub semnul tutelar al marelui om politic **Corneliu Coposu** privind necesitatea imperioasă a realizării unei reale unități a Opoziției democratice în vederea guvernării țării". Primul obiectiv înscris în Acord: „Înlăturarea totală a regimului **Iliescu** și a consecințelor acestuia din viața politică, economică și socială a țării. Trecerea efectivă la realizarea unor autentice structuri democratice ale statului și la aplicarea măsurilor îndreptate spre scurtarea tranziției spre economia de piață, condiții esențiale pentru integrarea în structurile euroatlantice a României". În Acord se prevăd „măsuri de urgență care, în cadrul unei perioade de șase luni, să pună capăt degradării vieții economico-sociale". Câteva dintre efectele acestui Acord: **Emil Constantinescu** devine candidatul unic al Opoziției democratice unite la alegerile din 17 nov. C.D.R. va prelua funcția de președinte al Camerei Deputaților, iar U S D pe cea de

preşedinte al Senatului. C.D.R îi revine funcţia de prim-ministru, iar U.S.D. aceea de viceprim-ministru (ministru de stat în domeniul afacerilor externe). U.S.D. va conduce un minister din domeniul economic, unul din domeniul social-cultural şi unul din domeniul ordinii şi siguranţei naţionale. După ce s-a semnat Acordul şi cei doi lideri şi-au dat mâinile, în semn de victorie, în lumina blitz-urilor, au urmat declaraţiile. **Petre Roman**: „Îl sprijin pe **Emil Constantinescu**. Împreună reuşim! Doamne ajută!" **Emil Constantinescu**: „7 nov. e un moment istoric, un alt fel de moment istoric decât acela pe care generaţii de oameni, cu umilinţă, au trebuit să-l suporte ca reprezentând naşterea comunismului". Cele două alianţe care au parafat Acordul au împreună, în Senat, 53,14% din mandate şi în Camera Deputaţilor 53,35%.

– B.E.C. a comunicat (7 nov.) rezultatele finale ale alegerilor parlamentare şi prezidenţiale din 3 nov.

– P.D.S.R. a identificat, la rândul său, un atentat la siguranţa naţională. La o conferinţă extraordinară de presă, **Miron Mitrea**, lider al P.D.S.R., a calificat intenţia C.D.R. de a antrena U.D.M.R. la guvernare drept „un grav atentat la siguranţa naţională".

– Conducerea P.N.L. a apreciat – la o conferinţă de presă – că va fi imposibilă conlucrarea între un guvern democrat – C.D.R. – U.S.D. – cu un preşedinte ca **Ion Iliescu** care timp de şapte ani s-a dovedit ostil reformelor.

– La o conferinţă de presă **Emil Constantinescu** declară că C.D.R. – U S D. nu vor trece la răzbunări şi la epurări sau persecuţii pe criterii politice.

– **Corneliu Vadim Tudor** a anunţat că îi va îndemna pe susţinătorii săi şi ai P.R.M. să aleagă în deplină libertate între **Emil Constantinescu** şi **Ion Iliescu**.

● **8 nov. Ion Iliescu** a afirmat că scăderea popularităţii sale se datorează legăturii cu P.D.S.R. care la rândul lui a pierdut din încrederea electoratului datorită celor 4 ani de guvernare ce au impus şi măsuri impopulare.

– **Gheorghe Funar** susţine că va recomanda Biroului Permanent al P.U.N.R. să acorde sprijin electoral lui **Emil Constantinescu**, cu condiţia ca acesta să se angajeze că nu va coopta U.D.M.R. la guvernare.

– Liga Studenţilor din Universitatea Bucureşti îndeamnă tineretul din România să meargă la vot pe 17 nov.

– Numeroase formaţiuni politice şi-au anunţat sprijinul

pentru **Emil Constantinescu**. la alegerile prezidențiale din 17 nov.: U.D.M.R., P.S., filiale ale P.S.M., P.U.N.R., Partidul Liber Democrat, P.A.C., P.L.'93, Partidul Reîntregirii, Opțiunea Daco-Latină, partid condus de **Mircea Druc**. Și Asociația chiriașilor din casele naționalizate își va anunța sprijinul pentru candidatura lui **Emil Constantinescu** la Președinție, dar ulterior se va reorienta spre **Ion Iliescu**.

● **9-12 nov.** Liderii U.S.D. mobilizează toate forțele partidului pentru a-și convinge electoratul să-i dea votul lui **Emil Constantinescu** la 17 nov. Birourilor județene ale P.D. le este transmisă recomandarea de a pune „la dispoziția acestei campanii toate resursele disponibile, ca și cum ar fi campania dlui **Petre Roman**". Liderii P.D., în frunte cu **Petre Roman**, se vor deplasa în mai mult de jumătate din județele țării respectând un program de campanie electorală riguros stabilit.

– Campania electorală a lui **Ion Iliescu** surprinde și provoacă tot mai numeroase reacții severe de dezaprobare, mai ales după victoria Opoziției în alegerile de la 3 nov. care a avut ca efect o radicalizare a discursului electoral al șefului statului. Momentul culminant s-a înregistrat la Alba Iulia (9 nov.) unde **Ion Iliescu**, aflat în turneu electoral, s-a lansat într-un atac de o violență imediat remarcată, la adresa C.D.R – U.S.D., care ar urma să pregătească sfârșitul apocaliptic al țării, după preluarea efectivă a puterii, prin reinstaurarea monarhiei, distrugerea avuției naționale prin reîmproprietărirea moșierilor, deposedarea țăranilor de pământurile ce le-au fost date de P.D.S.R. și **Ion Iliescu**, epurări politice, șomaj, aruncarea în stradă a chiriașilor din casele naționalizate etc. etc.

Mărturisind că **Ion Iliescu** l-a surprins prin „ura pe care o revarsă asupra tuturor celor care n-au votat cu P.D.S.R.", **Ion Cristoiu** se întreabă în editorialul său din *Evenimentul zilei* (12 nov.) „dacă nu cumva violentele momente care au marcat cei șapte ani postdecembriști n-au fost cumva efectul unor astfel de răbufniri de mânie ale lui **Ion Iliescu**". Și se mai întreabă, în chiar titlul aceluiași editorial, dacă recentele revărsări de ură nu sunt „ O instigare la război civil". **Ion Cristoiu** îi atrage atenția președintelui țării că a lovi cu încrâncenare C.D.R. și U.S.D., după ce au obținut, la 3 nov., girul a peste jumătate din electoratul României, înseamnă de fapt să conteşti rezultatul alegerilor și să jigneşti poporul român. **Ion Iliescu** și-a continuat însă ofensiva în același stil, reluându-și argumentele în turnee electorale, pe micile ecrane – în interviuri,

dezbateri, clipuri – declarații de presă etc. **Cristian Tudor Popescu**, tulburat și el de evoluția lui **Ion Iliescu** scrie editorialul *Ion Iliescu – rictusul bolșevic (Adevărul*, 11 nov.) care este un memorabil portret al președintelui (României, anului 1996) în campania electorală: „Sâmbătă seara, la oră de vârf, emisiunea de clipuri electorale a T.V.R. ne-a oferit un spectacol înspăimântător. (...) Ca om care l-am votat în '90, n-am putut să scot un cuvânt multă vreme după ce clipul d-lui **Iliescu** se terminase. Aveam impresia acută că se produsese o falie, o alunecare, și că ne prăbușisem prin timp undeva spre începutul anilor '50. Așteptam parcă să aud de undeva huruitul tancurilor și mugetele soldaților veniți din stepa Kazahă să facă ordine în România. Domnul (sper să nu se simtă jignit că-l numesc așa) **Ion Iliescu** vorbea mulțimii. Vorbea e un fel de a spune. Desfigurat de furie, din brunet ajuns vinețiu la față, zbiera pur și simplu, cu pumnul ridicat, amenințând. Dacă nu mă alegeți pe mine, o să vină regele, o să vină moșierii, o să vină ungurii. Vă mănâncă dreapta. Muncitori, ăștia vin să închidă combinatele, să vă lase pe drumuri. (...) Chiriași, o să vă ia casele. Țărani, o să vi se ia pământul pe care vi l-a dat **Iliescu**. Acesta este cuvântul d-lui **Iliescu** către cetățenii României anului 1996. (...) Măștile de «european», de «democrat», de «om luminat», au căzut rând pe rând, lăsând să țâșnească la suprafață rictusul bolșevic. Atenție, (...) nu comunist, nu ceaușist – **bolșevic**. Nu numai democratizarea societății românești de după '89, atâta câtă este, dar și dezghețul de la sfârșitul anilor '60, cu eliberarea deținuților politici și relativa libertate de exprimare, au fost anulate dintr-un foc de acest discurs *instigator* în cea mai pură manieră stalinistă al «garantului stabilității păcii». Cu astfel de vorbe, dl. **Iliescu** se situează sub **Ceaușescu** cel de la începutul «mandatului», fiind comparabil doar cu **Ana Pauker**".

– Una din temele mănoase de campanie electorală a lui **Ion Iliescu** a fost „pericolul unguresc". Prinzând din zbor un zvon politic (eventuala cooptare la guvernare a U.D.M.R.) și prelucrându-l după o tehnologie proprie, **Ion Iliescu** a sunat alarma, pe tot cuprinsul patriei: România va fi federalizată de către unguri în complicitate cu C.D.R. – U.S.D. care au trădat interesul național.

Comentatorii politici au identificat imediat sloganurile naționalist-extremiste din discursul lui **Ion Iliescu**. În editorialul din *Evenimentul zilei* (13 nov.), **Ion Cristoiu** se întreabă dacă „Jirinovskizarea lui **Ion Iliescu**" nu va aduce prejudicii intereselor

țării. Dacă președintele României, care a fost chiar inițiatorul proiectului de reconciliere româno-ungară și a susținut semnarea Tratatului politic dintre cele două țări, își permite ca la nici două luni de la semnarea Tratatului să intre în rolul unui naționalist-extremist înverșunat atunci „nu riscă România să treacă drept neserioasă pe plan internațional, drept o țară pe a cărei consecvență nu se poate conta?". Un semnal în acest sens vine chiar de la Budapesta. **Géza Jeszenszky**, fostul ministru de externe al Ungariei, a afirmat într-un interviu că declarațiile antimaghiare ale lui **Ion Iliescu** demonstrează că opoziția unor cercuri politice maghiare față de semnarea Tratatului politic cu România a avut o bază reală.

– Nemulțumirile față de stilul campaniei electorale a lui **Ion Iliescu** s-au întins până în S.U.A. Congresmenii americani **Frank Wolf** și **Christopher Smith** au transmis prin fax la redacția ziarului *Adevărul* (10 nov.) un mesaj în care și-au exprimat nedumerirea în legătură cu faptul că **Ion Iliescu** a implicat guvernul american în campania sa electorală. Este vorba de un material publicitar al campaniei electorale a lui **Ion Iliescu**, publicat în ziarul *Adevărul*, în care se invoca numele ambasadorului **Richard Schifter**, asistentul special al președintelui S.U.A. la Consiliul Securității Naționale. Conform textului publicitar acesta ar fi afirmat că **Ion Iliescu** „a făcut o impresie bună la Washington în timpul uneia dintre vizitele sale". **Richard Schifter** i-a declarat lui **Frank Wolf** că n-a făcut o asemenea apreciere și că guvernul S.U.A. nu susține nici un candidat. La rândul lor, cei doi congresmeni țin să asigure, prin mesajul transmis, poporul român că guvernul S.U.A. nu s-a implicat în nici o campanie electorală din România. „Numai românii pot decide cine va ocupa postul de președinte. Este trist că, încă o dată, campania dusă de președintele **Iliescu** face apel la acest tip de practici, în loc să se bazeze pe adevăr în tentativa de a obține sprijin în vederea realegerii".

– Cunoscutul grafician **Eugen Mihăescu** (român stabilit în S.U.A.), directorul de imagine al campaniei electorale a lui **Ion Iliescu**, declară într-un interviu acordat lui **Răzvan Mitroi**, ziarist la *Adevărul* (11 nov.), că a fost marginalizat de staff-ul electoral al lui **Ion Iliescu** din momentul în care „am avut onestitatea să recunosc grosolănia clipului electoral cu **Constantinescu** transformat în rege". „Mă simt foarte jignit și nedreptățit. Am fost insultat de un hipopotam transpirat (**Iosif Boda** n.n.), care conduce

staff-ul ca un vătaf şi care nu şi-a cerut scuze nici până acum. Cu pumnul în gură nu mai merge, asta nu înţeleg ei! S-a schimbat ora, e ora de iarnă, ei nu văd asta? Ei gândesc în termeni comunişti şi îi deranjează că un transfug – aşa cum mă consideră foarte greşit – a vrut să dea o mână de ajutor. (...) răsplata pentru bunele mele intenţii a fost îndepărtarea mea. Dar ei nu vor trebui să răspundă pentru ce au făcut în această campanie?".

– Comitetul Executiv al C.D.R. emite un comunicat în care combate punct cu punct „afirmaţiile disperate şi mincinoase ale domnului **Ion Iliescu** făcute în alocuţiunea rostită la Alba Iulia". La o conferinţă de presă, **Emil Constantinescu** a calificat drept aberantă conduita lui **Ion Iliescu** care „lipsit de orice sprijin politic în afara P.D.S.R., izolat pe scena politică românească, instigă la ură, intoleranţă şi manipulări". **Ion Diaconescu** a apreciat că argumentele din discursurile lui **Ion Iliescu** seamănă bine cu cele din discursurile **Anei Pauker** şi lui **Vasile Luca** pe care – presupune **Ion Diaconescu** – preşedintele ţării le-a studiat temeinic.

– **Radu Vasile**, secretarul general al P.N.Ţ.C.D., a afirmat că în cursul unei întrevederi, pe care a avut-o cu Patriarhul **Teoctist**, acesta a calificat drept o diversiune aşa-zisa tentativă de puci anunţată de senatorul P.D.S.R., **Simeon Tatu**.

– Polemici incomode între socialişti. La un apel al lui **Adrian Păunescu**, privind unitatea stângii, **Tudor Mohora** răspunde (9 nov.) în termeni severi, printr-o scrisoare deschisă: „Interesele dumneavoastră egoiste nu au nimic de-a face cu ideile socialiste. Domnule **Păunescu**, a venit vremea să luaţi cunoştinţă de un adevăr crud: unitatea stângii se va face numai în absenţa dumneavoastră. **Tudor Mohora** îi mai reproşează liderului P.S.M. că i-a obligat pe membrii partidului său să îl voteze pe **Ion Iliescu**. Considerând scrisoarea „insolentă" ba chiar „în multe privinţe iresponsabilă", **Adrian Păunescu** face ceea ce ştie să facă mai bine: scrie. O scrisoare deschisă ca un potop de argumente care-l răsucesc pe **Tudor Mohora** din poziţia de acuzator în poziţia de acuzat şi mai mult de atât... Cea mai gravă acuză pe care i-o aduce **Adrian Păunescu** este că a spart unitatea stângii făcând jocul dreptei ceea ce se dovedeşte în prezent când militează pentru unitatea stângii dar susţine în alegerile prezidenţiale candidatul dreptei. De la această lovitură grea şi greu de suportat de către un socialist pur sânge ca **Tudor Mohora**, se coboară în trepte până la reproşuri mai suportabile, uneori chiar tandre: „(...) sunteţi un plicticos, domnule".

– Preşedintele P.S.M. a declarat că partidul său nu poate susţine în apropiatele alegeri prezidenţiale un candidat al dreptei.

● **12 nov.** M.E.R., P.D.A.R., P.N.R. şi P.N.L. – **Câmpeanu** au declarat că îl vor susţine pe **Emil Constantinescu** în al doilea tur de scrutin al alegerilor prezidenţiale.

– Directorul de campanie electorală a lui **Ion Iliescu**, de la Suceava, **Dumitru Cucu**, a demisionat din P.D.S.R. şi s-a înscris în P.D.

– În cursul unei întâlniri electorale **Iliescu – Constantinescu**, transmisă în direct de PRO T.V., **Ion Iliescu** i s-a adresat lui **Emil Constantinescu** cu, „domnule **Ceauşescu**" secvenţă evocată aproape în toată presa.

● **13 nov.** Centrul de Sociologie Urbană şi Regională a realizat în perioada 6–10 nov., un sondaj de opinie pentru turul doi al alegerilor prezidenţiale. **Emil Constantinescu** este primul în preferinţele electoratului cu 52,8% din opţiuni, în timp ce **Ion Iliescu** are girul a doar 47,2% din alegători.

– Pe tot cuprinsul ţării sunt răspândiţi fluturaşi în care sunt calomniate C.D.R. şi U.S.D. Iată conţinutul unuia dintre ei (reprodus în ziarul *România liberă*, 13 nov.): „Comunişti. În planurile diabolice ale haitelor CeDeRisto-monarhiste şi USeDist – burghezo-moşiereşti de tip nou, primează aruncarea după gratii a tuturor foştilor comunişti, terminarea Canalului Bucureşti–Dunăre cu sapa şi târnăcopul şi împuşcarea în masă, începând cu acei cameleoni care s-au infiltrat în rândurile lor. Atenţie, nu votaţi C.D.R. + U.S.D.!".

● **14 nov.** Ziarul *Evenimentul zilei* găzduieşte două scrisori ale lui **Ilie Năstase** (membru marcant al P.D.S.R., candidat fără succes la postul de primar general al Capitalei, învins la 3 nov., în competiţia pentru obţinerea unui mandat de deputat pentru judeţul Harghita). Una dintre scrisori e adresată lui **Ion Iliescu**, iar cealaltă poporului român. În prima scrisoare, celebrul tenisman îl informează pe **Ion Iliescu** că se retrage din P.D.S.R., iar în a doua scrisoare explică şi de ce face acest gest: „Eu doresc să nu mai rămân în sfera politică a intereselor de grup sau strict personale ale P.D.Ş.R. (...) cred că am fost târât într-o mocirlă a politicianismului. (...) adeseori politica nu face casă bună cu morala."

● **16 nov. Nicolae Văcăroiu** a prezentat în şedinţa de guvern Cartea albă a celor patru ani de guvernare.

● **17-18 nov.** Ziua celui de-al doilea tur de scrutin al

alegerilor prezidențiale. Această zi aduce României un nou președinte: **Emil Constantinescu** a cărui victorie a fost numită de o agenție de presă (A.F.P.) „o revoluție de catifea" în stil românesc. Imediat după miezul nopții I.R.S.O.P. și I.M.A.S. au transmis un sondaj de opinie care îl indica pe **Emil Constantinescu** învingător în alegerile prezidențiale. Acesta a fost semnalul pentru ca majoritatea bucureștenilor să petreacă pe străzi, dar mai ales în Piața Universității, din nou plină, „revelionul democrației românești" (*România liberă*, 18 nov.). Bucureștenii care au ieșit în stradă în acel miez de noapte și-au trăit bucuria cu aceeași intensitate ca în ziua de 22 dec. '89 când un elicopter se desprindea de pe clădirea C.C. al P.C.R. Mulți au spus, în Piața Universității, că abia în acea seară **Ceaușescu** a plecat de tot. Drapelul Revoluției Române a fluturat din nou. Balconul Universității s-a deschis iarăși și **Emil Constantinescu** s-a adresat mulțimii copleșită de bucurie. Împreună cu noul lor președinte, îngenunchiați, românii din Piața Universității au spus *Tatăl Nostru*.

– Tot ca în dec. '89 România își recâștigă locul pe prima pagină a multor publicații importante din lume, la marile agenții de presă, pe ecranele televizoarelor, în marile cancelarii. Formulată diferit, concluzia e una și aceeași – românii și-au desăvârșit revoluția anticomunistă din dec. '89. Departamentul de Stat al S.U.A. transmite că „prin aceste alegeri, România a reluat democratizarea începută în 1989".

● **19 nov.** B.E.C. a comunicat rezultatele finale ale celui de-al doilea tur de scrutin al alegerilor prezidențiale din 17 nov. S-au prezentat la urne 13 078 883 alegători, adică 75,90% din numărul total de înscriși în liste. Numărul de voturi valabil exprimate a fost de 12 972 485, adică 99,19%, iar voturi nule – 102 579, adică 0,78%. **Emil Constantinescu** a obținut 7 057 906 voturi – 54, 41% – iar **Ion Iliescu** 5 914 579 voturi – 45,59%.

– Asociația pentru Drepturile Omului din România – Comitetul Helsinki – (A.P.A.D.O.R. – C.H.) a centralizat și a dat publicității rezultatele celui de-al doilea tur de scrutin pentru alegerile prezidențiale, de la 17 nov.., organizat în ambasadele și reprezentanțele României din străinătate, pentru cetățenii români din afara granițelor. Dintr-un total de 43 687 voturi exprimate, **Emil Constantinescu** a obținut 37 266 voturi (85,30%), iar **Ion Iliescu** 6 421 voturi (14,70%).

– Biroul de Conducere, Coordonare și Control al P.N.Ț.C.D.

l-a desemnat în unanimitate pe **Victor Ciorbea** pentru funcția de prim-ministru.Conducerea C.D.R. a aprobat această alegere.

– P.D.S.R. a avertizat că, dacă mandatul de senator al lui **Ion Iliescu** nu va fi validat, partidul se va retrage din Parlament.

– U.S.D. cere o participare la guvernare proporțională cu procentele obținute în alegeri și atrage atenția că rolul ei în coaliție nu poate fi unul decorativ așa cum a fost cel al unor aliați ai P.D.S.R..

– Regele **Mihai** transmite un mesaj poporului român în care își declară satisfacția pentru că România a trecut cu succes o probă grea a democrației – alegerile libere care o vor apropia și mai mult de U.E. și N.A.T.O. Regele **Mihai** mai precizează: „Eu însumi mă voi consacra, așa cum am făcut-o întotdeauna, apărării intereselor noastre în lumea întreagă".

● **20-21 nov.** Au început negocierile între C.D.R. și U.S.D. pentru formarea noului guvern. În urma unei întâlniri între conducerile C.D.R. și U.D.M.R. s-a stabilit ca U.D.M.R. să participe la guvernare.

– **Victor Ciorbea**, primul-ministru desemnat, a afirmat că nu va accepta în viitorul guvern persoane compromise sau implicate în diverse scandaluri.

– **Ion Diaconescu**, președintele P.N.Ț.C.D., a declarat că partidul pe care-l conduce nu va susține nici o inițiativă de invalidare a mandatului de senator al lui **Ion Iliescu**. Aceeași poziție va fi exprimată și de **Emil Constantinescu** și de U.S.D. Invalidarea mandatului de senator al lui **Ion Iliescu** a fost cerută de **Gheorghe Funar** și **Dinu Patriciu**.

– La ședința Delegației Permanente a P.D.S.R., **Oliviu Gherman** anunță că se retrage de la conducerea partidului pentru a-i oferi locul de lider lui **Ion Iliescu**.

21 nov. Pe lângă mesajul de felicitare adresat de **Bill Clinton** lui **Emil Constantinescu**, pentru câștigarea alegerilor prezidențiale, președintele S.U.A a trimis o scrisoare lui **Ion Iliescu** din care citim fragmentar: „Progresele înregistrate în anii în care ați fost președinte vorbesc despre curajul și forța poporului român. (...) O elocventă mărturie a realizărilor dumneavoastră ca președinte o constituie și recent încheiatele alegeri generale, libere, democratice și pașnice."

● **22 nov.** Curtea Constituțională validează mandatul lui **Emil Constantinescu** în funcția de președinte al României.

– **Ion Iliescu** grațiază câțiva foști membri ai C.P.Ex. al P.C.R.: **Lina Ciobanu, Nicolae Constantin, Constantin Olteanu, Gheorghe Oprea, Gheorghe Pană, Dumitru Popescu**.

– Prima ședință a Camerelor Parlamentului din noua legislatură este consacrată constituirii grupurilor parlamentare și a comisiei de validare a mandatelor senatorilor și deputaților. În Senat, unde lucrările au fost conduse de decanul de vârstă **Valentin Gabrielescu** (P.N.Ț.C.D.), s-au constituit următoarele grupuri parlamentare: P.D.S.R. – 41 membri, președinte **Ion Iliescu**; P.N.Ț.C.D. – P.A.R. – P.E.R. – 30 membri, președinte **Nistor Bădiceanu**; P.N.L. – P.N.L.C.D. – F.E.R. – 23 membri, președinte **Niculae Cerveni**; U.S.D. – P.D. – 23 membri, președinte **Cristian Dumitrescu**; U.D.M.R. – 11 membri, președinte **Attila Verestóy**; P.R.M. – 8 membri, președinte **Corneliu Vadim Tudor**; P.U.N.R. – 7 senatori, președinte **Augustin Crecan**. În Camera Deputaților ședința a fost condusă de decanul de vârstă **Constantin Moiceanu** (P.S.D.R.). S-au format următoarele grupuri parlamentare: P.N.Ț.C.D. – P.A.R. – P.E.R. – F.E.R. – 91 membri, președinte **Ion Diaconescu**; P.D.S.R. – 91 membri, președinte **Adrian Năstase**; U.S.D. – P.D. – 43 membri, președinte **Adrian Severin**; P.N.L. – P.N.L.C.D. – 31 membri, președinte **Crin Antonescu**; U.D.M.R. – 25 membri, președinte (provizoriu) **Iuliu Vida**; P.R.M. – 19 membri, președinte **Iuliu Furo**; P.U.N.R. –18 membrii, președinte **Valeriu Tabără**; grupul minorităților naționale, altele decât cea maghiară – 15 membri, președinte **Varujan Pambuccian**; U.S.D. – P.S.D.R. – 10 membri, președinte **Sergiu Cunescu**.

La Senat a fost contestat mandatul lui **Ion Iliescu** de către **Gheorghe Funar** din partea P.U.N.R. și de U.M.R.L. și mandatul lui **Corneliu Turianu** de avocatul **Gheorghe Gugea**.

● **23 nov.** Într-un comunicat de presă, P.S.M. face un nou apel la unitatea forțelor politice de stânga, care ar trebui să se realizeze spre a oferi țării o soluție pentru ieșirea din criză și pentru a contracara influența forțelor de dreapta care au câștigat alegerile cu programe de stânga.

– La plenara Consiliului Național al P.S. se analizează cauzele care au determinat eșecul în alegeri al partidului. **Tudor Mohora** este reales în funcția de președinte al P.S., iar în Biroul Comitetului Executiv (redus de la 17 membri la 11) sunt cooptați **Vasile Bostan**, președintele Consiliului de administrație al Columna Bank și **Elena Ciocan** de la Fundația Columna Bank.

– Şedinţa Consiliului Naţional al P.L.'93 are ca temă recentele alegeri şi conduita partidului după eşecul înregistrat în acest an electoral. Chiar dacă se formulează părerea că înfrângerea partidului s-a datorat ieşirii din C.D.R., liderii P.L.'93 (care cer şi obţin un vot de încredere) încearcă să demonstreze că această decizie a fost o decizie politică benefică pentru partid.

– Şi la P.A C. se evaluează dimensiunile şi efectele înfrângerii suferite de partid în alegeri – în cadrul şedinţei Comitetului Naţional. **Nicolae Manolescu** declară că înţelege să-şi asume integral răspunderea pentru eşecul P.A.C. şi îşi anunţă demisia care îi este refuzată. Este sancţionat însă Colegiul Director căruia i se acceptă cererea de depunere a mandatului.

● **25 nov.** La sediul P.N.L.C.D., liderii P.A.C., P.L.'93, P.N.L.**Câmpeanu** evaluează din nou şansele unificării liberale . P.N.L. lipseşte de la întâlnire. Cei prezenţi admit ca unificarea liberală să se producă în interiorul C.D.R. şi hotărăsc să formeze un Comitet Consultativ care să pregătească această unificare.

● **26 nov. Ion Iliescu** se întâlneşte pentru ultima oară cu ziariştii în cadrul unei conferinţe de presă. în calitate de preşedinte al ţării. El consideră că n-a beneficiat de relaţii bune cu presa pentru că ziariştii au avut idei preconcepute în ce-l priveşte, l-au tratat cu ostilitate şi probabil unii au fost plătiţi să-l prezinte într-un mod nefavorabil. Referindu-se la relaţia sa cu P.D.S.R., **Ion Iliescu** a declarat că dacă nu se va trece la „înnoire" şi „curăţenie" se va despărţi de acest partid pentru că nu va accepta să se compromită: „Eu am viaţa mea şi mie n-are nimeni ce să-mi reproşeze din punct de vedere al cinstei şi corectitudinii comportamentului". După ce a prezentat bilanţul pozitiv al instituţiei prezidenţiale **Ion Iliescu** a precizat că regretă nerealizarea unei colaborări între formaţiunile politice după alegerile din 1992 şi în 1994, când s-a format, sub presiunea momentului de criză a guvernului, alianţa P.D.S.R. – P.U.N.R. – P.R.M. – P.S.M. **Ion Iliescu** mai regretă şi că nu a găsit o soluţie de colaborare cu U.D.M.R. şi n-a avut un dialog permanent şi deschis cu presa.

– Membrii executivului au evaluat câteva dintre caracteristicile situaţiei economice la sfârşitul mandatului. În 1996 deficitul bugetar a fost de 4,1% din P.I.B. faţă de 2,2% cât a fost programat.

– La comisiile de validare a mandatelor parlamentarilor nou aleşi au fost depuse contestaţii: 20 la Camera Deputaţilor şi 6 la Senat. Printre contestaţi sunt şi nume sonore: **Ion Iliescu**, **Adrian**

Năstase, **Viorel Hrebenciuc**, **Ion Honcescu**, **Adrian Severin**, **Corneliu Turianu**, **Iosif Boda**, **Liviu Maior.** Un cetățean i-a contestat pe toți parlamentarii țării, cerând repetarea alegerilor. Comisiile de validare ale celor două Camere au respins toate contestațiile.

● **25-26 nov. Emil Constantinescu** face prima vizită în calitate de președinte ales al României, la München, în Germania, ca invitat de onoare la simpozionul internațional de politică și strategie organizat de Fundația **Hanns Seidel** sub deviza „Sfidările secolului XXI". Cu acest prilej **Emil Constantinescu** a prezentat noile orientări ale politicii interne și externe a României, subliniind că integrarea țării în N.A.T.O. și U.E. reprezintă principala prioritate a politicii noii conduceri de la București. Într-o scrisoare adresată lui **Emil Constantinescu** Comunitatea Românească din Germania – organizație în curs de formare – transmite un cuvânt de bun venit în Germania: „Vom fi împreună cu dvs., cu noul și primul guvern cu adevărat democratic".

● **27 nov. Petre Roman** este ales prin vot secret (87 voturi pentru, 52 împotrivă) președinte al Senatului (contracandidat pentru această funcție – **Teodor Meleșcanu**) iar **Ion Diaconescu** este ales președinte al Camerei Deputaților (207 voturi pentru, 114 împotrivă; (contracandidat pentru această funcție – **Adrian Năstase**). Senatul își validează cei 143 de membri ai săi iar în Camera Deputaților sunt validate mandatele a 334 de deputați și se amână validarea a 9 manadte.

– La ședința Consiliului Național al P.U.R. se analizează rezultatele obținute de această formațiune politică în recentele alegeri. **Dan Voiculescu**, președintele fondator al partidului, consideră că insuccesul P.U.R. s-a datorat timpului scurt pe care l-a avut la dispoziție acest partid de la constituire până la alegeri și neînțelegerilor din cadrul filialelor teritoriale.

– Conform declarațiilor unor lideri ai P.U.N.R. această formațiune politică ce și-a afirmat după alegeri disponibilitatea de a sprijini noua majoritate parlamentară și chiar de a participa la guvernare s-a hotărât să intre în opoziție datorită cooptării U.D.M.R. la guvernare, act politic care, în concepția sa, va aduce serioase prejudicii intereselor țării.

● **28 nov.** Invitat de ziarul *Evenimentul zilei* să-și spună părerea în legătură cu ipoteza amplu comentată de presă conform căreia ar fi existat o înțelegere între **Emil Constantinescu** și **Virgil**

Măgureanu în ce priveşte alegerile, **Ion Iliescu** declară că neavând dovezi în legătură cu această înţelegere se limitează la a o include în categoria zvonurilor, dar nu exclude posibilitatea de a se fi perfectat respectiva înţelegere.

– Deputatul P.D.S.R. de Iaşi, **Dumitru Mugurel Vintilă**, propune eliminarea din toate funcţiile deţinute în partid a „tovarăşului **Ion Solcanu**" care ar fi practicat în ultimii ani, atât pe plan local cât şi la nivel naţional „o politică de tip stalinist", înfiinţând un partid **Solcanu**, cu un aparat tehnic format pe baza intereselor materiale şi cumetriilor. **Mugurel Vintilă** îl consideră pe **Ion Solcanu** „un element nociv şi retrograd al politicii P.D.S.R.", care a avut „un program susţinut de distrugere a imaginii conducerii centrale de partid". Concluzia deputatului de Iaşi este că **Ion Solcanu** trebuie să-şi dea demisia din P.D.S.R. pentru ca să se producă un început de schimbare în P.D.S.R. şi să dispară din viaţa politică românească un model negativ de om politic.

– Vicepreşedintele P.N.L., **Viorel Cataramă**, a declarat că partidul său nu mai acceptă ca unele partide – P.A.C., P.L.'93, P.N.L. **Câmpeanu** – care au fost învinse în alegeri să recâştige capital electoral militând în favoarea unificării liberale. P.N.L. doreşte ca aceste partide să se desfiinţeze juridic şi apoi să adere la P.N.L. până la Congresul acestui partid care va avea loc peste câteva luni. Aderarea se va face în condiţiile impuse printr-un protocol de P.N.L. care trebuie să-şi ia toate măsurile de precauţie întrucât aceste partide au dovedit că uneori nu-şi respectă angajamentele asumate prin convenţii de colaborare.

– Consiliul Reprezentanţilor Unionali (U.D.M.R.) a hotărât (cu 3 voturi împotrivă şi 2 abţineri) ca U.D.M.R. să participe la guvernare alături de C.D.R. – U.S.D. **László Tökés** a pledat împotriva acestui act politic care în concepţia sa ar face imposibilă obţinerea autonomiei şi a încercat să determine un curent de opinie în favoarea ideii sale, ameninţând chiar cu scindarea U.D.M.R. în cazul în care aceasta ar consimţi să participe la guvernare.

– **Emil Constantinescu** s-a retras din P.N.Ţ.C.D. pentru că, în conformitate cu articolul 84 din Constituţie, preşedintele României nu poate fi membru al unui partid politic în timpul exercitării mandatului său. Cu câteva zile înainte **Emil Constantinescu** a demisionat şi din funcţia de Preşedinte al C.D.R..

– **Ioan Mânzatu**, vicepreşedinte al P.D.S.R., a demisionat din toate funcţiile deţinute în partid şi a renunţat la calitatea de

simplu membru al P.D.S.R., datorită, în primul rând, dezamăgirii provocate de nerealizarea unor obiective pe care le-a avut în vedere după fuziunea Partidului Democrat cu P.D.S.R.

– În Camera Deputaților, noua Opoziție – P.D.S.R., P.U.N.R., P.R.M. – a părăsit sala de ședințe, refuzând să ia parte la formarea Biroului Permanent în care ar fi vrut să obțină două posturi de vicepreședinți în loc de unul cât i-a oferit majoritatea. Comentând acest act politic marile cotidiane bucureștene trag concluzia că promisiunea celor 3 partide de a se constitui într-o opoziție constructivă a rămas o simplă declarație de conjunctură. În legătură cu această situație **Ion Diaconescu**, președintele Camerei, a declarat: „Fiecare dintre noi poate să tragă o concluzie, dar aceasta nu poate fi decât una singură. Aceasta este «Opoziția constructivă» creată de dl. **Ion Iliescu**, după ce fosta Putere a pierdut alegerile". Deputatul P.D., **Adrian Severin**, a precizat: „Am fost martorii celei mai clare dovezi de război împotriva democrației și avem dovada modului în care înțelege Opoziția să facă o opoziție constructivă". De cealaltă parte **Dan Marțian** a etichetat conduita majoritarilor drept „o încercare de minorizare a Opoziției" iar **Adrian Năstase** a avertizat că Biroul Permanent va fi unul neconstituțional dacă nu-i va include și pe membrii Opoziției. Biroul Permanent al Camerei a fost completat doar cu deputații majoritari: **Vasile Lupu** (P.N.Ț.C.D.), **Radu Berceanu** (P.D.), **Andrei Chiliman** (P.N.L.) – vicepreședinți; **Sorin Lepșa** (P.N.Ț.C.D.), **Alexandru Kónya-Hamar** (U.D.M.R.) – secretari; **Ioan Mureșan** (P.N.Ț.C.D.), **Cristian Rădulescu** (P.D.) – chestori.

– Și în Senat revendicările P.D.S.R. cu ocazia formării Boroului Permanent au stârnit discuții aprinse, dar în cele din urmă s-a ajuns la o soluție acceptabilă pentru ambele tabere. Astfel, Biroul Permanent a fost constituit din următorii membrii: **Oliviu Gherman** (P.D.S.R.), **Radu Vasile** (P.N.Ț.C.D.), **Mircea Ionescu Quintus** (P.N.L.), **Sorin Dumitrescu** (P.D.) – vicepreședinți; **Voicu Valentin Glodeanu** (P.N.Ț.C.D.), **Doru Ioan Tărăcilă** (P.D.S.R.), **Kozsokár Gábor** (U.D.M.R.), **Costică Ciurtin** (P.U.N.R.) – secretari; **Constantin Sava** (P.D.S.R.), **Tiberiu Vladislav** (P.N.L.) – chestori. Singura candidatură respinsă a fost cea a lui **Corneliu Vadim Tudor**. În locul lui a fost propus și ales **Costică Ciurtin** (P.U.N.R.).

● **29 nov.** Regimul **Iliescu** a luat sfârșit. Astfel interpretează un ziarist de la *România liberă* momentul în care **Ion Iliescu** a

părăsit Palatul Cotroceni, predându-i lui **Emil Constantinescu** sigiliul de stat şi documentele Preşedinţiei.

– La filiala P.D.S.R. a sectorului 1 Bucureşti **Ion Iliescu** îşi depune cererea de înscriere în P.D.S.R., prilej cu care declară că va redresa partidul şi că „oportuniştii vor pleca din partid". În acelaşi timp P.D.S.R. l-a primit în rândurile sale, la cerere, şi pe **Dan Iosif**, fostul consilier prezidenţial.

– Preşedintele ales al României, **Emil Constantinescu**, depune în faţa Camerelor reunite ale Parlamentului jurământul de credinţă faţă de ţară. După depunerea jurământului a primit binecuvântarea Patriarhului Bisericii Ortodoxe Române, **Teoctist**.

– La Palatul Cotroceni, preşedintele **Emil Constantinescu** are întâlniri cu reprezentanţii partidelor parlamentare în vederea desemnării primului-ministru. La sfârşitul acestor consultări **Emil Constantinescu** a anunţat că noul prim-ministru al României va fi **Victor Ciorbea** (propunere făcută de P.N.Ţ.C.D. şi validată de conducerea C.D.R.).

– Preşedintele României, **Emil Constantinescu**, şi-a ales consilierii: **Zoe Petre** – consilier pentru probleme de politică internă şi externă; **Dorin Marian**, consilier pentru apărare naţională şi ordine publică; **Cătălin Harnagea**, consilier pentru probleme financiare şi de protocol, **Petru Bertean**, consilier al Departamentului de comunicare, **Nicolae Constantinescu**, consilier pentru sănătate, culte, şi protecţie socială.

– Comitetul Director al P.D.A.R. a decis ca partidul să se retragă din U.N.C., alianţă care mai include P.U.R. şi M.E.R. P.D.A.R. consideră că eşecul său în alegeri s-a datorat în bună măsură participării la viaţa politică în cadrul acestei alianţe.

Conducerea P.D.A.R. a recomandat reprezentanţilor săi din administraţia locală ca şi membrilor şi simpatizanţilor săi să susţină actuala echipă guvernamentală.

– Şedinţa Consiliului Director al A.C. are loc la 6 ani de la înfiinţarea acestei formaţiuni şi după câştigarea alegerilor de către **Emil Constantinescu**, propus de A.C. candidat la Preşedinţie. Conducerea A.C. îi cere preşedintelui ţării – prezent la întâlnire – să respecte întocmai prevederile Contractului cu România.

● **1 dec.** Alba Iulia. Ziua Naţională a României. În piaţa din faţa Catedralei Reîntregirii Neamului zeci de mii de cetăţeni îl aclamă pe **Emil Constantinescu**. Noul preşedinte al statului promite să transforme România într-o ţară prosperă, demnă,

partener respectat al celor mai importante organisme internaționale în rândul cărora va trebui să-și ocupe locul. Dintre partidele politice numai U.D.M.R. a fost reprezentat de președintele său **Markó Béla**. De la P.D.S.R. au fost prezenți câțiva membri marcanți – **Teodor Meleșcanu, Grigore Zanc, Alexandru Lăpușan** și **Valer Dorneanu**, iar de la P.U.N.R. – **Valeriu Tabără**. **Virgil Măgureanu** a ținut să fie în această zi un simplu cetățean. Pierdut în mulțime, el l-a aplaudat discret și sobru pe noul președinte al României. Manifestările au avut mai mulți organizatori (C.D.R., Consiliul Județean, primăria și prefectura) care s-au străduit ca sărbătoarea din acest an să nu semene cu cele din anii anteriori. Prefectura Alba – aparținând încă P.D.S.R. – s-a evidențiat mai ales prin faptul că nu a menționat numele președintelui **Emil Constantinescu** în programul manifestărilor.

● **2 dec.** Lisabona. Prezent la lucrările summit-ului Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa – O.S.C.E. – cu tema *Modelul comun de securitate pentru Europa secolului XXI*, președintele României, **Emil Constantinescu**, își prezintă mesajul politic participanților la această întrunire, șefi de stat și de guvern din cele 55 de state membre ale O.S.C.E. În seria numeroaselor întâlniri avute cu acest prilej (președinții Ucrainei, Greciei, Poloniei, Turciei, Portugaliei, Albaniei, primul-ministru al Belgiei, Spaniei, Ungariei, Israelului, înaltul comisar pentru minorități O.S.C.E. etc.) deosebit de importantă a fost aceea cu **Al Gore**, vicepreședintele S.U.A., care a declarat că perspectivele relațiilor româno-americane n-au fost niciodată mai bune și că este convins că România va avea un viitor într-adevăr luminos.

– Opoziția parlamentară a repurtat o primă victorie. După îndelungi negocieri, P.D.S.R. a obținut încă un post de vicepreședinte (doar pentru două sesiuni) în Biroul Permanent al Camerei Deputaților, iar P.U.N.R. 3 posturi de chestor. Prin propunerile P.D.S.R. (**Adrian Năstase** – vicepreședinte, **Miron Mitrea** – secretar, **Acsinte Gaspar** – chestor), P.U.N.R. (**Ioan Gavra** – secretar) și P.R.M. (**Cornel Ciontu** – chestor), Biroul Permanent și-a completat numărul de membri.

– **Ion Iliescu** arbitrează conflictul din filiala Iași a P.D.S.R. între **Ion Solcanu**, pe de-o parte, și un grup de nemulțumiți format din **Dumitru Mugurel Vintilă**, **Dan Gâlea, Eduard Costin, Ciprian Ulianov**, pe de altă parte. După acest arbitraj **Ion Solcanu** a fost nevoit să accepte că trebuie să-și dea demisia din funcția de

preşedinte al filialei P.D.S.R. Iaşi şi să revină asupra hotărârii Biroului Executiv al Consiliului P.D.S.R. al judeţului Iaşi de a retrage calitatea de membru de partid lui **Dan Gâlea**, **Eduard Costin** şi **Ciprian Ulianov** (adversarii lui **Ion Solcanu**). **Ion Iliescu** a preferat să nu dea satisfacţie lui **Ion Solcanu**, unul dintre fruntaşii P.D.S.R., pentru a lăsa impresia că-şi respectă promisiunea de a reorganiza partidul chiar dacă aceasta ar presupune să lezeze interesele şi orgoliile unor membri marcanţi ai P.D.S.R. Reorganizarea partidului, chiar dacă ar rămâne la stadiul de proiect, apare ca o soluţie salvatoare pentru P.D.S.R., aflat, după alegerile din nov. 1996, într-un moment critic. Nemulţumirile membrilor P.D.S.R., tot mai des şi mai apăsat formulate, au ca efect de multe ori demisii răsunătoare din partid (Caraş Severin, Bacău, Giurgiu, Arad etc.), însoţite de acuzaţii grave la adresa fostului partid de guvernământ. Grăbiţi să părăsească un partid care a pierdut alegerile, demisionarii îşi amintesc brusc că au fost forţaţi de către structurile de conducere ale P.D.S.R. să intre în acest partid.

● **3 dec.** Deputaţii şi senatorii au stabilit structurile şi conducerile comisiilor parlamentare. **Camera Deputaţilor:** 1. Comisia pentru politică economică, reformă şi privatizare – U.D.M.R. – preşedinte **Iuliu Vida**. 2. Comisia pentru buget, finanţe şi bănci – P.N.L. – preşedinte **Dan Constantinescu**. 3. Comisia pentru industrii şi servicii – P.D.S.R. – preşedinte **Dan Ioan Popescu**. 4. Comisia pentru agricultură – P.N.Ţ.C.D. – preşedinte **Gheorghe Cristea**. 5. Comisia pentru drepturile omului, culte şi minorităţi – P.D.S.R. – preşedinte **Dan Marţian**. 6. Comisia pentru administraţie publică – U.S.D. – preşedinte **Bogdan Niculescu-Duvăz**. 7. Comisia pentru muncă şi protecţie socială – P.U.N.R. – preşedinte **Valentin Iliescu**. 8. Comisia pentru sănătate şi familie – P.N.Ţ.C.D. – preşedinte **Ion Berciu**. 9. Comisia pentru învăţământ – P.R.M. – preşedinte **Anghel Stanciu**. 10. Comisia pentru cultură – P.N.Ţ.C.D. – preşedinte **Gabriel Ţepelea**. 11. Comisia juridică, de disciplină şi imunităţi – P.N.Ţ.C.D. – preşedinte **Emil Popescu**. 12. Comisia pentru apărare – P.D.S.R. – preşedinte **Ioan Mircea Paşcu**. 13. Comisia pentru politică externă – U.S.D. – preşedinte **Victor Boştinaru**. 14. Comisia pentru cercetarea abuzurilor şi corupţiei – P.D.S.R. – preşedinte **Iosif Boda**. **Senat:** 1. Comisia juridică, pentru numiri, disciplină şi imunităţi – P.N.Ţ.C.D. – preşedinte **Răsvan Dobrescu**. 2. Comisia pentru apărare, ordine publică şi siguranţă naţională –

U.S.D. – preşedinte **Alexandru Nicolae**. 3. Comisia economică – P.N.L. – preşedinte **Viorel Cataramă**. 4. Comisia pentru buget, finanţe şi bănci – P.A.R. – preşedinte **Varujan Vosganian**, grup parlamentar P.N.T.C.D.. 5. Comisia pentru cultură, artă şi mass-media – P.N.L. – preşedinte **Eugen Vasiliu**. 6. Comisia pentru agricultură, industrie alimentară şi silvicultură – U.S.D. – preşedinte **Triţă Făniţă**. 7. Comisia pentru privatizare – P.D.S.R. – preşedinte **Nicolae Văcăroiu**. 8. Comisia pentru politică externă – P.D.S.R. – preşedinte **Teodor Meleşcanu**. 9. Comisia pentru învăţământ – P.N.Ţ.C.D. – preşedinte **George Pruteanu**. 10. Comisia pentru muncă, protecţie socială şi problemele şomajului – P.D.S.R. – preşedinte **Dan Mircea Popescu**. 11. Comisia pentru sănătate, ecologie şi sport – P.R.M. – preşedinte **Ion Cârciumaru**. 12. Comisia anticorupţie şi petiţii – P.U.N.R. – preşedinte **Augustin Crecan**. 13. Comisia pentru administraţie publică şi amenajarea teritoriului – U.D.M.R. – preşedinte **Serés Denes**. 14. Comisia pentru drepturile omului – P.D.S.R. – preşedinte **Rodica Mihalache**.

● **3–4 dec.** Din nou despre unificarea liberală. **Niculae Cerveni**, preşedintele P.N.L.C.D., crede că lipsa unificării liberale „este o mare tragedie" şi anunţă că partidul său va lupta pentru regruparea liberalilor într-un singur partid. **Viorel Cataramă** consideră că unificarea liberală trebuie să se producă doar în interiorul C.D.R. prin preluarea liberalilor de la celelalte partide liberale de către P.N.L., după ce aceste partide se vor fi desfiinţat juridic. **Dinu Patriciu** – P.L.'93 – respinge categoric această variantă pe care o consideră „o poziţie necrofilă" ce ar avea ca efect sinuciderea partidelor liberale, altele decât P.N.L..

– **Emil Constantinescu** îi primeşte la Palatul Cotroceni pe liderii A.C. (**Ana Blandiana, Petre Mihai Băcanu**), A.F.D.P.R. (**Constantin Ticu Dumitrescu**) şi Solidarităţii Universitare. Aceştia precizează că rolul formaţiunilor civice pe care le conduc este acela de a ajuta C.D.R. să-şi respecte promisiunile electorale. **Constantin Ticu Dumitrescu** a avertizat că dacă acest lucru nu se va întâmpla „o vom spune tare".

– Într-un comunicat de presă C.D.R. şi U.S.D. resping acuzaţia ce le-a fost adusă de liderii P.D.S.R. că vor forma comisii care să înfăptuiască depedeserizarea instituţiilor statului. În comunicat se precizează că aceste comisii nu există şi că zvonul lansat de P.D.S.R. este o diversiune tipică stângii comuniste prin care se încearcă distragerea atenţiei de la răspunderea ce-i revine

P.D.S.R. pentru situația economică dezastruoasă a țării, cu mult mai gravă decât a prezentat-o fostul partid de guvernământ. Pedeserizarea a existat cu adevărat, a fost înfăptuită cu consecvență și la scară mare – consideră liderii C.D.R. și U.S.D. – și nu poate fi etichetată decât ca o acțiune profund antidemocratică ce a readus în plan politic practicile dictatoriale specifice sistemului comunist.

● **5 dec.** Comitetul Executiv al C.D.R. l-a ales în funcția de președinte al alianței pe **Ion Diaconescu**, liderul P.N.Ț.C.D. În aceeași ședință a fost aprobat Acordul de solidaritate guvernamentală și parlamentară între C.D.R.. U.S.D. și U.D.M.R .

– Delegația F.M.I., condusă de **Poul Thomsen**, negociatorul șef al F.M.I. pentru România, are, la București, o serie de întâlniri cu oficialitățile române – **Emil Constantinescu, Ion Diaconescu, Mugur Isărescu**. În urma discuțiilor avute s-a stabilit ca o echipă de experți ai F.M.I. să vină la București pentru a evalua situația economiei românești, considerată de **Poul Thomsen** drept gravă. Plecând de la rezultatele oferite de această evaluare și de la programul economic al noului guvern ar urma să se treacă la realizarea unui nou acord stand-by, între F.M.I. și România. **Poul Thomsen** a ținut să sublinieze că prevederile vechiului contract stand-by, încheiat cu guvernul **Văcăroiu**, sunt total depășite.

– La Palatul Cotroceni, **Emil Constantinescu** se întâlnește cu premierul în exercițiu, **Nicolae Văcăroiu**, și cu miniștri de stat **Teodor Meleșcanu, Mircea Coșea, Dan Mircea Popescu, Florin Georgescu, Alexandru Stănescu**. Președintele țării apreciază că este necesară o evaluare exactă a situației economice atât pentru ca noua putere să fie sigură de ceea ce preia cât și pentru adoptarea unei conduite realiste în relațiile cu organismele financiare internaționale. În această ordine de idei Comisiile parlamentare de buget și finanțe urmează să înceapă o verificare a Ministerului finanțelor pentru a constata în ce mod a fost gestionat banul public și în ce condiții s-a rectificat bugetul pe 1997 (prin Ordonanțele din aug. și nov. 1997).

– Gruparea radicală „Inițiativa Maghiară Ardeleană" din cadrul U.D.M.R., condusă de **Katona Adam**, își declară dezacordul față de participarea U.D.M.R la guvernare pe care o consideră o piedică în calea realizării autonomiei comunității maghiare din România.

– Prefectul P.D.S.R. de Alba, **Ioan Rus**, a devenit și șeful unui recent înființate comisii ce se va consacra exclusiv sprijinirii

funcționarilor publici care, așa cum presupun și declară P.D.S.R.-iștii, vor fi schimbați din funcții, pe criterii politice, de noua Putere. Această inițiativă va fi preluată și de alte județe.

● **6 dec.** La Palatul Cotroceni, în prezența președintelui țării, **Emil Constantinescu**, s-a semnat Acordul de solidaritate guvernamentală și parlamentară între C.D.R., U.S.D. și U.D.M.R. Din partea C.D.R. au semnat **Ion Diaconescu** (P.N.Ț.C.D.), **Mircea Ionescu Quintus** (P.N.L.), **Niculae Cerveni** (P.N.L.C.D.) și **Adrian Iorgulescu** (A.R.), din partea U.S.D., **Petre Roman** (P.D.) și **Sergiu Cunescu** (P.S.D.R.), iar din partea U.D.M.R., **Markó Béla**. Toți semnatarii documentului, reprezentanți ai formațiunilor politice care au constituit coaliția guvernamentală, asumându-și oficial responsabilitatea guvernării, au subliniat în cuvântul lor că le revine „o misiune extraordinar de dificilă". Și **Emil Constantinescu** a ținut să evidențieze acest aspect: „În acest moment, există o răspundere angajată, o răspundere foarte grea, din partea unor formațiuni, pentru realizarea unei reforme reale, structurale, în România. Trebuie să știm cu toții că această reformă nu va fi ușoară. Ea a fost amânată timp de șapte ani, tocmai pentru că nu este ușoară, dar dacă vom continua cu astfel de manifestări superficiale, dacă nu vom încerca să transformăm radical societatea românească, începând cu economia (...) dacă nu vom instaura cu adevărat statul de drept în care instituțiile să funcționeze, în care legea să fie respectată, în care justiția să acționeze, în care criteriile morale să fie la baza acțiunii noastre, atunci nu vom reuși."

– Într-un comunicat transmis de biroul de presă al P.S., conducerea acestei formațiuni politice oferă explicații în legătură cu conflictele apărute în interiorul partidului. În opinia autorilor comunicatului acțiunile destabilizatoare întreprinse de unii membri marcanți ai partidului – **Tiberiu Nemet, Gheorghe Cazan, Alexandru Nancu, Cornel Ionescu** – au fost „dictate de grupuri exterioare P.S., cu interese vădite în anexarea partidului (P.S. – n.n.) la remorca altor formațiuni politice, care prin activitatea lor au avut o contribuție decisivă la discreditarea stângii în România". Mai ales după ce protestatarii respectivi și-au pierdut pozițiile fruntașe în P.S. „aruncă asupra conducerii acestuia acuzații grave, nefondate" și încearcă „să instige și să-i asocieze la poziția lor și pe alți membri ai P.S.". Între acuzațiile pe care grupul rebel din P.S. le aduce conducerii acestui partid sunt și acelea de a fi încălcat normele democrației interne de partid, de a fi comis nereguli financiare,

mai ales în campania electorală, şi de a fi recomandat, în mod abuziv, membrilor P.S. să-şi dea votul lui **Emil Constantinescu** în al doilea tur de scrutin al alegerilor prezidenţiale din 17 nov. 1996.

– C.D.R. şi U.S.D. şi-au propus să-i trateze cu mai multă circumspecţie pe foarte numeroşii candidaţi (mai ales din P.D.S.R.) la înscrierea în partidele care compun aceste alianţe. Unele filiale au instituit anumite restricţii sau chiar au sistat, temporar, înscrierile (Arad, Giurgiu, Hunedoara etc.).

– Recent constituita Opoziţie începe să-şi facă simţită personalitatea. Senatorul P.D.S.R., **Ion Iliescu**, crede că premierul desemnat, **Victor Ciorbea**, a dovedit în cursul întâlnirilor cu reprezentanţii F.M.I. că n-a înţeles ce sunt şi cum funcţionează organismele financiare internaţionale (F.M.I., Banca Mondială etc.). De asemenea, fostul preşedinte al ţării condamnă cu fermitate pe reprezentanţii noii Puteri care afirmă că declinul economic actual este efectul guvernării **Văcăroiu**. Şi **Adrian Năstase** crede că preşedintele ţării dă dovezi de autoritarism şi de încălcare a atribuţiilor funcţiei sale, mai ales atunci când şi-a afirmat intenţia de a declanşa prin comisiile parlamentare un riguros control la Ministerul finanţelor prin care să se stabilească felul în care vechiul guvern a gestionat banul public.

● **10 dec.** Parlamentul ungar a ratificat Tratatul politic de bază româno-ungar (249 voturi pentru ratificare, 53 voturi împotrivă).

● **11 dec.** La şedinţa comună a camerelor Parlamentului, cabinetul **Victor Ciorbea** a obţinut investitura cu 316 voturi pentru, 152 împotrivă şi 6 abţineri. După prezentarea programului de guvernare şi a echipei sale, **Victor Ciorbea** a spus: „Întind mâna fostei Puteri şi o chem să ne sprijine de pe băncile opoziţiei pentru binele general." Opoziţia nu s-a lăsat însă sedusă de acest mesaj, a criticat aspru programul de guvernare şi a contestat constituţionalitatea numirii a 4 miniştri delegaţi pe lângă primul-ministru şi a 3 secretari de stat. „Mă mir că P.D.S.R. cere scoteală înainte de a da socoteală" – a tras concluzia preşedintele Senatului, **Petre Roman**.

– **Elena Ciocan**, vicepreşedintele P.S., declară că P.D.S.R., aflat în opoziţie, încearcă să preia controlul asupra partidelor de stânga prin „decapitarea conducerilor lor şi unificarea acestora sub umbrela personalităţii lui **Ion Iliescu**".

– P.S.M., prin **Ilie Verdeţ**, dă publicităţii un apel intitulat

Pentru unitatea stângii, pentru reconcilierea istorică a mişcării socialiste şi muncitoreşti. Problema unificării stângii este abordată de această dată, de P.S.M., din perspectiva impusă de alegerile care au consfinţit victoria forţelor politice de dreapta.

– Bruxelles. Consiliul ministerial al N.A.T.O. a stabilit ca la summit-ul de la Madrid, de la 8 iul. 1997, să se decidă ce ţări vor fi invitate să înceapă negocierile pentru a deveni membre cu drepturi depline ale Alianţei.

● **12 dec.** Palatul Cotroceni. Primul-ministru, **Victor Ciorbea**, şi miniştrii cabinetului său depun jurământul în faţa preşedintelui ţării, **Emil Constantinescu**. După consumarea acestui eveniment, noul guvern îşi începe, conform Constituţiei, mandatul. Cu această ocazie, **Victor Ciorbea** a spus: „Este un moment istoric, nu numai prin schimbarea ştafetei ci pentru că, după multe decenii, revin la guvernare partidele istorice". (Pentru componenţa cabinetului **Victor Ciorbea** vezi anexa nr. 7, pag. 325)

– În declaraţia pe care o dă publicităţii, **Mircea Ionescu Quintus**, preşedintele P.N.L., revine la ideea unificării liberale în varianta **Cataramă**: adică în jurul P.N.L., în interiorul C.D.R. şi prin fuzionarea cu celelalte partide liberale. În declaraţie se mai precizează că un Congres al P.N.L., ce ar urma să aibă loc în prima parte a anului 1997, ar urma să realizeze unificarea, pregătită tehnic încă înaintea Congresului. Peste numai 2 zile Comitetul Naţional al P.A.C. va considera drept inacceptabilă reţeta de unificare propusă de P.N.L. şi chiar va declara inoportună unificarea liberală în această etapă. Şi P.N.L. C.D. va respinge varianta de unificare a P.N.L.

● **13 dec.** Echipa de negociatori a F.M.I., condusă de **Poul Thomsen**, şi-a prezentat concluziile vizitei în România preşedintelui ţării: situaţia economiei a ajuns extrem de precară, iar măsurile de redresare nu pot fi întârziate decât cu riscul unei recesiuni prelungite. F.M.I. este gata să sprijine un program de stabilizare a economiei conceput de noul guvern. Discuţiile dintre reprezentanţii F.M.I. şi partea română vor fi reluate în luna ian. după vizita la Bucureşti a directorului general al F.M.I., **Michel Camdessus**.

– Biroul de presă al A.C. dă un comunicat în care reaminteşte că Societatea Română de Televiziune funcţionează ilegal. Legea nr. 41/1994 care reglementează modul de funcţionare a acestei instituţii prevede ca în termen de 60 de zile de la promulgarea sa, promulgare care s-a produs la 17 iun. 1994, să fie ales un nou Consiliu

de administrație al T.V.R. Deoarece acest consiliu n-a fost ales, A.C. a introdus, la 14 nov. 1996, o acțiune la Judecătoria sectorului 1 București în care semnala ilegalitatea funcționării T.V.R. Judecătoria Sectorului 1 al Capitalei a admis acțiunea A.C. A.C. adresează președinților celor două camere ale Parlamentului apelul de a lua măsuri neîntârziate pentru ca legea să fie în sfârșit respectată.

– Prezent la reuniunea șefilor de stat și de guvern din țările membre ale U.E. , de la Dublin (Irlanda), președintele României, **Emil Constantinescu**, reafirmă opțiunea țării sale pentru integrarea în structurile europene și euroatlantice.

● **14 dec.** La Palatul Victoria s-au încheiat negocierile pentru a se repartiza funcțiile în prefecturi formațiunilor din coaliția guvernamentală. P.N.Ț.C.D. i-au revenit 19 prefecturi, U.S.D. – 12, P.N.L. – 7, U.D.M.R. – 3, P.N.L.C.D. – 1.

● **16 dec.** În Piața Operei din Timișoara zeci de mii de oameni comemorează împlinirea a 7 ani de la evenimentele din dec. 1989. Primit cu multă căldură, președintele **Emil Constantinescu** s-a adresat cetățenilor care l-au aplaudat îndelung mai ales când, la sfârșitul cuvântării sale, a spus: „Timișoara a învins". Numeroase personalități ale vieții politice s-au adresat timișorenilor la mitingul din Piața Operei.

Dan Iosif, prezent la Timișoara, a fost huiduit și nu i s-a permis să citească un mesaj din partea lui **Ion Iliescu**.

– Deputatul P.N.Ț.C.D., **George Șerban**, a propus ca, în memoria victimelor de la Timișoara, din dec. 1989, ziua de 16 dec. să fie declarartă *Ziua Solidarității*. Toate grupurile parlamentare au acceptat această propunere.

– Guvernul emite o Hotărâre prin care **Dumitru Titus Popa** este eliberat din funcția de director general al T.V.R. Regizorul **Stere Gulea** este numit director interimar al T.V.R. Decizia Guvernului a stârnit unele reacții de dezaprobare, fiind interpretată ca o depășire a atribuțiilor executivului și ca o încălcare a Legii de organizare și funcționare a Societății Naționale de Televiziune.

● **17 dec.** Biroul Permanent al Senatului a stabilit că P.N.Ț.C.D. va deține președinția Comisiei de control al activității S.R.I., P.D.S.R. va desemna un vicepreședinte, iar P.D. un secretar. Din partea P.N.Ț.C.D., deputatul **Nicolae Ionescu-Galbeni** va fi ales (19 dec.) președinte al acestei comisii.

● **18 dec.** La ședința Consiliului Suprem de Apărare a Țării (C.S.A.T.), prezidată de **Emil Constantinescu**, se aprobă statutul

de funcționare a S.P.P., în fruntea căruia este numit colonelul **Nicolae Anghel.** În același cadru s-au aprobat propunerile M.A.E. și M.Ap.N. de a fi înaintat la N.A.T.O. *Studiul de interoperabilitate globală în cadrul Parteneriatului pentru Pace – 1997* și s-au adoptat măsurile necesare participării României la constituirea Forței de consolidare a păcii în Bosnia (S.F.O.R.).

– Partidele politice parlamentare și-au desemnat reprezentanții în delegațiile și comisiile parlamentare de pe lângă diferitele foruri internaționale. P.N.Ț.C.D. deține președinția delegației la Adunarea Parlamentară a C.E. și la delegația de pe lângă Inițiativa Central-Europeană. U.S.D. – președinția Comisiei pentru Integrare Europeană și președinția delegației la O.S.C.E. U.D.M.R. conduce delegația pentru Adunarea U.E.O. P.D.S.R. – conducerea delegației pentru Adunarea Parlamentară a N.A.T.O. iar P.U.N.R. – conducerea delegației la Uniunea Interparlamentară.

● **19 dec.** Camera Deputaților a aprobat proiectul de lege prin care Guvernul este abilitat să emită ordonanțe (în unele domenii) pe perioada vacanței parlamentare.

– Camerele reunite ale Parlamentului îl aleg pe **Stere Gulea** director general interimar al T.V.R.

● **20 dec.** Camerele reunite ale Parlamentului comemorează împlinirea a 7 ani de la Revoluția din dec. 1989. În cuvântul său, **Emil Constantinescu** a afirmat că „adevărul despre Revoluția română este pentru noi o datorie neîmplinită." Discursul senatorului **Ion Iliescu** i-a făcut pe cei mai mulți dintre parlamentarii coaliției guvernamentale să părăsească sala de ședințe, iar replica lui **Adrian Dumitrescu** – P.N.Ț.C.D. i-a determinat pe reprezentanții P.D.S.R. să iasă din sală.

● **20–21 dec. Michel Camdessus**, președintele F.M.I., se află într-o scurtă vizită în România pentru a evalua programul de redresare economică al noului guvern și pentru a pregăti viitoarea rundă de convorbiri, de la jumătatea lunii ian. 1997, în cursul cărora va putea trece la încheierea unui nou acord stand-by între România și F.M.I.

● **23 dec.** Premierul **Victor Ciorbea** apreciază că situația economică a țării este deosebit de gravă și pentru a se evita un dezastru economic se vor lua măsuri drastice în vederea înfăptuirii reformei economice. „(...) printr-un program serios, bine articulat și lucrând împreună cu cetățenii țării, se poate deja întrezări luminița de la capătul tunelului".

– Miniunificare liberală. Liderii P.N.L.C.D., P.N.L. **Câmpeanu** şi P.L. 93 s-au hotărât să semneze un protocol prin care se constituie Uniunea Naţional Liberală. A doua zi (24 dec.) P.N.L. va declara că interpretează această iniţiativă politică drept o diversiune menită să fie încă o încercare de subminare a unităţii C.D.R..

● **27–29 dec.** Ministrul de externe român, **Adrian Severin**, face o vizită oficială la Budapesta. Cu această ocazie are loc schimbarea instrumentelor de ratificare a Tratatului de bază româno-ungar.

● **30 ian.** La Palatul Cotroceni, **Emil Constantinescu** se întâlneşte cu **Petru Lucinschi**, preşedintele ales al Republicii Moldova. Oaspetele evaluează, împreună cu preşedintele român, posibilităţile de amplificare a relaţiilor dintre cele două ţări.

● **30 dec.** În cadrul ediţiei speciale a Actualităţilor, la T.V.R., primul-ministru, **Victor Ciorbea**, declară: „(...) am considerat util şi necesar să mă prezint în această seară în faţa dvs. şi să vă prezint foarte succint realitatea – adevărul, trista noastră realitate. (...) ne aflăm într-o situaţie dificilă, într-o situaţie de criză economică şi socială profundă (...) situaţia este mult mai gravă decât cea pe care o cunoşteam". Primul-ministru consideră că fosta Putere a procedat într-un mod „inadmisibil", chiar „condamnabil" ascunzând ţării starea reală caracterizată printr-o inflaţie de 3 ori mai mare decât cea prevăzută, ca şi printr-un deficit bugetar, fiscal şi cvasifiscal de 5–6 ori mai mare. Acelaşi gen de surprize prezintă şi ceilalţi indicatori macroeconomici. **Victor Ciorbea** apreciază că restructurarea, privatizarea, investiţiile în resursele umane, reforma – în ansamblu – au fost doar mimate. O primă consecinţă a acestei realităţi este dublarea preţului carburanţilor pe care Guvernul a fost nevoit s-o facă „pentru că din raţiuni pur electorale, populiste, nejustificate economic, Guvernul Văcăroiu a refuzat să o facă o perioadă îndelungată de timp şi s-au înregistrat la nivelul economiei naţionale, numai în acest domeniu, pierderi de peste 880 miliarde de lei".

1997

● **4 ian.** Într-un comunicat de presă, P.D.S.R. ia atitudine față de afirmațiile lui **Victor Ciorbea** din 30 dec. 1996 și față de recentele hotărâri ale Guvernului. Fostul partid de guvernământ consideră că referirile repetate la moștenirea grea primită de la Guvernul Văcăroiu au scopul să justifice imposibilitatea guvernanților actuali de a onora promisiunile electorale exagerate. Liderii P.D.S.R. apreciază că măsurile de majorare a prețurilor combustibililor dovedesc „lipsa de profesionalism a actualului executiv, inexistența unui program concret de guvernare, totul pe fondul unei atitudini politice duplicitare și iresponsabile față de cei care i-au acordat votul (...) Toate aceste măsuri și comportamente sunt de natură să genereze haos economic, procese hiperinflaționiste cu repercusiuni rapide în deteriorarea gravă a puterii de cumpărare a populației".

● **5 ian.** În replică la poziția P.D.S.R., Biroul de presă al Guvernului dă publicității un comunicat în care se reiau afirmațiile în legătură cu efectele negative ale guvernării Văcăroiu și se explică rațiunile economice ale majorării prețurilor carburanților ca făcând parte dintr-un ansamblu de măsuri strict necesare pentru însănătoșirea economiei:

– Liderul C.D.R., **Ion Diaconescu**, declară agenției A.M. Press că atitudinea P.D.S.R. față de măsurile economice – mărirea prețului carburanților – era previzibilă, dar că acest partid nu are voie să uite că starea dezastruoasă a economiei țării este efectul „celor 7 ani de regim Iliescu și al celor 4 ani de guvernare **Văcăroiu**". **Ion Diaconescu** mai precizează că, în parte, majorarea prețului carburanților a fost stabilită de fosta Putere care a avut grijă să facă unele legi înainte de a preda puterea dar le-a stabilit termenele de aplicare în așa fel încât noua Putere să le aducă la îndeplinire.

● **6 ian.** Directorul general interimar al T.V.R., regizorul **Stere Gulea**, a eliberat din funcții pe reprezentanții conducerilor unor departamente importante – Departamentul Emisiunilor Informative (director – **Paul Șoloc**) și Departamentul Emisiunilor Economico-Sociale (director – **Ionel Cristea**). Responsabilitățile

celor eliberaţi din funcţii au fost preluate de nou angajaţii **Alina Mungiu Pippidi** (director al Departamentului Emisiunilor Informative şi, provizoriu, al Departamentului Emisiunilor Economico-Sociale), **Anca Toader**, **Victor Ionescu**, **Gabriel Stănescu**, **Răsvan Popescu**. Acest demers a stârnit reacţii energice pro şi contra. Oamenii politici de la putere consideră că e vorba de un prim pas firesc în procesul de restructurare a T.V.R. (**Gabriel Ţepelea** – P.N.Ţ.C.D.), iar cei din Opoziţie nu se feresc de excese verbale pentru a-şi exprima dezacordul faţă de această acţiune. (**Adrian Păunescu**, P.S.M.: „act de terorism", „încălcare grosolană a legii", acţiune „nejustificată, ilegală şi antidemocratică, ca toate actele noii Puteri". **Corneliu Vadim Tudor** – P.R.M.: „(...) cutremurul care zguduie din temelii televiziunea naţională ilustrează valul de minciuni prin care fosta Opoziţie a păcălit populaţia şi a pus mâna pe putere, dând asigurări că nu vor avea loc răzbunări şi epurări politice". În comunicatul Consiliului Naţional al P.D.S.R. s-a exprimat opinia că schimbările din T.V.R. sunt o manevră politică prin care noua Putere urmăreşte să acapareze serviciile publice de informare pentru a-şi construi o imagine favorabilă în rândurile electoratului şi că, în acest caz, au fost schimbaţi profesioniştii T.V.R. şi au fost aduşi în locul lor neprofesionişti cunoscuţi pentru angajamentul lor politic în favoarea C.D.R. şi U.S.D.

Reacţiile faţă de deciziile lui **Stere Gulea** au crescut, în zilele următoare, ca număr şi intensitate, în asemenea măsură, încât schimbările de personal din T.V.R. s-au transformat într-un eveniment, primul după alegeri care a demonstrat în ce măsură noii guvernanţi vor avea, aşa cum şi-a dorit pe vremuri **Ion Iliescu** „linişte ca să lucreze". N-au lipsit etichetările excesive, avertismentele, ameninţările sau chiar patetismul. De exemplu, **Dona Tudor**, angajată a T.V.R., s-a internat în spital în stare de şoc – a menţionat presa – de unde a adresat un apel către colegii din presă cărora le cerea să intervină pentru a salva televiziunea de „desantul de tip COMANDO" care a năvălit peste respectabila instituţie. „Prin toate mijloacele de schimbare, destituire, hărţuire, intimidare se produce împrăştierea ziariştilor nealiniaţi la forţele politice" – anunţă **Dona Tudor**, din spital, din starea de şoc la care a adus-o COMANDO-ul lui **Stere Gulea**. Într-o amplă intervenţie, publicată de *Evenimentul zilei*, **Emanuel Valeriu** deplânge şi el înlocuirea din funcţiile de conducere a respectivilor profesionişti pe care-i consideră fără cusur. (De altfel nu numai în

această împrejurare s-a cultivat cu consecvență confuzia între vechimea în muncă într-o meserie și profesionalism.)

Președintele **Constantinescu** a considerat necesar să explice într-un comunicat emis de Biroul de presă al Președinției că schimbările de la T.V.R. „s-au făcut independent de orice presiuni politice și au avut ca scop exclusiv îmbunătățirea activității acestei instituții de interes național, iar cei numiți în funcții, personalități recunoscute ale mass-media din România au fost selectați exclusiv „pe baza criteriilor profesionale" și nu spre a fi răsplătiți pentru angajamentul lor politic în favoarea C.D.R. și U.S.D., știut fiind că aceștia au avut de multe ori poziții critice față de partidele din actuala coaliție guvernamentală și față de președintele țării. Deputatul P.N.Ț.C.D., **Gabriel Țepelea**, președintele Comisiei de cultură și mass-media a Camerei Deputaților, a declarat că schimbările din T.V.R. nu au o semnificație politică și că ele sunt doar indiciul începerii restructurării acestei instituții.

Ion Cristoiu, directorul *Evenimentului zilei*, dezaprobă inițiativele lui **Stere Gulea** și refuză să facă parte din corpul consultativ de pe lângă directorul general al T.V.R. pentru că acest organism ar putea „să cauționeze, prin personalitățile care fac parte din el, măsurile aberante (...)" luate de conducerea TVR. (Acest refuz a constituit obiectul unei scrisori deschise – din care am citat – adresate lui **Stere Gulea** și publicate în *Evenimentul zilei* din 7 ian. 1997.)

– La conferința de presă a P.N.Ț.C.D. se face o analiză succintă a situației economice a țării, caracterizată drept catastrofală, „dezastruoasă". **Mircea Ciumara**, **Ulm Spineanu** și **Radu Vasile** afirmă că singura șansă de redresare a economiei este privatizarea reală. Politica economică a noului Guvern este serios îngreunată de moștenirea primită de la Guvernul **Văcăroiu** care a lăsat unele „mutări în plic" incomode (scumpirea prețului carburanților) și o situație mult mai gravă decât o indică datele statistice.

– Într-un comunicat al P.D.S.R. se apreciază că decizia lui **Victor Ciorbea** de a mai rămâne primar general al Capitalei este neconstituțională și se cere rezolvarea acestei situații, eventual prin intermediul președintelui **Constantinescu**.

— La nici o lună de când Guvernul **Ciorbea** a depus jurământul (12 dec. 1996), în fața președintelui țării, P.S.M. consideră că a sosit momentul să se adreseze poporului român cu un „mesaj de maximă urgență" și cu deviza „Așa nu se mai poate".

Socialiştii lui **Ilie Verdeţ** apreciază că actualii guvernanţi au câştigat alegerile cu un program şi guvernează cu altul „opus celui câştigător, în toate punctele esenţiale", iar măsurile pe care le-au luat „sunt antipopulare, antinaţionale şi antidemocratice". În consecinţă P.S.M. propune ca actuala Putere să declanşeze alegeri anticipate la care să participe cu programul de guvernare pe care ar urma să-l şi aplice.

● **7 ian.** La o conferinţă de presă, la sediul P.D.S.R., **Ion Iliescu** a acuzat C.D.R. pentru că a ajuns la putere prin înşelătorie şi „promisiuni iresponsabile" şi Guvernul **Ciorbea** pentru lipsă de profesionalism, superficialitate, neghiobie în luarea unor decizii cu efecte negative asupra economiei ţării.

– Preşedintele **Constantinescu** a convocat într-o şedinţă extraordinară Consiliul Suprem de Apărare a Ţării (C.S.A.T.) cu scopul de a găsi acele căi de acţiune care să facă mai eficientă lupta împotriva corupţiei. **Emil Constantinescu** afirmă într-un mesaj către ţară că atât corupţia cât şi crima organizată au atins nivelul care pune în pericol siguranţa naţională şi de aceea cere să se treacă hotărât la ofensiva împotriva acestora. În acest scop a fost înfiinţat Consiliul Naţional de Acţiune împotriva Corupţiei şi Crimei Organizate.

● **8 ian.** Într-un interviu acordat ziarului *Adevărul*, **Emil Constantinescu** aduce câteva precizări în legătură cu unele afirmaţii (controversate) făcute de ministrul de externe, **Adrian Severin**, cu ocazia recentei sale vizite la Budapesta. Preşedintele ţării afirmă că **Adrian Severin** nu a avut mandatul să se refere la universităţile bilingve sau la plăcuţele bilingve cu denumiri de localităţi sau de străzi. Iniţiativa înfiinţării unor consulate pe bază de reciprocitate a fost înscrisă în Tratatul politic semnat de România şi Ungaria dar localizarea lor – unul ungar la Cluj şi unul românesc la Debreţin – a fost stabilită în cursul negocierilor de la Budapesta. Afirmaţiile lui **Adrian Severin** au fost reproduse de presa din Ungaria şi criticate – mai ales deschiderea consulatului ungar la Cluj – de numeroşi oameni politici din România, deşi acesta a nuanţat ulterior unele dintre ideile care i-au fost atribuite.

– **Ioan Gavra**, secretar general al P.U.N.R., a anunţat că partidul său a acordat un termen de graţie de 60 de zile (până la 1 feb. 1997) actualei echipe guvernamentale. În acest timp P.U.N.R. nu va critica nicicum măsurile acesteia, înţelegând astfel să se delimiteze de politica obstrucţionistă a P.D.S.R.

● 9 ian. **Walter Slocombe**, subsecretar de stat pentru politica de apărare din cadrul Departamentului Apărării al S.U.A., întreprinde, în fruntea unei delegații, o vizită de informare în România la capătul căreia apreciază că această țară s-a înscris pe drumul cel bun în ce privește integrarea în N.A.T.O.

● **10–11 ian.** Parchetul General a emis un mandat de arestare de 30 de zile pentru **Miron Cosma**, care va fi cercetat pentru faptele comise în perioada 24–28 sept. 1991 și pentru care ar putea fi acuzat printre altele și de subminarea puterii de stat. Părerile oamenilor politici în legătură cu acest fapt sunt foarte diferite. **Ion Iliescu** crede că e vorba de o măsură exagerată și politizată, **C.V. Tudor** consideră că e vorba de cea mai gravă greșeală a echipei **Emil Constantinescu** care va duce la „o altă mineriadă și mai pustiitoare", **Petre Roman** declară că s-a făcut un lucru bun și speră ca justiția să-l ducă până la capăt. De asemenea, **Petre Roman** a mai declarat că n-a avut nici un rol, n-a fost consultat în luarea deciziei de arestare a lui **Miron Cosma**.

Nicolae Mihu, președintele executiv al Uniunii Sindicatelor miniere din lignit, a apreciat că minerii nu se pot situa deasupra legii și că **Miron Cosma**, dacă e vinovat, va trebui să plătească, iar minerii nu trebuie să recurgă la mișcări sindicale până când justiția nu va stabili adevărul în acest caz.

● **13 ian. Emil Constantinescu** îi primește (13 ian.) la Cotroceni pe reprezentanții minerilor, în frunte cu **Ilie Torsan**, care au dorit să discute despre cazul **Miron Cosma**. Președintele țării i-a asigurat pe cei prezenți că justiția își va face datoria la adăpost de orice gen de presiuni iar drepturile „umane" ale lui **Miron Cosma** vor fi pe deplin asigurate.

– **Ion Diaconescu**, președintele P.N.Ț.C.D., care a condus o delegație a acestui partid în Italia, în perioada 7–11 ian., a amintit că P.N.Ț.C.D. a devenit membru cu drepturi depline în Uniunea Partidelor Populare Europene.

– Vicepreședintele P.N.L., **Viorel Cataramă**, anunță în plenul Senatului înlocuirea lui **Niculae Cerveni** din funcția de lider al grupului parlamentar liberal cu **Emil Tocaci**. Această decizie a fost determinată de faptul că **Niculae Cerveni** nu a acceptat să renunțe la a mai apăra ca avocat pe **Sever Mureșan**, recent arestat pentru grave acuze de corupție.

● **13–15 ian. Emil Constantinescu** face prima vizită oficială de la începutul mandatului său, la Varșovia, la invitația

preşedintelui Poloniei, **Alexandr Kwasniewski**. În cursul întâlnirii dintre cei doi preşedinţi, şeful statului polonez a declarat că România şi Polonia trebuie să se sprijine reciproc în scopul aderării la N.A.T.O. şi U.E., procese în cadrul cărora cele două ţări pot fi partenere şi nu concurente. Printre numeroasele personalităţi cu care s-a întâlnit **Emil Constantinescu** s-a numărat şi **Lech Walesa**, care a fost de părere că noua Putere din România trebuie să facă public în cel mai scurt timp bilanţul guvernării anterioare şi să înceapă privatizarea cu marile unităţi industriale.

– Primul-ministru **Victor Ciorbea** anunţă amânarea cu 2–3 săptămâni a punerii în aplicare a programului de măsuri economice şi sociale elaborat de Guvern.

– Arestarea liderului minerilor din Valea Jiului, **Miron Cosma**, rămâne în atenţia presei. Ziarul *Evenimentul zilei* reproduce în copie două mandate de arestare preventivă (sub acuzaţia de subminare a puterii de stat) emise pe numele lui **Miron Cosma** la 4 şi 20 mai 1993 de procurorul **Dinu Vasile**, mandate cărora nu li s-a dat curs. Ziariştii se întreabă „de ce?“ De asemenea, după cum rezultă din *Adevărul* (15 ian. 1997) **Miron Cosma** a fost condamnat în ian. 1996 la 6 luni de închisoare, pedeapsă neexecutată. P.D.S.R. protestează din nou. Într-o scrisoare semnată de **Teodor Meleşcanu**, purtătorul de cuvânt al P.D.S.R., se arată că emisiunile T.V.R. despre **Miron Cosma** şi mineriada din sept. 1991 au inclus „referinţe tendenţioase la adresa lui **Ion Iliescu**“, printre care şi afirmaţia potrivit căreia Comunicatul comun semnat de **Ion Iliescu** şi **Miron Cosma** la 27 sept. 1991 a asigurat imunitatea lui **Miron Cosma** în faţa legii.

— După întrevederea dintre **Daniel Fried**, director în Consiliul Securităţii Naţionale al S.U.A., şi liderii P.D.S.R., purtătorul de cuvânt al P.D.S.R. a declarat presei că delegaţia americană condusă de **Daniel Fried** a solicitat conducerii P.D.S.R. o întrevedere, care a avut loc la 11 ian. a.c., pentru a transmite lui **Ion Iliescu** un mesaj de susţinere şi încurajare din partea lui **Bill Clinton**, ca dovadă a aprecierii de care se bucură fostul preşedinte al României la Casa Albă. Ulterior (13 ian.) ambasada S.U.A. la Bucureşti a transmis presei un comunicat în care se precizează că **Bill Clinton** n-a transmis lui **Ion Iliescu** un asemenea mesaj şi că afirmaţiile conducerii P.D.S.R. sunt false. **Teodor Meleşcanu** a revenit, precizând că n-a fost vorba de un mesaj oficial, ci de „unul neoficial, rezultat din desfăşurarea discuţiilor“. La rândul lui,

Ion Iliescu a declarat agenției Mediafax că P.D.S.R. n-a afirmat nicicând că a fost vorba de un mesaj expres al președintelui **Bill Clinton**, ci de o reafirmare a aprecierii pentru fostul președinte al României, rezultată în timpul discuțiilor. După **Ion Iliescu**, T.V.R., prin **Alina Mungiu**, a făcut presiuni asupra ambasadei S.U.A. la București pentru a da dezmințirea în legătură cu mesajul președintelui S.U.A..

– Președintele P.N.L.C.D., **Niculae Cerveni**, declară că vicepreședintele partidului, **Alexandru Popovici**, a fost exclus din partid. Într-un comunicat al Biroului de presă al P.N.L.C.D. se precizează că **Alexandru Popovici** a fost exclus din partid datorită „unor acte grave de indisciplină și acțiunilor personale împotriva partidului și a unificării liberale". **Alexandru Popovici** ceruse convocarea Consiliului Național al P.N.L.C.D., la 26 ian., pentru a se analiza raporturile partidului cu P.N.L. precum și situația delicată creată de **Niculae Cerveni** ca avocat al unor persoane implicate în cazuri grave de corupție. **Alexandru Popovici** consideră că excluderea sa din partid este nestatutară întrucât aceasta n-a fost hotărâtă de Comitetul Executiv al P.N.L.C.D.

— Președintele P.D.A.R., **Victor Surdu**, a declarat că P.D.S.R. nu poate reprezenta moral Opoziția politică din România deoarece timp de 7 ani a adus țara în situația în care se află în prezent, iar acum ar fi nefiresc ca acest partid, în numele Opoziției, să profite de pe urma greutăților pe care le va întâmpina actuala Putere, înfăptuind reforma și luptând împotriva corupției. **Victor Surdu** crede că este necesar ca alte partide să formeze Opoziția, în actuala situație.

– Mai multe agenții de presă au preluat o declarație a lui **László Tőkés**, făcută la Viena, conform căreia cei 3,5 milioane de etnici maghiari din România ar trebui să-și formeze un guvern autonom. Liderii U.D.M.R. au afirmat că aceste precizări nu reprezintă poziția oficială a Uniunii. **Gheorghe Funar** va scrie o scrisoare președintelui **Emil Constantinescu** în care va cere arestarea pastorului care încalcă normele constituționale și atentează la siguranța națională prin astfel de afirmații.

– **Kenneth Lay**, reprezentantul Băncii Mondiale pentru Europa și Asia Centrală, a declarat la sfârșitul unei vizite în România și după o serie de întâlniri cu personalități ale vieții politice de la București, printre care și **Emil Constantinescu**, că Banca Mondială este dispusă să sprijine procesul de reformă din România

şi să contribuie la atenuarea costurilor sociale suportate de populaţie pentru realizarea obiectivelor reformei.

● **16 ian. Victor Ciorbea** prezintă, la primăria Capitalei, bilanţul celor 200 de zile cât a fost primar general . La 20 iun. 1996 **Victor Ciorbea** se angaja să realizeze obiectivele pe care şi le-a asumat în campania electorală pentru alegerile locale şi cuprinse în *Contractul cu bucureştenii*. În urma numirii lui **Victor Ciorbea** ca prim-ministru, Consiliul General al municipiului Bucureşti a adoptat o hotărâre prin care **Viorel Lis**, viceprimar general, a fost desemnat primar general interimar al Capitalei pentru 6 luni, după care, în urma alegerilor anticipate, urmează să fie desemnat un nou primar general al Capitalei.

– În ajunul Conferinţei Naţionale extraordinare a P.D.S.R., deputatul **Iosif Boda**, fostul şef de campanie electorală a lui **Ion Iliescu**, îşi exprimă, în cadrul unui interviu din *Adevărul* (16 ian.) câteva opinii în legătură cu prezentul şi viitorul partidului: „(...) nu cred că există vreun moment în istoria modernă a politicului, în care, după o înfrângere atât de usturătoare ca cea suferită de P.D.S.R., să nu se fi tras concuziile de rigoare şi partidul să nu se fi primenit. (...) Eu cred că trebuie ca P.D.S.R. să fie un partid de centru-stânga, fiindcă aşa ceva nu există la ora actuală în Parlament. Partidul acesta are nevoie în primul rând de o doctrină care să-l definească. Dacă nu se conturează acest pol de centru-stânga, tare mi-e frică, pentru prima dată îmi este frică, că ne-am putea îndrepta, deoarece lucrurile n-or să ia foarte repede o întorsătură pozitivă, spre o atragere a nemulţumiţilor către forţele extremiste. De aceea, părerea mea este că Opoziţia parlamentară ar trebui să ducă acum o politică de îmbrăţişare a Guvernului. Problemele sunt foarte grave, dar la această realitate am contribuit şi noi. Şi avem datoria morală de a explica populaţiei că altfel nu se poate". În legătură cu rolul său în P.D.S.R. **Iosif Boda** a precizat: „(...) într-o echipă anume nu am fost invitat. Şi apoi, îmi place, în vârtejul puterii, să-mi păstrez luciditatea şi să fiu oarecum în postura «nebunului lui Shakespeare». Adică a-mi păstra libertatea maximă de exprimare".

– Prim-vicepreşedintele P.N.L., **Viorel Cataramă**, a afirmat că Biroul Permanent al acestui partid a hotărât să ceară conducerii C.D.R. excluderea P.N.L.C.D. din alianţă pentru că a contribuit la degradarea imagiunii C.D.R., prin acţiunile lui **Niculae Cerveni**,condamnat şi de presa independentă.

– **Florea Dudiță**, ambasadorul României la Bonn și unul dintre cei 5 ambasadori rechemați de la post în luna dec. 1996, a adus, în presă, acuzații M.A.E. afirmând, printre altele, că rechemarea sa este o vendetă politică. În urma acestor afirmații M.A.E. a decis să-l recheme pe **Florea Dudiță** în regim de urgență – 72 ore – și a amintit că și **Adrian Năstase** și-a exprimat nemulțumirea față de prestația acestui ambasador. Președintele Comunității românești din Germania, **Dumitru Cucu**, și-a afirmat satisfacția față de rechemarea în țară a lui **Florea Dudiță**, declarând că românii din Germania l-au considerat nu ambasador al României ci al lui **Ion Iliescu**, ambasador care „a excelat prin onorarea și recompensarea agenților securiști de pe vremea lui **Ceaușescu** și până astăzi".

● **17–18 ian.** La lucrările Conferinței Naționale extraordinare a P.D.S.R. sunt prezenți 700 de delegați. Lucrările au debutat printr-o ședință de Consiliu Național în care **Oliviu Gherman** și-a prezentat demisia din funcția de președinte al P.D.S.R., anunțând că „este onorat să predea timona partidului lui **Ion Iliescu**". Momentul a fost marcat solemn prin îndelungi aplauze. În cuvântul lor **Ion Iliescu**, **Adrian Năstase** și alți membri marcanți ai partidului și-au asumat greșelile care au dus la pierderea alegerilor, insistând asupra necesității restructurării P.D.S.R., mai ales prin renunțarea la persoanele corupte. Deviza sub care s-a desfășurat Conferința a fost „Să ne trezim la realitate". Un întreg capitol din discursul lui **Ion Iliescu** s-a intitulat: „De ce am pierdut alegerile?". Și în discursul lui **Adrian Năstase** s-a făcut simțită preocuparea de a răspunde la această întrebare. Printre elementele care au determinat eșecul în alegeri al P.D.S.R., **Adrian Năstase** a inclus acțiunea electorală a coaliției C.D.R. – U.S.D. care a urmărit în primul rând eliminarea P.D.S.R. din structurile de conducere a țării, campania negativă dusă de P.S.M., P.R.M. și P.U.N.R. contra P.D.S.R., faptul că P.D.S.R. nu s-a priceput să fie necomunist, dar nici reformator, și nici n-a reușit să atragă intelectualitatea, acest din urmă aspect urmând să preocupe în cel mai înalt grad, în viitor, conducerea partidului. Prin vot deschis **Ion Iliescu** a fost ales președinte al P.D.S.R. (626 voturi pentru, 2 împotrivă). În Consiliul Național au fost aleși 200 de membri, iar în Biroul Executiv – 19. (prim-vicepreședinte – **Adrian Năstase**; vicepreședinți: **Teodor Meleșcanu**, **Ioan Mircea Pașcu**, **Hildegard Puwak**, **Oliviu Gherman**; membri: **Sorin Oprescu**, **Virgil Ogășanu**, **Dan Ioan Popescu**, **Dan Marțian**, **Viorel**

Sălăgean, Miron Mitrea, Dumitru Dângă, Doru Ioan Tărăcilă, Ovidiu Muşetescu, Alexandru Lăpuşan, Dumitru Beuran, Stan Ioan, Constantin Nicolescu). Conferința a mai adoptat noul statut al P.D.S.R., a înființat câteva consilii consultative pe probleme profesionale şi a ales patru secretari executivi: **Corina Crețu, Ovidiu Şincai, Miron Mitrea, George Pleşu**. Conferința a fost considerată de **Ion Iliescu**, în primul rând, dar şi de alți membri de frunte ai P.D.S.R. drept începutul restructurării partidului. Printre surprizele momentului pot fi numite înscrierea lui **Gelu Voican Voiculescu** în P.D.S.R. şi absența de la lucrările Conferinței a lui **Dan Marțian**, despre care s-a aflat că are piciorul în ghips, şi a lui **Gheorghe Tinca.** În editorialul său din *Evenimentul zilei*, 20 ian., *(Personalitatea lui **Ion Iliescu** şi-a pus deja pecetea pe P.D.S.R.)* **Ion Cristoiu** evaluează şansele P.D.S.R., în viitor, pornind de la recent încheiata Conferință Națională: „E limpede că mult aşteptatului cutremur de gradul 8 pe scara Richter, P.D.S.R.-ul i-a preferat, în materie de schimbare la nivelul conducerii superioare, o uşoară, abia simțită clătinare. Lesne de recunoscut în această evitare a radicalității spaima preşedintelui **Ion Iliescu** din ultimii şapte ani față de schimbările bruşte, față de tăiatul în carne vie. Câtă vreme a condus România, **Ion Iliescu** s-a arătat, prin cuvânt şi faptă, un adversar tenace al terapiei de şoc în materie de schimbare a societății româneşti. Iată-l în aceeaşi ipostază, de duşman al terapiei de şoc, şi acum, în funcția de preşedinte al P.D.S.R.. (...) Ştiutori ai politicii româneşti nu numai de după decembrie 1989, dar şi al celei interbelice, ne permitem să ne întrebăm dacă această supunere față de felul de a fi al lui **Ion Iliescu** va dura la infinit. În umbra acestei întrebări, putem avansa ipoteza că liniştea dovedită de recenta Conferință Națională a partidului e doar aparentă. Nu-i exclus ca în perioada următoare, contrazicând înclinația lui **Ion Iliescu** spre o schimbare blândă, fără prea mari zguduiri, să asistăm la un cutremur catastrofal în P.D.S.R.". Şi **Dumitru Tinu** în editorialul din *Adevărul* (20 ian.) *P.D.S.R. – Mimarea schimbării* afirmă că „restructurarea P.D.S.R. a fost deocamdată amânată. Cosmetizarea la care a recurs dl **Iliescu** prin schimbarea denumirii unor organisme şi rotirea cadrelor *nu este schimbare*. De aceea Conferința Națională n-a însemnat momentul de cotitură anunțat. Ca martor la ceea ce s-a întâmplat (...) în sala conferinței, am impresia că o bună parte a responsabililor partidului nici nu înțeleg gravitatea situației. Spun asta judecând

după calitatea majorității luărilor de cuvânt, scoase parcă din arhivele P.C.R., cu adeziuni la propunerea de alegere ca președinte, «garanție a...», cât și după gâlgâielile de râs și aplauzele ce au punctat clovneriile liber-plimbătorului **Ștefan Cazimir** vizându-i pe adversarii politici. Liderii și reprezentanții unor partide de opoziție și-au spus cuvântul în legătură cu ideea foarte insistent susținută la Conferința Națională a P.D.S.R. ca **Ion Iliescu** să devină liderul stângii românești. „P.U.N.R. dorește să-și păstreze identitatea politică" – **Valentin Iliescu**, secretar executiv al P.U.N.R.; **Corneliu Vadim Tudor** – P.R.M.: „Noi nu numai că nu-l recunoaștem pe **Ion Iliescu** ca lider al Opoziției, dar îl sfătuim deschis să se pensioneze. În 7 ani cât a condus România, în condiții de pace și de stabilitate, asigurate de adevăratele forțe naționale, el a adus poporul român pe culmile disperării. Recenta Conferință Națională a P.D.S.R. arată că acest partid n-a înțeles absolut nimic din tragedia pe care a provocat-o neamului românesc, păstrând în funcții de conducere infractori de drept comun care se regăsesc în rapoartele parlamentare «Apartamentul» și «Anticorupție»"; **Adrian Păunescu** – P.S.M.: „Născut lider și lider toată viața, chiar și când era la ananghie, dumnealui îndeplinind funcția de secretar cu propaganda la Timiș, ministru al apelor sau director de editură, domnul **Iliescu** vrea să aibă cât mai mulți supuși. O alianță de stânga trebuie să-și consolideze mai întâi convergențele de program și după aceea, mai vedem noi cine e lider. Deocamdată, domnul **Iliescu** trebuie să probeze calitatea de lider de partid și după aceea mai vedem noi dacă are calități de lider de alianță. În orice caz, astăzi ar fi o jignire pentru noi toți ca domnul **Iliescu** să creadă că este liderul opoziției de stânga". **Aura Săvulescu** – P.S.: „La Conferința Națională de anul trecut, P.D.S.R. ne-a calificat a fi un partid extremist. Ne întrebăm acum cum poate dori acest partid o alianță cu o formațiune extremistă, din moment ce ei se pretind un partid modern, european?".

– Liderii A.C. și A.F.D.P.R. au hotărât ca reprezentanții formațiunilor lor să nu mai participe la ședințele C.D.R. deoarece aceasta s-a înscris la T.M.B. (cu mai multe luni în urmă) ca alianță de partide politice

– Comitetul Executiv al P.N.L.C.D. a hotărât să-l suspende din funcția de vicepreședinte pe **Alexandru Popovici** datorită tentativelor repetate de defăimare a președintelui partidului, **Niculae Cerveni**, și datorită dezinformării filialelor P.N.L.C.D.

Alexandru Popovici a declarat că hotărârea Comitetului Executiv a fost luată în mod nestatutar. **Niculae Cerveni** a precizat că renunță să mai apere, în calitate de avocat, persoanele acuzate de corupție.

– Comitetul director al P.A.R. a anunțat că a decis să retragă sprijinul necondiționat acordat Guvernului, începând cu 20 ian. Reprezentanții P.A.R. vor susține doar acele măsuri care corespund integral programului de guvernare. Această hotărâre a fost motivată prin nerespectarea principiilor de repartizare a funcțiilor în Guvern și administrația locală, „neglijându-se din considerente politicianiste criteriile de competență și moralitate".

– Guvernul adoptă o Hotărâre prin care completează normele metodologice de aplicare a Legii 112/1995, privind reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuință trecute în proprietatea statului.

● **20 ian.** După întâlnirea cu membrii Consiliului de Administrație al F.P.S., **Ulm Spineanu**, ministrul reformei, a declarat că va propune în scris Parlamentului schimbarea acestui Consiliu, deoarece „datorită jocurilor de interese au apărut cazuri de privatizare de tip fraudal" care pot deveni cazuri penale având în vedere că acestea au fost înaintate organelor abilitate.

● **21 ian.** La o conferință de presă, președintele P.D.S.R., **Ion Iliescu**, lansează un atac dur la adresa noilor guvernanți pe care îi acuză de diletantism, lipsă de profesionalism și acțiuni brutale, datorită cărora este perturbată activitatea instituțiilor statului, tendințe de restaurație ilustrate prin Hotărârea de Guvern care modifică Legea caselor naționalizate, dovedindu-se astfel încălcarea promisiunilor electorale, a Constituției și a legilor țării. În ciuda acestor păcate și a altora pe care **Ion Iliescu** le trece în contul noilor guvernanți, președintele P.D.S.R. a anunțat că Biroul Executiv Central al partidului va analiza posibilitatea realizării unui pact politic și social cu noua Putere.

– O delegație franceză condusă de **Michel Barnier**, ministru delegat pentru problemele europene în Ministerul de externe al Franței, a făcut o vizită la București pentru a pregăti întâlnirea dintre președinții României și Franței. După convorbirile cu înalte oficialități române – **Emil Constantinescu**, **Victor Ciorbea** ș.a. – **Michel Barnier** le-a declarat acestora că „pot conta pe Franța în ce privește integrarea României în N.A.T.O. și U.E..

● **22 ian. Petre Roman** a declarat că nu susține Hotărârea de guvern care completează Legea 112/1995 (Legea caselor

naționalizate), deoarece aceasta lasă loc unor interpretări care tind să schimbe spiritul Legii respective, iar P.D. consideră că acest act normativ nu poate fi nicicum modificat. Ministrul justiției susține însă că juriștii U.S.D. au fost de acord cu conținutul Hotărârii. Guvernul va retrage din Hotărâre prevederea care permitea foștilor proprietari să revendice imobilele care au aparținut fermelor moșierești și care au fost expropriate prin decretul 83/1949.

– După o primă întâlnire cu membrii executivului, **Poul Thomsen**, negociatorul șef al F.M.I. pentru România, a apreciat că instituția pe care o reprezintă va susține programul de reformă al Guvernului Ciorbea pentru că „este realist și bazat pe reformă". **Poul Thomsen** a ținut să sublinieze că programul de reformă aparține Guvernului României și nu F.M.I., dar pentru a-l face viabil F.M.I. va susține nu numai reformele economice ci și un program de măsuri de protecție socială pentru categoriile defavorizate. Programul de reformă este analizat și de echipele de negociatori ai Băncii Mondiale, U.E. și B.E.R.D..

● **23 ian.** P.D.S.R. este tot mai nemulțumit de ceea ce consideră a fi „epurarea pe criterii politice" acțiune în care s-ar fi lansat noua Putere. Pentru a opri această tentativă grupul parlamentar din Camera Deputaților intenționează să adreseze un memoriu Consiliului Europei prin care să informeze în legătură cu practicile noii Administrații de la București. După care ar urma ca la începutul sesiunii parlamentare să depună la Camera Deputaților o moțiune simplă referitoare la acest aspect.

– La ședința Colegiului M.Ap.N., ministrul apărării, **Victor Babiuc**, a făcut cunoscută decizia semnată de primul-ministru **Victor Ciorbea**, prin care generalul **Dumitru Cioflină**, șef al Statului Major General, a fost înlocuit din funcție cu generalul **Constantin Degeratu**, locțiitor al șefului Direcției Operații din Statul Major General, iar generalul **Florentin Popa**, șeful Departamentului Înzestrării și Logisticii Armatei, a fost înlocuit cu generalul **Ion Dan Zaharia**, adjunct al șefului acestui departament.

– La întâlnirea dintre președintele C.D.R., **Ion Diaconescu**, și directorul S.R.I., **Virgil Măgureanu**, s-a discutat mai ales despre efectele recentelor măsuri anticorupție și despre consecințele marii corupții asupra economiei naționale. S-a hotărât ca viitorul raport asupra activității S.R.I. să includă aceste aspecte. **Ion Diaconescu** a afirmat, după întâlnire, că **Virgil Măgureanu** va rămâne la conducerea S.R.I..

– Liderii P.N.L. au declarat că vor reanaliza cererea lor de excludere a P.N.L.C.D. din C.D.R., deoarece preşedintele acestui partid, **Niculae Cerveni**, a renunţat să mai fie apărătorul unor persoane cunoscute prin acte de corupţie. Prin această decizie **Niculae Cerveni** a înlăturat chiar motivul care-i făcea pe P.N.L.-işti să considere că P.N.L.C.D. este incompatibil cu C.D.R..

– Episcopul **László Tőkés** a ţinut să precizeze că n-a afirmat niciodată că etnia maghiară din România ar avea nevoie de un guvern autonom şi nici că această etnie ar număra 3,5 milioane de cetăţeni, ştiut fiind că în statisticile oficiale cifra este de 1,6 milioane de persoane.

● **24 ian.** Reprezentanţii P.D.S.R. şi P.U.N.R. au părăsit lucrările şedinţei Biroului Permanent al Camerei Deputaţilor unde s-a hotărât revocarea din funcţie a 3 membri din conducerea F.P.S. (în frunte cu preşedintele **Emil Dima**), invocând faptul că noile propuneri nu respectă configuraţia politică a Camerei, că votul de desemnare n-a fost secret, iar candidaţii n-au fost prezentaţi la timp.

● **25 ian.** În urma primei şedinţe a noului organism de conducere desemnat de Conferinţa Naţională – Biroul Executiv Central – P.D.S.R. lansează un apel Preşedinţiei, Guvernului, partidelor politice, confederaţiilor sindicale naţionale, oragnizaţiilor patronale pentru ca, în cadrul unui Comitet Naţional de Urgenţă, să se pună bazele unui pact politic şi social care să constituie un punct de sprijin pentru reformă. Formaţiunile politice din coaliţia guvernamentală au considerat propunerea ca pe o nouă dovadă de demagogie a P.D.S.R..

● **27 ian.** După o întâlnire cu **Victor Ciorbea**, reprezentanţii P.A.R. ajung la concluzia că nemulţumirile lor, reale, trebuie să aibă ca ţintă partenerii de coaliţie şi mai puţin executivul cu care, cu această ocazie, se normalizează relaţiile.

● **28 ian.** Ca urmare a iniţiativei sale de a se întâlni cu reprezentanţii partidelor parlamentare de opoziţie, **Emil Constantinescu** îi primeşte la Cotroceni pe liderii P.U.N.R. şi P.R.M., pentru ca în urma consultărilor să ajungă la concluzii comune în legătură cu necesitatea susţinerii campaniei anticorupţie. Reprezentanţii celor două partide au declarat că sunt de acord cu ofensiva împotriva corupţiei, dar au criticat în termeni decişi măsurile de reformă ale Guvernului **Ciorbea**, au cerut să se pună capăt epurărilor pe criterii politice şi să nu se politizeze acţiunile întreprinse împotriva corupţiei.

– Corpul de control al primului-ministru, condus de **Valerian Stan**, a propus lui **Victor Ciorbea** anularea contractelor de vânzare-cumpărare pe baza cărora s-au achiziţionat unele locuinţe din patrimoniul Protocolului de stat. (33 de persoane, demnitari dinainte de 1989 dar şi de după, au început şi finalizat procedurile de cumpărare a locuinţelor în nov. 1996, în numai 13 zile.) **Valerian Stan** susţine că prin vânzarea acestor locuinţe s-a încălcat Legea 114/1996 care stabilea că respectivele locuinţe fac parte din proprietatea publică a statului, deci nu pot fi înstrăinate.

– Biroul de presă al P.N.L.C.D. declară că punctele de vedere exprimate la şedinţa Consiliului Naţional din 26 ian., convocată de senatorul **Alexandru Popovici**, nu reprezintă poziţia filialelor şi partidului. Respectiva şedinţă a fost organizată de un număr mic de membri ale căror opinii nu pot angaja partidul.

● **27–28 ian. Malcom Rifkind**, ministrul de externe britanic, face o vizită la Bucureşti pentru a evalua situaţia din România, argumentele acestei ţări pentru integrarea în U.E. şi N.A.T.O., ca şi perspectivele relaţiilor bilaterale. La întâlnirea de la Cotroceni, **Emil Constantinescu** a susţinut în faţa oaspetelui englez că România are nevoie de un sprijin economic susţinut din partea statelor occidentale pentru ca reforma să-şi facă efectul cât mai repede şi fără consecinţe negative în plan social. **M. Rifkind** a afirmat că ţara sa va sprijini accelerarea preocesului de reformă în România, astfel încât să devină un partener serios pentru U.E. a cărei extindere este susţinută de Marea Britanie. În ce priveşte N.A.T.O., Marea Britanie consideră că „extinderea este inevitabilă şi de dorit" dar statele candidate vor fi selectate în funcţie de argumente de ordin politic, strategic şi militar: ce pot oferi statele candidate pentru asigurarea securităţii, în ce măsură doctrinele de apărare şi structurile armatei sunt compatibile cu cele ale Alianţei şi, nu în ultimul rând, inexistenţa unor probleme legate de divergenţe teritoriale şi în plan etnic, deoarece N.A.T.O. nu va include în rândurile sale state care au astfel de probleme. **Malcom Rifkind** a precizat că nici un stat membru al N.A.T.O. n-a hotărât încă ce candidate vor fi acceptate să adere laAlianţă, iar România oferă ca argumente în favoarea aderării schimbările din ţară, alegerile democratice şi transferul paşnic al puterii, poziţia geostrategică, participarea activă a armatei române la o serie de operaţiuni de menţinere a păcii.

– Chiar dacă reprezentanţii autorizaţi ai structurilor U.E. şi N.A.T.O. repetă cu conştiinciozitate formula „România are şanse

egale de aderare la U.E. şi N.A.T.O. cu ceilalţi candidaţi" continuă să se înregistreze semnale neliniştitoare în legătură cu viabilitatea acestei formule. Într-o ştire a Agenţiei Reuter se aprecia că Balcanii reprezintă o zonă nesigură, predispusă violenţelor, naţionalismului exploziv, tensiunilor etnice şi religioase, deci o zonă care ameninţă pacea Europei. România este inclusă în această zonă şi chiar dacă nu e sfâşiată de tensiuni se consideră că, spre deosebire de Ungaria, Polonia şi Cehia, înaintează prea lent pe drumul reformelor ceea ce îi va îngreuna accesul la U.E. şi N.A.T.O. *International Herald Tribune* plasează România între ţările care vor pierde cursa integrării euroatlantice. Pe de altă parte se fac auzite, permanent, de la Răsărit, opinii în defavoarea intrării României în N.A.T.O. **Ghennadi Ziuganov**, liderul comuniştilor din Rusia, a afirmat la Strasbourg că în ţara sa există un consens al forţelor politice în ce priveşte dezacordul faţă de lărgirea N.A.T.O. spre est. Tot la Strasbourg, în acelaşi cadru al Adunării Parlamentare a C.E., **Javier Solana**, secretarul general al N.A.T.O., a repetat că România are aceleaşi şanse de aderare cu ceilalţi candidaţi.

– Congresul S.U.A. a împuternicit Departamentul de Stat să ofere României 6,5 milioane de dolari în cadrul programului FOREIGN MILITARY FINANCING, pentru anul 1997. Aceste fonduri sunt destinate achiziţionării de echipamente şi servicii de apărare care să înlesnească participarea României la Parteneriatul pentru Pace şi să sporească gradul de interoperativitate cu forţele N.A.T.O.

● **29 ian.** Seria întâlnirilor dintre preşedintele ţării şi partidele parlamentare din Opoziţie continuă, la Cotroceni, unde **Emil Constantinescu** primeşte o delegaţie a P.D.S.R. condusă de **Ion Iliescu**. Membrii P.D.S.R. şi-au declarat îngrijorarea faţă de deteriorarea situaţiei economice, a nivelului de trai, mai ales după recentele creşteri de preţuri, pe care o consideră efectul unui program de reformă lipsit de coerenţă şi care nu respectă promisiunile din campania electorală. Au mai fost criticate epurările pe criterii politice, unele măsuri de restauraţie –modificarea Legii caselor naţionalizate – politizarea acţiunilor anticorupţie. **Ion Iliescu** a revenit la ideea realizării unui pact politic şi social care să contribuie la asigurarea climatului necesar realizării programului economic, de reformă, al Guvernului. Întâlnirea a fost amplu comentată în presă. Iată câteva opinii. **Ion Cristoiu** a susţinut că, spre deosebire de **Ion Iliescu**, **Emil Constantinescu** a ştiut să se prezinte la întâlnirea

cu Opoziția ca un președinte echidistant, succes care contribuie la consolidarea instituției prezidențiale. **Ion Diaconescu** a afirmat că „P.D.S.R. ar avea obligația să dea o mână de ajutor pentru îndreptarea răului pe care l-a făcut". **Gabriel Țepelea** a fost de părere că, dacă vrei să-ți ajuți țara, nu trebuie să pui condiții, așa cum a făcut **Ion Iliescu**, condiționând colaborarea cu actuala Putere de rămânerea în funcții a membrilor P.D.S.R. și de lupta împotriva corupției care „nu trebuie să aibă culoare politică". Vicepreședintele P.S., **Elena Ciocan**, și-a exprimat surprinderea că P.D.S.R. care a contribuit esențial la degradarea economiei și a nivelului de trai vine tocmai el acum cu ideea elaborării unui pact politic și social anticriză. **Varujan Vosganian**, liderul P.A.R., a recomandat P.D.S.R. să-și recâștige mai întâi credibilitatea, ceea ce va consuma mult timp, și apoi să se gândească la un pact social-politic cu celelalte formațiuni politice.

– Are loc prima ședință de lucru (în condiții de confidențialitate a discuțiilor) a Consiliului Național de Acțiune împotriva Corupției și Crimei Organizate.

● **29–30 ian.** Congresmanul american **Tom Lantos**, în vizită la București, se întâlnește cu **Emil Constantinescu**, liderii U.D.M.R., **Victor Ciorbea**, **Ion Iliescu**. În declarațiile făcute remarcă schimbările care s-au produs în România și anunță că va sprijini această țară să adere la N.A.T.O., dar adaugă că, dacă nu va avea câștig de cauză și România nu va fi invitată să adere la N.A.T.O., „nu se va întâmpla o tragedie".

– T.V.R. transmite în direct (30 ian.) o conferință de presă în cadrul căreia primul-ministru se adresează țării. La conferință au luat parte șeful delegației U.E. în România, **Karen Fogg**, și al delegației Băncii Mondiale, **François Ettori**. În mesajul său patetic **Victor Ciorbea** cere populației să-l sprijine pentru a putea înfăptui programul de reforme care presupune sacrificii, atenuate însă prin sprijinul organismelor internaționale și prin măsuri speciale de protecție socială: „Reforma trebuie făcută cu orice preț politic, iar acest guvern este gata să-l plătească. Va fi foarte greu, dar pot să vă spun că va fi ultima dată când românii vor mai trece prin astfel de privațiuni. Pentru că reforma nu s-a făcut la timp, impactul măsurilor obligatorii de luat va fi dificil pentru toți. În termen foarte scurt vom anunța pachetul de măsuri pe care le vom adopta. Cine pretinde că Guvernul României ezită se înșeală sau, după caz, își face iluzii".

ANEXA Nr. 1.

Rezultatele alegerilor locale (primari) 2 iunie 1996

1. Numărul total al alegătorilor potrivit listelor electorale	17 737 425
2. Numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne	10 016 932
– Gradul de participare la vot (%)	56,47
3. Numărul total al voturilor valabil exprimate	8 236 239
– În procente – (%)	82,22
4. Numărul total al voturilor nule	472 722
– În procente – (%)	4,72
5. Numărul total al mandatelor pentru funcţia de primar	893

Nr. crt.	Denumirea partidelor politice,alianţelor politice. alianţelor electorale ori menţiunea „candidaţi independenţi“	Nr. de voturi valabil exprimate, obţinute	În procente faţă de totalul voturilor valabil exprimate	Numărul de mandate	În procente faţă de totalul mandatelor
1	PARTIDUL DEMOCRAŢIEI SOCIALE DIN ROMÂNIA	1 803 560	21,90	368	41,21
2.	CONVENŢIA DEMOCRATICĂ DIN ROMÂNIA	1 409 270	17.11	63	7,05
3.	UNIUNEA SOCIAL DEMOCRATĂ P.D.(F.S.N.) – P.S.D.R.	1 098 301	13.33	118	13.21
4	CANDIDAŢI INDEPENDENŢI	697 784	8,47	62	6,94
5.	PARTIDUL SOCIALIST AL MUNCII	500 267	6,07	23	2,58
6.	UNIUNEA DEMOCRATĂ MAGHIARĂ DIN ROMÂNIA	443 808	5.39	121	13,55
7.	PARTIDUL UNITĂŢII NAŢIONALE ROMÂNE	441 542	5.36	41	4,59
8.	PARTIDUL DEMOCRAT AGRAR DIN ROMÂNIA	336 804	4,09	37	4,14
9.	PARTIDUL ALIANŢEI CIVICE	318 199	3,86	10	1,12
10.	PARTIDUL LIBERAL – 1993	250 974	3.05	10	1.12
11	PARTIDUL ROMÂNIA MARE	223 225	2.71	11	1.23
12.	PARTIDUL SOCIALIST	133 973	1,63	7	0,78

13.MIŞCAREA ECOLOGISTĂ DIN ROMÂNIA	89 312	1,08	5	0,56
14.PARTIDUL NAŢIONAL LIBERAL (CÂMPEANU)	58 992	0,72	4	0,45
15.ALIANŢA SOCIAL DEMOCRAT LIBERALĂ – COVASNA	7 707	0,09	2	0,22
16.FORUMUL DEMOCRAT AL GERMANILOR DIN ROMÂNIA	6 363	0,08	5	0,56
17.UNIUNEA CROAŢILOR DIN ROMÂNIA	1 901	0,02	2	0,22

Au obţinut câte un mandat de primar: PARTIDUL UMANIST DIN ROMÂNIA, PARTIDUL PENSIONARILOR DIN ROMÂNIA, PARTIDUL „NOUA ROMÂNIE", UNIUNEA DEMOCRATICĂ A. SLOVACILOR ŞI CEHILOR DIN ROMÂNIA

Rezultatele alegerilor locale (consilii locale) 2 iunie 1996

1. Numărul total al alegătorilor potrivit listelor electorale	17 737 425
2. Numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne	10 016 932
– Gradul de participare la vot (%)	56,47
3. Numărul total al voturilor valabil exprimate	7 885 084
– În procente – (%)	78,72
4. Numărul total al voturilor nule	821 303
– În procente – 2 (%)	8,20
5. Numărul total al mandatelor de consilieri locali	34 975

Nr. crt.	Denumirea partidelor politice, alianţelor politice, alianţelor electorale ori menţiunea „candidaţi independenţi"	Numărul de voturi valabil exprimate, obţinute	În procente faţă de totalul voturilor valabil exprimate	Numărul de mandate	În procente faţă de totalul mandatelor
1.	PARTIDUL DEMOCRAŢIEI SOCIALE DIN ROMÂNIA	1 506 586	19,11	8 307	23,75
2.	CONVENŢIA DEMOCRATICĂ DIN ROMÂNIA	1 445 636	18,33	5 562	15,90

3.UNIUNEA SOCIAL DEMOCRATĂ P.D. (F.S.N.) – P.S.D.R.	968 717	12,29	5 222	14,93
4.UNIUNEA DEMOCRATĂ MAGHIARĂ DIN ROMÂNIA	563 108	7,14	2 409	6,89
5.CANDIDAŢI INDEPENDENŢI	486 881	6,17	1 505	4,30
6.PARTIDUL SOCIALIST AL MUNCII	445 054	5,64	2 133	6,10
7.PARTIDUL UNITĂŢII NAŢIONALE ROMÂNE	433 766	5,50	1 910	5,46
8.PARTIDUL DEMOCRAT AGRAR DIN ROMÂNIA	316 217	4,01	2 068	5,91
9.PARTIDUL ROMÂNIA MARE	271 687	3,45	1 068	3,05
10.PARTIDUL ALIANŢEI CIVICE	260 501	3,30	845	2,42
11.PARTIDUL LIBERAL – 1993	231 358	2,93	1 058	3,03
12.MIŞCAREA ECOLOGISTĂ DIN ROMÂNIA	143 775	1,82	579	1,66
13.PARTIDUL SOCIALIST	137 800	1,75	679	1,94
14.PARTIDUL NAŢIONAL-LIBERAL (CÂMPEANU)	70 022	0,89	292	0,83
15.PARTIDUL PENSIONARILOR DIN ROMÂNIA	53 774	0,68	121	0,35
16.ECOLOGIŞTII (ECOLOGIŞTII + AGRARIENII)	49 186	0,62	110	0,31
17.PARTIDA ROMILOR	48 991	0,62	124	0,35
18.PARTIDUL NAŢIONAL AL AUTOMOBILIŞTILOR	46 955	0,60	82	0,23
19.PARTIDUL UMANIST DIN ROMÂNIA	43 874	0,56	139	0,40
20.PARTIDUL NAŢIONAL ŢĂRĂNESC	36 878	0,47	61	0,17
21.PARTIDUL „NOUA ROMÂNIE“	33 011	0,42	119	0,34
22.PARTIDUL REPUBLICAN	23 083	0,29	81	0,23
23.FORUMUL DEMOCRAT AL GERMANILOR DIN ROMÂNIA	20 675	0,26	87	0,25
24.ALTERNATIVA ROMÂNIEI	20 672	0,26	40	0,11
25.PARTIDUL SOCIALIST MUNCITORESC ROMÂN	14 916	0,19	13	0,04
26.PARTIDUL NAŢIONAL DEMOCRAT CREŞTIN	13 938	0,18	16	0,05

27.PARTIDUL ROMAN PENTRU NOUA SOCIETATE	9 131	0,12	25	0,07
28.PARTIDUL RENAŞTERII JUDEŢELOR ABUZIV DESFIINŢATE	8 180	0,10	31	0,09
29.COMUNITATEA RUŞILOR LIPOVENI DIN ROMÂNIA	6 871	0,09	23	0,07
30.UNIUNEA GENERALĂ A ROMILOR DIN ROMÂNIA	5 628	0,07	6	0,02
31.PARTIDUL NAŢIONAL AL REÎNTREGIRII	5 490	0,07	2	0,01
32.UNIUNEA DEMOCRATĂ A TĂTARILOR TURCO-MUSULMANI DIN ROMÂNIA	5 460	0,07	10	0,03
33.PARTIDUL SOCIAL DEMOCRAT „CONSTANTIN TITEL PETRESCU“	5 230	0,07	10	0,03
34.PARTIDUL NAŢIONAL AL PRODUCĂTORILOR LIBERI DIN ROMÂNIA	5 022	0,06	2	0,01
35.PARTIDUL PARTICULARILOR – PARTID SOCIAL DEMOCRAT TRADIŢIONAL ROMÂN	4 671	0,06	8	0,02
36.ALIANŢA SOCIAL DEMOCRAT LIBERALĂ – COVASNA	4 555	0,06	22	0,06
37.PARTIDUL SOCIALIST ROMÂN	4 520	0,06	2	0,01
38.PARTIDUL UNIUNEA LIBERALĂ „BRĂTIANU“	4 500	0,06	5	0,01
39.PARTIDUL DEMOCRAT DE CENTRU	4 304	0,05	2	0,01
40.PARTIDUL NAŢIONAL LIBERAL	4 258	0,05	19	0,05
41.PARTIDUL ECOLOGIST DIN ROMÂNIA	3 373	0,04	10	0,03
42.UNIUNEA DEMOCRATICĂ A SLOVACILOR ŞI CEHILOR DIN ROMÂNIA	3 180	0,04	22	0,06
43.PARTIDUL RENAŞTERII ROMÂNIEI „ION MIHALACHE“	3 012	0,04	2	0,01
44.MIŞCAREA PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ	2 797	0,04	6	0,02
45.FRONTUL DEMOCRAT ROMÂN DIN TIMIŞOARA	2 440	0,03	4	0,01
46.UNIUNEA DEMOCRATICĂ A SÂRBILOR ŞI CARAŞOVENILOR DIN ROMÂNIA	2 438	0,03	20	0,06

47.UNIUNEA DEMOCRATĂ TURCĂ DIN ROMÂNIA	2 438	0,03	2	0,01
48.PARTIDUL DEMOCRAT AL PENSIONARILOR DIN ROMÂNIA ŞI DIASPORA	2 425	0,03	2	0,01
49.PARTIDUL POPULAR	2 124	0,03	10	0,03
50.PARTIDUL „ADEVĂRUL ROMÂN	2 020	0,03	2	0,01
51.UNIUNEA UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA	2 019	0,03	17	0,05
52.PARTIDUL DREPTĂŢII SOCIALE (NOUA DEMOCRAŢIE) DE NORD-VEST DIN ROMÂNIA	1 993	0,03	5	0.01
53.PARTIDUL NAŢIONAL LIBERAL – CONVENŢIA DEMOCRATICĂ	1 592	0,02	8	0,02
54.ALIANŢA ELECTORALĂ (P.D.S.R. + P.U.N.R.)	1 382	0,02	4	0,01
55.UNIUNEA BULGARĂ DIN BANAT – ROMÂNIA	1 141	0,01	5	0,01
56.UNIUNEA POLONEZILOR DIN ROMÂNIA „DOM POLSKI“	1 088	0,01	3	0,01
57.UNIUNEA CROAŢILOR DIN ROMÂNIA	1 067	0,01	11	0,03
58.CONVENŢIA CREŞTINĂ A ETNIEI ROMILOR DIN ROMÂNIA	584	0,01	2	0,01
59.ALIANŢA ELECTORALĂ (P.D.S.R. + P.D.A.R.)	556	0,01	4	0,01
60.ALIANŢA ELECTORALĂ (U.S.D. + P.A.C.)	451	0,01	2	0,01
61.ALIANŢA PENTRU SOCIALISM	428	0,01	2	0,01
62.FORUMUL TINERETULUI SECUIESC	387	0,00	2	0,01
63.ALIANŢA ELECTORALĂ (ECOLOGIŞTII + P.D.S.R.)	377	0,00	4	0,01
64.ALIANŢA ELECTORALĂ „LEOPARDUL“	290	0,00	3	0,01
65.ALIANŢA ELECTORALĂ (P.L.'93 + FORUMUL DEMOCRAT AL GERMANILOR DIN ROMÂNIA)	279	0,00	2	0,01
66.PARTIDUL ROMILOR CĂRĂMIZARI DIN ROMÂNIA	277	0,00	2	0,01
67.UNIUNEA DEMOCRATĂ A TINERILOR MAGHIARI	262	0.00	2	0.01

68.PARTIDUL NAŢIONAL ŢĂRĂNESC CREŞTIN DEMOCRAT	236	0,00	2	0,01
69.ALIANŢA LIBERALĂ (P.N.L. – CÂMPEANU + P.N.L. – C.D.)	220	0,00	2	0,01
70.ALIANŢA ELECTORALĂ (U.D.M.R. + P.L.'93)	187	0,00	3	0,01

Au obţinut câte un mandat: PARTIDUL ALIANŢEI SOCIALE (AL CHIRIAŞILOR), PARTIDUL FOŞTILOR NECOMUNIŞTI ŞI DEŢINUŢI POLITICI, PARTIDUL LIBERAL DEMOCRAT, UNIUNEA ROMILOR DIN JUDEŢUL CONSTANŢA, PARTIDUL UNITĂŢII CELOR CE MUNCESC DIN ROMÂNIA, FEDERAŢIA COMUNITĂŢILOR EVREIEŞTI, PARTIDUL RELANSĂRII SOCIALE, COMUNITATEA „BRATSTVO" A BULGARILOR DIN ROMÂNIA, PARTIDUL DEMOCRAT AL NECOMUNIŞTILOR DIN ROMÂNIA, UNIUNEA DEMOCRAT CREŞTINĂ, PARTIDUL NAŢIONAL ROMÂN INDEPENDENT, PARTIDUL REVOLUŢIEI ROMÂNE, ALIANŢA ELECTORALĂ (FORUMUL DEMOCRAT AL GERMANILOR DIN ROMÂNIA + PARTIDUL NAŢIONAL AL AUTOMOBILIŞTILOR)

Rezultatele alegerilor locale (consilii judeţene)
2 iunie 1996

1.Numărul total al alegătorilor potrivit listelor electorale	17 737 425
2.Numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne	10 016 932
– Gradul de participare la vot (%)	56,47
3.Numărul total al voturilor valabil exprimate	8 323 872
– În procente (%)	83,10
4.Numărul total al voturilor nule	1 415 025
– În procente – (%)	14.13
5.Numărul total al mandatelor de consilieri judeţeni	1 642

Nr. crt.	Denumirea partidelor politice, alianţelor politice, alianţelor electorale ori menţiunea „candidaţi independenţi“	Numărul de voturi valabil exprimate, obţinute	În procente faţă de totalul voturilor valabil exprimate	Numărul de mandate	În procente faţă de totalul mandatelor
1.	CONVENŢIA DEMOCRATICĂ DIN ROMÂNIA	1 629 475	19,58	293	17,84
2.	PARTIDUL DEMOCRAŢIEI SOCIALE DIN ROMÂNIA	1 355 062	16,28	278	16,93
3.	UNIUNEA SOCIAL DEMOCRATĂ P.D. (F.S.N.) – P.S.D.R.	932 923	11,21	188	11,45
4.	UNIUNEA DEMOCRATĂ MAGHIARĂ DIN ROMÂNIA	602 561	7,24	133	8,10
5.	PARTIDUL UNITĂŢII NAŢIONALE ROMÂNE	455 379	5,47	88	5,36
6.	PARTIDUL SOCIALIST AL MUNCII	419 003	5,03	91	5,54
7.	PARTIDUL ROMÂNIA MARE	336 460	4,04	68	4,14
8.	CANDIDAŢI INDEPENDENŢI	285 650	3,43	56	3,41
9.	PARTIDUL DEMOCRAT AGRAR DIN ROMÂNIA	265 760	3,19	60	3,65
10.	PARTIDUL ALIANŢEI CIVICE	261 685	3,14	53	3,23
11.	PARTIDUL LIBERAL – 1993	233 251	2,80	50	3,05
12.	PARTIDUL SOCIALIST	178 888	2,15	39	2,38
13.	MIŞCAREA ECOLOGISTĂ DIN ROMÂNIA	175 903	2,11	37	2,25
14.	PARTIDUL NAŢIONAL LIBERAL (CÂMPEANU)	102 869	1,24	22	1,34
15.	PARTIDUL NAŢIONAL AL AUTOMOBILIŞTILOR	101 228	1,22	18	1,10
16.	ECOLOGIŞTII (ECOLOGIŞTII + AGRARIENII)	99 389	1,19	18	1,10
17.	PARTIDUL PENSIONARILOR DIN ROMÂNIA	94 858	1,14	20	1,22
18.	PARTIDA ROMILOR	84 268	1,01	21	1,28
19.	PARTIDUL NAŢIONAL ŢĂRĂNESC	69 450	0,83	17	1,04
20.	PARTIDUL UMANIST DIN ROMÂNIA	60 266	0,72	13	0,79

21.PARTIDUL „NOUA ROMANIE“	46 510	0,56	6	0,37
22.ALTERNATIVA ROMÂNIEI	40 809	0,49	5	0,30
23.PARTIDUL REPUBLICAN	31 562	0,38	4	0,24
24.PARTIDUL NAȚIONAL DEMOCRAT CREȘTIN	30 619	0,37	6	0,37
25.PARTIDUL ECOLOGIST DIN ROMÂNIA	20 992	0,25	4	0,24
26.PARTIDUL NAȚIONAL AL PRODUCĂTORILOR LIBERI DIN ROMÂNIA	20 617	0,25	4	0,24
27.FORUMUL DEMOCRAT AL GERMANILOR DIN ROMÂNIA	18 568	0,22	4	0,24
28.PARTIDUL NAȚIONAL AL REÎNTREGIRII	18 437	0,22	2	0,12
29.PARTIDUL SOCIALIST MUNCITORESC ROMÂN	17 355	0,21	3	0,18
30.PARTIDUL PARTICULARILOR – PARTID SOCIAL DEMOCRAT TRADIȚIONAL ROMÂN	15 654	0,19	2	0,12
31.COMUNITATEA RUȘILOR LIPOVENI DIN ROMÂNIA	15 155	0,18	4	0,24
32.PARTIDUL DEMOCRAT AL PENSIONARILOR DIN ROMÂNIA ȘI DIASPORA	12 876	0,15	2	0,12
33.PARTIDUL ROMÂN PENTRU NOUA SOCIETATE	12 638	0,15	3	0,18
34.PARTIDUL LIBERAL CREȘTIN	11 031	0,13	2	0,12
35.UNIUNEA UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA	9 262	0,11	2	0,12
36.PARTIDUL FOȘTILOR NECOMUNIȘTI ȘI DEȚINUȚI POLITICI	8 295	0,10	2	0,12
37.PARTIDUL UNIUNEA LIBERALĂ „BRĂTIANU“	6 308	0,08	2	0,12

Au obținut câte un mandat de consilier județan: UNIUNEA POLONEZILOR DIN ROMÂNIA „DOM POLSKI“, UNIUNEA GENERALĂ A ROMILOR DIN ROMÂNIA, UNIUNEA ELENĂ DIN ROMÂNIA, UNIUNEA DEMOCRATICĂ A SÂRBILOR ȘI CARAȘOVENILOR DIN ROMÂNIA, UNIUNEA DEMOCRATĂ A TĂTARILOR TURCO-MUSULMANI DIN ROMÂNIA, PARTIDUL SOCIALIST ROMÂN, PARTIDUL SOCIAL-DEMOCRAT „CONSTANTIN TITEL PETRESCU“, PARTIDUL RENAȘTERII JUDEȚELOR ABUZIV DESFIINȚATE, PARTIDUL

NAȚIONAL LIBERAL – CONVENȚIA DEMOCRATICĂ, PARTIDUL LIBERAL MONARHIST DIN ROMÂNIA, PARTIDUL LIBERAL DEMOCRAT, PARTIDUL LIBERAL REPUBLICAN, PARTIDUL LIBER DEMOCRAT MAGHIAR DIN ROMÂNIA, PARTIDUL LIBER DEMOCRAT, PARTIDUL LABURIST ROMÂN, PARTIDUL DREPTĂȚII SOCIALE (NOUA DEMOCRAȚIE) DE NORD-VEST DIN ROMÂNIA, PARTIDUL „PENTRU PATRIE", PARTIDUL „ADEVĂRUL ROMÂN", MIȘCAREA PRODUCĂTORILOR AGRICOLI PENTRU DREPTURILE OMULUI, MIȘCAREA PENTRU INTEGRAREA EUROPEANĂ, FRONTUL DEMOCRAT ROMÂN DIN TIMIȘOARA, ALIANȚA SOCIAL DEMOCRAT LIBERALĂ – COVASNA

ANEXA NR. 2

Rezultatele alegerilor locale (primari)
16 iunie 1996

1. Numărul total al alegătorilor potrivit listelor electorale	15 476 824
2. Numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne	8 211 422
– Gradul de participare la vot (%)	53,06
3. Numărul total al voturilor valabil exprimate	8 029 655
– În procente – (%)	97,79
4. Numărul total al voturilor nule	181 001
– În procente – (%)	2,20
5. Numărul total al mandatelor pentru funcția de primar	1 849

Denumirea partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale ori menționea „candidați independenți"	Numărul de voturi valabil exprimate, obținute	În procente față de totalul voturilor valabil exprimate	Numărul de mandate	În procente față de totalul mandatelor
1.CONVENȚIA DEMOCRATICA DIN ROMÂNIA	2 437 070	30,35	257	13,90
2.PARTIDUL DEMOCRAȚIEI SOCIALE DIN ROMÂNIA	2 066 581	25,74	500	27,04
3.UNIUNEA SOCIAL DEMOCRATĂ P.D. (F.S.N.) – P.S.D.R.	1 127 487	14.04	329	17,79
4.CANDIDAȚI INDEPENDENȚI	626 230	7,80	189	10,22

5.PARTIDUL SOCIALIST AL MUNCII	331 143	4,12	81	4,38
6.PARIDUL DEMOCRAT AGRAR DIN ROMÂNIA	282 766	3,52	141	7,63
7.PARTIDUL LIBERAL – 1993	229 976	2,86	49	2,65
8.PARTIDUL UNITĂŢII NAŢIONALE ROMÂNE	228 253	2,84	100	5,41
9.PARTIDUL ALIANŢEI CIVICE	144 245	1,80	26	1,41
10.UNIUNEA DEMOCRATĂ MAGHIARĂ DIN ROMÂNIA	137 679	1,71	18	0,97
11.PARTIDUL ROMÂNIA MARE	115 776	1,44	43	2,33
12.PARTIDUL SOCIALIST	88 334	1,10	32	1,73
13.MIŞCAREA ECOLOGISTĂ DIN ROMÂNIA	51 366	0,64	31	1,68
14.PARTIDUL NAŢIONAL LIBERAL (CÂMPEANU)	28 583	0,36	10	0,54
15.PARTIDUL UMANIST DIN ROMÂNIA	23 399	0,29	6	0,32
16.PARTIDUL „NOUA ROMÂNIE“	20 048	0,25	6	0,32
17.ECOLOGIŞTII (ECOLOGIŞTII + AGRARIENII)	10 273	0,13	3	0,16
18.PARTIDUL REPUBLICAN	8 658	0,11	4	0,22
19.PARTIDUL NAŢIONAL AL AUTOMOBILIŞTILOR	7 542	0,09	4	0,22
20.PARTIDUL PENSIONARILOR DIN ROMÂNIA	7 433	0,09	3	0,16
21.PARTIDUL NAŢIONAL ŢĂRĂNESC	3 933	0,05	2	0,11
22.ALTERNATIVA ROMÂNIEI	6 188	0,08	2	0,11

Au obţinut câte un mandat de primar: PARTIDUL DREPTĂŢII SOCIALE (NOUA DEMOCRAŢIE) DE NORD-VEST DIN ROMÂNIA, PARTIDUL ROMÂN PENTRU NOUA SOCIETATE, PARTIDUL NAŢIONAL LIBERAL, PARTIDA ROMILOR, PARTIDUL RENAŞTERII JUDEŢELOR ABUZIV DESFIINŢATE, COMUNITATEA RUŞILOR LIPOVENI DIN ROMÂNIA, ALIANŢA ELECTORALĂ (P.D.S.R. + P.D.A.R.), UNIUNEA DEMOCRATICĂ A SÂRBILOR ŞI CARAŞOVENILOR DIN ROMÂNIA, ALIANŢA PENTRU SOCIALISM, PARTIDUL SOCIAL DEMOCRAT „CONSTANTIN TITEL PETRESCU“, ALIANŢA SOCIAL DEMOCRAT LIBERALĂ – COVASNA, UNIUNEA DEMOCRATICĂ A SLOVACILOR ŞI CEHILOR DIN ROMÂNIA, ALIANŢA ELECTORALĂ (ECOLOGIŞTII + P.D.S.R.)

Rezultatele alegerilor locale (consilii locale)
16 iunie 1996

1. Numărul total al alegătorilor potrivit listelor electorale	2 990 587
2. Numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne	1 380 838
– Gradul de participare la vot (%)	46,17
3. Numărul total al voturilor valabil exprimate	1 283 808
– În procente – (%)	92,97
4. Numărul total al voturilor nule	96 781
– În procente – (%)	7,01
5. Numărul total al mandatelor de consilieri locali	4 856

Nr. crt.	Denumirea partidelor politice, alianţelor politice, alianţelor electorale ori menţiunea „candidaţi independenţi"	Numărul de voturi valabil exprimate, obţinute	În procente faţă de totalul voturilor valabil exprimate	Numărul de mandate	În procente faţă de totalul mandatelor
1.	CONVENŢIA DEMOCRATICA DIN ROMÂNIA	345 961	26,95	968	19,93
2.	PARTIDUL DEMOCRAŢIEI SOCIALE DIN ROMÂNIA	219 025	17,06	1 173	24,16
3.	UNIUNEA SOCIAL DEMOCRATĂ P.D. (F.S.N.) – P.S.D.R.	156 761	12,21	730	15,03
4.	PARTIDUL SOCIALIST AL MUNCII	102 716	8,00	392	8,07
5.	CANDIDAŢI INDEPENDENŢI	83 824	6,53	222	4,57
6.	PARTIDUL ROMÂNIA MARE	47 664	3,71	178	3,67
7.	PARTIDUL ALIANŢEI CIVICE	45 315	3,53	127	2,62
8.	PARTIDUL DEMOCRAT AGRAR DIN ROMÂNIA	40 158	3,13	284	5,85
9.	PARTIDUL UNITĂŢII NAŢIONALE ROMÂNE	39 498	3,08	135	2,78
10.	PARTIDUL LIBERAL – 1993	29 059	2,26	163	3,36
11	UNIUNEA DEMOCRATĂ MAGHIARĂ DIN ROMÂNIA	28 474	2,22	36	0,74

12.PARTIDUL SOCIALIST	25 783	2,01	151	3,11
13.MIŞCAREA ECOLOGISTĂ DIN ROMÂNIA	19 854	1,55	56	1,15
14.PARTIDUL NAŢIONAL LIBERAL (CÂMPEANU)	14 144	1,10	61	1,26
15.PARTIDUL PENSIONARILOR DIN ROMÂNIA	11 481	0,89	16	0,33
16.PARTIDUL NAŢIONAL AL AUTOMOBILIŞTILOR	6 859	0,53	7	0,14
17.PARTIDA ROMILOR	6 642	0,52	13	0,27
18.ECOLOGIŞTII (ECOLOGIŞTII + AGRARIENII)	6 498	0,51	15	0,31
19.PARTIDUL „NOUA ROMÂNIE“	5 676	0,44	17	0,35
20.PARTIDUL UMANIST DIN ROMÂNIA	5 606	0,44	17	0,35
21.PARTIDUL NAŢIONAL ŢĂRĂNESC	4 997	0,39	14	0,29
22.PARTIDUL SOCIALIST MUNCITORESC ROMÂN	3 503	0,27	4	0,08
23.ALTERNATIVA ROMÂNIEI	3 468	0,27	4	0,08
24.FORUMUL DEMOCRAT AL GERMANILOR DIN ROMÂNIA	2 728	0,21	2	0,04
25.PARTIDUL PARTICULARILOR – PARTID SOCIAL DEMOCRAT TRADIŢIONAL ROMÂN	2 714	0,21	9	0,19
26.PARTIDUL MUNCITORESC ROMÂN	2 686	0,21	6	0,12
27.PARTIDUL REPUBLICAN	2 131	0,17	2	0,04
28.PARTIDUL POPULAR	1 846	0,14	11	0,23
29.PARTIDUL UNIUNEA LIBERALĂ „BRĂTIANU“	1 451	0,11	2	0,04
30.PARTIDUL SOCIALIST ROMÂN	1 027	0,08	2	0,04
31.UNIUNEA UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA	954	0,07	4	0,08
32.PARTIDUL LIBERAL MONARHIST DIN ROMÂNIA	951	0,07	7	0,14
33.COMUNITATEA RUŞILOR LIPOVENI DIN ROMÂNIA	688	0,05	11	0,23

34. PARTIDUL NAŢIONAL LIBERAL	417	0,03	2	0,04
35. UNIUNEA DEMOCRATICĂ A SLOVACILOR ŞI CEHILOR DIN ROMÂNIA	385	0,03	5	0,10

Au obţinut câte un mandat de consilier local: UNIUNEA DEMOCRATICĂ A SÂRBILOR ŞI CARAŞOVENILOR DIN ROMÂNIA, UNIUNEA GENERALĂ A ROMILOR DIN ROMÂNIA, PARTIDUL NAŢIONAL DEMOCRAT CREŞTIN, PARTIDUL ECOLOGIST DIN ROMÂNIA, CONVENŢIA CREŞTINĂ A ETNIEI ROMILOR DIN ROMÂNIA, PARTIDUL ALIANŢEI SOCIALE (AL CHIRIAŞILOR), PARTIDUL DEMOCRAT DE CENTRU, ALIANŢA ELECTORALĂ „LEOPARDUL", PARTIDUL DEMOCRAT CONSTITUŢIONAL DIN ROMÂNIA, PARTIDUL UNITĂŢII CELOR CE MUNCESC DIN ROMÂNIA.

Rezultatele alegerilor locale (consilii judeţene) 16 iunie 1996

1. Numărul total al alegătorilor potrivit listelor electorale	541 685
2. Numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne	247 115
– Gradul de participare la vot (%)	45,62
3. Numărul total al voturilor valabil exprimate	214 752
– În procente – (%)	86,90
4. Numărul total al voturilor nule	31 959
– În procente – (%)	12,93
5. Numărul total al mandatelor de consilieri judeţeni	76

Nr. crt.	Denumirea partidelor politice, alianţelor politice, alianţelor electorale ori menţiunea „candidaţi independenţi"	Numărul de voturi valabil exprimate, obţinute	În procente faţă de totalul voturilor valabil exprimate	Numărul de mandate	În procente faţă de totalul mandatelor
1.	CONVENŢIA DEMOCRATICĂ DIN ROMÂNIA	37 702	17,56	14	18,42
2.	PARTIDUL DEMOCRAŢIEI SOCIALE DIN ROMÂNIA	35 118	16,35	12	15,79

3.UNIUNEA SOCIAL DEMOCRATĂ P.D. (F.S.N.) – P.S.D.R.	29.551	13,76	11	14,47
4.PARTIDUL SOCIALIST AL MUNCII	20 645	9,61	7	9,21
5.CANDIDAŢI INDEPENDENŢI	17 809	8,29	5	6,58
6.PARTIDUL SOCIALIST	12 567	5,85	5	6,58
7.PARTIDUL ALIANŢEI CIVICE	8 524	3,97	3	3,95
8.PARTIDUL ROMÂNIA MARE	7 582	3,53	3	3,95
9PARTIDUL DEMOCRAT AGRAR DIN ROMÂNIA	7 492	3,49	3	3,95
10.PARTIDUL LIBERAL – 1993	6 707	3,12	3	3,95
11PARTIDUL UNITĂŢII NAŢIONALE ROMÂNE	6 092	2,84	2	2,63
12.PARTIDUL „NOUA ROMÂNIE“	5.365	2,50	2	2,63
13.PARTIDUL PENSIONARILOR DIN ROMÂNIA	4 055	1,89	2	2,63

Au obţinut câte un mandat de consilier judeţean: MIŞCAREA ECOLOGISTĂ DIN ROMÂNIA, PARTIDUL NAŢIONAL LIBERAL (CÂMPEANU), PARTIDUL NAŢIONAL AL AUTOMOBILIŞTILOR, PARTIDA ROMILOR

ANEXA NR. 3

Rezultatele alegerilor pentru Camera Deputaților
3 noiembrie 1996

- Numărul total al alegătorilor potrivit listelor electorale 17 218 654
- Numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la vot 13 088 388
- Numărul total al voturilor valabil exprimate 12 238 746
- Numărul total al voturilor nule 834 687

Nr crt	Formațiunea politică, partidul, coaliția	Număr de voturi	În procente față de totalul voturilor valabil exprimate	Număr de mandate	În procente față de totalul mandatelor
1.	**Convenția Democrată Română**	3 692 321	30,17	122	35,57
2	**Partidul Democrației Sociale din România**	2 633 860	21,52	91	26,53
3.	**Uniunea Social Democrată**	1 582 231	12,93	53	15,45
4.	**Uniunea Democrată a Maghiarilor din România**	812 628	6,64	25	7,29
5.	**Partidul România Mare**	546 430	4,46	19	5,54
6.	**Partidul Unității Naționale Române**	533 348	4,36	18	5,25
7	**Alții**	2 437 928	19,92	15	4,37
	Total	**12 238 746**	**100,00%**	**343**	**100,00%**

CONVENȚIA DEMOCRATĂ ROMÂNĂ

ALBA
1. Ion Berciu – P.N.Ț.C.D.
2. Costin Georgescu – P.N.L.
3. Bazil Dumitrean – P.N.T.C.D.

ARAD
4. Ion Rațiu – P.N.Ț.C.D.
5. Mihăiță Calimente – P.N.Ț.C.D.
6. Titus Nicolae Gheorghiof – P.N.L.C.D
7. Radu Ghidău – P.N.Ț.C.D.

ARGEȘ
8. Barbu Pițigoi – P.N.Ț.C.D.
9. Sergiu George Rizescu – P.N.Ț.C.D.
10. Romeo Nanu – P.N.Ț.C.D.

BACĂU
11. Ion Corniță – P.N.Ț.C.D.
12. Valeriu Gheorghe – P.N.L.
13. Haralambie Irimescu – P.N.Ț.C.D.
14. Vasile Pavel – P.N.Ț.C.D.

BIHOR
15. Gabriel Țepelea – P.N.Ț.C.D.
16. Octavian Bot – P.N.L.
17. Mircea Negrău – P.N.Ț.C.D.

BISTRIȚA-NĂSĂUD
18. Aureliu-Emil Săndulescu – P.N.Ț.C.D.
19. Dan Constantinescu – P.N.L.

BOTOȘANI
20. Emil Teodor Popescu – P.N.Ț.C.D.
21. Eugen Hilote – P.N.T.C.D.

BRAȘOV
22. Sorin Victor Lepșa – P.N.Ț.C.D.
23. Radu Spiridon Cojocaru – P.N.L.
24. Nicolae Florin Tudose – P.N.Ț.C.D.
25. Ion Andrei Gherasim – P.N.Ț.C.D.

BRĂILA
26. Aurelian Paul Alecu – P.N.Ț.C.D.
27. Ioan Cezar Coraci – P.N.L.

BUZĂU
28. Teodor Gheorghe Morariu – P.N.Ț.C.D.
29. Gheorghe Dan Nicolae Ceaușescu – P.N.Ț.C.D.

CARAȘ-SEVERIN
30. Cornel Sturza Popovici – P.N.Ț.C.D
31. Monica-Octavia Muscă – P.N.L.

CĂLĂRAȘI
32. Claudiu-Costel Pavelescu – P.N.Ț.C.D.

CLUJ
33. Ioan Vida-Simiti – P.N.Ț.C.D.
34. Anton Ionescu – P.N.L.
35. Iftene Pop – P.N.Ț.C.D.
36. Ioan Roman – P.N.Ț.C.D.

CONSTANȚA
37. Jianu Nicolae – P.N.Ț.C.D.
38. Puiu Haşotti – P.N.L.
39. Tănase Barde – P.N.Ț.C.D.
40. Ion Botescu – P.N.Ț.C.D.
41. Gheorghe Andrei – P.N.Ț.C.D.

DÂMBOVIȚA
42. Irineu Popescu – P.N.Ț.C.D.
43. Şerban Constantin Rădulescu Zoner – P.N.L.
44. Ion Enescu – P.N.Ț.C.D.
45. Dorin Dirstaru – P.N.Ț.C.D.

DOLJ
46. Mihail Gabriel Ioniță – P.N.Ț.C.D.
47. Bogdan Ionescu – P.N.Ț.C.D.
48. Vasile Mircea Cazacu – P.N.L.
49. Ioan Roşca – P.E.R.
50. Ion Lucian Matei – P.N.T.C.D.

GALAȚI
51. Mircea Ciumara – P.N.Ț.C.D.
52. Elena Iacob – P.N.Ț.C.D.
53. Manole Odisei – P.N.Ț.C.D.
54. Cornel Protopopescu – P.E.R.

GIURGIU
55. Mihai Grigoriu – P.N.Ț.C.D.

GORJ
56. Mihail Nica – P.N.Ț.C.D.
57. Constantin Drumen – P.N.Ț.C.D.

HUNEDOARA
58. Sorin-Petre Dimitriu – P.N.Ț.C.D.
59. Laurențiu Priceputu – P.N.L.

60. Liviu Petreu – P.N.Ţ.C.D.

IALOMIŢA

61. Gheorghe Cristea – P.N.Ţ.C.D.

IAŞI

62. Vasile Lupu – P.N.Ţ.C.D.
63. Ion Mogoş – P.N.L.
64. Mihai Dorin – P.N.Ţ.C.D.
65. Constantin Aferăriţei – P.A.R.
66. Traian-Neculaie Ranja –P.N.Ţ.C.D.

MARAMUREŞ

67. Tudor Gavril Dunca – P.N.Ţ.C.D.
68. Decebal Traian Remeş – P.N.L.

MEHEDINŢI

69. Ulpiu-Radu Micle – P.N.Ţ.C.D.
70. Emanoil Dan Barbaresso – P.N.Ţ.C.D.

MUREŞ

71. Ioan Mureşan – P.N.Ţ.C.D.

NEAMŢ

72. Elena Cornelia Gabriela Radu – P.N.Ţ.C.D.
73. Liviu Bujor – P.N.L.CD

OLT

74. Valentin Argeşanu – P.N.Ţ.C.D.
75. Carol-Emil Kovács – P.N.L.

PRAHOVA

76. Constantin Remus Opriş – P.N.Ţ.C.D.
77. Mircea Mihai Munteanu – P.N.Ţ.C.D.
78. Adrian Tudor Moroianu Geamăn – P.N.L.C.D.
79. Victor Barbăroşie – P.N.L.
80. Valentin Vasilescu – P.E.R.

SATU MARE

81. Anamaria Mihaela Biriş – P.N.Ţ.C.D.
82. Liviu Iuliu Dragoş – P.N.L.

SĂLAJ

83. Vasile Vetişanu – P.N.T.C.D.

SIBIU

84. Gavril Dejeu – P.N.Ţ.C.D.
85. Sorin Pantiş – P.N.L.
86. Lia Andreia Galic – P.N.Ţ.C.D.

SUCEAVA

87. Dan Palade – P.N.Ţ.C.D
88. Vasile Mândroviceanu – P.N.L.
89. Dorin Vataman – P.N.Ţ.C.D.

TELEORMAN

90. Nicolae Noica – P.N.Ţ.C.D.
91. Didi Spiridon – P.N.Ţ.C.D.

TIMIŞ

92. Tănase Pavel Tăvală – P.N.Ţ.C.D.
93. George Şerban – P.N.Ţ.C.D.
94. Ovidiu Virgil Drăgănescu – P.N.L.
95. Teodor Stanca – P.N.Ţ.C.D.
96. Petru Dugulescu – P.N.Ţ.C.D.

TULCEA

97. Laurenţiu George Crin Antonescu – P.N.L.

VASLUI

98. Virgil Petrescu – P.N.Ţ.C.D.
99. Vasile Ghiga – P.E.R.

VÂLCEA

100. Laurenţiu Dumitraşcu – P.N.Ţ.C.D.
101. Jean Decuseară – P.N.L.

VRANCEA

102. Dan-Gabriel Nichita – P.N.Ţ.C.D.
103. Radu Manea – P.N.Ţ.C.D.

BUCUREŞTI

104. Ion Diaconescu – P.N.Ţ.C.D.
105. Călin Constantin Anton Popescu Tăriceanu – P.N.L.
106. Ernest-Otto Weber – P.E.R.
107. Niculae Vasile C-tin Ionescu Galbeni – P.N.Ţ.C.D.
108. Alexandru Ionescu – F.E.R.
109. Andrei Ioan Chiliman – P.N.L.
110. Constantin Ionescu – P.N.Ţ.C.D.
111. Sergiu Macarie – P.N.Ţ.C.D.
112. Florica Rădiţa Raica – P.N.Ţ.C.D.
113. Adrian Iorgulescu – P.A.R.
114. Adrian Paul Dumitrescu – P.A.R.
115. Alexandru Ioan Badea – P.N.Ţ.C.D.
116. Valeriu Stoica – P.N.L.

117. Mihai Sorin Stănescu – P.N.L.C.D.
118. Mihai Gheorghiu – P.N.Ţ.C.D.
119. Gheorghe Liviu Negoiţă – P.N.L.C.D.
120. Silviu Petrescu – P.N.Ţ.C.D.

ILFOV

121. Costel Păunescu – P.N.Ţ.C.D.
122. Silvia Petrovici – P.N.Ţ.C.D.

PARTIDUL DEMOCRAŢIEI SOCIALE DIN ROMÂNIA

ALBA

1. Neculai Popa

ARAD

2. Florian Bercea

ARGEŞ

3. Alexandru Stănescu
4. Mihai Petre Georgescu
5. Dan Ghibernea
6. Vasile Stan

BACĂU

7. Viorel Hrebenciuc
8. Matei-Agaton Dan
9. Ioan-Aron Popa
10. Simion Darie

BIHOR

11. Florian Serac

BISTRIŢA-NĂSĂUD

12. Ioan Pintea

BOTOŞANI

13. Viorica Afrăsinei
14. Petru Şerban Mihăilescu
15. Nicu Ioniţă

BRAŞOV

16. Romulus Ion Mouchă

BRĂILA

17. Daniela Bartoş
18. George Dragu

BUZĂU

19. Dumitru Pâslaru
20. Ovidiu Cameliu Petrescu
21. Alexandru Albu

CARAŞ-SEVERIN

22. Gheorghe Oană

CĂLĂRAŞI

23. Marian Sârbu
24. Petre Naidin
25. Ion Munteanu

CLUJ

26. Alexandru Lăpuşan

CONSTANŢA

27. Dumitru Gheorghe Mircea Coşea
28. Dorel-Constantin Onaca

DÂMBOVIŢA

29. Romulus Neagu
30. Daniela Popa
31. Gheorghe Ana

DOLJ

32. Mişu Negriţoiu
33. Gheorghe Ionescu
34. Neculai Grigoraş

GALAŢI

35. Ion-Florentin Sandu
36. Victor Traian Mihu
37. Dan Nica

GIURGIU

38. Marin Cristea
39. Adrian Croitoru

GORJ

40. Ion Pârgaru
41. Dumitru Popescu

HUNEDOARA

42. Gheorghe Ana
43. Ion Giurescu

IALOMIŢA

44. Virgil Popa
45. Gabriel Bivolaru

IAŞI

46. Marian Enache
47. Dumitru-Mugurel Vintilă
48 Traian Dobre
49. Constantin Eremia Cotrutz

MARAMUREŞ

50. Ioan Mircea Paşcu
51. Petru Godja

MEHEDINŢI

52. Eugen Nicolicea
53. Ion Honcescu

MUREŞ
54. Mihai Ioan Popa
NEAMT
55. Gheorghe Romeo Leonard Cazan
56. Ioan Bivolaru
57. Iulian-Costel Tocu
58. Mihai Hlinschi
OLT
59. Florin Georgescu
60. Victor Achimescu
61. Nicolae Groza
PRAHOVA
62. Niculae Napoleon Antonescu
63. Eugenia Moldoveanu
64. Mihail Sireteanu
SATU MARE
65. Viorel Pop
SĂLAJ
66. Radu Liviu Bara
SIBIU
67. Ovidiu Şincai
SUCEAVA
68. Petru Bejinariu
69. Marina Ionescu
70. Vasile Panteliuc
71. Mihai Vitcu
TELEORMAN
72. Vasile Cândea
73. Marian Ianculescu
74. Ionel Marineci
TIMIS
75. Hildegard Puwak
TULCEA
76. Ion Lazia
VASLUI
77. Marţian Dan
78. Dumitru Buzatu
79. Ştefan Ignat
VÂLCEA
80. Acsinte Gaspar
81. Gheorghe Vâlceanu
82. Traian Sabău
VRANCEA
83. Miron Tudor Mitrea
84. Florian Udrea
85. Carmen Hunea
BUCUREŞTI
86. Adrian Năstase
87. Dan Ioan Popescu
88. Iosif Boda
89. Ecaterina Andronescu
90. Constantin Teculescu
ILFOV
91. Victor Neagu

UNIUNEA SOCIAL DEMOCRATĂ

ALBA
1.Alexandru Peres – P.D
ARAD
2. Emil Livius Nicolae Putin – P.S.D.R.
ARGEŞ
3. Ion Cârstoiu – P.D.
BACĂU
4. Vasile Nistor – P.D.
5. Constantin Moiceanu – P.S.D.R.
BIHOR
6. Liviu Ovidiu Cosma – P.D.
BISTRIŢA-NĂSĂUD
7. Ioan Oltean – P.D.
BOTOŞANI
8. Dumitru Sandu – P.S.D.R
BRAŞOV
9. Victor Babiuc – P.D.
10. Vasile Bran – P.D.
BRĂILA
11. George Şerban – P.D.
12. Horia Văsioiu – P.D.
BUZĂU
13. Petre Partal – P.D.
14. Aurel Constantin Papuc – P.D.
CARAŞ-SEVERIN
15. Adrian-Ioan Vilău – P.D
16. Liviu Spătaru – P.D.
CLUJ
17. Iuliu Păcurariu – P.D.
CONSTANŢA
18. Bogdan Nicolae Niculescu-Duvăz – PD
19. Ioan Sorin Marinescu – P.S.D.R.
20. Radu Ştefan Mazăre – P.D.

DÂMBOVITA
21. Victor Boştinaru – P.D.
DOLJ
22. Radu Mircea Berceanu – P.D.
23. Alexandru Brezniceanu – P.D.
GALATI
24. Radu-Sever-Cristian Gheciu – P.S.D.R.
GIURGIU
25. Alexandru Dumitru Radu – P.D.
GORJ
26• Ştefan Popescu-Bejat – P.D.
HUNEDOARA
27. Dumitru Ifrim - P.S.D.R.
IALOMITA
28. Gheorghe Ţărna – P.D.
IASI
29. Valeria Mariana Stoica – P.D.
30. Mihai Baciu – P.D.
MARAMURES
31. Petre Moldovan – P.S.D.R.
MUREŞ
32. Ileana Filipescu – P.D.
NEAMT
33. Cristian Rădulescu – P.D.
OLT
34. Nicolae Grădinaru – P.D.
PRAHOVA
35. Corneliu Constantin Ruse – P.D.
36. Constantin Gheorghe Avramescu – P.S.D.R.
37. Paula Maria Ivănescu – P.D.
SATU MARE
38. Radu Budeanu – P.D.
SIBIU
39. Romeo Trifu - P.D.
SUCEAVA
40. Mihai Chiriac – P.D.
41. Sandu Alecu – P.D.
TELEORMAN
42. Adriean Videanu – P.D.
TIMIŞ
43. Ştefan Glăvan – P.D.
44. Aurel Miloş – P.D.
VASLUI
45. Traian Băsescu – P.D.
46. Alexandru Liviu Mera – P.D.
VÂLCEA
47. George Iulian Stancov – P.D.
VRANCEA
48. Gheorghe Albu – P.D.
BUCURESTI
49. Sergiu Cunescu – P.S.D.R.
50. Adrian Severin – P.D.
51. Smaranda Dobrescu – P.S.D.R.
52. Alexandru Sassu – P.D.
ILFOV
53. Viorel Lixăndroiu – P.D.

UNIUNEA DEMOCRATĂ MAGHIARĂ DIN ROMÂNIA

ARAD
1. Gheorghe Tokav
BIHOR
2. Zsolt Szilágyi
3. Ludovic Rákoczi
4. Ervin Zoltan Szekely
BRAŞOV
5. Csaba Tiberiu Kovács
CLUJ
6. Alexandru Konya-Hamar
7. Eugen Matis
COVASNA
8. Ákos Birtalan
9. Sandor Tamas
10. Árpad-Francisc Marton
HARGHITA
11. Stefan Nagy
12. Robert Kalman Raduly
13. Ferenc Asztalos
14. István Antal
15. Dezideriu Coloman Becsek Garda
MARAMURES
16. Gyongyike Bondi
MURES
17. Atila Bela Ladislau Kelemen
18. Károly Kerekes
19. Alexandru Kakasi

20. Matei Barna Elek
SATU MARE
21 Attila Varga
22. Francisc Pecsi
SĂLAJ
23. Iuliu Vida
TIMIŞ
24. Francisc Bárányi
TULCEA
25. Francisc Vajda

PARTIDUL ROMÂNIA MARE

ARGEŞ
1. Nicolae Leonăchescu
BACĂU
2. Ion Duţu
BOTOŞANI
3. Toma Năstase
CĂLĂRAŞI
4. Mitică Bălăeţ
CONSTANŢA
5.Gheorghe Ariton
DOLJ
6. Nicolae Vasilescu
GALATI
7. Daniela Buruiană-Aprodu
GORJ
8. Constantin Băbălău
HUNEDOARA
9. Ilie Neacşu
IASI
10. Anghel Stanciu
MARAMUREŞ
11. Luca Ştefănoiu
NEAMT
12. Viorel Burlacu
OLT
13. Mitzura-Domnica Arghezi
PRAHOVA
14. Marcu Tudor
SUCEAVA
15. Leonida Lari Iorga
TELEORMAN
16. Florea Buga
TULCEA
17. Sever Meşca
BUCUREŞTI
18. Ioan Iuliu Furo
19. Corneliu Ciontu

PARTIDUL UNITĂŢII NAŢIONALE ROMÂNE

ALBA
1. Nicolae Octavian Dărămuş
ARGEŞ
2. Nicolae Ionescu
BIHOR
3. Mihai Drecin
BISTRIŢA-NĂSĂUD
4. Ioan Sonea
BRAŞOV
5. Gheoghe Secară
CLUJ
6. Ioan Gavra
7. Vasile Matei
8. Vasile Miclăuş
COVASNA
9. Petre Ţurlea
HUNEDOARA
10. Petru Steolea
MARAMURES
11. Nicolae Bud
MEHEDINTI
12. Romulus Raicu
MUREŞ
13. Lazăr Lădariu
14. Leon Pop
SĂLAJ
15. Miron Chichişan
SIBIU
16. Mircea Vâlcu
TIMIŞ
17. Valeriu Tabără
BUCURESTI
18. Valentin Adrian Iliescu

Organizaţiile cetăţenilor aparţinând unei minorităţi naţionale cărora li s-a repartizat un mandat de deputat

1. FEDERAŢIA COMUNITĂŢILOR EVREIEŞTI DIN ROMÂNIA	Dorel Dorian
2. UNIUNEA DEMOCRATĂ TURCĂ DIN ROMÂNIA	Fedbi Osman
3. COMUNITATEA „BRATSTVO“ A BULGARILOR DIN ROMÂNIA	Florea Simion
4. UNIUNEA ELENĂ DIN ROMÂNIA	Gherasim Gazi
5. UNIUNEA POLONEZILOR DIN ROMÂNIA „DOM POLSKI“	Iohan-Peter Babias
6. UNIUNEA DEMOCRATĂ A SLOVACILOR ŞI CEHILOR DIN ROMÂNIA	Iosif Paneş
7. PARTIDA ROMILOR	Mădălin Voicu
8. COMUNITATEA ITALIANĂ DIN ROMÂNIA, STR. SOCOLA NR. 14 – IAŞI	Marilena Tomov
9. UNIUNEA DEMOCRATĂ A TĂTARILOR TURCO-MUSULMANI DIN ROMÂNIA	Nusfet Saganai
10. UNIUNEA CULTURALĂ A ALBANEZILOR DIN ROMÂNIA	Oana Manolescu
11. COMUNITATEA RUŞILOR LIPOVENI DIN ROMÂNIA	Sevastian Fenoghen
12. UNIUNEA DEMOCRATICĂ A SÂRBILOR ŞI CARAŞOVENILOR DIN ROMÂNIA	Slavomir Gvozdenovici
13. UNIUNEA ARMENILOR DIN ROMÂNIA	Varujan Pambuccian
14. UNIUNEA UCRAINIENILOR DIN ROMÂNIA	Vichentie Nicolaiciuc
15. FORUMUL DEMOCRAT AL GERMANILOR DIN ROMÂNIA	Werner Horst Bruck

ANEXA NR. 4

Rezultatele alegerilor pentru Senat
3 noiembrie

- Numărul total al alegătorilor potrivit listelor electorale 17 218 654
- Numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la vot: 13 088 388
- Numărul total al voturilor valabil exprimate: 12 287 671
- Numărul total al voturilor nule: 785 977

Nr. crt.	Formaţiunea politică, partidul, coaliţia	Număr de voturi	În procente faţă de totalul voturilor valabil exprimat	Număr de mandate	În procente faţă de totalul mandatelor
1	**Convenţia Democrată Română**	3 772 084	30,70	53	37,06
2	**Partidul Democraţiei Sociale din România**	2 836 011	23,08	41	28,67
3.	**Uuniunea Social Democrată**	1 617 384	13,16	23	16,08
4.	**Uniunea Democrată a Maghiarilor din România**	837 760	6,82	11	7,69
5.	**Partidul România Mare**	558 026	4,54	8	5,59
6.	**Partidul Unităţii Naţionale Române**	518 962	4,22	7	4,90
7	**Alţii**	2 147 444	17,48		
	Total	**12 287 671**	**100,00%**	**143**	**100,00%**

CONVENȚIA DEMOCRATĂ ROMÂNĂ

ALBA
1. Mircea Ioan Popa – P.N.Ț.C.D.
ARAD
2. Marin Nicolai – P.N.Ț.C.D.
ARGEȘ
3. Eugen Vasiliu –P.N.L.
BACĂU
4. Viorel Cataramă – P.N.L.
5. Tiberiu Vladislav P.N.L.C.D.
BIHOR
6. Nistor Bădiceanu – P.N.Ț.C.D.
BISTRIȚA-NĂSĂUD
7. Teodor Câmpean – P.N.Ț.C.D.
BOTOȘANI
8. Dinu Secrieru – P.N.L.
BRAȘOV
9. Nicolae Zavici – P.N.Ț.C.D.
10. Marcian-David Bleahu – F.E.R.
BRĂILA
11. Laurențiu Ulici – P.A.R.
BUZĂU
12. Mihail Bălănescu – P.N.L.
CARAȘ-SEVERIN
13. Constantin Müller – P.N.Ț.C.D.
CLUJ
14. Matei Boilă – P.N.Ț.C.D.
15. Ioan Baraș – P.E R.
CONSTANȚA
16. Alexandru Popovici – P.N.L.C.D.
17. George Mihail Pruteanu – P.N.Ț.C.D.
DÂMBOVIȚA
18. Ulm Nicolae Spineanu – P.N.Ț.C.D.
DOLJ
19. Cornel Boiangiu – P.N.L.C.D.
20. Florin Bogdan – P.N.Ț.C.D.
GALAȚI
21 Paul Păcuraru – P.N.L.
GORJ
22. Vasile Ungureanu – P.N.L.
23. Dumitru Huidu – P.N.L.
HUNEDOARA
24. Ioan Rău – P.N.Ț.C.D.
25. Constantin Blejan – P.N.L.
IAȘI
26. Varujan Vosganian – P.A.R.
27. Petru Caraman – P.N.Ț.C.D.
MARAMUREȘ
28. Voicu Valentin Glodeanu – P.N.Ț.C.D.
29. Liviu Titus Pașca – P.N.L.
MEHEDINȚI
30. Alexandru Ioan Morțun – P.N.L.
MUREȘ
31. Ioan Burghelea – P.N.Ț.C.D.
NEAMȚ
32. Florin Buruiană – P.N.Ț.C.D.
OLT
33. Răsvan Dobrescu – P.N.Ț.C.D.
PRAHOVA
34. Mircea Ionescu-Quintus – P.N.L.
35. Valentin Corneliu Gabrielescu – P.N.Ț.C.D.
SATU MARE
36. George Achim – P.N.Ț.C.D.
37. Stelian Alexandru Pop – P.N.L.
SIBIU
38. Ioan Moisin – P.N.Ț.C.D
SUCEAVA
39. Petru Juravlea – P.N.Ț.C.D.
TELEORMAN
40. Vicențiu Găvănescu – P.N.L.
TIMIȘ
41. Ștefan Iosif Drăgulescu – P.N.Ț.C.D.
42. Dan Amedeu Lăzărescu – P.N.L.
VASLUI
43. Gheorghe Păvălăscu – P.N.Ț.C.D.
VÂLCEA

44. Şerban-Mati-Bujorel-Dinu Săndulescu – P.N.Ţ.C.D.

VRANCEA

45. Alexandru Paleologu – P.N.L.

BUCUREŞTI

46. Emil Constantinescu – P.N.Ţ.C.D.
47. Radu Vasile – P.N.Ţ.C.D.
48. Constantin Ticu Dumitrescu – P.N.Ţ.C.D.
49. Niculae Cerveni – P.N.L.C.D.
50. Corneliu Turianu – P.N.Ţ.C.D.
51. Emil Tocaci – P.N.L.
52. Paul Ghiţiu – P.A.R.

ILFOV

53. Radu Boroianu – P.N.L.

PARTIDUL DEMOCRAŢIEI SOCIALE DIN ROMÂNIA

ARAD

1. Ion Bold

ARGEŞ

2. Nicolae Văcăroiu

BACĂU

3. Octavian Opriş
4. Nicolae Sersea

BIHOR

5. Liviu Maior

BOTOŞANI

6. Octav Cozmâncă
7. Gheorghe Avram

BRAŞOV

8. Sergiu Chiriacescu

BRĂILA

9. Mihai Matetovici

BUZĂU

10. Vasile Ion
11. Mihai Petrescu

CĂLĂRAŞI

12. Doru Ioan Tărăcilă

CONSTANŢA

13. Gheorghe Dumitraşcu

DÂMBOVIŢA

14. Emil Dima

DOLJ

15. Ion Predescu
16. Virgil Popescu

GALAŢI

17. Ilie Plătică-Vidovici
18. Eugen Durbacă

GIURGIU

19. Marin Predilă

GORJ

20. Marcu Burtea

HUNEDOARA

21. Doru Gaiţă

IALOMIŢA

22. Constantin Sava

IAŞI

23. Ion Solcanu
24. Ioan Avarvarei

MARAMUREŞ

25. Ilie Aurel Constantin

MEHEDINŢI

26. Vasile Văcaru

NEAMŢ

27. Alexandru-Radu Timofte

OLT

28. Mihaela-Rodica Stănoiu

PRAHOVA

29. Teodor Meleşcanu
30. Victor Apostolache

SUCEAVA

31 Ghiorghi Prisăcaru

TELEORMAN

32. Dan Mircea Popescu

TIMIŞ

33. Ion Marcu

TULCEA

34. Elena Preda

VASLUI

35. Virgil Popa
VÂLCEA
36. Dan Stelian Marin
VRANCEA
37. Sergiu Nicolaescu
BUCUREŞTI
38. Ion Iliescu
39. Oliviu Gherman
40. Petre Ninosu
ILFOV
41. Doru Laurian Bădulescu

UUNIUNEA SOCIAL DEMOCRATĂ

ALBA
1. Corneliu Dorin Gavaliugov – P.D.
ARAD
2. Ioan Creţu – P.D.
ARGEŞ
3. Octavian Ştireanu – P.D.
BACĂU
4. Ionel Aichimoaie - P.D.
BIHOR
5. Vasile Blaga – P.D.
BISTRITA-NĂSĂUD
6. Aurel Liviu Ciupe – P.D.
BRASOV
7. Aristotel Adrian Căncescu – P.D.
CLUJ
8. Titus Lucian Şuteu - P.S.D.R.
CONSTANTA
9. Viorel Marian Pană – P.D.
DÂMBOVITA
10. Nicolae Dide – P.D.
DOLJ
11 Ştefan Ilie – P.D.
GALATI
12.Costel Gheorghiu – P.D.
IASI
13. Constantin Dan Vasiliu – P.D.
NEAMT
14. Sorin Adrian Vornicu – P.D.
OLT
15. Triţă Făniţă – P.D.
PRAHOVA
16. Nicolae Alexandru – P.D.
SIBIU
17. Ioan Corneliu Bucur P.D.
SUCEAVA
18. Cristian Sorin Dumitrescu – P.D.
19. Teodor Hauca – P.D.
TELEORMAN
20. Cazimir Benedict Ionescu – P.D.
TIMIŞ
21. Alexandru Radu Feldman – P.D.
BUCUREŞTI
22. Petre Roman – P.D.
23. Bogdan Voinea Marinescu P.D.

UNIUNEA DEMOCRATĂ MAGHIARĂ DIN ROMÂNIA

BIHOR
1. Iosif Csapo
CLUJ
2. Peter Eckstein Kovács
COVASNA
3. Gábor Kozsokár
4. Valentin-Zoltan Puskas
GIURGIU
5. Iuliu Lorinczi
HARGHITA
6. Menyhert Gabor Hajdu
7. Attila Verestoy
MURES
8. Bela Marko
9. Gheorghe Frunda
SATU MARE
10. Károly Ferencz Szabo
SĂLAJ
11. Denes Seres

PARTIDUL ROMÂNIA MARE

ARGES
1. Ion Mânzină
CARAŞ-SEVERIN
2. Haralambie Cotarcea
CONSTANTA
3. Ion Cârciumaru
NEAMT
4. Dumitru Badea
TULCEA
5. Gheorghe Bunduc
VASLUI
6. Florea Preda
VÂLCEA
7. Nicolae Pătru
BUCURESTI
8. Corneliu Vadim Tudor

PARTIDUL UNITĂŢII NAŢIONALE ROMÂNE

ALBA
1. Ioan Ardelean
CĂLĂRAŞI
2. Dumitru Păun
CLUJ
3. Costică Ciurtin
IALOMITA
4. Nelu Badea
MURES
5. Vasile Dobrescu
SĂLAJ
6. Augustin Crecan
SIBIU
7. Victor Fuior

ANEXA NR. 5

Rezultatele alegerilor prezidențiale 3 noiembrie 1996

- Numărul total al alegătorilor potrivit listelor electorale: 17 218 654
- Numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la vot: 13 088 388
- Numărul total al voturilor valabil exprimate: 12 652 900
- Numărul total al voturilor nule: 426 545

Numărul voturilor obținute de fiecare dintre candidații pentru funcția de președinte al României

Candidat	Număr de voturi	Număr de voturi în % față de totalul voturilor valabil exprimate
Ion Iliescu	4 081 093	32,25
Emil Constantinescu	3 569 941	28,21
Petre Roman	2 598 545	20,53
Gyorgy Frunda	761 411	6,01
Corneliu Vadim Tudor	597 508	4,72
Gheorghe Funar	407 828	3,22
Tudor Mohora	160 387	1,26
Nicolae Manolescu	90 122	0,71
Adrian Păunescu	87 163	0,68
Ioan Pop De Popa	59 752	0,47
George Muntean	54 218	0,42
Radu Câmpeanu	43 780	0,34
Nuțu Anghelina	43 319	0,34
Constantin Mudava	39 477	0,31
Constantin Niculescu	30 045	0,23
Nicolae Militaru	28 311	0,22

ANEXA NR. 6

Rezultatele alegerilor prezidențiale de la 17 noiembrie 1996

- Numărul total al alegătorilor potrivit listelor electorale: 17 230 654
- Numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la vot: 13 078 883
- Numărul total al voturilor valabil exprimate: 12 972 485
- Numărul total al voturilor nule: 102 579

Numărul voturilor obținute de fiecare dintre candidații pentru funcția de președinte al României

Candidat	Număr de voturi	Număr de voturi în % față de totalul voturilor valabil exprimate
Emil Constantinescu	7 057 906	54.41
Ion Iliescu	5 914 579	45.59

Curtea Constituțională a validat alegerea Președintelui României prin Hotărârea nr. 77 din 22 nov. 1996.

ANEXA NR. 7

GUVERNUL VICTOR CIORBEA

- **Victor Ciorbea** – P.N.Ț.C.D. – primul-ministru al României
- **Mircea Ciumara** – P.N.Ț.C.D. – ministru de stat, ministrul finanțelor
- **Adrian Severin** – U.S.D. (P.D.) – ministru de stat, ministru de externe
- **Ulm Spineanu** – P.N.Ț.C.D. – ministru de stat, ministrul reformei
- **Călin Popescu-Tăriceanu** – P.N.L. – ministru de stat, ministrul industriei şi comerțului
- **Alexandru Athanasiu** – U S D. (P.S.D.R.) –ministrul muncii şi protecției sociale
- **Valeriu Stoica** – P.N.L. – ministrul justiției
- **Victor Babiuc** – U.S.D. (P.D.) – ministrul apărării
- **Gavril Dejeu** – P.N.Ț.C.D. – ministru de interne
- **Dinu Gavrilescu** – P.N.Ț.C.D. – ministrul agriculturii şi alimentației
- **Traian Băsescu** – U.S.D. (P.D.) – ministrul transporturilor
- **Sorin Pantiş** – P.N.L. – ministrul comunicațiilor
- **Akos Birtalan** – U.D.M.R. – ministrul turismului
- **Nicolae Noica** – P.N.Ț.C.D. – ministrul lucrărilor publice şi amenajării teritoriului
- **Ioan Oltean** – U.S.D. (P.D.) – ministrul apelor, pădurilor şi protecției mediului
- **Virgil Petrescu** – P.N.Ț.C.D. – ministrul învățământului
- **Bujor Bogdan Teodoriu** – U S D (P.D.) – ministrul cercetării şi tehnologiei

- **Ştefan Iosif Drăgulescu** – P.N.Ţ.C.D – ministrul sănătăţii
- **Ion Caramitru** – propus de A.C. – ministrul culturii
- **Sorin Stănescu** – P.N.L.C.D. – ministrul tineretului şi sportului
- **Bogdan Niculescu-Duvăz** – U S D (P D.) – ministrul pentru relaţiile cu Parlamentul
- **Remus Opriş** – P.N.Ţ.C.D. – ministru delegat pe lângă primul-ministru pentru coordonarea secretariatului general al Guvernului şi a Departamentului pentru Administraţia locală
- **Alexandru Herlea** – P.N.Ţ.C.D – ministru delegat pe lângă primul ministru pentru integrare europeană
- **Radu Boroianu** – P.N.L. – ministru delegat pe lângă primul-ministru pentru informaţii publice
- **Gyorgy Tokay** – U.D.M.R. – ministru delegat pe lângă primul-ministru pentru minorităţi naţionale
- **Dan Radu Ruşanu** – P A R. – secretar de stat la Ministerul finanţelor, membru al Guvernului
- **Constantin Dudu Ionescu** – P.N.Ţ.C.D. – secretar de stat la Ministerul apărării, membru al Guvernului
- **Florin Buruiană** – P.N.Ţ.C.D – secretar de stat la Ministerul industriei şi comerţului, membru al Guvernului

Carter, Jimmy: 23
Cataramă, Viorel: 156, 183, 184, 198, 215, 239, 245, 267, 272, 276, 284, 287, 320
Cazacu, VasileMircea: 312
Cazan, Gheorghe: 9, 193, 274, 315
Cazimir, Ştefan: 290
Călueanu, Dumitru: 66
Căncescu, Aristotel Adrian: 322
Căpăţână, Octavian-Dan: 11, 34, 57
Carol I (regele): 237
Carol al II-lea (regele): 237
Câmpean Teodor: 320
Câmpeanu, Radu-Anton: 63, 169, 201, 205, 209, 210, 214, 240, 242, 244, 249, 261, 265, 267, 279, 324
Cândea, Vasile: 315
Cârciumaru, Ion: 272, 323
Cârstoiu, Ion: 315
Cealîi, Alexandr: 152
Ceauşescu, Elena: 55, 63, 135, 234
Ceauşescu, Gheorghe Dan Nicolae: 159, 312
Ceauşescu, Nicolae: 21, 23, 52, 55, 63, 84, 103, 104, 110, 135, 190, 193, 228, 234, 248, 258, 261, 262
Ceauşescu Nicu: 145, 234, 235, 236
Ceauşescu Valentin: 145
Ceauşescu, Zoe: 145
Ceontea, Radu: 58
Cercelescu, Gheorghe: 173
Cernat, Mihai: 150
Cernea, Anca: 64
Cerveni, Niculae: 25, 38, 48, 66, 74, 132, 135, 145, 213, 227, 251, 264, 272, 274, 284, 286, 287, 290, 291, 293, 321
Chebeleu, Traian: 24, 27, 57, 60, 70, 73, 75, 110, 118, 124, 152, 153, 161, 235, 239
Cheler, Paul: 110
Chichişan, Miron: 317
Chilimaň, Andrei Ioan: 268, 313
Chioştec, Mircea: 122
Chirac, Jaques: 61, 71, 122
Chiriac, Mihai: 316
Chiriacescu, Sergiu: 321
Chiţac, Mihai: 161
Chiţimian, Constantin: 11
Chiusbaian, Iosif-Gavril: 14, 15, 126, 131, 135, 155, 157. 220, 225, 240
Chretien, Jean: 174, 240
Cioabă, Ion: 55, 173
Ciobanu, Lina: 264
Ciobanu, Mircea: 34
Ciocan, Elena: 264, 275, 296
Cioflină, Dumitru: 172, 292
Ciontu, Corneliu: 270, 317
Ciorbea, Victor: 87, 154, 155, 159, 168, 180, 186, 187, 190, 191, 194, 195, 227, 239, 263, 269, 275, 276, 278, 279, 280, 282, 285, 287, 291, 292, 293, 294, 296, 326
Ciuceanu, Radu: 125
Ciumara, Mircea: 120, 148, 247, 282, 312, 318, 326
Ciupe, Aurel Liviu: 322
Ciurtin, Costică: 268, 323
Clinton, Bill: 33, 36, 57, 63, 100, 101, 152, 153, 155, 158, 212, 240, 263, 285. 286
Clinton, Hillary: 198
Cochinescu, Nicolae: 221
Cofariu, Mihăilă: 223
Coja, Ion: 162, 218
Cojocaru, Radu Spiridon: 312
Comăneci, Nadia: 237
Condescu, Marin: 215, 226
Constantin, Ilie Aurel: 321
Constantinescu, Dan: 271, 312
Constantinescu, Emil: 8, 9, 10, 12, 20, 26, 27, 28, 30, 31, 37, 39, 45, 49, 68, 71, 74, 75, 76, 79, 85, 88, 91, 107, 108, 123, 125, 130, 134,

138, 139, 150, 153, 154, 155, 156, 158, 160, 161, 166, 172, 177, 178, 182, 184, 191, 193, 197, 206, 207, 210, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 219, 220, 221, 222, 225, 227, 228, 229, 230, 233, 234, 235, 236, 239, 240, 241, 242, 244, 245, 246, 247, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 259, 260, 261, 262, 263, 266, 267, 269, 270, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 282, 283, 284, 285, 286, 291, 293, 294, 295, 296, 321, 324, 325
Constantinescu, Florin: 33
Constantinescu, Nicolae: 269
Constantinescu, Nicolae: 264
Constantinescu, Toader: 196
Constantinescu, Virgil: 128
Coposu, Arlette: 121
Coposu, Corneliu Valeriu: 7, 9, 14, 19, 20, 22, 23, 25, 35, 41, 43, 61, 91, 94, 97, 98, 106, 107, 108, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 136, 140, 149, 198, 221, 226, 245, 255
Coposu, Rodica: 120
Coraci, Ioan Cezar: 312
Cornea, Andrei: 135, 145, 153, 187
Cornea, Doina: 121, 227
Corniţă, Ion: 312
Cosma, Liviu Ovidiu: 315
Cosma, Miron: 156, 189, 284, 285
Costin, Dumitru: 38
Costin, Eduard: 270, 271
Coşea, Dumitru Gheorghe Mircea: 90, 123, 273, 314
Cotarcea, Haralambie: 323
Cotrutz, Constantin Eremia: 314
Cozmâncă, Octav: 27, 127, 173, 179, 183, 187, 190, 321
Crăiniceanu, Aurica: 104
Crecan, Augustin: 264, 272, 323
Creţ, Gheorghe: 11
Creţu, Corina: 289
Creţu, Ioan: 322
Creţu, Mircea: 97
Cristea, Gheorghe: 196, 271, 313
Cristea, Ionel: 280
Cristea, Marin: 314
Cristoiu, Ion: 116, 150, 189, 190, 198, 200, 219, 227, 237, 238, 239, 250, 254, 257, 258, 282, 289, 295
Crişan, Petru: 53, 54, 140, 150
Croitoru, Adrian: 314
Csapó, József: 43, 322
Csintalan, Sandor: 47
Cucu, Dumitru: 261, 288
Cunescu, Sergiu: 22, 25, 32, 102, 140, 143, 144, 171, 228, 264, 274, 316
Curcăneanu, Nicolae: 33
Cuza, Alexandru Ioan: 103

D

Dan, Iosif: 111, 133, 140, 180, 188, 269, 277
Dan, Marţian: 95, 122, 268, 271, 288, 289, 315
Dan, Matei-Agaton: 314
Danielescu, George: 184, 241
Darie, Simion: 314
David, Ştefan: 186
Dărămuş, Nicolae Octavian: 317
Dângă, Dumitru: 127, 289
Decuseară, Jean: 313
Degeratu, Constantin: 292
Dejeu, Gavril: 313, 326
Demirel, Suleyman: 31, 125, 174, 193
Diaconeacu, Ion: 7, 8, 11, 25, 27, 49, 58, 61, 68, 79, 91, 113, 114, 120, 123, 130, 134, 139, 148, 149, 151, 154, 169, 183, 189, 192, 195, 198, 215, 217, 220, 221, 227, 229, 233, 260, 263, 264, 266, 268, 273, 274, 280, 284, 292, 296, 313

Diaconescu, Sorin-Constantin: 122
Diaconu, Mircea: 135
Dide, Nicolae: 133, 322
Dima, Emil: 293, 321
Dimitriu, Sorin-Petre: 312
Dinescu, Mircea: 22
Diniş, Ioan: 193
Dirstaru, Dorin: 312
Dobre, Traian: 314
Dobrescu, Ioan: 33
Dobrescu, Răsvan: 148, 271, 320
Dobrescu, Smaranda: 316
Dobrescu, Vasile: 323
Doinaş, Ştefan-Augustin (Popa Ştefan): 28
Donca, Ioan: 141
Dorian, Dorel: 318
Dorin, Mihai: 313
Dorneanu, Valer: 270
Dragoş, Liviu Iuliu: 313
Dragu, George: 314
Dragu, Marcel: 87
Drăgănescu, Mihai: 223
Drăgănescu, Ovidiu Virgil: 313
Drăgotescu, Corina: 231
Drăgulescu, Ştefan Iosif: 320, 327
Drăgulin, Vasile-Manea: 89, 221
Drecin, Mihai: 317
Druc, Mircea: 257
Drumen, Constantin: 312
Dudaş, Traian: 9
Dudiţă, Florea: 288
Dugulescu, Petru: 313
Dumitraşcu, Gheorghe: 72, 321
Dumitraşcu, Laurenţiu: 313
Dumitrean, Bazil: 312
Dumitrescu, Adrian Paul: 238, 278, 313
Dumitrescu, Cico: 161
Dumitrescu, Constantin-Ticu: 13, 22, 68, 120, 136, 147, 272, 321
Dumitrescu, Cristian-Sorin: 21, 29, 264, 268, 322
Dumitriu, Petru: 237
Dumitru, Constantin: 143
Dunca, Tudor, Gavril: 148, 313
Durbacă, Eugen: 321
Durieau, Josette: 139, 252
Duţu, Ion: 317

E

Eisenstadt, Steward: 92
Elţîn, Boris: 33, 57, 152, 215
Eminescu, Mihai: 99, 135
Enache, Marian: 314
Enescu, Ion: 312
Erbaşu, Mihail: 156
Ettori, François: 296
Everac, Paul: 161, 228

F

Făniţă, Triţă: 135, 272, 322
Feldman, Alexandru Radu: 322
Fenoghen, Sevastian: 318
Filipescu, Ileana: 316
Filipoiu, Florin-Mihail: 145, 153
Florea, Paul: 226
Florescu, Arta: 223
Florescu, Eugen: 11
Fogg, Karen: 19, 296
Fortuna, Lorin: 210
Fried, Daniel: 285
Frumuşanu, Andrei: 104
Frunda, Gyorgy: 18, 24, 72, 197, 204, 214, 216, 226, 235, 240, 242, 244, 246, 249, 253, 322, 324
Fuior, Victor: 323
Funar, Gheorghe: 8, 15, 16, 17, 20, 21, 26, 32, 69, 73, 74, 77, 78, 83, 96, 98, 102, 105, 108, 110, 115, 123, 124, 127, 128, 139, 141, 148, 151, 154, 162, 166, 167, 172, 176,

181, 187, 203, 204, 210, 213, 214, 216, 218, 220, 222, 223, 224, 225, 229, 230, 240, 242, 244, 246, 249, 253, 255, 263, 264, 286, 324
Funderburk, David: 202
Furo, Iuliu-Ioan: 264, 317

G

Gabrielescu, Valentin Corneliu: 7, 51, 63, 72, 136, 137, 138, 231, 223, 264, 320
Gaiţă, Doru: 321
Galic, Lia Andreia: 313
Garda, Dezideriu Coloman Becsek: 316
Gaspar, Acsinte: 270, 315
Gavaliugov, Corneliu Dorin: 114, 322
Gavra, Ioan: 9, 11, 78, 85, 95, 127, 128, 146, 149, 151, 154, 163, 220, 224, 255, 270, 283, 317
Gavrilescu, Dinu: 326
Gavrielescu, Nicolae: 179
Găvănescu, Vicenţiu: 320
Gazi, Gherasim: 318
Gâlea, Dan: 270, 271
Gâtan, Ilie: 122
Geoană, Mircea: 61, 128, 155, 206
Georgescu, Costin: 312
Georgescu, Florin: 13, 85, 101, 123, 140, 174, 183, 273, 315
Georgescu, Mihai Petre: 314
Ghali, Boutros-Boutros: 153, 192
Gheciu Radu-Sever-Cristian: 316
Gheorghe, Valeriu: 312
Gheorghiof, Titus Nicolae: 312
Gheorghiu, Costel: 322
Gheorghiu, Mihai: 314
Gheorghiu-Dej, Gheorghe: 237
Gherasim, Ion Andrei: 148, 312
Gherman, Oliviu: 21, 45, 47, 49, 58, 60, 79, 107, 109, 119, 126, 131, 136, 137, 144, 152, 165, 166, 179, 181, 198, 233, 239, 263, 268, 288, 322
Ghibernea, Dan: 314
Ghibu, Onisifor: 99
Ghidău, Radu: 312
Ghiga, Vasile: 313
Ghişe, Ioan: 74
Ghitera, Alexandru: 9
Ghiţiu, Paul: 321
Giurescu, Ion: 314
Glăvan, Ştefan: 316
Glodeanu, Voicu-Valentin: 268, 320
Godja, Petru: 314
Göncz, Arpad: 14, 106
Gonzales, Felipe: 16
Gore, Al. 100, 104, 270
Gorun, Gheorghe: 54
Grădinaru, Nicolae: 316
Grigoraş, Neculai: 314
Grigore, Dan: 33, 48
Grigoriu, Mihai: 312
Groza, Nicolae: 315
Groza, Petru: 132, 133
Gugea, Gheorghe: 264
Gugui, Eduard Victor: 109, 151
Gulea, Stere: 34, 42, 135, 145, 277, 278, 280, 281, 282
Gvozdenovici, Slavomir: 318

H

Habsburg, Otto von: 80
Hajdu, Menyhert Gabor: 322
Halaicu, Crin: 14, 241
Halpert, Ştefan: 104
Hamilton, Dan: 67
Hamza, Mircea: 115
Hansch, Klaus: 83
Harnagea, Cătălin: 269
Haşotti, Puiu: 312
Hauca, Teodor: 322

Tiparul executat la
S.C. *LUMINA TIPO* s.r.l.
str. Luigi Galvani nr. 20 bis, sect. 2, Bucureşti
Tel: 210.51.90; 210.58.33 Fax: 315.06.13